

center SAZU,
jezik Frana
arheologija,
Milka Koda
nski inštitut
muzikološki
e slovenske
ede, Inštitut z
e Inštitut z
vo, Filozofski
inštitut Antor
skovanje kras
ivana Rakove
vana Hadži
itut, Inštitut
it za biografijo
za antropologijo
Založba ZR

Z R C

S A Z U 2003

poročilo o delu

POROČILO O DELU 2003

© ZRC SAZU, 2004

Uredniški odbor

Marjetka Golež Kaučič, Vojislav Likar, Drago Perko,
Alenka Porenta, Tinka Selič, Peter Weiss, Milojka Žalik Huzjan

Uredili

Vojislav Likar
Tinka Selič
Milojka Žalik Huzjan

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Oblikovanje

Milojka Žalik Huzjan

Fotografije

Igor Lapajne
Marko Zaplatil
in sodelavci inštitutov

Fotografija na ovitku

Ištvan Išt Huzjan

Založil

Znanstvenoraziskovalni center SAZU

Za založnika

Oto Luthar

Tisk

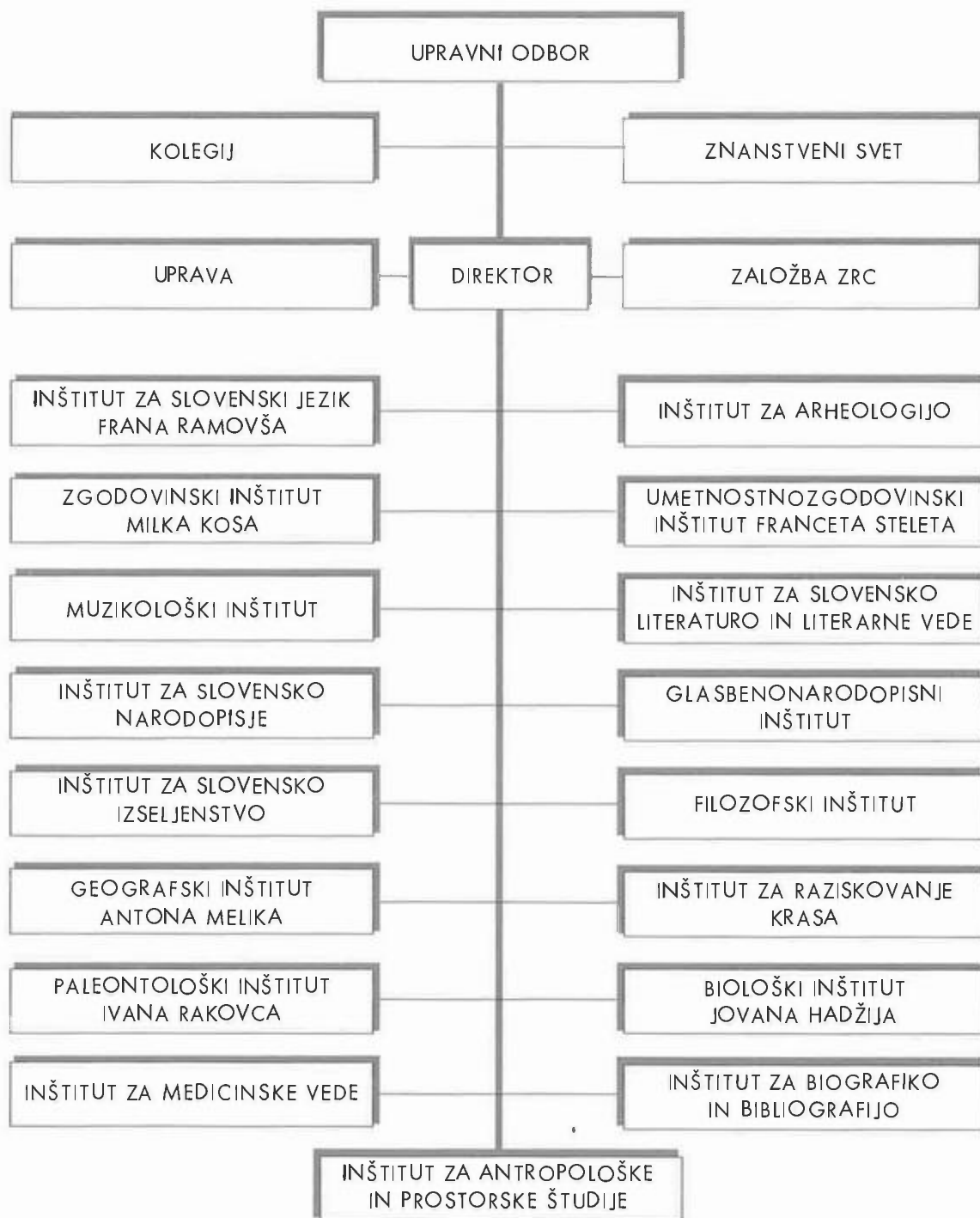
Tiskarna Collegium graphicum d. o. o., Ljubljana

ISSN 1408-6360

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER SAZU

POROČILO O DELU
2003

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

Leto 2003 je zaznamovala široka razprava o bodočem razvoju Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, ki je od tega leta bogatejši za en inštitut. Obstoječemu naboru se je namreč po sklepu Skupščine SAZU pridružil še *Inštitut za antropološke in prostorske študije*, prej Prostorskoinformacijska enota. Glede na to je naša ustanova ta hip samostojna mreža raziskovalk in raziskovalcev ter strokovnih sodelavk in sodelavcev, ki v okviru 17 raziskovalnih inštitutov in raziskovalnih skupin preučujejo kulturne, družbene in naravoslovne pojave, procese in prakse. Svoje rezultate praviloma primerjamo s podobnimi rezultati tujih znanstvenikov, jih predstavljamo na domačih in tujih znanstvenih in strokovnih srečanjih ter preko objav v domačih in tujih revijah in monografijah skrbimo za njihovo razširjanje v domačem in tujem akademskem okolju. Za to se ne poslužujemo zgolj tiskanih medijev, temveč vse več rezultatov objavljamo tudi v obliki raziskovalnih in predstavitvenih filmov, zemljevidov, CD-plošč, plakatov, razstav in na medmrežju.

Za lažjo in boljšo distribucijo rezultatov raziskovalnega dela smo pred desetimi leti (1993) ustanovili svojo založbo (Založba ZRC) in jo v polovici tega časa izgradili v osrednjo slovensko založbo znanstvenih izdaj in tiskov. Oktobra 2003 smo odprli še svojo knjigarno (Azil) in z malo sreče lahko iz nje naredimo osrednji naslov za prodajo strokovne literature za področje družboslovja in humanistike. Sicer pa so raziskovalke in raziskovalci povezani v dobro usposobljene in premišljeno sestavljene raziskovalne skupine znotraj posameznih inštitutov, vse več pa je tudi takih, ki jih sestavljajo raziskovalke in raziskovalci različnih delov ZRC-ja. Tem se v zadnjem času pridružujejo raziskovalne skupine, ki smo jih na podlagi ustreznih sporazumov oblikovali tudi z gostujočimi kolegicami in kolegi mariborske in ljubljanske univerze. S takim sestavljanjem nekatere skupin smo želeli še posebej izpostaviti našo željo po usklajenem in dolgoročnem načrtovanju raziskovalnih nalog znotraj širših programov in projektov. Raziskovalna skupina oz. inštitut namreč nikakor ni in ne more biti zbirka posameznikov, ki delajo glede na trenutna nagnjenja, temveč je lahko samo najboljša možna raziskovalna ekipa, ki jo sestavlja usklajena in uravnotežena skupina raziskovalk in raziskovalcev ter strokovnih in tehničnih sodelavk in sodelavcev.

Poleg najrazličnejših temeljnih in aplikativnih raziskav raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU trajno skrbijo za spoznavanje, vrednotenje, ohranjanje in kvalitetno predstavljanje *Naravne in kulturne dediščine slovenskega naroda* (v nadaljevanju NKDSN). To je v času evropskih integracijskih procesov še toliko pomembnejša naloga, saj bo od letošnjega leta naprej potrebno to dediščino ne samo preučevati in ohranяти, temveč tudi na najrazličnejše načine predstavljati in razlagati drugim članicam Evropske skupnosti. Predvsem pa bi morali tudi po naši vključitvi v EU biti sposobni za to, da še naprej sami narekujemo dinamiko raziskovanja tega pomembnega področja, da sami (ali vsaj enakovredno) razvijamo koncepte in metodologije ter da sami apliciramo in dopolnjujemo ustrezne teorije za to preučevanje in predstavljanje.

Glede na tradicijo, standarde in raziskovalne instrumentarije ni nobene potrebe, da se iščemo v pogledu zahodnoevropske ali severnoameriške znanstvene javnosti – ni pa odveč, če se skušamo vključiti v to znanstveno javnost kot njen samostojen in čim bolj enakopraven del.

ZRC SAZU je vse bolj tudi izobraževalna ustanova. Vse več kolegic in kolegov redno sodeluje v izobraževalnih programih vseh treh slovenskih univerz, vedno več pa je takih, ki redno predavajo na tujih univerzah v Evropi in ZDA. Poleg celovitega podiplomskega programa krasoslovnih študij, ki ga organiziramo skupaj s Politehniko iz Nove Gorice, inštituti v okviru sistema mladih raziskovalcev redno izobražujejo okoli 40 bodočih arheologov, zgodovinarjev, muzikologov, antropologov, slavistov, etnologov, filozofov, geografov, komparativistov ... specializiranih biologov in paleontologov, pripravili pa smo tudi podiplomski program *Interkulture študije* in ga preko Politehniko iz Nove Gorice prijavili na Svet RS za visoko šolstvo.

Raziskovalke in raziskovalci ZRC SAZU so vse bolj uspešni tudi v iskanju odjemalcev rezultatov svojega dela. Uporabniki monografij, slovarjev, atlasov, izvedenjskih mnenj so ob profesionalnih odjemalcih, učencih in študentih ... vse pogosteje tudi različne gospodarske družbe in državne ustanove.

Po desetletju sprememb ZRC SAZU res postaja ustanova, kjer so vsi elementi visokošolskega izobraževanja, raziskovanje in implementacije rezultatov temeljito (torej normalno) prepleteni.

DIRECTOR'S REPORT

The year 2003 was marked by the extensive reconsideration of the future development of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts (SRC SASA), which was enriched by the addition of yet another institute during that year. Thus the Institute of Anthropology and Spatial Studies – previously the Spatial Information Centre – joined the existing collection of institutes, through a decision of the Assembly of the Slovenian Academy of Sciences and Arts.

Our organisation is thus currently a network of researchers and technicians studying cultural, social and natural phenomena, processes and practices, within the framework of our 17 research institutes. We typically compare our results with those of foreign scientists, presenting them at domestic and foreign academic meetings. We further promote their dissemination within academic circles both at home and abroad through their publication in domestic and foreign journals and monographs. In addition to the print media, we increasingly present our results in the form of research and presentational films, maps, CD-ROMs, posters, exhibitions and the Internet.

Our publishing unit (Založba ZRC / SRC Publishing), which has already become the central Slovene academic publisher in the humanities, allows us an easier and better distribution of the results of our research work. In October 2003 we also opened our bookstore (Azil), and with a little luck we can turn it into the primary centre for the sales of academic social science and humanities literature.

Our researchers are connected within the trained and carefully assembled research groups inside the individual institutes, while there are also an increasing number of teams comprising researchers from different parts of the Research Centre. Research groups formed through formal understandings with visiting colleagues from the Universities of Maribor and Ljubljana have also joined these recently. By the formation a few of these kinds of groups, we have especially taken care to highlight our efforts toward the balanced, long-term planning of research tasks within larger programmes and projects. A research group or institute thus never is, and can never be, a collection of individuals working according to the impulses of the moment, but instead can only be comprised of the best possible research team, with a balanced and complementary group of researchers and technicians. In addition to wide-ranging basic and applied research, SRC researchers are always engaged in the understanding, evaluation, preservation and quality presenta-

tion of the *Natural and Cultural Heritage of the Slovene People* (NCHSP). This is an even more important function during this period of European integration processes, since starting this year it will be necessary not only to study and preserve this heritage, but to present and explain it to the other members of the European community through a variety of means. Upon our integration into the EU we should especially be capable of formulating our own dynamics of research in this important area, so that we (at least in parity with others) are the ones to develop the concepts and methodologies, as well as applying and improving the relevant theories for study and presentation.

With regard to tradition, standards and research instrumentation, there is no need for us to seek our own position within the perspective of the Western European or North American academic public – it is not something excessive that we should try as much as possible to become part of that academic public as an independent and equal part.

SRC SASA is also becoming more of an educational institution. Our colleagues are increasingly becoming involved in regular cooperation within the educational programmes of all three of the Slovene universities, while an increasing number also regularly lecture at universities elsewhere in Europe and in the United States. In addition to the comprehensive postgraduate programme of karst studies that we organise with the Polytechnic of Nova Gorica, our institutes regularly educate around 40 future experts in the fields of archaeology, history, musicology, anthropology, linguistics, ethnology, philosophy, geography, literary theory, art history, biology and paleontology, as part of our system of young researchers, while we have also prepared a postgraduate programme of *Intercultural Studies* that we have presented, through the Polytechnic of Nova Gorica, to the Council on Higher Education of the Republic of Slovenia.

The researchers of SRC SASA are also becoming increasingly successful in finding users for the results of their work. In addition to professional users and students, various companies and state institutions are increasingly becoming users of our academic monographs, dictionaries and atlases, and the expertise of our knowledgeable consultants.

After a decade of changes, SRC SASA is truly becoming an institution where all of the elements of higher education, research and the implementation of results are fundamentally (thus appropriately) intertwined.

UPRAVNI ODBOR

Sestava: akad. dr. Lidija Andolšek-Jeras († 18. 12. 2003), dr. Slavko Ciglenečki, dr. Metka Culiberg, dr. Darko Dolinar (podpredsednik), akad. dr. Andrej Kranjc (predsednik), dr. Monika Krobej, dr. Darja Mihelič, dr. Stojan Sorčan, izr. članica SAZU dr. Alenka Šelih, Sinja Zemljič Golob, akad. dr. Mitja Zupančič.

Upravni odbor ZRC SAZU sprejema oziroma daje soglasje k splošnim aktom ZRC SAZU, obravnava in sprejema letne programe dela, poročila o delu, finančni načrt in zaključni račun ter imenuje direktorja ZRC SAZU. Delovanje upravnega odbora ureja poslovnik o delu upravnega odbora. Upravni odbor sestavlja enajst članov, med katerimi so štirje predstavniki ustanoviteljice SAZU, predstavnik Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, predstavnik kolektiva zaposlenih v ZRC SAZU in pet odgovornih nosilcev raziskovalnega programa ZRC SAZU.

V letu 2003 je Upravni odbor imel štiri seje. Potrdil je finančno poročilo in poročilo inventurne komisije za leto 2002, plan poslovanja za leto 2003 in program dela ZRC SAZU za petletno obdobje od leta 2004 do 2008. S priključitvijo Inštituta za geografijo h Geografskemu inštitutu Antona Melika ZRC SAZU je sprejel spremembe in dopolnitve Statuta ter poleg ostalih sprememb potrdil preimenovanje Prostorsko informacijske enote v Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU. Med drugim je potrdil tudi spremembe in dopolnitve: Kataloga delovnih mest, Pravilnika o pogojih in postopku za napredovanje delavcev na ZRC SAZU, Pravilnika o priznanjih in nagradah ZRC SAZU in Poslovnika o delu uredništva *Studia Mythologica Slavica*. V manjši meri se je ukvarjal tudi s kadrovskimi zadevami.

KOLEGIJ

Članikolegija ZRC SAZU, ki ga sestavljajo predstojnice in predstojniki inštitutov, so posvetovalno telo direktorja. Sestali so se na desetih rednih in dveh

izrednih sestankih. Obravnavali so tekočo problematiko raziskovalnega dela.

Sestava: dr. Marjan Dolgan, dr. Matej Gabrovec (predsednik), akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Matjaž Kmecl, akad. prof. dr. Jože Krašovec, akad. prof. dr. Ivan Kreft, dr. Anica Lavrič, dr. Oto Luthar, dr. Majda Merše, dr. Tadej Slabe, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Marko Terseglav (podpredsednik) in dr. Janja Žitnik.

Znanstveni svet ZRC SAZU oblikuje raziskovalni program in obravnava druge strokovne zadeve ZRC SAZU. Šteje 13 članov: od tegajih 8 izvolijo raziskovalci ZRC SAZU, 4 imenuje Predsedstvo SAZU, direktor ZRC SAZU pa je član po položaju.

V letu 2003 je imel Znanstveni svet ZRC SAZU 5 sej, od tega 1 pisno. Na sejah je obravnaval direktorjevo poročilo za leto 2002, osrednje cilje in usmeritve v letu 2003 ter osnutek razvojne strategije do konca marca 2008 in raziskovalni program Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda 2004–2008. Podprl je ustanovitev Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU in Historičnega arhiva za Slovence v Avstraliji (HASA). Dajal je soglasja k imenovanju predstojnikov inštitutov, opravljal izvolitve v raziskovalne nazive, sklepal o predlogih za nagrajence in stipendiste ter imenoval člane znanstvenih svetov inštitutov.

Znanstveni svet ZRC SAZU je bil gostitelj slovesnosti ob obletnici ustanovitve ZRC SAZU, na kateri je predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU izkazal priznanje novopečenim magistrin in doktorjem znanosti iz vrst zaposlenih na ZRC SAZU.

V LETU 2003 SO DOKTORIRALI

1. **mag. Irena Debeljak**, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca
9. 1. na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
2. **Carmen Kenda Jež**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
7. 3. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

3. **mag. Helena Seražin**, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
10. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
4. **mag. Tanja Pipan**, Inštitut za raziskovanje krasa
20. 5. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
5. **dr. Andrej Pleterski**, Inštitut za arheologijo
11. 6. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
6. **mag. Tatjana Čelik**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
3. 7. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
7. **mag. Urban Šile**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
3. 7. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
8. **mag. Valerija Babij**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
16. 10. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani

V LETU 2003 SO MAGISTRIRALI

1. **Jerica Snoj**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
4. 3. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
2. **Boško Čušin**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
28. 2. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
3. **Blaž Komac**, Geografski inštitut Antona Melika
11. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
4. **Simona Klemenčič**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
23. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
5. **Alenka Bagarič**, Muzikološki inštitut
24. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
6. **Igor Zelnik**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
25. 4. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
7. **Gregor Pobežin**, Inštitut za arheologijo
20. 6. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
8. **Marijan Dovič**, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
24. 6. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

PERSONALNA SESTAVA

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Oto Luthar, direktor.
Znanstveni sodelavec: dr. Jeffrey David Turk.
Asistentka: Vesna Ličer, mlada raziskovalka (od 1. 11.).
Referentka za predstavljanje raziskovalnih rezultatov: Irena Naglič (od 1. 4.).
Vodja knjižarne: Ana Marija Ličina (od 1. 10.).
Višja referentka: Tanja Valte.

TAJNIŠTVO

Vodja tajništva: Alenka Koren.
Tajnica: Marija Maja Stipar.

RAČUNOVODSTVO

Vodja računovodstva: Ana Kežar.
Samostojna referentka za finančno knjigovodstvo: Marjeta Hegler.
Višja knjigovodja: Majda Bogdanovič.
Samostojna tehnica: Tanja Pavčič.

KADROVSKA SLUŽBA

Vodja kadrovske službe: Vislava Lovše.
Referentka: Darka Naglič.

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

Strokovna sodelavka za gradnjo in nadzor: Duša Bošnič.
Samostojna tehnika: Marko Zaplatil, Aleksander Kuharič (1/3 delovnega časa).
Fotograf: Igor Lapajne.
Upravitelj: Marko Jevnikar.
Čistilke: Nasiha Brakič, Smilja Čukajne, Anica Luin, Mirjana Marinkovič, Sinka Mohorič, Štefka Perpar, Katica Softič, Arnra Šabotič.

RAČUNALNIŠKI CENTER

Vodja: Uroš Parazajda.

POSLOVNO POROČILO

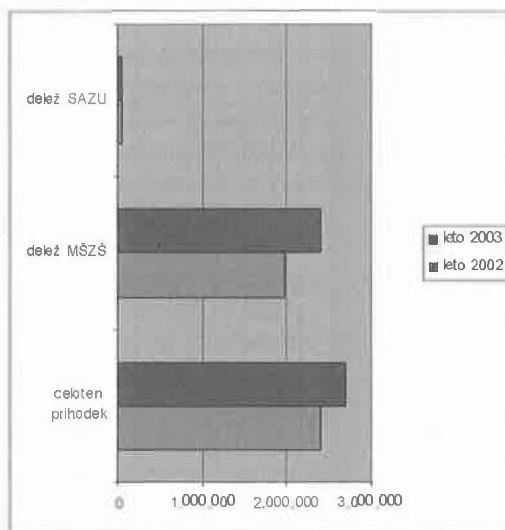
Znanstvenoraziskovalni center SAZU se je v letu 2003 financiral s programi in projekti, ki jih je pridobil na razpisih Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Za raziskave Naravne in kulturne dediščine nam Ministrstvo za finance del sredstev posreduje preko proračuna SAZU. Del sredstev pa nam je uspelo pridobiti od ostalih ministrstev in na trgu.

Poslovni uspeh (v 000 sit)

Skupaj stroški	2.690.310
Skupaj prihodki	2.690.310
Neporabljena sredstva	0

Prihodki (v 000 sit)	Leto 2002	Leto 2003
Celotni prihodek	2.392.741	2.690.310
Delež MŠZŠ	1.981.149	2.399.285
Delež SAZU	57.868	57.697

Primerjava med letoma 2002 in 2003

dr. O. Luthar

A. M. Ličina

V. Ličer

I. Naglič

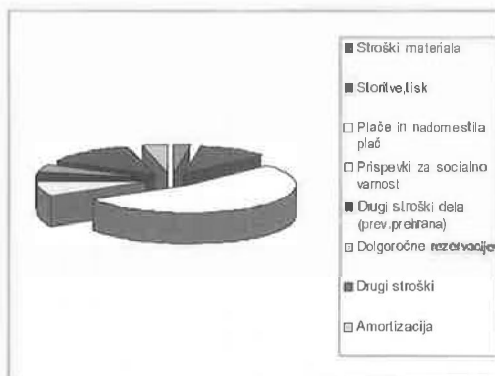
dr. J. D. Turk

T. Valte

Struktura stroškov (v 000 sit)

Opis	
Stroški materiala	69.786
Storitve, tisk	270.861
Plače in nadomestila plač	1.450.153
Prispevki za socialno varnost	227.809
Drugi stroški dela (prev. prehrana)	70.790
Dolgoročne rezervacije	128.185
Drugi stroški	369.626
Amortizacija	103.100
Skupaj	2.690.310

A. Koren

M. M. Stipar

A. Kejžar

M. Bogdanović

M. Hegler

T. Pavčić

Sodelavci ZRC SAZU na dan 31. 12. 2003

KADROVSKA ANALIZA

Na dan 31. 12. 2003 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 283 sodelavcev. Med letom je odšlo 8 sodelavcev, od tega so se 3 upokojili, 27 pa se jih je zaposlilo na novo.

Na ZRC SAZU je bilo redno zaposlenih 45 mladih raziskovalcev. V letu 2003 je magistriralo šest in doktoriralo šest mladih raziskovalcev. Magistrirala sta tudi dva in doktorirala dva naša sodelavca.

Natančnejši prikaz zaposlenih na dan 31. 12. 2003 je prikazan v priloženi preglednici.

Inštitut	Število zaposl. skupaj	Znanst. svetnik	Višji znanst. sodelav.	Znanst. sodelav.	Asist. z dr.	Asist. z mag.	Asist.	Razisk. - razvojni i sodel.	Strokov. sodelavci v human.	Število str. del. s šifro razisk.	Število ostalih delavce v	Od tega štev. MR
Biološki inštitut J. H.	21	2	3	1	3	4	1	1		3	3	4
Filozofski inštitut	14	4	2	2			6					5
Geografski inštitut A. M.	25	2	3	2		7	5	1	2	1	2	6
Glasbenonarodopisni inštitut	10		2	1		1	2			2	2	1
Inštitut za arheologijo	26	4	3	1	2	2	3		1	5	5	5
Inštitut za biografiko in bibliografijo	3	1		1						1		
Inštitut za medicinske vede	6			3	1	1	1					2
Inštitut za raziskovanje krasa	20	2	3	4		1	2		1		7	2
Inštitut za slovensko izseljenstvo	11	3	1	3		2	1				1	1
Inštitut za slovenski jezik F. R.	45	4	3	4	2	6	2		15	3	6	6
Inštitut za slov. liter. in liter. vede	9	2	1		1	1			3		1	1
Inštitut za slov. narodopisje	17	1	1	5	1		4	1		2	2	4
Muzikološki inštitut	5	1		1		1			1	1		1
Paleontološki inštitut I. R.	6			1	1	1	1				2	1
Umetnostnozgodovinski inštitut F. S.	8	2	1	1	1		1		1		1	1
Zgodovinski inštitut M. K.	12	5		4		2					1	2
Prostorskoinformacijska enota	11	1	2	3			3				2	3
Infrastrukturna enota	7			1					1		5	
Uprava	27	1		1			1				24	
Skupaj	283	35	25	39	12	29	33	3	25	18	64	45

KOLEDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE JAVNOSTI V LETU 2003

JANUAR

9. Predstavitev knjig iz zbirke Geografija Slovenije: Mimi Urbane, *Kulturne pokrajine v Sloveniji*; Miha Pavšek, *Snežni plazovi v Sloveniji*; in iz zbirke Slovarji: več avtorjev, *Planinski terminološki slovar*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Založba ZRC).
13. Novinarska konferenca: Jane Štravs, *Photographic Incarnations/ Fotografске inkarnacije*, Cankarjev dom (ZRC SAZU).
23. Predstavitev novih knjig iz zbirke Thesaurus memoriae (series Fontes): Darja Mihelič, *Piranska notarska knjiga (1289-1292). Tretji zvezek*; France Baraga, *Gradivo za slovensko zgodovino v srednjem veku 6/1* (Založba ZRC).
29. Predstavitev knjige iz zbirke Folkloristika: Valens Vodusek, *Etnomuzikološki članki in razprave*, uredila Marko Tersegalv in Robert Vrčon (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU in Založba ZRC).

FEBRUAR

3. Predstavitev zbornika: J. Faganel, D. Dolinar (ur.): *France Prešeren - kultura - Evropa* (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in Založba ZRC).
11. Predstavitev knjige: Katja Škrubej, *"Ritus gentis" Slovanov v vzhodnih Alpah*, in knjige iz zbirke Thesaurus memoriae: Dušan Kos, *Blesk zlate krone Gospodje Svibenski - kratka zgodovina plemenitih nasilnikov* (Založba ZRC).
12. Predstavitev knjige iz zbirke Opera ethnologica Slovenica: J. Fikfak, H. Ložar Podlogar, N. Križnar, A. Gačnik (ur.): *O pustu, maskah in maskiranju*, Prešernova dvorana SAZU (Založba ZRC).
13. Predstavitev knjige iz zbirke Opera ethnologica Slovenica: J. Fikfak, H. Ložar Podlogar, N. Križnar, A. Gačnik (ur.): *O pustu, maskah in maskiranju*, Podgrad pri Ilirski Bistrici (Založba ZRC).
14. Predstavitev knjige iz zbirke Opera ethnologica Slovenica: J. Fikfak, H. Ložar Podlogar, N. Križnar, A. Gačnik (ur.): *O pustu, maskah in maskiranju*, Cerklje (Založba ZRC).
19. Predstavitev knjige iz zbirke Linguistica et philologica: Primož Jakopin, *Entropija v slovenskih leposlovnih besedilih*, in revije *Jezikoslovni zapiski*, letnik 8, št. 1 in 2 (Inštitut za slovenski jezik Franca Ramovša ZRC SAZU in Založba ZRC).

23. Predstavitev zbornika *France Prešeren - kultura - Evropa*; ur. J. Faganel s sodelovanjem D. Dolinarja (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in Založba ZRC).
24. Predstavitev knjige iz zbirke Opera Instituti artis historiae: Janez Gregor Dolničar, *Zgodovina ljubljanske stolne cerkve*; in revije *Acta historiae artis Slovenica* 7 (2002), Dvorana SAZU, Ljubljana (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU in Založba ZRC).
24. Predstavitev knjige iz zbirke Opera ethnologica Slovenica: J. Fikfak, H. Ložar Podlogar, N. Križnar, A. Gačnik (ur.): *O pustu, maskah in maskiranju*, Ptuj (Založba ZRC).
28. Seminar predstavitve slovenske antologije *Musica noster amor - Glasbena umetnost Slovenije od začetkov do danes v besedi in glasbi* (Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Založba Obzorja Maribor in Uredništvo izobraževalnega programa).

MAREC

7. Novinarska konferenca pred Generacijami znanosti IX (ZRC SAZU).
7. Generacije znanosti IX, Narodni muzej, Ljubljana (ZRC SAZU).

APRIL

17. predstavitev broširane izdaje: *Slovenski pravopis*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (ZRC SAZU in Delo).
18. Predstavitev knjige: Jane Štravs, *Photographic Incarnations/ Fotografске inkarnacije*, Jazz club Gajo. Knjigo so na kratko predstavili Štravsovi prijatelji, sodelavci in založnik, sledil družabni več z DJ-em (ZRC SAZU).
- 22.-26. Prodajna razstava na knjižnem sejmu Slovenski dnevi knjige, Kongresni trg, Ljubljana (Založba ZRC).

MAJ

10. Universum scientiarum: namen prireditve je bilo znanost približati mlajši populaciji. Prireditve je vključevala prodajo knjižnih in glasbenih izdelkov ZRC SAZU ter koncert skupine Fake Orchestra, KUD France Prešeren (ZRC SAZU).
21. Predavanje: prof. dr. Janez Höfler, *Vpliv Mojstra E. S. Na staronizozemsko slikarstvo: Marijina smrt Huga van der Goesa v Bruggeju* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
23. Novinarska konferenca: predstavitev projekta *Gabriello Puliti: Opera omnia* (Muzikološki inštitut ZRC SAZU) in knjige *Gabriello Puliti, Sacri concentus (1614), Pungerti dardi spirituali*

KADROVSKA SLUŽBA

V. Lovše

D. Naglič

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

D. Bosnić

M. Zaplatil

S. Kuharić

I. Lapajne

M. Jevnikar

N. Brakić

S. Cukajne

A. Luin

M. Marinković

(1618) iz serije Monumenta artis musicae Sloveniae, zv. 40, ur. M. Kokole, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji (Muzikološki inštitut ZRC SAZU in SAZU).

26. Predavanje: dr. Harald Tesan, *Picasso und Michelangelo* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
29. Predstavitel knjige: Janez Dular, *Halštatske nekropole Dolenjske*, Muzej Novo mesto (Muzej Novo mesto in Založba ZRC).
- 29.-31. Mednarodni simpozij Vegetacijajugovzhodne Evrope, Otočec (Vzhodnoalpsko-dinarsko društvo za preučevanje vegetacije, Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU).

JUNI

4. Tiskovna konferenca Muzikološkega inštituta: predstavitev zbirke Monumenta artis musicae Sloveniae:
 1. Gabrijel Plavec, *Flosculus vernalis* (1621), zvezek 33.
 2. Daniel Lagkhner, *Flores Jessaei* (1606); *Florum Jessaeorum* (1607), zvezek 34.
 3. Isaac Posch, *Harmonia concertans* (1623), zvezek 35.
 4. Jakob Frančišek Zupan, *Arije in dueti / Arias and Duets*, zvezek 36.
 5. Venceslav Wratny, *Missa in B*, zvezek 37.
 6. Venceslav Wratny, *Missa in A*, zvezek 39.
 7. Gabriello Puliti, *Sacri concentus* (1614); *Purgenti dardi spirituali* (1618), zv. 40.
 8. Venceslav Wratny, *Missa in G*, zvezek 41.
- 6.-7. Mednarodno znanstveno srečanje *Terminologija v času globalizacije/Terminology at the Time of Globalization*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Sekcija za terminološke slovarje in Evropski sekretariat Mednarodne organizacije za terminologijo).
12. Predstavitel knjige iz zbirke Migracije: Zvone Žigon, *Izzivi drugačnosti. Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku* (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Založba ZRC).
27. Predstavitel zbornika: O. Luthar, J. Perovšek (ur.): *Zbornik Janka Pleterskega*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (ZRC SAZU).

JULIJ

- 2.-5. 11. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras": Kraška terminologija, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU).

AVGUST

- 15.-21. 13. mednarodni slavistični kongres, Can-

karjev dom in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (organizatorja Mednarodni slavistični komite in Slovenski slavistični komite, soorganizatorja ZRC SAZU in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

SEPTEMBER

1. Predstavitel novih publikacij: *Slovenski pravopis v elektronski obliki*; France Bezljaj, *Zbrani jezikoslovni spisi I, II* (ur. M. Furlan); Jože Toporišič, *Oblikoslovne razprave*; Andreja Žele, *Glagolska vezljivost: iz teorije v slovar*, Martin Ahlin, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, *Slovar sinonimov slovenskega jezika. Splošna določila in opis zgradbe slovarskih sestavkov z vzorčno predstavitevjo*, Janez Keber, *Frazeološki slovar slovenskega jezika - poskusni zvezek*, *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* 4 (2003) (urednika Marko Snoj, Marc L. Greenberg); *Jezikoslovni zapiski* 9/1 (2003) (urednik Janez Keber), Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Založba ZRC).
5. Predstavitel knjige iz zbirke Migracije: Zvone Žigon, *Izzivi drugačnosti. Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku*, Postojna (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Založba ZRC).
12. *La Virtù temporale*, koncert tria baročnih brenkal: M. Squillante, F. Pavan, L. Tarantino Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji).
13. Koncert ljudske glasbe *Za juckaj in zapoj - Tamburice*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU).
16. Predstavitel knjige: Ivan Gams, *Kras v Sloveniji - v prostoru in času*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU in Založba ZRC).
23. Predstavitel knjige iz zbirke Thesaurus memoriae (series Dissertationes): Matjaž Bizjak, *Ratio facta est. Gospodarska struktura in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem*, in zbornika: M. Kokole, V. Likar, P. Weiss (ur.): *Historični seminar 4* (Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU in Založba ZRC).
26. 9.-3. 10. Razstava *Music in Slovenia through the Aspect of Notation/ Pisna podoba glasbe na Slovenskem*, Svetovni glasbeni dnevi, Cankarjev dom (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).
26. 9.-10. 10. *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*: razstava ob Svetovnih glasbenih dnevih, Minoritski samostan sv. Frančiška v Piranu (Muzikološki inštitut ZRC SAZU in Škofijski arhiv Koper).

26. Koncert ob otvoritvi razstave *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*: Moški pevski zbor sv. Nazarija iz Kopra, Minoritski samostan sv. Frančiška v Piranu (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).

OKTOBER

1. Predstavitev zbornika: Darko Dolinar in Marko Juvan (ur.), *Kako pisati literarno zgodovino danes?* (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in Založba ZRC).
3. ZRC SAZU je odprl knjigarno *Azil*, knjigarno s strokovno literaturo s področja humanistike in družboslovja. Knjigarna bo ponujala knjige Založbe ZRC ter velik izbor ostalih slovenskih ter tujih založb. Knjigarno je otvorila ljubljanska županja gospa Danica Šimšič, Novi trg 2, Ljubljana (Knjigarna Azil in ZRC SAZU).
- 6.-10. Prodajna razstava publikacij Založbe ZRC na jesenski prodaji knjig, Kongresni trg, Ljubljana (Založba ZRC).
9. Predavanje: dr. Sibylle Appuhn-Radtke (Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München), *Who is the true Phoebos Apollon? Some remarks on the iconographical contest between Emperor Leopold I. and King Louis XIV. of France* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta v sodelovanju z Oddelkom za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).
16. Predstavitev publikacij: Lojze Marinček, Andraž Čarni et al., *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije v merilu 1:50.000 - list Novo mesto*, in drugi letnik revije *Hacquetia* (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU in Založba ZRC).
22. Predstavitev knjige: Onja Tekavčič Grad (ur.): *Pogovori z ljudmi v duševnih stiskah. Priročnik za svetovanje*, in prve številke revije *Pogled / The View. Acta suicidologica Slovenica*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Slovensko združenje za preprečevanje samomora in ZRC SAZU).
- 23.-24. Mednarodni simpozij *Glasbena identiteta Srednje Evrope* s priložnostno prodajno razstavo publikacij Muzikološkega inštituta, Dvorana SAZU, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).
27. Predavanje: dr. Nadja Zgonik (Akademija za likovno umetnost, Ljubljana), *Upodabljati slovenstvo* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
28. Predstavitev knjige: Marko Snoj, *Slovenski etimološki slovar. Druga, pregledana in dopolnjena izdaja* (založba Modrijan in ZRC SAZU).

NOVEMBER

6. Predavanje: dr. Stanko Kokole (Znanstvenoraziskovalno središče Republike Slovenije, Koper), *Renesančni epski motiv in baročna dvorana v gradu Brežice* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
10. Predstavitev knjige *Photographic Incarnations / Fotografске inkarnacije* Janeta Štravsca ter razstava njegovih fotografij. Knjigo so predstavili dr. Marina Gržinič (Filozofski inštitut ZRC SAZU) ter avstrijska kustosa dr. Brigitte Huck in Walter Seidel, Dunaj, Avstrija, galerija Westlicht (ZRC SAZU).
13. Znanstveni in strokovni posvet z naslovom *Triglavski narodni park?* v organizaciji ZRC SAZU. Sodelovalo je 35 raziskovalcev iz 21 različnih institucij. Cilj posvetovanja je bilo opredeliti to zavarovano območje kot izjemno naravno in kulturno vrednoto (ZRC SAZU).
14. Predstavitev zbornika iz zbirke *Migracije*: Marina Lukšič-Hacin (ur.), *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru. Sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije* (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Založba ZRC).
18. ZRC SAZU je obeležil svojo 22. obletnico obstoja. Ker je njegova osnovna dejavnost raziskovanje, je bila prireditev koncipirana kot slovesnost za nove doktorje in magistre iz vrst zaposlenih ZRC SAZU. Hkrati je bila to priložnost izkazovanja povezanosti ZRC SAZU z obema univerzama v Sloveniji, pa tudi z univerzami v tujini. ZRC SAZU je tako v letu 2003 počastil deset novih magistrrov in osem novih doktorjev znanosti (ZRC SAZU).
19. 11.-22. 12. *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*: razstava ob Svetovnih glasbenih dnevih, Zavod sv. Stanislava, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).
19. Koncert ob otvoritvi razstave *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*: D. Miklavčič, M. Močnik in Moški pevski zbor sv. Nazarija iz Kopra, Zavod sv. Stanislava, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).
- 26.-30. 19. knjižni sejem: prodajna razstava publikacij Založbe ZRC, Cankarjev dom, Ljubljana (Založba ZRC).
29. Predstavitev stripa: Art Spiegelman, *Maus - Zgodba o preživetju I, II*, dvorana Lili Novy, Cankarjev dom, Ljubljana (ZRC SAZU in Založba ZRC).

DECEMBER

3. Predstavitev knjig iz zbirke Prizma: Marina Gržinič, *Estetika kibersveta in učinki derealizacija*

S. Mohorič

Š. Perpar

K. Softić

A. Šabotić

RAČUNALNIŠKI
CENTER

U. Parazajda

- cije; Ernest Ženko, *Totaliteta in umetnost: Lyotard, Jameson in Welsch*, Knjigarna Konzorcij, Ljubljana (Založba ZRC).
10. Predstavitev zgoščenke iz serije Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta: *Slovenske ljudske plesne viže - Koroška in Od Ribnice do Rakitnice. Ljudska pesem in glasba v Ribniški dolini*, ter knjige iz zbirke Folkloristika: Marjetka Golež Kaučič, *Ljudsko in umetno - dva obraza ustvarjalnosti* (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU in Založba ZRC).
 - 10.-12. Mednarodni znanstveni simpozij ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenške škofijske posesti na Slovenskem, Škofja Loka (Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Muzejsko društvo Škofja Loka in Občina Škofja Loka).
 11. Predstavitev knjige iz zbirke Opera Instituti archaeologici Sloveniae: Irena Lazar, *Rimsko steklo Slovenije / The Roman Glass of Slovenia*, Galerija Spomenikovarstvenega centra, Ljubljana (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU in Založba ZRC).
 17. Predstavitev zgoščene iz serije Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta: *Od Ribnice do Rakitnice. Škrabčeva domačija, Hrovača - Ribnica* (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, Založba ZRC in Miklova hiša, Ribnica).

Vse prireditve, pri katerih kraj dogajanja ni omenjen, so bile v Mali dvorani ZRC SAZU.

HISTORIČNI SEMINAR

KOORDINACIJSKI ODBOR

Predsednica: dr. Metoda Kokole

Člani: dr. Maja Godina - Golija, dr. Marina Lukšič-Hacin, dr. Vojislav Likar, dr. Oto Luthar, dr. Petra Svoljšak (od 1. 9.), dr. Peter Weiss.

V letu 2003 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih dvanaest samostojnih predavanj in eno dvojno; od tega je nastopilo osem vabljenih gostov iz tujine in šest domačih predavateljev:

- **Ljubinka Trgovčević-Mitrović**, *Izobraževanje žensk na Balkanu v 19. stoletju: prvi korak k emancipaciji* (16. 1.)
- **Marina Černa**, *Figuracija v klavirski glasbi W.A. Mozarta* (4. 3.)
- **Katja Skrubej**, *Model rekonstrukcije elementov plemskega prava Slovanov v vzhodnih Alpah; na*

podlagi izbranega najstarejšega jezikovnega gradiva (13. 3.)

- **Gerry Finn**, *Predstavljanje Naroda ali razdvajanje ljudi? Nogomet na Škotskem in v Sloveniji?* (27. 3.)
- **Giovanna Perini**, *Bolonjske literarne akademije v 16. in 17. stoletju: od Achillinijevega Viridaria do Accademie dei Gelati* (3. 4.)
- **Jasna Čapo Žmegač**, *Transnacionalizem, kraj in rod: hrvaški "gastarbajterji" v Münchnu* (16. 4.)
- **Alenka Janko Spreizer**, *"Romologija" in znanstveni razizem na Slovenskem* (24. 4.)
- **Iain Fenlon**, *Lepant: retorične umetnosti v renesančnih Benetkah* (13. 5.)
- **Zdenka Janeković-Römer**, *Kdo je pravi mož? Primer dvomoštva v Dubrovniku l. 1480* (26. 6.)
- **Florjan Auser**, *Urejanje in zbiranje arhivskega gradiva s pomočjo enostavnih komercialnih računalniških programov* (30. 9.)
- **Mojca Ramšak in Marija Makarovič**, *Življenjske zgodbe kot primarni vir v znanstveni rabi* (20. 10.)
- **Michael Talbot**, *Odkritje Vivaldijevega izgubljene-ga psalma* (18. 11.)
- **Cirila Toplak**, *Zgodovina kot izkušnja: sodobna biografika* (9. 12.)

V septembru 2003 je izšel četrti zbornik izbranih najuspešnejših in najizvirnejših predavanj *Historični seminar 4* (ur. M. Kokole, V. Likar in P. Weiss, Založba ZRC). Publikacija obsega enajst samostojnih prispevkov z zgodovinsko-družboslovnih področij (Marjan Drnovšek, Irena Šumi, Šaćir Filandra, Josip Vrandečić, Karin Kneissl in Miran Špelič), iz jezikoslovja (Josip Lisac in Wolfgang Viebeck), iz estetike (Lars-Olof Åhlberg) in glasbe (Eva Zöllner in Dorothea Schröder) ter sklop petih član- kov na temo *Zgodovina Slovenske ljudske stranke* (Andrej Rahten, Walter Lukan, Igor Grdina, Primož Kočar in Janez Arnež).

SUMMARY

In the year 2003 eight invited scholars and six Slovenian lecturers performed thirteen lectures; one was conducted by two scholars. The subjects ranged from general to specific historical themes, subjects form the history of art, musicology, literature, as well as ethnological and sociological discussions. In September came out the fourth volume of selected lectures *Historični seminar 4* (eds M. Kokole, V. Likar, P. Weiss, Založba ZRC), which includes sixteen texts on various subjects from humanities and social studies; the last five are all dedicated to the *History of the Slovenian People's Party* (Slovenska ljudska stranka).

GENERACIJE ZNANOSTI X

NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU

Dr. Branko Marušič
Častni član ZRC SAZU za leto 2003

Zgodovinar dr. Branko Marušič, znanstveni svetnik ZRC SAZU, je eden najbolj vsestranskih slovenskih zgodovinarjev. Kljub temu, da velja za specialista za 19. stoletje, njegova znanstvena bibliografija obsega dela od srednjega veka do najnovejše dobe. Za slovensko zgodovino pisje ima še posebne zasluge tudi zato, ker je neprestano vzdrževal stike s sosednjim italijanskim in furlanskim prostorom. Tudi v časih, ko so bile meje še zelo zaprte, je zaradi življenja ob italijansko-slovenski meji prinašal v Slovenijo ogromno italijanske strokovne literature in tudi slovenske emigrantske literature, ki v naših knjižnicah sicer ni bila dostopna. Poleg temeljnega znanstvenega dela je dr. Branko Marušič sodeloval tudi pri številnih strokovnih projektih, pri katerih moramo na prvem

mestu omeniti *Primorski slovenski biografski leksikon*, ki je bil dokončan v izjemno kratkem času in predstavlja hrbtenico za vse nadaljnje raziskovanje slovenske Primorske do nekdanje rapalske meje.

Poleg znanstvenega in strokovnega dela moramo poudariti tudi njegove zasluge na področju muzealstva, saj velja za enega poglavitnih organizatorjev slovenske muzejske mreže po 2. svetovni vojni. Svoje izjemne organizacijske talente je dokazal tudi v strokovnih in znanstvenih združenjih ter po sili razmer tudi na področju varstva spomenikov in arhivov. Poleg znanstvene prodornosti in zanesljivosti ga odlikuje tudi izjemna vztrajnost pri uresničevanju zastavljenih ciljev.

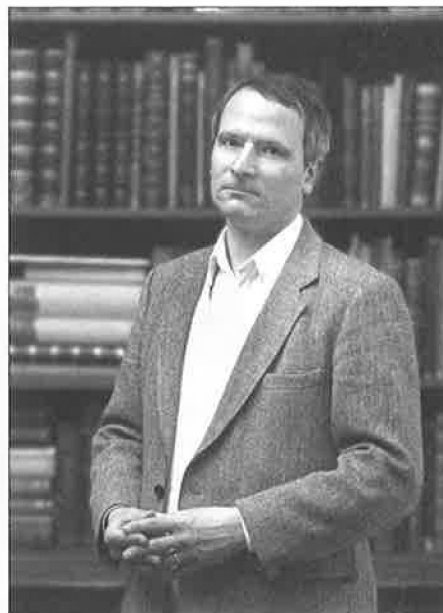
Dr. Ana Lavrič
Dobitnica Zlatega znaka ZRC za leto 2003

Znanstvena svetnica dr. Ana Lavrič je predstavnica slovenske klasične umetnostne zgodovine, ki svoje izsledke opira na preverjena zgodovinska dejstva. Že zgodaj se je posvetila študiju primarnih pisnih virov, tako da danes na tem področju velja za eno vodilnih avtoritet pri nas. Njeni dosežki so primerljivi z vsem, kar je moderna umetnostnozgodovinska stroka dosegla drugod po svetu. Po tem, ko je konec osemdesetih let izdala knjigo o vlogi škofa Tomaža Hrena v slovenski likovni umetnosti, ki je standardno delo za čas protireformacijskega baroka, je svoje raziskave novejšega časa strnila še v zajetni komentirani izdaji rokopisne *Zgodovine ljubljanske stolne cerkve Janeza Gregorja Dolničarja*. Besedilo, nastalo v začetku osemnajstega stoletja, govori o enem najplodnejših obdobji naše umetnostne preteklosti in je že od časov Steletovega seminarja na univerzi veljalo za desideratum stroke. Komaj zastavljeno delo svojih predhodnikov je dr. Lavričeva redigirala in dopolnila s skoraj neverjetno znanstveno akribijo ter mu dodala posebno študijo, v kateri osvetljuje Dolničarjevo *Zgodovino* tudi v luči številnih drugih arhivskih virov. Njena večletna prizadevanja z vrsto predhodnih člankov so dala knjigo, ki ni samo temeljito izpopolnila naše vedenje o gradnji ljubljanske stolnice in vsega, kar se je tedaj pomembnega dogajalo okrog nje, ampak je hkrati postavila merilo za prihodnje izdaje umetnostnozgodovinskih virov. V času, ko se tudi humanistične vede izgubljajo v vsakdanjih hitrih bleščečih uspehih, dr. Lavričeva vztraja pri študijsko poglobljenem raziskovanju, zato ima vsaka njena objava posebno težo. Tako

bo njena izdaja Dolničarja ostala eden temeljnih kamnov slovenske umetnostne zgodovine in bo v trajen ponos naši znanosti.

Dr. Matija Ogrin
Dobitnik Srebrnega znaka ZRC za leto 2003

Mladi raziskovalec v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU dr. Matija Ogrin je 8. junija 2001 na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pred komisijo, ki so jo sestavljali prof. dr. Janko Kos, prof. dr. Lado Kralj in prof. dr. Darko Dolinar, uspešno zagovarjal disertacijo *Teorija in kritiška praksa literarnega vrednotenja na Slovenskem od 1918 do 1945* in pridobil naslov doktorja znanosti. V disertaciji je analiziral literarno kritiko enega najbolj razburljivih obdobji v slovenski zgodovini, ugotovil glavne vrednotenjske koncepte, sistematično preučil dela vodilnih ocenjevalcev, njihove teoretske temelje in njihovo kritiško prakso. Prvič v slovenski literarni vedi je opravil celovito in pronicljivo primerjavo treh glavnih vrednotenjskih konceptov – katoliškega, liberalnega in marksističnega – njihovih dosezkov, pomanjkljivosti in zablod, ki doslej še niso bile odstrte. Argumentirano je razblinil tudi več dosedanjih zmotnih predstav o veličini nekaterih literarnih ocenjevalcev, saj je razkril njihova protislovja, nedoslednosti in celo izdajstva kritičskih nazorov. Ogrinova disertacija prinaša veliko novih razlag, zaradi katerih bo morala slovenska literarna veda marsikatero dosedanjo sodbo o slovenski kritiki iz obdobja med obema svetovnima vojnama temeljito spremeniti.

ZALOŽNIŠKI SVET

dr. Janez Dular, dr. Peter Klepec, dr. Martin Knez, dr. Naško Križnar, dr. Milan Orožen Adamič, dr. Jurij Snoj, dr. Petra Svoljšak, prof. Milojka Žalik Huzjan, dr. Andreja Žele, dr. Janja Žitnik.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: dr. Vojislav Likar, znanstveni sodelavec.

Likovno-grafična urednica in oblikovalka: Milojka Žalik Huzjan, sam. strok. sodelavka, specialistka v humanistiki.

Samostojni strokovni sodelavec: Iztok Sajko.

Samostojni tehnični sodelavec: Branko Vidmar.

Vadja prodaje: Anita Abram (od 1. 2.).

Redaktorica in tajnica: Tinka Selič.

Tehnica: Milka Vrbec.

V okviru založniškega programa ZRC SAZU je v letu 2003 izšlo 36 naslovov knjižnih publikacij, od tega v sozaložništvu 3 naslovi, in 13 letnikov znanstvenih periodičnih publikacij, od tega 2 v sozaložništvu, ter 8 enot drobnih tiskov (katalogi, vodniki, brošure, vabila, poročila ipd.). Izšli so 3 zvezki iz zbirke Monumenta artis musicae Sloveniae (s starejšimi letnicami) in 2 CD-plošči iz zbirke Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta. V letu 2003 je izšla tudi elektronska izdaja Slovenskega pravopisa.

Večina publikacij je izšla v Založbi ZRC, nekaj pa tudi kot izdaje posameznih institutov.

Izhajati so začele štiri nove knjižne zbirke: Folkloristika, Opera Ethnologica Slovenica, Opera Instituti artis historiae in Prizma, ter dve novi reviji: Pogled - The View, Acta Suicidologica Slovenica in Umetnostna kronika. Založba ZRC od leta 2003 izdaja tudi Vodnike Ljubljanskega geografskega društva.

Založniški program so finančno podprli Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS, Ministrstvo za kulturo RS, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Raziskovalni sklad ZRC SAZU ter drugi zunanji sponzorji.

Založba je samostojno in v sodelovanju z izdajatelji, soizdajatelji in sozaložniki organizirala 30 novinar-

skih konferenc in javnih predstavitev v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji. Svoje izdaje je predstavila tudi na 7 knjižnih sejnih oz. prodajnih razstavah.

KNJIŽNE IZDAJE IN PERIODIKA

ZBIRKE

Linguistica et philologica

- France Bezljaj: *Zbrani jezikoslovni spisi* 1, 2 (uredila Metka Furlan)
- Jože Toporišič: *Oblikoslovne razprave*
- Andreja Žele: *Glagolska vezljivost: iz teorije v slovar*

Opera Instituti Archaeologici Sloveniae

- Irena Lazar: *Rimsko steklo Slovenije / The Roman Glass of Slovenia*
- Janez Dular: *Halštatske nekropole Dolenjske / Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko*
- Matjaž Bizjak: *Ratio facta est. Gospodarska struktura in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem*
- Dušan Kos: *Blesk zlate krone. Gospod je Svibenski - kratka zgodovina plemenitih nasilnikov*

Opera Instituti Artis Historiae

- Janez Gregor Dolničar: *Zgodovina ljubljanske stolne cerkve (1701-1714) / Historia cathedralis ecclesiae Labacensis (1701-1714)* (uredila Ana Lavrič)

Izdaje Instituta za slovensko literaturo in literarne vede

- Darko Dolinar, Marko Juvan (ur.): *Kako psati literarno zgodovino danes?*

Opera Ethnologica Slovenica

- J. Fikfak, A. Gačnik, N. Križnar, H. Ložar - Podlogar (ur.): *O pustu, maskah in maskiranju*

Folkloristika

- Marjetka Golež Kaučič: *Ljudsko in umetno - dva obraza ustvarjalnosti*
- Valens Vodusek: *Etnomuzikološki članki in razprave* (uredila M. Tersegav in R. Vrčon)

Migracije

- Marina Luksic - Hacin (ur.): *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru. Sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije*
- Zvone Žigon: *Izzivi drugačnosti. Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku*

dr. V. Likar

A. Abram

I. Sajko

T. Selič

B. Vidmar

M. Vrbec

M. Žalik Huzjan

Philosophica / Series moderna

- Jean-François Lyotard: *Navzkrižje* (prevod in spremna beseda Jelica Šumič-Riha)

Prizma

- Ernest Ženko: *Totaliteta in umetnost: Lyotard, Jameson in Welsch*
- Marina Gržinič: *Estetika kibersveta in učinki de-realizacije*

Geografija Slovenije

- Drago Kladnik, Marjan Ravbar: *Členitev slovenskega podeželja*
- Maja Topole: *Geografija občine Moravče*

Carsologica

- Nadja Zupan Hajna: *Incomplete Solution: Weathering of Cave Walls and the Production, Transport and Deposition of Carbonate Fines*

Historia scientiae

- Nikolaj Kopernik: *O revolucijah nebesnih sfer. Prva knjiga / De revolutionibus orbium coelestium. Liber primus* (prevod, spremna študija in opombe Matjaž Vesel)

Monumenta artis musicae Sloveniae

- Leopold Ferdinand Schwerdt: *Missa st. Floriani in D* (transkribiral in revidiral Zoran Krstulović)
- Gabriello Puliti: *Lilia convallium (1620). Sacri accenti (1620)* (transkribirala in revidirala Metoda Kokole)
- Gabriello Puliti: *Sacri concentus (1614). Pungenti dardi spirituali (1618)* (transkribirala, revidirala in uvod napisala Metoda Kokole)

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva

- Več avtorjev: *Slovenija. Ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva* (uredil Drago Kladnik)
- Monika Benkovič: *Bolgarija*

Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta

- *Od Ribnice do Rakitnice. Ljudske pesmi in glasba v Ribniški dolini* (izbor zvočnega gradiva: Z. Kumer, D. Kunej, M. Ramovš; spremna beseda: Z. Kumer; priprava in zvočna obdelava: D. Kunej)
- *Slovenske ljudske plesne viže - Koroška / Slovene Folk Dance Music - The Koroška Region* (izbor zvočnega gradiva: M. Ramovš, D. Kunej, R. Kranjec; spremna beseda: M. Ramovš; priprava in zvočna obdelava: D. Kunej)

SAMOSTOJNEIZDAJE

- Art Spiegelman: *Maus I - Zgodba o preživetju. Krvava zgodovina mojega očeta*
- Art Spiegelman: *Maus II - Zgodba o preživetju. In tu so se začele moje težave*

- Igor Grdina: *Poti v zgodovino*
- Silvana Paletti: *Rozajanski serčni romonenj / La lingua resiana del cuore / Rezijska srčna govoriča*
- Marjan Čeh: *Semantična integracija zbirk prostorskih podatkov*
- Jurij Snoj, Gregor Pompe: *Pisna podoba glasbe na Slovenskem*
- Ivan Gams: *Kras v Sloveniji - v prostoru in času*
- Maja Milčinski: *Mali slovar azijskih filozofij*
- Janez Keber: *Frazeološki slovar slovenskega jezika - poskusni zvezek*
- Martin Ahlin, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj: *Slovar sinonimov slovenskega jezika. Splošna določila in opis zgradbe slovarskih sestavkov z vzorčno predstavitvijo*
- Slovenski pravopis v elektronski obliki
- Lojze Marinček in Andraž Čarni s sodelovanjem P. Košir, A. Marinska, U. Silca in I. Zelnika: *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije v merilu 1 : 50.000. List Novo Mesto*

ZBORNICI

- M. Kokole, V. Likar, P. Weiss (ur.): *Historični seminar 4. Zbornik predavanj 2001-2003*
- Oto Luthar in Jurij Perovšek (ur.): *Zbornik Janka Pleterškega*

PERIODIKA

- *Acta carsologica / Krasoslovni zbornik* 32, št. 1, 2 (sozaložnik: SAZU)
- *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* 43
- *Acta historiae artis Slovenica* 8
- *Arheološki vestnik* 54 (sozaložnik: SAZU)
- *Dve domovini / Two Homelands*, št. 17, 18
- *Filozofski vestnik* 24, št. 1, 2, 3
- *Hacquetia* 2, št. 1, 2
- *Jezikoslovni zapiski* 9, št. 1, 2
- *Keria. Studia Latina et Graeca* V, št. 1, 2 (izdajatelj: Društvo za antične in humanistične študije Slovenije)
- *Pogled - The View. Acta Suicidologica Slovenica* I, št. 1-2 (soizdajatelj: Slovensko združenje za preprečevanje samomora)
- *Slovenski jezik / Slovene linguistic studies* 4 (sozaložnik: University of Kansas, Lawrence, ZDA)
- *Studia mythologica Slavica* 6
- *Umetnostna kronika*, št. 1

INŠTITUTI IN
RAZISKOVALNE ENOTE

ZNANSTVENI SVET

Znanstvena svetnica SAZU prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica izr. prof. dr. Metka Furlan, akad. prof. dr. Kajetan Gantar (od 25. 2.), znanstvena svetnica izr. prof. dr. Majda Merše, akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik), višja znanstvena sodelavka izr. prof. dr. Vera Smole, znanstvena sodelavka doc. dr. Andreja Žele (od 13. 3.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica SAZU (d. d. r.).

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Silvo Torkar.

Samostojna strokovna delavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: doc. dr. Andreja Žele, znanstvena sodelavka. *Asistent:* Peter Jurgec (od 1. 10.).

Asistentki z magisterijem: mag. Apolonija Gantar (od 1. 2. v sekciji), mag. Nataša Jakop.

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Martin Ahlin, Ljudmila Bokal (do 31. 1. v sekciji), mag. Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec, Branka Lazar, Zvonka Praznik, mag. Jerica Snoj, Ivanka Šircelj - Žnidaršič, Nastja Vojnovič.

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Aleksandra Bizjak.

Strokovna sodelavka: Nanika Holz (do 30. 4.).

Strokovnidelavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica. *Znanstveni svetnik:* izr. prof. dr. Marko Snoj.

Asistentka z magisterijem: mag. Simona Klemenčič (od 1. 5.).

Strokovna sodelavka: Helena Jazbec.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. France Novak, samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki.

Znanstvena svetnica: izr. prof. dr. Majda Merše.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Francka Premk.

Znanstvena sodelavka: dr. Jožica Narat (od 18. 6.).

Asistentka z doktoratom: dr. Andreja Legan Ravnikar.

Asistent: Kozma Ahačič (od 1. 1.).

Strokovna delavka: Marjeta Kambič (zunanja sodelavka).

Dialektološka sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Vera Smole, višja znanstvena sodelavka (d. d. r.) (od 27. 3.).

Višji znanstveni sodelavec: dr. Peter Weiss (od 27. 3.).

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Jožica Škofic.

Asistentki z magisterijem: mag. Tjaša Jakop, mag. Danila Zuljan Kumar (od 1. 9.).

Asistentka z doktoratom: dr. Karmen Kenda-Jež (od 18. 6.).

Strokovna sodelavka s specializacijo: mag. Sonja Marija Horvat (do 24. 1.), doc. dr. Vladimir Nartnik.

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki.

Asistentka z magisterijem: mag. Apolonija Gantar (do 31. 1. v sekciji).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Ljudmila Bokal (od 1. 2. v sekciji), Borislava Košmrlj - Levac, Jakob Müller (zunanji sodelavec), Cvetana Tavzes.

Samostojna tehničarka: Marija Djurovič.

Višja tehničarka: Karmen Nemeč.

Laboratorij za korpus slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Primož Jakopin, znanstveni sodelavec.

Asistentka z magisterijem: mag. Helena Majcenovič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Slovenska terminologija s sinhrono in diahrono stališča (3)

T6-1002

Vodja projekta: F. Novak.

dr. V. Cvetko
Orešnik

A. Lap

A. Porenta

S. Torkar

LEKSIKOLOŠKA SEKCIJA

dr. A. Žele

M. Ahlin

Sodobna slovenska leksika

P6-0501

Vodja raziskovalnega programa: V. Cvetko Orešnik.

Etimološki slovar slovenskega jezika

P6-0503

Vodja raziskovalnega programa: M. Furlan.

Dialektologija slovenskega jezika

P6-0504

Vodja raziskovalnega programa: V. Smole.

Slovenska terminologija in zgodovinski slovarji slovenskega jezika

P6-0505

Vodja raziskovalnega programa: M. Merše.

Enojezični slovarji slovenskega jezika

J6-3547

Vodja projekta: A. Žele.

Raziskava slovenske terminologije in priprava terminoloških slovarjev

V5-0654

Vodja projekta: M. Humar.

Leksikografske in leksikološke raziskave slovenskega jezika z uporabo digitalnih jezikovnih virov

L6-5405

Vodja projekta: V. Cvetko Orešnik.

Slovensko-nemški jezikovni stiki v kulturnozgodovinskem okviru. Prispevki k problematiki nemških jezikovnih otokov na Slovenskem.

V5-0822

Vodja projekta: V. Cvetko Orešnik.

Delo v okviru projektov je teklo v posameznih sekcijah.

LESIKOLOŠKA SEKCIJA

Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika (SNB; kot delovna medfaza k načrtovanemu enozvezkovniku slovenskega knjižnega jezika)

Vodja projekta: A. Žele. Redaktorice: A. Bizjak, A. Gložančev, P. Kostanjevec, I. Šircelj - Žnidaršič (od 1. 3.), N. Vojnovič, A. Gantar (mlada raziskovalka), N. Jakop (mlada raziskovalka); naglaševanje: P. Jurgec (mladi raziskovalec); oblikoslovna označitev gesel: P. Jakopin in A. Bizjak; etimološke razlage: M. Snoj. Strokovni delavki: N. Jerman in L. Uršič (delno).

Za SNB je bil izdelan vsebinski koncept, teoretični uvod (40 strani) in štirideset vzorčnih redakcij leksemov, ki niso v SSKJ-ju, in izoblikoval se je širši orientacijski geslovnik za SNB. Glavni razpoložljivi viri so bili: a) listkovna kartoteka, zbrana po letu 1990, b) inštitutski besedilni korpus *Nova beseda* in c) dve elektronski zbirki izpisov I. Šircelj - Žnidaršič in N. Jerman (priložnostni računalniški izpisi). Pri zbiranju in izbiranju besedja v t. i. širši orientacijski geslovnik so od začetka del sodelovale A. Gložančev, N. Jakop, P. Kostanjevec, N. Vojnovič, v fazi usklajevanja in primerjanja besedja ter pri obravnavi problematike besednozveznih iztočnic se jim je v marcu pridružila A. Gantar.

Programsko masko za redakcijsko delo je po predlogi *Osnovne slovaropisne kategorije za izdelavo programske maske* A. Gložančev in N. Vojnovič v programu Eva izdelal P. Jakopin (posledično je nastal tudi pisni vodnik *Navodila za zaslonski vnos gesel pri enozvezkovniku*).

Na podlagi izdelanega širšega orientacijskega geslovnika in vsebinskega koncepta za SNB potekajo začetna redakcijska dela. V redakcijsko delo so vključeni: A. Bizjak, A. Gantar, A. Gložančev, N. Jakop, P. Jurgec, P. Kostanjevec, I. Šircelj - Žnidaršič in N. Vojnovič. Vzporedno se oblikuje natančnejši geslovnik - usklajevalno primerjanje in prekrivanje besedja glede na različne vire (listkovna kartoteka 1990, *Nova beseda*, novi SP) - to vzporedno z redakcijskim delom delajo A. Gložančev, N. Jakop, P. Kostanjevec in N. Vojnovič. I. Šircelj - Žnidaršič in N. Jerman po paberkovalnih izpisih in razpoložljivem elektronskem korpusu nadaljujeta z zbiranjem novejšega besedja (ki ni v SSKJ-ju) - narejenih je bilo 19.500 izpisov novih gesel (I. Šircelj - Žnidaršič 16.500 s sobesedilom in N. Jerman 2.956). Naglaševanje je prevzel P. Jurgec (pod mentorstvom V. Nartnika), ki pripravlja načrt dela za fonološko obravnavo iztočnic (vzorčno gradivo je 1. del črke P). Kratke etimološke razlage za vzorčne slovarske sestavke je pripravil M. Snoj. Predlog za oblikoslovno označevanje slovarskih gesel sta izdelala P. Jakopin in A. Bizjak.

Slovar sinonimov slovenskega jezika

Redaktorji: M. Ahlin, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj. Slovar bo predvidoma obsegal 15.000 geselskih dominant in 35.000 kazalk. Redaktorji dopolnjujejo redakcijska načela - izdelujejo se osnutki redakcij dominant in obdelujejo njihove sopomenske povezave: Ahlin (redakcije glagolskih vidskih parov), Lazar (redakcije samostalniških tvorjenk), Praznik (redakcija pridevnikov in tvorjenih imen na -ost), Snoj (redakcija ženskih imen). V poddominantnih nizih

mag. A. Bizjak

mag. A. Gantar

mag. A. Gložančev

N. Holz

mag. N. Jakop

N. Jerman

se dodeluje prikaz podpomenskih razmerij, na to se posledično nanaša tudi obravnava sklicevalnih razlig. Izdelanih je bilo ok. 1.750 t. i. dominantnih slovarskih sestavkov (vseh skupaj, vključno s kazalkami, pa 6.534). Izdan je bil poskusni zvezek, poteka dodelava programske maske za nadaljnje redakcijsko delo.

Frazeološki slovar slovenskega jezika

Redaktor: J. Keber.

Predvideni obseg slovarja je 12.000 samostojno razloženih frazemov, v celoti pa okrog 30.000 gesel in podgesel. Izdelanih je bilo ok. 460 izhodiščnih slovarskih sestavkov (vseh skupaj, vključno s kazalkami, pa 4.560). Izdan je bil poskusni snopič in v teku je dodelava programske maske za nadaljnje redakcijsko delo.

Vezljivostni slovar slovenskih glagolov

Redaktorica: A. Žele.

Obseg slovarja oz. geslovnik je 2.345 glagolskih gesel, izbranih na podlagi predhodno oblikovanih glagolskih vezljivostnih pomenskih skupin. Redigirane po glagolskih vezljivostnih skupinah že poteka. Za nadaljnje redakcijsko delo je izdelana programska maska. Izdelanih je bilo ok. 650 izhodiščnih slovarskih sestavkov (vseh skupaj, vključno s kazalkami, pa nekaj čez tisoč). Zredigirani primitivni in temeljni glagoli so hkrati tudi vezljivostna osnova za vse druge glagole, z leksikografskega vidika pa je to preizkus zmožnosti slovarskega prikaza vezljivosti. Izdana je bila monografija in v teku je izdelava programske maske za nadaljnje redakcijsko delo.

Lematizacijski slovar

Sodelavci: P. Jakopin, A. Bizjak, L. Uršič.

Oblikoslovno je bilo označenih in preverjenih 188.471 besed. V maju je bilo končano oblikoslovno označevanje besedil govornega korpusa, ki je bil predviden za uporabo na internetu. Nadaljuje se tudi označevanje še neoznačenega dela korpusa *Nova beseda*.

Slovar stare knjižne prekmurščine

Dočasne ustavitve nadaljnjih del (odhod N. Holz) je bilo vnesenih 10.756 gesel (vključno črka Š). 21. 10. je bil podan pisni predlog (možen vsebinsko-kadrovski opis) za nadaljevanje del, o katerem se bo še odločalo.

Od 1. 7. do 1. 10. je potekalo seznanjanje z računalniškim programom SlovarRed 2.0 Tomaža Seliskarja za potrebe redakcijskega dela, ki je bil dan na poskusni vpogled. B. Košmrlj - Levčič delavce Leksi-

kološke sekcije podrobneje seznanja s posebnostmi programa in njegove uporabe. 8. 10. je bil delovni sestanek z avtorjem programa T. Seliskarjem.

28. 10. se je začela *Slovarska delavnica*, ki poteka vsak torek - to je pregledni uvajalni seminar za mlade raziskovalce in mlajše sodelavce. Vodja slovarske delavnice je A. Gložančev. (Program seminarja je v arhivu Leksikološke sekcije.) V okviru slovarske delavnice poteka tudi uvajanje v redakcijsko delo z računalniško masko (vodja P. Jakopin).

Oblikuje se tudi seznam novih terminoloških svetovalcev za vsa relevantna področja. Ažurirani so bili seznam strokovne literature, potrebne za nadaljnje leksikografsko delo v sekciji.

Vsa natančnejša dokumentacija o poteku del pri posameznih projektih je v arhivu Leksikološke sekcije. Arhiv vodi in ureja N. Jerman.

A. Bizjak je dokončala doktorsko disertacijo z naslovom *Jezikoslovne osnove pridige kot žanra* in jo novembra oddala mentorju.

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

Etimološki slovar slovenskega jezika

Za 4. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika je bilo izdelanih 307 slovarskih sestavkov in vnesenih več dopolnil v že napisano besedilo. Zbirala so se dopolnila za etimološko obravnavo leksike z vzglasnim A-S (M. Snoj, M. Furlan).

France Bezljaj, Zbrani jezikoslovni spisi I-II

Od januarja do vključno prvih dni junija so bila opravljena zaključna dela. Napisan je bil Predgovor, opravljene korekture osrednjega dela, tj. 1.277 strani, dokončno izdelana in korigirana so bila vsa kazala in druga pomagala. Zbrani jezikoslovni spisi I-II (str. 1.572 + LXXII + XI) so bili predani v tisk, tako da so izšli tik pred začetkom 13. mednarodnega slavističnega kongresa (dalje MSK) v Ljubljani (15.-21. 8.) (M. Furlan, H. Jazbec).

Slovar jezika Janeza Svetokriškega

Za slovar je bilo izdelanih 1.020 slovarskih sestavkov (M. Snoj).

Digitalizacija Pletersnikovega slovarja

Opravljen je bil vnos 112 strani Pletersnikovega slovarja (*žlahtati se-zvrkljati, z-zloglas je*) in opravljena prva korektura vnosa (oboje H. Jazbec). S septembrom je delo zaradi sodelavkine bolezni zastalo. H. Jazbec je izdelovala magistrsko nalogo s področja nemških izposojenk v slovenščini.

P. Jurgec

J. Keber

P. Kostanjevec

B. Lazar

Z. Praznik

mag. J. Snoj

I. Šircelj -
Žnidaršič

R. L. Uršič

N. Vojnovič

ETIMOLOŠKO- ONOMASTIČNA SEKCIJA

dr. M. Furlan

H. Jazbec

SEKCIJA ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA JEZIKA

Priprava Besedišča slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Vsi delavci sekcije so nadaljevali s pregledom gradiva, urejanjem kartotek in s podatkovnim opremljanjem iztočnic iz štirih Dalmatinovih del (*IESVS SI-RAH*, 1575 (DJ 1575), *PASSION*, 1576 (DPa 1576), *BIBLIA*, *TV IE*, *VSIGA SVETIGA PISMA PERVI DEIL*, 1578 (DB 1578) in *BIBLIA*, 1584 (DB 1584)). Iztočnicam so bili pripisani besednovrstni in drugi potrebni slovnični podatki, na osnovi gradiva so bili ločeni homonimi, posebni tipi iztočnic (glede na pravopisno problematiko, glede na pojavitveno vezanost na Register in glede na citatno prevzetost) pa opremljeni še z dodatnimi pojasnili. Dodane so bile potrebne kazalke, ločeno pa so nastajali seznami vodilk. Podatkovno je bilo opremljenih pribl. 7.800 novih gesel (3.640 iz DB 1584, 1.500 iz DB 1578, 1.900 iz DJ 1575 in 750 iz DPa 1576). Gesla iz DB 1584 so podatkovno opremljali štirje delavci sekcije: M. Merše, J. Narat, F. Novak in F. Premk. Gesla iz DB 1578 je podatkovno opremila A. Legan Ravnikar, gesla iz DJ 1575 in DPa 1576 pa K. Ahačič. Pri reševanju težjih primerov iz DB 1578 in DJ 1575 je v okviru pregleda dela, opravljenega z uveljavljenim namenom, sodelovala M. Merše. Delo, ki je hitreje teklo pri obdelavi besedil z gradivsko manj bogatimi gesli, je na splošno upočasnjevalo reševanje težjih gesel, glagolov s *se*, glagolov s predponama *v-* in *u-*, zlasti pa glagolskih kalkov.

Problematika, povezana s pripravo *Besedišča*, je bila obravnavana na rednih tedenskih sestankih delavcev sekcije. Za probleme, ki so se pokazali pri obdelavi gesel, je bilo pripravljenih več zgledov reševanja z utemeljitvami: npr. predlog za natančnejše razmejevanje (nesklonljivega) pridevnika in povedkovnika (ob *prav*), predlog prikaza besed z začetnim protetičnim soglasnikom (npr. *vuk*, *jiskra*, *jesih*) in različic brez proteze, predlog prikaza različic glagolov, ki izkazujejo polglasniško izgovorno olajšavo soglasniških sklopov, nastalih na meji med predpono in korenskim delom glagola (npr. *izibrati*), predlog nastavitve iztočnic pri glagolih z analogično preoblikovanimi spregatvenimi oblikami (npr. *izbriso-vati*, *izbrišu jem*) (M. Merše) ter predlog prikaza glagolov in oblik s *se* (*si*) (M. Merše in F. Novak). Nadajeval se je računalniški vnos podatkov, skaterimi so bila (v letih 2002 in 2003) opremljena gesla iz DJ 1575 (2.740 enot), DB 1578 (2.650 enot) in DB 1584 (3.348 enot), skupno 8.738 enot (M. Kambič).

Pripravljalna dela za Slovar slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Nadaljevalo in končalo se je gradivsko ločevanje različnih oblik osebnega zaimka *on* ter oblik glagola *iti*, začelo pa ločevanje (pravopisno, sklonsko in številsko) različnih oblik samostalnika *gospod* (M. Kambič). Na osnovi dveh na novo pridobljenih, doslej manjkajočih strani Trubarjevega dela *NOVIGA TESTAMENTA PVSLEDNI DEIL* iz leta 1577 so bili izdelani listki (210), opremljeni z gesli in uvrščeni v kartoteko (J. Narat).

Glede na vsebovane podatkovne enote je bila popisana zgradba slovarskih sestavkov v *Poskusnem snopiču Slovarja jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja*, ki je predvidena tudi za načrtovani *Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev*, ter izdelan seznam podatkovnih enot tipičnega slovarskega sestavka načrtovanega zgodovinskega slovarja, potreben za pripravo ustrezne aplikacije računalniškega programa za redigiranje (M. Merše in B. Košmrlj - Levačič).

Biblia Slavica

Opravljenih je bilo več pripravljalnih del za slovensko udeležbo v zbirki *Biblia Slavica* (M. Merše). Med drugim so bili zbrani številni podatki o slovenskih biblijskih prevodih 16. stoletja, potrebni za izdelavo končnega seznama del, ki naj bi izšla v zbirki.

K. Ahačič je v okviru magistrskega študija opravil vse predpisane izpite za prvi letnik ter dva za drugi.

DIALEKTOLOŠKA SEKCIJA

Slovenski lingvistični atlas - SLA

Kartografirana in komentirana so bila: a) leksična vprašanja 127 *podkev* a - pri konju, b - pri čevlju, 128 *podkovati*, 154 *kladivo*, 155 *klešče*, 205 *kovač*, 206 *železo*, 207 *ogljje*, 208 *meh*; 243 *poroka*, 244 *ženin*, 245 *nevesta*; 611 *tast*, 612 *tašča*, 613 *zet*, 614 *snaha* in 619 *svak* - skupaj 16 (J. Škofic), b) oblikoslovna vprašanja za dvojsinske oblike samostalnikov (*hči*, *žena*, *sin*, *okno*), pridevnikov (*visok*, *lahek*, *dober*) ter oblike števnik *dva* - skupaj 13 (T. Jakop). Leksične karte z obsežnejšimi komentarji (večinoma tudi z gradivom) so bile že objavljene ali pa so v tisku, oblikoslovne pa bodo sestavni del disertacije.

Vneseno v računalnik in pripravljeno za kartografiranje je bilo še gradivo: a) za *i* v prednaglasnem položaju 744a *širok*, *cigan*, *cvilila*, *ptsala*, *tišči*, *tiščalo*, *zidar*, za *u* v prednaglasnem položaju *lupina*, *studenec*, *sušiti*, *dušiti*, *pljuvati*, *tulila*, *kupila*, *ključavnica*, *čudak* (K. Kenda-Jež), b) za dvojsinske oblike samostalnikov 25 *roka*, 56 *noga*, 620 *brat*, 646 *starši*, 740 *žena*, 741 *noga* (T. Jakop).

V Evino začasno masko za SLA so bili vneseni podatki o času nastanka in avtorstvu zapisa, vrsti vprašalnice (prvotna ali popravljena), zanesljivosti in pripombah k posameznim zapisom (K. Kenda-Jež). Posneti sta bili skoraj 2 uri narečnih besedil govora Juršincev in nekaj besednih parov z domnevno različno dolžino naglašanih samoglasnikov za analizo. V pripravi je tudi fonološki opis tega govora (J. Škofic).

Zapisanih je bilo del vprašanj po vprašalnici SLA v nezapisani točki Solčava (SLA 309) (P. Weiss). V Veliki Račni (SLA 241) je bilo posnetega in fonetično prepisanega (ročno) eno uro in pol besedilnega gradiva (V. Smole).

Poskeniranih je bilo 85 zapisov točk SLA v zvezkih (77 Andrejka Žejn, 7 Jure Jež, 1 K. Kenda-Jež) in dva opisa govorov. Za skeniranje se pripravljajo navodila, ki so – še ne dokončno oblikovana – v računalniški obliki (P. Weiss). Skeniranje vodita in usmerjata P. Weiss in K. Kenda-Jež.

Za SLA in za OLA se pripravljata pisava in vnašalni način, kar oboje je imenovano ZRCola, za vnos in spremljanje pretvorbo posebnih narečnih znakov. Izdelani so vsi makroukazi za sestavljanje nesestavljeno vnesenih znakov za standardni del unikoda in pregledane skoraj vse objave OLA. Pripravljen je tudi nabor vseh slovenskih zgodovinskih znakov in dopolnjen nabor etimoloških. Potrebna je še dokončna ureditev na zasebnem področju unikoda in izdelava preostalih makroukazov ter priprava ustrezne publikacije (P. Weiss).

Slovanski lingvistični atlas – OLA

Končano je bilo korigiranje slovenskega gradiva in njihovega prikaza na kartah za IVa fonetični zvezek v hrvaški redakciji. To je bilo opravljeno na 3 delovnih sestankih s hrvaško nacionalno komisijo v Zagrebu 27. in 28. februarja, 21. in 22. junija ter 11., 12. in 13. decembra (V. Smole in K. Kenda-Jež); na zadnjem srečanju je v vezi z računalniškim vnašanjem in kartografitiranjem sodeloval tudi P. Weiss.

Vneseno je bilo gradivo iz točke 2 za IVb fonetični zvezek v makedonsko-srbski redakciji in za I. morfološki zvezek *Zaimki* za makedonsko nacionalno komisijo, točke 1–4 (V. Smole in K. Kenda-Jež).

K. Kenda-Jež je pripravila razstavo (skupaj z drugimi sodelavci sekcije) *Pogled v slovansko lingvistično geografijo* (s poudarkom na slovenski – ta del je pripravila J. Škofic), ki je bila v času 13. MSK v Ljubljani (15.–17. 8.) na ogled v preddverju Cankarjevega doma. Za razstavo so slavistični komiteji ali nacionalne komisije OLA Belorusije, Rusije, Ukrajine in Makedonije ter dr. Andrej Soboljev (ruski profesor, službujoč v Marburgu), akad. Janusz Siatkow-

ski in prof. dr. Barbara Falińska prispevali jezikovno-geografsko literaturo (37 enot), ki je potem kot darilo ostala knjižnici Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU.

Udeležba na zasedanju mednarodne komisije OLA na 13. MSK v Ljubljani, 16. 8. (V. Smole, K. Kenda-Jež in P. Weiss).

Udeležba na zasedanju MK OLA v Arandelovcu od 19. do 26. oktobra (V. Smole, K. Kenda-Jež in P. Weiss). Dopolnjen je bil komentar in karta F 2270 */jo/gra, ki jo je za zagrebski zvezek pripravljala, pa ne dokončal akad. prof. dr. Tine Logar. Karta je bila poskusno izdelana v programu CorelDRAW 11, preizkušene so bile tehnike risanja znakov in izoglos ter črtkanja ploskev (K. Kenda-Jež).

Z upoštevanjem najboljših tujih spoznanj in dejanskega stanja gradiva se postopoma skenira gradivo. Za OLA so bili skenirani štirje registratorji že v indeksu urejenega gradiva ter zvezki za točki 2 in 10 OLA. Pripravljen je načrt poimenovanja datotek in drugih računalniških podatkov, po katerem bomo organizirali gradivo v elektronski obliki (4 str.) in ki ga moramo v dialektološki sekciji še predebatirati in morda izpopolniti. Poskeniran in v obliki .pdf urejen je vprašalnik za OLA, v obliko .pdf pa spravljen druga izdaja uvodnega zvezka, ki je bila že poskenirana (J. Jež). Poskenirani in v obliki .pdf urejeni so *Fonološki opisi ...* (1981) (vse P. Weiss).

V pripravi je spletna stran OLA (<http://ola.zrc-sazu.si>). Na njej bodo tudi zgornja skenirana dela, predstavitev projekta OLA v treh jezikih (iz Makedonije poslal Marjan Marković) ter vnašalni način ZRCola s pripadajočimi orodji (pripravlja P. Weiss). Z novim vnašalnim načinom je bilo vneseno srbsko gradivo za reflekske *u in pretvorjeno češko, slovaško, lužiško in ukrajinsko gradivo za zvezek, ki naj bi se tiskal pri nas (P. Weiss).

Evropski lingvistični atlas – ALE

Dokončano je bilo geslo *dvojčki* in oddano v pregled na 36. zasedanju uredniškega odbora ALE; zaradi manjkajočega gradiva za friziščino, baskovščino in še nekatere jezike je bil komentar dopolnjevan še v drugi polovici leta (V. Nartnik).

Udeležba na 36. zasedanju uredniškega odbora ALE v Rigi (Latvija), ki je bilo 2. avgusta (V. Nartnik in J. Škofic) in povezano s predhodnim 4. mednarodnim kongresom dialektologov in geolingvistov od 28. julija do 1. avgusta (J. Škofic). Na zasedanju UO ALE je bila J. Škofic povabljen k aktivnemu sodelovanju z nalogo izdelati karto s komentarjem za geslo *krompir* v evropskih jezikih in njihovih narečjih (leksikalna/motivacijska karta) do zasedanja ALE leta 2005 v Brnu na Češkem.

mag. S. Klemenčič

dr. M. Snoj

SEKCIJA ZA
ZGODOVINO
SLOVENSKEGA
JEZIKA

dr. F. Novak

K. Ahacič

dr. A. Legan
Ravnikar

dr. M. Merše

dr. J. Narat

dr. F. Premk

DIALEKTO- LOŠKA SEKCIJA

dr. V. Smole

mag. T. Jakop

Monografije, slovarji, disertacije

Zaradi tožbe s strani S. Horvat se je z januarjem prenehalo delo pri *Kostelskem slovarju* J. Gregoriča. T. Jakop je izdelovala doktorsko disertacijo in oddala prijavo teme z naslovom *Dvojina v slovenskih narečjih* (po gradivu za *Slovenski lingvistični atlas*); tema je bila odobrena. Na terenu srednjesavinskega narečja je posnela več narečnih besedil za zbirko *Glasovi*.

J. Skofic nadaljuje z zbiranjem besednega in besedilnega gradiva za monografijo o govoru Kroke.

P. Weiss nadaljuje z zbiranjem gradiva in pripravo slovarja govorov Zadrebke doline; poskeniral je in v obliki .pdf uredil nekatere narečne slovarje (*Tezaver govorjenega slovenskega jezika na avstrijskem Koroškem* 0-5, rokopisni Kendov slovar, Sasel-Ramovšev rožanski slovar ...) in nekatere jezikoslovne monografije (Tominšek, *Narečje v Bočni ...*, 1903).

D. Zuljan Kumar zbira ustrezno strokovno literaturo s področja besedilne skladnje in izdeluje doktorsko disertacijo.

Računalniško izobraževanje

V sekciji so potekali interni tečaji in posveti, npr. o uporabi programskih orodij za kartografiranje CorelDRAW in pripravi osnovne karte za SLA (Milan Orožen Adamič), analizo govora Cool Edit (P. Jurgec), o uporabi programa SlovarRed T. Seliškarja za pripravljane terminoloških slovarjev (B. Košmrlj - Levačič) - od decembra se program preizkuša in dopolnjuje v skladu s potrebami sekcije; preverjajo se tudi različni načini računalniškega kartografiranja (s kloniranjem, avtomatsko s pomočjo vmesnih programov ipd.) in vnašanja gradiva.

SEKCIJA ZA TERMINOLOŠKE SLOVARJE

Splošni tehniški slovar

Notranja sodelavka: C. Tavzes. *Zunanji sodelavci:* prof. dr. Andrej Paulin (vodja), Simon Atelšek, abs., prof. dr. Andrej Čadež, prof. dr. Peter Glavič, Franc Spiller - Muys, univ. dipl. inž., dr. Andrej Šmale, Jože Unk, univ. dipl. inž., prof. dr. Florjan Vodopivec, mag. Anton Stušek, prof. dr. Jože Spanring, prof. dr. Sonja Malej Kveder, Božo Iglič, univ. dipl. inž., Peter Černigoj, univ. dipl. inž.

Na 31 sejah je bilo obravnavanih ok. 1.800 slovarskih člankov, zlasti črka B (od *belilno delovanje* do *bilateralnost*), ter iztočnic, vsebinsko povezanih z njimi. C. Tavzes je pripravljala zapisnike in novo gradivo ter vnašala razlage in popravke v računalniški program SlovarRed 2.0. S. Atelšek je vnesel v SlovarRed 2.0 270 iztočnic in 354 razlag, popravil

701 iztočnico in 462 razlag. C. Tavzes je pregledovala vnos črke A, usklajevala razlage in razmerne izraze za izid 1. zvezka. Komisija na posebnih sejah pripravlja novo izdajo jezikovnega priročnika za tehnike.

Gledališki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar. *Notranji sodelavki:* L. Bokal, A. Gantar. *Zunanji sodelavci:* Viktor Molka, univ. dipl. inž., Janko Moder, prof., Slavka Lokar, prof., mag. Katja Podbevšek, dr. Barbara Pušič in Urška Zajec, prof. (do 30. 6.). *Tehnični sodelavki:* M. Djurovič in K. Nemec.

Komisija je imela 36 sej. Redakcija je potekala po tematskih sklopih (*vrste gledališč, hepening, performans, body art, drama, dramatika, gledališki poklici, dramski čas, kraj dogajanja, dialog, monolog* ipd.). Dokončno je bilo izdelanih 434 slovarskih člankov, 150 pripravljenih za komisijsko obdelavo (skupno končanih 1.477 slovarskih člankov). K. Nemec je vnesla v SlovarRed 2.0 389 člankov in 212 tujih ustreznikov, v Wordovo datoteko pa 30 slovarskih člankov. A. Gantar je obdelala tematsko področje *gledališki poklici*. L. Bokal je iz *Gledališkega besednjaka* izpisala *odrske naprave* in *prostore* ter iztočnice v zvezi s *tonom*, iz SSKJ pa iztočnice, označene kot gled., lit., film., ter obdelala termine v zvezi s *parateatom, delavnicami, vrstami odrov*.

Biološki terminološki slovar - botanika

Vodja skupine: B. Košmrlj - Levačič. *Zunanji sodelavci:* prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliškar, akad. dr. Alojz Šercelj in mag. Boris Turk.

Komisija je na 59 sejah nadaljevala delo na naslednjih področjih: *ekologija, mikologija in lihenologija* - skupaj 2.228 slovarskih sestavkov. Temeljna terminologija je bila obdelana po tematskih skupinah skupaj z ustreznimi shemami; sproti so se vnašali tuje jezični ustrezniki, zlasti angleški. V celoti je bilo obdelanih 4.022 slovarskih člankov.

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Zunanji sodelavci: J. Müller, prof. dr. Janez Kranjc, doc. dr. Vladimir Simič, mag. Marko Kambič, dr. Katja Škrubej. *Tehnična sodelavka:* K. Nemec.

J. Müller je dopolnil bibliografijo virov in literature za 1.700 novih enot, pripravil računalniške konkordance pravnozgodovinskih terminov Vilfanove *Pravne zgodovine Slovencev* (1961), F. Kosa *Gradivo za zgodovino Slovencev* (1902-1928) in 476 člankov *Enciklopedije Slovenije* (1-15), sodeloval pri pripravi programa Konkord za računalniško izpisovanje

in abecedno urejanje terminov, ki ga je izdelal mag. France Baraga. J. Müller je za Konkord pripravil poskenirano Kosovo *Gradivo za zgodovino Slovencev* (1902). K. Nemec je iz vira ViS 1961 vnesla v masko ok. 1.500 iztočnic in 140 ustreznikov (str. 165–420), poskusno poskenirala in interpretirala 5 člankov, prenesla razlage, strani in vire iz razlagalne maske v masko za alternativno razlago, ok. 2.500 prenosov, vnesla nove razlage v masko za alternativno razlago (str. 165–420), ok. 2.400 novih razlag z ustreznimi viri, skenirala in interpretirala *Gradivo za zgodovino Slovencev*, skupaj 386 strani, opremila z avtorji, viri in stranmi iztočnice iz *Enciklopedije Slovenije* 7 in 8 (70 iztočnic).

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

Notranja sodelavka: C. Tavzes. *Zunanji sodelavci:* Gregor Moder, prof., mag. Maja Lozar Štamcar, prof. dr. Špelca Čopič, dr. Vesna Bučič, Hanka Štular, prof., Breda Ilich - Klančnik, prof., mag. Gojko Zupan.

Komisija je na 38 sejah obravnavala termine s področja *anatomije, geometrije, dragih kamnov, ur, lesov* (okoli 350 iztočnic); člani so pripravljali predloge razlag, ki so jih pregledovali na sejah. Skupina iztočnic, ki so bile uvrščene v kvalifikator MUZ, je bila ponovno pregledana in razdeljena na 10 manjših področij. *Gradivo* je bilo razdeljeno v obdelavo posameznim članom komisije. C. Tavzes je v SlovarRed 2.0 vnesla 569 slovarskih člankov z razlagami in tujejezičnimi ustrezniki (ok. 3.100).

Geografski slovar

Notranje sodelavke: M. Humar, B. Košmrlj - Levačič, K. Nemec in M. Djurovič. *Zunanji sodelavci:* dr. Milan Orožen Adamič, dr. Franc Lovrenčak, mag. Drago Kladnik in drugi.

Redakcija in korekture geografskega slovarja so potekale po tematskih skupinah. M. Humar je z avtorjem dr. Ivanom Gamsom obdelala termine *geomorfologije* in *splošne geografije*, z dr. Jurijem Kunaverjem *ledeniške geomorfologije* ter *demogeografije* z Milanom Natkom. Opravila je korekture naslednjih področij: *kartografija, demogeografija, splošna geografija, matematična geografija, kartografija, kras*. B. Košmrlj - Levačič je obdelovala termine naslednjih področij: *ceste, agrarna geografija* z mag. D. Kladnikom in *varstvo okolja* in opravila korekture več področij. M. Humar je obdelala 1.436 terminov, v celoti pa 4.215 terminov. B. Košmrlj - Levačič je obdelala 1.132, v celoti pa 2.804 termine. K. Nemec je sodelovala z M. Humar pri vnosu korektur, vnesla 92 slovarskih člankov in ključ *geomorfologija* (832 iztočnic). M. Djurovič je primerjala Dudnov *Leksi-*

kon geografije z računalniškim zapisom geografskega terminološkega slovarja in izdelala evidenco manjkajočih iztočnic, pregledala 6.522 slovarskih člankov s stališča levega označevalnika. Vnesla je korekture razlag, označevalnikov, ključev, pregledala sinonimijo, opozorilna gnezda prim. in glej pri 3.265 slovarskih člankih.

Gemološki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar. *Tehnični sodelavki:* K. Nemec in M. Djurovič. *Zunanji sodelavci:* Borut Razingar, univ. dipl. inž., Marko Šturm, Edo Ferme, univ. dipl. inž., Drago Mlakar, dr. Meta Dobnikar in dr. Simona Jarc.

Komisija je na 10 sejah pripravljala slovarske članke dveh tematskih skupin: *minerali* in *diamanti*. Obdelanih je bilo 621 iztočnic in vnesenih v SlovarRed 2.0 (skupaj je 1.233 slovarskih člankov). Okrog 200 slovarskih člankov, zlasti s področja *diamantov*, pa je v obravnavi. M. Djurovič je po računalniškem programu pregledala 630 slovarskih člankov, zlasti sinonimijo in pomene. K. Nemec je v SlovarRed 2.0 vnesla 540 slovarskih člankov s 409 tujimi ustrezniki.

Čebelarški terminološki slovar

Vodja skupine: L. Bokal. *Tehnični sodelavki:* K. Nemec in M. Djurovič. *Zunanji sodelavci:* S. Atelšek, abs., Marjan Debelak, univ. dipl. arh., Franc Gražar, elektrotehnik, Janez Gregori, univ. dipl. biol., Janez Hočvar, univ. dipl. inž., doc. dr. Viktor Majdič, Janez Mihelič, univ. dipl. biol.

Na 13 sejah je potekalo delo v več fazah: a) določitev strokovnih virov za podčrtovanje, b) podčrtovanje le-teh, c) vnašanje v računalniško bazo, d) redakcija. Podčrtanih je bilo 32 strokovnih virov, v SlovarRed 2.0 pa vnesenih 3.538 različnih leksemov. Izdelava slovarskih člankov je potekala po strokovnih področjih: *vrste medu, vrste paš, čebele glede na nalogo v panju*. Zredigiranih je bilo 96 iztočnic. K. Nemec je v SlovarRed 2.0 vnesla vire in strani iz alternativnih razlag (1.100 izpisov) in 1.368 novih iztočnic, od tega jih je onaglasila 207, dodala 137 alternativnih razlag in izpisala iz različnih del ok. 850 dodatnih virov k iztočnicam. S. Atelšek je v SlovarRed 2.0 vnesel 737 iztočnic in 220 razlag. M. Djurovič je iz literature izpisala 297 iztočnic, jih onaglasila in vpisala vir. L. Bokal je sodelovala s Slovenskim inštitutom za standardizacijo pri izdelavi klasifikacije čebelarških področij, zlasti v etnološkem in družbenem delu (razdelek 10), in napisala *Koncept čebelarškega slovarja*. Referat je bil predstavljen na svetovnem čebelarškem kongresu (Apimondia 2003; referent Janez Hočvar).

dr. K. Kenda-Jež

dr. V. Nartnik

dr. J. Škofic

dr. P. Weiss

mag. D. Zuljan
Kumar

SEKCIJA ZA
TERMINOLO-
ŠKE SLOVARJE

M. Humar

L. Bokal

M. Djurovič

B. Košmrlj-
Levačič

K. Nemec

C. Tavzes

Medicinski terminološki slovar

Notranja sodelavka: C. Tavzes in zunanji sodelavci. C. Tavzes je do marca pripravljala zadnje popravke za medicinski terminološki slovar in sodelovala na sejah uredniškega odbora. Slovar je aprila izšel pod naslovom *Slovenski medicinski slovar* v soizdajateljstvu Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Zdravniške zbornice Slovenije.

Veterinarski terminološki slovar

Notranja sodelavka: C. Tavzes in zunanji sodelavci. Komisija je obravnavala gradivo črke T.

Program za izpisovanje virov in redakcijo slovarjev

Notranje sodelavke: B. Košmrlj - Levačič, M. Djurovič in K. Nemec. *Zunanji sodelavec:* T. Seliškar.

M. Djurovič se je udeležila tečaja za upravitelje zbirk, pomagala pri realizaciji dveh tečajev za uporabo programa SlovarRed 2.0, testirala program in sporočala T. Seliškarku potrebne popravke. B. Košmrlj - Levačič je sodelovala pri izdelavi zasnove računalniškega programa SlovarRed 2.0 za sinonimni, frazeološki in zgodovinski slovar, pripravila kratka navodila za uporabo in uvajala v delo z njim zlasti članke skupin za sinonimni in frazeološki slovar.

Geološki slovar

Notranja sodelavka: M. Djurovič in zunanji sodelavci. Pregledana je bila podvojenost slovarskih člankov (skupaj 10.600 slovarskih člankov). Narejen je bil prenos (T. Seliškar) iz programa Eva v SlovarRed 2.0.

Jezikovno in slovaropisno svetovanje

L. Bokal in M. Humar stajezikovno in slovaropisno pregledali delo Franca Spillerja - Muysa *Letalski leksikon*. 3. knjiga. *Pogonski agregati in instalacijski sistemi*, ki ga je izdal Slovenski inštitut za standardizacijo.

J. Müller je na vprašanje Gorazda Kelharja napisal obsežnejšo razlago rabe in pomena izraza *enkrat več* v pomenu 'dvakrat več'. V okviru mednarodnega sodelovanja za Stefana Hillmanna (Adidas, Avstrija) je: a) raziskal rabo slovenske športne terminologije v zvezi z vrstama nogometnih čevljev in predlagal ustrezna slovenska poimenovanja, b) pregledal nemško-slovenski seznam 180 trgovskih terminov ter predlagal jezikovne izboljšave.

C. Tavzes je skupaj z M. Humar jezikovno pregledala *Anatomsko-terapevtsko-kemično klasifikacijo zdravil*, ki sta jo z naslovom *Klasifikacija ATC* izdala Zavod za farmacijo in preizkušanje zdravil in ZRC SAZU.

C. Tavzes je jezikovno pregledovala medicinsko revijo *Jama* in glasilo Zbornice za zdravstveno nego Slovenije *Utrip* ter druge publikacije te zbornice, glasilo Livarskega društva *Livarski vestnik* in glasilo Prirodoslovnega muzeja *Scopolia*.

Sekcija se je v decembru preselila v nove prostore na Novem trgu 2. J. Müller je uredil in popisal arhiv Sekcije, ki je bil odpeljan v Planino.

LABORATORIJ ZA KORPUS
SLOVENSKEGA JEZIKA

Besedilni korpus Nova beseda

Sodelavci: P. Jakopin, H. Majcenovič, A. Bizjak (Leksikološka sekcija). *Zunanji sodelavci:* Cvetka Bajec, Primož Murn, Urška Čuden, mag. Birte Lönneker (mednarodna izmenjava iz Hamburga).

Najpomembnejša dosežka sta bila povečanje obsega korpusa in priprava novega gradiva za vključitev v korpus, ki bi izboljšala zvrstno strukturo besedil. Aprila je bil slovenski del *Nove besede* na spletu razširjen s 76 milijonov besed na 90 milijonov besed, julija pa z 90 milijonov besed na 100 milijonov besed. Dodana so bila besedila časopisa DELO, od septembra 2002 do junija 2003, besedila revije Monitor, letniki 1999, 2000 in 2001, revije Viva, številke od oktobra 2002 do maja 2003, Zbrana dela Ivana Cankarja (537 del), Draga Jančarja (107 del), 6 drugih izvirnih leposlovnih del (A), 5 drugih polleposlovnih del (B) ter 18 besedil znanstvenih strokovnih monografij (C). Pri pripravi teh del sta poleg H. Majcenovič sodelovali še C. Bajec in U. Čuden. Za vključitev v korpus je bilo pripravljenih 212 besedil iz *Virtualne slovenske knjižarne BESeDA*, ki jo pripravlja Franko Luin. Od Luina je bilo pridobljeno tudi ustrezno soglasje za vključitev v korpus, besedila pa prenesena v format urejevalnika Eva (P. Jakopin), ustrezno prečiščena in popravljena (P. Jakopin in P. Murn). V elektronsko obliko je bilo prenesenih in popravljenih še nadaljnjih 5 del Draga Jančarja (C. Bajec).

Slovenski pravopis na CD-ROM-u

Sodelavci: H. Majcenovič, Uroš Parazajda, P. Weiss. Opravljene so bile korekture *Slovenskega pravopisa* 2001 (dalje SP) za broširano izdajo in kontrola vnesenih popravkov. Slovarska baza, namenjena izvajalcu Amebis d.o.o., je bila pretvorjena iz Eve v txt-različico, pravila in uvod pa so bila oddana v formatu .pdf (U. Parazajda). P. Weiss je za elektronsko obliko SP izdelal postopek za pripis besednovrstnega ali temu ustreznega podatka vsem iztočnicam v slovarskem delu. P. Weiss in H. Majcenovič sta so-

delovala z izvajalcem glede obdelave slovarske baze; odgovarjala na vprašanja vsebinskega značaja, pripravljen je bil predlog klasificiranja slovarskih oznak in iskalnih mehanizmov. Za lažjo obdelavo slovarske podatkovne zbirke je bilo ročno pregledanih 1.190 slovarskih oznak in pojasnil, ki so bila klasificirana glede na tip, odstranjene so bile napake, označene nejasnosti; sestavljene oznake so bile zaznamovane z mestom deljenja; pripravljena so bila navodila za določanje meje med glavo in zaglavjem in reševanje problemov pri delih zvez (*sorod, krip-lje...*) in citatnih zvezah (*Ecce homo ...*). V juniju je bila preizkušena "beta" različica SP v elektronski obliki, pripombe preizkuševalcev so posredovane izvajalcu, izdelana pa je bila tudi končna verzija *Navodil za uporabo Slovenskega pravopisa na CD-ju* (U. Parazajda, P. Weiss, H. Majcenovič). Obnovljene in dopolnjene so bile spletne strani SP ("<http://www.zrc-sazu.si/pravopis>", U. Parazajda, H. Majcenovič). Podatkovna baza SP z dodatno označenim gradivom, ki je bila pripravljena za CD, je bila pretvorjena v format urejevalnika Eva, narejen je bil seznam oznak polj in opis vloge vseh polj v slovarskem sestavku, ki se pojavljajo v bazi. H. Majcenovič je skrbela za elektronski poštni predal SP ter ustrezno posredovala tja prispela vprašanja.

Sodelovanje z Leksikološko sekcijo:

Lematizacijski slovar

Sodelavci: P. Jakopin, A. Bizjak, L. Uršič.

Nadaljevalo se je oblikoslovno označevanje dela besedilnega korpusa *Nova beseda*. Označenih in preverjenih je bilo 136.225 besed v delu M. Uršiča *Štirje letni časi, Pomlad*. Poleg tega je bilo zapisanih, oblikoslovno označenih in preverjenih še 62.406 besed v govorjenih besedilih. Nadaljevale so se priprave v zvezi z izpopolnjevanjem oblikoslovnega označevalnika; v tem okviru je bilo odpravljenih nekaj napak v obstoječem označevalniku.

Slovar novejšega besedja

Oktobra je bil pripravljen seznam *Najpogostejših 1.055 možnih neologizmov iz korpusa Nova beseda* z oznakami besednih vrst in pogostnostmi (P. Jakopin). V novembru in decembru je bil pripravljen predlog za spremembe in dopolnitve orodij za zaslonski vnos podatkov gesel slovarja (Osnutek slovarske maske), ki je upošteval mnjenja in izkušnje redaktorjev, zbranih na seminarju *Slovarska delavnica* (A. Gložančev, sodeloval P. Jakopin).

Laboratorij je bil vse leto na razpolago drugim enotam Inštituta za nasvete, povezane z jezikovnimi tehnologijami, včasih pa tudi za reševanje tekočih raču-

nalniških problemov. Primer je prenos in preoblikovanje datotek z gesli, ki jih je z urejevalnikom MS Word kot besedilo napisala I. Šircelj - Žnidaršič, v format podatkovne zbirke urejevalnika Eva (P. Jakopin). S podatki o pojavitvah v korpusu *Nova beseda* je bil pripravljen usklajevalni predlog rešitev zapisa imen držav za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen. V vseh sekcijah je bil po posvetovanjih pripravljen *Predlog za posodobitev računalniške opreme na ISJ*. Na podoben način je bilo pripravljeno tudi letno poročilo o podatkovnih zbirkah na Inštitutu (H. Majcenovič).

H. Majcenovič je avgusta oddala doktorsko disertacijo z naslovom *Preverba teorije o jezikovni naravnosti ob slovenskem (obliko)skladenjskem gradivu*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- V. Cvetko Orešnik je članica senata FF, mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft, članica Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, članica Znanstveno-raziskovalnega sveta Humanistika pri MŠZŠ Republike Slovenije ter nacionalni koordinator za področje Jezikoslovje.
- M. Furlan je članica Deutsche Orient-Gesellschaft; 17. 8. je predstavila *France Bezljaj, Zbrani jezikoslovni spisi I-II*, na 13. MSK v Ljubljani in 2. 10. na Slovenskem slavističnem kongresu na Bledu.
- A. Gložančev in M. Furlan sta članici Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- M. Humar je glavna urednica *Kamniškega zbornika*, ki ga izdaja Občina Kamnik; 9. 1. je v Zemljepisnem muzeju skupaj s S. Klinarjem predstavila *Planinski terminološki slovar*; 2. 8. je v Nevljah pri Kamniku ter 14. 8. v Domu kulture v Kamniku predstavila knjigo o *Kati Turk*; je članica uredniškega odbora revije *Neoterm World Specialized Terminology*, ki izhaja v Varšavi; uredila je knjigo povzetkov znanstvenega srečanja *Terminologija v času globalizacije/Terminology at the Time of Globalization*.
- P. Jakopin je 19. 2. na tiskovni konferenci predstavil monografijo *Entropija v slovenskih leposlovnih besedilih*.
- J. Keber je glavni urednik *Jezikoslovnih zapiskov*, člani uredniškega odbora so še M. Furlan, F. Novak, V. Smole. 19. 2. je na tiskovni konferenci predstavil *Jezikoslovne zapiske* 8/2002, št. 1, 2; 1. 9. je na tiskovni konferenci in 2. 10. na Slovenskem slavističnem kongresu na Bledu predstavil

LABORATORIJ
ZAKORPUS
SLOVENSKEGA
JEZIKA

dr. P. Jakopin

mag. H. Majcenovic

Jezikoslovne zapiske 9/2003, št. 1 in poskusni zvezek *Frazeološkega slovarja slovenskega jezika*.

- K. Kenda-Jež, V. Nartnik, V. Smole, J. Škofic in P. Weiss so na željo Društva prijateljev Miklove hiše predstavili *Zbrane spise I Jakoba Riglerja* v Ribnici, 20. 3.
- H. Majcenovič je pripravila vsebinski program infrastrukturne dejavnosti; 1. 9. je na tiskovni konferenci predstavila elektronsko izdajo slovenskega pravopisa na CD-ROM-u.
- M. Merše je članica ZS ZRC SAZU ter predstavnica Inštituta v Strokovnem odboru Društva Pletersnikova domačija Pišce.
- J. Müller je bil do ukinitve član sveta pri Uradu za slovenski jezik Vlade Republike Slovenije.
- V. Nartnik je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica* in član uredniškega odbora *Evropskega lingvističnega atlasa* (ALE) ter predsednik Nacionalnega komiteja za Slovenijo.
- F. Novak je član Delovne skupine za področje jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike pri Odboru za kulturo, šolstvo, mladino, znanost in šport Državnega zbora Republike Slovenije; urejal in za tisk je pripravil povzetke referatov (780), prijavljenih za 13. MSK v Ljubljani. Delo je vključevalo urejanje, jezikovno-tehnično pripravo za tisk, korekture in povezovanje med številnimi sodelavci. Pri jezikovnem pregledu in korekturah povzetkov so sodelovale tudi A. Legan Ravnikar, M. Merše in F. Premk.
- F. Premk je članica uredniškega odbora revije *Riječ* (časopis za filologijo), ki izhaja na Reki; sodelovala je pri redakciji *Zbornika Slavističnega društva Slovenije* 14, *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo* ter pri pripravi spominskih prireditev, ki so v sklopu *Slovenskega slavističnega kongresa* (2.-4. 10.) na Bledu potekale v čast prof. dr. Marje Boršnik (odkritje spominske plošče na počitniški hišici na Špiku pri Drolvki ter spominska razstava na OŠ Orehek).
- V. Smole je bila članica organizacijskega odbora Slovenskega slavističnega komiteja kongresa 13. MSK; sovodila je (z N. Komac) raziskovalni tabor *Kanalska dolina 2003* na temo *Lokalni govori in hišna imena v Kanalski dolini ter Oblačila naših dedkov in babic* – "besede in reči", ki ga je organiziralo Slovensko kulturno središče Planika iz Ukev (29. 6.-5. 7.), K. Kenda-Jež pa je vodila skupino, ki je zapisala poimenovanja in pripravila razstavo *Oblačila naših dedkov in babic* (Beneška palača v Naborjetu, odprtje 5. 7.).
- V. Smole in K. Kenda-Jež sta članici *Mednarodne komisije za sestavo Slovenskega lingvističnega atlasa* (OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov;

sodelovali sta pri sestavi programa kongresa (sekcija 1.2 Arealni vidiki jezikoslovja) na 13. MSK v Ljubljani.

- J. Snoj je 1. 9. na tiskovni konferenci predstavila *Slovar sinonimov slovenskega jezika. Splošna določila in opis zgradbe slovarskih sestavkov z vzorčno predstavitevijo* in 2. 10. na Slovenskem slavističnem kongresu na Bledu.
- M. Snoj je član Mednarodnega združenja belorusistov s sedežem v Minsku; sodeloval je pri nastajanju *Splošnega slovarja tujk in Velikega slovenskega leksikona*; je glavni urednik revije *Slovenski jezik - Slovene Linguistic Studies*; člani uredniškega odbora so še M. Furlan, M. Humar, M. Merše, P. Weiss.
- J. Škofic je bila v pripravljalnem odboru simpozija *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost* v Murški Soboti (14.-15. 7.); bila je v organizacijskem odboru *Slovenskega slavističnega kongresa* na Bledu (2.-4. 10.) ter zanj tudi pripravila in vodila strokovno ekskurzijo *Par nas mamo rad golant*.
- S. Torkar je bil strokovni tajnik pri organizaciji 13. MSK, ki je potekal od 15. do 21. avgusta v Ljubljani, udeležilo se ga je nad 600 slavistov iz 38 držav. Sodeloval je pri pripravi vseh publikacij kongresa (*Drugo obvestilo*, *Program*, oba *Zbornika povzetkov*), pri *Programu* kot sourednik. Decembra je na Filozofski fakulteti oddal magistrsko delo *Zgodovinska antroponimija vzhodne Tolminske*.
- P. Weiss sodeluje v uredniškem odboru *Historičnega seminarja ZRC SAZU*; je sourednik in jezikovni pregledovalec slovenskih člankov zbornika *Historični seminar* 4; sodeloval je pri pripravi geslovnika in pri pisanju začetnih različic dela jezikoslovnih gesel pri izidu prve knjige *Veliki slovenski leksikon* in je mentor pri raziskovalni nalogi *Od narečja h knjižnemu jeziku*, kijo ima pri MŠZŠ RS prijavljeno mag. Lucka Abram iz Trsta.
- P. Weiss in V. Smole sta bila člana komisije za oceno in zagovor doktorske disertacije K. Kenda-Jež na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- A. Žele je 1. 9. na tiskovni konferenci predstavila monografijo *Glagolska vezljivost: iz teorije v slovar*.

Raziskovalci Inštituta so pisno in ustno odgovarjali na jezikovna vprašanja pravnih in fizičnih oseb.

ZNANSTVENI SESTANKI

Terminologija v času globalizacije / *Terminology at the Time of Globalization*, mednarodno znanstveno srečanje sta organizirala Sekcija za terminološke slo-

varje Inštituta in Evropski sekretariat Mednarodne organizacije za terminologijo s sedežem v Varšavi (CES ISTO). Potekalo je 6.–7. 6. v Prešernovi dvorani SAZU, udeležilo se ga je 83 tujih in domačih znanstvenikov. Na njem je sodelovalo 52 referentov iz Rusije, Ukrajine, Hrvaške, Bolgarije in Slovenije ter Poljske (samo s pisnim prispevkom). V prispevkih je bil podan prikaz terminološkega in terminografskega dela v posameznih državah ter reševanje terminoloških vprašanj zlasti zaradi globalizacije in vključevanja v Evropsko unijo. Administrativna in tehnična dela sta opravili M. Djurovič in K. Nemec.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Porenta.

Pridobili smo 358 novih knjig in 267 zvezkov revij. 116 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 601-krat in si izposodilo 963 knjižnih enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Jože Toporišič, Ljudmila Bokal, Alenka Gložančev, Janez Keber, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, Nastja Vojnovič, Stane Suhadolnik, Peter Weiss, Vlado Nartnik, Janez Dular (ur.), Franc Jakopin (ur.), Janko Moder (ur.), Martin Ahlin (ur.). *Slovenski pravopis*. (Elektronska izd. v 1.0). Ljubljana, ZRC SAZU, Založba ZRC.
- Martin Ahlin, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj. *Slovar sinonimov slovenskega jezika. Splošna določila in opis zgradbe slovarskih sestavkov z vzorčno predstavitvijo*. Ljubljana. Založba ZRC, 46 str.
- France Bezljaj, *Zbrani jezikoslovni spisi I., II.* Uredila Metka Furlan. Zbirka *Linguistica et philologica*. Ljubljana. Založba ZRC, 1.572 str.
- Andreja Žele. *Glagolska vezljivost: iz teorije v slovar*. Zbirka *Linguistica et philologica*. Ljubljana. Založba ZRC, 185 str.
- Marko Snoj. *Slovenski etimološki slovar. Druga, pregledana in dopolnjena izdaja*. Ljubljana. Modrija založba, 1.022 str.
- Janez Keber. *Frazeološki slovar slovenskega jezika. Poskusni zvezek*. Ljubljana. Založba ZRC, 124 str.
- *Jezikoslovni zapiski* 9/2003 (št. 1 in 2). Urednik Janez Keber. Ljubljana. Založba ZRC, 148 str. in 194 str.
- *Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies* 4/2003. Urednika: Marko Snoj in Marc L. Greenberg. Ljubljana. Založba ZRC in The Joyce and Eliza-

beth Hall Center for the Humanities, University of Kansas, 82 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v mednarodnih projektih:

- *Slovanski lingvistični atlas – OLA*: 3 delovni sestanki s hrvaško nacionalno komisijo v Zagrebu, Hrvaška (V. Smole in K. Kenda-Jež) in udeležba na zasedanju MK OLA v Arandelovcu, Srbija in Črna gora (V. Smole, K. Kenda-Jež in P. Weiss).
- *Evropski lingvistični atlas – ALE*: udeležba na 36. zasedanju uredniškega odbora ALE v Rigi, Latvija (V. Nartnik in J. Škofic) v povezavi s predhodnim 4. mednarodnim kongresom dialektologov in geolingvistov (J. Škofic).
- *International Specialized Terminology Organization (ISTO)*: udeležba na 1. konferenci ISTO in na ustanovnem sestanku UN Council of Intellectuals v Varšavi, Poljska (M. Humar).
- *Enciklopedija slovanske onomastike (EOS)*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Mag. Birte Lönneker, Oddelek za romanistiko Univerze v Hamburgu, Nemčija, je bila na študijskem obisku v Laboratoriju, do 30. 1.
- Nataliya Levkovych, Oddelek za splošno jezikoslovje Univerze v Bremnu, Nemčija, je bila na študijskem izpopolnjevanju, 4.–31. 8.
- Doc. dr. Mihaela Koletnik, predstojnica Oddelka za slovanske jezike in književnost ter doc. dr. Bernard Rajh s Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru sta obiskala Inštitut ter Dialektološko sekcijo, 28. 3.
- Prof. dr. Heinz Dieter Pohl, Institut für Sprachwissenschaft und Computerlinguistik, Celovec, Avstrija, 28. 3.
- Prof. dr. Aleksandra Cieślakowa in prof. dr. Joanna Okoniowa, Inštitut za poljski jezik, 21. 8.
- Prof. dr. Galina A. Bogatova, dosedanja predsednica Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju in dosedanja glavna urednica Slovarja ruskega jezika XI–XVII vv. iz Rusije in dr. Igar P. Klimam iz Belorusije, ki se raziskovalno ukvarja z obdobjem reformacije v zgodovini slovanskih knjižnih jezikov, sta obiskovala Sekcijo za zgodovino slovenskega jezika v času trajanja 13. MSK.
- Prof. Karlo Mucci, zamejski Slovenec, ki pripravlja za izdajo slovensko-italijanski elektrotehniški slovar, je večkrat obiskal Sekcijo za terminološke

slovarje. Člani Sekcije so na njegovo povabilo obiskali pomembnejše slovenske ustanove v Gorici.

- Prof. dr. Ljubov V. Kurkina z Ruske akademije znanosti.
- Prof. dr. Aleksandar Loma, dr. Jasna Vlajić - Popović in Marta Bjeletić z Instituta za srpski jezik SANU, Srbija in Crna gora.
- Prof. dr. František Čermák, Češki narodni korpus, Praga, Češka.

V okviru mednarodnega znanstvenega srečanja Terminologija v času globalizacije so Sekcijo za terminološke slovarje obiskali:

- dr. Maria Popova, Bolgarska akademija znanosti, Inštitut za bolgarski jezik, Sofija;
- akad. dr. Vladimir M. Lejčik, član Ruske akademije naravoslovnih znanosti, član International Organization of Terminological Neologisms s sedežem v Varšavi, International Infoterm Awards Jury, predstojnik Inštituta za ruski jezik A. S. Puškina v Moskvi;
- Neli Vasileva, Ginka Dimitrova in Valentina Georgieva, Pomorska akademija N. Y Vaptsarova, Varna, Bolgarija;
- dr. Milica Mihaljević, Inštitut za hrvaški jezik in jezikoslovje, Zagreb, Hrvaška;
- dr. Maja Bratanić, Katedra za angleški jezik v letalstvu, Fakulteta prometnih znanosti, Univerza v Zagrebu, Hrvaška;
- dr. Milica Gačić, Katedra za tuje jezike, Visoka policijska šola, Zagreb, Hrvaška;
- dr. Susan Šarčević, Katedra za tuje jezike, Pravna fakulteta Univerze na Reki, Hrvaška;
- dr. Irena Stramljić Breznik, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru;
- Miran Željko, Center Vlade RS za informatiko;
- Edita Kiralj, Janez Hočevan, Slovenski inštitut za standardizacijo;
- Adriana Krstič Sedej, Služba Vlade RS za evropske zadeve, Sektor za prevajanje.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Karmen Kenda-Jež

Cerklijsko narečje: teoretični model dialektološkega raziskovanja na zgledu besedišča in glasoslovja; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 7. 3. – doktorsko delo.

Simona Klemenčič

Pogledi na kentum in satem; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 23. 4. – magistrsko delo.

Jerica Snoj

Tipologija slovarske večpomensnosti; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 4. 3. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Kozma Ahačič

- *Pesnik in skladatelj Matevž Kračman (1773–1853)*. – Šmarski simpozij, Šmarje - Sap, 18. 10.

Ljudmila Bokal

- *Slovenski jezik in turistično vodenje*. – Predavanje za tečaj turističnih vodnikov, Občina Dobrova - Polhov Gradec, 25. 4.
- *Znamenja angleščine kot globalnega jezika v slovenščini, še posebej s stališča terminologije*. – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.

Metka Furlan

- *Podaljšava – praslavanski izpridevniški besedotvorni vzorec*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 16. 8.

Apolonija Gantar

- *Jezikovni viri in terminološki slovarji*. – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.

Alenka Gložančev

- *Nekaj težjih mest iz Slovenskega pravopisa 2001*. – Predavanje na Gimnaziji Bežigrad, Ljubljana, 13. 5.

Marjeta Humar

- *Stanje in vloga slovenske terminologije in terminografije*. – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- *Pirčev strokovni in literarni jezik*. – Simpozij o velikem Slovencu Francu Pirču, Podbrezje, 21. 6.
- *Sodobni procesi na področju slovanske terminologije in terminografije*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 15. 8.
- *Report: Scientific Conference Terminologija v času globalizacije/Terminology at the Time of Globalization*. – Mednarodna konferenca organizacije ISTO in Initiating Group for the UNO Council of Intellectuals, Varšava, Poljska, 26. 9.

Tjaša Jakop

- *Use of Dual in Slovenian Dialects*. – Mednarodni slavistični simpozij, Plovdiv, Bolgarija, 3. 11.

Primož Jakopin

- *Slovenska leposlovna besedila z vidika teorije in formacij*. – Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 3.
- *Contents and evaluation of the first Slovenian-German online dictionary*. (soavtorstvo z B. Lönneker) – 10. konferenca evropskega dela Združenja za računalniško jezikoslovje EACL 2004, Budimpešta, Madžarska, 16. 4.
- *Teoretična in dejanska velikost slovarja besednih izpeljank*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 20. 8.

Janez Keber

- *Iz priimkovne delavnice*. – Predavanje v Rodoslovnem društvu Slovenije, Ljubljana, 25. 3.

Karmen Kenda-Jež

- *Slovarsko gradivo s Tolminskega kot vzorec za narečni slovar po Pleteršniku*. – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.
- *Narečje kot jezikovnozvrstna kategorija v sodobnem jezikoslovju*. – 22. mednarodni simpozij Obdobja – Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 11.
- *Kam pa kam, dialektologija?* – Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 15. 12.

Borislava Košmrlj - Levaič

- *Uporabniški računalniški program Slovar Red 2.0*. (soavtorstvo s T. Seliškarjem) – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 7. 6.

Andreja Legan Ravnikar

- *Obredna terminologija v razvoju slovenskega knjižnega jezika (Od Brižinskih spomenikov do ustalitve enotne knjižne norme sredi 19. stoletja)*. – Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 6. 1.
- *Razvojna dinamika slovenske krščanske terminologije v tisočletnem obstoju (Prikaz na izbranih primerih krščanskih pojmov)*. – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- *Krščanska terminologija v Pleteršnikovem slovarju*. – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.

Helena Majcenovič

- *Odzivnost javnosti ob izidu Slovenskega pravopisa*

(Izhodiščne teze I–V) – Udeležba pri pogovoru o Slovenskem pravopisu 2001/2003, Slovenski slavistični kongres, Bled, 5. 10.

Majda Merše

- *Glagolski vid v stari knjižni prekmurščini in v osrednjem knjižnem jeziku*. – Mednarodno znanstveno srečanje Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 14. 7.
- *Glagolski kalki v zgodovini slovenskega knjižnega jezika*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 20. 8.
- *Prikaz glagolov in oblik s se v Pleteršnikovem slovarju*. – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 13. 9.

Jakob Müller

- *Prekmurščina v Registru 1584?* – Mednarodno znanstveno srečanje Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 14. 7.
- *Toponimi župnije Šmarje*. – Šmarski simpozij, Šmarje – Sap, 17. 10.

Jožica Narat

- *Časoe prekmurske besede v Pleteršniku*. – Mednarodno znanstveno srečanje Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 14. 7.
- *Oblikoslovni problemi krajevnih imen: Zrkovci*. – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.
- *Jezikoslovec Janez N. Primic (1785–1823)*. – Šmarski simpozij, Šmarje – Sap, 18. 10.

Vladimir Nartnik

- *Jezikoslovno izrazje in osnovne krajsave*. – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- *Hostnikove polemike s Škrabcem*. – Simpozij Davorin Hostnik med Slovenijo in Rusijo, Šmartno pri Liti, 3. 9.
- *Tržiškim oktavam Toneta Pretnarja na rob*. – Slovenski slavistični kongres, Bled, 3. 10.

France Novak

- *O Slovarju stare knjižne prekmurščine Vilka Novaka*. – Mednarodno znanstveno srečanje Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 14. 7.
- *Terminologija v odvisnosti od jezikoslovnih teorij in družbenopolitičnih dejstev*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 15. 8.

Francka Premk

- *Drago Kuhar, prekmurski pesnik in njegova vizija slovenske reformacijske ustvarjalnosti.* – Mednarodno znanstveno srečanje Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 14. 7.
- *Slovenska krščanska terminologija v zemljepisnih imenih za čas 1921–1967/68.* – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.
- *Med tekstom in pod črto.* – Slovenski slavistični kongres, Bled, 3. 10.

Vera Smole

- *Slovenski (narečni) govori Kanalske doline v večjezičnem govornem okolju.* (soavtorstvo z N. Komac) – Mednarodni znanstveni sestanek, Slovenski dialekti v stiku, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, 9. 5.
- *Dolenjska narečja.* – Predavanje na Oddelku za slavistiko, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, 22. 5.
- *Leksika, nanasajoča se na kokoši.* – Mednarodna znanstvena konferenca, Teorije in metode v arealni lingvistiki. Prispevek Božidarja Vidoeskega k razvoju makedonistike in slovanske lingvistike (ob 5. obletnici njegove smrti), Skopje, Makedonija, 3. 6.
- *Pogostnost in trajanje nenaglašanih izvorno ojevskih samoglasnikov v nekaterih slovenskih akačjih in ukačjih govorih (instrumentalno-slušna analiza).* (soavtorstvo z M. Zemljak) – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 16. 8.
- *Šmarski govor.* – Šmarski simpozij, Šmarje – Sap, 17. 10.
- *Nekaj resnic in zmot o narečjih v Sloveniji danes.* – 22. mednarodni simpozij Obdobja – Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 11.

Jožica Škofic

- *Narečno kovaško strokovno besedje in Slovenski lingvistični atlas.* – Mednarodni znanstveni sestanek, Slovenski dialekti v stiku, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, 9. 5.
- *Raziskovanje narečne terminologije v času globalizacije.* – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- *Dialectal Words as a Source for a Standard Language.* – Posterski nastop na mednarodni konferenci ICLaVE 2, Uppsala, Švedska, 11. 6.
- *Prekmurski duhovnik in pisatelj Jožef Borovnjak.* – Simpozij Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost, Murska Sobota, 15. 7.

- *New Lexical Maps for the Slovenian Linguistic Atlas.* – 4. mednarodni kongres dialektologov in geolingvistov (4th ICDG), Riga, Latvija, 31. 7.
- *Zemljepisna lastna imena na Dobravah med dolinama Lipnice in Save.* – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.
- *Lingvistična geografija. Obdobje alpske slovščine v razvoju slovenskega jezika. Razvoj slovenskega jezika in njegova dialektizacija od 12. do 19. stoletja.* – Predavanja za 3. in 4. letnik slovenistov Zgodovinska slovnica in dialektologija I in II, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 20., 22. 10.
- *Od narečnega h knjižnemu besedju (po gradivu za SLA).* – 22. mednarodni simpozij Obdobja – Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 11.

Cvetana Tavzes

- *Terminološki slovarji in globalizacija.* – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.

Silvo Torkar

- *Ruski prispevek k raziskavam slovenske jezikovne in kulturne dediščine.* – Simpozij Davorin Hostnik med Slovenijo in Rusijo, Šmartno pri Litiji, 3. 9.
- *Slovenska stanovniška imena med živo rabo in kabinetnimi tvorbami.* – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.

Peter Weiss

- *Izhodišča za slovar imen v govorih spodnje Zadrecke doline.* – Simpozij Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika – slovenska zemljepisna imena, Pišce, 12. 9.
- *Sodobne jezikovne inovacije v govorih spodnje Zadrecke doline.* – 22. mednarodni simpozij Obdobja – Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 11.
- *Slovenski pravopis 2003 – priročnik na stranpoteh slovenskega jezika.* – Udeležba pri pogovoru o Slovenskem pravopisu 2001/2003, Slovenski slavistični kongres, Bled, 5. 10.

Andreja Žele

- *Stopnje terminologizacije v leksiki (na primerih glagolov).* – Mednarodno znanstveno srečanje Terminologija v času globalizacije, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.

- *Pomen Josefa Dobrovskega za razlage nekaterih jezikovnih pojavov v slovenščini*. – Mednarodni simpozij o Josefu Dobrovskem, Praga, Češka, 11. 6.
- *Slovenska skladnja z vidika skladenjskih teorij*. – 13. mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 17. 8.
- *Josip Marn, Hostnikov rojak in sodobnik*. – Simpozij Davorin Hostnik med Slovenijo in Rusijo, Šmartno pri Litiji, 3. 9.
- *Povedkovnik v slovenščini*. – Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 11.
- *Aktualizacijsko širjenje/ožene pomenja ustaljenega besedja kot odraz besedilne različno funkcijskosti*. – 22. mednarodni simpozij Obdobja – Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Kozma Ahačič

Udeležil se je nadaljevalnega tečaja ruskega jezika in kulture na Inštitutu Puškin v Moskvi, Rusija, in se tam seznanjal z novejšo jezikoslovno literaturo, 18. 7.–1. 8.

Nataša Jakop

Študijski obisk – vključenost v bilateralni projekt na Inštitutu za slavistiko na Dunaju, Avstrija, 3. 3.–30. 4.

Simona Klemenčič

Strokovno izpopolnjevanje na Univerzi v Vilnius, Litva, 20. 9.–12. 10.

Francka Premk

Udeležba na mednarodnem simpoziju *Il poeta filoso croato Nikola Šop (1904–1982) fra il ventesimo anniversario della morte ed il centenario della nascita*, Slavistični inštitut Univerze v Vidmu, Italija, 3.–4. 4.

Andreja Žele

Udeležba na mednarodnem strokovnem posvetovanju *Primerjalna skladnja slovanskih jezikov*, Univerza v Krakovu, Poljska, 8.–12. 3.

skih jezikov; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Metka Furlan

- *Heitščina; Laringalna teorija*; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Primož Jakopin

- *Računalništvo za filologe; Besedilo in računalnik*; Oddelek za slovenistiko, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Majda Merše

- *Interpretacija starejših slovenskih jezikovnih spomenikov; Izbirne vsebine iz jezikoslovja – Slovensko slovaropisje*; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Vladimir Nartnik

- *Uvod v slovansko jezikoslovje s staro cerkveno slovansčino*; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

France Novak

- *Poslovno in uradno komuniciranje*; Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani.
- *Slovenski knjižni jezik I*; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Vera Smole

- *Zgodovinska slovnica in dialektologija I (Glasoslovje in naglas) in II (Dialektologija)*; Izbirni diplomski seminar iz dialektologije in lingvistične geografije; Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Snoj

- *Uvod v etimološko metodo in študij virov; Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj*; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO DELO

Varja Cvetko Orešnik

- *Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov*; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki mag. Nataši Jakop.

Metka Furlan je bila mentorica magistrandki Hele-
ni Jazbec.

Majda Merše je bila mentorica mlademu raziskoval-
cu doktorandu Kozmi Ahačiču.

Vladimir Nartnik je bil mentor mladi raziskovalki
doktorandki mag. Tjaši Jakop.

Marko Snoj je bil mentor mladi raziskovalki dokto-
randki mag. Simoni Klemenčič.

Peter Weiss je bil mentor mladi raziskovalki dokto-
randki mag. Apoloniji Gantar.

Andreja Žele je bila mentorica mlademu raziskoval-
cu doktorandu Petru Jurgcu.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

AHAČIČ, Kozma. Od naslovnikov knjig do rabe
slovenščine v cerkvi : nekaj vprašanj slovenske zgodovinske
sociolingvistike 16. stoletja. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*.
[Tiskana izd.], nov.-dec. 2003, letn. 48, št. 6, str. [3]-24.

AHAČIČ, Kozma. O analogiji in njeni rabi v slovnici De
lingua Latina Marka Terencija Varona. *Jezikosl. zap.*,
2003, 9, št. 1, str. 97-112.

AHAČIČ, Kozma. Škrabčev umetni jezik evlalija in
njegovo razmerje do latinščine. *Keria (Ljublj.)*, 2003, letn.
5, št. 1, str. 51-67.

BOKAL, Ljudmila. Jezikovne spremembe s staljšča novih
besed. *Slov. jez.*, 2003, št. 4, str. [12]-25.

BOKAL, Ljudmila, GLOŽANČEV, Alenka, JAKOP,
Nataša, KOSTANJEVEC, Polona, VOJNOVIČ, Nastja.
O načrtovanem slovarju novejšega besedja slovenskega
knjižnega jezika. *Jezikosl. zap.*, 2003, 9, št. 1, str. 7-47.

FURLAN, Metka. Podaljšava - praslavanski izpridevniški
besedotvorni vzorec. *Slav. rev.*, junij 2003, letn. 51, pos.
št., str. [13]-26.

FURLAN, Metka. Zahodnoslovensko krgišče. *Jezikosl.*
zap., 2003, 9, št. 2, str. 51-58.

HUMAR, Marjeta. Pirčeva strokovna, literarna in
dopisovalna slovenščina. *Dve domov.*, 2003, št. 18, str. 83-
96.

JAKOP, Nataša. Pragmatični frazemi v Slovarju
slovenskega knjižnega jezika. *Jezikosl. zap.*, 2003, 9, št. 2,
str. 111-127.

JAKOP, Tjaša. Fonološki opis šentviškega govora. *Jezikosl.*
zap., 2003, 9, št. 1, str. 113-127.

JAKOP, Tjaša. Tipologija narečnih glagolskih oblik
na primeru govora Ložnice pri Žalcu. *Slav. rev.*, jan.-mar.
2002, letn. 51, št. 1, str. [1]-25, graf. prikazi.

JURGEC, Peter, TIVADAR, Hotimir. Podoba govorje-

nega slovenskega knjižnega jezika v Slovenskem pravopisu
2001. *Slav. rev.*, apr.-jun. 2003, letn. 51, št. 2, str. [203]-
220.

MERŠE, Majda. Glagolski kalki v zgodovini slovenskega
knjižnega jezika : (prevzemanje, raba in primerjava s
stanjem v slovanskih jezikih). *Slav. rev.*, jun. 2003, letn.
51, pos. št., str. [81]-103.

NARTNIK, Vlado. K osnovnim načelom pregibanja v
slovenščini in nemsčini. *Riječ*, 2003, god. 9, sv. 1, str. 39-
47.

PREMK, Francka. Leksem ofer. *Riječ*, 2003, god. 9, sv.
1, str. 67-81.

SMOLE, Vera, ZEMLJAK, Melita. Pogostnost in trajanje
nenaglašanih izvorno o-jevskih samoglasnikov v nekaterih
slovenskih akajočih in ukajočih govorih : (instrumentalno-
slušna analiza). *Slav. rev.*, jun. 2003, letn. 51, posebna št.,
str. [51]-65.

SNOJ, Jerica. Slovarska večpomenskost in Slovensko
leksikalno pomenoslovje. *Slav. rev.*, okt.-dec. 2003, letn.
51, št. 4, str. [387]-409.

SNOJ, Marko. Etimološke drobtine 1-5. *Slav. rev.*, jan.-
mar. 2003, letn. 51, št. 1, str. [27]-31.

SNOJ, Marko. Slovenski priimki na -goj. *Folia onomast.*
Croat., 2003, knj. 11, str. 203-210.

SNOJ, Marko. Slovensko vedno, zmeraj in sorodno. *Slov.*
jez., 2003, št. 4, str. [27]-31.

ŠKOFIC, Jožica. Žebelj v slovenskih narečjih. *Riječ*, 2003,
god. 9, sv. 2, str. 39-66, tabele.

TORKAR, Silvo. K nastanku in pomenu nekaterih
zemljepisnih imen v Baški dolini : (Baška Grapa,
Hudajuzna, Porezen, Loje, Logarsče, Kojca, Obloke,
Robje, Podmelec). *Slav. rev.*, okt.-dec. 2003, letn. 51, št.
4, str. [429]-442.

WEISS, Peter. Uvod v (slovenski) narečni slovar. *Jezikosl.*
zap., 2003, 9, št. 1, str. 49-61.

ZULJAN KUMAR, Danila. Nekaj besednorednih

(ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 19-27.

NARTNIK, Vlado. Tržiškim oktavam Toneta Pretnarja na rob. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2003, str. [230]-332.

PREMK, Francka. Med tekstom in pod črto. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2003, str. [259]-264.

PREMK, Francka. Srce, ključna beseda Tavčarjevih Mrtvih src : Besedna in besedilna analiza, soočena z monografijo o Ivanu Tavčarju. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 459-469.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

AHAČIČ, Kozma. Škrabčev odnos do latinskega jezika. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [102]-111.

BOKAL, Ljudmila. Neslovenski izvori novega besedja pri Stanislavu Škrabcu. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [133]-139.

HUMAR, Marjeta. Gorenjci v Škrabčevih delih. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. 203-217.

JAKOPIN, Primož. O nekaterih kvantitativnih kazalcih v slovenskem jeziku. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 471-482.

LEGAN RAVNIKAR, Andreja. Oblikovanje obredne terminologije v okviru normiranja slovenskega knjižnega jezika. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 563-580.

MERŠE, Majda. Slovnicična obvestilnost načrtovanega Slovarja jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 581-596.

MERŠE, Majda. Škrabec o razmerju med nemščino in slovenščino. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [43]-60.

MÜLLER, Jakob. Raba imena Slovenci v 16. stoletju. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. 21-41.

NARAT, Jožica. Kranjci in kranjsko v delih p. Stanislava Škrabca. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [141]-156.

PREMK, Francka. O izvirnih biblicizmi v Trubarjevem Katekizmu 1550 : Ta prauizhin bode is suye Vere shiu (TC 1550, 88 (52b)) : Značilnosti besednjaka prve slovenske knjige. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 605-616.

PREMK, Francka. Škrabčevo soočanje s staro hebrejščino in slovenskim zgodovinskim besedjem. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [114]-123.

ŠKOFIC, Jožica. Gorenjščina v delih p. Stanislava Škrabca. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih : Škrabčeva misel IV : zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. [157]-169.

ŽELE, Andreja. Vezljivost kot pomenskoskladenjski pokazatelj živosti slovenščine. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 423-433.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

BOKAL, Ljudmila. Slovenski narečni sklopi. V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 24-42.

GANTAR, Polona. Stalnost in spremenljivost frazema v slovarju. V: GAJDA, Stanisław (ur.), VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Współczesna polska i słoweńska sytuacja językowa*. Opole: Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej; [Ljubljana]: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2003, str. [209]-223.

HAJNŠEK-HOLZ, Milena. Riglerjevo delo pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika. V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 57-64.

JAKOP, Tjaša. Pavlovo Glasoslovje slovenskega narečja Cankove. V: ZORKO, Zinka (ur.), PAUKO, Miha (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.). *Av gust Pavel*, (Zora, 23). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 56-72.

JAKOP, Tjaša. Priprava Atlasa narečnega tesarskega izrazja (ANTI). V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 160-170.

JAZBEC, Helena, FURLAN, Metka. Literatura in viri v opusu Franceta Bezlaja. Str. XXI-LXVIII. Popravki. Str. 1281-1295. V: FURLAN, Metka (ur.), BEZLAJ, France. *Zbrani jezikoslovni spisi*, (Zbirka Linguistica et philologica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003.

MAJCENOVIC, Helena, PARAZAJDA, Uroš. Navodila za uporabo elektronske izdaje Slovenskega pravopisa. V: DULAR, Janez (ur.), JAKOPIN, Franc (ur.), MODER, Janko (ur.), AHLIN, Martin (ur.), TOPORIŠIČ, Jože, BOKAL, Ljudmila, GLOŽANČEV, Alenka, KEBER, Janez, LAZAR, Branka, PRAZNIK, Zvonka, SNOJ, Jerica, VOJNOVIČ, Nastja, SUHADOLNIK, Stane, WEISS, Peter, NARTNIK, Vlado. *Slovenski pravopis*. [Elektronska izd. v 1.0]. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003, 23 str.

NARTNIK, Vlado. Besedotvorne posebnosti ledinskih in hišnih imen vnanjih Goric. V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 143-147.

ŠKOFIC, Jožica. Riglerjeve Akcentske variante in naglasne različice v moški sklanjavi kroparskega govora. V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.),

JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 108-117.

TORKAR, Silvo. Bizjaki. V: BRATOŽ, Rajko (ur.). *Brecljev zbornik*, (Goriški letnik, 28, 2001). Nova Gorica: Goriški muzej, 2003, str. 133-140.

WEISS, Peter. Načini ogovarjanja in govorjenja o odsotni osebi v govorih spodnje Zadrebke doline. V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedotvorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 199-215.

ŽELE, Andreja. Med slovansko filologijo in nacionalno literarno zgodovino: Matija Murko in slovenska literarna veda. V: *Murkova epoka slovanske filologije*. Praha: Slovanský ústav: Euroslavica, 2003, str. [85]-100.

ŽELE, Andreja. Vezljivostne spremembe novejšega besedja. V: GAJDA, Stanisław (ur.), VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Współczesna polska i słoweńska sytuacja językowa*. Opole: Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej; [Ljubljana]: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2003, str. [113]-130.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

SNOJ, Marko. Slovarček medanskih ledinskih in drugih krajevnih imen. V: OTOREPEC, Božo (ur.), KOPAC, Janez. *Medno in Medanci skozi čas*. Medno: samozat., 2003, str. 50-60.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

ŽELE, Andreja. *Glagolska vezljivost : iz teorije v slovar*, (Zbirka Linguistica et philologica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 185 str., graf. prikazi.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

AHLIN, Martin, LAZAR, Branka, PRAZNIK, Zvonka, SNOJ, Jerica. *Slovar sinonimov slovenskega jezika : splošna določila in opis zgradbe slovarskih sestavkov z vzorčno predstavitevijo*. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 2003. 46 str.

TOPORIŠIČ, Jože, BOKAL, Ljudmila, GLOŽANČEV, Alenka, KEBER, Janez, LAZAR, Branka, PRAZNIK, Zvonka, SNOJ, Jerica, VOJNOVIČ, Nastja, SUHADOLNIK, Stane, WEISS, Peter, NARTNIK, Vlado, DULAR, Janez (ur.), JAKOPIN, Franc (ur.), MODER, Janko (ur.), AHLIN, Martin (ur.). *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC: Delo, 2003. XV, 1805 str.

KEBER, Janez. *Frazeološki slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 124 str.

MÜLLER, Jakob, MIKOŠ, Matjaž, LAH, Avgustin, MATIČIČ, Brane, RAKOVEC, Jože, ROŠ, Milenko, VESELIČ, Miran, BRILLY, Mitja. *International glossary of hydrology, Abecedni seznam slovenskih hidroloških izrazov*. Ljubljana, 2003. <http://www.cig.ensmp.fr/~hubert/glu/aglo.htm>. <http://www.cig.ensmp.fr/~hubert/glu/HINDSL.HTM>.

SNOJ, Marko. *Slovenski etimološki slovar*. 2., pregledana in dopolnjena izd. Ljubljana: Modrijan, 2003. XXVII, 1022 str.

SNOJ, Marko, TORKAR, Silvo, WEISS, Peter, ŽELE, Andreja ... [et al.], KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1->, ilustr.

TOPORIŠIČ, Jože, BOKAL, Ljudmila, GLOŽANČEV, Alenka, KEBER, Janez, LAZAR, Branka, PRAZNIK, Zvonka, SNOJ, Jerica, VOJNOVIČ, Nastja, SUHADOLNIK, Stane, WEISS, Peter, NARTNIK, Vlado, DULAR, Janez (ur.), JAKOPIN, Franc (ur.), MODER, Janko (ur.), AHLIN, Martin (ur.). *Slovenski pravopis*. [Elektronska izd. v 1.0]. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003. 1 el. optični disk (CD-ROM). ISBN 961-6358-78-2. Sistemske zahteve: računalnik PC (procesor Pentium ali novejši); operacijski sistem Windows 9x, NT 4.0, ME, 2000, XP; trdi disk z vsaj 110 MB praznega prostora; 32 MB delovnega pomnilnika RAM; enota CD-ROM, miška.

ŽELE, Andreja, BAUMAN, Jasna (ur.). *Multimedijski praktični slovar slovenskega znakovnega jezika*. Elektronska izd. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, 2003. 1 optični disk (CD-ROM), barve. Sistemske zahteve: Verzija 1.0 (februar 2003) za Windows 98/NT/2000.

SUMMARY

The Lexicological Section of the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language has published pilot pages for the Dictionary of Slovenian Synonyms and the Phraseological Dictionary of the Slovenian Language; a monograph on Slovenian verbal valency has also been published. Compilation and editing have continued for the Dictionary of Newer Slovenian Words and for the Lemmatisation Dictionary.

In the Etymological Section the 4th vol. of the Etymological Dictionary and the Dictionary of Janez Svetokriški's Language are being compiled; the digitalization of Pleteršnik's dictionary has continued. The Collected Papers on Linguistics by F. Bezljaj have been published.

The Section for Historical Dictionaries continued the compilation of the alphabetical listing of all words with morphological data as used by Slovenian Protestant writers. For the Dictionary of the 16th C. Protestant Writers preliminary editorial analysis has been carried out.

The members of the Dialectological Section have proceeded with the analysis of the SLA, OLA and ALE corpus materials, they have participated in

OLA and ALE international projects and continued the compilation of dialectological dictionaries as well as the digitalization of corpus and archive materials.

The Terminological Section has been preparing the following dictionaries: the General Technical Dictionary, the Dictionary of Theatre Terms, the Dictionary of Botany Terms, the Historical Dictionary of Law Terms, the Terminological Dictionary of History of Arts, the Dictionary of Geographical Terms, the Dictionary of Gemology, the Dictionary of Beekeeping Terms, the Dictionary of Veterinary Terms and the Dictionary of Geological Terms. The Dictionary of Medical Terms has been published. The dictionary compilation software SlovRed has been presented to other potential users within the Institute.

The Corpus Laboratory (CL) has made several improvements regarding the size and quality of the Nova beseda text corpus (expanded to 100 mil. running words). The Slovenian Orthographic Code was revised for the paperback and electronic editions. CL has also provided technical support for other sections of the Institute.

ZNANSTVENI SVET

Znanstveni svetnik dr. Janez Dular (predsednik), akademik prof. dr. Stane Gabrovec, akademik prof. dr. Rajko Bratož, znanstveni svetnik dr. Slavko Ciglencečki, višja znanstvena sodelavka dr. Jana Horvat.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: višja znanstvena sodelavka dr. Jana Horvat (od 22. 11. do 31. 12.); v. d. predstojnika: dr. Slavko Ciglencečki, znanstveni svetnik (od 1. 1. do 21. 11.).

Znanstveni svetniki: dr. Slavko Ciglencečki, dr. Janez Dular, dr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos. *Višja znanstvena sodelavca:* dr. Dragan Božič, dr. Ivan Turk.

Znanstveni sodelavec: dr. Anton Velušček.

Asistenta z doktoratom: dr. Maja Andrič, dr. Branko Mušič (od 1. 2. do 31. 12.).

Asistenta z magisterijem: mag. Gregor Pobežin (od 1. 7.), mag. Borut Toškan.

Strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Primož Pavlin.

Samostojni strokovni sodelavec: Janez Dirjec.

Višji strokovni sodelavki: Mateja Belak, Andreja Dolenc Vičič.

Strokovni sodelavki: Zvezdana Modrijan, Sneža Tecco Hvala.

Asistentke: Lucija Grahek, Julijana Visočnik, Tina Žerjal (od 1. 11.).

Višja strokovna delavka: Dragica Knific-Lunder.

Samostojna strokovna delavka: Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Pavčič Justin.

Tehnika: Tamara Korošec Lavrič, Drago Valoh.

TEMELJNE RAZISKAVE

Arheološke raziskave

Valja raziskovalnega programa: S. Ciglencečki.

Sodelavci: M. Belak, D. Božič, J. Dirjec, A. Dolenc Vičič, J. Dular, J. Horvat, B. Mušič, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, M. Šašel Kos, S. Tecco Hvala, I. Turk.

Paleolitske raziskave

V letu 2003 smo analizirali predvsem gradivo izkopavanja v Divjih babah I. Delno smo obdelali in objavili rezultate obsežnih geokemičnih analiz sedimentov. Lotili smo se tudi pionirske analize slednih prvin v kosteh jamskega medveda v povezavi s slednimi prvinami v sedimentih. Na ta način smo proučili medsebojno delovanje kosti in sedimentov v procesu diagenese. Na podlagi izkušenj dolgoletnih izkopavanja v Divjih babah I smo objavili metodološki članek o raziskovanju jamskih sedimentov in njihove paleontološke vsebine, prvi iz niza načrtovanih metodoloških člankov. Ukvarjali smo se tudi s hipotezo o nastanku lukenj v domnevni piščali iz Divjih bab I. V sodelovanju s F. Z. Horusitzkym iz Francije smo eksperimentalno na zelo prepričljiv način pojasnili umeten nastanek lukenj. Novi in naši prejšnji eksperimenti postavljajo prvotno hipotezo o umetnem izvoru lukenj kot mogočo in zavračajo alternativno hipotezo o naravnem izvoru lukenj kot nemogočo. Seveda zadeva s tem ni zaključena, ker so sedaj na potezi ugledni zagovorniki alternativne hipoteze, ki je že veljala za teorijo.

Pripravljali smo publikacijo o dveh novo odkritih mezolitskih najdiščih v zahodni Sloveniji. Nadaljevali smo z akcijo zasipanja nezasutih arheoloških izkopov v kraških jamah. Zasuli smo izkop v Podmolu pri Kastelcu in v Divjih babah II.

V okviru doktorske disertacije z naslovom *Veliki sesalci iz mlajšepleistocenskega najdišča Divje babe I* je B. Toškan biometrično obdelal preko 2.500 determiniranih ostankov velikih sesalcev. Poseben poudarek je bil namenjen 1.700 metapodijem jamskega medveda, kjer je z aplikacijo multivariatnih statističnih metod zaznal spremembe v spolni strukturi odraslih osebkov v OIS 3 (glede na OIS 5) pa tudi sočasno povečanje osebkov obeh spolov. Oboje je poskušal povezati z ekološkimi spremembami ob nastopu interpleiglaciala, izhajajoč iz biologije današnjih medvedov.

V okviru proučevanja mezolitskih najdišč Slovenije so bili obdelani ostanki velikih in malih sesalcev iz najdišč Mala Triglavca in Viktorjev spodmol, ter izsledki pripravljeni za objavo v monografski publikaciji.

Vzporedno z raziskovalnim delom se je pod vodstvom J. Dirjeca nadaljevalo izpopolnjevanje inštitutske komparativne osteološke zbirke.

dr. J. Horvat

dr. S. Ciglencečki

dr. M. Andrič

M. Belak

dr. D. Božič

J. Dirjec

A. Dolenc Vičič

dr. J. Dular

L. Grahek

D. Knific Lunder

L. Lavrenčič

Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem

Dokončali smo študijo o prazgodovinskih višinskih naseljih v okolici Doi pri Litiji in jo oddali v tisk. Razprava prinaša rezultate sondiranja na šestih naseljih v Zasavskem hribovju in sicer: na Gradišču pri Suhadolah, Gracu pri Tlaki, Gradišču pri Hohovici, Špičastem hribu nad Dolami pri Litiji, Zagracu pri Vodica in na Kostjancu pri Tihaboju. V članku so objavljeni terenski izvidi in vse izkopano gradivo, opravljena pa je tudi kronološka analiza posameznih najdišč.

Dokončali smo monografijo o železnodobnem središču Magdalenska gora pri Šmarju. Knjiga obsega 14 avtorskih pol teksta in 170 tabel in 50 slik. Če bodo zagotovljena finančna sredstva, bo izšla v zbirki Katalogi in monografije pri Narodnem muzeju Slovenije.

Mlada raziskovalka Lucija Grahek je obdelala keramično gradivo iz gomile Hrib v Metliki, ki je tema njenega magistrskega dela. Hkrati je pripravila za objavo celotno gradivo nekropole.

Poznolatenska kultura osrednje in vzhodne Slovenije

Študijsko smo se ukvarjali predvsem z orožjem, konjsko opremo in poznorepublikanskim bronastim posodjem. Ugotovili smo, da poleg običajnih veder z delfinskimi atašami obstaja vzhodna različica, za katero so značilne ataše z vodoravno postavljenima delfinomoma. Vedra te različice verjetno ne sodijo med italške izdelke. Določili smo oblikovne in okrasne prvine, po katerih se ločita recipienta ročk vrste Kelheim in ročk vrste Ornavasso, ter dokazali, da bronasta diska iz poznolatenskega groba z vozom Verna, ki je bil odkrit blizu Lyona že 1818, objavljen pa šele 2003, ne predstavljata delov bronastih posod, ampak obeska konjske opreme.

Rezultate preučevanja rimskega pisalnega pribora, ki smo se ga lotili zaradi bronastega črnilnika in železne lopatke za vosek z grobišča v Novem mestu, smo skupaj z Michelom Feugèrjem iz Francije seželi v sintetični študiji, ki bo objavljena v osrednji francoski reviji Gallia.

V zvezi z izjemno najdbo orožja, bronastih, steklenih in glinastih posod, odkrito na območju šolskega vrta in Potrebujevega sadovnjaka v Polhovem Gradcu v letih 1913 in 1914, smo na podlagi podatkov v arhivskih dokumentih ugotovili, da ne gre niti za en grob niti za zakladno najdbo, ampak za grobišče.

Rimska doba

Nadaljevalo se je delo na Temeljni podatkovni zbirki arheoloških najdišč Ptuja, ki obsega sedaj 1600 enot. Analizirali smo keramično gradivo s Ptuja (najdišče Rabelčja vas - Kraigherjeva ploščad).

Antični pristaniški kompleks na Dolgih njivah na Vrhniki (Nauportus) smo preiskali z geofizikalnimi metodami (geoelektrično upornostno metodo, magnetno metodo in georadarjem), ki so bile usmerjene v zelo podroben pregled površine 3 ha. Rezultat je izredno izpoveden v smislu tlorisa arhitekturnih ostalin in bistveno dopolnjuje dosedanje poznavanje tega antičnega arhitekturnega kompleksa.

Analizirali smo rimsko gradivo z Gradišča pri Dolenjem Zemonu.

Rimski napisi Slovenije

Nadaljevalo se je delo na koroških napisih; epigrafski del, za katerega je prevzela odgovornost in na katerem je že delala M. Šasel Kos, je bil jeseni prepuščen v obdelavo mladi raziskovalki Julijani Visočnik. Dopolnjevanje vseh računalniških epigrafskih datotek se je nadaljevalo, prav tako izgrajevanje fototeke rimskih napisov Slovenije.

Zunanji sodelavec dr. Milan Lovenjak je nadaljeval študij votivnih napisov Petovione (Ptuja); napisal je članek o novo odkritih napisih iz Celja ter nadaljeval s študijem kurzivnih napisov na kovinskih tablicah iz Siska. Oddal je vsakoletno poročilo o novoobjavljenih rimskih napisih Slovenije in Hrvaške za mednarodno epigrafsko revijo *L'Année épigraphique*.

Apijan in Ilirik

V letu 2003 je bila dopolnjena uvodna študija o Apijanu in njegovem delu ter tekstno-kritični komentar h grškemu besedilu *Ilirske zgodovine*; napisan je bil velik del komentarja k poglavjema 10-11 o osvojitvi Dalmacije, k poglavju 14 o Panoncih in k poglavjema 12-13 o Cezarju in Iliriku. Končan je bil komentar k poglavju 6, kjer je Apijan obravnaval pomen besede Ilirija in njen obseg. Iz tematike Apijan in Ilirik sta bila napisana tudi dva članka: "Osvajanje Dalmacije skozi prizmo Apijana" ter "Omembe Panoncev v Apijanovi *Illyrike*".

Poznoantične raziskave

Na Tonovcovem gradu pri Kobaridu smo raziskali globok prostor med osrednjo in južno cerkvijo v poznoantični naselbini, kjer smo ugotovili v skalo vsekano objekt še nepojasnjene namembnosti. Pri tem je bila dobro vidna zelo izrazita členitev slojev in več arheoloških horizontov, ki jih bomo skušali na osnovi pridobljenega gradiva podrobneje datirati. Nadaljevali smo tudi z raziskavami velike cisterne na zgornjem platoju naselbine: s poskusno sondo smo prišli do dna objekta, očistili in dokumentirali smo obodno zidovje in obseg poškodb iz druge svetovne vojne. Pri kabinetnem delu smo nadaljevali s študijem stratigrafskih enot doslej izkopanih objek-

to vna Tonovcem gradu ins podrobno analizo tamkajšnjega bogatega drobnega gradiva. V tisk sta bili oddani študiji o germanskih elementih v času preseljevanja ljudstev v sedanjem slovenskem območju in primerjalna analiza poznoantičnih poselitvenih vzorcev v vzhodnoalpskem območju in Dalmaciji. Sliko poznoantične poselitve v Sloveniji je bilo mogoče dopolniti s številnimi manjšimi podatki, ki ob že znanih večjih aglomeracijah kažejo na poselitev periferije, osredotočanje različnih funkcij v nekaterih utrdah in občasno poselitev vzdolž nekaterih komunikacij. Tako je npr. mogoče opazovati le v obrisih vidno zasnovo sistema manjših utrd vzdolž komunikacij med Celejo in Neviodunumom (Stražnik nad Rimskimi Toplicami, Svinjski rt nad Radečami, Gradec pri Lisci), ki ob že bolje raziskanih (Vipota, Dunaj pri Mladevinah) bolje določajo potek ceste in intenziteto prometa na njej v posameznih obdobjih.

Strukturne raziskave izbranih zgodnesrednjeveških najdišč Vzhodnih Alp in obrobja

Za tisk smo pripravili monografijo o najdišču Alternerding in jo oddali v tisk. Opravili smo kronološko analizo najdišča Lauterhofen in s tem omogočili navezavo na vzhodnoalpsko gradivo. Banko podatkov za Vzhodne Alpe in obrobje smo sproti dopolnjevali. Podatke zanjo smo zbirali tudi na Dunaju in Salzburgu. Aplikacijo za vnos podatkov smo dopolnili z novimi oblikovnimi tipi (http://www.zrc-sazu.si/iza/navodila_n.htm). Za potrebe slovensko-avstrijskega mednarodnega projekta smo zadnje različico prevedli tudi v nemščino (<http://www.zrc-sazu.si/iza/Dateneintrag.html>). Za potrebe analize je bilo izdelano programsko orodje v ACCESSu, ki računa prostornine posod z izvihanim ustjem (<http://www.zrc-sazu.si/iza/prostornine.html>). Večino časa pa smo namenili pripravi objave zgodnesrednjeveške naselbine na Pristavi na Bledu. Za potrebe risanja predmetov smo izdelali začasni katalog in v skladu s potekom muzejske inventarizacije gradili digitalni katalog predmetov. Ob tem smo zbirali primerjalno gradivo in izvedli več eksperimentov z replikami pristavskega posodja.

Arheološke in dendrokronološke raziskave na Ljubljanskem barju

Vodja projekta: A. Velušček.

Sodelavca: J. Dirjec, A. Dolenc Vičič.

Tudi v letu 2003 smo nadaljevali z nadzorom nad čiščenjem jarkov in odvodnikov na Ljubljanskem barju, ki ga izvaja podjetje Hidrotehnik iz Ljubljane.

Nadzor je bil izveden v jarkih in odvodnikih v okolici Bistre, Borovnice, Brezovice ter Tomišlja.

Tako smo v sveže očiščenem Jarku pri Črešnji odkril ostanke koliščarske naselbine: keramiko in kole. Novoodkrita naselbina smo poimenovali Črešnja pri Bistri. Ugotovljeno je bilo, da se koli nahajajo v obeh stenah in na dnu Jarka pri Črešnji in sicer na odseku med parcelama št. 1410/6 in 1415 k.o. Borovnica. Za najdbe je najti paralele na Hočevarici in Maharskem prekopu, to se pravi v koliščarskih naselbinah 4. tisočletja pr. Kr., kar se je kmalu potrdilo tudi z arheološko-dendrokronološkimi raziskavami.

V maju smo izvedli vzorčenje arheološkega lesa na najdišču Črešnja pri Bistri. Podobno akcijo pa smo opravili tudi na kolišču Blatna Brezovica, ki ga je leta 1953 raziskal prof. Josip Korošec. Rezultati dendrokronoloških raziskav so pokazali, da je kolišče Črešnja pri Bistri sočasno kolišču na Spodnjem mostišču, ki smo ga raziskovali leta 1997. Vzorci z Blatne Brezovice pa so bili preskromni, da bi lahko podali končno oceno. Zato smo v oktobru in novembru 2003 na Blatni Brezovici nadaljevali z vzorčenjem arheološkega lesa. Tokrat smo bili uspešnejši. Na osnovi takrat pridobljenega lesa so dendrokronologi potrdili sočasnost Blatne Brezovice in Starih gmajn, tj. najdišča, kjer so bili odkriti deli prazgodovinskega voza. Gre za sočasnost, ki se jo lahko utemelji tudi z arheološkimi najdbami. Poleg arheološko-dendrokronoloških raziskav so bili na Blatni Brezovici odvzeti tudi vzorci za paleobotanične in sedimentološke analize. Obdelavaje v teku. V začetku leta je A. Velušček skupaj z dr. Katarino Čufar dokončal dva prispevka o raziskavah na Založnici pri Kamniku pod Krimom. V prvem prispevku, ki je objavljen v *Arheološkem vestniku* 54, sta predstavila rezultate arheoloških raziskav. S pomočjo trdnih argumentov sta nekatera kolišča z Ljubljanskega barja uvrstila v t. i. Somogyvár-Vinkovci kulturo in zanj podala tudi absolutne datume. S tem se je korenito spremenila kulturna slika na prostoru Jugovzhodnih Alp ob koncu bakrene in na začetku bronaste dobe. Drugi prispevek na temo Založnice pa je objavljen v *Zborniku gozdarstva in lesarstva* 71: podrobno je predstavljena metodologija dendrokronoloških raziskav na Založnici in rezultati.

V letu 2003 smo zaključili s pripravo monografije o Hočevarici z naslovom *Hočevarica - eneolitsko kolišče na Ljubljanskem barju*. Prispevke je oddalo 16 avtorjev. Monografija bo izšla v prvi polovici leta 2004.

V okviru arheološkega projekta na Ljubljanskem barju je bilo oddano tudi besedilo z naslovom *Ljubljansko barje, Slovenija*, ki bo izšlo v Angliji, in sicer v knjigi posvečeni 150-letnici odkritja prvih kolišč v Švici.

Z. Modrijan

B. Pavčič Justin

mag. P. Pavlin

dr. A. Pleterski

dr. M. Šašel Kos

S. Tecco Hvala

V letu 2003 so bile narisane arheološke najdbe s kolišča Črešnja pri Bistri. Za objavo pa se pripravlja naselbina Resnikov prekop (sondiranje 2002), kjer bodo predstavljene zanimive in pomembne sedimentološke ugotovitve. Risanje arheoloških najdb z Resnikovega prekopa je v teku.

dr. I. Turk

mag. B. Točkan

D. Valoh

dr. A. Velušček

Nastanek kulturne pokrajine v Beli krajini in na Ljubljanskem barju (2002-2004)

Vodja projekta: S. Ciglencečki.

Sodelavka: M. Andrič.

Cilj dvoletnega podoktorskega raziskovalnega projekta je proučiti zgodovino razvoja vegetacije na področju Bele krajine in Ljubljanskega barja, da bi bolje razumeli, kakšno vlogo so pri nastajanju holocenske pokrajine imele klimatske spremembe, notranja dinamika vegetacije in človekov vpliv na okolje.

V prvi polovici leta 2003 smo v celoti opravili palinološko vzorčenje za potrebe projekta (J. Dirjec in M. Andrič). Vrtanje z Livingstone vrtalnikom je bilo 5. 5. in 6. 5. opravljeno na Ljubljanskem barju na lokaciji "na mahu" severno od Iga, v času med 17. in 31. 6. pa smo vrtali na šestih manjših močvirjih v okolici Gribelj (Bela krajina). 12. 9. je bilo, v sodelovanju z dr. T. Knificem (Narodni muzej Slovenije), opravljeno tudi palinološko vrtanje v Blejskem kotu, ob izkopavanjih dr. A. Veluščka na Blatni Brezovici pa smo (za potrebe pelodne analize) 11. 12. vzorčili iz profila arheološke sonde s pomočjo kovinskih škatel.

V drugi polovici leta 2003 je bila opravljena preliminarina pelodna analiza in radiokarbonsko datiranje vseh pobranih vzorcev. Opravljena je bila tudi poskusna analiza fitolitov (v sodelovanju z dr. Alexandro Golyevo).

AQUADAPT, mednarodni projekt

Vodja projekta za IZA: S. Ciglencečki.

Sodelavci: J. Horvat, Z. Modrijan, I. Turk, A. Velušček.

S. Ciglencečki in Z. Modrijan sta analizirala in primerjalno vrednotila delno izkopen vodni zbiralnik na Tonovcovem gradu pri Kobaridu, ki smo ga v letošnjem letu tudi že v celoti dokumentirali. Prav tako je bilo v krog raziskav pritegnjeno nekaj drobnega gradiva, ki priča o povezanosti naselbine z bližnjimi vodotoki, posebej s Sočo.

I. Turk je opravil analize o prisotnosti vlage v mlajšem pleistocenskem okolju na najdišču Divje babe.

A. Velušček je pri študiju poselitvene slike Krasa v neolitskem obdobju zbral potrebne podatke in raziskal odnose posameznih naselbinskih struktur glede na izvire in vodotoke.

J. Horvat je obravnavala poselitev v pozni prazgodovini in rimskem obdobju ob zgornjem toku Reke in ob Pivki.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Andrič je opravila pelodno analizo na arheoloških terenih na trasi bodoče avtoceste: Bič, Razdrto (Šušec) in Bela cerkev (Dolge njive). V sodelovanju z Botaničnim vrtom (dr. J. Bavcon) in Biotehniško fakulteto (dr. N. Jogan) je začela z izdelavo palinološke referenčne zbirke (trenutno vsebuje 32 vzorcev).
- D. Božič je član uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in zbirke *Situla* ter *Katalogi in monografije*. Uredil je članek Jochena Garbscha, objavljen v *Arheološkem vestniku* 54.
- S. Ciglencečki je član uredniškega odbora pri reviji *Arheološki vestnik*, *Varsvo spomenikov* in *National Geographic Junior*. Je tudi član Sveta javnega zavoda Pokrajinski muzej Celje in član Komisije za arheološka raziskovanja pri Ministrstvu za kulturo RS.
- J. Horvat je članica uredniškega odbora monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*. Uredila je knjigo I. Lazar, *Rimsko steklo Slovenije*, OIAS 7, 2003.
- A. Pleterski je član uredništva mednarodnega zbornika *Studia Mythologica Slavica* in uredništva monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- A. Velušček je član uredniškega odbora monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*. V letu 2003 je pripravil več prispevkov v poljudnih revijah. Z besedilom o barjanskem kolesu je sodeloval tudi na turistični borzi v Berlinu in kot strokovni sodelavec v pripravi poljudnoznanstvenega filma "Bakreni ljudje" na RTV Slovenija.
- J. Visočnik je prevajala delo antičnega zgodovinarja Veleja Paterkula in zbiral gradivo za zgodovinski komentar.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Arheološki kataster Slovenije (ARKAS)

V letu 2003 je stekla priprava in izdelava poskusne verzije internetne predstavitve ARKASa za siršo

javnost. Poskusnemu preverjanju so sledili popravki in spremembe, ki so vodili k pripravi beta verzije. Pripravljamo tudi zasnovo GIS predstavitev ARKASa na internetu. V zvezi s tem smo dopolnili bazo naselij s koordinatami centroidov in pričeli z geopozicioniranjem načrtov arheoloških objektov. Sprotno je potekalo tudi dopolnjevanje osnovne baze arheoloških najdišč Slovenije z novimi podatki in zapisi ter spremljajočih zbirk s topografsko literaturo, temeljnih topografskih načrtov ter fotografskega in arhivskega gradiva.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Redno smo obdelovali novo literaturo. Sprotno smo gradili povezovalno tabelo z ZBIVO, ki ji Libera pomeni bibliografsko bazo. Retrospektivno smo ji dodali številne objave slovenskih arheoloških najdišč po letu 1965. Začeli smo pripravljati prenovno spletno vmesnika.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in okolje

Sprotno smo zbirali novo literaturo ter vnašali podatke o grobovih in predmetih. Pripravili smo povezavo z nastajajočim novim spletnim vmesnikom Libere.

Knjižnica

Vodja: P. Pavlin.

S šestimi internimi akcijami se je knjižni fond povečal za 1281 enot. 156 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 394-krat. Na dom smo izposodili 825 zvezkov, v čitalnico 112. Vzpоставili smo 5 novih rednih zamenjav.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Arheološki vestnik* 54, 2003.
- J. Dular, *Halštatske nekropole Dolenjske / Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 6, Založba ZRC, Ljubljana 2003.
- I. Lazar, *Rimsko steklo Slovenije / The Roman Glass of Slovenia*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 7, Založba ZRC, Ljubljana 2003.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Stolica za srednjeveško in novoveško arheologijo Univerze v Bambergu, Nemčija: *Das frühe bis hohe Mittelalter in der Kontaktzone zwischen Germanen*

und Slawen von Nordostbayern bis zu den Ostalpen; Strukturanalyse des Gräberfeldes von Altenerding.

- Katedra za arheologijo Filozofske fakultete Masarykove univerze v Brnu, Češka: mednarodni slovensko-češki znanstveni projekt *Analiza informacijskega potenciala arheoloških najdišč vzhodnih Alp in Moravske*.
- Inštitut za prazgodovino in zgodnjo zgodovino Univerze na Dunaju, Avstrija: mednarodni slovensko-avstrijski znanstveni projekt *Banka arheoloških podatkov za Vzhodne Alpe*.
- Inštitut za arheologijo Narodne univerze Ivan Franko v Lvovu, Ukrajina: *Povezave med slovenskim in ukrajinskim ozemljem v zgodnjem srednjem veku*.
- *Arbeitskreise für Unterwasserarchäologie*, Avstrija, Nemčija, Švica: aktivno sodelovanje v mednarodnem združenju raziskovalcev za podvodno arheologijo in arheologijo mokrih tal.
- *Initiative Krems 2001*, Avstrija, Češka, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Slovaška in Švica: aktivno sodelovanje v mednarodnem združenju prazgodovinarjev, ki raziskujejo 3. tisočletje pr. Kr.
- Zavod za paleontologijo i geologiju kvartara HAZU, Zagreb, Hrvaška: ornitofavna v JV Alpah.
- Sodelovanje pri projektu PINE (Predicting Impacts on Natural Ecotones) 2002–2005, koordinatorka projekta je dr. Sheila Hicks, partner v projektu je Gozdarski inštitut Slovenije, koordinator za Slovenijo: dr. Tom Levanič, sodelavka: dr. M. Andrič.
- Sodelovanje z Geobotaničnim inštitutom Univerze v Bernu, Švica (prof. B. Ammann), pri paleoekoloških raziskavah v Blejskem kotu. M. Andrič je zadolžena za palinološki del raziskave.
- Mednarodni slovensko ruski znanstveni projekt *Razvoj slovenske kulturne krajine: primerjava rezultatov analize fitolitov in peloda* (SLO-RUS 18/03/04), dr. Alexandra Golyeva, Geografski inštitut Ruske akademije znanosti, je zadolžena za analizo fitolitov, M. Andrič pa za analizo peloda na izbranih arheoloških in paleoekoloških najdiščih.
- Sodelovanje pri norškem delu projekta *Corpus inscriptionum Latinarum*, torej pri ponovni objavi vseh rimskih napisov province Norik, ki ga za berlinsko akademijo znanosti koordinira prof. dr. G. Alföldy z univerze v Heidelbergu, izvaja pa prof. dr. E. Weber z dunajske univerze. M. Šašel Kos je zadolžena za revizijo celejanskih napisov; pri delu bosta sodelovala tudi M. Lovenjak in J. Visočnik.

- Prof. dr. G. Alföldy z univerze v Heidelbergu, ki pri Berlinsko-brandenburški akademiji vodi projekt *Corpus inscriptionum Latinarum*, je sestavil ekipo, ki je zadolžena za 2. izdajo rimskih napisov Panonije. Za Slovenijo je kontaktna oseba, ki naj bi koordinirala delo na rimskih napisih Slovenije, M. Šašel Kos.
- Pri projektu Avstrijske akademije znanosti: FER-CAN (*Fontes epigraphici religionis Celticae antiquae*: objava vse epigrafske evidence o keltski religiji in kultih), ki ga vodi prof. dr. H. Friesinger, koordinira pa prof. dr. M. Hainzmann z univerze v Gradcu, je M. Šašel Kos udeležena kot eden koordinatorev.
- M. Šašel Kos je druga tajnica mednarodnega odbora Združenja za grško in rimsko epigrafiko (*Association internationale d'épigraphie grecque et latine*).
- *Urban and Rural Transformation in the Western and Eastern Roman Empire*. Koordinator: prof. dr. Marc Waelkens (Catholic University of Leuven). *Boeotia Project*: direktor: prof. dr. John Bintliff (University of Leiden); sodelovanje B. Mušiča z geofizikalnimi raziskavami. *Sagalassos Archaeological Project*: direktor: prof. dr. Marc Waelkens (Catholic University of Leuven); sodelovanje B. Mušiča z geofizikalnimi raziskavami.
- *Monkodonja - bronastodobna naselbina*. Vodji projekta: prof. dr. Bernhard Hansel in prof. dr. Biba Teržan. Sodelovanje B. Mušiča z geofizikalnimi raziskavami.
- *Projekt izgradnje Poljoprivrednog fakulteta - Arheološka istraživanja na području antičke Murse*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Hrvatska. Vodja arheoloških raziskav: Slavica Filipović, višji kustos (Muzej Slavonije, Osijek). Sodelovanje B. Mušiča z geofizikalnimi raziskavami.
- Marko Dizdar, Institut za arheologijo v Zagrebu, Hrvatska, 7. 4.: delovni obisk.
- Gordana Jambersić, Zavod za geologiju i paleontologiju kvartara HAZU, Hrvatska, april: strokovni razgovori.
- Nikos Čausidis, Institut za zgodovino umetnosti in arheologijo, Univerza Kiril i Metodi v Skopju, Makedonija, 6.-9. 5.: delovni obisk v okviru priprave novega meddržavnega projekta.
- Milica Tapavički-Ilić, Narodni muzej v Beogradu, Srbija in Črna gora, 23. in 29. 5.: delovni obisk.
- Marcel Otte, Université de Liège, Belgija, maj: strokovni razgovori.
- Giuseppe Xausa, direktor Italijanskega instituta za kulturo v Sloveniji, maj: delovni obisk.
- Claudio Zaccaria (Univerza v Trstu, Italija) in Francis Tassaux z univerze v Bordeauxu, junij: strokovni razgovori.
- Kurt Karpf, Mestni muzej Beljak in Therese Meyer, Spittal, Avstrija, 24. 7.
- Paolo Biagi, Dipartimento di Scienze dell'Antichità e dell Vicino Oriente, Italija: strokovni razgovori, september.
- Alexandra Golyeva, Geografski institut, Ruska akademija znanosti, Moskva, Rusija, 2.-10. 11.: delovni obisk v okviru projekta *Razvoj slovenske kulturne krajine: primerjava rezultatov analize fitolitov in peloda*.
- Diether Kramer, Stajerski deželni muzej Gradec, Avstrija, 4. 11.: delovni obisk v okviru obdelave najdišča Puščava nad Starim trgom pri Slovenj Gradcu.
- Mihajlo Filipčuk, Institut za arheologijo, Narodna univerza Ivan Franko, Lvov, Ukrajina, 29. 11.-7. 12.: delovni obisk v okviru projekta *Povezave med slovenskim in ukrajinskim ozemljem v zgodnjem srednjem veku*.
- Christoph Gutjahr in Martina Roscher, Gradec, Avstrija, 5. 12.: delovni obisk pri pripravi objave najdišča Deutsch Feistritz.
- Erik Szameit in mag. Martin Obenaus, Univerza na Dunaju, Avstrija, 8.-12. 12.: delovni obisk v okviru projekta *Banka arheoloških podatkov za Vzhodne Alpe*.

OBISKI V INŠTITUTU

- László Bartosiewicz, Institut arheoloških ved, Univerza Loránd Eötvös, Budimpešta, Madžarska, 15. 1.: strokovni razgovori.
- Paul Gleirscher, Deželni muzej za Koroško v Celovcu, Avstrija, 6. 3.: priložnostni obisk.
- Claudio Zaccaria (Univerza v Trstu, Italija) in Paul Gleirscher (Koroški deželni muzej, Celovec, Avstrija), zunanja člana uredniškega odbora *Arheološkega vestnika*, marec: glavna urednica ju je med drugim seznanila s sklepi seje uredniškega odbora.
- Laura Boffo z Univerze v Trstu, Italija, marec: študijski obisk.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Andrej Pleterski

Grobisce kot nosilec arheoloških informacij - primer Altenerding. Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 11. 6. - doktorska disertacija.

Gregor Pobežin

Komplementarni govori v Tukididovi peloponeški voj-
ni. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 20.
6. - magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Maja Andrič

- *Paleoekologija - servis arheologiji ali partner pri multidisciplinarni raziskavi?* Slovensko arheološko društvo. Predstavitev arheoloških raziskav v letu 2002. Dolenjski muzej Novo mesto, 12. 3.
- *Nastanek slovenske kulturne krajine: kdaj, kako in zakaj?* Nastopno predavanje za izvolitev v naziv docentke, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, 19. 3.
- *Transition to Farming and Human Impact on the Slovenian Landscape.* 10. neolitski seminar. The Neolithization of Eurasia - Paradigms, Models and Concepts Involved, Ljubljana, 7. 11.
- *Paleoekološke raziskave na Pokljuki. Pelodna analiza visokega barja Sijec.* Triglavski narodni park? Znanstveni in strokovni posvet, ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 11.

Slavko Ciglenečki

- *Kurzer Überblick über die ältesten slawischen Siedungsverhältnisse in Slowenien.* Internationaler workshop. Slawische Ursprünge. Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija, 18. 1.
- *Polis Norikon.* Delavnica za mlade izobražence, Kozjanski park, Podsreda, 14. 5.
- *Rifnik in druga štajerska poznoantična najdišča.* Knjižnica Šentjur, Šentjur, 20. 11.
- *Tonovon grad.* I borghi d'altura, Museo civico Revoltella, Trst, Italija, 6. 12.

Janez Dular

- *Stand und Aufgaben der Urnenfelderforschung in Slowenien,* Dunaj, Avstrija, 25. 4.

Jana Horvat

- Mija Ogrin, Jana Horvat, *Arheološke raziskave v Triglavskem narodnem parku.* Triglavski narodni park? Znanstveni in strokovni posvet, ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 11.

Branko Mušič

- *Geofizikalne raziskave na arheološkem najdišču Tanagra, Grčija.* Slovensko arheološko društvo. Novo mesto, 12. 3.

- *Geofizikalne raziskave na arheološkem najdišču Tanagra (Grimadha), Grčija.* 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 5. 4.
- *Ancient Tanagra (Grimadha): geophysics, DEM, modelling, statistics and classification for understanding of urban plan and on-site activity areas* (soavtorja: B. Slapšak in E. Farinetti). Computer Applications and Quantitative methods in Archaeology, Dunaj, Avstrija, 9. 4.
- *Urban survey and geophysics: the case of Sagalassos.* Predstavitev na plakatu (soavtorja: B. Slapšak in F. Martens). Computer Applications and Quantitative methods in Archaeology, Dunaj, Avstrija, 8.-12. 4.
- *Plitva geofizika za potrebe arheologije.* Slovensko geološko društvo, Ljubljana, 22. 4.
- *Results of geophysical research in field season 2003.* Sagalassos Archaeological Project, Aglasun, Turčija, 12. 8.
- *Tanagra Survey* (soavtorja: J. Bintliff in B. Slapšak). Tanagra: Myth and Archaeology. Louvre Museum, Pariz, Francija, 22. 11.

Andrej Pleterski

- Predstavitev monografije Tineta Jarca *Starodavne poti pod Karavankami.* Radovljica, Mestna hiša, 6. 10.

Sneža Tecco Hvala

- *Magdalenska gora v prazgodovini: Stanje raziskav in perspektive.* Šmarski simpozij ob praznovanju 500-letnice šolstva, Šmarje - Sap, 16.-18. 10.
- Tomaž Podobnikar, Sneža Tecco Hvala, Janez Dular, *An approach to the ancient roads study: The case study of the region Dolenjska (Slovenia) in Iron Age.* Enter the Past. The e-way into the Four Dimensions of Cultural Heritage CAA2003, Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology. Dunaj, Avstrija, 8.-12. 4.

Marjeta Šašel Kos

- *The Roman Conquest of Dalmatia in the Light of Appian's Illyrike.* Mednarodni kolokvij *Dall'Adriatico al Danubio*, Čedad, Italija, 25.-27. 9.
- *The Pannonians in Appian's Illyrike.* Predavanje na mednarodnem kolokviu v spomin na Duje Rendić-Miočevića *Illyrica antiqua*, Zagreb, Hrvatska, 6.-8. 11.

Anton Velušček

- Ciklus predavanj o prazgodovini na Osnovni šoli v Cerknici, marec.
- Ciklus predavanj o prazgodovini na Osnovni šoli v Kranjski gori, december.

- Predavanje: *Najnovejše raziskave kolišč na Ljubljanskem barju*. Narodni muzej Slovenije, 1. 4.
- Sodelovanje na okrogli mizi *Ohranjanje in hranjenje predmetov iz mokrega lesa* ter na javni predstavitvi kolesa z Ljubljanskega barja. Mestni muzej Ljubljana, junij.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Maja Andrič

- Institute of Geosciences, University of Oulu, Finska, 20.–25. 3.: standardizacija palinoloških raziskovalnih postopkov pri projektu PINE.
- Llangollen, Wales, Velika Britanija, 25.–29. 9.: MM2, redni letni sestanek raziskovalcev, vključenih v projekt PINE.

Dragan Božić

- Gorica, Italija, 16. 1.: udeležba na predstavitvi zbornika *I bronzi antichi: Produzione e tecnologia*. Atti del XV Congresso Internazionale sui Bronzi Antichi, Monographies instrumentum 21 (Montagnac 2002).
- Devin, Italija, 15. 11.: udeležba na simpoziju ob 100-letnici izida knjige Carla Marchesettija o kaštelirjih.

Slavko Ciglenečki

- Dunaj, Avstrija, 16.–19. 1.: udeležba na mednarodni delavnici *Slawische Ursprünge*.
- Oderzo, Valdobienne, Italija, 15.–16. 2.: ogled poznoantičnih najdišč in muzeja.
- Celovec, Avstrija, 20. 3.: ogled razstave o gotskih najdbah v Globasnici.
- Ovaro, Lauco, Sorantri, Tolmezzo, Italija, 5.–6. 4.: ogled poznoantičnih najdišč.
- Castelraimondo, Col monaco, Idro, Monselice, Castelvint, Belluno idr., Italija, 26.–30. 4.: ogled poznoantičnih najdišč in muzejev.
- Bolgarija, Turčija, 20. 9.–7. 10.: ogled številnih poznoantičnih najdišč in muzejev.
- Lobar, Hrvaška, 29. 10.: ogled izkopavanj zgodnjekrščanske arhitekture.
- Trst, Italija, 6. 12.: udeležba na simpoziju *I borghi d'altura*.

Janez Dular

- Dunaj, Avstrija, 25.–26. 4.: simpozij *Die Urnenfelderkultur in Österreich - Standort und Ausblick*.
- Traismauer, Asparn an der Zaya, Oberlaiserberg, Großmugl, Hollabrunn, Stillsfried in Großweikersdorf, Avstrija, 27.–30. 5.: ogled muzejev in najdišč.

Andrej Pleterski

- Bamberg, Nemčija, 16.–19. 5.: delovni obisk v okviru priprav besedila monografije o Altenerdingu za tisk.
- Celovec, Avstrija, 16. 6.: predstavitev zbornika o Karantaniji.
- Moravska, Češka, 31. 7.–3. 8.: ogled več arheoloških najdišč in muzejev.
- Avstrija, 14.–25. 11.: delovni obisk več muzejev in najdišč v okviru projekta *Banka arheoloških podatkov za Vzhodne Alpe*.

Marjeta Šašel Kos

- Dunaj, Avstrija, 14.–18. 1.: uredniško delo skupaj z dr. Petrom Scherrerjem na Avstrijskem arheološkem inštitutu; studij na univerzi.
- Barcelona, Španija, 12. 4.: sestanek ožjega odbora Mednarodnega združenja za grško in rimsko epigrafiko.
- Madrid, Španija, 15.–20. 9.: udeležba na mednarodnem numizmatičnem kongresu.

Julijana Visočnik

- Heidelberg, Nemčija, 25. 10. 2003–31. 1. 2004: tečaj epigrafike pri prof. dr. G. Alföldyju na univerzi v Heidelbergu, studij rimske zgodovine, delo v knjižnici, zbiranje gradiva.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

Paleobotanika; predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Slavko Ciglenečki

Arheologija zgodnjega srednjega veka; predavanja, proseminar in seminar na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Branko Mušič

Naravoslovje; predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Andrej Pleterski

Arheologija zgodnjega srednjega veka; predavanja, proseminar in seminar na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Slavko Ciglenečki je bil mentor magistrandki Maji

Bausovac in somentor magistrandki Saši Čaval ter magistrandu Maksimilijanu Saga dinu.

Janez Dular je bil mentor mladi raziskovalki Luciji Grahek.

Andrej Pleterski je bil mentor magistrandu Benjamini Štularju ter mentor več seminarjskih in diplomskih nalog na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos je bila mentorica doktorandu Gregorju Pobežinu in doktorandki Julijani Visočnik. Jeseni je na inštitutu pod njenim mentorstvom tri mesece študirala dr. Francesca Grippi (muzej Miramare pri Trstu).

Ivan Turk je bil mentor doktorandu Borutu Toškani.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

ANDRIČ, Maja, WILLIS, Katherine J. The phytogeographical regions of Slovenia : a consequence of natural environmental variation or prehistoric human activity?. *J. Ecol.*, 2003, 91, str. [807]-821, zvd, tabele, graf. prikazi.

BOŽIČ, Dragan. L'aiguille en bronze de la tombe à char de Verna (Isère): une composition tripartite. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 259-269, risbe, fotogr.

ČIGLENEČKI, Slavko. Frühchristliche Kirchen in Slowenien und die Elemente ihrer Innenausstattung. *Hortus artium mediev.*, May 2003, vol. 9, str. 11-20, zvd, risbe.

ČUFAR, Katarina, VELUŠČEK, Anton. Dendrokronološke raziskave na Založnici - najmlajši znani bakrenodobni koliščarski naselbini na Ljubljanskem barju. *Zb. gozd. lesar.*, 2003, št. 71, str. 137-158.

DULAR, Janez, PAVLIN, Primož, TECCO HVALA, Sneža. Prazgodovinska višinska naselja v okolici Dol pri Litiji. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 159-224, ilustr.

PLETERSKEI, Andrej, MAREŠ, Jiří J. Astronomische Grundlagen einiger frühmittelalterlichen Kultstellen in Praha. *Sud. mythol. Slav.*, 2003, letn. 6, str. 9-35, skice, fotogr.

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Il confine nord-orientale dell'Italia romana riesame del problema alla luce di un nuovo documento epigrafico. *Aquil. nostra*, 2002, anno. 73, str. 246-259, zvd., fotogr.

ŠAŠEL KOS, Marjeta. The festival of Carna at Emona. *Tyche*, 2002, bd. 17, str. [129]-144.

ŠAŠEL KOS, Marjeta. The Noarus River in Strabo's Geography. *Tyche*, 2002, bd. 17, str. [145]-153, zvd.

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Secular authority as reflected in funerary monuments - some Norican and Pannonian examples. *Histria antiqua*, 2002, sv. 8, str. 131-138, zvd., fotogr.

TURK, Ivan. Kako bolje izkoristiti arheološko metodo izkopavanja v kasnejši analizi in razlagi izsledkov : izkušnje izkopavanja v Divjih babah I. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 9-30, graf. prikazi, tabele.

TURK, Ivan, BASTIANI, Giuliano, BLACKWELL, Bonnie A.B., HORUSITZKY, François Zoltán. Domnevna musterjenska pisčal iz Divjih bab I: psevdootefakt ali prava pisčal ali kdo je naredil luknje. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 67-72, fotogr.

TURK, Ivan, SKABERNE, Dragomir, ŠMIT, Žiga. Zanesljivost datacij z uranovim nizom v Divjih babah I: vpliv sedimentacijskih vrzeli na koncentracije urana v sedimentih in na datacije uranovega niza. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 31-44, graf. prikazi, tabele.

VELUŠČEK, Anton, ČUFAR, Katarina. Založnica pri Kamniku pod Krimom na Ljubljanskem barju - naselbina kulture Somogyvár-Vinkovci. *Arheol. vestn.*, 2003, letn. 54, str. 123-158, zvd., ilustr. pril.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci (vabljeni predavanje)

PLETERSKEI, Andrej. Spuren slawischer Fürstentümer im Ostalpenraum : archäologische und mythologische Anhaltspunkte. V: BAIER, Wilhelm Richard (ur.). *Karantanien : Mutter von Kärnten und Steiermark : Protokollband zur Vortragsreihe der Grazer URANIA im Winter 2002 unter der wissenschaftlichen Leitung von Erik Szameit*, (Studia Carinthiaca, Bd. 22). Klagenfurt; Laibach; Wien: Hermagoras = Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva, 2003, str. 25-36, zvd.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

OGRIN, Mija, HORVAT, Jana. Arheološke raziskave v Triglavskem narodnem parku. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/ungegn/tnp/>.

CIGLENEČKI, Slavko. Frühchristliche Kirchenanlagen in Slowenien. V: SENNHAUSER, Hans Rudolf (ur.). *Frühe Kirchen im östlichen Alpengebiet: von der Spätantike bis in ottonische Zeit*, (Abhandlungen, Neue Folge, H. 123). München: Bayerische Akademie der Wissenschaften, 2003, Bd. 2, str. [581]-595, fotogr., risbe, zvd.

HORVAT, Jana, LOVENJAK, Milan, DOLENC VIČIČ, Andreja, LUBŠINA-TUŠEK, Marija, TOMANIČ-JEVREMOV, Marjana, ŠUBIC, Zorka. Poetovio. Development and Topography. V: ŠAŠEL KOS, Marjeta (ur.), SCHERRER, Peter (ur.). *The autonomous towns of Noricum and Pannonia, Pannonia I*, (Situla, 41). Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2003, str. 153-189, ilustr.

PLETERSKEI, Andrej. Slavina und Germania - Brezefibeln und Töpfe. V: ERICSSON, Ingolf (ur.), LOSERT, Hans (ur.). *Aspekte der Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit: Festschrift für Walter Sage*, (Bamberger Schriften zur Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, Bd. 1). Bonn: R. Habelt, 2003, str. 363-372, ilustr. pril.

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Emona was in Italy, not in Pannonia. V: ŠAŠEL KOS, Marjeta (ur.), SCHERRER, Peter (ur.). *The autonomous towns of Noricum and Pannonia, Pannonia I*, (Situla, 41). Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2003, str. 11-19, fotogr.

TURK, Ivan. Humans and carnivores in Slovenia during the upper Pleistocene. Interactions between Neanderthals and the cave bear. V: KRYŠTUFEK, Boris (ur.), FLAISMAN, Božidar (ur.), GRIFFITHS, Huw I. (ur.). *Living with bears: a large European carnivore in a shrinking world*. Ljubljana: Ecological Forum of the Liberal

Democracy of Slovenia: The Liberal Academy, 2003, str. 43-57, fotogr., graf. prikazi.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

PAVLIN, Primož. Gobavica nad Mengšem. V: ŠTIBERNIK, Gregor. *Depoja z gradišča Gobavica nad Mengšem in drugi depoji starejše železne dobe*. 1. izd. Mengeš: Muzej, 2003, str. 16-17, fotogr.

PLETERSKEI, Andrej. Medno skozi stoletja. V: OTOREPEC, Božo (ur.), KOPAČ, Janez. *Medno in Medanci skozi čas*. Medno: samozal., 2003, str. 10, fotogr.

ŽERJAL, Tina. Brgodec. V: PREŠEREN, Damjana (ur.), GUŠTIN, Mitja, DJURIČ, Bojan. *Zemlja pod vašimi nogami: arheologija na avtocestah Slovenije: vodnik po najdiščih*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2003, str. 104-105, fotogr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

DULAR, Janez. *Halštatske nekropole Dolenjske = Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko*, (Opera Instituti archaeologici Sloveniae, 6). Ljubljana: Založba ZRC, 2003. 272 str., [94] str. pril., ilustr.

Strokovna monografija

STRMČNIK-GULIČ, Mira, CIGLENEČKI, Slavko. *Ančnikovo gradišče pri Jurišni vasi: poznoantična in zgodnjerednjevska naselbina na Pohorju = late antique and early medieval settlement on Pohorje*, ([Razstave], [4]). Slovenska Bistrica: Zavod za kulturo, 2003. 64 str., ilustr.

SUMMARY

The research work of the Institute is conducted within the scope of a basic program, which combines the following investigations: Paleolithic research, an investigation of fortified Prehistoric settlements in the Dolenjska region (Lower Carniola), an investigation of the Late La Tène culture in central and eastern Slovenia, researches in Roman provincial archaeology in the southeastern Alpine region, an investigation of settlement throughout the eastern Alpine region during the Late Roman period, a study of Roman inscriptions in Slovenia, an historical-archaeological commentary of *Appian's Illyrian History* and structural investigations of selected Early Medieval sites in the eastern Alpine region and its outskirts.

Archaeological and dendrochronological research efforts on the Ljubljansko barje (the Ljubljana Moor) continued at several pile dwelling settlement sites. Pollen analyses also continue within the framework

of investigations concerning the origins of the cultural landscape in Bela Krajina (White Carniola) and the Ljubljansko barje.

The Aquadapt project encompassed analyses of the environmental humidity level during the Late Pleistocene at the site of Divje babe, as well as three studies of settlements and their connections with water currents in select areas of the Karst, Notranjska (Inner Carniola) and Posočje (the Soča valley) regions.

The Institute published the journal *Arheološki vestnik* 54, 2003, and two monographs: J. Dular, *Halštatske nekropole Dolenjske / Die hallstattzeitlichen Nekropolen in Dolenjsko*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 6, Založba ZRC, Ljubljana 2003; I. Lazar, *Rimsko steklo Slovenije / The Roman Glass of Slovenia*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 7, Založba ZRC, Ljubljana 2003.

ZNANSTVENI SVET

Prof. dr. Rajko Bratož, redni član SAZU, izr. prof. dr. Stane Granda, doc. dr. Eva Holz, izr. prof. dr. Dušan Kos, dr. Branko Marušič (predsednik), prof. dr. Darja Mihelič, prof. dr. Jože Mlinarič, redni član SAZU.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Darja Mihelič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Stane Granda, doc. dr. Eva Holz, izr. prof. dr. Dušan Kos, dr. Branko Marušič.

Znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak, doc. dr. Boris Golec, dr. Miha Kosi, doc. dr. Petra Svoljšak.

Asistenta z magisterijem (mlada raziskovalca): mag. Katarina Keber, mag. Miha Preinfalk.

Strokovna sodelavka: Barbara Šterbenc Svetina, namestnica Vesna Logar Zorn.

TEMELJNE RAZISKAVE

Zgodovinski inštitut Milka Kosa preučuje slovensko zgodovino do konca prve svetovne vojne. Inštitutsko delo zajema štiri tematske sklope: objava virov za slovensko zgodovino; topografija in kolonizacija slovenskega ozemlja; gospodarska, družbena, kulturna, vsakdanja zgodovina slovenskega prostora in njegovih prebivalcev; problemi slovenske zgodovine 19. in 20. stoletja. Te raziskave so raziskovalci do konca leta 2003 uresničevali v programsko-projektni obliki.

Slovenska zgodovina od antike do 16. stoletja

Vodja programske skupine: D. Mihelič.

Sodelavec: D. Kos.

Mladi raziskovalec: M. Preinfalk.

V sklopu tega programa sta potekala tudi projekta:

Vzpon in propad srednjeveškega viteštva na Slovenskem

Vodja projekta: D. Kos.

Sodelavec: M. Preinfalk.

Temelji gospodarstva srednjeveških zemljiških gospodstev
Vodja projekta: D. Mihelič.

Izvajalec: M. Bizjak.

M. Bizjak se je prvenstveno ukvarjal z dopolnjevanjem in pripravo doktorskega dela za objavo. Izšlo je pod naslovom *Ratio facta est: Gospodarska struktura in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem*. Pripravil je znanstvenokritično izdajo briksenskih urbarjev za gospodstvo Bled ter preučeval posestne in gospodarske razmere na območju Blejskega kota in Radovljiske kotline. Raziskoval je razvoj, upravo in poslovanje freisinskih in briksenskih posesti na Slovenskem v srednjem veku.

D. Kos se je ukvarjal s kulturnozgodovinsko in paleografsko-diplomatično obdelavo srednjeveških virov: srednjeveških listin s Kranjske in srednjeveškega izolskega statuta. Za tisk je pripravil znanstveno razpravo o srednjeveških listinah s Kranjske. Raziskoval je srednjeveško in novoveško gradivo o plemiskih družinah s slovenskega ozemlja. Ob tem je preučeval arhivsko gradivo v arhivih v Italiji, Avstriji in Sloveniji. Objavil je monografijo *Blesk zlate krone: Gospodje Svibenski – kratka zgodovina plemenitih nasilnikov* in pripravil obsežno studijo o družinskem nasilju med plemstvom v preteklosti.

D. Mihelič je nadaljevala s pripravami znanstvenokritičnih objav piranskih notarskih knjig zadnjih desetletij 13. in prvih 14. stoletja. Pripravila je zbirko uporabljenega besedišča druge in seste notarske knjige. Preučevala je zgodovino srednjeveških posestnih razmer na Primorskem ter mest na Slovenskem v srednjem in zgodnjem novem veku: stik oblasti z malimi ljudmi, podoba mest in trgov na pečatih. Analizirala je interpretacije karantanske zgodovine v historiografiji od 15. do 18. stoletja, predvsem pri južnoslovanskih avtorjih. Raziskala je zgodovino odnosa oblasti do igre na srečo pri nas. Iz sodobne zgodovinske problematike je po arhivskem gradivu objavila izvorni sestavek o sodelovanju zgodovinarjev v drugi Jugoslaviji s poudarkom na zadnjih dveh desetletjih njegovega obstoja. Preučevala je vprašanje pravic nad ribolovnim morjem v Piranskem zalivu po drugi svetovni vojni.

M. Preinfalk se je ukvarjal z raziskavo doktorske teme *Genealoška in socialna podoba rodbine Auersperg v srednjem in novem veku*, ki jo je tudi zaključil in od-

dr. D. Mihelič

dr. M. Bizjak

dr. B. Golec

dr. S. Granda

dr. E. Holz

dal. Tudi sicer se je posvečal historičnim vprašan-
jem rodoslovja in genealogij in iz te tematike objavil
dva izvirna znanstvena članka.

Slovenska zgodovina od 16. do 20. stoletja

Vodja programske skupine: B. Marušič.

Sodelavci: B. Golec, S. Granda, E. Holz, M. Kosi, P. Svoljšak.

Mlada raziskovalka: K. Keber.

mag. K. Keber

dr. D. Kos

dr. M. Kosi

dr. B. Marušič

mag. M. Preinfalk

dr. P. Svoljšak

V ta program so bili v celoti ali delno vključeni pro-
jekti:

Objava monografije Zgodovina prometa I

Vodja projekta: E. Holz.

Sodelavci: K. Keber, D. Kos, M. Kosi, P. Svoljšak.

Mesta in meščanstvo na Slovenskem v srednjem in zgodnjem novem veku

Vodja projekta: B. Golec.

Sodelavca: M. Kosi, B. Šterbenc Svetina.

Virji o slovenski samobitnosti in državnosti

Vodja projekta: S. Granda.

B. Golec se je posvečal evidentiranju literature za bibliografijo slovenskih mest in arhivskim virom (večinoma v Arhivu Republike Slovenije, Nadškofij-
skem arhivu Ljubljana in Zgodovinskem arhivu Ptuj, v Štajerskem deželni arhivu v Gradcu, v Državnem
arhivu v Trstu in v Pokrajinskem arhivu v Gorici). Segmente spoznanj raziskav o etnični strukturi sred-
njeveških mestnih naselbin na tleh Slovenije ter o
posameznih mestih in trgih Dolenjske je predstavil
v enem izvirnem in šestih preglednih znanstvenih
člankih, v treh samostojnih znanstvenih sestavkih v
monografiji ter na treh vabljenih predavanjih, od tega
dveh v tujini in enega v Sloveniji. V zadnji četrtini
leta se je intenzivno ukvarjal s preučevanjem histo-
rične topografije slovenskih mest.

S. Granda je v zvezi z delom na virih za zgodovino
Slovencev pregledoval prezidialne spise tržaškega
gubernija v Tržaškem državnem arhivu in literaturo
v Mestni knjižnici v Trstu. Posvečal se je ugotavljan-
ju družbenih elit v prvi polovici 19. stoletja, ugotav-
ljanju njihove družbene vloge in iskanju njihovega
političnega opredeljevanja v revolucionarnem letu
1848. Drug sklop njegovih raziskav je zadeval iskan-
je "Sloveni je", tretji ugotavljanje družbenega položaja
in gospodarske vloge plemstva neposredno pred pro-
padom fevdalizma, četrti pa je bil namenjen osvet-
litvi našega ozemlja v mednarodnem dogajanju v prvi
polovici 19. stoletja.

E. Holz je nadaljevala z redakcijskim delom za obja-
vo zvezka *Zgodovina prometa I*. Posamezne prispevke
je popravila ali predelala in v precejšnji meri preraz-
poredila; preverila ter dopolnila je bibliografijo za
zgodovino kopenskega prometa v 19. stoletju (brez
železnic). Podatke v posameznih študijah je poenoti-
la in uskladila ter prilagodila geslovníku za zgodovino
prometa, ki ga je sestavil pok. akademik Ferdo Gest-
rin. Hkrati se je ukvarjala z lokalnimi študijami o pro-
metu, ki jih je tudi javno predstavila. Na mednarod-
nem simpoziju Modinci v Murški Soboti je govorila o
potovalni kulturi visokega plemstva in potovanjih v
vzhodni Sloveniji. V okviru bilateralnega projekta s
Česko akademio věd, Historický ústav v Pragi je
pripravila članek o odmevu, ki so ga v slovanskem
delu avstro-ogrske monarhije sprožile zahteve po slo-
venskih paralelkah na celjski nižji gimnaziji leta 1894.
M. Kosi je v okviru projekta *Mesta in meščanstvo na
Slovenskem v srednjem in zgodnjem novem veku* zbi-
ral gradivo in študiral literaturo ter pripravil obsežno
razpravo o zgodnjeresrednjeveških agrarnih naselbi-
nah mestnega značaja. O problematiki nastajanja oz.
ustanavljanja novih urbanih naselbin je pripravil re-
ferat za mednarodni simpozij ob 200. letnici sekula-
rizacije freisinske in briksenske škofijske posesti na
Slovenskem v Škofji Loki. Pripravil je tudi referat o
virih za srednjeveški promet in mobilnost v vzhod-
noalpskem prostoru za mednarodni medievistični
kongres v Leedsu v Veliki Britaniji.

B. Marušič je z dr. Francem Rozmanom pripravljala
objavo Tumovega stockholmskega memoranduma. Za
objavo je pripravil del gradiva za drugo knjigo Tu-
move korespondence. Za objavo je pripravil knjigo *Do-
neski k zgodovini Slovencev na Goriškem (1848–1899)*.
Potek objave je odvisen od razpoložljivih sredstev iz
posebne dotacije Mestne občine Nova Gorica.

P. Svoljšak je izdala znanstveno monografijo *Soča,
sveta reka. Italijanska zasedba slovenskega ozemlja
(1915–1917)*. Zbirka Korenine, Nova revija, Ljubljana
2003. Nadaljevala je z evidentiranjem arhivskega gra-
diva o avstrijski cenzuri med prvo svetovno vojno, ki
ga v fondu Gemeinsammeszentralnachweisbüro hra-
ni Vojni arhiv na Dunaju. Lotila se je analize doslej
zbranega gradiva, ki govori o odnosu bojujočih in
nebojujočih se Slovencev do vojne. V okviru medna-
rodnega projekta AQUADAPT je pripravila oris te-
meljne literature za zgodovinski del, ki nosi naslov
*Zgodovinski prerez Krasa s posebnim ozirom na vplive
njegovih naravnih danosti na življenje na Krasu*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima iz-

postavo oz. raziskovalno enoto v Novi Gorici. Vođa je sodelavec inštituta B. Marušič. Tudi v letu 2003 je nudila številnim uporabnikom različne informacije, ki zadevajo predvsem raziskovanja krajevnih preteklosti. Knjižnica raziskovalne enote v Novi Gorici šteje 3683 enot, ki so vođene v posebnih inventarnih knjigah, kar je opravičeno absolutenka italijanistike Neva Nemec, ki je tudi urejala arhiv izpostave. Študentka bibliotekarstva Petra Kolenc je popisovala knjižnico Henrika Tume. Diplomirani zgodovinar Jakob Marušič je sestavljal bibliografijo domoznanskih izdaj za območje Primorske, kar financira Mestna občina Nova Gorica. Ob koncu leta 2003 so se začele priprave za vključitev te raziskovalne enote v Izpostavo ZRC SAZU v Novi Gorici. Zgodovinopisnim raziskavam naj bi se pridružila še jezikoslovje in narodopisje.

V okviru inštituta je potekalo spremljanje slovenske zgodovinske literature. Nadaljevala oz. oblikovala se je bibliografija slovenske zgodovine za obdobja, ki jih obravnavajo raziskovalci v inštitutu, torej od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne ter deloma za obdobje med obema svetovnima vojnama. Bibliografija, ki je nastajala sproti v delovni obliki, zavzema raznovrstno problematiko: politično, gospodarsko, socialno, cerkveno zgodovino, prispevke, ki nastajajo na področju lokalne zgodovine, teorijo zgodovine. Prostorsko posega na celoten slovenski etnični prostor ter se ne omejuje s sedanjimi mejami Republike Slovenije. V prihodnje se bo razširjala tudi na dosežke evropskih zgodovinopisij, da bo podoba bibliografije slovenske zgodovine čim širša ter zato tudi bolj podrobna. Delo je potekalo tako s pomočjo zapisov v COBISS kot z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. S sodelovanjem z oddelkoma za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter na Pedagoški fakulteti v Mariboru bo pregled vseboval tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge. Zbrana bibliografija bo v pomoč ter informacijo raziskovalcem slovenske zgodovine.

Sodelavci inštituta opravljajo strokovne naloge tudi zunaj inštituta:

- M. Bizjak je raziskoval na terenu v Novem mestu, sodeloval je pri pripravi Mednarodnega znanstvenega simpozija ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti in ga predstavil na tiskovni konferenci, Škofja Loka, 5. 12.
- B. Golec je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*. Raziskoval je v Arhivu Slovenije, Nadškofijskem arhivu Ljubljana, Pokrajinskem arhivu v Mariboru, Zgodovinskem arhivu Ptuj, 30. 7. in 3. 12., v arhivu v Kopru, 9. 10., in v župnijskem arhivu v Ormožu, 29. 11.

- S. Granda je predsednik Znanstvene sekcije Zveze zgodovinskih društev Slovenije, član uredniškega odbora *Kronike*, *Veterana*, *Kronike XIX. stoletja*, podpredsednik Zgodovinskega društva za Slovenijo in član sveta Narodnega muzeja. Raziskoval je na terenu v Novem mestu, 11. 6., bil je član organizacijskega odbora za pripravo znanstvenega simpozija *Življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja*, SAZU, 4. in 5. 12., sodeloval je pri pripravi Mednarodnega znanstvenega simpozija ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti. Udeležil se je Mednarodnega kulturnozgodovinskega simpozija *Modinci v Murški Soboti*, 1.-4. 7.
- E. Holz je članica uredniškega odbora *Kronike* in članica uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*. Kot strokovna svetovalka je sodelovala pri dokumentarcu *Življenje je cesta*. Udeležila se je simpozija ob 150-letnici rojstva Davorina Hostnika, Smartno pri Litiji, 3. 9., mednarodnega simpozija *Žrtev v scenariju kazenskega procesa*, Koper, 22.-25. 10., in Mednarodnega simpozija ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti, Škofja Loka, 10.-12. 12.
- D. Kos je redni član na Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien. Do junija 2003 je bil urednik inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*. Raziskoval je v arhivu v Kopru, 18. 12.
- M. Kosi je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*. Raziskoval je na terenu v Novem mestu, 11. 6.
- B. Marušič je predsednik Zgodovinskega društva za severno Primorsko, bil je urednik zbornika *Goriški letnik*, je član sveta revije *Primorska srečanja*. V svetu Inštituta za novejšo zgodovino zastopa Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS. Je član Istituto di storia sociale e religiosa in član Istituto di Incontri Culturali Mitteleuropei, obeh iz Gorice.
- D. Mihelič je članica uredniškega odbora revije *Annales*, zastopa Slovenijo v odboru mednarodne komisije za zgodovino mest in v odboru mednarodnega združenja za zgodovino Alp. Bila je članica Nacionalnega znanstvenoraziskovalnega sveta Ministrstva za šolstvo, znanost in šport RS, upravnega odbora ZRC SAZU, upravnega odbora Društva visokošolskih profesorjev in odbora Zgodovinskega društva za Južno Primorsko. Usklajala je objavo prispevkov sklopa o vrednotenju v humanistiki s konference o humanistiki, ki je bila na SAZU v Ljubljani 14. in 15. 11. 2002. Bila je članica v komisiji za preizkusni predavanje v Kopru 28. 8. in 10. 10. Raziskovala je v arhivih v Kopru, 14.-15. 1. in Piranu 1.-2. 4., 14.-15. 5. Udeležila se je pripravljalnega sestanka za

B. Šterbenc Svetina

V. Logar Zorn

pripravo mednarodnega simpozija Žrtev v scenariju kazenskega procesa, Koper, 13.-14. 6., in za pripravo mednarodnega simpozija o Rižanskem placitumu, Koper, 2. 9., seje uredništva *Annales* in Odbora Zgodovinskega društva za Severno Primorsko, Koper, 17. 10.

- P. Svoljšak je podpredsednica Zveze zgodovinskih društev Slovenije, v okviru katere je bila članica organizacijskega odbora za pripravo znanstvenega simpozija Življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja, SAZU, 4. in 5. 12. in uredniškega odbora za izdajo zbornika tega simpozija; je članica programskega odbora za pripravo 32. zborovanja Žveze zgodovinskih društev Slovenije in uredniškega odbora Historičnega seminarja. Raziskovala je v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani ter na terenu od Nove Gorice do Tolmina, 10.-11. 3. in v muzeju v Tolminu, 16. 9.

ZNANSTVENI SESTANKI

Inštitut je skupaj z Občino Škofja Loka in Muzejskim društvom Škofja Loka soorganiziral Mednarodni znanstveni simpozij ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti, Škofja Loka, 10.-12. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V inštitutu v Ljubljani in v izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Milka Kosa, v Novi Gorici pa Henrika Tume. V letu 2003 je knjižnica pridobila ali kupila nad 300 knjižnih enot. Obiskalo jo je blizu 200 obiskovalcev, ki si je izposodilo okrog 120 knjig.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Dušan Kos, *Blesk zlate krone: gospodje Svibenski - kratka zgodovina plemenitih nasilnikov* (Thesaurus memoriae, Dissertationes, 1).
- Matjaž Bizjak, *Ratio facta est. Gospodarska struktura in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem* (Thesaurus memoriae, Dissertationes, 2).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Akademie Friesach, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje.

- Institut für Geschichte, Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija, sodelovanje D. Kosa.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje D. Kosa.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija: raziskovalno in organizacijsko sodelovanje.
- Slovenska teološka akademija v Rimu, Italija: sodelovanje S. Grande na simpozijih.
- Marco Polo System, Benetke, Italija, sodelovanje B. Marušiča pri mednarodnem projektu Vivilforte.
- Università della Svizzera Italiana, Lugano, Švica: sodelovanje D. Mihelič v okviru Mednarodnega združenja za zgodovino Alp.
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praha-Brno, Češka: sodelovanje E. Holz v okviru bilateralnega projekta Slovenci in Čehi - trajno prijateljstvo?
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praha, Češka: sodelovanje Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU z drugimi zgodovinskimi inštituti srednjeevropskih držav.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Matjaž Bizjak

- *Razvoj, uprava in poslovanje freisinskih in briksenskih posesti na Slovenskem v srednjem veku*, referat na "Mednarodnem znanstvenem simpoziju ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti", Škofja Loka, 11. 12.

Boris Golec

- *The Ethnic Structure of the Medieval Continental Towns of Today's Slovenia*, referat na delavnici "Segregation, Integration and Assimilation in Medieval Towns", Central European University, Budimpešta, 22. 2.
- *Meščanska naselja Vipavske in njihove posebnosti do konca fevdalne dobe*, predavanje, Goriški muzej, Grad Kromberk, 13. 5.
- *Etnične in jezikovne razmere v mestih in trgih štajerskega Podravja in Pomurja v stoletjih pred 1800*, predavanje v okviru projekta "Triplex Confinium: Hrvatska višegraničja u euromediterranskem kontekstu", Koprivnica, Hrvatska, 13. 11.

Stane Granda

- *Ušeničnikov pogled na socialne in gospodarske raz-*

mere njegovega časa, predavanje na simpoziju "Aleš Ušeničnik – čas in ideje", SAZU, Ljubljana, 25. 2.

- *O Ušeničniku, Radio Slovenija, 3. program – Ars, 16. 3.*
- *Govor ob 130-letnici rojstva prof. dr. Karla Ozvalda in otvoritev razstave "Prof. dr. Karel Ozvald – slovenski kulturni pedagog, filozof in mislec", Središče ob Dravi, 12. 4.*
- *Kaj in koga so branile Brežice v preteklosti, predavanje, Brežice, 16. 5.*
- *Vodenje okrogle mize "Goriška politika v preteklosti in sodobnosti", Goriški muzej, Grad Kromberk, 2. 6.*
- *Ob 12-letnici slovenske države, Radio Ognjišče, 18. 6.*
- *Kmetijstvo na slovenskem ozemlju v Pirčevem času, predavanje na "Simpoziju o velikem Slovencu Francu Pircu, priznanem sadjarju, Baragovem nasledniku v misijonih in začetniku izseljenske pastoralne", Rafaelova družba, Podbrezje, 21. 6.*
- *Predavanje o razmerah v slovenski družbi, Višarje, Italija, 3. 8.*
- *Gospodarske in socialne razmere v Šmartnem in okolici v 19. stoletju, referat na simpoziju ob 150-letnici rojstva Davorina Hostnika, Šmartno pri Litiji, 3. 9.*
- *Nočni gost: slovenska sedanost v luči preteklosti, Radio Štajerski val, Šmarje pri Jelšah, 30. 9.*
- *Predstavitev Kronike 19. stoletja, Ljubljana, 30. 9.*
- *Gospodarske in socialne razmere na območju Šmarja - Sapa v 19. stoletju, referat na Šmarskem simpoziju ob praznovanju 500-letnice šolstva, Šmarje - Sapa, 17. 10.*
- *Servitutno vprašanje kot vir kmečkih nemirov na Slovenskem, predavanje na "Simpoziju o osvoboditvi kmeta 1848", Celovec, Avstrija, 18. 10.*
- *Predstavitev Kronike 19. stoletja, Radio in slovenski klub, Trst, Italija, 1. 12.*
- *Kermavnerjevi pogledi in ocene na socialnogospodarsko problematiko, referat na znanstvenem simpoziju "Življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja", SAZU, Ljubljana, 4. 12.*
- *Usoda nekdanje freisinske posesti na Dolenjskem, referat na "Mednarodnem znanstvenem simpoziju ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti", Škofja Loka, 12. 12.*
- *Razvoj ideje združene Slovenije, Institut za slavistiko, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija, 17. 12.*

Eva Holz

- *Die Reisekultur des Hochadels und Reisen in das östliche Slowenien, referat na "Mednarodnem kulturnozgodovinskem simpoziju Modinci", Murska Sobota, 2. 7.*
- *Cestni promet in Šmarje v novem veku, referat na*

Šmarskem simpoziju ob praznovanju 500-letnice šolstva, Šmarje - Sapa, 17. 10.

Dušan Kos

- *Civilne žrtve tržaškega zraka: Je bila v starem režimu melanholija slabost ali zločin?, referat na mednarodnem simpoziju "Žrtev v scenariju kazenskega procesa", Koper, 24. 10.*

Miha Kosi

- *Written Sources for the Research of Medieval Mobility in the Southeast Provinces of the Empire, referat na "International Medieval Congress", Leeds, Velika Britanija, 16. 7.*
- *Freisinski škofje kot ustanovitelji meščanskih naselbin in začetki mesta Škofja Loka, referat na "Mednarodnem znanstvenem simpoziju ob 200. obletnici sekularizacije freisinske in briksenske škofijske posesti", Škofja Loka, 11. 12.*

Branko Marušič

- *Sopredstavitev knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe, Goriška knjižnica, Nova Gorica, 30. 1.*
- *Sopredstavitev knjige Gorica in njena grofija Center slovenskih šol, Gorica, Italija, 4. 2. Nova Gorica, 25. 2.*
- *Sopredstavitev razprave L. Ferrari v zgodovinski monografiji Il Friuli - Venezia Giulia o Gorici kot neuspelem poskusu Avstrijske Nice, Biblioteca Statale Isontina, Gorica, Italija, 7. 3.*
- *Predavanje o deležu Gorice in Nove Gorice k slovenski kulturi na simpoziju "L'identità plurale. Storia, cultura e società a Gorizia", dvorana fur-lanske kulture, Gorica, Italija, 28. 4.*
- *Goriški politiki, referat ob predstavitvi knjige Sto slovenskih politikov, Goriški muzej, grad Kromberk, 2. 6.*
- *Predstavitev Goriškega letnika 28/2001. Brecljev zbornik, Goriški muzej, grad Kromberk, 23. 6.*
- *Referat o rusko-zahodnoslovenskih povezavah na simpoziju ob 150-letnici rojstva Davorina Hostnika, Šmartno pri Litiji, 3. 9.*
- *Govor na proslavi ob 150-letnici zgodovinarja Franca Kosa, Selca, 28. 9.*
- *Goriška mednarodnost med šempaskim taborom in zborovanjem na Okroglici, referat na posvetu ob 60-letnici IX. korpusa, Nova Gorica, 14. 11.*
- *Goriška mednarodna stičišča, predavanje v Kulturnem centru Lojze Bratuž, Gorica, Italija, 1. 12.*
- *Sopredstavitev knjige Sergia Tavara Tra le Alpi e l'Adriatico Goriški muzej, grad Kromberk, 25. 11.*
- *Predstavitev knjige Vasja Klavore Predel 1809, Goriška knjižnica, Nova Gorica, 27. 11.*
- *Predstavitev življenjskega dela Luigija Tavara ob počastitvi njegove 80-letnice, Goriški muzej, grad Kromberk, 19. 12.*

Darja Mihelič

- *Vsakdanji stik oblasti z malim človekom: Piran koncem 13. stoletja*, referat na mednarodnem znanstvenem sestanku "I. Istarski povijesni biennale", Zavičajni muzej Poreštine, Poreč, Hrvaška, 23. 5.
- Predstavitev Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, Radio Slovenija, 3. program - Ars, 30. 6.
- Sodelovanje v oddaji *Kakšne politike imamo?*, Radio Slovenija, 1. program, Intellecta, 1. 7.
- Sodelovanje v oddaji Radio Slovenija, 1. program, Intellecta, 9. 9.
- Pojasnilo o slovenskem ribolovnem morju, RTV Slovenija, Dnevnik, 22. 9.
- *Siegel erzählen: Fallbeispiel: Mittelalterliche Städte auf dem slowenischen Gebiet*, referat na mednarodnem znanstvenem posvetovanju "Bild und Wahrnehmung der Stadt", Dunaj, 2. 10.
- "Zločin" in "žrtev" hazardnih iger na Slovenskem v preteklosti, referat na mednarodnem simpoziju "Žrtev v scenariju kazenskega procesa", Koper, 24. 10.
- *Srednjeveška posest freisinške škofije v Istri*, referat na "Mednarodnem znanstvenem simpoziju ob 200. obletnici sekularizacije freisinške in briksenske škofijske posesti", Škofja Loka, 11. 12.

Miha Preinfalk

- *Plemiško rodoslovje*, predavanje za Slovensko rodoslovno društvo, Ljubljana, 23. 9.

Petra Svoljšak

- Sodelovala na okrogli mizi o slovenskem begunskem šolstvu v 20. stoletju, Slovenski solski muzej, Ljubljana, 23. 10.
- *L'occupazione italiana del territorio sloveno durante la Grande Guerra*, koreferat na mednarodnem študijskem dnevu "Grande Guerra e popolazione civile. Repressione, Violenza, Deportati, Profughi", Benetke, Italija, 31. 10.
- *Dušan Kermavner o položaju Slovencev med prvo svetovno vojno*, referat na znanstvenem simpoziju "Življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja", SAZU, Ljubljana, 4. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matjaz Bizjak

- Delo v Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 24. 1.
- Delo v Steiermärkisches Landesarchiv in Diözesanarchiv, Gradec, Stiftsarchiv, Rein, Avstrija, 3.-6. 2.

- Delo v Bayerisches Hauptstaatsarchiv, München, Nemčija, 12.-16. 5.
- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Hofkammerarchiv), Dunaj, Avstrija 9.-14. 11.
- Delo v Archivio diplomatico in Biblioteca civica, Trst, Italija, 19. 12.
- Udeležba na mednarodnem znanstvenem simpoziju XXXV Settimana di Studi, Il mercato della terra, secc. 13-18, Prato, Italija, 5.-9. 5.

Boris Golec

- Delo v Archivio di Stato di Trieste, Trst, Italija, 15. 4., 20. 5.
- Delo v Archivio provinciale di Gorizia, Gorica, Italija, 9. 7.
- Delo v Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 24. 7., 6. 8.

Stane Granda

- Delo v Archivio di Stato di Trieste, Trst, Italija, 15. 4., 20. 5., 13. 6.
- Delo v Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 24. 7.

Eva Holz

- Delo v nacionalni biblioteki v Pragi, Češka, 1.-8. 6.

Dušan Kos

- Delo v Archivio della curia arcivescovile di Udine, Videm, Italija, 5. 3., 19. 3.
- Delo v Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 9. 4.
- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Hofkammerarchiv), Universitätsbibliothek, Dunaj, Avstrija, 14. in 16. 6.

Miha Kosi

- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Hofkammerarchiv), Österreichische Nationalbibliothek in knjižnicah univerze, Dunaj, Avstrija, 18.-23. 5. in 9.-14. 11.

Branko Marusic

- Redno je obiskoval ustanove Istituto di storia sociale e religiosa, Incontri culturali mitteleuropei in enoto tržaškega SLÖRI-ja v Gorici ter arhive, muzeje in knjižnice v Gorici, Trstu, Vidmu ter Cedadu, vse Italija.
- Delo v Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 1.-14. 8.

Darja Mihelič

- Sodelovanje pri okrogli mizi mednarodnega združenja za zgodovino Alp, Lugano, Švica, 1.-2. 3.
- Sodelovanje pri okrogli mizi in simpoziju združenja za zgodovino Alp, Innsbruck, Avstrija, 24.-28. 9.

- Posvetovanje in glavna skupščina mednarodne komisije za zgodovino mest, Dunaj, Avstrija, 11.–15. 9.

Miha Preinfalk

- Delo v Archivio della curia arcivescovile di Udine, Videm, Italija, 5. 3., 19. 3.
- Delo v Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 12. 3.
- Delo v Niederösterreichisches Landesarchiv in Diözesanarchiv, St. Pölten, Avstrija, 30. 3.–4. 4.
- Delo v Tiroler Landesarchiv, Innsbruck, Fürstlich Auersperg-Trautson'sches Familienarchiv, grad Sprehenstein, Sterzing, Österreichisches Staatsarchiv, Dunaj, Avstrija, 8.–19. 9.
- Delo v Landesarchiv in Erzbischöfliches Konsistorialarchiv, Salzburg, Oberösterreichisches Landesarchiv, Archiv der Stadt Linz, Linz, Avstrija, 5.–9. 10.

Petra Svoljšak

- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Kriegsarchiv), Dunaj, Avstrija, 30. 3.–4. 4., 1.–6. 6.
- Redno je obiskovala Biblioteca civica Vincenzo Joppi, Videm, Italija, Musei provinciali di Gorizia, Gorica, Italija.

PEDAGOŠKO DELO

Boris Golec

- *Arhivistika I in II*; predavanja za 3. in 4. letnik na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju petih magistrandov in enega doktoranda na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda

- *Kulturna zgodovina*; predavanja na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Etnologija in zgodovina*; predavanja za 1. letnik na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju Oddelka za zgodovino, Oddelka za slovenistiko, Oddelka za germanistiko in Oddelka za etnologijo in kul-

türno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Eva Holz

- Sodelovanje pri podiplomskem študiju magistrandke na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Dušan Kos

- *Pomožne zgodovinske vede*; predavanja za 3. letnik na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Latinska paleografija*; predavanja za 3. letnik na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju štirih magistrandov oz. doktorandov na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Branko Marušič

- Sodelovanje pri podiplomskem študiju Oddelka za zgodovino in Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Darja Mihelič

- *Zgodovina srednjega veka*; predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Vzpon in propad kulturnih in gospodarskih središč Sredozemlja*; predavanja in seminarji za 1. letnik na Fakulteti za humanistične študije v Kopru.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju šestih magistrandov na Oddelku za zgodovino in Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Boris Golec je bil mentor eni diplomantki in eni magistrandki na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Eva Holz je bila mentorica mladi raziskovalki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa.

Dušan Kos je bil mentor doktorandü Mihi Preinfalku.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

GOLEC, Boris. Regionalne razlike v jezikovni podobi prebivalstva slovenskih celinskih mest med 16. in 18.

stoletjem. *Zgodovinski časopis*, 2003, letn. 57, št. 1/2, str. 23-38, zvd.

KOS, Dušan. Latinska praksa v provinci : primer Kranjske v letih 1150-1300. *Zgodovinski časopis*, 2003, letn. 55, št. 3/4, str. 291-307.

MIHELIČ, Darja. Obolosl k poznavanju srednjeveških posestnih razmer na Primorskem. *Ann, Ser. hist. sociol.*, 2003, let. 13, št. 2, str. 295-310.

PREINFALK, Miha. Genealoška podoba rodbine Zois od 18. do 20. stoletja. *Kronika (Ljublj.)*, 2003, letn. 51, št. 1, str. 27-50, ilustr.

Pregledni znanstveni članek

GOLEC, Boris. Dolenjska mesta in trgi v srednjem veku. 11, št. 1(85), str. 109-113. 12, št. 2(86), str. 227-231. 13, št. 3/4(87-88), str. 227-231. 14, št. 5(89), str. 481-488. 15, št. 6(90), str. 603-608. *Rast (Novo mesto)*, 2003, letn. 14.

GRANDA, Stane. Gospodarske razmere na Kranjskem v Pirčevem času. *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 25-33.

MARUŠIČ, Branko. Avstrijsko primorje od srede 18. stoletja do leta 1848 : splošni pregled. V: BRATOŽ, Rajko (ur.). *Brecljev zbornik*, (Goriški letnik, 28, 2001). Nova Gorica: Goriški muzej, 2003, 2001, [št.] 28, str. 309-320.

Strokovni članek

GRANDA, Stane. Dober glas seže v deveto vas : (prispevek k biografiji Valentina Stanica). *Goriš. letn.*, 2001, [št.] 28, str. 303-308.

GRANDA, Stane. Ljubil je življenje: ob stoletnici rojstva Janka Jarca. *Rast (Novo mesto)*, december 2003, let. 14, št. 6(90), str. 531-541, ilustr.

GRANDA, Stane. Slovensko-hrvaški odnosi - spomenik slovenske nezrelosti. *Ampak (Ljublj.)*, okt. 2003, letn. 4, št. 10, str. 5-6.

GRANDA, Stane. Soočenje z realnostjo. *Communio (Ljublj.)*, 2003, letn. 13, št. 4, str. 379-387.

MARUŠIČ, Branko. Goriška fronta pred šestdesetimi leti in danes. Št. 267/268, str. 37-39. Goriški slovenski politiki. Št. 266, str. 24-27. Prispevek k zgodovini Gorice. Št. 263, str. 33-36. *Primorska srečanja*, 2003, letn. 27.

MARUŠIČ, Branko. Pravni položaj Beneške Slovenije ob in po priključitvi k Italiji. *Trinkov koledar*, 2004, str. 172-179.

MARUŠIČ, Branko. Večnarodna srečevanja skozi preteklost Gorice. *Primorski dnevnik*, 24. dec. 2003, leto 59, št. 302, str. 49-51, ilustr.

MARUŠIČ, Branko. Marijan Breclj - sedemdesetletnik. V: BRATOŽ, Rajko (ur.). *Brecljev zbornik*, (Goriški letnik, 28, 2001). Nova Gorica: Goriški muzej, 2003, 2001, [št.] 28, str. 7-22, ilustr.

PREINFALK, Miha. Plemiško rodoslovje. *Drevesa (Škofja Loka)*, 2003, letn. 10, št. 2/4, str. 4-7.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

HOLZ, Eva. Krvavi obračuni med prebivalci Pazinske grofije in s sosedi sredi 18. stoletja. *Acta Histriae*, 2002, letn. 10, št. 2, str. 323-330.

KOS, Dušan. Vitez in ugrabljenka : nasilnik in njegova žrtev?. *Acta Histriae*, 2002, letn. 10, št. 2, str. 517-548.

MARUŠIČ, Branko. Pravni položaj beneških Slovencev ob priključitvi k Italiji leta 1866. *Acta Histriae*, 2003, let. 11, št. 2, str. 1-18.

MIHELIČ, Darja. Krvava rihta v Piranu 14. stoletja. *Acta Histriae*, 2002, letn. 10, št. 1, str. 147-158.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

MIHELIČ, Darja. Imago urbis auf den Siegeln der mittelalterlichen Städte in Slowenien. V: BOCCHI, Francesca (ur.), SMURRA, Rosa (ur.). *Imago urbis : l'immagine della città nella storia d'Italia : atti del Convegno internazionale, Bologna, 5-7 settembre 2001*, (I libri di Viella, Arte). Roma: Viella, 2003, str. [621]-627, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

BIZJAK, Matjaž. Die geschichtlichen Beziehungen slowenischer Länder zu Bayern im 15. Jahrhundert unter besonderer Berücksichtigung des Hochstifts Freising. V: HÖFLER, Janez (ur.), TRAEGER, Jörg (ur.). *Bayern und Slowenien in den Früh- und Spätgotik : Beziehungen, Anregungen, Parallelen : erstes slowenisch-bayerisches kunstgeschichtliches Kolloquium*. Regensburg: Schnell & Steiner, cop. 2003, str. 41-59.

GOLEC, Boris. Glavni poudarki k topografiji Kostanjevice v stoletjih mestne avtonomije. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek : Kostanjevica na Krki 1252-2002: zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 145-180, ilustr.

GOLEČ, Boris. Podoba brežiške mestne družbe do jožefinske dobe. V: ŠKOFLIJANEC, Jože (ur.), DOLINAR, France M. *Župnija Sv. Lovrenca v Brežicah : ob 220-letnici župnijske cerkve*, (Brežiške studije, 1). Brežice: Župnijski urad, 2003, str. 11-49, ilustr.

GOLEC, Boris. Trg Mokronog od nastanka do odprave trške avtonomije. V: BREGAR, Marjeta (ur.), BARAGA, France. *Trg Mokronog skozi stoletja*, (Zbornik župnije Mokronog, zv. 2). Mirna: Studio 5, 2003, str. 9-110, ilustr.

GRANDA, Stane. Appunti per una storia della Slovenia. V: COSTANTINI, Enos (ur.), GABERŠČEK, Silvester (ur.). *Slovenia : un vicino da scoprire*. Udine: Società Filologica Friulana, 2003, str. 81-92.

GRANDA, Stane. Majavi vogel nemskega štrikotnika. V: ŠKOFI, JANEČ, Jože (ur.), DOLINAR, Frunce M. *Župnija St. Lovrenca Brežicah: ob 220-letnici župnijske cerkve*. (Brežiske studije, 1). Brežice: Župnijski urad, 2003, str. 51-90, ilustr.

GRANDA, Stane. Ni spodbud za modernizacijo. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek: Kostanjevica na Krki 1252-2002: zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 213-231, ilustr.

GRANDA, Stane. Od razcveta v streznitev. V: CVIRN, Janez (ur.), GRANDA, Stane (ur.), GRDINA, Igor (ur.), KOMELJ, Milček (ur.), STUDEN, Andrej (ur.), CIPERLE, Jože, CVELFAR, Bojan. *Slovenska kronika XIX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2001-2003, 2003, knj. 2: 1861-1883, str. 121-134.

HOLZ, Eva. Promet ob spodnji Krki in na širšem dolenskem območju od 17. do 19. stoletja. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek: Kostanjevica na Krki 1252-2002: zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 195-211, ilustr.

KEBER, Katarina. Minka Gasperlin: marljiva finančnica ženskih društev. V: BUDNA KODRIČ, Nataša (ur.), SERŠE, Aleksandra (ur.). *Splošno žensko društvo: 1901-1945: od dobrih deklet do feministk*. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 2003, str. 155-160.

KOS, Dušan. Die geschichtlichen Beziehungen Sloweniens zu Bayern im 13. Jahrhundert: die Andechs-Meranier. V: HÖFLER, Janez (ur.), TRAEGER, Jörg (ur.). *Bayern und Slowenien in den Früh- und Spätmittelalter: Beziehungen, Anregungen, Parallelen: erstes slowenisch-bayerisches kunstgeschichtliches Kolloquium*. Regensburg: Schnell & Steiner, cop. 2003, str. 19-39.

KOSI, Miha. Na meji imperija: Kostanjevica in oblikovanje državne meje na Dolenjskem v srednjem veku. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek: Kostanjevica na Krki 1252-2002: zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 77-96, ilustr.

MARUŠIČ, Branko. Prispevek k poznavanju stikov med slovenskimi in italijanskimi zgodovinarji (zgodovino-pisjem). V: LUTHAR, Oto (ur.), PEROVŠEK, Jurij (ur.). *Zbornik Janka Pleterškega*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 555-572.

MIHELIČ, Darja. Od sobivanja do razhoda: utrinki iz zadnjih dveh desetletij sodelovanja zgodovinarjev druge Jugoslavije. V: LUTHAR, Oto (ur.), PEROVŠEK, Jurij (ur.). *Zbornik Janka Pleterškega*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 573-596.

ŠTERBENC SVETINA, Barbara. Maškarade v ljubljanskem Grand hotelu Union (1906-1935). V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustih maskah in maskiranju: razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 279-288, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

GRANDA, Stane. Poti iz Gorij v Moskvo ni mogoče časovno natančno predvideti. V: CVIRN, Janez (ur.), GRANDA, Stane (ur.), GRDINA, Igor (ur.), KOMELJ, Milček (ur.), STUDEN, Andrej (ur.), CIPERLE, Jože, CVELFAR, Bojan. *Slovenska kronika XIX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2001-2003, 2003, knj. 2: 1861-1883, str. 142-143, ilustr.

GRANDA, Stane. Bohinjci se morajo za svoj znameniti sir zahvaliti Mesarju. Str. 233-235. Danes mora biti škof tudi izobražen Slovenec. Str. 130-131. Davki, davki, davki. Str. 198-199. Dolenjska zadišala je Židom Str. 216-217. Dolenjski se je odprl svet - konj prehitel vlak in poginil. Str. 215-216. Državni uradniki so lumpje, cesar pa njihov zaščitnik. Str. 75-76. Fabrike se rojevajo in minevajo. Str. 149-150. Hočevanje smrt je za vso Dolenjsko imenitna dogodka Str. 51-52. Iskanje Pirove zmage v metalurgiji. Str. 290-291. Jezersko dobi šolov slovenskim jezikom. Str. 131-132. Kaj dela sloveče mesto, dolenski Rim? Str. 89-90. Kdor ne tarokira, ne bo posvečen. Str. 274. Koroski Slovenec izvoljen v dunajski parlament. Str. 269. Kostanjevčani sporočajo liberalcem: "Ne bodite tako abotni ...". Str. 218-219. Kranjsko železarstvo se seli na morje. Str. 286-289. Ne Zagreb, ne Beograd, ne Moskva, ampak Praga! Str. 176-177. Oče koroskih Slovencev začne izdajati Stimmien aus Innerösterreich. Str. 38-39. Smrt v Brightonu, kremiranje v Hamburgu, pokop v Trzinu. Str. 266-267. Starinar pomaga razbijati socialdemokratski shod. Str. 258-259. Suhokranjski Nace je že drugič izvoljen v deželni zbor. Str. 245-247. Tudi zaveden Slovenec lahko postane plemič. Str. 154-156. Ustanovitev katoliškega političnega društva za Dolenjsko. Str. 209-210. Ustanovljeno Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroskem. Str. 142-143. V Gradcu se je poročil Johann Puh. Str. 127-128. Vsi na tabor! Str. 232-234. Železolivarna Dvor. Str. 166-168. V: CVIRN, Janez (ur.), GRANDA, Stane (ur.), GRDINA, Igor (ur.), KOMELJ, Milček (ur.), STUDEN, Andrej (ur.), CIPERLE, Jože, CVELFAR, Bojan. *Slovenska kronika XIX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2001-2003, 2003, knj. 3: 1884-1899.

GRANDA, Stane. Umestitev romana Tite Kovač-Artemis v grško-slovenska razmerja. V: KOVAČ-ARTEMIS, Tita. *Grški feniks: življenje Joannisa A. Capodistriasa (1776-1831) - prvega grškega predsednika*, (Knjižnica Annales, 35). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2003, str. 265-277.

MARUŠIČ, Branko. Društvo Šolski dom v Gorici. Str. 347. Gorizia è scittva. Str. 272-273. Il Rinnovamento,

italijanski lists slovansko dušo. Str. 175-176. Interpelacija za zedinjeno Slovenijo v goriškem deželnem zboru. Str. 207-208. Kako se lahko Slovencu dokaže, da slovenski ne zna. Str. 183-184. Ljudski misijon v Špetru Slovenov. Str. 86. Louis Pasteur v goriški Furlaniji. Str. 182-183. Plebiscit v Beneški Sloveniji. Str. 115-116. Posvet slovenskih prvakov v Ljubljani. Str. 112-113. Požar v mlinu v Stračicah, malem goriškem Manchestru. Str. 209-210. Prve volitve v goriški deželni zbor. Str. 32-33. Slovenija in njena hčerka na Beneškem. Str. 228-230. Tržaški namestnik Bach na Kobarškem. Str. 145-146. Ustoličenje škofa Jegliča. Str. 310-311. Volitve v državni zbor in narodnostni izgredi na Primorskem. Str. 267-268. Z vami se ne da nič opraviiti. Str. 254-255. V: CVIRN, Janez (ur.), GRANDA, Stane (ur.), GRDINA, Igor (ur.), KOMELJ, Milček (ur.), STUDEN, Andrej (ur.), CIPERLE, Jože, ČVELFAR, Bojan, *Slovenska kronika XIX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2001-2003, 2003, knj. 3: 1884-1899.

in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem, (Thesaurus memoriae, Dissertationes, 2). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003.

KOS, Dušan. *Blesk zlate krone: gospodje Svibenski - kratka zgodovina plemenitih nasilnikov*, (Thesaurus memoriae, Dissertationes, 1). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 465 str., ilustr.

SVOLJŠAK, Petra. *Soča, sveta reka: italijanska zasedba slovenskega ozemlja (1915-1917)*, (Zbirka Korenine). Ljubljana: Nova revija, 2003. 428 str., ilustr.

Strokovna monografija

GRANDA, Stane. *Slovenski katoličani jutri*, (Knjižice, 164). Ljubljana: Salve, 2003. 48 str., ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

BIZJAK, Matjaž. *Ratio facta est: gospodarska struktura*

Znanstveni film, zvočni ali video posnetek

KRIŽNAR, Nasko, MIHELIČ, Darja. *Bogo Grafenauer - oris življenja in dela*, (Podobe znanosti, 2). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003. 1 videokaset (VHS, Betacam) (ca 27 min), barve, zvok.

SUMMARY

Milko Kos Historical Institute researches Slovene history from the Early Middle Ages until the end of the First World War. Its work is divided into four activities: publishing the sources for Slovene history; topography and civilization of Slovene territory; economic and social history; the problems dealing with Slovene history of the 19th and of the first half of the 20th century.

In the year 2003 researchers worked on two programmes (The History of Slovene Territory and its Population Especially the Research of Structures and Phenomena of the Middle Ages - from Antiquity until the 16th Century; The Historical View of the Slovene Area, Centred on Processes and Phenomena of Modern and Actual Period) and five projects (Economic and Slovene Social History - The History of Transport and Communication of the Slovene Territory; The Rise and Decline of the Medieval Chivalry in Slovenia; Towns and Townspeople in Slovenia in the Middle Ages and Early Modern Times; The Sources of The Slovene State; The Foundations of the Economy of Medieval Estates in Eastern Alps). The institute publishes a series Thesaurus Memoriae, which is divided in two parts. There were published two books in Dissertationes, Dušan Kos's *Blesk zlate krone: Gospodje Svibenski - kratka zgodovina plemenitih nasilnikov* (The Glare of the Golden Crown. The Lords of Svibno - A Short History of the Noble Despots) and Matjaž Bizjak's Ra-

tio facta est: Gospodarska struktura in poslovanje poznosrednjeveških gospodstev na Slovenskem (Ratio facta est. The Economic Structure and Operation of Late Medieval Seigniories on Slovene Territory). Petra Svolsjak published the scientific monograph *Soča, sveta reka. Italijanska zasedba slovenskega ozemlja (1915-1917)* (Soča, the Sacred River. The Italian occupation of the Slovene Territory (1915-1917)) (Nova revija, Ljubljana 2003).

The Institute is acquainted with the historical literature relevant for its work. The bibliography of the year 2003 is written by the help of the COBISS computer program.

The Institute has a large library containing books substantial for Slovene history, also including the scientific part of Milko Kos's and Henrik Tuma's private libraries. The latter is placed in the Institute's unit in Nova Gorica.

The Institute cooperates closely with several important scientific institutions in other European countries (Austria, Italy, Germany, Switzerland, Czech Republic).

The Institute researchers take an active part in various scientific tasks outside the Institute. Many collaborators of the Institute take part in the process of study and postgraduate study at the University of Ljubljana and Koper. In the year of 2003 the workers of the Institute gave several lectures on different subjects in Slovenia and abroad.

ZNANSTVENI SVET

Akademik dr. Emilijan Cevc (predsednik), akademik prof. dr. Stane Gabrovec, dr. Ana Lavrič, dr. Barbara Murovec, dr. Blaž Resman.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Damjan Prelovšek, znanstveni svetnik.
Znanstvena svetnica: dr. Ana Lavrič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Blaž Resman.

Znanstvena sodelavka: dr. Barbara Murovec.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: Alenka Klemenc.

Asistentka z doktoratom: Helena Seražin (od 18. 6.).

Asistentka: Mija Oter (nastop dela 1. 1., izvolitev 25. 9.).

Višja strokovna sodelavka: Romana Zajc (polovico delovnega časa).

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskave slovenske umetnostne preteklosti

Vodja programa: A. Lavrič.

Sodelavci: A. Klemenc, B. Murovec, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc.

Izšla je kritična izdaja Dolničarjeve *Historiae Cathedralis Ecclesiae Labacensis*. Raziskava virov se je usmerila v preučevanje Buchheimove korespondence v ljubljanskih in rimskih arhivskih fondih. V pripravah na prihodnjo razstavo so bili evidentirani portreti ljubljanskih škofov (A. Lavrič). Študij baročnega kiparstva se je osredotočil na kamnito plastiko na Primorskem. Revidirana so bila doslej uveljavljena stališča glede identifikacije arhitekta Gregorja Mačka in v zvezi s tem razrešeno tudi vprašanje njegovega opusa (B. Resman). Nadaljevalo se je komparativno raziskovanje baročnega slikarstva na Slovenskem, zlasti v povezavi z italijansko in avstrijsko umetnostjo; koroškemu slikarju Josefu Ferdinandu Fromillerju je bila pripisana poslikava na avstrijskem Štajerskem in ovrednoten pomen njegovega opusa za srednjeevropski prostor. Preučevana sta bila dva zvezka Valvasorjeve grafične zbirke iz Zagreba (B.

Murovec). Dokončana in obranjena je bila disertacija z naslovom *Arhitekt Giorgio Massari (1687–1766): Sakralna arhitektura na Goriškem, v Furlaniji, Istri in Dalmaciji*, raziskovalno delo, povezano z renesančno in baročno arhitekturo na Primorskem, pa se je nadaljevalo v avstrijskih in italijanskih arhivih ter na terenu (H. Seražin). V okviru raziskav arhitekta Plečnika je bil dokumentiran velik del njegove pisne zapuščine v ljubljanskem Arhitekturnem muzeju. Za tisk je bila pripravljena tudi znanstvena monografija *Korespondenca Plečnik–Kotěra 1897–1921* (D. Prelovšek). Iz Steletovih terenskih zapiskov je bila obdelana tema o umetnostnih spomenikih mesta Kranja (A. Klemenc).

Slovensko baročno slikarstvo in njegov položaj v evropskem prostoru

Vodja projekta: B. Murovec.

Sodelavka: A. Klemenc.

Baročni slikarski spomeniki Slovenije in umetniki, ki so ustvarjali pri nas, se posebej tesno povezujejo z južnonemskim, avstrijskim, beneškim in hrvaškim prostorom, zato je pozornost posvečena zlasti raziskavam teh zvez. Terensko delo je v Sloveniji potekalo predvsem na Štajerskem, Vipavskem in v Ljubljani, v tujni pa v Avstriji in severni Italiji. Raziskovanje je bilo osredotočeno na naslednje umetnike: Giulio Quaglio, Franc Jelovšek, Johann Caspar Wageringer, Francesco Pittoni in Josef Ferdinand Fromiller. Rezultati so bili objavljeni v obliki izvirnih znanstvenih razprav.

Kritična izdaja Plečnikovih pisem bratu Andreju

Vodja projekta: D. Prelovšek.

V okviru projekta je bilo opravljeno intenzivno dokumentiranje arhitektove korespondence v Arhitekturnem muzeju, ki obsega nekaj deset tisoč enot. Od tega so bila med drugim digitalizirana vsa pisma Plečnikovim domačim, ki so se urejala in prepisovala. Transkripcija je zelo zamudna, saj je velik del pisem pisan v nemščini in povrh vsega še ne posebno čitljivo.

dr. D. Prelovšek

A. Klemenc

dr. A. Lavrič

dr. B. Murovec

M. Oter

Grafika in slikarstvo baroka na Štajerskem

Vodji projekta: B. Murovec, K. Leitner.

V okviru bilateralnega raziskovalnega projekta (nosilec na avstrijski strani je Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Alte Galerie, Gradec), ki ga je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS odobrilo za dve leti (2002–2003), je potekalo intenzivno terensko delo na avstrijskem Štajerskem in priprava razprav o posameznih spomenikih in umetnikih. Raziskan je bil Fromillerjev opus na Štajerskem.

dr. B. Resman

H. Seražin

R. Zajc

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja (A. Klemenc, A. Lavrič, B. Murovec, M. Oter, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc).

Redno je potekalo dopolnjevanje in urejanje kartotek in fototeke: *topografska kartoteka spomenikov*, *kartoteka umetnikov*, *fototeka*, *stvarni katalog umetnostnozgodovinske literature*, *specialne kartoteke*. Podatki so se zbirali po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc se vzpostavlja tudi računalniško vodena dokumentacija, ki se je v letu 2003 dopolnjevala. Delno je bila digitalno preslikana Plečnikova zbirka, ki jo hrani Arhitekturni muzej.

Sodelavci inštituta so pripravljali 8. letnik inštitutske revije *Acta historiae artis Slovenica* (urednica: B. Murovec; pomočnica urednice: A. Klemenc; uredniški odbor: A. Lavrič, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin). Inštitut je v letu 2003 začel izdajati novo revijo *Umetnostna kronika*, od 2004 bo izhajala štirikrat letno (urednica B. Murovec).

Predavanja: B. Murovec je v okviru inštituta organizirala strokovna predavanja domačih in tujih raziskovalcev:

- prof. dr. Janez Höfler (Ljubljana), *Vpliv Mojstra E. S. na staro nizozemsko slikarstvo: Marijina smrt Huga van der Goea v Bruggeju*, 21. 5.
- dr. Harald Tesan (Erlangen, Nemčija), *Picasso und Michelangelo*, 26. 5.
- dr. Sibylle Appuhn-Radtke (München, Nemčija), *Who is the true Phoibos Apolion? Some remarks on the iconographical contest between Emperor Leopold I. and King Louis XIV. of France*, 9. 10.
- dr. Nadja Zgonik (Ljubljana), *Upodabljanje slovenstvo*, 27. 10.
- dr. Stanko Kokole (Koper), *Renesančni epski motiv in baročna dvorana v gradu Brežice*, 6. 11.

Svetovanje: Inštitutski raziskovalci svetujejo strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslov-

ja ter studentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Klemenc.

Bibliotekarsko obdelani fond se je v letu 2003 povečal za 317 enot, pridobljenih je bilo še 54 publikacij, ki še niso bile oddane v obdelavo. Knjižnico je obiskalo 69 zunanjih uporabnikov, ki so v čitalnici uporabili 205 enot, na dom pa so si (vključno z inštitutskimi sodelavci) izposodili 146 knjižnih enot. Nadaljevalo se je urejanje Steletove zapuščine, zlasti podrobnejša obdelava korespondence in delno fotografskega gradiva.

V okviru dela v knjižnici so opravljeni tudi prevodi v angleščino za potrebe inštituta, ob pripravah na faksimilirano izdajo Valvasorjeve grafične zbirke, hranjene v Metropolitanski biblioteki v Zagrebu, pa se je začelo prevajanje kataloških opisov (iz hrvaščine preveden 7. zvezek v slovenščino in angleščino).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta historiae artis Slovenica* 8, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana, 2003, 236 str.
- Ana Lavrič (ur.): Janez Gregor Dolničar, *Historia Cathedralis Ecclesiae Labacensis / Zgodovina ljubljanske stolne cerkve*, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana 2003, 545 str.
- *Umetnostna kronika* 1, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana, 2003, 32 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

V letu 2003 so imeli raziskovalci inštituta stike mdr. z naslednjimi tujimi institucijami:

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität, Dunaj, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Karl-Franzes Universität, Gradec, Avstrija
- Alte Galerie, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität, Salzburg, Avstrija.

- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praha, Česka.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvatska.
- Valvasorova zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb, Hrvatska.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti "Giuseppe Mazzarino", Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza, Italija.
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza, Italija.
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Helena Seražin

Arhitekt Giorgio Massari (1687-1766): sakralna arhitektura na Goriškem, v Furlaniji, Istri in Dalmaciji. Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 4. – doktorsko delo

- *Večplastnost Plečnikove arhitekture*, simpozij o baročni in moderni umetnosti, predstojnik oddelka za zgodovino arhitekture ETH Zürich, Werner Oechslin, Einsiedeln, Švica, 24. 6.
- *Dunajski vplivi na arhitekta Jana Kotěro*, simpozij ob obnovi Trmalove vile v Pragi, Narodni tehnični muzej, Praga, Češka, 23. 9.
- *Predavanje o povezavah med slovensko in avstrijsko umetnostjo*, simpozij ob stoletnici Avstrijske galerije na Dunaju, Dunaj, Avstrija, 16.-18. 10.
- *Slovenska likovna umetnost in njena vpetost v srednjeevropski prostor*, mednarodni simpozij "Glasbena identiteta Srednje Evrope / Musikalische Identität Mitteleuropas" Muzikološkega inštituta ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.
- *Arhitekt Gottfried Semper in dunajska arhitektura*, Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 4. 12.

Helena Seražin

- *Massarijeva prenova koprskeske stolnice*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 27. 3.
- *Vila Bevedere na Zemonu pri Vipavi*, simpozij Barok na Goriškem, grad Dobrovo v Brdih, 24. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Ana Lavrič

- *Likovna umetnost v Herbersteinovem času*, Herbersteinov simpozij, Rim, Italija, 12. 9.

Barbara Murovec

- *Baročna poslikava župnijske cerkve sv. Štefana v Vipavi*, simpozij Barok na Goriškem, grad Dobrovo v Brdih, 24. 10.

Damjan Prelovšek

- *Plečnik in kamen*, mednarodni simpozij o kamnu v arhitekturi, Gospodarska zbornica, Ljubljana, 28. 3.
- *Predavanje o arhitektu Plečniku za moravske in češke arhitekta*, Brno in Praga, Češka, 9.-11. 4.
- *Slovenien art and Plečnik*, mednarodni simpozij Local strategies - international ambitions, Institut za umetnostno zgodovino Češke akademije znanosti, Praga, Češka, 12. 6.
- *Predavanje o arhitektu Gottfriedu Semperju ob dvestoletnici rojstva*, Institut za zgodovino umetnosti, Salzburg, Avstrija, 6. 8.

Ana Lavrič

- Rim (Italija) (krajši študijski obiski).

Barbara Murovec

- Dunaj, Gradec (Avstrija), Benetke (Italija) (krajši študijski obiski).

Blaž Resman

- Dunaj (Avstrija) (krajši študijski obisk).

Mija Oter

- Dunaj (Avstrija): študijsko izpopolnjevanje, 1. 9.-31. 12.

Damjan Prelovšek

- Več krajših študijskih obiskov Dunaja (Avstrija) in Prage (Česka).

Helena Seražin

- Gradec (Avstrija): raziskovalno delo v arhivih in knjižnicah, 1. 2.-31. 5.
- Benetke, Trst, Udine, Gorica (Italija) (krajši študijski obiski).

MENTORSTVO

Blaž Resman je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki Heleni Seražin.

Ana Lavrič je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Miji Oter.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

LAVRIČ, Ana. Rimska slikarska zbirka ljubljanskega škofa Otona Friderika Buchheima ter njegov prispevek za obnovo Germanika in cerkve sv. Apolinarija. *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 53-84, ilustr.

MUROVEČ, Barbara. Freske in slikane tapete v dvorcu Rötthelstein pri Admontu : Fromillerjevo delo na avstrijskem Stajerskem. *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 109-124, ilustr.

MUROVEC, Barbara. Likovni viri za baročno stropno slikarstvo v Sloveniji. *Zb. umet. zgod.* 2003, n. v. 29, str. 92-141, ilustr.

OTER, Mija. Stiška arhitekturna plastika 12. stoletja. *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 5-22, ilustr.

PRELOVŠEK, Damjan. Josef Hoffmann in Wagnerjeva šola. *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 141-150, ilustr.

RESMAN, Blaž. Mački. *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 85-108, ilustr.

SERAŽIN, Helena, KLEMENČIČ, Matej. I contratti di garzonato degli scultori, lapicidi e intagliatori veneziani (II). *Acta hist. artis Slov.*, 2003, 8, str. 193-210.

Strokovni članek

KLEMENC, Alenka. Narodopisni drob iz Steletovih terenskih beležnic. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 2, str. 269-274.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

LAVRIČ, Ana. Enigmatični relief na kanoniških sedežih ljubljanske stolnice. V: JENČIČ, Beba (ur.), LAVRIČ, Ana (ur.). *Avguštinov zbornik : 50 let Gorenjskega muzeja : 1953-2003*, (Gorenjski kraji in ljudje, 24). Kranj: Gorenjski muzej, 2003, str. 128-131.

LAVRIČ, Ana. Das Jesuitencollegium in Laibach und seine künstlerischen Verbindungen mit den benachbarten Ordenshäusern. V: KARNER, Herbert (ur.). *Die Jesuiten in Wien : zur Kunst- und Kulturgeschichte der österreichischen Ordensprovinz der "Gesellschaft Jesu" im 17. und 18. Jahrhundert*, (Veröffentlichungen der Kom-

mission für Kunstgeschichte, Bd. 5). 282 str.: ilustr., 30 cm, str. 131-145, ilustr.

MUROVEC, Barbara. Župnijska cerkev sv. Lovrenca kot umetnostnozgodovinski spomenik. Str. 145-165. Cerkev sv. Lenarta in kapela Božjega groba. Str. 179-186. V: ŠKOFLJANEC, Jože (ur.), DOLINAR, France M. *Župnija Sv. Lovrenca v Brežicah : ob 220-letnici župnijske cerkve*, (Brežiške študije, 1). Brežice: Župnijski urad, 2003, ilustr.

MUROVEČ, Barbara. Poslikava velike dvorane v dvorcu Dornava. V: CIGLENEČKI, Marjeta (ur.). *Dornava : Vrišerjev zbornik : [tematska publikacija Zbornika za umetnostno zgodovino]*. Ljubljana: Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo, 2003, str. 250-282.

PRELOVŠEK, Damjan. Über die Ausgestaltung der Flussufer : von der österreichischen Erneuerung bis zu Plečniks Eingriffen = Note on the construction of the riverbank : from the Austrian renovation to the Plečnik interventions = O urejanju rečnih bregov : od avstrijske obnove do Plečnikovih posegov. V: DYCK, Robert G., Kladnik, Darinka, KREČIČ, Peter. *Jože Plečnik und Ljubljana : der Architekt und seine Stadt : Katalog zur Ausstellung im Stadtmuseum Graz, 12. Januar-31. März 2003 / Jože Plečnik and Ljubljana : the architect and his city: catalogue for the exhibition at the Stadtmuseum Graz, 12 January-31 March 2003 / Jože Plečnik in Ljubljana : arhitekt in njegovo mesto : katalog k razstavi v Mestnem muzeju Gradec, 12. januar-31. marec 2003*. Ljubljana: Arhitekturni muzej, 2003, str. 121-137, ilustr.

RESMAN, Blaž. Baročna oltarna oprema kostanjeviske samostanske cerkve. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek : Kostanjevica na Krki 1252-2002 : zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 477-490, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

KLEMENC, Alenka. Kranj v Steletovih terenskih zapiskih. V: JENČIČ, Beba (ur.), LAVRIČ, Ana (ur.). *Avguštinov zbornik : 50 let Gorenjskega muzeja : 1953-2003*, (Gorenjski kraji in ljudje, 24). Kranj: Gorenjski muzej, 2003, str. 189-193.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

DOLNIČAR, Janez Gregor, LAVRIČ, Ana. *Zgodovina**ljubljske stolne cerkve : Ljubljana 1701-1714*, (Opera Instituti Artis Historiae). Ljubljana: Založba ZRC, 2003. 545 str., ilustr.

SUMMARY

The research work in 2003 was done on all the projects accordingly to the planned schedule, so only some outstanding achievements are stated here. The paramount event for the institute was certainly the publication of the commented critical edition of Janez Gregor Dolničar's *Historia Cathedralis Ecclesiae Labacensis / Zgodovina ljubljanske stolne cerkve* (History of Ljubljana Cathedral) that came from print early in the year, thus bringing to a happy end the toil of many years of intense research done by Dr. Ana Lavrič, who won a special recognition for this work awarded by the Slovenian Art History Society. Number 8 of the institute's scientific journal *Acta historiae artis Slovenica* was also published. The journal has already met with a wide international acclaim. Of particular interest among the papers in this number is Dr. Blaž Resman's treatise on the Slovenian builders/architects with the name Maček, which literally shatters everything that has been written about the architecture of the so-called Ljubljana Baroque before. The text is the result of many years of field work and archival research. Dr. Damjan Prelovšek published in Prague a commented edition of the correspondence between the architect Jože Plečnik and his Czech colleague Jan

Kotěra. In the organization of Dr. Barbara Murovec, who also takes care of lectures in the institute given by native and foreign scholars, a new journal, *Umetnostna kronika* (Art Chronicle), saw its first number in 2003. The purpose of this quarterly is to publish current information about the events in the field of art history and shorter scholarly papers. The response was highly affirmative, which guarantees its regular publishing. Besides her general researches into Baroque painting, Dr. Murovec has also begun to study part of the Valvasor Print Collection in Zagreb, the whole of which is planned to be published in the following years. Alenka Klemenc participates in this project with translations into English. Dr. Helena Seražin very successfully defended her PhD thesis on the Venetian architect Giorgio Massari and his work in Slovenia and Friuli. Her thorough study at home and abroad has resulted in numerous new facts about the architect. A new junior researcher, Mija Oter, also began her work at the institute. Her studies are focused mainly on the Slovenian Romanesque architecture and its sculpted decoration as seen within the European context. She has already managed to shed new light on several chapters of the history of the Cistercian Abbey in Stična.

JANEZ GREGOR DOLNIČAR

ZGODOVINA
LJUBLJANSKE
STOLNE CERKVE

UREDILA
ANA LAVRIČ

umetnostna
KRONIKA

1 • 2003

**ACTA HISTORIAE
ARTIS SLOVENICA**

8 • 2003

ZNANSTVENI SVET

Akademik dr. Emilijan Cevc (predsednik), dr. Ivan Klemenčič, dr. Metoda Kokole, akademik Lojze Lebič, dr. Jurij Snoj.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Ivan Klemenčič, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: dr. Jurij Snoj (od 18. 12.).

Znanstvena sodelavka: dr. Metoda Kokole.

Samostojni strokovni sodelavec, specialist v humanistiki: mag. Tomaž Faganel.

Asistentka z magisterijem: Alenka Bagarič (od 1. 5.).

Bibliotekarka: Darja Frelih, višja strokovna sodelavka.

Tajnica: Romana Zajc, višja strokovna sodelavka (polovico delovnega časa).

TEMELJNE RAZISKAVE

Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti
Vodja raziskovalnega programa: I. Klemenčič.

Raziskave srednjeveške glasbe (J. Snoj)

Objavljen je bil referat s simpozija Mednarodnega muzikološkega društva v Budimpešti in Visegrádu leta 2000, ki obravnava repertoar sekvenc v vzhodnem delu oglejskega patriarhata. Primerjalni študij je bil posvečen pregledu rokopisnih fragmentov v nemških diastematskih nevmah s področja Slovenije in ugotavljanju povezav s srednjeevropskim prostorom. Izsledki so bili predstavljeni na mednarodnem simpoziju v Jeni. Za simpozij *Glasbena identiteta Srednje Evrope* je bila izdelana in predstavljena pregledna razprava o notacijski raznolikosti srednjeveškega enoglasja v Srednji Evropi (*Slovenski prostor v glasbeno paleografski topografiji Srednje Evrope*). Začela so se pripravljala dela za strnjen prikaz koprskih koralnih kodeksov z rekonstrukcijo liturgičnega koledarja iz tridelnega koprškega antifonala.

Renesansa (A. Bagarič, T. Faganel)

Monografska predstavitev Gallusovih posvetnih skladb na treh zgoščenkah v izdaji Založbe ZRC in Freiburger Musik Forum je na razstavi grafičnega

oblikovanja v Narodni galeriji v Ljubljani prejela priznanje odličnosti. Dokončan je bil študij lutenjskih skladb Giacoma Gorzanisa, posvečenih kranjskemu plemstvu, z uspešnim zagovorom magistrske naloge. Študij se bo nadaljeval na doktorski ravni z obravnavo napolitanskih vilanel tega skladatelja in njegove vloge pri širitvi vilanele iz Italije na Kranjsko in v bližnje avstrijske dežele.

Barok (zunanja sodelavca: dr. Bojan Bujić (Oxford) in dr. Ennio Stipčević (Zagreb); T. Faganel, I. Klemenčič, M. Kokole)

V spomenikih slovenske glasbe *Monumenta artis musicae Sloveniae* sta izšla prva dva od načrtovanih šestih zvezkov zbranih del Gabriella Pulitija, v vsakem s po dvema motetnima zbirkami, v katerih skladatelj izkazuje prehod in vstop v zgodnji barok (zvezka 40 in 42). Znanstvenokritično izdajo tega avtorja ureja mednarodni uredniški odbor, predgovor v prvem zvezku utemeljuje mednarodno izdajo znotraj nacionalne zbirke, ki jo poleg slovenske podpirata italijanska in hrvaška muzikologija. V pripravi je tretji zvezek Pulitijevih zbranih del (zv. 44) z zbirkami posvetnih del *Baci ardenti* (1609) in *Armonici accenti* (1621), deloma že z opravljenimi korekturami. V Italijanskem inštitutu za kulturo v Sloveniji je bil predstavljen načrt izdaje Pulitijevih zbranih del v *Monumenta artis musicae Sloveniae*, v Glasbenem središču Kopër pa sta bila predstavljena prva dva zvezka. V redakcijski pripravi je četrti zvezek Pulitija (zv. 46, *Ghirlanda odorifera*, 1612). Znotraj raziskav baročne glasbe je bil na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Bresciji posredovan referat o duhovni glasbi v Kopru v 17. stoletju. Nadaljuje se doktorski študij z monografsko obravnavo J. K. Dolarja; biografski del raziskav je končan, poteka še analiza njegovih del in preučevanje skladateljeve glasbene gramatike. Za simpozij *Glasbena identiteta Srednje Evrope* je bil izdelan referat o prispevku slovenskih jezuitov h glasbeni podobi Srednje Evrope. Za *Oesterreichisches Musiklexikon* je bilo izdelano geslo o skladatelju Danielu Laghnerju. Nadaljevale so se priprave za izdajo zbornika referatov s simpozija ob 300-letnici *Academie Philharmonorum Labacensium* (prevodi povzetkov, kompletiranje referatov).

dr. I. Klemenčič

A. Bagarič

mag. T. Faganel

D. Frelih

dr. M. Kokole

dr. J. Snoj

R. Zajc

Klasicizem (zunanji sodelavci: mag. Zoran Krstulović, dr. Aleš Nagode in mag. Radovan Škrjanc; A. Bagarič, T. Faganel, I. Klemenčič, M. Kokole)

Izšel je prvi zvezek izbranih del L. F. Schwerdta v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae*, njegova *Missa St. Floriani in D* (zv. 43). V pripravi je bil naslednji, tj. 45. zvezek tega skladatelja z mašo v Es (pro Resurrectione, op. 110). V sklepnih pripravah je bil drugi, tj. zadnji zvezek z večjimi vokalno-instrumentalnimi deli J. F. Zupana (zv. 38; po zamudi urednika tega zvezka je v delu angleški prevod revizijskega poročila). V pripravi je bil še zvezek z vsemi znanimi deli J. K. Novaka, tj. njegova scenska glasba *Figaro* in novo odkrita kantata *Cantate zum Geburts oder Namenfeste einer Mutter*. Za *Oesterreichisches Musiklexikon* so bila oddana gesla o Antonu T. Linhartu, Juriju Mihevcu in Janezu Krstniku Novaku. Na mednarodnem simpoziju *Barok na Gorškem* na Gradu Dobrovo je bil predstavljen referat o opernih predstavah v Gorici od začetkov tamkajšnjega gledališča do konca 18. stoletja. Predstavniki Muzikološkega inštituta je bil na študijskem dnevu o Leonardu Vinciju in neapeljskih komičnih intermezzih v prvi polovici 18. stoletja, ki je bil organiziran v Vincijevem rojstnem mestu Strongoli v Italiji.

Romantika (T. Faganel, D. Frelih, I. Klemenčič)

Izšla je raziskava o posvetnih zborih Vasilija Mirka v slovenskih glasbenih revijah. Ob odkritju spominske plošče skladatelju Antonu Foersterju na njegovi rojstni hiši v Osenicah na Češkem je bila ob sodelovanju veleposlaništva Republike Slovenije in Glasbene zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane pripravljena razstava o poglavitnih mejnikih v življenju tega skladatelja. Za *Oesterreichisches Musiklexikon* so bila oddana gesla o glasbeniku Josipu Levičniku, družini Mašek, Antonu Nadvedu in Josipu Nollju. Na mednarodnem muzikološkem simpoziju *Nazionalismo e cosmopolitismo in musica: la questione adriatica* v Benetkah je bil na vabljenem predavanju predstavljen glasbeni prispevek k slovenskemu narodnemu prebujanju, tj. vloga čitalnic med Trstom, Ljubljano in Mariborom v obdobju 1848–1872.

Dva stoletja (A. Bagarič, D. Frelih, I. Klemenčič, M. Kokole, J. Snoj)

Po pripravah v letu 2003 je ob 65-letnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti izšla dvojezična monografija, posvečena slovenskim skladateljem akademikom, opremljena tudi s tremi zgoščenkami. Oddana so bila gesla za *Oesterreichisches Musiklexikon*: Ivan Levar, Marjana Lipovšek, Josip Mantuani in Anton Neffat, v drugem zvezku tega leksikona je bilo objavljeno geslo Jugoslawien (v soavtorstvu z

R. Flotzingerjem). V *Slovenskem velikem leksikonu* je bilo objavljenih 185 gesel o glasbenih interpretih. S simpozija ob 40-letnici Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani je bilo objavljeno predavanje o tradiciji humanistične misli in glasbi, zlasti v kontekstu postmodernega diskurza.

Celotno obdobje slovenske glasbene zgodovine (I. Klemenčič)

Izšla je slovenska različica referata s simpozija v Göttingenu (l. 2002) o slovenski glasbi med evropskim in izvirnim. Pod pokroviteljstvom Slovenske akademije znanosti in umetnosti je bil organiziran mednarodni muzikološki in interdisciplinarni simpozij *Glasbena identiteta Srednje Evrope*, ki se ga je udeležilo 28 referentov iz 11 držav, vseh srednjeevropskih in še iz Velike Britanije in ZDA. Na njem je bila predstavljena kot uvod v slovensko glasbeno problematiko zgodovinska tematika (*Slovenska glasba kot del srednjeevropske*). V pripravi je zbornik s tega znanstvenega srečanja, ki bo slovenske in oba hrvaška referata predstavil v nemških prevodih in z ustreznimi povzetki (objavljen bo v dveh zvezkih znotraj Muzikološkega zbornika). Na seminarju za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju je bila v okvirih reprezentativnega izbora slovenskih umetniških del in razvojnih dosežkov v glasbi predstavljena antologija slovenske glasbe *Musica noster amor*. Za *Oesterreichisches Musiklexikon* sta bili oddani gesla Laibach in Montenegro.

Repertoarna analiza starejšega glasbenega rokopisja
Vodja projekta: J. Snoj

Zaključena so bila dela v zvezi z znanstvenokritično izdajo dveh oglejskih pesniških oficijev (izšla je pri International Musicological Society). Nadaljevalo in končalo se je delo za monografijo Pisna podoba glasbe na Slovenskem (v soavtorstvu z G. Pompetom), ki je izšla ob Svetovnih glasbenih dnevih v Ljubljani. Nastala je po pregledu obsežnih fondov nekaterih pomembnejših glasbenih zbirk z gradivom do sredine 19. stol. (v Škofijskem arhivu Koper, Ljubljanski stolnici, novomeskem frančiškanskem samostanu, NUK, kjer je hranjen tudi arhiv Filharmonične družbe, Študijski knjižnici Ptuj), pri čemer je bila pozornost namenjena zlasti notaciji in tipološki pripadnosti ohranjenih glasbenih rokopisov kot glasbenih virov. Monografija obsega teoretični uvod o razmerju med notacijo in glasbo, pregled zgodovine glasbenega zapisovanja od nevmatskih pisavvisokega srednjega veka dalje, v osrednjem delu pa ustrezno interpretacijo na Slovenskem pričujočih zgodovinskih del.

vinskih repertoarjev. Za Svetovne glasbene dneve je bila zasnovana in realizirana razstava Pisna podoba glasbe na Slovenskem (skupaj z G. Pompetom), ki je prikazala okoli 300 izvornih glasbenih oziroma skladateljskih zapisov od 11. do 21. stol. – Projekt Repertoarna analiza starejšega glasbenega rokopisa se je sredi leta iztekel.

Glasbeni viri 16. do 18. stoletja s posebnim ozirom na slovenske primorske arhive

Vodja projekta: M. Kokole.

Sodelavci: T. Faganel, D. Frelih, A. Bagarič.

Sistematično so bila evidentirana vsa slovenska hranišča v danes slovenskih primorskih mestih, katerih gradivo je popisovala celotna skupina. Urejena in evidentirana je bila večina glasbenih virov do 18. stoletja, podatki so bili vneseni v ustrezne elektronske podatkovne zbirke. Opravljena je bila tudi delna identifikacija avtorjev. Z izborom tega gradiva je bila pripravljena razstava *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*, ki je bila v sodelovanju s Škofijskim arhivom Koper in pod okriljem Svetovnih glasbenih dnevo 2003 postavljena v Piranu med 26. septembrom in 10. oktobrom ter v Ljubljani med 19. novembrom in 22. decembrom. Obsegala je 12 tematskih panojev, k njej je bil pripravljen *Vodnik po razstavi*. Na podlagi rezultatov raziskave je bila izvedena aplikacija na dveh otvoritvenih koncertih z izbranimi deli iz primorskih glasbenih arhivov (G. Genzo, G. Puliti, A. Tarsia). Rezultati delne študije o glasbenem gradivu 17. stoletja v Kopru in njegovi umestitvi v sočasno glasbeno dogajanje v Italiji oziroma predvsem v Benetkah so bili strnjeni v prispevku o duhovni glasbi v Kopru v 17. stoletju (*Sacred Music in "Capo d'Istria" in the 17th-Century*) in predstavljeni na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Brescii.

Glasba cerkvenih redov na Slovenskem od 16. stoletja do njihove ukinitve

Vodja projekta: M. Kokole.

Sodelavci: T. Faganel, D. Frelih, A. Bagarič.

Pripravljena je bila študija o prispevku slovenskih jezuitov h glasbeni podobi Srednje Evrope v 17. stoletju, katere začetni rezultati so bili predstavljeni na mednarodnem muzikološkem simpoziju *Glasbena identiteta Srednje Evrope*, ki je potekal 23. in 24. oktobra v Ljubljani. V študiji je bilo na podlagi podatkov iz jezuitske kronike *Historia Seminarii Labacensis* in letopisa Ljubljanskega kolegija Družbe Jezusove ugo-

tovljeno, da je bila jezuitska praksa na Slovenskem primerljiva s tisto v širšem avstrijskem oziroma srednjeevropskem prostoru. To primerjavo so na primeru frančiškanskega reda podkrepile tudi ugotovitve, ki jih je v referatu (*Srednjeevropski okviri frančiškanske glasbene kulture v obdobju 17.-19. stoletja*) na istem simpoziju podal Ladislav Kačič iz Bratislave. Hkrati je potekal tudi kritični študij splošnih virov in literature, iskanje novih arhivskih podatkov ter zbiranje in evidentiranje gradiva v zvezi z glasbenimi prizadevanji jezuitskega reda oziroma jezuitskih redovnih postojank na območju današnje Republike Slovenije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov (D. Frelih, M. Kokole, R. Škrjanc)

Evidentiranje in popis sta deloma potekala v okviru projekta *Glasbeni viri 16. do 18. stoletja s posebnim ozirom na slovenske primorske arhive*. V elektronsko zbirko Muzikološkega inštituta je bilo s Primorskega evidentiranih 463 enot rokopisnega in v klasičnem popisu 71 enot tiskanega gradiva. Računalniška katalogizacija za RISM je zajela 228 enot iz Frančiškanskega samostana v Novem mestu. 11. izdaja RISM na CD-romu iz decembra 2003 (založba K. G. Saur) navaja za slovensko področje skupno 1132 enot rokopisnega gradiva. Z digitalno fotografijo je bilo posnetih 932 strani gradiva iz Frančiškanskega samostana v Novem mestu, ki sodi v RISM-ovo podatkovno bazo. – Oblikovan je bil uredniški odbor RILM-a za Slovenijo (sredi letaja vodstvo prevzela M. Kokole, uredniki so postali D. Frelih, U. Šivic, D. Koter in Z. Blažeković iz RILM-ovega centra v New Yorku). V RILM-ovo podatkovno zbirko je bilo vpisanih 207 enot slovenske glasbene literature, pomembnejše enote so bile obdelane v abstraktih.

- T. Faganel je bil do novembra član odbora in blagajnik evropskega združenja zborov Europa Cantat. Je dirigent Chorus N'omen, član uredniškega odbora revije *Cerkveni glasbenik*, član izvršnega odbora Slovenskega Cecilijinega društva, član sveta za glasbeno izobraževanje pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport RS in član komisije za izjemne pokojnine na področju kulture Ministrstva za kulturo RS.
- D. Frelih je podpredsednica Slovenskega muzikološkega društva.
- I. Klemenčič je urednik zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.
- M. Kokole je koordinatorica mednarodne predavateljske dejavnosti *Historični seminar ZRC SAZU* in sourednica zbornika predavanj s tega seminarja.

ZNAJSTVENI SESTANKI

Glasbena identiteta Srednje Evrope / Musikalische Identität Mitteleuropas, mednarodni muzikološki simpozij, Ljubljana, 23.–24. 10. Simpozij je organiziral Muzikološki inštitut pod pokroviteljstvom Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zasnoval ga je I. Klemenčič. Udeležilo se ga je 28 referentov iz 11 držav, predvsem vseh srednjeevropskih. Bil je prvi simpozij, ki je srednjeevropsko glasbo tematiziral v celoti.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Pridobljenih je bilo 189 enot gradiva (98 knjig, 63 zvezkov periodike, 28 zgoščenek). V knjižnici je bilo 58 uporabnikov (85 obiskov z 231 izposojenimi enotami biblioteknega gradiva). Kot poseben dar je Muzikološki inštitut prejel donacijo dr. Reinharda Strohma iz Oxforda, tj. okoli 820 enot muzikološke in v manjšem delu notne literature.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Gabriello Puliti, Sacri concentus (1614); Pungenti dardi spirituali (1618)*. Transkribirala, revidirala in uvod napisala Metoda Kokole. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2001 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, uredil Ivan Klemenčič; 40) [izšlo 2003].
- *Gabriello Puliti, Lilia convallium (1620); Sacri accenti (1620)*. Transkribirala in revidirala Metoda Kokole. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2002 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, uredil Ivan Klemenčič; 42) [izšlo 2003].
- *Leopold Ferdinand Schwerdt, Missa St. Floriani in D.* Transkribiral in revidiral Zoran Krstulović. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2002 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, uredil Ivan Klemenčič; 43) [izšlo 2003].
- Jurij Snoj in Gregor Pompe, *Pisna podoba glasbe na Slovenskem / Music in Slovenia through the Aspect of Notation*. Ljubljana, Založba ZRC, 2003.
- Jurij Snoj, *Two Aquileian poetic offices* (Musical studies, vol. 65/8). Ottawa, The Institute of mediaeval music, 2003.
- Ivan Klemenčič, *Slovenski skladatelji akademiki / Slovenian composers academicians* (jubilejni zbornik s tremi zgoščenkami). Ljubljana, SAZU, 2003.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- *RISM (Répertoire international der sources musicales)*, Frankfurt, Nemčija: računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno podatkovno zbirko.
- *RILM (Répertoire international de littérature musicale)*, New York, ZDA: popis tekoče literature (z abstrakti) za področje Slovenije.
- Založba *Bärenreiter*, Kassel, Nemčija: zastopanje zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* v tujini.
- *Centre de Musique Baroque*, Versailles, Francija: strokovno sodelovanje za obdobje glasbenega baroka.
- Založba *Freiburger Musik Forum*, Freiburg, Nemčija: zastopanje izdaje *Jacobus Gallus, Moralia – Harmoniae morales* v tujini.

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. Marija Černa, Moskva, Rusija, 4. 3.; podpisan je bil sporazum o sodelovanju med Pedagoško fakulteto državne univerze Tver, Rusija, in Muzikološkim inštitutom ZRC SAZU.
- Prof. dr. Iain Fenlon, Cambridge, Velika Britanija, 13. 5.
- Prof. dr. Ivano Cavallini, Palermo, Italija, 23. 5.
- Prof. dr. Ennio Stipčević, Zagreb, Hrvaška, 23. 5.
- Prof. dr. Dinko Fabris, Bari, Italija – v okviru glasbenih prireditev, ki so potekale v sodelovanju med Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji in Muzikološkim inštitutom, 10.–11. 9.
- Prof. dr. Nico Schüller, Texas State School of Music, ZDA, 13. 10.
- Prof. dr. Reinhard Strohm, Oxford, Velika Britanija, 23.–25. 10.
- Prof. dr. Michael Talbot, Liverpool, Velika Britanija, 18. 11.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Alenka Bagarič

- *Adamičevi ženski zbori*. Referat na muzikološkem simpoziju Življenje in delo Emila Adamiča, Ljubljana, 20. 11.

Tomaz Faganel

- *Prispevek slovenskih jezuitov h glasbeni podobi Srednje Evrope v 17. stoletju*. Referat na mednarodnem

simpoziju Glasbena identiteta Srednje Evrope, Ljubljana, 23.-24. 10.

Ivan Klemenčič

- *Reprezentativen izbor slovenskih umetniških del in razvojnih dosežkov v glasbi*. Predstavitev antologije slovenske glasbe *Musica noster amor*, seminar za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju, Ljubljana, 28. 2.
- *The contribution of music to Slovenian national awakening: the role of reading-rooms between Trieste, Ljubljana and Maribor (1848-1872)*. Referat na XXIX Seminario di studio Nazionalismo e cosmopolitismo in musica: la questione adriatica, V incontro italo-croato, Benetke, Italija, 8.-10. 5.
- Vodstvo tiskovne konference Muzikološkega inštituta ob izidu osmih zvezkov zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* in predstavitev mednarodnega muzikološkega simpozija *Glasbena identiteta Srednje Evrope*, Ljubljana, 4. 6.
- Izjava novinarju Matjažu Matošcu ob predstavitvi osmih novih zvezkov zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* za TVS 1, Odmevi - Kultura, Ljubljana, 13. 6.
- Mednarodni muzikološki simpozij *Glasbena identiteta Srednje Evrope / Musikalische Identität Mitteleuropas*. Intervju z Ingrid Mager (v časniku Dnevnik): Med Trstom in Varšavo. Pred Muzikološkim simpozijem Glasbena identiteta Srednje Evrope, Dnevnik (Ljubljana), LIII/2003, št. 287, 22. 11; intervju z urednico Tatjano Kralj za Radio Trst A (v okviru RAI), 22. 10.; intervju z urednico Darjo Korez za TVS 1, oddaja *Osmi dan*, 23. 10.; intervju z Luiso Antoni za RS, 24. 10. (na sporedu 29. 10. na RS 3 (Ars) in RS 1).
- *Slovenska glasba kot del srednjeevropske*. Referat na mednarodnem simpoziju *Glasbena identiteta Srednje Evrope*, Ljubljana, 23.-24. 10.
- Tiskovna konferenca Slovenske akademije znanosti in umetnosti ob izidu jubilejnega zbornika *Slovenski skladatelji akademiki / Slovenian composers academicians*. Skupaj z Andrejem Jemcem in Lojzetom Lebičem, Ljubljana, 12. 11.

Metoda Kokole

- *Opera omnia Gabriella Pulitija*. Predstavitev projekta in prvih dveh zvezkov Pulitijevih zbranih del, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji, 23. 5.
- *Sacred music in "Capo d'Istria" in the 17th-Century*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju *La musica e il sacro; XI convegno internazionale sul barocco padano (secoli XVII-XVIII)*, Brescia, Italija, 15. 7.
- *Operne predstave v Gorici od odprtja gledališča do*

konca 18. stoletja. Referat na mednarodnem simpoziju *Barok na Goriškem*, Grad Dobrovo, 24. 11.

- Novinarska konferenca s predstavitvijo MAMSOV 40 in 42 ter razstave Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja, Glasbena šola Koper, Koper, 23. 9.

Jurij Snoj

- *Die Fragmente der in deutschen adiastematischen Neumen geschriebenen Musikhandschriften aus slowenischen Beständen*. Referat na mednarodnem srečanju Medieval and Renaissance Music Conference, Jena, Nemčija, 1. 8.
- *Slovenski prostor v glasbenopaleografski topografiji Srednje Evrope*. Referat na mednarodnem simpoziju Glasbena identiteta Srednje Evrope, Ljubljana, 23.-24. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

- Delovni sestanek za mednarodni projekt *Leonardo Vinci e i miti del Mediterraneo*, ki je bil prijavljen v okviru programa EU Kultura 2000, Crotona, Italija, 16. 3. (M. Kokole).
- Študijski obisk Semenške knjižnice v Gorici, Italija, 29. 10. (M. Kokole).
- Študijski obisk Bibliotece Isontine v Gorici, Italija, 27. 11. (M. Kokole).

PEDAGOŠKO DELO

Tomaž Faganel

Igranje partitur za I. in II. letnik, Generalni bas za I. in II. letnik, Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jurij Snoj

Zgodovina starejše svetovne glasbe (predavanja in seminar), Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Paleografija (predavanja), Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Izbrana poglavja iz zgodovine starejše svetovne glasbe (predavanja), Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Metoda Kokole je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Alenki Bagarič.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

KLEMENČIČ, Ivan. Slovenska glasba med evropskim in izvirnim. *Muzik. zb.*, 2003, zv. 39, str. 81-105.

SNOJ, Jurij. Tradicija humanistične misli in glasba. *Muzik. zb.*, 2003, zv. 39, str. 9-17.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljeni predavanja)

SNOJ, Jurij. The repertoire of sequences in the eastern part of the patriarchate of Aquileia. V: *The past in the present: papers read at the IMS Intercongressional Symposium and the 10th Meeting of the Cantus planus, Budapest & Visegrád, 2000*. Budapest: Liszt Ferenc Academy of Music, 2003, str. 223-236.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

FAGANEL, Tomaž. Mirkovi posvetni zbori v slovenskih glasbenih revijah. V: ŠKULJ, Edo (ur.). *Mirkov zbornik*, (Knjižnica Čerkvenega glasbenika, Zbirka 5, Knjižna zbirka, zv. 18). Ljubljana: Družina, 2003, str. 101-106.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

BAGARIČ, Alenka. Glasba v liturgiji do 19. stoletja. Str. 44-47. Glasbeni zbirki Giacoma Genza in Carla Bommana. Str. 41-43. Pergamentni kodeksi in prvi tiski liturgične glasbe. Str. 10-13. Viri za glasbo v 16. stoletju. Str. 14-16. V: BAGARIČ, Alenka, KOKOLE, Metoda. *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja : vodnik po razstavi*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003, ilustr.

KOKOLE, Metoda. Antonio Tarsia : organist koprskeske stolnice in skladatelj. Str. 27-29. Gabriello Puliti : prvi istrski monodik. Str. 17-19. Giuseppe Tartini, rojen v Piranu leta 1692. Str. 30-33. Glasbeno gradivo 18. stoletja v Piranu. Str. 34-36. Ohranjene rokopisne muzikalije 17. stoletja. Str. 23-26. Redki glasbeni tiski 17. stoletja. Str. 20-22. Repertoar koprskeske stolnice v 18. stoletju. Str. 37-40. V: BAGARIČ, Alenka, KOKOLE, Metoda. *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja : vodnik po razstavi*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003, ilustr.

Pomembnejši sestavek v enciklopediji

KLEMENČIČ, Ivan, FLOTZINGER, Rudolf. Jugoslawien (II). V: FLOTZINGER, Rudolf (ur.). *Oesterreichisches Musiklexikon*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2002-2003, 2003, bd. 2: Gaal bis Kluger, str. 919-920.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

KLEMENČIČ, Ivan, LEBIČ, Lojze (ur.). *Slovenski skladatelji akademiki = Slovenian composers academicians*, (Jubilejni zbornik, zv. 1). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti = Slovenian Academy of Sciences and Arts = Academia operosorum, 2003. 181 str., ilustr., note, 3 ČD.

PULITI, Gabriello, KOKOLE, Metoda. *Lilia convallium (1620). Sacri accenti (1620)*, (Monumenta artis musicae Sloveniae, 42). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Muzikološki inštitut, 2002 [i.e. 2003]. I partitura (XXXIII, 54 str.).

PULITI, Gabriello, KOKOLE, Metoda. *Sacri Concentus (1614). Pungenti dardi spirituali (1618)*, (Monumenta artis musicae Sloveniae, 40). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 2001 [i.e. 2003].

SNOJ, Jurij. *Two Aquileian poetic offices*, (Wissenschaftliche Abhandlungen, Musical studies, vol. 65/8). Ottawa: The Institute of Medieval Music, cop. 2003. XXXV, 66 str., note.

SNOJ, Jurij, POMPE, Gregor. *Pisna podoba glasbe na Slovenskem = Music in Slovenia through the aspect of notation*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 297 str., ilustr., note.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

FRELIH, Darja ... [et al.], KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1->, ilustr.

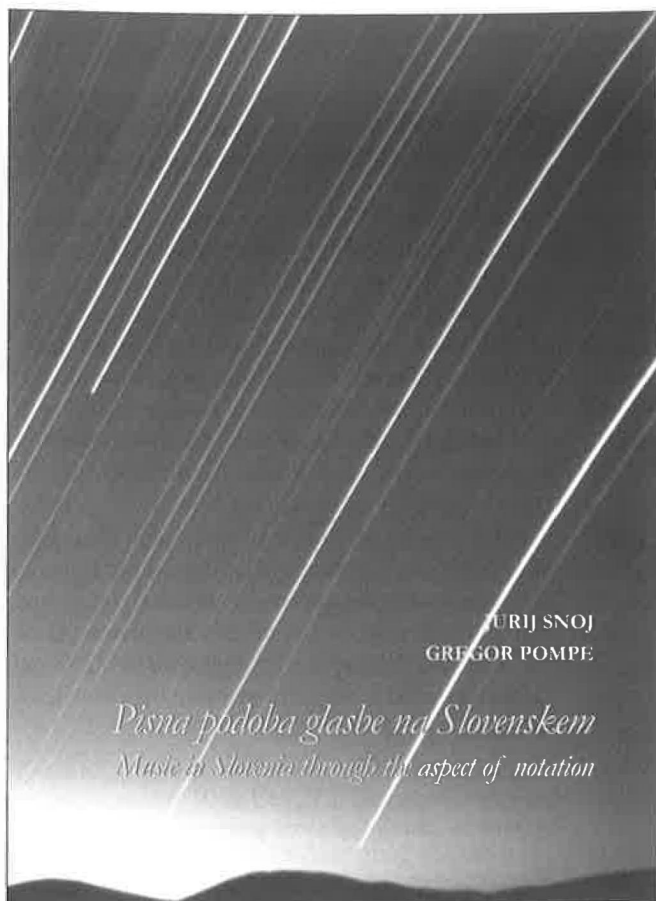
SUMMARY

Researches into Slovenian music from the Middle Ages, through Renaissance, Baroque, Classicism and Romanticism, until the 20th century were continued. They were implemented within the framework of the research programme and additionally within three projects.

Three volumes of the scientific-critical series *Monumenta artis musicae Sloveniae* were published presenting the works by L. F. Schwerdt (Vol. 43) and G. Pulliti (Vols. 40 and 42); in the latter case a tripartite international editorial board was engaged which plans to issue the composer's complete works in six volumes. *Two Aquileian poetic offices* were also published in a scientific-critical edition (published by the International Musicological Society). When the World Music Days took place in Ljubljana the monograph *Music in Slovenia through the aspect of notation* (authors J. Snoj and G. Pompe) was published. On this occasion an exhibition was also organized with the same title, where about 300 examples of notation from the 11th to the 21st century were shown. On the 65th anniversary of the Slovenian

Academy of Sciences and Arts a monograph was published on Slovenian composers academicians (a bilingual edition, in Slovene and English, with three CDs).

In the autumn 2003 (23 through 24 October) the Institute of Musicology organized an international scientific conference *Glasbena identiteta Srednje Evrope / Musikalische Identität Mitteleuropas*, at which 28 scholars from Austria, Bohemia, Croatia, Italy, Germany, Hungary, Poland, Slovakia, Slovenia, and also from Britain and the USA, read their papers. It was the first symposium that dealt with Central European music as a whole. Participation in the *Oesterreichisches Musiklexikon* was also continued with the articles on Slovenian music, and the researches participated actively at several symposiums in Slovenia and abroad (Venice, Brescia, Jena) and made several study visits to relevant places (Gorizia, Strongoli, Crotone). – Dr. Reinhard Strohm from Oxford donated to the institute more than 800 items of musicological literature.

JURIJ SNOJ
GREGOR POMPE

Pisna podoba glasbe na Slovenskem
Music in Slovenia through the aspect of notation

*Glasbena dediščina slovenskih
obalnih mest do 19. stoletja*

VODNIK PO RAZSTAVI

URIDNA METODA KOKOLE

ZNANSTVENI SVET

Akademik prof. dr. France Bernik, akademik prof. dr. Janko Kos, dr. Marjan Dolgan (predsednik), dr. Darko Dolinar, dr. Marko Juvan.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Darko Dolinar.
Bibliotekarka: Alenka Koron.
Tajnica: Alenka Maček.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino
Znanstveni svetnik: dr. Marjan Dolgan.
Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Jože Faganel.
Asistent z doktoratom: dr. Matija Ogrin.

Sekcija za literarno teorijo
Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Darko Dolinar.
Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Marko Juvan.
Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: mag. Jola Škulj.
Samostojna strokovna sodelavka v humanistiki: Alenka Koron.
Asistent z magisterijem – mladi raziskovalec: Marijan Dovič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Literarnozgodovinske, teoretične in metodološke raziskave (dolgoročni program)
Vodja raziskovalnega programa: D. Dolinar.

Literarna teorija in primerjalna književnost – Problemi in rešitve v češki in slovenski tradiciji ter kontekstu (slovensko-češki projekt, 2001–2003)
Vodja slovenskega dela projekta: M. Juvan.

Znanstvenokritične izdaje v elektronskem mediju (aplikativni projekt, 2001–2004)
Vodja projekta: M. Ogrin.

Delo je v glavnem potekalo ločeno po inštitutskih

sekcijah, pri nekaterih raziskavah pa so sodelovali člani obeh sekcij.

Področje novejšje slovenske književnosti

Raziskava o spominski in avtobiografski prozi (M. Dolgan) se je bližala koncu. Za načrtovano knjižno izdajo študij o tem vidiku slovenske književnosti je bila analiza Dušana Pirjevca kot spominsko-literarne osebe razširjena z dodatnimi teksti, ki vzorčno pričajo o giblivosti meje med fikcijo in faktografijo ter možnostih manipuliranja. – Kot del priprav na raziskavo slovenske erotične lirike je bil opravljen pretres ustrezne zgodnje faze Šalamunovega pesništva v kontekstu daljše analize o razmerju med satiro in parodijo. Članek o tem je pripravljen za objavo. Raziskava o literarnem vrednotenju na Slovenskem (M. Ogrin) je obravnavala dobo od prve do druge svetovne vojne. Dopolnjena je bila z analizo vplivov, ki jih je imelo na razvoj tedanjih predstav o bistvu in vrednosti literature, s tem pa na literarno kritiko, prejšnje obdobje moderne, predvsem Izidor Cankar in Ivan Prijatelj. Sinteza raziskave je izšla v monografiji *Literarno vrednotenje na Slovenskem; od 1918 do 1945*.

Posamezna vprašanja novejšje slovenske literature, kritike in literarne vede so bila obravnavana tudi v člankih in referatih na konferencah (D. Dolinar, M. Juvan, A. Koron, M. Ogrin).

Področje starejšje slovenske književnosti

Delo je bilo usmerjeno v pripravo znanstvenokritičnih izdaj slovstvenih besedil, lingvistično-literarnovednih del in virov za literarnovedne raziskave ter v objavljanje rezultatov sintetičnih, multidisciplinarnih tematskih raziskav (J. Faganel in sodelavci). – Dokončana je bila znanstvena izdaja dveh temeljnih del Marka Pohlina v eni knjigi: *Kraynska grammatika* in *Bibliotheca Carnioliae*. Nemško pisana slovenska slovnica, prva po Bohoričevi, ni pomembna le z jezikoslovnega vidika, temveč tudi kot zgodnja manifestacija zametkov slovenske narodne zavesti. Latinski leksikon pisateljev s Kranjskega vsebuje abecedno urejen popis avtorjev ne glede na to, v katerem jeziku so pisali; delo je pomemben predhodnik slovenske literarne zgodovine. Knjigo uvaja predgovor K. Gantarja. Faksimilu prve izdaje

dr. D. Dolinar

A. Koron

A. Maček

SEKCIJA ZA SLOVENSKO LITERARNO ZGODOVINO

J. Faganel

dr. M. Dolgan

Dr. M. Ogrin

SEKCIJA ZA
LITERARNO
TEORIJU

M. Dovič

Dr. M. Juvan

Mag. J. Škulj

Kraynske grammatike iz leta 1768 sledi prevod J. Stabeja s tekstnokritičnimi in stvarnimi opombami, faksimilu prve izdaje *Bibliothecae Carnioliae* iz leta 1803 pa prevod L. Vidmarja s tekstnokritičnimi opombami. Sledi še bibliografija M. Kranjca, ki popisuje vsa Pohlina tiskana in rokopisna dela in dosedanja literatura o njem, knjigo pa sklepa redakcijsko poročilo J. Faganela in L. Vidmarja. – Nadaljevalo se je delo za izdajo Zoisove korespondence: izdelava diplomatičnega prepisa korespondence, ki jo hrani Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede; izdelava diplomatičnega prepisa rokopisov iz zbirke Koroškega muzeja (Ravne na Koroškem); popis gradiva v Arhivu Slovenije; prevajanje korespondenčnega gradiva v sodobno slovenščino.

V tesni zvezi z edicijsko dejavnostjo, toda v obliki posebnega projekta, je potekala raziskava o znanstvenih izdajah v elektronskem mediju (M. Ogrin in sodelavci). Projekt je napredoval na obeh glavnih metodoloških področjih. V literarnovednem delu so bili definirani vsebinski tekstnokritični standardi glede na čas nastanka in vrsto besedil, potekal je priprava vzorčnih besedil za lastne pilotske izdaje. V računalniškem delu so bili izbrani ustrezni sklopi standarda TEI P4 (Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange) za računalniško kodiranje besedil; deli izbranega tekstnega korpusa so bili vneseni v definiran zapis; določena je bila računalniška pretvorba Word-XML-TEI in prezentacija v HTML. Z aplikacijo teh mednarodnih normativov bo zagotovljena trajnost in izmenljivost elektronskih besedil v različnih programskih in strojnih okoljih. V praksi je bil dosežen največji napredek pri pripravi treh retorskih besedil A. M. Slomskega na vseh stopnjah: pri tekstnokritični obdelavi, pri računalniški pretvorbi v XML-TEI in pri začetni predstavitvi na medmrežju. Hkrati so potekale priprave za pilotsko elektronsko izdajo Zoisove korespondence.

Področje primerjalne književnosti, literarne teorije in metodologije literarne vede

Nadaljevale so se raziskave o temeljnih teoretičnih pojmi in osrednjih literarnih pojavi v primerjalni perspektivi in z upoštevanjem relevantnega slovenskega gradiva ter specifične slovenske problematike. Pozornost je veljala predvsem problematiki, ki je postala aktualna v zadnjih desetletjih.

Vprašanja sodobne literarne zgodovine so bila obravnavana v tematskem zborniku *Kako pisati literarno zgodovino danes?* (ur. D. Dolinar in M. Juvan) s prispevki 19 avtorjev iz tujine in Slovenije, med njimi 5 članov inštituta (D. Dolinar, M. Dovič, A. Koron, M. Juvan, J. Škulj). Razprave razvijajo teoretične diskurze, oprte na splošno stanje današnje literarne

vede in na njene kontekste v obliki znanstveni teoriji in metodologiji, v filozofiji in humanističnih vedah, še posebej v zgodovinoisju; navezujejo se na prakse literarnozgodovinskega raziskovanja in pisanja, seveda predvsem na slovensko in poleg nje (glede na izvor sodelavcev) na srednjeevropske. Avtorje družijo izhodiščno stališče, da je zgodovinsko obravnavanje literature danes sicer z mnogih vidikov problematično, a vendar mogoče in s spoznavnega vidika relevantno. V prvi del zbornika so uvrščeni prispevki o temeljnih konceptih, žanrskih opredelitvah, predmetnih področjih, funkcijah in razvoju literarne zgodovine; v drugi del tisti, ki obravnavajo pomen posameznih sodobnih idejno-teoretičnih smeri, šol in metod za zgodovinsko obravnavanje literature; v tretjem delu sledijo prispevki o novih ali revidiranih pojmi, terminih, problemskih teziščih in metodičnih pristopih v literarni zgodovini. Glavni namen zbornika je spodbujati k nadaljnjemu razmišljanju o temeljni problematiki literarne zgodovine in k iskanju novih, bolj primernih rešitev. Razprave so objavljene v slovenščini, angleščini ali nemščini. Dopolnjuje jih izbrana bibliografija spisov o slovenskem literarnem zgodovinoisju. V slovenskem in tujem strokovnem tisku smo že doslej zabeležili veliko pozitivnih odzivov na zbornik.

V drugem tezišču raziskovalnega dela je bil sklop vprašanj o literaturi in prostoru oziroma o različnih sodobnih (kulturnih, semiotičnih, tekstualnih, geokritičnih) koncepcijah prostora, ob katerih se odpirajo nove možnosti raziskovanja literature. Problematika je bila obravnavana na mednarodnem simpoziju *Prostori transgresije: robovi literature*, ki ga je zasnovala in vodila J. Škulj s sodelovanjem M. Juvana in M. Doviča, potekal pa je v organizaciji Slovenskega društva za primerjalno književnost kot samostojna prireditev v okviru 18. mednarodnega pisateljskega srečanja v Vilenici.

Poleg tega so tekle individualne raziskave o naslednjih temah: teorija literarnega diskurza, teorija fikcije (M. Juvan, A. Koron); stil in identiteta literarnega besedila, intertekstualnost (M. Juvan); historična obdelava modernizma v razmerju do romana in do historiografije, literatura kot kulturni spomin, večjezičnost in večkulturnost (J. Škulj); literarni žanri, avtobiografija (A. Koron); empirične in sistemske obravnave literature, literarni kanon, literarni repertoar, vloga in funkcija avtorja v literarnem sistemu (M. Dovič); temeljne opredelitve literarne vede glede na izhodišča, cilje, predmet in metodo, nacionalna ideologija v literaturi in literarni vedi, zgodovina slovenske literarne vede v 1. polovici 20. st. (D. Dolinar).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- D. Dolinar je napisal štiri ocene v postopkih habilitacije (Dolgan, Ogrin, Matajc, Smolej) in dve reeleksijski oceni (Jovanovski, Matajc) na Filozofski fakulteti; bil je član uredništva zbornika *Za odgovorno znanost* na ZRC SAZU; je član uredništva *Primerjalne književnosti*.
- M. Dovič je tajnik Slovenskega društva za primerjalno književnost in avtor društvenih spletnih strani, glavni urednik zbirke Goga Musica, predsednik uredniškega sveta Založbe Goga, član uredništva revije Park.
- J. Faganel je tajnik Fundacije dr. Bruno Breschi, ki podpira izdajanje virov za raziskavo starejše slovenske književnosti; bil je član sveta za preskrbo s krvjo pri Ministrstvu za zdravje in član sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.
- M. Juvan je kot član komisij za zagovor napisal oceni dveh doktorskih disertacij (Pavlič, Ermenc Skubic), bil je tudi član komisij za oceno primernosti doktorskih oziroma magistrskih tem na Filozofski fakulteti. Imenovanje bil za člana personalnega jedra za področje "literarne vede" pri svetu za humanistične vede v okviru ekspertnega sistema MŠZŠ. Na 13. mednarodnem slavističnem kongresu v Ljubljani je bil član organizacijskega odbora Slovenskega slavističnega komiteja in član delovnega predsedstva sekcije 2.2. (Teoretični vidiki). Je član uredništva *Slavistične revije*, *Primerjalne književnosti* in *CLCWeb*, mednarodne komparativistične elektronske revije. Je član strokovnega sveta Slovenskega mladinskega gledališča ter predsednik Slovenskega društva za primerjalno književnost.
- M. Ogrin je bil član organizacijskega odbora simpozija "Aleš Ušeničnik – čas in ideje" na SAZU, Ljubljana, 25–26. 2.
- J. Škulj je članica uredništva revije *Primerjalna književnost*.

Glej tudi rubriko *Mednarodno sodelovanje*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron

Knjižni fond se je povečal za 415 novih knjig in 202 zvezka revij ter 10 enot CD-ROM. Evidentiranih je bilo 1324 obiskovalcev, ki so si za čitalniško rabo izposodili 918 enot knjižničnega gradiva, na dom pa je bilo izposojenih 407 enot. 30 obiskovalcev je za potrebe raziskovalnega dela, za izdelavo diplomskih in magistrskih nalog ter referatov na dodiplomskem

študiju uporabljalo kartoteki Slovenski literarnoteoretični termini in Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku. Za razstavo ob 120-letnici rojstva pisatelja Ivana Preglja smo del knjižnega gradiva posodili knjižnici Osnovne šole Dušana Muniha na Mostu na Soči.

Tajništvo (A. Maček)

Poleg rednih administrativno-tehničnih opravil, tudi za potrebe Inštituta za biografiko in bibliografijo, sta bili računalniško pripravljene za tisk obe institutski publikaciji.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Kako pisati literarno zgodovino danes? Razprave*. Uredila D. Dolinar in M. Juvan. Ljubljana: ZRC SAZU, 2003.
- Marko Pohlin: *Kraynska grammatika; Bibliotheca Carniolae*. Znanstvenokritična izdaja. Prevedla J. Stabej in L. Vidmar, bibliografijo sestavil M. Kranjec; uredil J. Faganel. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Uspešno je bil zaključen slovensko-češki projekt *Literarna teorija in primerjalna književnost – Problemi in rešitve v češki in slovenski tradiciji ter kontekstu*. V njegovem okviru je potekala obojestranska izmenjava raziskovalcev, publikacij in objav. Rezultati projekta so bili objavljeni v več publikacijah in predstavljeni na znanstvenih sestankih: v zborniku *Kako pisati literarno zgodovino danes?* (Ljubljana 2003), na kolokviju o Matiji Murku v okviru 13. mednarodnega slavističnega kongresa (16. 8.), v objavljenih razpravah, člankih in referatih ter v recenzijah znanstvenih del na obeh straneh. Za leti 2004–2005 smo s češkimi partnerji prijaviili nov projekt *Nacionalne literature, Srednja Evropa, Evropa in svet: metodološki problemi primerjalne literarne vede z vidika slovensko-čeških razmerij (osebnosti, metode, znanstvene smeri in ustanove)*.
- Nadaljevalo se je sodelovanje s Slavističnim inštitutom Ruske akademije znanosti po sporazumu med inštitutoma. Opravljena je bila prva faza koncipiranja zgodovine slovenske književnosti za ruske strokovne bralce.
- J. Škulj je bila vključena v evropski projekt ACUME (*Cultural Memory in European Countries – An Interdisciplinary Approach*), ki ga koordinira

Univerza v Bologni. Izvoljena je bila v ICLA Research Committee on Eastern and South-Eastern Europe; sodelovala je na sestanku iniciativne skupine evropskih komparativistov (Brussels workshop, 2.-3. 5.) in bila imenovana v izvršilni odbor Evropske mreže komparativistike (*European Network of Comparative Studies / Réseau européen de littérature comparée*).

OBISKI V INŠTITUTU

- Ruski, poljski, češki, slovaški, bolgarski, nemški udeleženci 13. mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani, 15.-21. 8.
- Doc. dr. Miloš Zelenka, Češka akademija znanosti, urednik za literarno vedo pri časopisu *Slavia*, 6.-12. 7. in 13.-24. 8.; delo pri slovensko-češkem projektu *Literarna teorija in primerjalna književnost*.
- Prof. dr. Ivo Pospišil, Masarykova univerza v Brnu in Češka akademija znanosti, 21.-25. 7. in 14.-23. 8.; delo pri slovensko-češkem projektu *Literarna teorija in primerjalna književnost*.
- Dr. Julija A. Sozina, slavistični inštitut ruske akademije znanosti, 11.-21. 11.; študij sodobne slovenske literature.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Marijan Dovič

Empirične in sistemske obravnave literature. Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 24. 6. - magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Darko Dolinar

- *Murko, začetek "Slavie" in njeni slovenski sodelavci*. Referat na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 16. 8.
- *Nacionalna ideologija v literaturi in literarni vedi*. Predavanje na slavističnem oddelku Masarykove univerze, Brno, Češka, 6. 10.
- *Temeljne opredelitve literarne vede*. Predavanje na slavističnem oddelku Masarykove univerze, Brno, Češka, 6. 10.
- *Uvod v poznavanje slovenske literarne in kulturne zgodovine*. Predavanje na slavističnem oddelku Masarykove univerze, Brno, Češka, 7. 10.

- *Razvoj slovenistike in literarne vede*. Predavanje na slavističnem oddelku Masarykove univerze, Brno, Češka, 7. 10.

Marijan Dovič

- *Literary repertoire in polysystemic perspective: a model for systematically generated interference among literatures*. Referat na mednarodnem simpoziju "Prostori transgresije: robovi literature / Spaces of Transgressiveness: Verbal Art at the Edge"; 18. mednarodno srečanje pisateljev Vilenica 2003, Lipica, 3. 9.
- *Literarni kanon in kulturna identiteta*. Radio Slovenija, 3. program, oddaja Arsov logos, 29. 4.
- *Even-Zoharjev koncept literarnega polisistema in mehanizmi medkulturnih stikov*. Radio Slovenija, 3. program, 14. 10.

Jože Faganel

- *Interpretacija bibličnih besedil v liturgiji*. Predavanje, Ljubljana, 6. 4.; Kamnik, 2. 12.

Marko Juvan

- *On Literariness*. Predavanje na slavističnem inštitutu univerze v Hamburgu, Nemčija, 30. 6.
- *Srečko Kosovel zwischen Moderne, Avantgarde und Modernismus*. Predavanje na slavističnem inštitutu univerze v Hamburgu, Nemčija, 1. 7.
- *Stil in identiteta literarnega besedila*. Referat na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 15. 8.
- *Spaces of intertextuality, the intertextuality of space*. Referat na mednarodnem simpoziju "Prostori transgresije: robovi literature / Spaces of Transgressiveness: Verbal Art at the Edge"; 18. mednarodno srečanje pisateljev Vilenica 2003, Lipica, 4. 9.
- *Od literarne teorije k teoriji literarnega diskurza*. Referat na 14. slovenskem slavističnem kongresu "Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo", Bled, 4. 10.
- *Spaces, transgressions, and intertextuality*. Vabljen predavanje na mednarodnem simpoziju "Text & Wirklichkeit / Text & Reality". Slavistični inštitut univerze in Avstrijsko semiotično društvo, Gradec, Avstrija, 12. 12.

Alenka Koron

- *Voenna proza Milana Pugelja*. Referat na konferenci "Pervaja mirovaja vojna v literature i kul'ture zapadnyh i južnyh Slavjan". Slavistični inštitut Ruske akademije znanosti, Moskva, Rusija, 26. 11.

Matija Ogrin

- *Ušeničnikova estetska misel in vrednotenje slovenske literature*. Referat na simpoziju "Aleš Ušeničnik - čas in ideje". SAZU, Ljubljana, 26. 2.
- *Tine Debeljak kot literarni kritik*. Referat na prireditvi ob stoletnici rojstva dr. Tineta Debeljaka, Slovanska knjižnica, Ljubljana, 23. 4.

Jola Škulj

- *Literature and space: cultural, textual and artistic spaces of transgressiveness*. Uvodno predavanje na mednarodnem simpoziju "Prostori transgresije: robovi literature/Spaces of Transgressiveness: Verbal Art at the Edge". 18. mednarodno srečanje pisateljev Vilenica 2003, Lipica, 3. 9.
- *The novel and the terrains(s) of reinterpreted identities in the age of globalization*. Referat na mednarodni konferenci "Genre of the novel in contemporary world literature: a leap or a standstill?", Tartu, Estonija, 29. 9.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Alenka Koron in Matija Ogrin sta v okviru češko-slovenskega projekta *Literarna teorija in primerjalna književnost* delala v Pragi, Češka (Koron 7.-17. 6.; Ogrin 11.-15. 11.).

Alenka Koron je obiskala Slavistični inštitut Ruske akademije znanosti v Moskvi, Rusija, 23.-30. 11.

Jola Škulj je delala v Nacionalni biblioteki v Parizu, Francija, 25.-30. 4.

Glej tudi rubriko *Predavanja, referati in drugi javni nastopi*.

PEDAGOŠKO DELO

Darko Dolinar

- Sodelovanje pri skupnem predmetu *Metodologija* za podiplomske študente literarnovednih smeri na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri dveh individualnih podiplomskih programih, prav tam.

Jože Faganel

- *Zgodovina knjižnega jezika. Literarna teorija (verzoslovje). Retorika*. Predavanja in vaje na AGRFT Univerze v Ljubljani.
- *Retorika*. Proseminar na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

Marko Juvan

- *Literarna teorija/Intertekstualnost*. Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (za študente slovenistike in primerjalne književnosti).
- Sodelovanje pri 20 individualnih magistrskih programih, prav tam.
- Predavanje v programu dopolnilnega izobraževanja za profesorje slovenščine. Ljubljana, 6. 12.

MENTORSTVO

Marko Juvan je bil na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani mentor pri eni diplomski nalogi in mentor oz. somentor dvema podiplomskima študentoma. Na ZRC SAZU je bil raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu M. Doviču.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

DOLINAR, Darko. Med slovansko filologijo in nacionalno literarno zgodovino: Matija Murko in slovenska literarna veda. *Slavia (Praha)*, 2003, r. 72, str. [13]-26.

DOVIČ, Marijan. Empirična literarna znanost in literarni sistem S. J. Schmidta. *Slav. rev.*, jul.-sept. 2003, letn. 51, št. 3, str. [267]-284.

DOVIČ, Marijan. Literarni polisistem in mehanizmi medkulturnih stikov. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], nov.-dec. 2003, letn. 48, št. 6, str. [75]-85.

DOVIČ, Marijan. Sodobni pogledi na literarni kanon in

njegovo družbeno vlogo. *Dialogi (Maribor)*, 2003, letn. 39, št. 1/2, str. 18-44.

JUVAN, Marko. Fikcija in zakoni (Komentarji k primeru Pikalo). *Primer. književ.*, junij 2003, letn. 26, št. 1, str. 1-20.

JUVAN, Marko. Stil in identiteta. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], sep.-okt. 2003, letn. 48, št. 5, str. 3-18.

JUVAN, Marko. Ako pisat' literárnu históriu dnes? (O osude "vel'kêho" žánru). *Slovenská literatúra*, 2003, let. 50, št. 4, str. 301-327.

JUVAN, Marko. Pitanje o literarnosti. *Sv. - Zajed. književ. Pančeva*, 2003, št. 69, str. 153-167.

KORON, Alenka. Avtobiografija, fikcija in roman: o možnostih žanra 'roman kot avtobiografija'. *Primer. književ.*, dec. 2003, letn. 26, št. 2, str. 65-86.

Kratki znanstveni prispevek

DOVIČ, Marijan. Bourdieueva vizija umetnostnega in literarnega polja. *Sodobnost*, oktober 2003, letn. 67, št. 10, str. 1293-1306, tabela.

Strokovni članek

DOVIČ, Marijan. Kulturna politika : globalna, lokalna, nikakršna? : prispevek k še nezačeti diskusiji o prenovi kulturne politike v novomeški občini. *Rast (Novo mesto)*, julij 2003, let.14, št.3/4 (87/88), str. 323-327.

DOVIČ, Marijan. Slovo od "bistva" literature? : sodobna teorija umetnosti in Antonio Garcia-Barrio. *Rast (Novo mesto)*, februar 2003, let.14, št.1(85), str. 29-33.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

JUVAN, Marko. Fikcija in zakoni. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 369-378.

JUVAN, Marko. Od literarne teorije k teoriji literarnega diskurza: fragmenti za uvod. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2003, str. [81]-94.

KORON, Alenka. Roman kot avtobiografija. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 191-200.

ŠKULJ, Jola. Forma romana in slovenski modernizem. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 399-408.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

DOLINAR, Darko. Images of Austria and Austrians in Slovene literature to 1918. V: GÖRTSCHACHER, Wolfgang (ur.), HOLGER, Klein (ur.). *Austria and Austrians: images in world literature*, (Studies in English and comparative literature, Vol. 18). Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2003, str. [81]-92.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

DOLINAR, Darko. "Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino", slavistika in literarna veda. V: BOROVIK, Silvija (ur.), KOVAČ, Zvonko (ur.), TOKARZ, Božena (ur.), ŠTUHEC, Miran (ur.). *Literarni izzivi*. [Ljubljana]: Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Maribor: Pedagoška fakulteta, 2003, str. 37-57.

DOLINAR, Darko. Literarna zgodovina in njeni bralci. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003, str. 123-138.

DOVIČ, Marijan. Kostanjevičan Jože Cvelbar, prezgodaj umrl poet. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek : Kostanjevica na Krki 1252-2002: zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 641-649, ilustr.

DOVIČ, Marijan. Pisanje literarnih zgodovin in empirična literarna znanost. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003, str. 193-209.

JUVAN, Marko. O usodi 'velikega' žanra. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003, str. 17-49.

JUVAN, Marko. Srečko Kosovel med moderno, avantgaro in modernizmom. V: BOROVIK, Silvija (ur.), KOVAČ, Zvonko (ur.), TOKARZ, Božena (ur.), ŠTUHEC, Miran (ur.). *Literarni izzivi*. [Ljubljana]: Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Maribor: Pedagoška fakulteta, 2003, str. 106-122.

KORON, Alenka. Spet najdeni čas? K vprašanju pripovedi v literarnem zgodovinopisju. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003, str. 245-274.

OGRIN, Matija. Literarno vrednotenje pri Antonu in Francetu Vodniku v dvajsetih letih. V: BOROVIK, Silvija (ur.), KOVAČ, Zvonko (ur.), TOKARZ, Božena (ur.), ŠTUHEC, Miran (ur.). *Literarni izzivi*. [Ljubljana]: Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Maribor: Pedagoška fakulteta, 2003, str. 232-245.

ŠKULJ, Jola. Karsilastirmali edebiyat bilimi. V: *Edebiyat ve Ütopya*, (Parsömen, 3). Istanbul: Bilgi Üniversitesi, 2001, str. 97-106.

ŠKULJ, Jola. Modernism and the crisis of consciousness. V: KŠICOVÁ, Danuše (ur.), POSPÍŠIL, Ivo (ur.). *Moderna, avantgarda, postmoderna*, (Litteraria humanitas, 12). 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, str. 147-160.

SKULJ, Jola. Modernistična literatura in spreminjanje paradigme literarne zgodovine. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003, str. 227-243.

in jazz delavnice. V: LEVIČAR, Tomaž (ur.). *Prvih 10 let*. Novo mesto: Društvo, 2003, str. 23-28.

KORON, Alenka. Literatura in distopija: zapiski o Huxleyjevem Krasnem novem svetu. V: NAVEN, Milan (ur.), FATUR, Silvo, PATERNU, Boris, PERKO, Janja, KORON, Alenka, KOROŠEC, Rajko. *Esej na maturi 2004*. 1. izd. Ljubljana: Gyrus, 2003, str. 113-145.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

DOLINAR, Darko. Uvod. Str. 9-14. Literarna zgodovina in njeni bralci. Str. 123-138. How to write literary history today? Editor's introduction. Str. 367-373. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Kako pisati literarno zgodovino danes : razprave*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

OGRIN, Matija. *Literarno vrednotenje na Slovenskem : od 1918 do 1945*, (Zbirka Novi pristopi). Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2003. 270 str.

DOVIČ, Marijan. Razcvet novomeske glasbene kulture - od orkestrrov, zborov in godbe do kluba, glasbene zbirke

SUMMARY

In the field of Slovenian literature, research into memoirs and autobiographies from the period after World War II continued. Editorial work on 18th century texts and materials went on. Further research was done on some aspects of history of literary scholarship and on problems of evaluation in Slovenian literary criticism. In the field of comparative literature, research was carried out into Romantic poetry, modernism, and postmodernism. In the field of literary theory and methodology, the two main topics of interest were the problem of writing literary history today, and the question of literature, space, and transgressiveness. Methodological pilot project on electronic text editions went on as planned. Major publications:

Kako pisati literarno zgodovino danes? = How to write literary history today? (Collected papers.) Edited by M. Juvan and D. Dolinar. Published by The Scientific Research Centre of the SAZU.

Marko Pohlin: *Kraynska grammatika; Bibliotheca Carnioliae*. (Critical edition of two 18th century philological texts.) Edited by J. Faganel. Published by The Scientific Research Centre of the SAZU.

Matija Ogrin: *Literarno vrednotenje na Slovenskem, od 1918 do 1945*. (Monograph on evaluation in Slovenian literary criticism). Published by Literarno-umetniško društvo Literatura.

In addition, 28 papers were published, 11 papers presented at congresses and meetings, and 6 public lectures delivered.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Jurij Fikfak, dr. Maja Godina - Golija, dr. Naško Križnar, dr. Monika Kropelj, akad. dr. Milko Matičetov (predsednik), dr. Marija Stanonik, akad. dr. Franc Zadravec.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Monika Kropelj, znanstvena sodelavka.

Znanstvena svetnica: izr. prof. dr. Marija Stanonik.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Mojca Ravnik.

Znanstveni sodelavci: dr. Jurij Fikfak, doc. dr. Maja Godina - Golija, doc. dr. Naško Križnar, doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Asistentka z doktoratom: doc. dr. Mojca Ramšak.

Raziskovalno razvojna sodelavka: mag. Helena Ložar - Podlogar (do 30. 12.).

Mlade raziskovalke: Barbara Ivančič Kutin, Katja Jerman (od 1. 1.), Špela Ledinek Lozej, Aleksandra Poljak (od 1. 10.).

Višja strokovna sodelavka: Sinja Zemljič - Golob.

Strokovna sodelavca: Stanka Drnovšek, Miha Peče.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič (od 1. 1.).

TEMELJNE RAZISKAVE

Etnološke raziskave kulture v Sloveniji in zamejstvu

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravnik.

Sodelavci: S. Drnovšek, J. Fikfak, B. Gabrijelčič, M. Godina - Golija, B. Ivančič Kutin, N. Križnar, M. Kropelj, Š. Ledinek Lozej, H. Ložar - Podlogar, M. Peče, M. Ramšak, M. Ravnik, I. Slavec Gradišnik, M. Stanonik, S. Zemljič - Golob; *zunanjji sodelavci:* Roberto Dapit.

Leksikon etnologije Slovencev

Vodja projekta: M. Ramšak.

Glavni urednik: prof. dr. Angelos Baš, znanstveni svetnik, upokojeni zunanji sodelavec.

Sodelavke projekta: B. Gabrijelčič, Maša Komavec (GNI ZRC SAZU), S. Zemljič - Golob.

Drugi sodelavci: R. Dapit, S. Drnovšek, J. Fikfak, M.

Godina - Golija, N. Križnar, M. Kropelj, H. Ložar - Podlogar, M. Ravnik, I. Slavec Gradišnik, M. Stanonik.

M. Ramšak je opravila drugo redakcijo leksikona, od aprila do decembra je v računalnik vnašala korekture, ki sta jih predlagala urednik pri Mladinski knjigi Martin Ivanič in glavni urednik A. Baš. Z I. Slavec Gradišnik je dopolnila leksikografska pravila (enotno zapisovanje iztočnic, opremo gesel z naglasi ali izgovorom, enoten zapis zaglavja, zapisovanje kratic in krašav) in usklajevala delo vseh sodelavcev, uredila seznam avtorskih značk ter seznam posebnih znakov. M. Komavec je pregledala in opravila korekturo seznama avtorskih značk in opravila statistiko: štetje kazalk in združenih gesel. Seznama avtorjev in ustanov so pregledali M. Ravnik, M. Komavec in A. Baš.

A. Baš je januarja napisal predgovor za leksikon, aprila pregledal seznam sodelavcev in dopolnil gesla z manjkajočimi podatki iz popisa prebivalstva leta 2002.

S. Zemljič - Golob je kot članica posebne skupine za ilustrativno gradivo s H. Ložar - Podlogar, S. Drnovšek, M. Godina - Golija in zunanjsima sodelavkama Editi Kobe in Janjo Žagar zbrala, dopolnila in s podnapisi in manjkajočimi podatki pomagala urediti fotografije ali ilustracije za štirideset biografskih gesel. Potrjevanje izbora in priprava podnapisov pri slikovnem gradivu sta tekli sproti in bili končani do julija.

Kot članica uredniškega in ožjega redakcijskega odbora je I. Slavec Gradišnik ob redakciji gesel o šegah in praznikih opravila tudi zadnjo interno redakcijo gesel o zgodovini in teoriji vede, vključno z biografskimi gesli, in poskrbela za redakcije nekaj deset gesel pri avtorjih. V fazi založniških korektur je opravila še sprotne jezikovne korekture ob vnosu sprememb v geselska besedila in pripravila koncept napotkov za uporabnike leksikona (Navodila bralcem).

Ob zadnjih internih korekturah za *Leksikon etnologije Slovencev* sta I. Slavec Gradišnik in H. Ložar - Podlogar še enkrat pregledali (popravljen, usklajeno, dopolnjeno) gradivo o življenjskih in letnih praznikih in napisali nekaj manjkajočih gesel, M. Kropelj pa je pripravila še nekaj manjkajočih gesel o ljudskem bajeslovju in zgodovini vede.

dr. M. Kropelj

S. Drnovšek

dr. J. Fikfak

B. Gabrijelčič

dr. M. Godina - Golija

B. Ivančič Kutin

M. Ramšak in I. Slavec Gradišnik sta izbrali in pripravili propagandno gradivo za založbo. Janez Bogataj je za propagandno zloženko napisal uvod.

Šege in prazniki na Slovenskem v drugi polovici 20. in na začetku 21. stoletja

Vodja projekta: I. Slavec Gradišnik.

Sodelavke: S. Drnovšek, B. Gabrijelčič, H. Ložar - Podlogar, A. Poljak (od l. 10.)

K. Jerman

dr. N. Križnar

Š. Ledinek Lozej

mag. H. Ložar - Podlogar

M. Peče

A. Poljak

Raziskave v letu 2003 so se nadaljevale s terenskim, dokumentacijskim in študijskim delom.

V dokumentacijske in študijske namene je bil pripravljen poseben dokumentacijski vzorec v računalniškem programu Access za temeljno podatkovno zbirko o šegah. Vanjo smo začeli najprej vnašati tekstovne zapise o praznikih in šegah iz gradiva za *Leksikon etnologije Slovencev*. Dokumentacijska predloga vsebuje 23 rubrik (iztočnica oz. geslo; posebnosti, npr. etimologija; soznačnice; kratka definicija; obširnejši opis; temeljna literatura; avtorstvo; vir; ključne besede; tematska klasifikacija; regionalna klasifikacija; krajevna klasifikacija; časovna klasifikacija; tematske povezave; fototeka; diateka; video arhiv; avdio arhiv; arhiv terenskih zapisov; pisni arhiv; druge zbirke; druga literatura; pripombe). Predloga je pripravljena tako, da je uporabna za primerljive tematske etnološke podatkovne baze in da jo bo mogoče povezati z drugimi že urejenimi in morebitnimi novimi zbirkami. Zaenkrat je v rabi ista tematska klasifikacija kakor za druge inštitutske zbirke. Ker je v tej sistematiki področje letnih šeg in praznikov tako rekoč nerazčlenjeno, so bile predmet študija različne klasifikacije gradiva v primerljivih sistematikah. Dopolnjena klasifikacija je v pripravi. Študijsko delo je obsegalo sprotno sledenje in izpisovanje iz literature in podrobnejše pregledovanje poglavij o praznikih, šegah, ritualih, folklori v slovenskih in tujih etnoloških publikacijah.

Šege življenjskega kroga

H. Ložar - Podlogar

Raziskave življenjskih šeg so bile usmerjene na območje Kočevskega, obravnavane so bile predvsem šege Slovencev in kočevskih Nemcev ob rojstvu in krstu ter smrti in pogrebu za primerjalno študijo po zgledu že objavljene razprave o ženitovanjskih šegah tega območja.

Letne šege in prazniki na Slovenskem

H. Ložar - Podlogar

Raziskovalka je skozi vse leto dokumentirala in raziskovala dogajanja v zvezi z letnimi šegami, in si-

cer: koledovanje v Šentjerneju in okolici, Pehtin večer in obhod Pjerht v Zahomcu (Ziljska dolina); Podkrimski karneval (dokumentiranje karnevalskega spreveda in prireditve na Igu za primerjavo z letom 1995, ko so Ižanci karneval prvič priredili z namenom, da bi bila poslej prireditve tradicionalna); vrbiške šjeme (v sodelovanju z AVL, Vrbica pri Ilirski Bistrici) in karnevalski spreved v Ilirski Bistrici (na podlagi zbranega gradiva je nastala razprava, objavljena v *Traditiones* 32/2).

Dopolnjevala je gradivo in dokumentirala obrtniško šego "barčice svetega Gregorja" v Železnikih, primerjalno s potekom šege v Kropi, Kamni Gorici, Trziču, z namenom, da se pokaže njihovo mesto v širšem evropskem kulturnem prostoru, kjer je šega poznana sicer v enaki obliki, vendar na svečnico, in z drugačnim pomenom.

Dokumentirala je procesijo Rešnjega telesa v Kosezah v Ljubljani; na nedeljo po prazniku Rešnjega telesa pa procesijo Rešnjega telesa v Ratečah; ziljski žegen in ziljsko štehanje v Zahomcu. Za primerjalno razpravo je bilo pregledano inštitutsko gradivo od začetkov raziskovanja štehanja leta 1955 do leta 1970 (takrat so nemško govoreči strokovnjaki sprožili polemiko z očitki slovenskemu nacionalizmu).

Praznik in ritual na Primorskem

J. Fikfak

Ob pripravi publikacije o ritualnih praksah je osvetlil nekatere sodobne vidike fenomena skoromatov, predvsem je raziskoval razmerje med številnimi raziskovalci in njihovim predmetom raziskovanja. V prispevku "Vetrovi sprememb: Rituali med tradicijo in produkcijo lokalnosti" (Winds of Change: Rituals Between Tradition and Production of Local Identity) je razčlenil različne predstavitve izročila širši javnosti in različne vidike ubesedovanja ritualnih praks. Spoznanja o razmerjih med ubeseditvijo in realizacijami je strnil v prispevku "Pripovedi o ritualnih praksah". Vprašanje samopredstavitve je načel v besedilu "Resničnost - besedilo - samopredstavitve" (Reality - Text - Selfpresentation).

Zgodovina etnologije

J. Fikfak

Delo vsestranskega raziskovalca Balthasarja Hacqueta, enega najplodnejših in v marsičem spornih piscev na prehodu iz 18. v 19. stoletje, je obravnaval v prispevku "O Hacquetovih upodobitvah in opisih Drugega", kjer je razčlenil pisceve izrazito razsvetljske poglede na "predmet" opisa, tj. na raziskovanca, predvsem pa težave z razumevanjem ljudske kulture na Slovenskem.

Transformacija šeg ob delu (na primeru poljedelskih opravil v okolici Ljubljane)

A. Poljak

Raziskovalno delo je bilo usmerjeno v pregled razpoložljivih virov in literature o delovnih šegah. Raziskovalka je začela izdelovati hemeroteke član- kov o praznikih, šegah in navadah, načinu življenja in drugih etnoloških temah, objavljenih v časniku *Delo*. Za fototeke je 5. 12. dokumentirala Miklavžev obhod v Stanežicah, 26. 12. pa blagoslov konj v Šte- panji vasi in Šentvidu pri Lukovici.

Družinsko-sorodstveni odnosi v vaških okoljih Sloveni- je

M. Ravnik

Raziskovala je vlogo družine, sorodstva in sosedst- va v šegah letnega kroga v Beneški Sloveniji in pri tem dokumentirala prireditve Pust na meji (Livek in Ceplesišče), obhod matajurskih pustov na pust- no nedeljo (Matajur, Strmica, Ložac; videodokumen- tacija M. Peče). Terenske raziskave so bile opravljene v Ažli, Matajurju in v Sovodnjem, z M. Pečetom je dokumentirala vaški praznik sv. Lovrenca v Mersu- nu in Matajurju ter borovo gostüvanje v Predanov- cih v Prekmurju. Velikonočni prazniki so bili doku- mentirani v Porabju. Na avstrijskem Koroškem, v Štebnu pri Bekštanju, je bilo dokumentirano žegnan- je konj na štefanovo.

V osrednjo dokumentacijo vizualnega gradivaja je bilo vpisanih 863 foto- in digitalnih posnetkov.

Dopolnjevala je podatke iz matičnih knjig v Istri (vi- kariat Gradin), obiskala je župnišče v Sočergi in pregledala gradivo v Movražu, z gospodom Duša- nom Jakominom iz Škednja je obiskala Škofijski ar- hiv v Trstu, pregledala in fotokopirala je knjige po- rok za zadnji desetletji 19. stoletja; z njimi bo do- polnjeno gradivo o vikariatu Gradin, ki je bilo že vneseno v računalniško podatkovno zbirko. V načr- tu je računalniška rekonstrukcija družin v sodelo- vanju z zunanji sodelavcema Tomažem Pisans- kim in Ireno Rožman. Izsledki bodo dopolnili ugo- tovitve že opravljene terenske raziskave.

Raziskano je bilo tudi gradivo o družini, sorodstvu in selitvenih pojavih v Nadiških dolinah v Beneški Sloveniji (objavljena razprava v *Traditiones* 32/1).

Dve Gorici - eno mesto? Konstrukcija urbanega

K. Jerman

Raziskovala je kulturne, gospodarske in družbene procese pred in po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo v Novi Gorici in Gorici. Na podlagi literature in terenskega dela je raziskala razvoj slovenskih in- stitucij in društev v Gorici do nastopa fašizma. Preučila je načrte za gradnjo Nove Gorice in nji-

hovo uresničevanje. Zbirala je literaturo, pomemb- no za etnološko preučevanje mest. S članki iz časo- pisov *Delo*, *Primorske novice*, *Primorski dnevnik*, *Novi glas* in *Goriška* je izdelovala hemeroteke predvsem o čezmejnem povezovanju in sodelovanju med mes- toma Gorica in Nova Gorica. Na podlagi terenske- ga dela in literature preučuje optantsko tematiko v tržaskem zaledju.

Inovacije v prehrani na Slovenskem ob prehodu 19. v 20. stoletje

M. Godina - Golija

Delo je bilo usmerjeno v zbiranje virov in literature o šolski sestri Feliciti Kalinšek, najpomembnejši slo- venski avtorici kuharskih knjig v 20. stoletju. Izpisa- ni so bili članki iz časnikov *Slovenec*, *Kmečka žena*, dokumentirano je bilo slikovno gradivo v *Ilustrir- nem Slovincu*. Pregledane in izpisane so bile razli- čne izdaje Slovenske kuharice, od najstarejše iz leta 1912 do najnovejših. Na osnovi teh raziskav je nast- ala razprava "Felicita Kalinšek in njen vpliv na prehranjevalno kulturo na Slovenskem" (Felicita Kalinšek and her Influence on Slovenian Eating Habits).

V računalnik je bilo vneseno in urejeno gradivo na- rodopisne ankete o božičnih, novoletnih in pustnih praznični jedeh.

Na terenu so bile fotografirane značilne slovenske praznične jedi.

Položaj slovstvene folklorne v 20. stoletju

M. Stanonik

Po več kot desetletnem raziskovanju je izšla knjiga *Slovenske povedke iz 20. stoletja* s 565 povedkami z vsega slovenskega etničnega ozemlja. Vsaka pripo- ved ima tudi arhivsko številko, pod katero se hrani v arhivu slovstvene folklorne, ki ga je zbrala M. Stano- nik. Knjigi je torej dodan ustrezen strokovni aparat (kazalo pripovedi s podatki o pripovedovalcih in zapisovalcih, sezname obojih s pripadajočimi pripo- vedmi in seznam krajev, od koder so zbrane poved- ke; zemljevid Slovenije s kraji, od koder so zapisane povedke, je pripravil Klemen Jerina).

Pripravljena je bila tudi razprava o slovstveni folklo- ri v Prekmurju, v kateri avtorica odkriva vlogo na- rave v prekmurskem pripovedništvu.

Slovenski pregovori in rekla

M. Stanonik

Nadaljevalo se je izpisovanje gradiva, tokrat iz inšti- tutskega arhiva. Iz gradiva slovstvene folklorne, ki ga je zbrala M. Stanonik, je mlada raziskovalka B. Ivančič Kutin izpisala 179 pregovorov, iz Štrekljeve zapuščine pa sta študentki Nina Ledinek in Mojca

dr. M. Ramšak

dr. M. Ravnik

dr. I. Slavec
Gradišnik

dr. M. Stanonik

S. Zemljic - Golob

Žagar izpisali 122 enot, vendar je delo obtičalo sredi poti. Storjen pa je bil pomemben korak na teoretičnem področju, saj je študent ljubljanske slovenistike Uroš Švab pod mentorstvom M. Stanonik pripravil odlično diplomsko nalogo z naslovom "Teoretične opredelitve, definicije in klasifikacije pregovorov". B. Ivančič Kutin je iz 27 map arhiva, zbranega prek akcij, ki jih je vodila M. Stanonik, izpisovala pregovore in uganke.

Tipno kazalo slovenskih ljudskih pravljic

M. Krojež, *zunanji sodelavec* R. Dapit

Nadaljevale so se priprave Tipnega kazala slovenskih ljudskih pravljic. Delo je bilo usmerjeno predvsem v arhive in dokumentacijo gradiva. Rezijsko gradivo, presneto na DAT-kasete, je bilo v celoti indeksirano in popisano.

Pripravljene so bile kopije DAT-kaset, na katerih so bili presneti tonski posnetki ljudskega pripovedništva v Režiji, ki jih je odkupil Mednarodni center za večjezičnost Univerze v Vidmu za svoj arhiv. Center za večjezičnost Univerze v Vidmu in Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU se naprej uspešno sodelujeta. V okviru tega sodelovanja je bila objavljena prva knjiga, tj. pesniška zbirka Silvine Paletti v rezijski, slovenski in italijanski *Rozajanska srčna romonenj/La lingua resiana del cuore/Rezijska srčna govorica*. Knjigo je uredil R. Dapit, ki je tudi zbral tonske in video posnetke za dokumentacijo rezijske pesnice S. Paletti.

M. Krojež je za novi mednarodni tipni indeks pravljic "The New Types of International Folktales", ki ga pripravljajo v Göttingenu in bo izšel v seriji FFC v Helsinkih, sestavila seznam primerov slovenskih pravljic za vse mednarodne tipe pravljic oz. povedk, ki so poznane tudi na Slovenskem.

R. Dapit je dokumentiral in snemal koledovanje (Vrh sv. Mihaela/San Michele del Carso), pustovanje: brguški zvončari (Brgud, Hrvaška) in druga pustovanja (Marsin/Mersino, Črni vrh/Montefosca, Ronce/Rodda, Kontovel/Contovello in pogreb pusta na Vrhu sv. Mihaela/San Michele del Carso, Benečija, Italija), velikonočne sege (Nadiška dolina), postavljanje mlaja in ženitovanske sege (Vrh sv. Mihaela/San Michele del Carso), navade in pripovedništvo (Korito, Režija), miklavževanje (Rateče) in Marijo nosijo (Gorenji Marsin/Mersino alto).

Med izročilom in sedanostjo

M. Krojež

Nadaljevale so se terenske raziskave ljudskega pripovedništva v Rožu na Koroskem. Zbrane so bile predvsem lokalne pripovedi v Slovenjem Plajberku/Windisch Bleiberg. Na podlagi zbranega gradiva in

primerjave s starejšimi objavami pripovednega gradiva je raziskovalka pripravila članek "Po sledih ljudskega pripovedništva v Rožu".

Nadaljevale so se raziskave slovenskega in srednjeevropskega bajeslovja in mitologije. Na tej podlagi je nastal članek o kozmologiji in boštvih v slovenskem pesemskem in pripovednem izročilu "Cosmology and Deities in Slovene Folk Narrative and Song Tradition".

Za knjižno zbirko "Zakladnica slovenskih pripovedi" je M. Krojež z R. Dapitom in Zmagom Šmitkom uredila četrto knjigo "Sledovi potujočih duš". V Lomu pri Trzinu je (na pustno soboto 1. marca) dokumentirala "vomski ploh".

Raziskave sodobnih zgodb

M. Krojež

Raziskovalka je zbrala in analizirala sodobne zgodbe med študenti Univerze v Ljubljani in na osnovi teh raziskav pripravila referat "Contemporary Legends among Slovenian Students in Ljubljana", ki je bil tudi objavljen.

Kontekst in tekstura folklorne pripovedi na Bovškem

B. Ivančič Kutin

Nadaljevala je s študijem in analizami gradiva za doktorsko disertacijo z naslovom "Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem". Oddala je seminar z naslovom "Kratka zgodovina zbiranja in raziskovanja prozne slovstvene folklorne na Slovenskem s posebnim ozirom na gornje Posočje". Dokončala je fonetične transkripcije in nadaljevala s študijem in analizami tega gradiva. Poleg folklornih pripovedi je za arhiv Inštituta za slovensko narodopisje dokumentirala tudi blagoslov velikonočnega ognja v Polhovem Gradcu in blagoslov velikonočnih jedi v Brišah, stare hiše in portale v Polhovem Gradcu, razstavo prazničnih jedi v polhograjski graščini, žegnanje konj na šefanovo v Podbeli v Kobariškem kotu, posnela je tudi zagovor ječmena v Čezsoči.

Etnološka kulturna dediščina - zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije

S. Drnovšek

Nadaljevalo se je urejanje računalniških podatkovnih zbirk diateke in fototeke. Vnesenih je bilo 2262 novih vpisov slikovnega gradiva in dopolnjenih 824 vpisov o segah, igrah, ljudskem pripovedništvu, materialni kulturi, družini in sorodstvenih odnosih. Urejenih je 306 kartonov fototeke. Podatkovna zbirka ISN vsebuje 9418 fotografij, 5453 diapozitivov in 367 digitalnih posnetkov.

Zbirka v digitalni obliki omogoča iskanje na različ-

ne načine (etnološka klasifikacija, gesla, avtor, čas, kraj), ogled skeniranega materiala v enem od grafičnih programov prek intraneta je zaenkrat dostopen le sodelavcem inštituta. Digitalna zbirka slikovnega materiala šteje v celoti 14.036 enot.

Vizualne raziskave kulture

Vodja: N. Križnar.

Sodelavca: M. Peče, S. Kuharič.

Ob raziskavi vizualne proizvodnje na Koroškem so bili izdelani popisi novih enot, vizualno gradivo je bilo izbrano in analizirano. V Grabljah/Grablach je bil opravljen ogled in popis domačega video arhiva, ki vsebuje številne posnetke lokalne kulture. V Celovcu so bili opravljeni intervjuji z avtorji domačih video posnetkov o lokalnih segah. Prav tako v Selah-Kot/Zell-Oberwinkel in v Lipi/Lind. Iz raziskovalne naloge sta nastala znanstveni članek in referat.

N. Križnar je organiziral pripravo vizualnih raziskav in uredil posebno številko *Glasnika SED*, posvečeno vizualni antropologiji.

Kot raziskovalec in snemalec je sodeloval pri naslednjih snemanjih: Šmarjeta (5. 1. in 2. 2.), Podgora (15. 7.), Vrbica (2. 3.), Bilčovs (24. 5.), Ljubljana (28. 3.), Nova Gorica (18. 4.), Treblje (4. 5. in 19. 6.), Roblekov dom na Begunjski (2. 8.), Gabrovnica, Brestovica (5. 9.), Šteben pri Bekstanju (26. 12.). M. Peče je sodeloval pri terenskih snemanjih kot snemalec ali asistent. Snemalec: Ravne (4. 3.), Ptuj (24. 2.), Benečija (2. 3.), Ljubljana (28. 3.), Nova Gorica (18. 4.), Ljubljana (26. 6.), Benečija (10. 8.), Ljubljana (1. 10.), Roblekov dom na Begunjski (2. 8.), okolica Trebnjega (19. 11.) Šteben/St. Stefan pri Globasnici (26. 12.).

Pri izdelavi urejenega gradiva je M. Peče sodeloval kot montažer. Za zunanjega naročnika (DARS) je izdelal multimedijsko dokumentacijo. Zaključil je snemanje oljkarstva, od obrezovanja do stiskanja olja v Čamporah pri Ankaranu. Izdelal je računalniško podatkovno bazo za Zbirko vizualne dokumentacije in za Zbirko medijskih zapisov o ZRC SAZU.

S. Kuharič je sodeloval pri proizvodnji vizualnih enot AVL in skrbel za Zbirko medijskih zapisov o ZRC SAZU (služba za spremljanje elektronskih medijev). V novo računalniško podatkovno zbirko je vpisal vse enote in jih pripravil za objavo na spletu.

S. Kuharič je bil snemalec v Podgradu (13. 2.), Šentjakobu v Rožu (21. 3.), Ljubljani (28. 3.), Sečovljah (24. 4.) in Ljubljani (2. 6.).

VIDEOGRAFIJA urejenega gradiva

- *Spomini na božič na tržaškem I in II*. Zaledje Trsta, 1998. Jana Radovič in Miha Peče. Beta, 60 in 53 min. AVL 659/1 in 659/2.
- *Pehtrne. Šmarjeta v Rožu, 5. 1. Raziskava in kamera Naško Križnar, montaža Miha Peče*. Beta, 43 min. AVL 644.
- *Pust v Benečiji 2003*. Benečija, 2. 3. Terensko vodstvo Mojca Ravnik, kamera Miha Peče, montaža Miha Peče. Beta, 43 min. AVL 644.
- *Colonization of Memory - Politics & Textuality of war memorials in Slovenia after 1991*. Ljubljana - Žale, 28. 3. Avtor Oto Luthar, režija Igor Zupe, montaža Miha Peče. Beta, 3 min. AVL 695.
- *Karpo Godina - zgodnja dela*. Ljubljana, Kinoteka, 26. 6. Kamera Miha Peče, montaža Miha Peče. DV, 24 min. AVL 699/2.
- *Foto in videodokumentacija kulturne dediščine na odseku AC Korenitka-Pluska*. Trasa AC pri Trebnjem, 19. 11. Strokovno vodstvo Mitja Simič, posnel in uredil Miha Peče, asistent Sašo Kuharič. Beta, 8,18 min.
- *Ciril Turk - odlomki iz filmov*. 2003. Raziskava in izbor Naško Križnar, montaža Miha Peče. Beta, 42 min.
- *Zablatnikov pogled s filmsko kamero - odlomki iz filmov*. 2003. Raziskava in izbor Naško Križnar, montaža Miha Peče. Beta, 14 min.

8. *Poletna šola vizualnega*, Nova Gorica (20.-29. 8.)

N. Križnar

Audiovizualni laboratorij ISN in Območna izpostava JSKD Nova Gorica.

N. Križnar je pripravil in vodil 8. poletno šolo vizualnega, katere se je udeležilo 12 slušateljev iz Slovenije, Hrvaške in Italije, večinoma podiplomskih študentov antropologije na FDV. Potekale so naslednje delavnice: Allison Jablonko (ZDA): Proizvodnja in analiza vizualnih zapisov; Tone Rački (Slovenija): Vaje iz snemanja z malo kamero in izhodišča filmske slike; Metsje Postma (Nizozemska): Metodološke osnove raziskovalnega videofilma in produkcija raziskovalnega filma; M. Peče: Osnove digitalne montaže in asistenca pri proizvodnji videofilmov in N. Križnar: Razmerje med etnografskim in dokumentarnim filmom.

V letošnji šoli vizualnega sta nastala dva videofilma pod mentorskim vodstvom predavateljev s prispevki 12 slušateljev:

1. *Filmska delavnica - mentorica Metsje Postma*. Nova Gorica, avgust. DV, AVL 703/1.
2. *Delavnica vizualnih raziskav - izbor - mentorica Allison Jablonko*. Nova Gorica, avgust. DV, AVL 703/2.

Sege kot identifikacijski dejavnik v razvoju novih evropskih regij / Customs as identification Factor in the Development of new European Regions, slovensko-avstrijski projekt

Nosilca projekta: N. Križnar, Martina Piko-Rustia (Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec).

Sodelavca: M. Peče, Milka Olip.

V okviru projekta je potekalo več etnoloških raziskav šeg zimsko-pomladanskega cikla na obeh straneh meje. Ob tem je bila posneta tudi vizualna dokumentacija pehtre v Šmarjeti/St. Margarethen im R. (5. in 19. 1.), plohanja v Ravnah (3. 3.), florjanovnja v Trebljah/Treibach (4. 5. in 19. 6.), štefanovega v Štebnu pri Bekštanju (26. 12.) in v Štebnu/St. Stefan pri Globasnici (26. 12.).

Razen omenjenih terenskih raziskav in snemanj so bili intervjuvani posamezniki, ki hranijo dokumentacijo o šegah v koroški regiji in so posredovali pomembne podatke o raziskovanih temah. Raziskovalni del projekta je bil s tem zaključen.

Aquada pt., mednarodni projekt

Vodja za ISN: M. Stanonik.

Sodelavci: S. Drnovšek, J. Fikfak, M. Godina - Golija, N. Križnar, H. Ložar - Podlogar, M. Ravnik, I. Slavec Gradišnik, S. Zemljčič - Golob.

Ob izteku tega projekta je bilo nekaj raziskav končanih, tako da je bilo že mogoče pripraviti članek za objavo v interdisciplinarnem zborniku, katerega urednik je koordinator omenjenega projekta v Sloveniji dr. Andrej Mihevc z Inštituta za raziskovanje krasa.

N. Križnar je opravil raziskavo tradicionalne rabe vodnih virov in ledarstva v vasi Brestovica pri Povirju, izdelal fotografsko in video dokumentacijo. Iz rezultatov raziskav, ki jih je opravil z zunanjim sodelavcem Radom Mahničem, je pripravil študijo "Voda in led: etnografska podoba vodnih virov v Brestovici".

M. Godina - Golija je na Krasu zbiral terensko gradivo o preskrbi in uporabi vode v kraških gospodinjstvih in o kraški kuhinji. V Tomaju, Dutovljah, Štanjelu, Kobdilju in v Lokvah je dokumentirala kraške vodnjake, kali, cisterne in napajališča za živino. Na osnovi terenskega gradiva, literature in slikovnega gradiva je napisala članek "Oskrba z vodo in njena uporaba v gospodinjstvih na Krasu".

M. Ravnik je na Oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Zagrebu v gradivu za Etnološki atlas Jugoslavije pregledala in za preslikavo izbrala gradivo

o Črnem Kalu, Hrastovljah in Ospu. Terensko gradivo je zbiral v Bezovici, Črnem Kalu, Gabrovici, Loki, Ospu in Predloki. Seznanila se je z dokumentacijo in varovanjem etnološke dediščine v zvezi z vodo na Zavodu RS za varstvo kulturne dediščine, enota v Piranu, in v Pokrajinskem muzeju v Kopru. Na osnovi zbranega gradiva je pripravila prispevek "Voda v etnološki dediščini Bržanije".

H. Ložar - Podlogar je v Škocjanskih hribih pri Turjaku zbiral gradivo in dokumentirala vodne izvire - zdravilne in svete studence.

Članki sodelavcev inštituta se nanašajo na slovenski Kras kot topografski pojem, vendar je področje krasa v geološko-geografskem smislu na slovenskem ozemlju širše. Zato so bili k sodelovanju povabljeni tudi zunanji sodelavci: Eda Belingar je raziskala "Ledarstvo v matarskem podolju in delu Krasa", Marija Tončič Štrancar je pripravila članek "Izviri, vodna zajetja in kali v vaseh med Starodom in Materijo". Alojzij Pavel Florjančič je opisal nekdanje pomembne vodne objekte med Gorjanci in Kočevskim Rogom v članku "Beči, luže in šterne". Glede na to, da je bila preskrba z vodo življenjskega pomena tudi v Istri, sta kot zunanji sodelavki prispevali članka še Jasmina Kozina "Pomen vodnih virov v vasi Hrastovlje" in Rožana Kostial "Preskrba z vodo v slovenski Istri", ki je pripravila najtemeljitejšo študijo in bo zaradi obsežnosti pripravila samostojno objavo. Vsem člankom so dodane številne priloge (zemljevidi, skice, fotografije). Tako je nastala mala etnološka monografija o vodi v sušnih slovenskih geografskih predelih krasa, ki jo z vidika duhovne kulture dopolnjuje članek M. Stanonik "Voda v slovenski slovstveni folklori in literaturi".

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- S. Drnovšek se je udeležila posvetovanja "Zaščita fotografskega gradiva" v organizaciji European Commission on Preservation and Access (ECPA), Ljubljana, NUK, 23.-24. 1.
- J. Fikfak je organiziral panel *Moving Targets - Moving Researchers: Symbolic Spaces and Rituals between Memory and Discourse in Last 30 Years* na Nacionalni konvenciji ameriškega združenja za razvoj slovanskih studij - AAASS, Toronto. V sodelovanju s P. Grzybekom (Gradec) in J. Bernardom (Dunaj) je pripravil bilateralni simpozij avstrijskih in slovenskih semiotikov *Text & Wirklichkeit/Text & Reality* v Gradcu, 12.-13. 12.
- M. Godina - Golija je bila članica uredništva Historičnega seminarja ZRC SAZU. Skrbela je za izvedbo etnoloških predavanj.

- B. Ivančič Kutin se je udeležila 13. mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani.
- K. Jerman se je udeležila *Poletne šole vizualnega v Novi Gorici*, 20.–29. 8., mednarodnega posvetovanja *L'identità plurale. Storia, cultura e società a Gorizia* v Gorici, 28. 4., in znanstvenega srečanja *Kako misliti dediščino? O "naših" in "drugih" dediščinah na Slovenskem* na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 12.
- N. Križnar je ustanovil Forum etnografskega filma in vizualnih raziskav, ki bo usklajeval skupne aktivnosti pri produkciji etnografskega filma, predstavitve rezultatov in izobraževanja. Ob 20-letnici Avdiovizualnega laboratorija ISN je pripravil in uredil posebno številko *Glasnika SED* (43/1,2, 2003) o etnografskem filmu in vizualnih raziskavah v Sloveniji.
- M. Kroje je članica odbora za Štrekljevo nagrado, ki je imel sejo 7. 5. v Komnu na Krasu. Nagrada je bila podeljena dr. Zmagi Kumer v gradu Štanjel na Krasu, 28. 9. Od leta 1996 do vključno 2003 je urejala rubriko *Zgodbe vsakdana v Glasniku SED*.
- A. Poljak se je udeležila znanstvenega srečanja *Kako misliti dediščino? O "naših" in "drugih" dediščinah na Slovenskem* v organizaciji Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 16. in 17. 12.
- M. Ramšak je v sodelovanju z Miklovo hišo iz Ribnice uredila knjigo *Življenjske pripovedi iz Ribniške doline*, ki jih je zbrala Majda Slabe. Od leta 2003 je članica uredniškega odbora revije *Etnolog. Nova vrsta*. Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 1991.
- M. Ravnik se je udeležila dvodnevne ekskurzije in posvetovanja SED na avstrijskem Koroškem, 21. in 22. 3. Z Anko Novak je bila v Beli peči v Kanalski dolini na pogovoru z domačinom Igorjem Jelenom, ki načrtuje muzej na prostem, 4. 4. Ponovno je Igorja Jelena obiskala z doc. dr. Vitom Hazlerjem, 19. 12. Pomagala je domačinom iz Matajurja pri pripravi gradiva za fotografsko razstavo, ki so jo odprli 10. 8., na praznik sv. Lovrenca, v dvorani v stari vaški mlekarni v Matajurju. Dopolnjevala je tudi podatke o fotografijah iz fototeke ISN, ki jih je leta 1969 posnela Živa Gruđen o matajurskih pustih, 10. in 11. 7. Udeležila se je posvetovanja o zgodovinski demografiji na Znanstvenoraziskovalnem središču v Kopru, 21. 11.
- I. Slavec Gradišnik je predsednica Komisije za Murkove nagrade pri Slovenskem etnološkem društvu in nacionalna koordinatorka za področje

etnologije v Znanstvenoraziskovalnem svetu za humanistične vede pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport. S strokovno recenzijo in redakcijo je sodelovala pri izdaji monografije Magde Persič *Šege na Pivškem* (2003). Je članica uredniškega odbora zbornika *Traditiones*.

- M. Stanonik je v *Sekciji za zbiranje in raziskovanje slovstvene folklorne pri Slovenski konferenci Svetovnega slovenskega kongresa* sodelovala pri pripravi dveh strokovnih sestankov in pri pripravi prvega izleta v Istro. Uredila je: *Slovenske povedke iz 20. stoletja* (Celje, Mohorjeva družba 2003), *Duša na bicikli Glasovi 27* (Ljubljana, Kmečki glas 2003), *Slovstvena folkloristika*, glasilo sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklorne, št. 1, 2003.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: S. Zemljčič - Golob

Fond inštitutske knjižnice se je v letu 2003 povečal za skoraj 600 enot knjig in periodike. Poleg utečene zamenjave med sorodnimi ustanovami je bilo precej starejšega knjižnega gradiva pridobljeno z nakupom v antikvariatih, z zamenjavo in darili. Ob koncu leta je knjižnica štela 15.600 enot. Novo urejeni separaten fond šteje približno 2300 enot.

Dokumentacija

Vodja: S. Drnovšek

S. Drnovšek je nadaljevala delo pri zbiranju, vrednotenju in varovanju gradiva, arhivov in dokumentacije. Raziskovalci so na terenu posneli 1895 fotografij, 367 digitalnih posnetkov in 13 enot gradiva na videokasetah. Delo so opravili v Polhovem Gradcu, v Ljubljani in okolici (Krim), v Škocjanskih hribih pri Turjaku, v Ponikvah, v Železnikih, v Šentvidu pri Lukovici, v Vrbici pri Ilirski Bistrici, v Slovenski Istri (Zanigrad), v Prekmurju (Predanovci, Selo, Berkovci, Ropoča, Trdkova), v Porabju (Gornji Senik, Andovci, Števanovci, Ritkarovci), v Posočju (Livek, Ceplesišče, Polava, Idrsko, Tolminske Ravne, planina Razor, Čadrg, dolina Tolminke, Javorca), v Reziji (Solbica, Kot, Ravanca), na Kambreskem (Britof, Kanal, Colniea), v Breginjskem kotu (Podbela), v Kanalski dolini (Bela peč), v Beneški Sloveniji (Strmica, Matajur, Ložac, Ronae, Mašere, Tarčmun, Klodič, Zamir, Černetiči, Breg, Dreka, Varh, Ronae, Sovodnje, Marsin), v Ratečah, v Ziljski dolini (Zahomec) in na Avstrijskem Koroškem (Zabrda, Kostanje, Vrba). Delo o različnih vidikih duhovne, materialne in socialne kulture je potekalo

v Posočju na Tolminskem, v Slov. Istri (Gabrovica, Bezovica, Osp, Zvroček, Vzroček, Bezovica, Podpeč, Loka), v Sečoveljskih solinah, na Krasu (Dutovlje, Štanjel, Tomaj, Kobdilj) in na Goričkem.

Tematika posnetkov: letne šege (božični kruh, barčice sv. Gregorja, pustovanje, velikonočne jedi, žegnanje velikonočnega ognja, procesije Rešnjega telesa, ziljsko štehanje, rej pod lipo, žegnanje konj na štefanovo, Miklavžev obhod), značilne slovenske jedi, stavbarstvo, naselja, prehrana, predmeti in orodja, krajevna skupnost, krajevni prazniki, jezik, verovanje, medkrajevni in interetnični odnosi, meja, pritrkavanje, krošnjarstvo, trgovina, umetnost, pokopališča, mlini, solinarstvo in ekologija, voda in z njo povezane šege in gospodarjenje, rokodelstvo, fantovske skupnosti, zgodovinski spomin, vinogradništvo, kamnoseštvo, noša, zaposlitev in delovna skupnost. Na digitalnih videokasetah, nastalih v slovenskem zamejstvu v Italiji in ob naši zahodni meji, je dokumentirano koledovanje, pustovanje, praznovanje velike sobote, ljudsko pripovedništvo in podkovanje konj. V letu 2003 se je Zbirka vizualne dokumentacije AVL ~~proza~~ za 69 enot (gradivo 28, urejeno gradivo 8, tuja produkcija 33 enot) in šteje 830 enot. V Zbirki medijskih zapisov je 688 enot. V letu 2003 je bilo pridobljenih 89 video in 25 avdio enot, skupaj 114.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones* 32/1, 2, 2003. Glavna urednica M. Godina - Golija. Ljubljana SAZU, Razred za filološke in literarne vede, 2003.
- *Studia mythologica Slavica* 6, Ljubljana, Založba ZRC, 2003; odgovorna urednika M. Kroje in Nikolai Mikhailov. Izdajata: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, in Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Udine/Videm.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- M. Kroje in R. Dapit sodelujeta pri projektu "Uporaba, obnova, zaščita in uveljavljanje etnografskega in jezikovnega zvočnega gradiva M. Matičetovega, zbranega na področju Videmske pokrajine v deželi Furlaniji in Julijski krajini - Rezi in Beneski Sloveniji, 1962-1977", ki teče med Inštitutom za slovensko narodopisje in Centro internazionale sul plurilinguismo, Università degli studi di Udine. R. Dapit je pri Mednarodnem

centru Univerze v Vidmu znanstveni svetovalec za jezikoslovno in etnološko področje, nadzoruje in znanstveno odgovarja za projekte za razvoj lokalnega jezika v Rezi.

- M. Godina - Golija je bila izvoljena v izvršni odbor International Commission for Research into European Food History (ICREFH). Sodeluje pri delu komisije in pripravi 9. simpozija ICREFH v Berlinu.
- M. Kroje sodeluje z Dipartimento di Lingue e Civiltà dell' Europa Centro-Orientale, Università degli studi di Udine, pri urejanju in izdajanju revije *Studia mythologica Slavica*.
- M. Ramsak sodeluje z ameriško založbo Greenwood Publishing Group (Westport, Connecticut) in z urednikom Enciklopedije svetovne folklorne (*The Encyclopedia of World Folklore*), folkloristom Williamom Clementsom iz Arkansas State University. Za potrebe enciklopedije je pomagala sestaviti seznam piscev gesel iz Vzhodne Evrope. Za omenjeno enciklopedijo piše obširno geslo o slovenski folklori (in etnologiji).
- M. Stanonik je bila na 13. mednarodnem slavističnem kongresu v Ljubljani poleti 2003 izvoljena za članico Komiteja za folkloristiko pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- M. Stanonik je sodelovala z Inštitutom za občo in primerjalno književnost Univerze v Celovcu (prof. dr. Janez Strutz, Erwin Köstler, slavist in prevajalec na Dunaju, dr. Andrej Leben) pri raziskovalnem projektu "Literatura in odpor".

OBISKI V INŠTITUTU

- Nikolai Mikhailov, Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Italija, je obiskal inštitut zaradi dela pri urejanju in izdajanju revije *Studia mythologica Slavica*, 17. 1., 31. 3., 15. 4, 12. 6. in 8. 9.
- Jasna Čapo Zmegač, Institut za etnologijo i folkloristiko, Zagreb, Hrvaska, je obiskala inštitut: seznanila se je s sodelavci inštituta in njihovim raziskovalnim delom ter delom uredniškega odbora *Traditiones*, 16. 4.
- Vilmos Voigt, predstojnik Oddelka za etnologijo Univerze v Budimpešti, Madžarska, je obiskal inštitut zaradi sodelovanja in knjižne izmenjave med obema ustanovama, 29. 5.
- Mojmir Benza, Slovaška akademija znanosti iz Bratislave, udeleženec mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani, je bil inštitutski gost zaradi leksikalnih objav s področja slovanske etnologije, 11.-22. 8.

- Vera Gašparikova, udeleženka mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani, je obiskala inštitut zaradi sodelovanja pri raziskavah ljudskega pripovedništva, 18. 8.
- Peter Soltes, Slavistični kabinet Slovaške akademije znanosti iz Bratislave, je obiskal inštitut v času mednarodnega slavističnega kongresa v Ljubljani zaradi raziskav etničnega in konfesionalnega razvoja na obmejnih področjih, 18. 8.
- Larisa Fialkova je obiskala inštitut zaradi sodelovanja pri izdajanju revije *Studia mythologica Slavica*, 21. 8.
- Dr. Allison Jablonko, ZDA, se je kot voditeljica delavnice udeležila Poletne šole vizualnega, 20.–29. 8.
- Metsje Postma, Univerza v Leidnu, Nizozemska, se je kot voditeljica delavnice udeležila Poletne šole vizualnega 20.–29. 8.
- Marija Makarovič je obiskala inštitut zaradi zbiranja in raziskovanja življenjskih zgodb, 20. 10.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

R. Dapit

- *La musica strumentale a Resia oggi: un fortunato caso di autoconservazione. Contesti, significati sociali.* – Predavanje na "Istarski etnomuzikološki susreti: Zaštita tradicijskog glazbovanja: Modeli, primjeri, problemi", Roč, Hrvaška, 10. 5.
- *About Visual Research on a Border Area.* – Predavanje na "XV International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences", Firence, Italija, 5. 7.
- *La tradizione orale degli sloveni in Friuli. Un anello che congiunge due mondi: Slavia e Romania.* – Predavanje na "La vie delle fiabe, l'Europa e l'altra Europa: un viaggio tra oralità e scrittura", Pavia, Italija, 14. 11.
- *Socialni vidiki ljudske glasbe in pesja v Reziji.* – Predavanje na posvetu "Slovenska ljudska glasba in pes v luči evropskih povezovalnih procesov", Ljubljana, 22. 11.

J. Fikfak

- *O pustu, maskah in maskiranju.* – Tiskovne konference s predstavitvijo posamičnih pustnih skupin: v Ljubljani (12. 2.) in Podgradu (14. 2.) s škornjari; v Celovcu (17. 2.); v Cerknem (20. 2.) z lafarji; na Ptuj (24. 2.), v Postojni in na Opčinah, Italija, (27. 2.).
- *B. Hacquet: Abbildung und Beschreibung der südwest- und östlichen Wenden, Ilyrer und Slaven*

... – Seminar v okviru "Interpretation und Verstehen V", Inter University Centre, Dubrovnik, Hrvaška, 18. 9.

- *O Hacquetovih upodobitvah in opisih Drugega.* – Predavanje na "Mednarodnem simpoziju o življenju in delu Balthasarja Hacqueta", Idrija, 9. 10.
- *Winds of Change: Between Tradition and Production of Local Identity.* – Predavanje na 35. konvenciji združenja American Association for the Advancement of Slavic Studies, Toronto, Kanada, 23. 11.
- *Reality - Text - Selfpresentation.* – Predavanje na posvetovanju "Text & Wirklichkeit - Text & Reality", Gradec, Avstrija, 12. 12.

M. Godina - Golija

- *Pustovanja v Mariboru od 1850 do 1940.* – Predavanje v razstavišču Archivum, Pokrajinski arhiv Maribor, 15. 1.
- *Narodopisni oris Slovencev na Štajerskem v drugi polovici 19. stoletja.* – Predavanje na Oddelku za zgodovino, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, 11. 3.
- *Felicita Kalinšek and her Influence on Slovenian Eating Habits.* – Referat na 8. mednarodni znanstvenem simpoziju ICREFH "The Diffusion of Food culture: Cookery and Food Education in Europe", Praga, Češka, 1. 10.

B. Ivančič Kutin

- *Razmerje med običajnim govornim posredovanjem in pripovedovanjem.* – Referat na Mednarodnem znanstvenem simpoziju "Obdobja 22, Metode in zvrsti", Ljubljana, 28. 11.

K. Jerman

- *A Border Town of Nova Gorica and its Role in Forming a New Urban Centre.* – Referat na konferenci "Miasto jak przestzeń kontaktu kulturowego i etnicznego" v Cieszynie, Poljska, 25.–26. 10.
- *Promenada v Ljubljani.* – Tiskovni konferenci v Mestni hiši in v Spomeniškovarstvenem središču v Ljubljani, 16. 12. in 18. 12.

N. Križnar

- *Zablatnikov pogled s filmsko kamero.* – Predavanje na Zablatnikovem dnevu 2003, Bilčovs, Avstrija, 24. 5.
- *Predstavitev posebne številke Glasnika SED (vizualna številka) in dejavnosti Avdiovizualnega laboratorija.* – Predavanje. 3. muzejski večer Tržiškega muzeja, 5. 6.
- *Kozmični vidiki plansarske kulture.* – Referat na znanstvenem in strokovnem posvetu "Triglavski

narodni park?", Prešernovadvorana SAZU, Ljubljana, 13. 11.

- *Začetki s plesom.* – Predavanje na simpoziju "Slovenska ljudska glasba in ples v luči evropskih povezovalnih procesov", Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 22. 11.
- *Od Alberta Kahna do VIKROSa* – Predavanje in delavnica. Predstavitel Avdiovizualnega laboratorija ob njegovi 20-letnici, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 27. 11.
- *Sprememba in preživetje vrednostnih sistemov.* – Referat na posvetovanju nacionalnega odbora UNESCO "Spreminjanje kulturne krajine in stavbne dediščine v Triglavskem narodnem parku zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti", Triglavski narodni park, Bled, 4. 12.

N. Križnar in M. Peče

- *Predstavitel Avdiovizualnega laboratorija in Poletne šole vizualnega.* – Predavanje na Oddelku za etnologijo Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu, Hrvaška, 9. 6.

M. Kropelj

- *Contemporary Legends among Slovenian Students in Ljubljana.* – Predavanje na 21. mednarodni konferenci International Society for Contemporary Legend Research "Perspectives on Contemporary Legends", Corner Brook, Newfoundland, Kanada, 26. 6.
- *Pies v ljudski pripovedi in pesmi.* – Predavanje na simpoziju "Slovenska ljudska glasba in pies v luči evropskih povezovalnih procesov", Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 22. 11.

A. Poljak

- *Pomen etnoloških raziskovalnih delavnic za popularizacijo dediščine.* – Referat (z Andrejo Čokl) na znanstvenem simpoziju o dediščini, spomenikih in njihovih lastnikih, ki sta ga organizirala podjetje Comet in Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Zreče in Skomarje, 5. 12.

H. Ložar - Podlogar

- *Mednarodne povezave dr. Pavleta Zablatnika s sodelavci Inštituta za narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti.* – Predavanje na Zablatnikovem dnevu 2003, Bilčovs, Avstrija, 24. 5.

M. Ramsak

- *The role of field diaries and empathy in recording life-stories.* – Predavanje na "Memory of Women Project – From Oral History to the Interpreta-

tion of Biographic Materials", Bratislava, Slovaška, 28. 2.

- *Gender relations in the mirror of the biographical presentation and social development.* – Predavanje na posvetovanju "Memory of Women Project – From Oral History to the Interpretation of Biographic Materials", Bratislava, Slovaška, 1. 3.
- *Science between objectivity and a threat of subjectivity: the role of field dairies and empathy in recording life stories.* – Predavanje na mednarodni konferenci American Folklore Society "Folk culture and the public domain", Albuquerque (New Mexico), ZDA, 9. 10.
- *Portret glasov.* – Tiskovna konferenca na Slovenskem narodopisnem inštitutu Urban Jarnik, Celovec, 16. 10.
- *Življenske zgodbe kot primarni vir v znanstveni rabi.* – Predavanje (z Marijo Makarovič), Historični seminar ZRC SAZU, Ljubljana, 20. 10.

I. Slavec Gradišnik

- *Predstavitel knjig Inštituta za slovensko narodopisje.* Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija, 17. 2.
- *Murkov pomen za etnologijo v Sloveniji.* – Predavanje na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 16. 8.
- *Slavnostni govor na podelitvi Murkovega priznanja,* Slovensko etnološko društvo, Rogaska Slatina, 11. 11.
- *Etnologija v filologiji na prelomu 19. v 20. stoletje na Slovenskem.* – Predavanje na mednarodnem znanstvenem srečanju "Delo Krsteja Misirkova", Skopje, Makedonija, 29. 11.

M. Stanonik

- *Interdisciplinarno prepletanje v razpravah dr. Pavleta Zablatnika.* – Predavanje na Zablatnikovem dnevu 2003, Bilčovs, Avstrija, 24. 5.
- *Genius loci v prekmurskih folklornih pripovedih.* – Predavanje na mednarodnem znanstvenem srečanju "Prekmurska narečna ustvarjalnost", Murska Sobota, 14. 6.
- *Murko in Slovenci.* – Predavanje na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 16. 8.
- *Svetopisemska motivika v slovenskem leposlovju 19. in 20. stoletja.* – Predavanje na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 19. 8.
- *Slavistična folkloristika (po slovensko).* – Predavanje na 13. mednarodnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 20. 8.
- *Boš rod, ... boš v duši čvrst?* Predavanje na Svetovnem slovenskem kongresu, Slovenska konferen-

- ca "Kone bo več meja", Št. Peter pri Št. Jakobu v Rožu, Avstrija, 8. 11.
- *Razmerje med govorjenim in zapisanim*. – Predavanje na simpoziju "Obdobja 22: Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem / členitev jezikovne resničnosti", Ljubljana, 28. 11.
 - *Vprašanje folklorizma na slovenskem podeželju*. – Predavanje na posvetovanju "Kako misliti dediščino? O "naših" in "drugih" dediščinah na Slovenskem" na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 16. 12.
 - *Diša na bicikli* (Glasovi 27). – Tiskovne konference: Osnovna šola Bogomira Magajne, Divača, 3. 7., Ostrožno Brdo, 12. 9., Svetovni slovenski kongres v Ljubljani, 3. 11., Vremski Britof, 23. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

J. Fikfak

- Pogovor o izdajah publikacij o domoznanstvu. R. Johler, Institut für empirische Kulturwissenschaften, Tübingen, Nemčija, 24. 7.
- Redakcija dela o kvalitativnem raziskovanju, D. Garz, Pädagogisches Institut, Univerza Mainz, Nemčija, 26. 7.; J. Zelger, Institut für Philosophie, Univerza Innsbruck, Sterzing, Avstrija, 28. 7.

PEDAGOŠKO DELO

R. Dapit

- *Prevajanje iz slovenščine v italijanščino*, redni predmet za 1., 2. in 3. letnik na Visoki šoli za moderne jezike za tolmače in prevajalce, Univerza v Trstu, Italija.
- Mentor diplomskih nalog: "Prevajanje pripovedne proze v nadiskem narečju"; "Prevajanje romana D. Jančarja *Šelesten je v glavi*". Visoka šola za moderne jezike za tolmače in prevajalce, Univerza v Trstu, Italija.
- Predavanja: *Slovenska književnost in Slovenska književnost in kultura* na Fakulteti za tuje jezike in književnosti, Univerza v Vidmu, Italija.

J. Fikfak

- *Pripovedi o ritualnih praksah*, predavanje za studente 3. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1. 12.

M. Godina - Golija

- *O ljudski hrani in prehranjevalni kulturi na Slovenskem*, ciklus šestih predavanj pri predmetu Naravna in kulturna dediščina za 2. letnik Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Maribor.
- *Kulinarična dediščina Štajerske*, predavanje za gostinske delavce iz celjske regije, Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem v Mariboru, 17. 9.

N. Križnar

- *Vizualna antropologija*, izbirni izpitni predmet v medfakultetnem podiplomskem magistrskem študiju Antropologija na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Vizualne raziskave*, izbirni predmet (predavanje in vaje) za 2. in 3. letnik na Fakulteti za humanistične studije Univerze na Primorskem, Koper.

M. Kropelj

- Mentorstvo seminarske naloge Urše Valič "Arabske pravljice Tisoč in ena noč, Kalila in Dimna. Pogledi na Arabce in arabske pravljice med učenici v osnovni šoli", Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani 2003.

A. Poljak

- *Otroške igre in igrice v preteklosti in danes*, delavnica za predšolske otroke (z Andrejo Čokl), Domzale, 20. 11.

M. Ramsak

- *Biografija v mikrozgodovinski perspektivi*, 12 ur, ISH, Fakulteta za podiplomski humanistični študij v Ljubljani.
- Seminar *Antropologija vsakdanjega življenja*, ISH, Fakulteta za podiplomski humanistični študij v Ljubljani, 21. 5.
- *Indeksiranje in geslenje v etnologiji*, predavanja na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 3. 3. in 10. 3.

I. Slavec Gradišnik

- *Identiteta in večkulturnost*, predavanja in seminar pri obveznem predmetu za 3. letnik, Fakulteta za humanistične vede Univerze na Primorskem, Koper.
- Sodelovanje z izbirnim študijskim predmetom *Transformacija ritualov ob življenjskih mejnikih* v individualnem študijskem programu Andreje Čokl, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

- Raziskovalno somentorstvo pri individualni raziskovalni nalogi podiplomskima študentkama Andreji Burja in Aleši Mihelič, ISH, Fakulteta za podiplomski humanistični študij, Ljubljana.

M. Stanonik

- *Ustno slovstvo*, redna predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Izbrane vsebine iz slovenske književnosti - slovstvena folkloristika*, redna predavanja na Oddelku za slovenski jezik in književnost, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru.
- Mentorica diplomske naloge Uroša Švaba "Teoretične opredelitve, definicije in klasifikacije pregovorov".
- *Teorija slovstvene folklore*, predavanje na osnovni šoli v Radovljici v okviru seminarja Izbirni predmeti s področja slovenščine, 27. 3.

M. Godina-Golija je bila mentorica mladi raziskovalki magistrandki Š. Ledinek Lozej.

N. Križnar je bil mentor magistrandkama U. Krišelj in V. Ličer.

M. Stanonik je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki B. Ivančič Kutin.

M. Ramsak je bila mentorica magistrandki Bernardi Fugger Germadnik.

M. Ravnik je bila mentorica mladi raziskovalki magistrandki K. Jerman.

I. Slavec Gradišnik je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki A. Poljak (od 1. 10.).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

FIKFAK, Jurij. O Hacquetovih upodobitvah in opisih drugega. *Hacquetia* (Ljublj.), 2003, letn. 2, št. 2, str. 37-48, ilustr.

IVANČIČ KUTIN, Barbara. Raziskovalni položaji pri terenskem zbiranju prozne folklorne. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 1, str. 117-124.

KRIŽNAR, Naško. Filmska dejavnost dveh duhovnikov. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 2, str. 227-256, ilustr.

KROPEJ, Monika. Cosmology and deities in Slovene folk narrative and song tradition. *Stud. mythol. Slav.*, 2003, letn. 6, str. 121-145, ilustr.

KROPEJ, Monika. Po sledih ljudskega pripovedništva v Rožu. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, letn. 32, št. 1, str. 57-81, ilustr.

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Vrbiške šjeme : skrivnost pustne tradicije v Vrbi pri Ilirski Bistrici. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 2, str. 71-89, ilustr.

RAMŠAK, Mojca. Prolegomena h kritiki ustnih virov, zlasti življenjskih zgodb. *Argo*, 2003, 46, 1, str. 123-129.

RAMŠAK, Mojca. Žmuzljive diskretne nediskretnosti (1.del). *Čas. zgod. narodop.*, 2003, letn. 74, št. 1/2, str. 143-169.

RAVNIK, Mojca. Družina in selitveni pojavi v Nadiških

dolinah v Beneški Sloveniji. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 1, str. 29-55.

STANONIK, Marija. Pogumnemu pomaga sreča. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 1, str. 83-94.

STANONIK, Marija. Svetopisemska motivika v slovenskem leposlovju 19. in 20. stoletja. *Slav. rev.*, junij 2003, letn. 51, pos. št., str. 261-307.

Pregledni znanstveni članek

KRIŽNAR, Naško. Stanje stvari. *Glas. Slov. etnol. druš.*, 2003, letn. 43, št. 1/2, str. 4-13, 177.

Kratki znanstveni prispevek

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Rajko Ložar - upravnik Etnografskega muzeja 1940-1945 : po zapiskih Ložarjeve avtobiografije. *Etnolog. N. vrsta* (Ljublj.), 2003, letn. 13=(64), str. 97-107, ilustr.

POLJAK, Sasa. Dober dan, Koroska : televizija in koroški Slovenci. *Glas. Slov. etnol. druš.*, 2003, letn. 43, št. 1/2, str. 62-64, 178.

Strokovni članek

FIKFAK, Jurij. Na pot delu O pustu, maskah in maskiranju Založbe ZRC. *Idrij. razgl.*, 2003, 48, 1, str. 166-171.

IVANČIČ KUTIN, Barbara. Popotovanje od Socerba do

Kort, ekskurzija po Slovenski Istri. *Slovs. folklor*, 2003, let. 2, št. 1, str. 23-24.

KRIŽNAR, Naško. Nomadi in poljedelci : o dilemah urejanja prostora med globalnim in lokalnim. *Delo* (Ljublj.), 5. apr. 2003, leto 45, št. 79.

KRIŽNAR, Naško. Šest let Poletne šole vizualnega. *Glas. Slov. etnol. druš.*, 2003, letn. 43, št. 1/2, str. 98-102, ilustr.

POLJAK, Saša. Množični mediji koroških Slovencev. *Koled. - Mohorjeve druž.* Celovcu, 2003, str. 56-60.

POLJAK, Saša. Občni zbor Kluba koroških Slovencev v Ljubljani. *Koroški vestn.* (Ljublj.), 2003, letn. 37, št. 1, str. 67-71.

RAMŠAK, Mojca. Klikni, potegni, uporabi in citiraj : internet in akademska poštenost. *Glas. Slov. etnol. druš.*, 2003, letn. 43, št. 1/2, str. 147.

RAMŠAK, Mojca, MITRO, Veronika. Projekt "Ženski spomin" : od ustne zgodovine do interpretacije biografskega gradiva (Bratislava 28.2.2003 - 1.3.2003). *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 2, str. 279-281.

RAVNİK, Mojca. Socialni antropolog Robert Gary Minnich o identiteti na avstrijsko-italijansko-slovenski tromeji. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 2, str. 261-268.

SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Prehoda pot sodobne evropske etnologije : Dunja Rihtman-Augustin (1926 - 2002) in njena oporoka - o etnologiji in etnomitu. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 2003, 32, 1, str. 129-138.

STANONIK, Marija. Folklorističen pogled na XIII. mednarodni slavistični kongres (Ljubljana, 15.-21.8.2003). *Slavistická folkloristika*, 2002 [tiskano 2003], 1/2, str. 6-7.

STANONIK, Marija. Slovenska pesem v vroči Afriki - pesmi Andreja Peršiča. *Borec*, 2003, 55, št. 608/611, str. 25-76.

STANONIK, Marija. Sveto pismo v pesništvu Vladimirja Truhlarja (3.9.1912 - 4.1.1977). *Tretji dan*, 2003, 32, 6/7, str. 78-83.

STANONIK, Marija. Vizija slovenske slovstvene folkloristike. *Slovs. folklor.*, 2003, letn. 2, št. 1, str. 2-3.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Prispevek Urbana Jarnika k spoznavanju ljudskega življenja na Zilji. V: PIKO-RUSTIA, Martina (ur.). *Zbornik predavanj*, (Koroški etnološki zapisi, 2003, 2). [Celovec]: Slovenski narodopisni inštitut in društvo Urban Jarnik; Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Avstrijski inštitut za vzhodno in jugovzhodno Evropo na Dunaju, izpostava, 2003, 2003, letn. 2, št. 2, str. 114-122.

STANONIK, Marija. Funkcija slovstvene folklore v sodobnem slovenskem romanu. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 333-341.

STANONIK, Marija. Urban Jarnik v vlogi slovstvenega folklorista. V: PIKO-RUSTIA, Martina (ur.). *Zbornik predavanj*, (Koroški etnološki zapisi, 2003, 2). [Celovec]: Slovenski narodopisni inštitut in društvo Urban Jarnik; Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Avstrijski inštitut za vzhodno in jugovzhodno Evropo na Dunaju, izpostava, 2003, 2003, letn. 2, št. 2, str. 104-111.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

VILHAR, Breda, KRIŽNAR, Naško. Besedilo in scenarij videofilma o Urbanu Jarniku. V: PIKO-RUSTIA, Martina (ur.). *Zbornik predavanj*, (Koroški etnološki zapisi, 2003, 2). [Celovec]: Slovenski narodopisni inštitut in društvo Urban Jarnik; Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Avstrijski inštitut za vzhodno in jugovzhodno Evropo na Dunaju, izpostava, 2003, 2003, letn. 2, št. 2, str. 10-19, fotografije.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

DAPIT, Roberto. Nastajanje krajevnih knjižnih jezikov med Slovenci v Furlaniji. V: VIDOVIČ-MUHA, Ada (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 301-312.

IVANČIČ KUTIN, Barbara. Folklorne pripovedi na Bovškem. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet*, Ljubljana, četrtek 13. november 2003. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tnpl/>.

KRIŽNAR, Naško. Kozmični vidiki trentarske planske kulture. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet*, Ljubljana, četrtek 13. november 2003. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tnpl/>.

KROPEJ, Monika. Contemporary legends among Slovenian students in Ljubljana. *FOAFale news*, 2003, no. 54/55, str. 1-5.

STANONIK, Marija. Slovstvena folklor in mediji. V: POŽGAJ-HADŽI, Vesna (ur.). *Zbornik referatov z Drugega slovensko-hrvaškega slavističnega srečanja, ki je bilo v Smarjeških Toplicah od 5. do 6. aprila 2001*. Ljubljana: Oddelek za slavistiko, Filozofska fakulteta, 2003, str. 221-230.

STANONIK, Marija. Stanislav Škrabec in slovenska slovstvena folklor. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih: Škrabčeva misel IV: zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2003, str. 243-259.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

DAPIT, Roberto. La forza delle parole: formule e rituali di scongiuro a Resia e nelle aree limitrofe. V: COSTANTINI, Enos (ur.), GABERŠČEK, Silvester (ur.). *Slovenia: un vicino da scoprire*. Udine: Societa Filologica Friulana, 2003, str. 473-510, ilustr.

DAPIT, Roberto. Motivi in navdih pesnjenja Silvane Paletti = Motivi e ispirazioni nella poesia di Silvana Paletti. V: DAPIT, Roberto (ur.), PALETTI, Silvana. *Rozajanski serčni romonenj*. Ljubljana: Založba ZRC, 2003, str. 8-16.

DAPIT, Roberto. Pustovanje v Reziji. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 165-167, ilustr.

DRNOVŠEK, Stanka. Pust v Cerknici. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 289-296, ilustr.

FIKFAK, Jurij. Od tradicije do produkcije lokalnosti - nekatera izhodišča in pogledi. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 9-20, ilustr.

FIKFAK, Jurij. Pripovedi o skoromatih. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 209-220, ilustr.

GODINA-GOLIJA, Maja. Food culture in Slovene urban inns and restaurants between the end of the nineteenth century and World War II. V: SCHOLLIERS, Peter (ur.), JACOBS, Marc. *Eating out in Europe: picnics, gourmet dining and snacks since the late eighteenth century*. Oxford; New York: Berg, 2003, str. 125-135, ilustr.

GODINA-GOLIJA, Maja. Pustovanja v Mariboru (1840-1940). V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.),

KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 233-240, ilustr.

GODINA-GOLIJA, Maja. Vegetables in the food culture of Slovenian urban population between 1850 and 1950. V: HIETALA, Marjatta (ur.). *The landscape of food: the food relationship of town and country in modern times*, (Studia Fennica, Historica, 4). Helsinki: Finnish Literature Society, 2003, str. 63-72.

KRIŽNAR, Naško. Po sledovih Murkovih fotografij. V: *Murkova epoka slovanske filologie*. Praha: Slovanský ústav: Euroslavica, 2003, str. 101-114.

KRIŽNAR, Naško. Skupne prvine pustovalske kulture na primerih iz vizualne dokumentacije. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 21-40, ilustr.

KROPEJ, Monika. Igraj kolo, igraj kolo, samo da se igra! : pies v ljudski pripovedi in pesmi. V: TELBAN, Borut (ur.). *Pies življenja, pies smrti*, (Poligraf, letn. 8 (2003), št. 27-28). Ljubljana: Nova revija, 2003, str. 137-156, ilustr.

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Mačkare - pustni otok sredi Dolenjske. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 221-231, ilustr.

STANONIK, Marija. Avgust Pavel in slovstvena folklor v njegovi pesniški zbirki Tako pojem psalme v naročje slepe doline. V: ZORKO, Zinka (ur.), PAUKO, Miha (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.). *Avgust Pavel*, (Zora, 23). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 115-122.

STANONIK, Marija. Kaj pa slovar žirovskega govora? V: ZORKO, Zinka (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), KOLETNIK, Mihaela (ur.), ČEH, Jožica (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.). *Glasoslovje, besedoslovje in besedovorje v delih Jakoba Riglerja*, (Zora, 25). Maribor: Slavistično društvo, 2003, str. 187-198.

STANONIK, Marija. Literarnozgodovinski vidik slovstvene folklor. V: BOROVIK, Silvija (ur.), KOVAČ, Zvonko (ur.), TOKARZ, Božena (ur.), ŠTUHEČ, Miran (ur.). *Literarni izzivi*. [Ljubljana]: Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Maribor: Pedagoška fakulteta, 2003, str. 278-323.

STANONIK, Marija. Novosti Matije Murka pri raziskovanju slovstvene folklor. V: *Murkova epoka slovanske filologie*. Praha: Slovanský ústav: Euroslavica, 2003, str. 47-70.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

DRNOVŠEK, Stanka. *Litijski karne val. V: FIKFAK*, Jurič (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 271-278, ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

RAMŠAK, Mojca. *Portret glasov : raziskave življenjskih zgodb v etnologiji - na primeru koroških Slovencev*, (Borec, 55, 603-607). Ljubljana: Društvo za proučevanje zgodovine, antropologije in književnosti, 2003. 429 str., ilustr.

JERMAN, Katja. *Promenada v Ljubljani*. Ljubljana: Viharnik, 2003. 91 str., ilustr.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid ... [et al.], KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1>-, ilustr.

Znanstveni film, zvočni ali video posnetek

KRIŽNAR, Naško. *Peka božičnega kruha*, (Podobe znanosti, 3). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003. 1 videokaseta (VHS, Betacam) (ca 29 min), barve, zvok.

KRIŽNAR, Naško, MIHELIČ, Darja. *Bogo Grafenauer : oris življenja in dela*, (Podobe znanosti, 2). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003. 1 videokaseta (VHS, Betacam) (ca 27 min), barve, zvok.

KRIŽNAR, Naško. *Pokrajine v Sloveniji*, (Podobe znanosti, 6). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003. 1 videokaseta (VHS) (ca 27 min), barve, zvok.

KRIŽNAR, Naško. *Po sledovih pračloveka v Idrijskem hribovju*, (Podobe znanosti, 1). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2003. 1 videokaseta (VHS, U-matic) (ca 11 min), barve, zvok.

KRIŽNAR, Naško. *Zgodba o neandertalčevi piščalki*, (Podobe znanosti, 5). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 2003. 1 videokaseta (VHS) (ca 13 min), barve, zvok.

SUMMARY

Work at the Institute of Slovene Ethnology concentrated on the research projects *Ethnological Culture Research in Slovenia and Neighboring Countries*, *Lexicon of the Ethnology of Slovenes and Customs and Festivals in Slovenia in the Second Half of the 20th and at the Beginning of the 21st Centuries*, on the international project the *Aquadapt*, and on the bilateral project *Customs as Identification Factor in the Development of New European Regions*.

The second revision of the *Leksikon etnologije Slovencev* (Lexicon of the Ethnology of Slovenes) was completed. Research work on the project titled "Customs and Festivals in Slovenia in the Second Half of the 20th and at the Beginning of the 21st Centuries" continued with fieldwork research. A special documentary sample with the texts on holidays and customs, taken from the material written for the Lexicon in the Access computer program, was completed in 2003, it will be used in the preparation of the fundamental data collection on customs. H. Ložar - Podlogar worked on the research of birth, marriage and death customs of Slovenes and Germans from the Kočevje region. She also continued her research of the customs and

holidays of the yearly cycle, which she analyzed and documented in the entire Slovene ethnic territory. J. Fikfak analyzed certain contemporary features of the Škoromati Carnival masks, and especially the relation between numerous researchers from the past who had been interested in this phenomenon, and the object of their research; his research is but a part of the preparations for a future publication on ritual practices. A. Poljak started her research work titled "Transformation of Work Customs, with Emphasis on Agriculture in the Vicinity of Ljubljana". Research of the role of family, kinship and neighborhood within the yearly-cycle customs in Venetia Slavia was done by M. Ravnik. She documented various events in Val Natisone, Prekmurje, Porabje and in Austrian Carinthia. K. Jerman continued her research of cultural, economic and social processes and transborder activities between the towns of Gorizia, Italy, and Nova Gorica on the Slovene side of the border. M. Godina - Golija analysed different editions of *Slovenska kuharica* (Slovene Cookbook) since the first one printed in 1912, and researched the role of Felicita Kalinšek, a prominent Slovene cookbook author, on the food

culture in Slovenia. M. Stanonik prepared and completed a book titled *Slovenske povedke iz 20. stoletja* (Slovene Tales from the 20th Century), she also researched the literary folklore of Prekmurje and continued with the preparation of Slovene proverbs and sayings. M. Kropelj prepared for "The New Types of International Folktales" a list of Slovene folktale types corresponding to international types of folktales. She also continued her research of folk narrative material in Rosental in Carinthia and the research of contemporary legends of Slovenian students. B. Ivančič Kutin continued

her study and analysis of the material pertaining to her doctoral thesis titled "Context and Textual Aspects of Folktales in the Bovee Region". The Audiovisual Laboratory celebrated its 20th anniversary in 2003. N. Križnar organized a survey of its visual research projects and a special thematic volume of the Bulletin of Slovene Ethnological Society dedicated to visual Anthropology. Visual research of culture continued throughout 2003 and the Laboratory videography increased considerably. The institute published its two regular publications, *Traditiones* and *Studia mythologica Slavica*.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Marjetka Golež Kaučič, akademik Uroš Krek (predsednik do 13. 5.), akademik Lojze Lebič (predsednik od 13. 5.), akademik dr. Milko Matičev, dr. Marija Klobčar, mag. Drago Kunej.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Marjetka Golež Kaučič, višja znanstvena sodelavka.

Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Marko Terseglav.

Znanstvena sodelavka: dr. Marija Klobčar.

Asistentka z magisterijem: mag. Urša Šivic.

Asistentki: Rebeka Kunej (mlada raziskovalka), Maša Marty.

Strokovni sodelavec s specializacijo v humanistiki: Mirko Ramovš (do 30. 6.).

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Robert Vrčon.

Višji strokovni sodelavec: mag. Drago Kunej.

Strokovni sodelavec: Gregor Strle.

Tajnica: Barbara Šterbenc Svetina (do 7. 4.), Anja Serec Hodžar (od 7. 4.).

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskave slovenske ljudske glasbene in plesne kulture

Vodja raziskovalnega programa: M. Golež Kaučič.

Slovenska ljudska pesemska, glasbena in plesna dediščina

Vodja projekta: M. Golež Kaučič.

V letu 2003 sta bila raziskovalni program in projekt zaključena, vendar se bodo nekatere raziskave, ki so kontinuiranega značaja, nadaljevale še v naslednjem programu. V njunem okviru so na podlagi terenskega dela, analize virov in gradiva ter v skladu s teoretičnimi spoznanji stroke potekale sistematične in temeljite raziskave ljudske glasbene in plesne kulture. Njihovi izsledki pojasnjujejo izvir, sprejemanje, posredovanje in spreminjanje različnih pojavov ljudske pesemske, glasbene in plesne dediščine. Znanst-

vene razprave in izdaje gradiva, ki so nastajale na podlagi raziskav, predvsem korpus "Slovenske ljudske pesmi", dajejo na vpogled bogastvo slovenske ljudske kulture, sistematizacija in računalniška obdelava pa omogočata boljšo preglednost arhivske zbirke GNI, ki sodi glede na številčnost naroda med največje tovrstne zbirke v Evropi. V raziskovalnem programu in pri projektu so poleg vodje sodelovali še vsi drugi sodelavci inštituta: M. Klobčar, dr. Zmaga Kumer (zunanja sodelavka), D. Kunej, R. Kunej, M. Marty, M. Ramovš (od 1. 7. zunanji sodelavec), Julijan Strajnar (zunanji sodelavec), G. Strle, U. Šivic in R. Vrčon.

Slovenske ljudske pesmi, 5. knjiga - pripovedne pesmi z družinsko tematiko

Korpus "Slovenske ljudske pesmi" pomeni eno temeljnih del slovenske duhovne kulture in je eden najobsebnjših kulturoloških projektov v Sloveniji in širše. Končni cilj je komentirana znanstvena izdaja in predstavitev celotnega slovenskega ljudskega pesništva po kriterijih evropske znanstvene folkloristike in po priporočilih UNESCO za varovanje ljudske duhovne dediščine.

V letu 2003 so bile za 5. knjigo opravljene redakcije glavnih tipov, pregledani so bili komentarji in pojasnila, dokončanih je bilo še 30 tipov za dodatek k temeljni zbirki, zanje so bili napisani tudi spremni strokovni komentarji. Začele so se priprave za posamezne registre. Za 6. knjigo je bilo transkribiranih 10 melodij živalskih pripovednih pesmi (R. Vrčon).

Ljudsko in umetno - dva obraza ustvarjalnosti (M. Golež Kaučič)

Za monografijo, ki je bila končana že v letu 2002, je bila opravljena končna redakcija. Narejenih je bilo še devet preglednic in tabel, izbrane so bile fotografije in druge ilustracije (22) ter notni primeri (12), napisani so bili predgovor, pripis in povzetek za angleški prevod ter celotna bibliografija, pripravljena je bila priloga k monografiji. Knjigaje izšla novembra in obsega 329 strani.

Na podlagi teorije intertekstualnosti sta bila pripravljena dva referata. Prvi *Teorija intertekstualnosti in njena uporaba v folklorističnih raziskavah* za svetovni slavistični kongres in drugi *Mrtvaška kost kaznuje objestneža: Slovenska ljudska balada in sodobna pe-*

dr. M. Golež
Kaučič

dr. M. Klobčar

mag. D. Kunej

R. Kunej

M. Marty

M. Ramovš

A. Serec Hodzar

G. Strle

mag. U. Šivic

B. Šterbenc Svetina

dr. M. Terseglav

mag. R. Vrčon

sem / The Dead man's Bone Punishes a Wanion Man: A Slovene Folk Ballad and Contemporary Literary Poem za mednarodni simpozij raziskovalcev balad. V pripravi (pregled gradiva in teoretične literature) je referat *Slovenska ljudska pesemska kultura na prepihu vplivov, dotikanj in opozicij vzhoda, zahoda, juga in severa / Slovene Folk Song at the Crossroads of Influences, Contacts and Oppositions of the East, West, North and South* za 8. svetovni etnološki kongres SIEF, ki bo leta 2004 v Marseillu.

Živalske podobe v slovenski ljudski pesmi (M. Golež Kaučič)

Nadaljevale so se priprave za monografijo z gornjim naslovom. Dopolnjen je bil pregled tuje literature na to temo, slovenskemu gradivu so bili dodani primeri živalskih balad iz Anglije, Skotske, Portugalske, Nemčije, Hrvaške in Francije (34 primerov). Opravljena je bila komparativna analiza tujih in slovenskih primerov.

Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline (M. Klobčar)

Raziskava odnosov med družbeno razslojenostjo in pesemskim izročilom v Tuhinjski dolini je v preteklem letu temeljila predvsem na snemanjih na terenu in obdelavi posnetega gradiva. Težišče snemanj so bili pogovori, ki so bili vodeni s pomočjo izdelanih vprašalnic. Ob terenskem delu je bilo posnetih veliko fotografij, zbrane so bile stare fotografije, ki niso le ilustracija, temveč tudi pomemben samostojni dokument. Posneto gradivo je bilo arhivirano in so bili zanj izdelani zapisniki, za samo raziskavo pa je bilo obdelano le delno, saj prepisovanje podatkov in izdelava kartotečnega sistema potekata ločeno od obdelave za zvočni arhiv in je delo zaradi narečnega zapisovanja zelo zamudno.

Izid monografije je predviden v letu 2007. Do zdaj pridobljeni podatki omogočajo le pisanje krajših, tematsko zaokroženih člankov. Iskanje razmerja med socialno strukturo in ljudsko pesmijo namreč zahteva zelo poglobljen pregled socialne strukture, hkrati pa dobro poznavanje ljudske pesmi. Razumevanje socialne strukture pa zahteva poleg poznavanja gospodarstva in materialne kulture tudi poznavanje duhovnega sveta.

Transformacija slovenskih ljudskih pesmi v nekaterih vrsteh zabavne glasbe v devetdesetih letih 20. stoletja (U. Šivic)

Raziskava se ukvarja z vrstmi popularne glasbe iz obdobja devetdesetih let 20. stoletja do danes in z ustvarjalci oziroma njihovimi posamičnimi glasbenimi izdelki, ki so v središče svojega umetniškega

navdiha in idejne ustvarjalnosti vzeli ljudsko pesem. Zgodovinsko gledano pojav ni edinstven, saj ima v svoji neposredni preteklosti že svoje predhodnike, vendar je prav specifična zgodovinske perspektive ključno vezana na slovensko politično, s tem tudi narodnostno-istovetnostno zgodovino. Zato je kvantitativno kot kvalitativno nezanemarljiv pojav, vreden etnomuzikološkega raziskovanja z muzikološkimi, antropološkimi in zgodovinskimi smernicami. V letu 2003 je bila zasnovana metodologija raziskave, opravljen pa je bil tudi pregled najosnovnejše literature.

Ljudska glasba severne Istre (M. Marty)

Rezultat raziskave je skoraj dokončana obsežnejša študija, ki je del magistrske naloge. Njeni izsledki bodo pripomogli k celovitejšemu pregledu slovenske ljudske glasbe v Istri ter njenih prepletanj z glasbami drugih etnij ter drugih zvrsti. Študija skuša odgovoriti na vprašanje, v kakšni obliki ljudska glasba še živi in kakšna je njena vloga med ljudmi, tako med izvajalci kot tudi pasivnimi spremljevalci te oblike duhovne kulture. Raziskava je potekala v okviru podiplomskega študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Plesno izročilo na Slovenskem (R. Kunej, M. Ramovš)

Za magistrsko delo *Vplivi folklorizma na slovensko plesno izročilo*, ki poteka v okviru podiplomskega študija na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je bil napisan teoretični del (uvodno poglavje, opredelitev plesnega izročila, folklorizma in plesnega folklorizma, opredelitev plesnega izročila Bele krajine in njegove tipologije, zgodovinski razvoj folklorizma v Beli krajini). Terensko delo je bilo usmerjeno na pridobivanje pomembnega gradiva, ki je potrebno za raziskavo. To je bilo predvsem snemanje različnih izvajalcev ljudskega plesa Bele krajine z videokamero ali pridobivanje že posnetih kadrov s to tematiko.

Opravljena je bila raziskava o pojavu in razvoju valčka na Slovenskem, ki je na podlagi analize slovenskega in tujega gradiva skušala ugotoviti značilnosti valčka na Slovenskem. Rezultat raziskave je razprava *Valček kot slovenski ljudski ples*. V letu 2003 je bila pripravljena (izbor, uvod, komentarji) in izdana prva zgoščenka zvočnih posnetkov ljudske plesne glasbe, in sicer *Slovenske ljudske plesne viže - Koroška*.

Nadaljevalo se je zbiranje drugega etnokoreološkega gradiva s ciljem spremljati drugotno življenje ljudskega plesa (folklorne skupine). Nabrano gradivo je

bilo sproti sistemizirano, katalogizirano in vneseno v računalniško bazo. V letu 2003 je bilo zaključeno vnašanje v bazo ljudskih plesov, ki po zaključku vnosov vsebuje 1129 enot (zapisov ljudskih plesov). Izdelana je bila osnova maske za iskanje, poleg tega pa so bile izdelane tudi smernice za boljše iskanje.

Folkloristične študije: Ljudsko slovstvo v obravnavah literarne zgodovine in folkloristike (M. Tersegav)

V raziskavi, ki je zajela obdobje od romantike do danes, je poudarjeno, kako različno obe vedi obravnavata isto snov in zakaj do tega sploh prihaja. Izsledki raziskave dokazujejo, da danes ni več moč vztrajati zgolj pri literarno-zgodovinskem vidiku, saj tako slovenska kot evropska folkloristika dokazujeta, da gre pri ljudskem slovstvu za specifičen pojav, ki mu danes v celoti sledi le folkloristika. V raziskavi, ki je končana, so bili pregledani, dokumentirani in ovrednoteni vsi članki, študije in knjige s področja literarne zgodovine od njenih začetkov do danes, ob tem pa še folkloristični pogledi na isto gradivo. Pregledano in komentirano je bilo 50 razprav, tudi tujih.

Arhiv GNI (D. Kunej)

V skladu s programom zaščite na terenu posnetih izvirnikov so bile v letu 2003 izdelane arhivske varnostne kopije (digitalni klon) 88 terenskih DAT-kaset (okoli 115 ur gradiva). Pri tem je bilo opravljeno tudi testiranje izvirnih DAT-kaset in pripadajočih presnetih kopij, izdelana je bila tudi ustrezna tehnična dokumentacija vseh testov. Za arhiviranje in presnemavanje je bila pripravljena zbirka originalnih trakov Iva Cianijs. Sestavljenih je bilo 269 kratkih trakov, 2–3 minutnih enot v daljše enourne celote. Dopolnjeni so bili nekateri vsebinski podatki o posnetkih.

Na podlagi računalniške baze podatkov za popis CD-plošč in kaset je bila zasnovana in izdelana računalniška baza podatkov za popis magnetofonskih trakov in DAT-kaset. V bazo podatkov je bilo vpisanih 2380 zapisov – enot (vsi terenski magnetofonski trakovi in arhivsko zavedene terenske DAT-kasete).

Nadaljevala se je obsežna raziskava o občutljivosti CD-R nosilcev na svetlobo in sončne žarke, ki poteka že nekaj let. Dosedanji rezultati raziskave so bili dvakrat javno predstavljeni, in sicer na mednarodnem simpoziju "Istarski etnomuzikološki susreti" v Roču na Hrvaškem (*Težave pri zaščiti zvočne dediščine na primeru omejene trajnosti CD-R nosilcev*) in na mednarodni letni konferenci IASA v Pretoriji (JAR) (*The Use of CD-Rs for Archival Storage and Preservation*).

Na podlagi dogovora s Slovenskim gledališkim muzejem sta se nadaljevala zaščita in presnemavanje

njihove zvočne zbirke z magnetofonskih trakov. Izdelani so bili arhivski presnetki z DAT-kaset SGM (86 DAT-kaset, okoli 75 ur gradiva) na CD-R nosilce, pripravljena je bila tudi vsa pripadajoča tehnična dokumentacija o presnetkih.

Arhiv GNI je v prvem delu leta 2003 pridobil novo avdio računalniško delovno postajo, v drugem delu je potekalo privajanje na novo tehnologijo, izdelane so bile testne digitalizacije in poskusna obdelava vzorčnih magnetofonskih trakov.

Izbrano, presneto in zvočno obdelano ter restavrirano je bilo zvočno gradivo GNI za zgoščenki *Slovenske ljudske plesne viže – Koroška in Od Ribnice do Rakitnice*, ki sta izšli v seriji "Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta". Pripravljeno je bilo zvočno gradivo za nastajajočo zgoščenko *Slovenske zimske kolednice*, za katero je bila izdelana tudi matrica. Izdelanih je bilo 28 zapisnikov terenskih snemanj (M. Marty, R. Vrčon).

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Stoletnica OSNP (Odbora za nabiranje slovenskih narodnih pesmi) – vključevanje slovenske pesemske dediščine v evropski okvir

Vodja projekta: M. Klobčar.

Program projekta ima za končni cilj: izdelava zgoščenke (2004) s pesmimi, postavitve razstave s spremljajočim katalogom (2005), organizacija simpozija (2005), objava raziskovalnih prispevkov (2005), preureditev in digitalizacija arhiva OSNP (2004–2006). Digitalizacija arhiva OSNP je hkrati mednarodni projekt, saj pri njem poleg Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU sodeluje tudi University of Milwaukee Golda Meir Library. Predvideno sodelovanje z Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju zaradi sprememb znotraj te institucije zaenkrat še ni jasno. V projektu poleg vodje sodelujejo še D. Kunej, R. Kunej, M. Marty, M. Ramovš (do 31. 6.), G. Strle, U. Šivic (od 1. 7.) in R. Vrčon. V letu 2004 je bilo sondažno pregledano gradivo, in sicer zapuščina OSNP (dopisi, vprašalnice) ter literatura, ki ta del zgodovine stroke obravnava, s čimer je bila ustvarjena tudi podlaga za razstavo in spremljajoči prispevek. Začelo se je zbiranje gradiva za razstavo, predvsem stare fotografije. Za nekatere od njih je bilo potrebno veliko poizvedovanja, dogovarjanja in dopisov. Sklenjen je bil dogovor s Slovenskim etnografskim muzejem glede postavitve razstave, ki je predvidena za marec 2005, in sicer v upravni stavbi muzeja (M. Klobčar, R. Kunej, M. Ramovš). Izdelana je bila idejna zasnova izbora pes-

mi za zgoščenko in prireditve "Zajuckaj in zapoj", katere tema bodo "pesmi iz zbirke OSNP" (D. Kunej, M. Marty, U. Šivic).

V procesu izgradnje digitalnega arhiva OSNP je potekalo skeniranje, urejanje in indeksiranje digitalnega gradiva (okoli 70 map) ter vnašanje metapodatkov v bazo (400 vnosov). Dokončana je bila teoretična zasnova aplikacije za iskanje in vnašanje melodij po zgolj melodičnih kriterijih (G. Strle).

V okviru projekta se je začela priprava za raziskavo *Vloga snemalnih aparatov pri nastajanju zbirke OSNP* (D. Kunej), na podlagi Steletovih zapisov v Kamniku pa je bila opravljena raziskava o vlogi ljudskih pesmi v meščanskem okolju *Ljudske pesmi v meščanskem okolju - pričevanje ljudskega v meščanskem ali meščanskega v ljudskem* (M. Klobčar). V ta namen je bilo pregledanega veliko arhivskega gradiva v Nadškofijskem arhivu in v Zgodovinskem arhivu Ljubljana. S podobno problematiko je povezan prispevek *Kamničani v Steletovih zapisih*, ki ga je prav tako napisala M. Klobčar.

Terensko delo

Sodelavci (M. Klobčar, D. Kunej, R. Kunej, M. Marty, M. Ramovš, U. Šivic) so za terenske raziskave porabili 50 dni. Posneli so 720 zvočnih enot pesemskih in instrumentalnih melodij ter 377 minut različnih etnomuzikoloških, etnokoreoloških in drugih etnoloških podatkov. Terenske raziskave so dokumentirali s fotografijami (325), diapozitivi (30) in video posnetki (265 minut). Za ugotavljanje sedanjega življenja ljudskih pesmi, glasbe in plesa ter sprememb, ki jih prinaša folklorizem, so spremljali različne prireditve, na katerih so nastopali pevci in godci ter folklorno-plesne skupine, ki gojijo dediščino domačih krajev in bili večkrat tudi strokovni ocenjevalci teh prireditev. Raziskovalno delo je potekalo v naslednjih krajih: Adlešiči, Arnače, Beltinci, Bevče, Brestanica, Brežice, Cerkno, Česnjice v Tuhinjski dolini, Črnomelj, Drežnica, Godič pri Kamniku, Gradišče na Kozjaku, Hlevni vrh nad Logatcem, Kamnik, Kavče, Laze, Lenart, Ljubljana, Loznica, Luče, Osp, Pišce, Podgorci, Podkraj, Podlehnik pri Ptuj, Preloka, Sevnica, Skomarje, Skorba pri Ptuj, Šmartno na Pohorju, Špeter pri Čedadu, Šulinci, Tinje, Trčet, Vinica pri Črnomlju, Vrh nad Sovodnjami, Vrhpolje pri Kamniku.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Golež Kaučič je za Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport napisala *Program razvoja folkloristike in raziskovalni program Folkloristične in et-*

nološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture, dopolnila in revidirala elaborat z naslovom *Tradicija in sodobnost kot enega izmed štirih modulov v okviru programa "Primerjalni študij idej in kultur"* Raziskovalne šole za primerjalne študije ZRC SAZU (Podiplomski študijski program za pridobitev magisterija in doktorata) ter napisala zaključno poročilo o delu med letoma 1998 in 2002 raziskovalne skupine raziskovalnega programa *Raziskave slovenske ljudske glasbene in plesne kulture*. Je podpredsednica Mednarodne komisije za raziskovanje balad: KfV (SIEF), po odloku Ministrstva za šolstvo, znanost in šport je postala članica personalnega jadra za polje Etnologija.

- M. Klobčar je članica uredniškega odbora zbornika ISN in GNI *Traditiones*, kjer je zadolžena predvsem za objavljane recenzij, urednica zbirke "Folkloristika" (v letu 2003 izšli dve knjigi) in članica Komisije za pripravo stoletnice smrti Gasperja Križnika. Vodila je komisijo za izbor osnovnošolskih raziskovalnih nalog kamniško-domžalskega območja, ki nastajajo v okviru gibanja Znanost mladini. Napisala je članek *Devet desetletij Mare Pucelj, vtkanih v izročilo in spomin*.
- D. Kunej je na Akademiji za glasbo prijavil doktorski študij in začel zbirati literaturo za pripravo doktorske disertacije. Za serijo kratkih radijskih oddaj v okviru 3. programa Ars Radia Slovenije "Glasbeno kukalo", ki so jih pripravljali sodelavci GNI, je presnel, pripravil in večkrat tudi zvočno obdelal pesemske in instrumentalne primere. S strokovnimi nasveti je pomagal pri urejanju posnetega zvočnega gradiva dr. Marije Stanonik iz Instituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, ki je bilo izročeno v hrambo v zvočni arhiv GNI. Za različne porabnike je presnemaval zvočno gradivo iz arhiva GNI (okoli 16 ur gradiva). Je član diskusijske skupine za zaščito zvočnih posnetkov v okviru Združenja za posnete zvočne zbirke (ARSC - Association for Recorded Sound Collections) in diskusijske skupine za vprašanja avdiovizualnih nosilcev ("AV Media Matters"), ki s pomočjo medmrežne povezave združuje strokovnjake različnih AV področij s celega sveta. Je član Slovenskega društva za akustiko (SDA), pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti pa član Ekspertne komisije za folklorno dejavnost in Izpitne komisije za pridobitev naziva Izprašani vodja folklorne skupine.
- R. Kunej je v okviru magistrskega študija dokončala obveznosti pri predmetih slovenska etnologija, teoretski seminar, etnomuzikologija, folkloristika in težnje v sodobni evropski etnologiji. Uležila

- se je mednarodnega posvetovanja "Istarski etnomuzikološki susreti" v Roču, Hrvaška (11. 5.).
- M. Marty je bila sourednica *Otroške pesmarice*, ki bo izšla pri Založbi Mladinska knjiga, in zanjo izdelala 5 melodičnih transkripcij. Pri projektu *Leksikon: Etnologija Slovencev* je opravila nekaj redakcij, korektur ter dopolnitev glasbenih gesel, delne korekture drugih gesel, izdelala nove ključne besede za nadaljevanje projekta (za morebitno razširitev leksikona na področju etnomuzikologije) in že oddana gesla dopolnila z bibliografskimi podatki. Pripravila in uredila zgoščenko *Slovenske zimske kolednice / Slovenian Winter Kolednica* za založbo Naxos World, Tenesse, ZDA. Od 2. do 9. 7. je bila mentorica etnomuzikološki študentski skupini pri projektu "Etnološki temelji regijskega parka Pohorje", ki ga je pripravil Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Skupaj z U. Šivic je pripravila srečanje ljudskih godcev *Zajuckaj in zapoj - Tamburice* v Prešernovi dvorani SAZU (13. 9.).
 - M. Ramovš je bil somentor mladi raziskovalki R. Kunej pri načrtovanju in pripravi magistrske naloge. Za fototeko je dopolnjeval nekatere še nepopolne podatke. Je član uredniškega odbora zbornika ISN in GNI *Traditiones*, Ekspertne skupine za folklorno dejavnost pri Javnem skladu Republike Slovenije za folklorno dejavnost in prav tam Izpitne komisije za pridobitev naziva Izpraznjeni vodja folklorne skupine.
 - G. Strle je pripravil vsebino in prijavo CRP *Multimedijška predstavitev slovenske kulturne dediščine - Študija uporabnikov* ter vsebino in prijavo za mednarodni projekt z različnimi evropskimi partnerji EU *EPOCH - European Research Network on Excellence in Processing Open Cultural Heritage*, katerega koordinator je bila University of Brighton, Velika Britanija (v projekt so vključeni še M. Golež Kaučič, M. Klobčar in D. Kunej). Zasnoval je projekt "Digitalni arhiv SLP" in pripravil vsebinske zahteve pogodbe in dogovarjanje z *Golda Meir Library*, University of Milwaukee. Nudil je tehnično pomoč pri pripravi knjige M. Golež Kaučič *Ljudsko in umetno - dva obraza ustvarjalnosti*.
 - U. Šivic je bila sourednica *Otroške pesmarice*, ki bo izšla pri Založbi Mladinska knjiga, in zanjo izdelala 7 melodičnih transkripcij. Sodelovala je tudi pri pripravi zgoščenke *Slovenske zimske kolednice - Slovenian Winter Kolednica* (ur. M. Marty). Udeležila se je Mednarodnega kongresa *Evropskega združenja za tradicionalno glasbo in pes* (European Network of Traditional Music and Dance, ENTMD) v Luxembourg (2.-3. 5.), kjer je aktivno sodelovala na diskusijskih delavnicah. Bila je somentorica skupine za ljudsko glasbo in ples na "Raziskovalnem taboru Šentilj pri Velenju 2003" (17.-21. 8.). Skupaj s S. Pettanom je organizirala drugi letni simpozij z naslovom *Slovenska ljudska glasba v luči evropskih povezovalnih procesov*, ki je potekal 22. 11. v Prešernovi dvorani SAZU. V sodelovanju z M. Marty je pripravila srečanje ljudskih godcev *Zajuckaj in zapoj - Tamburice* v Prešernovi dvorani SAZU (13. 9.).
 - M. Terseglav je bil član Organizacijskega odbora za pripravo svetovnega slavističnega kongresa. Je član uredniškega odbora Knjižnice Glasnika SED, mednarodnega uredniškega odbora Narodne umjetnosti v Zagrebu, član Komisije za podelitev Štrekljevih nagrad in član IOF (International Organisation of Folklore).
 - R. Vrčon je za morebitno objavo pripravil (dopolnitev in predelava) magistrsko delo *Fantje na vasi - ljudski pevci*. Izdaja bo predvidoma razdeljena na knjižni in zvočni del (priložena zgoščenka s posnetki petja skupine "Fantje na vasi").
 - Sodelavci Glasbenonarodopisnega inštituta so gradivo in nasvete posredovali vsem, ki so to potrebovali za znanstveno, pedagoško, kulturno-prosvetno ali umetniško delo. Pri slednjih dveh so se tudi sami aktivno udeleževali (D. Kunej, R. Kunej, M. Marty, M. Ramovš, J. Strajnar, U. Šivic).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Inštitutska knjižnica (3797 enot) je priročna, za potrebe sodelavcev in urejena po petih vsebinskih področjih (slovenske zbirke, tuje zbirke, domača strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura) s katalogi za vsako posebej (avtorski in stvarni). Za knjižnico je do 31. 5. skrbela Z. Kumer, od 1. 6. pa je zanjo zadolžen G. Strle. V letu 2003 je bilo za knjižnico pridobljenih 100 enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones* 32/1, 2 (2003). Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednica dr. Maja Godina Golija.
- *Valens Vodusek, Etnomuzikološki članki in razprave*. Uredila Marko Terseglav in Robert Vrčon, Zbirka Folkloristika, Založba ZRC, Ljubljana 2003, 312 str.

- *Marjetka Golež Kaučič, Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti*. Zbirka Folkloristika, Založba ZRC, Ljubljana 2003, 329 str.
- *Ena urea bo prišla – Mrliške pesmi na Slovenskem*. Zbrala in uredila Zmaga Kumer, Založba Družina, Ljubljana 2003, 235 str., note.
- *Slovenske ljudske plesne viže – Koroška / Slovene folk dance music – The Koroška region*. Zgoščenka iz zbirke "Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta". Izbor zvočnega gradiva iz arhiva GNI ZRC SAZU pripravili: Mirko Ramovš, mag. Drago Kunej in Rebeka Kranjec. Spremnna beseda: Mirko Ramovš. Uredila: mag. Drago Kunej in Rebeka Kunej. Priprava in zvočna obdelava izbranega gradiva: mag. Drago Kunej. Izdal in založil Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU.
- *Od Ribnice do Rakitnice – Ljudska pesem in glasba v Ribniški dolini*. Zgoščenka iz zbirke "Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta". Izbor zvočnega gradiva iz arhiva GNI ZRC SAZU pripravili dr. Zmaga Kumer, mag. Drago Kunej in Mirko Ramovš. Spremnna beseda: dr. Zmaga Kumer. Uredil, pripravil in obdelal zvočno gradivo: mag. Drago Kunej. Izdali in založili Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, Škrabčeva domačija Hrovača in Miklova hiša Ribnica.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija.
- Institut für Volksmusikforschung na Dunaju, Avstrija.
- Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju, Avstrija.
- Steirisches Volksliedwerk v Gradcu, Avstrija.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija.
- Slovenski narodopisni inštitut "Urban Jarnik" v Celovcu, Avstrija.
- Institut ruskoj literaturi "Puškinski dom" v Sankt Peterburgu, Rusija.
- Etnologický ústav Akademie věd ČR v Prahi, Češka.
- Ústav hudobnej vedy SAV v Bratislavi, Slovaška.
- Instytut Sztuki PAN v Varšavi, Poljska.
- Institut za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu, Hrvaška.
- Ethnographical Institute of Hungarian Academy of Sciences ter Akademiai Kisebbségkutató Műhelye v Budimpešti, Madžarska.
- Golda Meir Library, Milwaukee/Wisconsin, ZDA.

- Univerza v Augsburgu, Nemčija.
- University of Brighton, Velika Britanija.
- Mednarodno združenje tonskih mojstrov (AES).
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov (IASA).
- Mednarodno združenje za posnete zvočne zbirke (ARSC).

OBISKI V INŠTITUTU

- Študentje muzikologije s predavateljem dr. Svaniborjem Pettanom, 21. 1.: predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega arhiva; poslušanje izbranih primerov vokalne in instrumentalne ljudske glasbe iz arhiva GNI.
- Ivo Lešnik, podiplomski študent, več obiskov, prvi 7. 3.: pogovor o tehničnih možnostih in izkušnjah pri računalniški obdelavi in analizi zvočnega gradiva ter predstavitev zvočnega arhiva GNI.
- Norm Langley iz Londona, pisec turističnega vodnika po Sloveniji (*The Rough Guide to Slovenia*), 28. 3.: seznanitev z zvočnim arhivom GNI in zvočnimi publikacijami slovenske ljudske glasbe.
- Sodelavci Miklove hiše v Ribnici, več obiskov, prvi 16. 4.: dogovarjanje in izpeljava skupne izdaje zgoščenke *Od Ribnice do Rakitnice*.
- Študentje 1. letnika etnologije s predavateljem Jako Repičem, 15. 5.: predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva; poslušanje izbranih primerov vokalne in instrumentalne ljudske glasbe iz arhiva GNI.
- Dr. Dietrich Schüller, direktor Phonogrammarchiva ÖAV z Dunaja, 6. 6.: pogovor o nadaljnjem sodelovanju in aktivni udeležbi v tehničnem komiteju IASA (TC IASA).
- J. Kenneth Moore, kurator oddelka glasbil pri The Metropolitan Museum of Art iz New Yorka, ZDA, 30. 6.: predstavitev rekonstrukcije koščene piščali in njenih zvočnih možnosti; pogovor o sodelovanju pri morebitni postavitvi razstave v New Yorku.
- Dr. Emil Brix, veleposlanik za kulturo in znanost Republike Avstrije, Maximilian Eichinger, predstavnik za kulturo in znanost Ambasade Republike Avstrije v Sloveniji, in prof. dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, 22. 10.: predstavitev zvočnega arhiva GNI, načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega arhiva.
- Prof. dr. Anthony Seeger, predavatelj na UCLA v Kaliforniji in generalni sekretar ICTM (International Council for Traditional Music) ter

- predsednik Sekcije za raziskovalne arhive (Research Archives Section) pri IASA, 11. 11.: predstavitev zvočnega arhiva GNI, načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva.
- Prof. dr. Edvard Kovač iz Univerze v Toulousu ter Jasmina Ambrasič in Damjana Pintarič iz Občine Bled, 13. 11.: pogovor o sodelovanju pri mednarodnem projektu Culture 2000 in obeleževanju obletnice delovanja sv. Martina: Mission Martin de Tours – Personnage Européen, skupaj z Madžari, Nemci, Italijani in Španci; koordinator je občina Bled.
 - Gorazd Knific, vodja restavratorskega fotografskega oddelka Mestnega muzeja Ljubljana, več obiskov: pogovori o tehničnih možnostih in izkušnjah pri arhiviranju digitalno zapisanega gradiva; izmenjava izkušenj ter rezultatov testiranja stabilnosti CD-R nosilcev.
 - Mojca Kreft iz Slovenskega gledališkega muzeja, več obiskov: dogovori in izpeljava sodelovanja – arhiviranja zvočnega gradiva v GNI.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež Kaučič

- *Prešeren in Lepa Vida*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 29. 1.
- *Podoba ženske v slovenski ljudski pesmi*. – Predavanje v okviru Domžalskega kulturnega tedna, Knjižnica Domžale, 12. 3.
- *Slovenske ljudske balade: Lenora ali Mrtvec pride po ljubico*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 7. 5.
- *Godec pred peklom: ljudska balada in Tauferjeva pesem*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 14. 5.
- *Samomor nune zaradi nesrečne ljubezni*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 21. 5.
- *Detomorilka*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 4. 6.
- *Desetnica*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 11. 6.
- *Mrtvaška kost kaznuje objestneža: Slovenska ljudska balada in sodobna pesem / The Dead man's Bone Punishes a Wanton man: A Slovene Folk Ballad and Contemporary Literary Poem*. – Referat

- na 33. mednarodnem simpoziju raziskovalcev balad, Austin/Texas, ZDA, 23.–28. 6.
 - *Kralj Matjaž*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 25. 6.
 - *Zajuckaj in zapoj*. – Pozdravni govor na koncertu tamburaških sestavov, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 13. 8.
 - *Teorija intertekstualnosti in njena uporaba v folklorističnih raziskavah*. – Referat na 13. svetovnem slavističnem kongresu, Ljubljana, 21. 8.
 - *Uganka, imenovana balada*. – Nastopno predavanje za študente slovenistike (za pridobitev naziva "docentka za slovensko književnost"), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 22. 10.
 - *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti*. – Predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 10. 12.
 - *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti, Od Ribnice do Rakitnice, Slovenske ljudske plesne viže – Koroška*. – Uvodne besede na tiskovni konferenci ob izidu knjige in dveh zgoščenk, Mala dvorana ZRC SAZU, 10. 12.
 - *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti*. – Predstavitev knjige na 2. programu Radia Slovenije, 10. 12.
 - *Od Ribnice do Rakitnice*. – Predstavitev zgoščenke (skupaj z D. Kunejem in direktorico Miklove hiše Vesno Horžen) v Škrabčevi domačiji, Ribnica, 17. 12.
- ##### Marija Klobčar
- *Začetek postnega časa*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 5. 3.
 - *Jezus brez žlahte*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 19. 3.
 - *Marija in romarice*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 26. 3.
 - *Tehtanje duš*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 2. 4.
 - *Žalostni rožni venec*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 9. 4.
 - *Romanja*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 15. 10.
 - *Sveti Miklavž in Lucijino*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 10. 12.
 - *Revščina in usmiljen je v ljudski pesmi*. – Radijska

oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 17. 12.

- *Sveti večer*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 24. 12.

Drago Kunej

- *Tehnični in metodični vidiki terenskega zvočnega dokumentiranja v etnomuzikologiji*. – Predavanje s praktičnim prikazom na seminarju v organizaciji JSKD – Območna izpostava Škofja Loka, 15. 2. (Skupaj z M. Marty)
- *Slovenska ljudska instrumentalna glasba*. – Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 23. 2.
- *Slovenska ljudska vokalna glasba*. – Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 12. 4.
- *Težave pri zaščiti zvočne dediščine na primeru omejene trajnosti CD-R nosilcev*. – Referat na Mednarodnem simpoziju "Istarski etnomuzikološki susreti", Roč, Hrvaška, 10.–11. 5.
- *Slovenska ljudska glasba in glasbila na Primorskem*. – Predavanje s praktičnim delom na seminarju – delavnici "Slovenska ljudska instrumentalna glasba" v organizaciji KD Folk Slovenija, Ratečevo Brdo, 3.–4. 9.
- *Slovenska ljudska vokalna in instrumentalna glasba*. – Predavanje na nadaljevalnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 20. 9.
- *The Use of CD-Rs for Archival Storage and Preservation*. – Referat na Mednarodni letni konferenci IASA "Audiovizual Archives: Memory and Society", Pretoria, JAR, 21.–25. 9.
- *Slovenska ljudska glasbila in njih uporaba*. – Predavanje s praktičnim prikazom na seminarju "Pika, poka pod goro" v organizaciji Zavoda RS za šolstvo – OE Celje, Rogaska Slatina, 18. 10.
- *Glasbeniki v folklornih skupinah*. – Predavanje na seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana 8. 11.
- *Slovenska ljudska glasba in glasbila*. – Predavanje s praktičnim delom na seminarju "Ljudsko izročilo skozi igro, pesmi in ples" za pedagoške delavce in vzgojitelje, v organizaciji Podjetja za izobraževanje in poslovno svetovanje Much d.o.o. iz Ljubljane, Bohinjska Bistrica, 27. 11.
- *Slovenske ljudske plesne viže – Koroška in Od Ribnice do Rakitnice*. – Predstavitev avtorskega in uredniškega dela pri pripravi in nastajanju zgoščenek na tiskovni konferenci, Mala dvorana ZRC SAZU, 10. 12.
- *Od Ribnice do Rakitnice*. – Predstavitev avtorskega in uredniškega dela pri pripravi in nastajanju

zgoščenke, Škrabčeva domačija v Hrovači, Ribnica, 17. 12.

Rebeka Kunej

- *Organiziranost folklornih skupin*. – Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 26. 1.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje in asistenca glavnemu predavatelju M. Ramovšu na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 25.–26. 1.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje in asistenca glavnemu predavatelju M. Ramovšu na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 22. 2.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje in asistenca glavnemu predavatelju M. Ramovšu na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 15.–16. 3.
- *Parni plesi na Slovenskem*. – Prispevek na Mednarodnem delovnem sestanku "Tipologija evropskih parnih plesov 19. stoletja" študijske skupine za etnokoreologijo pri ICTM, Praga, Češka, 4.–6. 4.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje in asistenca glavnemu predavatelju M. Ramovšu na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 12.–13. 4.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje s praktičnim prikazom plesov na seminarju "Pika, poka pod goro" v organizaciji Zavoda RS za šolstvo – OE Celje, Rogaska Slatina, 17. 10.
- *Ljudski plesi Gorenjske*. – Predavanje in asistenca glavnemu predavatelju M. Ramovšu na nadaljevalnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Kranj, 18.–19. 10.
- *Prisotnost ljudskega plesa v vsakdanjem življenju danes*. – Referat na posvetovanju "Slovenska ljudska glasba in ples v luči evropskih povezovalnih procesov" v organizaciji Folk Slovenija, Slovenske etnomuzikološke skupine in GNI ZRC SAZU, Ljubljana, 22. 11.

Masa Marty

- *Delo Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 8. 1.
- *Novoletne kolednice*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 15. 1.
- *Tehnični in metodološki vidiki terenskega zvočnega dokumentiranja v etnomuzikologiji*. – Predavanje in vodenje delavnice na seminarju v organizaciji JSKD – Območna izpostava Škofja Loka, 15. 2. (Skupaj z D. Kunejem)

- *O življenju in delu Valensa Vodúška*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 5. 3.
- *Družinska pesmarica*. – Javna predstavitev knjige (Založba Mladinska knjiga), Dol pri Ljubljani, 1. 4.
- *Tolminski rožar*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 16. 4.
- *Jurjevanje in jurjevska kolednica*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 23. 4.
- *Florijanova kolednica*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 30. 4.
- *Ljudski godci, nadaljevanje ali ustvarjanje novih tradicij*. – Referat na mednarodnem kongresu "Istarski etnomuzikološki susreti", Roč, Hrvaška, 11. 5.
- *Izidor v slovenski ljudski pesmi*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 28. 5.
- *Kresno koledovanje in kolednica*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 18. 6.
- *O ljudskih pevcih in godcih Štajerske in Pohorja*. – Radijska oddaja v okviru cikla "Drugi kraji, drugi časi", Radio Slovenija, regionalni program Maribor, 5. 7.
- *Zajuckaj in zapoj – Tamburice*. – Vezno besedilo in vodenje večera (skupaj z U. Šivic) na srečanju ljudskih godcev, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 13. 9.
- *O zgoščenki Slovenske ljudske plesne viže – Koroška*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 13. 9.
- *O tamburicah in koncertu "Zajuckaj in zapoj"*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 10. 9.
- *O violini kot ljudskem glasbilu na Slovenskem*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 12. 11.
- *O godčevstvu na Slovenskem*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 26. 11.
- *Barbarino koledovanje in sv. Barbara v ljudski pesmi*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 5. 12.
- *Odmevi glasbe Bosne in Hercegovine v Sloveniji*. – Referat na mednarodnem simpoziju "Glasbeni dnevi Vlade S. Miloševića", Banja Luka, BiH, 9. 12.
- *O tamburaštvu in tamburicah na Slovenskem*. – Radijska oddaja v ciklu "Slovenska zemlja v pesmi in besedi", Radio Slovenija, 9. 12.
- *Predstavitev tamburaške glasbe*. – Radijska odda-

ja v ciklu "Slovenska zemlja v pesmi in besedi", Radio Slovenija, 16. 12.

Mirko Ramovš

- *Osnove metodike poučevanja ljudskih plesov*. – Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 25.–26. 1.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanje s praktičnim prikazom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 22.–23. 2.
- *Slovenski ljudski plesi*. – Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin Ljubljana 15.–16. 3.
- *Postavljanje ljudskih plesov na oder – Folklorizem in folklorne skupine – Slovenski ljudski plesi*. – Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 12.–13. 4.
- *Slovenski ljudski plesi Gorenjske*. – Predavanja s praktičnim delom na nadaljevalnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Kranj, 18.–19. 10.
- *Slovenski ljudski ples*. – Predavanje s praktičnim delom na seminarju "Ples v terapevtske namene" na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 7. 11.
- *Načini postavljanja plesa na oder (zgodovinski pogled)*. – Predavanje na seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 6. 12.

Urša Šivic

- *Sveti trije kralji*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 22. 1.
- *Vasovske pesmi*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 29. 1.
- *Svečnica*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 5. 2.
- *Ljubezenske pesmi*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 15. 2.
- *Koline*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 19. 2.
- *Pust*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 26. 2.
- *Družinska pesmarica*. – Javna predstavitev knjige (Založba Mladinska knjiga), Dol pri Ljubljani, 1. 4.
- *Marija sedem žalosti*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 17. 9.
- *Vojaške pesmi*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 24. 9.

- *Preobražanje umetne pesmi druge polovice 19. stoletja v ponarodelo*. – Referat na "Mednarodnem skupu studenata muzikologije i etnomuzikologije", Novi Sad, Srbija Črna gora, 10.–12. 10.
- *Trgatev*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 15. 10.
- *Pesmi o Urški*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 22. 10.
- *Stopničasto petje*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 5. 11.
- *Silvestrovo*. – Radijska oddaja v okviru 3. programa Ars "Glasbeno kukalo", Radio Slovenija, 31. 11.

Marko Terseglav

- *Jerneja Ferlež, Fotografiranje v Mariboru od 1914 do 1941*. – Predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Ljubljana, 22. 1.
- *Valens Vodusek, Etnomuzikološki članki in razprave*. – Predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Mala dvorana ZRC SAZU, 29. 1.
- *Dediščina Zelenega Jurija*. – Predavanje za Klub belokranjskih študentov, Črnomelj, 2. 2.
- *Značilnosti belokranjskega ljudskega pesništva*. – Predavanje v Zavodu za izobraževanje in kulturo, Črnomelj, 5. 5.
- *Ljudska kultura v globalizacijskem procesu*. – Predavanje v Muzejskem društvu Jesenice, Jesenice, 18. 12.

Robert Vrčon

- *Valens Vodusek, Etnomuzikološki članki in razprave*. – Predstavitev uredniškega deleža pri knjigi na tiskovni konferenci ob njenem izidu, Mala dvorana ZRC SAZU, 29. 1.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marjetka Golež Kaučič

- Študijski obisk Slovenskega znanstvenega inštituta, Phonogrammarchiva in Österreichisches Volksliedarchiva na Dunaju, Avstrija: ogled ustanov, seznanitev z njihovim delom in ureditvijo arhivov; dogovor o znanstvenem sodelovanju, v Österreichisches Volksliedarchivu pogovor o sodelovanju pri obeležitvi obletnice skupnega zbiranja, 20.–21. 11.

Marija Klobčar

- Študijski obisk Slovenskega znanstvenega inštitu-

ta, Phonogrammarchiva in Österreichisches Volksliedarchiva na Dunaju, Avstrija: ogled ustanov, seznanitev z njihovim delom in ureditvijo arhivov ter dokumentacije; v Österreichisches Volksliedarchivu pogovor o praznovanju stoletnice skupnega zbiranja, 20.–21. 11.

Drago Kunej

- Študijski obisk Phonogrammarchiva ÖAW na Dunaju, Avstrija: seznanitev z novostmi pri arhiviranju zvočnega gradiva, ki so jih v tej ustanovi vpeljali v zadnjih letih, in izmenjava izkušenj pri delu z računalniško delovno postajo pri arhiviranju in restavriranju zvoka; zbiranje gradiva za doktorsko delo in dogovor o nadaljnjem sodelovanju, 20.–21. 11.

Maša Marty

- Enodnevni tečaj jodljanja "Jodel lernen ..." v organizaciji Steierisches Volksliedwerka iz Gradca, Schladming, Avstrija, 26. 4.

Gregor Strle

- Študijsko izpopolnjevanje v različnih ustanovah, predvsem pa v Royal School of Library and Information Science v Kopenhagenu, Danska: izobraževanje na področju digitalnih medijev (nove prakse predvsem pri prezervaciji, multi-medijski predstavitvi in upravljanju z digitalnimi mediji); digitalno okolje se hitro in nenehno spreminja, stem pa tudi metode prezervacije, zato je potrebna nenehna komunikacija s strokovnjaki s teh področij, 6. 10.–31. 12.

Urša Šivic

- Enodnevni tečaj jodljanja "Jodel lernen..." v organizaciji Steierisches Volksliedwerka iz Gradca, Schladming, Avstrija, 26. 4.

PEDAGOŠKO DELO

Marko Terseglav

Uvod v folkloristiko. – Predavanja (2 uri tedensko) za študente 2. in 3. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič je bila mentorica magistrandki Rebeci Kunej in doktorandki Urši Šivic.

Marko Terseglav je bil mentor magistrandkama Branki Lazar in Maši Marty.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, VIR: VZAJEMNA BAZA PODATKOV COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka. The Slovenian Ballad at the turn of the millennium. *Lied und populäre Kultur / Song and Popular Culture. Jahrbuch des Deutschen Volksliedarchivs*, 2002, jg. 47, str. 157-169.

GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka. Teorija intertekstualnosti in njena uporaba v folklorističnih raziskavah. *Slav. rev.*, junij 2003, letn. 51, pos. št., str. 311-328.

KLOBČAR, Marija. Ljudske pesmi v meščanskem okolju - pričevanje ljudskega v meščanskem ali meščanskega v ljudskem? *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2003, 32, 2, str. 51-70, ilustr.

RAMOVŠ, Mirko. Valček kot slovenski ljudski ples. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2003, 32, 2, str. 33-49.

ŠIVIC, Urša. Muzikološki vidiki spreminjanja umetne pesmi druge polovice 19. stoletja v ponarodelo. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2003, 32, 1, str. 95-115.

Strokovni članek

GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka. Volčji bob in kavboji ali triintrideseto mednarodno posvetovanje raziskovalcev balad. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2003, 32, 2, str. 277-278.

KUNEJ, Drago. Slovenska ljudska glasbila, Tema meseca. *Gea (Ljublj.)*, dec. 2003, letn. 13, št. 12, str. 17-25, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

KUNEJ, Drago. Ohranjanje in restavriranje magnetofonskih posnetkov iz zvočnega arhiva SGM. V: *Vidiki slovenske gledališke zgodovine*, (Dokumenti Slovenskega gledališkega muzeja, letn. 39, št. 39). [Ljubljana]: Slovenski gledališki muzej, 2003, str. 218-230.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

ŠIVIC, Urša. Ljudska pesem, glasba in pies v Šmarnski okolici. V: ŠALEJ, Matjaz (ur.), ŠTERBENK, Emil (ur.). *Šmartno ob Paki : zbornik raziskovalnega tabora ERICA v letih 2001 in 2002*, (Zbirka Okolje, zv. 5). Velenje: Erico, Institut za ekološke raziskave, 2003, str. 161-189, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji
GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka. The Slovenian folk and literary ballad. V: MCKEAN, Thomas A. (ur.). *The flowering thorn: international ballad studies*. Logan (Utah): Utah State University Press, cop. 2003, str. 295-305.

KLOBČAR, Marija. Po sledih ustvarjalnosti Kati Turk. V: KALIŠNIK, Joži (ur.), TURK, Kati, SMOLNIKAR, Anton Tone. *Kati Turk, pastirica in ljudska umetnica*. Kamnik: samozal. J. in R. Kališnik, 2003, str. 12-15, ilustr.

RAMOVŠ, Mirko. Maska in pies v slovenski ljudski kulturi. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 41-52, ilustr.

RAMOVŠ, Mirko. Sporočilnost slovenskega ljudskega plesa. V: TELBAN, Borut (ur.). *Ples življenja, pies smrti*, (Poligraf, letn. 8 (2003), št. 27-28). Ljubljana: Nova revija, 2003, str. 105-135, ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka. *Ljudsko in umetno : dva obraza ustvarjalnosti*, (Zbirka Folkloristika). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 329 str., ilustr.

RAMOVŠ, Mirko, MAKAROVIC, Marija, GAČNIK, Aleš. *Dediščina Lancove vasi in okolice : noša, plesi in maske*. Ptuj: Znanstvenoraziskovalno središče Bistra; Lancova vas: Folklorno društvo, 2003. 112 str., ilustr.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka, TERSEGLAV, Marko ... [et al.], KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1->, ilustr.

Znanstveni film, zvočni ali video posnetek

KUNEJ, Drago, RAMOVŠ, Mirko. *Od Ribnice do Rakitnice : ljudska pesem in glasba v Ribniški dolini = From Ribnica to Rakitnica : folk songs and music of the Ribniška dolina valley*, (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: Glasbenonarodopisni inštitut Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU; Hrovača: Škrabčeva hiša; Ribnica: Miklova hiša, p 2003. 1 CD (68 min, 59 sek), stereo.

RAMOVŠ, Mirko, KUNEJ, Drago, KRANJEC, Rebeka. *Slovenske ljudske plesne viže, Koroška = Slovene folk dance music, The Koroška region*, (Iz arhiva Glasbenonaro-

dopisnega inštituta). Ljubljana: ZRC SAZU, cop. 2003. 1 CD (58 min, 44 sek), stereo.

SUMMARY

In year 2003 both, research programme and project were completed, although some of the research of continuous character will proceed in next programme. In their frame, based on field work, analysis of sources and material and the trends dictated by theoretical advances within the field, the activities of systematic and thorough research of folk music and dance culture, were executed. They explain the origin, acceptance, communication and modification of all the phenomena that make up the heritage of folk song, music and dance. Publications of material give specialists and the general public an insight into this heritage, while systematic and computer processing enables easier access to the archive collection, one of the largest in Europe. In year 2003 started the new aplicational research with international cooperation *Stoletnica OSNP (Odbora za nabiranje slovenskih ljudskih pesmi) - vključevanje slovenske pesemske dediščine v evropski okvir (Hundredth anniversary of OSNP (Committee for gathering Slovene folk songs with melodies) - participation of Slovene folk song heritage in European context)*.

In 2003 five works were published: two volumes of the academic journal *Traditiones* (the journal is published by the GNI in conjunction with the Institute of Slovenian Ethnology), monographs *Valens Vodušek, Etnomuzikološki članki in razprave (Valens Vodušek, Ethnomusicological articles and treatises)*, Marjetka Golež Kaučič, *Ljudsko in umetno - dva obraza ustvarjalnosti (Folk and Literary: Two Faces of Creativity)* and a collection of death folk songs *Ena ura bo prišla (An Hour Will Come)* gathered and edited by Zmaga Kumer, two CD's *Slovenske ljudske plesne viže - Koroška (Slovene Folk Dance Music - The Koroška Region)* and *Od Ribnice do Rakitnice - Ljudska pesem in glasba v Ribniški dolini (From Ribnica to Rakitnica - Folk Songs and Music of the Ribniška dolina Valley)*. The research *Ljudsko slovst-*

vo v obravnavah literarne zgodovine in folkloristike (Folk Literature in Treatises of History of Literature and Folkloristics) was completed as well as editing of all the commentaries and explanations for the fifth volume of the *Slovenske ljudske pesmi (Slovene Folk Songs)* series and thirty types as supplement to the primary collection. Research continued on animal images in Slovene folk song, on folk music in northern Istria and the question of social issues in the song heritage of the Tuhinj Valley. A research paper was written on the waltz as a folk dance in Slovenia and a research on the effects of folklorism on Slovene dance heritage of Bela Krajina continued, and all of the dance material was entered into the computer database. The research *Transformacija slovenskih ljudskih pesmi v nekaterih zvrsteh zabavne glasbe v devetdesetih letih 20. stoletja (Transformation of Slovene Folk Songs in some parts of Popular Music in 90-ies of 20th century)* started. Over the course of 50 days in the field 720 units of songs and instrumental music were recorded, as well as a great quantity of ethnomusicological and ethnochoreological data. Work in the sound archive concentrated on the production of security copies of original tapes, while the editing, computer processing and archiving of new recordings went on throughout the year. Research continued into the sensitivity of CD-Rs to light and sunlight. The international project *Digitalni arhiv SLP (Digital Archive SLP)* continued with scanning, editing and building a metadata scheme for manuscripts of OSNP collection.

The staff participated on international and local congresses and conferences. In addition to their regular work the staff provided material to all who needed it for scientific, pedagogical, cultural/educational or artistic purposes and monitored various events in order to ascertain the changes that folklorism is bringing to folk song, music and dance.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Breda Čebulj - Sajko (predsednica do 9. 2.), dr. Irena Gantar Godina (predsednica od 10. 2.), dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Marina Lukšič - Hacin, akad. prof. dr. Vasilij Melik, akad. prof. dr. Janez Stanonik, dr. Janja Žitnik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Marina Lukšič - Hacin, znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Irena Gantar Godina, dr. Janja Žitnik.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Breda Čebulj - Sajko. *Znanstvena sodelavka:* doc. dr. Mirjam Milharčič - Hladnik.

Znanstveni sodelavec: dr. Zvone Žigon (stem nazivom od 18. 12.).

Asistenta z magisterijem: Dean Ceglar, Jernej Mlekuž.

Mlada raziskovalka: Kristina Toplak.

Samostojna strokovna delavka: Špela Marinšek.

TEMELJNE RAZISKAVE

Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva

Vodja raziskovalnega programa: M. Drnovšek.

Sodelavci: I. Gantar Godina, B. Čebulj - Sajko, M. Lukšič - Hacin, D. Ceglar, B. Šuštar, J. Mlekuž, Š. Marinšek.

V skladu z vsebino raziskovalnega programa *Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva* (šifra: PO-0519-0618-03), ki se je z letom 2003 zaključil, je bil poudarek na naslednjih vsebinskih usmeritvah:

- multikulturalizem, mednarodne migracije, pododane identifikacije v razmerju do etničnosti, rase in spola (s posebnim poudarkom na ženskem vprašanju),
- zgodovinska analiza intelektualcev na Hrvaškem, misijonarja Franca Pirca (razstava, simpozij, knjižica) in problematika izseljenske korespondence (19. stoletje),
- ugotavljanje stanja izseljenskega arhivskega gra-

diva v Franciji, Luksemburgu, na Švedskem in na Hrvaškem,

- mednarodni simpozij *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: soseditvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije*, z zbornikom,
- pedagoška dejavnost: predavanje učiteljem, delo z učenci osnovnih šol,
- urejanje *Dveh domovin/Two Homelands*.

Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih po svetu

Vodja projekta: B. Čebulj - Sajko.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Drnovšek, D. Ceglar, K. Toplak.

Projekt smo skupaj s soizvajalcem ZRS Koper uspešno zaključili 1. 11. Rezultati projekta so: ustanovitev Historičnega arhiva za Slovence v Avstraliji - država New South Wales, opravljeno terensko delo in evidenca stanja arhivskega gradiva med Slovenci v Belgiji, Luksemburgu in Franciji, popis arhivskega gradiva med Slovenci v Italiji.

Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih na Švedskem in v ZDA ter pri nekaterih povratnikih

Vodja projekta: B. Čebulj - Sajko.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hladnik, J. Mlekuž.

Projekt se je pričel izvajati 1. 10. 2003. Namen je evidentirati, ugotoviti stanje izseljenskega arhivskega gradiva "in situ" in zainteresirati mlajše izseljence za nadaljnjo strokovno skrb za arhivsko gradivo slovenskih izseljencev ter povratnikov. Tokrat smo se osredotočili na Slovence na Švedskem, v ZDA ter povratnike. Projekt se izteče 1. 10. 2005.

Vloga in pomen žensk za ohranjanje kulturne tradicije med izseljenci

Vodja projekta: M. Lukšič - Hacin.

Sodelavci: M. Milharčič - Hladnik, D. Ceglar, J. Mlekuž, M. Drnovšek, I. Gantar Godina, Z. Žigon, K. Toplak, Š. Marinšek.

dr. M. Lukšič - Hacin

D. Ceglar

dr. B. Čebulj - Sajko

dr. M. Drnovšek

dr. I. Gantar Godina

Zunanji sodelavci: Barbara Verlič - Christensen, Lea Plut Pregelj, Irena Milanič, Daša Hribar, Milena Domjan, Drago Kunej.

Slovenski kulturniki in izobraženci na Hrvaškem od 1860-1918

Nosilka: I. Gantar Godina.

Š. Marinšek

dr. M. Milharčič -
Hladnik

J. Mlekuž

K. Toplak

dr. Z. Žigon

dr. J. Žitnik

Raziskava o vlogi in pomenu žensk za ohranjanje izvorne kulture med izseljenci je zasnovana na kvalitativnem pristopu. Usmerjena je v proučevanje vrednot, norm, pomenov in procesov njihovega spreminjanja ter procesov ohranjanja nacionalne identitete pri prvi generaciji in prenašanja etnične identitete na potomce. V letu 2003 je bil poudarek na terenskem delu v ZDA, Afriki, Evropi (na Švedskem in v Italiji) ter med nekaterimi misijonarkami.

Preliminarne študije in nekateri konkretni rezultati terenskih študij so že ustrezno javno predstavljeni. Izšla je ženska tematska številka *Dve domovini/Two Homelands* 17, 2003. Glavne razprave so prispevali M. Drnovšek, M. Milharčič - Hladnik, I. Milanič, J. Mlekuž, M. Jurčič Pahor (str. 29-100).

Sodobni (slovenski) misijonar kot izseljenec (podoktorski projekt)

Nosilec: Z. Žigon.

V okviru projekta (ki se izteče 30. 6. 2004) se je avtor osredotočil na dopisovanje z misijonarji, intervjuvanje in osebna srečanja z nekaterimi od njih v matični domovini. Od 127 poslanih dopisov je vzpostavil stik z 42 misijonarkami in misijonarji. Od tega je prejel 29 pisnih odgovorov, s 23 se je tudi osebno srečal (v Sloveniji), z nekaterimi je opravil polstrukturiran intervju.

Transkribiral je 20 pisem oz. pisnih odgovorov, opravil 5 globinskih intervjujev z misijonarji na trenutnem dopustu v domovini, se udeležil dveh srečanj misijonarjev na dopustu v domovini, navezal je stik z misijonarko, h kateri se v prvi polovici leta 2004 odpravlja na krajše terensko delo, in opravil v zvezi s tem prve priprave (tehnične priprave, seznanitev z literaturo o prebivalcih v načrtovani destinaciji, dogovori z misijonarko), obiskal je Misijonsko središče v Ljubljani, ki je osrednje koordinacijsko telo slovenskih misijonarjev, in se seznanil z delovanjem sistema slovenskega misijonarskega "telesa".

Iz navedenega je razvidno, da je raziskava v polnem razmahu, zato v strokovni ali širši javnosti ni objavljala člankov ali intervjujev, je pa o misijonarjih spregovoril v okviru poročanja in publiciranja v zvezi s Slovenci v Afriki, še posebej v strokovni monografiji *Izzivi drugačnosti - Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku* (Založba ZRC, junij 2003).

Nadaljeval se je s strani Ministrstva za kulturo RS finančno podprt projekt Slovenski kulturniki in izobraženci na Hrvaškem do 1918. Prvi del raziskave, ki sega do leta 1848, je objavljen v reviji ISI *Dve domovini/Two Homelands*. Vsebinsko je objavljeni del zajel kulturnike in intelektualce, ki so na Hrvaškem delovali od 16. oz. 17. stol. do prelomnega leta 1848. Predstavljeni so bili tako skozi svoje življenjske zgodbe kakor skozi svoje delo, profesionalno in ljubiteljsko.

"Dikle" - tiha zgodba

Nosilec: J. Mlekuž.

V sklopu raziskave, ki jo je financiralo Ministrstva za kulturo RS, je bilo opravljenih več intervjujev s nekdanjimi gospodinjimi pomočnicami, zaposlenimi v severno-italijanskih mestih, zbrano je bilo različno pisno gradivo o tem pojavu in posnetih je bilo več fotografij s tako imenovanimi beneško-slovenskimi "diklami". Raziskava in izbrane fotografije bodo objavljene v 19. številki *Dveh domovin/Two Homelands*.

Percepcije slovenske integracijske politike

Soizvajalci CRP projekta z Inštitutom za narodnost-na vprašanja.

Vodja: Miran Komac.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hladnik, J. Mlekuž, K. Toplak, Z. Žigon, J. Žitnik.

V sklopu raziskave o percepciji slovenske integracijske politike je inštitut prevzel izdelavo študije o re-integraciji izseljencev, zdomcev in njihovih potomcev po povratku v Slovenijo. Problemski sklopi so: percepcija odnosa slovenske države do izseljencev - povratnikov, težave v procesih (re)integracije in procesi (re)socializacije. Cilj raziskave je izdelati predloge za pripravo modela reintegracijske politike države Slovenije v odnosu do izseljencev (povratnikov) in njihovih potomcev (priseljencev). Nekaj raziskovalcev sodeluje tudi na temah, ki so povezane z odnosom države Slovenije do priseljencev.

Pravičnost v izobraževalnih sistemih - primer jalni vi- dik

Soizvajalci temeljnega projekta s Pedagoško fakul-
teto.

Vodja: Mojca Peček - Čuk.

Sodelavki: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hlad-
nik.

Zunanja sodelavka: L. Plut - Pregelj.

Temeljna cilja raziskovalnega projekta sta osvetliti
mehanizme reprodukcije nepravilnosti, socialne
neenakosti in diskriminacije v sodobni šoli in anali-
zirati vprašanje, kako lahko izobraževalni sistem
zmanjša svojo vlogo pri reproduciranju družbenih
neenakosti in postane manj izključujoč. Osnovna
hipoteza, ki izhaja iz dosedanjih raziskav v šoli, je,
da je sistem izobraževanja v Sloveniji manj pravičen
kot so sistemi v drugih državah (izbranih: Avstrali-
ja, Švedska, ZDA). Pravičnost v omenjenih državah
bomo preverjali skozi izkušnjo slovenskih izseljen-
cev.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Slovenci in Čehi: trajno prijateljstvo?

Vodja projekta: I. Gantar Godina.

S 30. junijem se je zaključil projekt Slovenci in Čehi:
trajno prijateljstvo?, ki je bil skupen projekt Institu-
ta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in České
akademie věd (Historický ústav), Praga-Brno. S
češke strani so sodelovali prof. dr. Jaroslav Panek,
doc. dr. Miroslav Šestak (Praga) in doc. dr. Ladislav
Hladky (Brno). S slovenske strani: dr. Eva Holz,
znanstvena svetnica, Institut za zgodovino Milka
Kosa, red. prof. dr. Janez Cvirn, Filozofska fakulte-
ta Univerze v Ljubljani, in kot nosilka I. Gantar
Godina.

*Erasmus NewPROG: supported learning in migration/
intercultural relations - a joint MA programme for
collaborative learning and cultural awareness, okto-
ber 2003-oktober 2006*

Nosilec: Stavanger University College, Norveška.

Nacionalna koordinatorka: I. Gantar Godina.

Cilj projekta, ki se je začel oktobra, je nastaviti mrežo
med raziskovalnimi organizacijami, univerzo in dru-
gimi izobraževalnimi sistemi na področju medkultu-
rnih stikov in migracij na postdiplomske študiju. Delo
vključuje predvsem pripravo študijskih programov ter

vzpostavljane mednarodne komunikacije med posam-
znimi nacionalnimi partnerji projekta.

*Comenius - Migration and Intercultural Relations:
Challenge for European Schools Today*

Nosilec: Stavanger University College, Norveška.

Nacionalni koordinator: J. Mlekuž.

V letu 2003 sta se dve šoli zelo dejavno vključili v
projekt: obe sta organizirali okrogli mizi, ena učitel-
jica je aktivno sodelovala na konferenci v Lizboni,
druga pa na seminarju v Malmu. Institut za sloven-
sko izseljenstvo je sodeloval tako pri pripravi okrog-
lih miz kot pri organizaciji poti in bivanja učiteljic
na seminarju ter konferenci, katerih se je udeležil
tudi nacionalni kordinator projekta.

"Slovenski" del je na spletnih straneh navedenega
projekta dobil dodelano podobo in se je vsebinsko
zelo razširil.

V letu 2003 je bilo tudi prvič potrebno oddati delov-
no in vsebinsko poročilo ter delovni in finančni plan
glavnemu koordinatorju projekta.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- B. Čebulj - Sajko je sodelovala pri *Slovarju etnolo-
gije Slovencev* s pisanjem zadnjega gesla Migraci-
je (vodja projekta Angelos Baš). Intenzivno je
sodelovala pri vsebinski in organizacijski zasnovi
bodočega Centra za predstavitvene dejavnosti
ZRC SAZU. Spremljala je strokovno delo Histo-
ričnega arhiva za Slovence v Avstraliji - država
New South Wales, ki je spomladi postal izposta-
va ZRC SAZU. Do aprila je bila predsednica Slo-
venskega etnološkega društva: v tem okviru je
organizirala strokovno ekskurzijo in posvet o et-
nološki dediščini med koroškimi Slovenci. V okvi-
ru Historičnega seminarja ZRC SAZU je organi-
zirala predavanje avstralskega Slovenca Florjana
Auserja na temo uporabnost računalniškega pro-
grama za urejanje arhivskega gradiva. Je članica
uredniškega odbora *Dveh domovin/Two Home-
lands* in članica Komisije za podeljevanje Murko-
ve nagrade in priznanj za najvišje dosežke na
področju etnologije na Slovenskem.
- M. Drnovšek je urednik zbirke "Korenine"
(Založba Nova revija), ki objavlja dela s področ-
ja zgodovinarstva. Je tudi član uredniških odbor-
ov: *Kronike*, časopisa za slovensko krajevno zgo-
dovino (izdaja Zveza zgodovinskih društev Slo-
venije), *Zgodovina v šoli* (Zavod R Slovenije za
šolstvo).

- M. Lukšič-Hacin je članica uredniškega odbora *Mediterranean journal of educational studies*. Msida: Faculty of Education, University of Malta.
- J. Mlekuž je soorganiziral okroglo mizo Vsi drugačni, vsi enakopravni? na osnovni šoli Oskarja Kovačiča, v okviru mednarodnega projekta Migration and Intercultural Relations: Challenge for European Schools Today, Ljubljana, 2. 6. Sodeloval je pri organizaciji okrogle mize o beguncih in begunstvu v okviru zgoraj navedenega projekta na osnovni šoli Danile Kumar, Ljubljana, 20. 6. Izdelal je koncept učbenika z delovnim naslovom *Abeceđa migracij: da bi bolje razumeli druge, nas in sebe* (v sodelovanju z Zavodom za šolstvo RS).
- K. Toplak je od marca članica uredniškega odbora Knjižnice *Glasnika SED*. Sodelovala je pri organizaciji slikarske razstave Beatriz Tomšič Čerkez, Slovenke iz Argentine. Razstavo so postavili sodelavci Valvasorjevega raziskovalnega centra iz Krškega, 2.–30. 10.
- J. Žitnik sodeluje s pripravo gesel o slovenski izseljenški književnosti v mednarodnem založniškem projektu *Encyclopedia of Multiethnic American Literature* (2003–2004, pet zvezkov; Westport, Connecticut, ŽDA: Greenwood Publishing Group).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2003 se je knjižni fond povečal za 69 knjig. Arhivsko dokumentacijski center inštituta je nadaljeval z zbiranjem, evidentiranjem in popisovanjem zbranega arhivskega gradiva, dopolnil zbirko z gradivom, ki se nanaša na ZDA in Kanado, pridobil nekaj avdiovizualnega gradiva, povečalo se je tudi število uporabnikov gradiva.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Dve domovini/Two Homelands: Razprave o izseljenstvu/Migration Studies*, št. 17 in 18, 2003 (urednik M. Drnovšek).
- *Bilten/Newsletter* št. 15 Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU (urednik J. Mlekuž).
- Migracije 3 (ur. zbirke J. Žitnik): *Zvone Žigon: Izziv drugačnosti - Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku*. Ljubljana, Založba ZRC, 152 str.
- Migracije 4 (ur. zbirke J. Žitnik): *Marina Lukšič - Hacin (urednica): Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosodstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije*. Ljubljana, Založba ZRC, 573 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instytut Polonijny, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Poljska.
- Etnografski institut SANU, Beograd, Jugoslavija.
- School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija.
- Association of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska.
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija.
- Slovene Studies, ZDA.
- Norwegian Emigration Center v Stavangerju, Norveška.
- Centre de Documentacion sur les Migration Humaines, Luksemburg.
- The Danish Emigration Archives v Aalborgu, Danska.
- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum v Liverpoolu, Velika Britanija.
- The North Frisian Emigrant Archive v Bredstedtu, Nemčija.
- Institut za migracije i narodnosti, Hrvaška.
- Rheinisch-Westfälische Auslandsgesellschaft E.V., Auslandsinstitut, Dortmund, Nemčija.
- University of Minnesota, Immigration History Research Center, Minneapolis, ZDA.
- Siirtolaisuusinstituutti, Turku, Finska.
- Universität Bremen, Migrationsforschung, Bremen, Nemčija.
- Museo dell'Emigrante/Centro Studi Permanente sull'Emigrazione, San Marino, Republika San Marino.
- Czech and Slovak History Conference, ZDA.
- Historický ústav České Akademie věd, Praga-Brno, Češka.
- Ameriška ženska zveza, ZDA.
- Hoger Instituut voor de Arbeid, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija.
- Institute of Sociology, Chinese Academy of Social Sciences, Peking, Kitajska.
- Centre for the Study of Migrations and Intercultural Relations, Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Breda Čebulj - Sajko

- *Slovenci v Avstraliji*. Predavanje v okviru Avstralske pomladi, Cankarjev dom, Ljubljana, 2. 4.

Marjan Drnovšek

- *Zakaj je Pirčeva sestra Polona odšla za bratom v Ameriko?* Predavanje na simpoziju o velikem Slovencu Francu Pirču, priznanemu sadjarju, Baragovem nasledniku v misijonih in začetkih izseljenske pastorale, Župnišče Podbrezje, 21. 6.
- *Private and public emigrant letters: similarities and diversities.* Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci Reading the Emigrant Letter: Innovative approaches and interpretations, Carleton Centre for the History of Migration, Ottawa, Kanada, 8. 8.
- *Izseljenska tematika v Mauserjevi literaturi.* Prispevek na Pirčevih večerih, Župnišče Podbrezje, 21. 11.

Irena Gantar Godina

- *Slovenski pogledi na Rusijo v 19. stoletju.* Predavanje na Mednarodnem simpoziju ob 150-letnici rojstva Davorina Hostnika, Šmartno pri Litiji, 3. 9.
- *The significance of higher education in forming Slovene national identity.* Referat na 35th National Convention, The American Association for the Advancement of Slavic Studies, Toronto, Kanada, 20. 11.

Marin Lukšič - Hacin

- *Državljska vzgoja in etika.* Predavanje in vodenje delavnice, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 18.–19. 4.
- *Človekove pravice kot vrednotna osnova državljanske vzgoje in etike. Moč in nemoč vzgoje. Kritično in samostojno mišljenje. Zakonitosti moralnega razvoja.* Predstavitev metod in oblik na seminarju za učitelje Državljska vzgoja in etika, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 6.–7. 11.

Jernej Mlekuž

- Prispevek o zasnovi knjige o migracijah za šole na mednarodni konferenci Education, Human Rights and Gender Relations, Universidade Aberta in Stavanger University College, Lizbona, Portugalska, 10. 5.

Kristina Toplak

- *Kulturna dediščina slovenskih izseljencev in ohranjanje njihove etnične identitete.* Referat na znanstvenem srečanju Kako misliti dediščino? O "naših" in "drugih" dediščinah na Slovenskem, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 16. 12.

Janja Žitnik

- *Lively visions, ossified realities: co-cultures in Slo-*

venia. Predavanje na letnem srečanju The Association of European Migration Institutions, Lizbona, Portugalska, 28. 9.

- *Immigrants in Slovenia.* Predavanje na mednarodni konferenci A Common European Migration Policy: A common policy for different problems? Hoger Instituut voor de Arbeid katholieke Universiteit Leuven, Leuven, Belgija, 20. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marjan Drnovšek

- V okviru projekta *Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih po svetu* je bilo opravljeno evidentiranje, ugotavljanje ohranjenosti arhivskega gradiva, popisovanje in zaznamba stanja hrambe pri slovenskih izseljenskih društvih v Franciji in Luksemburgu. Terensko delo je potekalo od 16. do 29. maja. Vključevalo je tudi izobraževanje arhivarjev pri posameznih društvih.

Irena Gantar Godina

- Pregledovanje arhivskega gradiva v Hrvaškem državnem arhivu v okviru projekta *Slovenski kulturniki in izobraženci na Hrvaškem do 1918*, Zagreb, Hrvaška, 13.–18. 4.
- Raziskovalno delo za projekt *Slovenci in Čehi: trajno prijateljstvo?* v Narodni knjižnici in Slovanski knjižnici, Praga, Češka, 22.–28. 6.
- Raziskovalno delo v Narodni in študijski knjižnici (časopisno in knjižnično gradivo) za projekt *Slovenski kulturniki in izobraženci na Hrvaškem do 1918*, Zagreb, Hrvaška, 2.–9. 9.

Jernej Mlekuž

- Delovni sestanek za projekt Migration and Inter-cultural Relations: Challenge for European Schools Today, Norveška, 16.–20. 1.
- Obisk društev, posameznikov v okviru CRP Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih po svetu, Švedska, 6.–20. 10.

Kristina Toplak

- V okviru podiplomskega študija je poslušala predavanja na mednarodnem simpoziju "Fieldworks: Dialogues between Art and Anthropology" (26.–28. 9. v Tate Modern) in zbirala literaturo v nekaterih specializiranih knjižnicah in knjigarnah, London, Velika Britanija, 24. 9.–1. 10.

PEDAGOŠKO DELO

Breda Čebulj - Sajko

- *Slovenci v Avstraliji*. Predavanje na Tretji univerzi, Ljubljana, 9. 5.

Marjan Drnovšek

- *Sramota umira počasi*. Predavanje na seminarju *Uvajanje novih učnih načrtov pri zgodovini – obravnavanje občutljivih tem iz slovenske povojne zgodovine*, Zavod RS za šolstvo, Radovljica, 14.–15. 11.

Irena Gantar Godina

- *Družboslovje – Zgodovina*. Predavanja za 2. letnik in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Družboslovje – Zgodovina*. Seminar za 3. in 4. letnik, izseljenske vsebine, na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Pregledovanje in ocenjevanje maturitetnih seminarskih nalog iz zgodovine na Gimnaziji Šentvid, maj.

Marina Lukšič - Hacin

- *Civilizacije*. Predavanja za 3. in 4. letnik na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Sociološki vidiki profesionalne identitete učiteljskega poklica*. Predavanja, podiplomski študij na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Kristina Toplak

- Vodenje mladinske raziskovalne skupine v okviru raziskovalnega tabora za srednješolce "Polet-

na šola za Zoisove štipendiste", Kebelj na Pohorju, 15.–23. 8.

Janja Žitnik

- *Slovenska izseljenska književnost* (izvajalka predmeta), podiplomski študij na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Kulturno življenje izseljencev* (izvajalka predmeta), podiplomski študij na Oddelku za slavistiko, Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Strokovna svetovalka (in avtorica zaključnega poglavja) pri pripravi učbenika *Branja 4*, Ljubljana: DZS, 2003.

MENTORSTVO

Breda Čebulj - Sajko je bila mentorica mladi raziskovalki – magistrandki Kristini Toplak in diplomantu Dominiku Jurci.

Irena Gantar Godina je bila mentorica najmanj 10 diplomskim delom na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, Oddelek za razredni pouk.

Zvone Žigon je bil somentor diplomantki kulturologije na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani na temo Vloga glasbe pri ohranjanju etnične identitete pri Slovencih v Argentini (Joži Markovič).

Janja Žitnik je bila somentorica magistrandki Kseniji Janžekovič na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

ČEBULJ-SAJKO, Breda. Ali vemo, kaj je avtobiografija. *Argo*, 2003, leto 46, št. 1, str. 119-122, ilustr.

DRNOVŠEK, Marjan. Emigration of Slovene women: a short historical view. *Dve domov*, 2003, št. 17, str. 29-46.

DRNOVŠEK, Marjan. Ljubljana and emigrant agencies at the beginning of the twentieth century. *AEMI journal*, 2003, vol. 1, str. [47]-55.

DRNOVŠEK, Marjan. Pismo Apolonije Noč od Sv. Jožefa / St. Joseph, Minnesota (1855). *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 63-81.

GANTAR GODINA, Irena. Izseljevanje slovenskih

intelektualcev na Hrvaško do leta 1848. *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 123-134.

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Vloga izseljenk za ohranjanje nacionalne identitete v kontekstih, ki jih konstituirajo patriarhalni odnosi in spolna dihotomija. *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 97-112.

MILHARČIČ-HLADNIK, Mirjam. Slovenian women's stories from America. *Dve domov*, 2003, št. 17, str. 47-60, fotogr.

ŽITNIK, Janja. The return of Slovene emigrant literature. *AEMI journal*, 2003, vol. 1, str. [106]-111.

Pregledni znanstveni članek

DRNOVŠEK, Marjan. Izseljenec : življenjske zgodbe

Slovencev po svetu. *Zgod. šoli*, 2003, letn. 12, št. 1-2, str. 4-14, tabele.

MLEKUŽ, Jernej. "Mali" prispevek k vprašanju "povratništva": življenjski pripovedi migrantov povratnikov iz Beneške Slovenije - potovanja brez vrnitve?. *Dve domov*, 2003, št. 17, str. 67-94.

TOPLAK, Kristina. Slovenski likovni ustvarjalci v Avstraliji: vpliv izseljenske izkušnje na likovno umetnost. *Etnolog, N. vrsta (Ljubl.)*, 2003, letn. 13=(64), str. 469-484, ilustr.

ŽITNIK, Janja. Literarno ustvarjanje med izseljenci. *Zgod. šoli*, 2003, letn. 12, št. 1-2, str. 39-47.

Kratki znanstveni prispevek

DRNOVŠEK, Marjan. "Sramota umira počasi" : slovenska politična emigracija in politika Slovenije 1947-1990. *Zgod. šoli*, 2003, letn. 12, št. 3/4, str. 15-22, tabele.

MILHARČIČ-HLADNIK, Mirjam. From Slovenia to America-the footsteps through time in Slovenia women's auto/biographical books. *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 113-122.

TOPLAK, Kristina. Likovna ustvarjalnost in slovenski izseljenci. *Glas. Slov. etnol. druš.*, 2003, letn. 43, št. 3/4, str. 24-33, 125-126.

TOPLAK, Kristina. Umetniška šola Slovenske kulturne akcije. *Dve domov*, 2003, št. 18, str. 135-143.

ŽIGON, Zvone. Od Aleksandrije do Cape Towna : Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku. *Zgod. šoli*, 2003, letn. 12, št. 1-2, str. 31-33.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

GANTAR GODINA, Irena. The significance of language and education in forming national consciousness of a small nation. V: BINDER, Harald (ur.), KRIVOHLAVÁ, Barbora (ur.), VELEK, Luboš (ur.). *Místo národních jazyků ve výchově, školství a vědě v habsburské monarchii 1867-1918: sborník z konference (Praha, 18-19. listopadu 2002) : conference proceedings (Prague, November 18-19, 2002)*, (Práce z dějin vědy, sv. 11). Praha: Vyzkumné centrum pro dějiny vědy, 2003, str. 67-77.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

DRNOVŠEK, Marjan. "Izseljevanje je rakrana na telesu

našega naroda". V: KOKOLE, Metoda (ur.), LIKAR, Vojislav (ur.), WEISS, Peter (ur.). *Historični seminar 4 : zbornik predavanj 2001-2003*. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 2003, str. 7-33.

GANTAR GODINA, Irena. Prekmurski Slovenci na trnavski univerzi in gozdarsko rudarski akademiji. V: LUKŠIČ-HACIN, Marina (ur.). *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije : zbornik razširjenih razprav mednarodne konference, Radenci, Slovenija, 22.-25. oktobra 2002*. (Migracije, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, zv. 1, str. 71-90.

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Trajne migracije v evropske države. V: LUKŠIČ-HACIN, Marina (ur.). *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije : zbornik razširjenih razprav mednarodne konference, Radenci, Slovenija, 22.-25. oktobra 2002*. (Migracije, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, zv. 1, str. 227-243.

PEČEK, Mojca, LUKŠIČ-HACIN, Marina. Uspešnost in pravičnost v osnovnih šolah v Sloveniji. V: RAZDEVŠEK-PUČKO, Cveta, PEČEK, Mojca. *Uspešnost in pravičnost v šoli*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, 2003, str. 61-98.

ŽIGON, Zvone. Prekmurski Slovenci v Argentini in Urugvaju. V: LUKŠIČ-HACIN, Marina (ur.). *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije : zbornik razširjenih razprav mednarodne konference, Radenci, Slovenija, 22.-25. oktobra 2002*. (Migracije, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, zv. 1, str. 91-98.

ŽITNIK, Janja. Iz panonske zibke v neznano: arhitekt, pisatelj in slikar Venceslav Šprager. V: LUKŠIČ-HACIN, Marina (ur.). *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije : zbornik razširjenih razprav mednarodne konference, Radenci, Slovenija, 22.-25. oktobra 2002*. (Migracije, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, zv. 1, str. 311-328.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Strokovna monografija

DRNOVŠEK, Marjan. *Franc Pirc (1785-1880): sadjar na Kranjskem in misijonar v Ameriki*, (Znameniti Nakljanci, 2). Naklo: Občina, 2003. 96 str., ilustr.

ŽIGON, Zvone. *Izzivi drugačnosti : Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku*, (Migracije, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 152 str., ilustr.

SUMMARY

Research work in 2003 was basically focused on the research programme *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration*. Basic studies were complemented with the following projects: *The Role and the Significance of Women for Preserving Cultural Tradition among Emigrants*; *The State of Archival, Museum and Library Materials among Slovene Emigrants around the World*; *The State of Archival, Museum and Library Materials among Slovene Emigrants in Sweden, the United States of America and among Some Returnees*; *Contemporary (Slovenian) Missionary as an Emigrant*; *Slovenian Cultural Workers and other Intellectuals in Croatia 1860–1918*; *Maids – Silent Story*; *The Perceptions of Slovenian Integration Policy*; *Justice in Educational Systems – A Contrasting Approach*; *Slovenes and Czechs: Endeavouring Friendship?*; *Migration and Intercultural relations: Challenge for European Schools Today* (Programme Comenius); and *www-Supported Learning in Migration/Intercultural Relations – a Joint MA Programme for Collaborative Learning and Cultural Awareness* (Programme Erasmus).

Within the scope of the project *The State of Archival, Museum and Library Materials among Slovene Emigrants around the World*, Marjan Drnovšek was doing research work in France and in Luxembourg between May 16th and 29th. In the framework of the project *The State of Archival, Museum and Library Materials among Slovene Emigrants in Sweden, the United States of America and among Some Returnees*, Jernej Mlekuž was on a visit in Sweden between geographical and literary-historical research results, presented by authors from various parts of the world (Argentina, Austria, Croatia, Germany, Hungary, Italy, Japan and Slovenia). Both volumes were edited by Marina Lukšič-Hacin.

A monograph on Slovenian immigrants in Africa and in the Arabian Peninsula by Zvone Žigon (also published as part of the *Migracije* series), is the first book ever written on Slovenians living in those parts of the world. The book titled *Izzvi drugačnosti – Slovenci v Afriki in na Arabskem polotoku* (The Challenge of Differences: Slovenians in Africa and in the Arabian Peninsula) is a third book written by this author.

In 2003 two issues of the journal *Dve domovini/Two Homelands: Migration Studies* (ed. Marjan Drnovšek) were published. Nos. 17 and 18 contain articles from Slovenia and from abroad. Women immigrants was the central subject of no. 17, and the life and work of missionary Franc Pirc was well presented by various contributors in no. 18. In the latter,

the contributions of a round-table titled *The Known and Unknown Artistic Creativeness among Slovenian Emigrants* were also published, along with two lectures given by emigrant artists. The journal remains bilingual, international and open to various Slovenian-related or international migration topics.

The researchers participated in several Slovenian and international conferences, seminars and exhibitions, and made several visits abroad for the purpose of research work or business meetings. They also participated in several faculty programmes at the University of Ljubljana as lecturers or supervisors.

October 6th and 29th. The main purpose of their trips was an examination of the preservation conditions and of the treatment of emigrant archival materials. They examined the material, talked with representatives of Slovenian immigrants about the modes of working with archival material, and they made a skeleton inventory of archival materials, books, periodicals and museum exhibits. Within the project *Slovenes and Czechs: Endeavouring Friendship?* Irena Gantar Godina visited two libraries in Prague (Narodni knjihovna and Slovenska knjihovna) in June, and an archive and a library in Zagreb (Državni arhiv Republike Hrvatske and Narodna i sveučilišna biblioteka) in April and in September, and reviewed a substantial part of the archival material and periodicals.

In the framework of the international project *Migration and Intercultural Relations: Challenge for European Schools Today*, which includes co-operation of schools and research institutions, two round-tables were held in the year 2003. A round table titled *All Different, All Equal?*, organised by teachers Barbara Klembas and Marija Murovec and the Institute, took place at the Primary School Oskar Kovačič on June 2nd and was run by the pupils. They described their experiences with their own dissimilarities or those of their coevals at school and in Slovenian society at large. A round table on refugees, which took place at the Danila Kumar Primary School on July 7th, was organised and run by teacher Mira Zupan Šhaar. In the year 2003 two books were published within the monograph series *Migrations* (ed. Janja Žitnik), issued by the Institute. A collection of papers titled *Sezonstvo in izseljenstvo v panonskem prostoru: sosedstvo Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije / Seasonal Work and Emigration in the Panonian Space: the Neighbourhood of Austria, Croatia, Hungary and Slovenia* appeared in two volumes. The interdisciplinary proceedings contain anthropological, sociological, political, historical, economic, demographic,

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Josip Globevnik, red. prof. dr. Aleš Erjavec, izr. prof. dr. Oto Luthar, akad. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), izr. prof. dr. Rado Riha, izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Rado Riha, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: red. prof. dr. Aleš Erjavec, dr. Tomaž Mastnak, izr. prof. dr. Oto Luthar (od 27. 3.).

Znanstvena svetnica: izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha (od 27. 3.).

Višji znanstveni sodelavki: doc. dr. Marina Gržinič Mauhler (od 18. 12.), dr. Alenka Zupančič (od 18. 12.).

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Peter Klepec Kršič, doc. dr. Matjaž Vesel.

Asistent z doktoratom: dr. Ernest Ženko (do 28. 2.).

Asistentke: Jasna Fakin (mlada raziskovalka od 1. 10., asistentka od 18. 12.), Katja Kolšek (mlada raziskovalka, asistentka od 18. 6.), Jasmina Litrop (mlada raziskovalka, asistentka od 18. 6.).

Asistenti: Aleš Bunta (mladi raziskovalec, asistent od 18. 6.), Samo Tomšič (mladi raziskovalec od 1. 10., asistent od 18. 12.), Matej Ažman (asistent od 18. 6.).

Tajnik: Matej Ažman.

TEMELJNE RAZISKAVE

Glavnina temeljnega raziskovalnega dela je potekala v okviru treh raziskovalnih programov, in sicer *Estetika in filozofija kulture*, *Historično-filozofske raziskave* in *Raziskave sodobne filozofije*, ki so se končali 31. 12. Raziskovalne programe so vsebinsko dopolnjevali štirje raziskovalni projekti, 30. 6. so se končali projekti *Filozofija vizualne umetnosti in kulture* (vodja projekta A. Erjavec), *Slovenska filozofska terminologija II* (vodja projekta V. Likar), *Razmerje med filozofijo in politiko v postmoderni* (vodja projekta R. Riha).

Estetika in filozofija kulture

Vodja raziskovalnega programa: A. Erjavec.

Sodelavca: M. Gržinič Mauhler, E. Ženko.

Raziskovalno delo je potekalo v dveh smereh: (a) temeljne estetiške raziskave in (b) filozofska in estetiška vprašanja povezana s sodobno umetnostjo in kulturo.

Raziskovali smo filozofsko vrednotenje sodobne umetnosti (zlasti sodobne teorije o koncu oziroma smrti umetnosti) in soodvisno vprašanje modernizma in postmodernizma. Začasno smo zaključili filozofsko analizo polpretekle vizualne umetnosti in kulture v Drugem svetu. Nekateri rezultati večletnega dela na tej temi so izšli v monografiji A. Erjavca *Postmodernism and the Postsocialist Condition* (Berkeley 2003) in v monografiji A. Erjavca *Tukiang shidai* (*K podobi*; Changchun, Kitajska). Rezultati temeljnega raziskovalnega dela so bili predstavljeni na vabljenih predavanjih v Tokiu, Kartagini, Trentu, Budimpešti, Ljubljani in Parizu.

Nadaljevali smo raziskovanje odnosa biopolitike in biomoči (G. Agamben). Izsledke smo povezali tudi z nadaljnjo teoretsko obravnavo kiberprostora v povezavi z mehanizmi oblikovanja in interpretacije različnih režimov realnosti. Nekateri dosednji raziskovalni rezultati so bili objavljeni v monografiji M. Gržinič Mauhler *Estetika kiberneta in učinki derealizacije* (Ljubljana 2003). Izsledke smo predstavili tudi na konferencah v Parizu, Dijonu, Kiotu, Tokiu, Leipzigu, Gradcu in Dunaju.

Raziskovali smo odnos totalitete in umetnosti v opusu J-F. Lyotarda, F. Jamesona in W. Welscha. Rezultati raziskovanja so bili objavljeni v monografiji E. Ženka *Totaliteta in umetnost: Lyotard, Jameson in Welsch* (Ljubljana 2003).

Raziskovalni program je vsebinsko dopolnjeval projekt *Filozofija vizualne umetnosti in kulture* (vodja projekta A. Erjavec), ki se je končal 30. 6.

Historično-filozofske raziskave

Vodja raziskovalnega programa: T. Mastnak.

Sodelavci: O. Luthar, M. Vesel, M. Ažman, J. Litrop.

Raziskovanja filozofsko relevantne zgodovine poli-

dr. Rado Riha

M. Ažman

A. Bunta

dr. A. Erjavec

J. Fakin

dr. M. Gržinič
Mauhler

 dr. P. Klepec
Kršić

K. Kolšek

J. Litrop

dr. T. Mastnak

dr. J. Šumič Riha

S. Tomšič

tične misli je bilo posvečeno dvema poglavitnima sklopoma: rekonstrukciji zgodovine evropske ideje in politični filozofiji Thomasa Hobbesa. V okviru prvega sklopa je bila opravljena detaljna raziskava grškega mita o Evropi ter geografske in historično-politične rabe besede in pojma Evropa v antiki. Rezultati te raziskave služijo za pripravo knjižnega rokopisa v angleščini, katerega prvi del je zdaj pripravljen v osnutku. V okviru drugega sklopa je bila zaključena in objavljena študija o Hobbesovem delu *Behemoth* (ključnem za razumevanje Hobbesove politične filozofije in relevantnem za konceptualiziranje destrukcije države ter kritiko verskih in političnih fundamentalizmov). Uspešno je bil realiziran tudi drugi cilj tega projekta: priprava mednarodne številke *Filozofskega vestnika* o Hobbesovem *Behemothu* – prve obsežne publikacije o *Behemothu* doslej, pri kateri so sodelovali vodilni strokovnjaki s tega področja.

Na področju raziskav iz zgodovine filozofije se je nadaljevalo delo na analizi in interpretaciji Kopernika, ki se ga tradicionalno razume kot znanstvenika, ki ni radikalno prelomil samo s tradicionalno astronomijo, včasih pa tudi kot začetnika splošne znanstvene revolucije. Nasproti tej tezi je bila izpostavljena njegova konzervativna motivacija za uvedbo revolucionarnega koncepta gibanja Zemlje v znanost, ki pa mu omogoči podati koherentnejšo, nearbitrarno ureditev univerzuma; bistveni Kopernikov ugovor ptolemajski tradiciji je namreč, da ta ne zmore podati "najvažnejšega", "oblike sveta in določene somernosti njegovih delov". Kopernik z vpeljavo gibanja Zemlje v astronomsko znanost poleg tega, da odkrije dejansko ureditev našega Sončnega sistema, radikalno transformira koncept nebesnega pojava, katerega objektivnost oz. resnica več ne izhaja, rečeno zelo na grobo, iz neposrednega in posrednega čutno-zaznavnega videnja, kot je to primer v aristotelsko-ptolemajskem univerzumu, temveč je utemeljena na "pogledu duha" oz. na matematičnih izračunih.

O. Luthar koordinira zaključno redakcijo *Hrestomatije zahodnjanskega zgodovinopisja* (tri je zvezki izidejo predvidoma leta 2004) in zbiranje gradiva za oris revizionizma v Sloveniji. Avtor je posamična poglavja predstavil na konferencah v Jeruzalemu, New Yorku in Torontu.

Nadaljevalo se je delo pri pripravi za izdajo poskusnega zvezka *Slovenskega filozofskega slovarja*, ki bo predvidoma izšel spomladi 2004. Dokončan in za izdajo je bil pripravljen slovar filozofskih izrazov azijskih filozofij (predvsem za indijsko, kitajsko, tibetansko in japonsko filozofsko tradicijo) avtorice Maje Milčinski, ki je izšel jeseni 2003 pod naslovom

Mali slovar azijskih filozofij. Nadaljevala se je priprava bibliografske zbirke: Slovenska filozofska publicistika za obdobje 1970–1980, katere zaključek in javna objava je predvidena v letu 2004.

Raziskovalni program sta vsebinsko dopolnjevala projekt *Slovenska filozofska terminologija II* (vodja projekta V. Likar), ki se je končal 30. 6., in projekt *Virtualna in estetska konstitucija (post)moderne subjekta in njene politično-filozofske in epistemološke implikacije* (vodja projekta M. Gržinič Mauhler).

Raziskave sodobne filozofije

Vodja raziskovalnega programa: R. Riha.

Sodelavci: J. Šumič Riha, P. Klepec Kršić, A. Zupančič, A. Bunta, K. Kolšek.

V okviru raziskovanja sprememb, ki jih v sodobni filozofiji doživljajo temeljni filozofski koncepti subjekta, objekta, biti, realnosti, uma itn., se je raziskovalno delo osredinilo na naslednje problemske sklope:

nadaljevali smo z razdelavo pometafizičnega koncepta subjekta skozi podrobnejše razvitje podobe "tretjega subjekta", ki je implicirana v Kantovi *Kritiki razsodne moči*. Takšen subjekt je sestava trojega: prvič, subjektivacije empirične individualnosti, drugič, univerzalnega kot razsežnosti za vse in, tretjič, točke ireduktibilne singularnosti. To podobo subjekta je raziskovalno delo razvilo, opirajoč se na delo G. Wajcmana, skozi analizo Malevičevega platna "Črni kvadrat na beli podlagi", pri čemer je za izhodišče raziskovanja vzelo hipotezo, da se na sliki vidi v podobi črnega kvadrata sam subjekt. V črnem kvadratu se vidi subjekt, kolikor brezpomenski madež črnega kvadrata ponavzoča tisto konstitutivno neuje-manje med subjektom in vsemi njegovimi možnimi pojavnimi oblikami, ki tvori samo bit subjekta, in kolikor hkrati obstaja gledalec, ki s svojo željo videnja odloča eksistenco subjekta. S svojo odločitvijo se gledalec subjektivira, subjektivacijo pa je raziskovalno delo opredelilo kot dvojen akt: kot akt, s katerim stopi nekdo, kdorkoli, v sestavo subjekta, in sicer tako, da vzpostavi neko minimalno, nično distanco do točke, kjer sam kot subjekt je. In kot akt, s katerim se subjekt sploh šele sestavi, s katerim torej subjekt sploh šele obstaja. Pridobljeno podobo subjekta je raziskovalno delo nato verificiralo v okviru sodobnih teorij političnega, pri čemer smo se opirali na Lacanovo teorijo želje in Badioujevo razdelavo scene Dvojega.

V tem kontekstu smo tudi nadaljevali ukvarjanje s problematiko teorije Michaela Hardta in Antonija Negrija, ki sta s svojo tezo o Imperiju, množici in

mnoštvu postavila iztočnice za novo pojmovanje političnega subjekta. V svojem delu smo najprej napravili kritično primerjavo tez o *multitude* z drugimi sodobnimi političnimi teorijami, v tem okviru nas je zanimalo tudi Foucaultovo pojmovanje biopolitike in biooblasti, pri čemer smo tako umestili to pojmovanje znotraj Foucaultovega opusa kakor tudi pokazali, kje bi bilo mogoče iskati nastavke drugačnega pojmovanja subjekta pri Foucaultu. Podobno smo ravnali v svojem ukvarjanju s problematiko praznine, samoizbrisa in molka v delu Jeana-Françoisa Lyotarda, ki nas je zanimala, kolikor je tesno povezana z Lyotardovim iskanjem nove koncepcije subjekta, časa in vzroka.

Ob Lyotardovi teoriji smo tudi postavili vprašanje, kakšna je cena, ki jo mora ta avtor plačati za svojo zvestobo množtvu. Pokazali smo, da je cena "strasti do množstva" po eni strani skrita vpeljava Enega, ki je v prvi vrsti rezultat tega, da se sami heterogenosti, inkomenzurabilnosti množstva že v samem izhodišču podeli neka vrednost. Mnoštvo tako nastopi kot vrednota, ki jo je treba varovati pred terorizmom Enega, prav to pa potem, kot smo v svojem delu podrobneje dokazali in razvili, na skrit način vpelje tega istega Enega. Po drugi strani smo se lotili tudi vprašanja, ki nastopa v izhodišču Lyotardovega *Navzkrižja*, nemožnega, a nujnega pričevanja o krivici, ki prizadane govoreče bitje, ki je po definiciji oropano sredstev za prikaz krivice. Lyotardovo koncepcijo neme priče smo soočili z Lacanovo razdelavo dveh statusov molka ter se v svojem delu lotili tudi problema subjektivne destitucije, kot je implicirana v Lyotardovi koncepciji umetnosti kot priče. Nadaljevali smo z raziskavo mutacij sodobne etike glede na prevladujoči tradicionalni paradigmi, aristotelovsko etiko prave mere in moderno, kantovsko etiko zakona, ter kot osrednji problem raziskave izpostavili problem artikulacije etike na neskončno. V tej točki je naša raziskava tudi izpostavila in pokazala možnost produktivne navezave filozofije na psihoanalizo, ki umešča neskončno v samo telo, v užitek.

Problem užitka oz. presežnega užitka sta tudi tisti točki, kjer lahko psihoanalitična teorija pomembno prispeva h konceptualizaciji družbenega, političnega in ekonomskega, kar nas je tudi zanimalo v interpretaciji Lacanove teorije štirih diskurzov oziroma družbenih vezi (diskurza gospodarja, histerika, univerze, analitika). Pri tem smo se zlasti osredotočili na tektonski premik, ki ga zaznamuje prehod od klasičnega dispozitiva gospodstva k sodobnemu (ki je povezan predvsem z ekonomsko strukturo kapitalizma in ga je mogoče navezati na Lacanov diskurz univerze) ter podrobno razčlenili mehanizme sled-

njega. Kaj se zgodi, ko vednost in/ali vrednost postane dominantna družbene vezi, njen dejavnik? Kakšen je položaj subjektov v tej družbeni vezi in kaj ta družbena vez izkorišča za svoje vzdrževanje in ekspanzijo? Kako in od kod (s katerega mesta) v tem diskurzu delujejo geste gospodstva, ki se ne smejo neposredno kazati kot take? To je le nekaj vprašanj, na katera smo odgovarjali na tem področju raziskovanja, ki pa smo jih navezovali tudi na širše teme – na sodobne koncepcije univerzalnosti, na problematiko stičišča subjektivnosti in objektivnosti (npr. intimnega in družbenega), na notranje meje in paradokse kapitalizma, kolikor slednji ni zgolj nek ekonomski sistem, temveč tudi narekuje tudi določeno družbeno-politično organizacijo.

Raziskovalni program sta vsebinsko dopolnjevala projekt *Razmerje med filozofijo in politiko v postmoderni* (vodja projekta R. Riha), ki se je končal 30. 6., in projekt *Virtualna in estetska konstitucija (post)modernega subjekta in njene politično-filozofske in epistemološke implikacije* (vodja projekta M. Gržinič Mauhler).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- A. Erjavec je tuji glavni urednik zbirke *Frontiers of International Aesthetics Studies*, Jilin Publishing House, Changchun, provinca Jilin, Kitajska; član uredniškega sveta revije *Contemporary Aesthetics*, Castine, Maine, ZDA; član mednarodnega uredniškega odbora revije *The Urals International Journal of Philosophy*, Ekaterinburg, Rusija; častni član Associazione Italiana per gli Studi di Estetica in član Izvršnega odbora Mednarodnega združenja za estetiko. Je tudi predstojnik Oddelka za kulturne študije Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem in član senata Fakultete za humanistične študije ter član Strokovnega sveta Slovenskega mladinskega gledališča.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2003 je bilo v knjižnico vpisanih 291 enot: 363 knjig in 79 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Izšle so tri redne številke XXVI. letnika *Filozofskega vestnika*. V prvi in tretji so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku. Druga številka, naslovljena *Behemoth*, je medna-

dr. M. Vesel

dr. A. Zupančič

dr. E. Ženko

rodna, posvečena filozofskemu in interdisciplinarnemu premisleku Hobbesovega *Behemotha*. Prispevki avtoric in avtorjev so objavljeni v angleškem in francoskem jeziku z izvlečki v angleškem in slovenskem jeziku.

- Jean-François Lyotard: *Navzkrižje*. Prevod, opombe in spremna beseda Jelica Šumič-Riha. Zbirka Philosophica, Series Moderna. Ljubljana, Založba ZRC, 322 str.
- Maja Milčinski: *Mali slovar azijskih filozofij*. Ljubljana, Založba ZRC, 108 str.

Filozofski inštitut je v letu 2003 začel izdajati novo knjižno zbirko Prizma, namenjeno objavam krajših izvornih in prevodnih del, ki aktualizirajo odprta vprašanja in teme iz sodobne filozofije in z njo povezanih sorodnih področij. V zbirki sta izšli dve knjigi:

- Marina Gržinič: *Estetika kibersveta in učinki de-realizacije*. Ljubljana, Založba ZRC, 148 str.
- Ernest Ženko: *Totaliteta in umetnost: Lyotard, Jameson in Welsch*. Ljubljana, Založba ZRC, 184 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Collège international de philosophie, Pariz, Francija.
- Université Paris VIII, Pariz, Francija.
- Stiftung Weimarer Klassik, Kolleg Friedrich Nietzsche, Weimar, Nemčija.
- Seijo University, Tokio, Japonska.
- Hoger Instituut voor Schone Kunsten, Antwerpen, Belgija.
- Museum of Work – Arbetets museum, Laxholmen, Norrköping, Švedska.
- Iroon Polytechniou Av., Piraeus, Grčija.
- Verein zur Betreuung der AusländerInnen in Oberösterreich, Linz, Avstrija.
- Johannes Kepler Universität, Linz, Avstrija.
- Polycollege Stöbergasse, Dunaj, Avstrija.
- Centre for Slavic Languages and Literatures the Hebrew University of Jerusalem, Izrael.
- Karel-Franzens Universität Graz (Abteilung für Südeuropäische Geschichte), Avstrija.
- Duke University, Durham, ZDA.
- The Franke Institute for the Humanities, Chicago, ZDA.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Aleš Erjavec

- *Globalization Processes: The Case of Aesthetics*,

vabljen predavanje na letnem kongresu Vzhodne sekcije Japonskega društva za estetiko, Tokio, Japonska, 1. 3.

- *The Image and the Interpretation: Las Meninas*, vabljeni referat na 2. sredozemskem kongresu za estetiko, v organizaciji Société Tunisienne d'esthétique et de podétique, Carthage, Tunizija, 6.-8. 3.
- *National Identity Through Mountain Photography*, vabljeni referat na mednarodnem kongresu "In veta! To the Summit! (Alpine Mountaineering as a Projection of Bourgeois Cultural and Social Models in the 19th and early 20th Century)", v organizaciji Museo Storico in Trento, Trento, Italija, 8.-10. 5.
- *Las Meninas and The Order of Things*, vabljen predavanje na Oddelku za estetiko in medijske študije Univerze ELTE, Budimpešta, Madžarska, 26. 5.
- *Postmodernizem in postsocialistično stanje*, vabljen predavanje v Slovenskem mladinskem gledališču, Ljubljana, 29. 9.
- *The Three Avant-Gardes in the ex-Yugoslavia*, referat na mednarodnem kolokviu "Artistic Avant-Garde Today", v organizaciji Slovenskega društva za estetiko, Ljubljana, 23.-25. 10.
- *Le postmodernisme et la condition post-socialiste*, vabljen predavanje na Sorboni, na povabilo Société française d'Esthétique, Pariz, Francija, 15. 11.

Marina Gržinič Mauhler

- *Cyber feminism & strategy of visibility*, predavanje na École nationale supérieure des beaux-arts, Médiatheque, Pariz, Francija, 21. 1.
- *Notions de centre et de périphérie dans l'analyse des scènes artistique et politique*; predavanje na École nationale des beaux-arts de Dijon, Francija, 22. 1.
- *Artistic identity in south-east Europe*, okrogla miza na Arco'03, International Contemporary Art Fair, Madrid, Španija, 14. 2.
- *Art & feminism: creating visibility/rewriting history*, okrogla miza na Arco'03, International Contemporary Art Fair, Madrid, Španija, 15. 2.
- *O odnosu med videom in novimi tehnologijami*, referat na simpoziju "Zero Visibility", Moderna galerija, Ljubljana, 21. 2.
- *Globalisierung - Hierarchisierung: Zur Konstruktion und Funktion kultureller Dominanzen*, prispevek in sodelovanje na okrogli mizi na 26. Deutscher Kunsthistorikertag "Kunst unter Künsten. Kulturelle Divergenzen und Konvergenzen", Universität Leipzig, Nemčija, 14. 3.

- *New Slovenian photography: trauma and flesh*, referat na simpoziju "Parallele Avantgarden", Art-space, Dunaj, Avstrija, 5. 4.
- *Estetika kibernetskega sveta i učinci derealizacije*, multimedijsko predavanje, Mediacentar, Sarajevo, BiH, 10. 6.
- *Naked life, state of exception and globalism*, predavanje na Kōlonischer Kunstverein v sodelovanju z Kunsthochschule für Medien, Köln, Nemčija, 26. 6.
- *Fortress Europe*, plenarno predavanje na 5th European Feminist Research Conference "Gender and Power in the New Europe", Lund, Švedska, 20. 8.
- *Symposium II: Art strategies: memory, visibility and community*, vabljen predavanje na Kyoto Biennale 2003 "Creating slowness within speed", Kyoto Art Center, Japonska, 5. 10.
- *Die Österreichische Galerie Belvedere und die neue Verhältnisse in Mitteleuropa*, okrogla miza na simpoziju "The Museum. Mirror and Motivator of Cultural-political Visions", Österreichische Galerie Belvedere, Dunaj, Avstrija, 18. 10.
- *The perspectives of avant-garde? Toward a new performativity and processuality*, referat na mednarodnem kolokviju "Umetniška avantgarda danes", org. Slovensko društvo za estetiko, Ljubljana, 23. 10.
- *Repolitization and incarnation*, vabljen predavanje ob javni predstavitvi projekta "Tester", San Sebastian, Španija, 5. 11.
- *Das Leben der Fiktion, der Tod der Dokumente: am Kino arbeiten, gegen das nackte Leben*, predavanje na simpoziju "Arbeit am Leben", Schauspielhaus Rauchsalon, Gradec, Avstrija, 9. 11.
- *Contemporary art with/out horizons*, vabljen predavanje na Ex-centricités symposium, org. Ecole cantonale d'art du Valais, Hochschule für Gestaltung Luzern, Sierre, Švica, 12. 11.
- *Demokracija in civilne pravice: strategija civilne nepokorščine*, Marina Gržinić & Oliver Ressler, razgovor na 2. festivalu nevladnih organizacij "Lupa", Galerija Škuc, Ljubljana, 14. 11.
- *Global capitalism and the genetic paradigm of culture*, vabljen predavanje na 1. mednarodnem kolokviju Art Studies, Seijo University Tokyo, Japonska, 24. 11.
- *Subversive strategien*, vabljen predavanje na "6. Medien und Architektur Biennale", Gradec, Avstrija, 9. 12.
- *Globalization and paradigm of art*, vabljen predavanje na kuratorskem seminarju "Trans-global Art-ground", Museum of Contemporary Art, Beograd, Srbija in Črna Gora, 11. 12.

Oto Luthar

- *Colonizing the memory: historical revisionism in Slovenia*, prispevek na letnem srečanju Association for the study of nationalities, Columbia University, New York, ZDA, 3.-5. 4.
- *Slowenische Identitäten im Wandel?*, prispevek na delavnici "Vom Nationalstaat zu einem Gemeinwesen", Sommerakademie 2003, Bad Radkersburg, Avstrija, 29. 8.
- *The responsibility of the privileged witnesses*, prispevek na "The first annual Jerusalem Summit", Jerusalem, Izrael, 13. 10.
- *Between modernism and academic opportunism: rethinking Slovenian historiography of the 1990s*, predavanje na 35th National Convention AAASS, Toronto, Ontario, Kanada, 21. 11.

Tomaž Mastnak

- *"Reducing the Nations to the Christian Oeconomy"*, vabljen referat na mednarodnem znanstvenem srečanju "Development after Development", New York University, New York, ZDA, 15.-17. 5.

Rado Riha

- *Želja revolucije*, predavanje na Delavsko-punkerski univerzi (6. letnik), Mirovni inštitut, Ljubljana, 13. 3.
- *Politična emancipacija danes*, prispevek na simpoziju "Protiimperij-Evropa multitud", Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 19. 9.

Jelica Šumič Riha

- *Pisanje o sebi in želja po večnosti*, predavanje na mednarodni konferenci "Vpis subjekta v tekst", Zagreb, Hrvaška, 23.-25. 3.
- *Subjekt politične emancipacije*, prispevek na simpoziju "Protiimperij-Evropa multitud", Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 19. 9.
- *Communism as a Community for All*, predavanje na mednarodni konferenci "Indeterminate Kommunismus", Frankfurt, Nemčija, 9. 11.

Alenka Zupančič

- *The Ascetic Ideal*, Duke University, Durham, ZDA, 19. 2.
- *Lacan's theory of Four Discourses*, The Franke Institute for the Humanities, Chicago, ZDA, 7. 4.
- *The Ascetic Ideal*, Chicago University, Chicago, ZDA, 9. 4.
- *What is Capitalism*, University at Buffalo, Buffalo, ZDA, 11. 4.
- *On Nihilism*, Columbia University, New York, ZDA, 16. 4.

- *Reconstructing Comedy*, Kunstuniversität Linz, Linz, Avstrija, 3. 10.

Ernest Ženko

- *On the Complex Relation between Philosophy and Art*, referat na 2. sredozemskem kongresu za estetiiko, v organizaciji Société Tunisienne d'esthétique et de podétique, Carthage, Tunizija, 6.–8. 3.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Aleš Erjavec

- Kot del raziskovalne skupine je sodeloval pri projektu "The Post-Communist Condition", Zentrum für Kunst und Medientechnologie, Karlsruhe, Nemčija, 1. 8.–30. 11.

Tomaz Mastnak

- Remarque Institute for European Studies, New York University, Visiting Research Fellow, januar–julij.
- International Center for Advanced Studies, Fellow, New York University, od septembra 2003.

Rado Riha

- Znanstveno izpopolnjevanje na Université Paris VIII, Pariz, Francija, 31. 5.–1. 7.

Jelica Šumić Riha

- Znanstveno izpopolnjevanje na Université Paris VIII, Pariz, Francija, 31. 5.–1. 7.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

- *Uvod v filozofijo*, Akademija za likovno umetnost Univerze v Ljubljani, letni semester 2002/2003.

Marina Gržinić Mauhler

- Redna profesorica na Akademiji za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija.
- *Art and aesthetics*, gostujoča profesorica na Hoger Instituut voor Schone Kunsten, Antwerpen, Belgija, 18.–20. 11.

Peter Klepec Kršič

- Predavanja v okviru predmeta *Filozofski temelji humanističnih ved*, Fakulteta za humanistične študije Koper.
- Predavanja v okviru modula *Epistemologija huma-*

nističnih ved na ISH, Fakulteti za podiplomski humanistični študij, letni semester.

Matjaž Vesel

- *Izbirni seminar III (srednjeveška filozofija)*, predavanja na Oddelku za filozofijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, zimski semester.
- *Znanost in politika znanosti*, predavanje v okviru modula *Epistemologija humanističnih ved* na ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, letni semester.
- *Znanstvena revolucija in filozofija*, predavanje v okviru modula *Epistemologija humanističnih ved* na ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, letni semester.

Ernest Ženko

- *Uvod v humanistiko in naravoslovje*, predavanja na Visoki šoli za risanje in slikanje – visoki strokovni šoli, Ljubljana, nosilec predmeta.

Rado Riha

- *Etika I*, predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Epistemologija humanističnih ved*, nosilec modula v okviru ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, zimski semester.

Jelica Šumić Riha

- *Etika II*, predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Epistemologija humanističnih ved*, predavanja v okviru modula na ISH, Fakulteti za podiplomski humanistični študij.

Alenka Zupančič

- Gostujoča profesorica na Duke University, Durham, ZDA, 16. 2.–7. 3.
- *Epistemologija humanističnih ved*, predavanja v okviru modula na ISH, Fakulteti za podiplomski humanistični študij.

MENTORSTVO

Aleš Erjavec je bil somentor doktorandki mag. Katarini Vrhovšek (Akademija za likovno umetnost Univerze v Ljubljani). Bil je mentor pri diplomskih nalogah Jelene Šimunić (kiparstvo, Akademija za likovno umetnost Univerze v Ljubljani) in Barbare Kastelic (slikarstvo, Akademija za likovno umetnost Univerze v Ljubljani).

Oto Luthar je bil mentor mladima raziskovalkama Jasni Fakin in Jasmini Litrop.

Rado Riha je bil mentor mlademu raziskovalcu Alešu Bunti.

Jelica Šumič Riha je bila mentorica mladi raziskov-

alki Katji Kolšek in mlademu raziskovalcu Samu Tomšiču.

Marina Gržinič Mauhler je bila somentorica doktorskandki mag. Mojci Puncer (Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

BUNTA, Aleš. Med voljo do moči in deklaracijo antidogodka nihilizma. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 1, str. 201-217.

ERJAVEC, Aleš. Adorno and/with Heidegger : from modernism to postmodernism. *Dialogue Univers.*, 2003, vol. 13, no. 11-12, str. 53-66.

ERJAVEC, Aleš. Aesthetics: philosophy of art or philosophy of culture?. *Zhengzhou Daxue xuebao*, Mar. 2003, vol. 36, no. 2, str. 40-46.

ERJAVEC, Aleš. Gurobarizeshon no shokatei : bigaku no baai. *Bigaku geijutsugaku kenkyū*, 2002, 21, str. 238-250.

ERJAVEC, Aleš. Of nation, mountains and photography. *J. Contemp. Thought*, Summer 2003, 17, str. 85-98, fotogr.

ERJAVEC, Aleš. Understanding, compassion and the pleasure of recognition: representational and conceptual art. V: HAAPALA, Arto (ur.), KUISMA, Oiva (ur.). *Aesthetic experience and the ethical dimension : essays on moral problems in aesthetics*, (Acta Philosophica Fennica, 72). Helsinki: Philosophical Society of Helsinki, 2003, str. 137-150.

GRŽINIČ, Marina. Formation and contestation of meaning in artworks and within contemporary art institutions. *J. Contemp. Thought*, Summer 2003, 17, str. 139-186, fotogr.

GRŽINIČ, Marina. IRWIN : 1983-2003. Str. 5-39. IRWIN: NSK - zaman içinde bir devlet = IRWIN: NSK - a state in time. Str. 40-61. Sentez: retro-avant garde ya da post-sosyalizmin haritasını çıkartmak = Synthesis: retro-avant garde or mapping post-socialism. Str. 62-77. *Art-ist*, 2003, 7, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Prelom. *Genero*, 2003, br. 2-3, str. 109-122.

GRŽINIČ, Marina. Izvan bitka: Agamben i antropološki stroj. *Odjek (Sarajevo)*, ljeto, jesen, zima 2003, god. 56, br. 2-4, str. 63-73.

GRŽINIČ, Marina. Zunaj biti: Agamben in antropološki stroj. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 1, str. 165-181.

KLEPEC, Peter. Mesto praznine pri poznem Lyotardu. Št. 1, str. 21-33. Ob Foucaultovem pojmovanju biooblasti in biopolitike. Št. 3, str. 111-137. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24.

KLEPEC, Peter. Politika množice?. *Problemi (Ljubl.)*, 2003, letn. 41, št. 4-5, str. 39-59.

KOLŠEK, Katja. Biopolitika in subjekt. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 3, str. 139-149.

LITROP, Jasmina. Slovenski nakupovalni turizem na Madžarskem. *Zb. soboš. muz.*, 2003, št. 7, str. 137-155, graf. prikazi.

LUTHAR, Oto, LUTHAR, Breda. Monopolization of memory: the politics and textuality of war memorials in Slovenia after 1991. *East European Perspectives*. [Online ed.], 3. September 2003, vol. 5, no. 18. <http://www.rferl.org/cepreport/archive2003.asp>.

MASTNAK, Tomaž. Behemoth: democratics and religious fanatics. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 2, str. 139-168.

RIHA, Rado. Seeing the revolution, seeing the subject. *Parallax (Leeds)*, 2003, vol. 9, no. 2, str. 27-41.

ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Molč in realno : pričevanje med nemožnostjo in dolžnostjo. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 1, str. 35-51.

VESEL, Matjaž. Forma mundi : Kopernikov predgovor h knjigam O revolucijah; drugič. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 1, str. 121-136.

ZUPANČIČ, Alenka. Činot i zloto vo literaturata = The act and evil in literature. Vol. 1, no. 2, str. 111-129. Za ljubovta kako komedija = On love as comedy. Vol. 2, no. 1, str. 61-80. *Identiteti*, 2002.

ZUPANČIČ, Alenka. Štirje diskurzi v luči vprašanja presežnega užitka. *Razpol (Ljublj.)*, 2003, št. 13, str. 113-155.

ŽENKO, Ernest. Vloga umetnosti pri poznem Lyotardu. *Filoz. vestn.*, 2003, letn. 24, št. 1, str. 67-79.

Strokovni članek

GRŽINIČ, Marina. Entfremdete Zeit : Über Pierre Bourdieus Algerienbilder. *Springerin*, Frühjahr 2003, bd. IX, hf. 1, str. 38-41, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Novi performativnosti in procesualnosti naproti. *Maska (Ljubl.)*, pom.-pol. 2003, letn. 18, št. 2-3 (80-81), str. 72-81, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. O politiki snapshot fotografije. *Fotogr. (Ljubl.)*, 2003, št. 17/18, str. 36-41.

GRŽINIČ, Marina. Pierre Bourdieu: Alžirske slike. *Odjek (Sarajevo)*, proljeće 2003, god. 56, br. 1, str. 98-99.

GRŽINIČ, Marina. Slowness: a short circuit in a time of obscene acceleration. *Diatxi*, 2003, 08, str. 36-43, 131-128, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Život, smrt i umjetnost : mapiranje novih granica. *Kontura*, travanj 2003, god. 13, str. 38-41, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

ERJAVEC, Aleš. Adorno and/with Heidegger : from modernism to postmodernism. V: SASAKI, Ken-ichi (ur.), ŪTABE, Tanehisa (ur.). *The great book of aesthetics : proceedings*. Tokyo: Institute of Aesthetics and Philosophy of Art, 2003.

ERJAVEC, Aleš. The pictorial turn. *Nord. estet. tidskr.*, 2003, 27-28, str. 185-190.

GRŽINIČ, Marina. Global capitalism and the genetic paradigm of culture. V: *Art as representation of the world*. Tokyo: Seijo University, 2003, str. [115-126].

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

BUNTA, Aleš. The instalation of athleticism in the Greek concept of reality. V: LÄMMER, Manfred (ur.). *Fair play - a basic value in sport and life : proceedings : zbornik*. Ljubljana: Ūlympic Committee of Slovenia - Association of Sports Federations, Slovenian Olympic Academy, 2003, str. 43-47.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

ERJAVEC, Aleš. The three avant-gardes and their context : the early, the neo, and the postmodern. V: ŠUVAKŪVIČ, Miško (ur.), DJURIČ, Dubravka (ur.). *Impossible histories : historical avant-gardes, neo-avant-gardes, and post-avant-gardes in Yugoslavia, 1918-1991*. Cambridge; London: The MIT Press, 2003, str. 36-62, ilustr.

ERJAVEC, Aleš, HUIMIN, Jin. General perface of the translated collection. V: ERJAVEC, Aleš (ur.), ISER, Wolfgang. *Xugou yu xiangxiang-wénxué rénleixue jiangjie*, (Gǎoji mèixue qiányán yicǒng, 2). Changchun: Jilin People's Publishing House, 2003, str. 1-7.

GRŽINIČ, Marina. Neue Slowenische Kunst. V: ŠUVAKŪVIČ, Miško (ur.), DJURIČ, Dubravka (ur.). *Impossible histories : historical avant-gardes, neo-avant-gardes, and post-avant-gardes in Yugoslavia, 1918-1991*. Cambridge; London: The MIT Press, 2003, str. 122-269, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Punk: strategija, politika in amnezija. V: LOVŠIN, Peter (ur.), MLAKAR, Peter (ur.), VIDMAR, Igor (ur.), HRIBAR, Tine. *Punk je bil prej : 25 let punka pod Slovenci*. 1. natis. Ljubljana: Cankarjeva založba: Ropot, 2003, str. 66-85.

GRŽINIČ, Marina. Synthesis: retroavantgarde or mapping of post-Socialism. V: ARNS, Inke (ur.). *Irwin retroprincip: 1983-2003: [Künstlerhaus Bethanien, Berlin, 26. September - 26. Oktober 2003, Karl Ernst Osthaus-Museum, Hagen, 15. November 2003 - 4. Januar 2004, Museum of Contemporary Art, Belgrad, 17. April-17. Mai 2004]*. Frankfurt am Main: Revolver, Archiv für aktuelle Kunst, cop. 2003, str. 216-221, ilustr.

LUTHAR, Breda, LUTHAR, Oto. Kolonizacija spomina : politika in tekstualnost domobranskih spomenikov po letu 1991. V: LUTHAR, Ūto (ur.), PERŪVŠEK, Jurij (ur.). *Zbornik Janka Pleterškega*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 647-662.

LUTHAR, Breda, LUTHAR, Oto. Marking the difference or looking for common ground?. V: WINGFIELD, Nancy Meriwether (ur.). *Ethnic conflict and nationalism in Habsburg Central Europe*. New York; Ūxford: Berghahn Books, 2003, str. 485-509.

LUTHAR, Ūto, LITRŪP, Jasmina. Filigranski odtenki izključevanja. V: ŪBERSTAR, Ciril (ur.), KUZMANIČ, Tonči (ur.). *Neokonzervativizem : zbornik predavanj 2. letnika Delavsko-punkerske univerze, (Zbirka Zborniki Delavsko-punkerske univerze, knj. 2)*. Ljubljana: Mirovni institut, Institut za sodobne družbene in politične študije, 2003, str. 70-77.

MASTNAK, Tomaž. Europe and the Muslims : the permanent crusade?. V: QURESHI, Emran (ur.), SELLS, Michael Anthony (ur.). *The new crusades : constructing the Muslim enemy*. New York: Columbia University Press, 2003, str. 205-248.

ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Strast do mnoštva in navzkrižje : (Spremna beseda). V: LYŪTARD, Jean-François. *Navzkrižje*, (Philosophica, Series Moderna). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 274-299.

VESEL, Matjaž. Revolucije Kopernikovih Revolucij: gibanje Zemlje in vidik pojava. V: KOPERNIK, Mikolaj. *O revolucijah nebesnih sfer : prva knjiga : liber primus*,

(Zbirka *Historia scientiae*). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 85-137.

ZUPANČIČ, Alenka. The case of the perforated sheet. *Zv=*, 4, str. 68-80. Lacan's heroines: Antigone and Sygne de Coufontaine. *Zv=*, 4, str. 276-290. The subject of the law. *Zv=*, 2, str. 67-93. V: ŽIŽEK, Slavoj (ur.). *Jacques Lacan : critical evaluations in cultural theory*. New York; London: Routledge, 2003.

ZUPANČIČ, Alenka. Ethics and tragedy in Lacan. V: RABATÉ, Jean-Michel (ur.). *The Cambridge companion to Lacan*, (Cambridge companions). Cambridge: University Press, 2003, str. 173-190.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

GRŽINIČ, Marina. Gržinič & Šmid: Karl Marx & Coca-Cola. Str. 184-191. Not-quite/Not-right = Nicht-Ganz/Nicht-Recht. Str. 107-110. V: KONOPATZKI, Birgit (ur.), HÄCKER, Sabine (ur.). *Festival Katalog 2003*. Oberhausen: Karl Maria Laufen, 2003, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Fighting the new barbarians of profit, neo-capitalism and xenophobia. V: STEINWEG, Marcus. *"Les archives des barbares"*. Paris: Public, 2003, str. [35-50].

GRŽINIČ, Marina. Filozofija skozi psihoanalizo. Str. 156-157. Fotografije spornosti (dvomljivosti) problematičnosti : ob razstavi fotografij Jureta Štravs in Jožeta Suhadolnika v Galeriji Študentskega kulturnega centra v Ljubljani. Str. 152-155. Was ist Kunst. Str. 158-183. V: ZABEL, Igor (ur.), ŠPANJOL, Igor (ur.), BENEGALIJA, Germana. *Do roba in naprej : slovenska umetnost 1975-1985*. Ljubljana: Moderna galerija, 2003.

GRŽINIČ, Marina. (I)migrants, hegemony, new internationalism. V: BELLÉGUIC, Maud (ur.), ROSSI, Mario (ur.), STEWART, Judith (ur.). *Strangers to ourselves*. [Hastings]: Hastings Museum & Art Gallery, [2003], str. 62-66.

GRŽINIČ, Marina. Irwin and Weekend art. V: *Kyoto Biennale 2003*, (Newsletter, 1). Kyoto: Kyoto Biennale 2003 Office, 2003, str. 4-5, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Manfred Willmann: Wilde Verwirrtheit. V: WILLMANN, Manfred. *Manfred Willmann : 27.2.-27.4.2003*. Wien: Secession, 2003, str. 14-17.

GRŽINIČ, Marina. Memory cabinets. V: ŽEROVNIK, Maja (ur.). *Memory, privacy, spectatorship : (on Emil Hrvatin's performances)*. Special ed. Ljubljana: Maska, 2003, str. 31-40.

GRŽINIČ, Marina. Qui sont les meres des monstres?. V: LIBEROVSKAYA, Katherine, CZEGLÉDY, Nina, GRŽINIČ, Marina. *Radical libre- Active agent*. Montréal: Studio XX, 2003, str. 12-13, 18-19.

GRŽINIČ, Marina. Slovenian video works seen through international video productions and vice versa. V: VALENTINI, Valentina (ur.). *Zero visibility: of the reverse order = dell'ordine inverso*. Ljubljana: Maska, 2003, str. 239-256.

GRŽINIČ, Marina. A special line of reading within the collection: the Fluxus challenge!. V: MOREN, Lisa (ur.). *Intermedia : the Dick Higgins collection at UMBC*. Baltimore: Albin O. Kuhn Library & Gallery: University of Maryland, 2003, str. 74-75, ilustr.

GRŽINIČ, Marina. Štravs' photographic incarnations. V: ŠTRAYS, Jane. *Jane Štravs : photographic incarnations*. Ljubljana: ZRC SAZU, 2003, str. 7-9.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

GROJS, Boris, ERJAVEC, Aleš (ur.). *Postmodernism and the postsocialist condition : politicized art under late socialism*. Berkeley: University of California Press, 2003. 297 str., ilustr.

GRŽINIČ, Marina. *Estetika kibernetskega sveta in učinki derealizacije*, (Zbirka Prizma). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 148 str., ilustr.

ZUPANČIČ, Alenka. *Riaru no rinri : Kanto to Rakan = Ethics of the real: Kant, Lacan*. Tokyo: Kawade shobou shinsha, 2003. 328 str.

ZUPANČIČ, Alenka. *The shortest shadow : Nietzsche's philosophy of the two*, (Short circuits). Cambridge (Mass.): London: MIT Press, 2003. 193 str.

ŽENKO, Ernest. *Totaliteta in umetnost : Lyotard, Jameson in Welsch*, (Zbirka Prizma). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 184 str.

SUMMARY

The research domains that are systematically explored are the following: aesthetics (the research program: *Aesthetics and Philosophy of Culture*), contemporary philosophy, political and legal philosophy, the philosophical relevance of the Lacanian psychoanalysis (the research program: *Inquiries into Contemporary Philosophy*), general history and history of political thought (research program: *Historical-Philosophical Studies*). All three research programs were completed.

Additionally, work continues on four research projects; three of them, the research project *Slovene Philosophical Terminology*, the research project *Philosophy and Politics in Postmodernity* and the research project *Philosophy of Visual Arts* were completed. The Institute of Philosophy has published three volumes of its journal *Filozofski vestnik / Acta Philosophica*, the third volume *Behemoth* is an international one.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Matej Gabrovec, dr. Andrej Kranjc, redni član SAZU, dr. Milan Orožen Adamič (predsednik), dr. Drago Perko, dr. Ivan Šprajc, dr. Maja Topole in dr. Igor Vršer, redni član SAZU.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: dr. Marjan Ravbar.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Vladimir Drozg (dopolnilno delovno razmerje do 31. 12.), dr. Matej Gabrovec in dr. Milan Orožen Adamič.

Znanstveni sodelavki: dr. Irena Rejec Brancelj (dopolnilno delovno razmerje) in dr. Maja Topole.

Raziskovalnorazvojni sodelavec: mag. Drago Kladnik.
Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Mauro Hrvatin.

Strokovni sodelavec v humanistiki: Peter Repolusk (od 18. 12.).

Asistenti z magisterijem: mag. Jerneja Fridl, mag. Damir Josipovič, mag. Blaž Komac (od 1. 5.), mag. Franci Petek, mag. Miha Pavšek, mag. Aleš Smrekar in mag. Mimi Urbane.

Asistenti: David Bole (od 1. 10.), Primož Gašperič (od 1. 6.), mag. Blaž Komac (do 1. 5.), Janez Nared, Borut Peršolja, Peter Repolusk (do 18. 12.) in Matija Zorn.

Samostojna strokovna sodelavka s specializacijo: Alenka Turel Faleskini.

Samostojna strokovna delavka: Meta Ferjan.

Samostojna tehnica: Maruša Rupert.

Referentka: Darka Naglič.

Inštitut ima 6 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

(vodja: Mauro Hrvatin),

Oddelek za socialno geografijo

(vodja: Marjan Ravbar),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl).

Na inštitutu delujejo tudi:

Zemljepisni muzej Slovenije

(vodja: Primož Gašperič),

Zemljepisna knjižnica

(vodja: Maja Topole),

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

PROGRAMI, PROJEKTI IN NALOGE

Regionalna geografija Slovenije

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbane in M. Zorn.

Vlada Republike Slovenije je inštitutu odobrila raziskovalni program Regionalna geografija Slovenije, pristojno ministrstvo pa je vanj preneslo projekte, ki jih je ob potrditvi raziskovalnega programa financiralo ali sofinanciralo inštitutu, in sicer temeljna projekta Geografska mikroregionalizacija Slovenije ter Vrednotenje rabe tal z vidika naravnih in družbenih razmer, prav tako pa tudi projekta naravne in kulturne dediščine Triglavski ledenik in ledenik pod Skuto ter Geomorfološke oblike in procesi v Sloveniji. Pomembna vsebina programa so tudi slovenska zemljepisna imena in digitalna tematska kartografija.

Socialna geografija

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, V. Drozg, D. Josipovič, D. Kladnik, J. Nared, I. Rejec Brancelj, P. Repolusk, A. Smrekar in A. Turel Faleskini ter zunanji sodelavci mag. Dejan Cigale, dr. Marko Koščak, dr. Barbara Lampič, Iztok Sajko, dr. Metka Špes in dr. Jeffrey David Turk.

Preučevali smo pokrajinsko dimenzijo gospodarskih

dr. D. Perko

D. Bole

A. Turel Faleskini

M. Ferjan

mag. J. Fridl

dr. M. Gabrovec

P. Gasperic

M. Hrvatin

mag. D. Josipovic

mag. D. Kladnik

in socialnih razmerij oziroma procesov v pokrajini. Usmerili smo se na prostorsko organizacijo inureditev gospodarstva, socialnih skupin, kulture, politike in upravljanja, torej na socialno razumevanje družbenih odnosov v pokrajini. Raziskovali smo socialne, politične, regionalne in okoljske geografske procese v slovenskih pokrajin in s Slovenci poseljenih območij zunaj matične domovine. To smo dosegli s preučevanjem prostorskih struktur in procesov, socialnoekonomskih aktivnosti prebivalstva in regionalnih struktur ter dinamike sistemov regionalnega razvoja.

Tematsko so program sestavljali trije sklopi. V prvem smo preučevali raznolikosti pogledov na usmerjanje razvoja naselij, kar omogoča vrednotenje iz različnih zornih kotov. Poskusili smo razjasniti odnose oziroma prostorska prepletanja med gibanjem števila prebivalcev in delovnih mest v različnih razvojnih tipih slovenskih naselij, predvsem v mestih in njihovih območjih, kot pomembnih indikatorjev za decentralizirano mešano rabo površin. Raziskava o socialnogeografskem prepletanju krajev bivanja in dela je ob pripravljanju Strategije prostorskega razvoja Slovenije pomembna za prostorske planirje, posebej tiste, ki se ukvarjajo z načrtovanjem smotrne organizacije dejavnosti v prostoru, in za oblikovanje enakomernejših prometnih tokov zaradi neprestanega spreminjanja sicer kompleksnega spektra socialnogeografskih procesov, povezanih z dnevno migracijo prebivalstva.

Drugi sklop raziskovalnega programa temelji na preučevanju vloge socialne geografije v regionalnem razvoju. Prikazali smo sodobne lokacijske dejavnike, ki imajo pomembno vlogo v prostorskem planiranju, hkrati pa so pomembni pri zadovoljevanju gospodarskih in predvsem prostorskih potreb. Poudarek je bil na preučevanju razmerij med prostorskim in gospodarskim planiranjem. Raziskava je ponudila model socialnogeografskih raziskovanj v funkcijsko zaokroženih območjih, ki so sestavljeni iz strukturne analize območij (na primer analiza sprememb prebivalstvene in gospodarske sestave ter analiza političnih razmer), "regionalnih znanj", historične analize, analize razvojnih potencialov, pokrajinske slike in zaznavanja problemov. Ukvarjali smo se z značilnostmi prostorskega razvoja mest, funkcijami urbanih in naselbinskih omrežij, urbanim menagementom in marketingom, teorijami in modeli prostorskega razvoja.

Tretji sklop se ukvarja z okoljskimi problemi Slovenije, predvsem ranljivostjo. Ukvarjali smo se zlasti z metodologijo raziskovanj ranljivosti okolja, pokrajinskoekološko regionalizacijo in tipizacijo Slovenije ter ranljivostmi okolja z vidika posameznih pokrajino-

tvornih sestavin. Posebno pozornost smo namenili urbanim ekosistemom, kjer prihaja do najbolj zapletenega mrežnega součinkovanja raznovrstnih dejavnikov, ki vplivajo na kakovost bivalnega okolja.

Triglavski ledenik in ledenik pod Skuto

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavci: M. Hrvatin, B. Komac, J. Nared, M. Pavsek, B. Persolja, A. Smrekar, M. Zorn in zunanji sodelavci Janez Dovč, Jernej Gartner, Sandi Kelnerič, Boštjan Kostanjšek, Mihaela Triglav in Stane Tršan.

Na Triglavskem ledeniku je terensko delo potekalo od 25. do 27. 8. Za snemanje iz zraka smo ledenik označili z osmimi starimi oslonilnimi točkami in sedmimi novimi, ki smo jih tudi geodetsko izmerili. Helikopter smo najeli v podjetju Flycom iz Žirovnice, snemanje pa smo izvedli z dovoljenjem javnega zavoda Triglavski narodni park. Natančnejše podatke o površini smo dobili na podlagi obdelave fotogrametričnega gradiva, ki jo je opravil Geodetski inštitut Slovenije. Površina ledenika je le še 6910 m² oziroma 0,691 ha in je prikazana na načrtu v merilu 1 : 1000. Leta 1946 je Triglavski ledenik meril okoli 15 ha in je z zgornjim robom segel do višine 2565 m, s spodnjim robom pa približno do višine 2375 m. Letos je bil zgornji rob približno 50 do 75 m nižje, spodnji rob pa 75 m višje. Ledenik se je od leta 1999 stanjšal za 1 do 2 m. Robni deli ledenika so bili prekriti z gruščem, v osrednjem delu pa je voda izdolbla plitev rov. Levi zgornji stenski del ledenika, ki je pred štirimi leti prvič izgubil stik z osrednjim pobočnim delom, je skoraj v celoti izginil. V vodi, ki odteka izpod ledenika, smo prvič doslej našli 2 do 3 cm dolge bele nitkaste "gliste". Vzorce smo predali dr. Antonu Branciju z Nacionalnega inštituta za biologijo. Terensko delo so spremljali novinarji iz Dnevnika in Mladine, o rezultatih meritev pa smo zasledili 20 poročil v različnih medijih. Nadaljevali smo tudi s spremljanjem ledenika s posnetki prek celega leta in z digitalizacijo arhiva starejših merjenj.

Pri rednih letnih meritvah ledenika pod Skuto, ki so potekale 2. 10., smo s pomočjo zunanjih sodelavcev spet opravili natančno geodetsko izmero njegove površine, in ta je bila 0,728115 ha. Od zadnje tovrstne meritve leta 1997 se je več kot prepolovila. Ledenik se je v zadnjem letu močno zmanjšal, stanjšal in skrčil, ponekod na robovih pa se je tudi razkosal. Ocenjujemo, da je po površini skoraj za tretjino manjši kot ob zadnjih meritvah. Približno četrtina površine je pod gruščem, kamenjem in manjšimi skalnim bloki. Vse to raznovrstno kamninsko gradivo ščiti pod njim ležeče plasti ledu pred sončnim sevanjem. Ker smo

lahko na nekaj mestih prišli tudi pod ledenik, je bilo moč oceniti njegovo debelino. Ta nikjer ne presega 5 m, povprečna debelina ledenika pa je od 2 do 4 m. Izmerili smo še trdoto vode na ledeniških vratih in nekoliko nižje nad zajetjem za bližnjo planinsko kočo na Ledinah. Majhna skupna trdota je potrdila naše domneve o njeni veliki korozijski sposobnosti. Ob podobnem nadaljnjem trendu krčenja bo majhna ledeniška krpa v naslednjih letih izginila.

Geomorfološke oblike in procesi v Sloveniji

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavci: M. Hrvatin, B. Komac, D. Perko in M. Zorn.

V okviru projekta naravne in kulturne dediščine smo pri terenskem delu poudarili preučevanje kraškega, ledeniškega in rečno-denukacijskega reliefa. Na Krašu smo preučevali posamezne morfolometrične značilnosti vrtač ter ugotavljali, kako posamezni kamninski in reliefni dejavniki vplivajo na gostoto in razporeditev vrtač. Na dolomitnih območjih v okolici Žibrs in Stične ter v Polhograjskem hribovju smo inventarizirali reliefne oblike in geomorfne procese, ki so z njimi povezani. Hitro krčenje Triglavskega ledenika je omogočilo raziskave recentnih ledeniških erozijskih in akumulacijskih oblik. V Julijskih Alpah smo nadaljevali s preučevanjem plazov in skalnih podorov, v porečju Dragonje pa smo beležili procese rečne erozije in akumulacije. Posebno pozornost smo posvetili antropogenim posegom v rečni sistem. Z digitalnim modelom višin smo določali prostorsko spreminjanje geometričnih lastnosti reliefa in ugotovili, da je v Sloveniji največja vodoravna razgibanost površja značilna za gričevja, največja navpična razgibanost površja pa za gorovja. Sodelovali smo pri pripravi geomorfološkega dela slovenske geografske terminologije.

Integralna obremenjenost prodnih ravnin Slovenije - primer Ljubljanskega polja

Vodja: I. Rejec Brancelj.

Sodelavca: D. Kladnik in A. Smrekar.

Preučevanje integralne obremenjenosti prodnih ravnin zahteva kompleksen pristop zaradi prepletanja številnih dejavnosti iz točkovnih in razpršenih virov, ki vplivajo nanjo. Ogroženost podtalnice na Ljubljanskem polju izvira iz naravne ranljivosti vodonosnika, velikih obremenitev in slabše kakovosti podtalnice. Nadaljevali smo s terenskimi popisi izbranih točkovnih virov. V kataster privatnih vodnjakov in vrtin smo na območju Ljubljanskega polja

vpisali prek 1200 vodnjakov. Zanimali so nas podatki o starosti, ohranjenosti, rabi, legi, urejenosti in varovanju zajetij. Preučili smo poznavanje pojma biodiverzitete v podzemnih vodah z dvema vprašalnikoma, in sicer med učitelji in zainteresirano javnostjo, ter začeli s terensko raziskavo o ozaveščenosti prebivalstva o rabi vode kot naravnega vira. Ločili smo dve skupini: aktivne obremenjevalce in porabnike vode v 2. in 3. vodovarstvenem pasu ter zunaj njega. Rezultati so pokazali, da je ranljivost Ljubljanskega polja velika in notranje raznolika, obremenitve pa zelo velike, saj so tu največje gostote prebivalstva in številnih dejavnosti.

Popis vodnjakov in vrtin v zasebni lasti na območju vodnih virov Mestne občine Ljubljana

Vodja: A. Smrekar.

Sodelavci: J. Fridl, D. Kladnik in I. Rejec Brancelj.

Javno podjetje Vodovod-Kanalizacija je kot gospodarska javna služba zadolženo za oskrbo s pitno vodo na širšem območju mesta Ljubljane in pri svojem delu nadzoruje tudi kakovost podzemne vode. Informacije o vrtinah in vodnjakih v zasebni lasti niso popolne, občasno ali v primeru nenadnih nesreč pa omogočajo nadzor nad kakovostjo podzemne vode tudi na območjih, ki sicer niso stalno vključena v monitoring podzemne vode. Zato smo izvedli popis 1686 tovrstnih objektov na predvidenem vodovarstvenem območju izvirov pitne vode, namenjene oskrbi prebivalstva Ljubljane, ter začeli z urejanjem digitalne baze podatkov.

PASCALIS - Protocol for the assessment and conservation of aquatic life in the subsurface

Vodja: I. Rejec Brancelj.

Sodelavec: A. Smrekar.

PASCALIS je mednarodni projekt o biološki raznovrstnosti v podzemnih vodah v okviru 5. okvirnega evropskega programa. Projekt v Sloveniji koordinira Nacionalni inštitut za biologijo. Vrednotili smo razliko med poznavanjem termina in vsebino biološke raznolikosti podzemnih voda z vidika družbenih zahtev, ozaveščenosti javnosti in znanstvenega poznavanja te problematike. V vseh sodelujočih partnericah smo izvedli anketo o biološki raznolikosti podzemnih voda za končne uporabnike spoznanj, in sicer z vprašalnikom med učitelji in zainteresirano javnostjo. Na podlagi pridobljenih podatkov sodelujočih partneric smo nadaljevali s pripravo metodologije ranljivosti in ogroženosti podzemnih voda.

mag. B. Komac

D. Naglič

J. Nared

dr. M. Orožen
Adamič

mag. M. Pavšek

Spremljanje regionalnega razvoja

Vodja M. Ravbar.

Sodelavci: J. Nared ter zunanji sodelavci: mag. Andrej Gulič, mag. Damjan Kavaš, dr. Branko Pavlin in Janja Pečar.

B. Persolja

mag. F. Petek

dr. M. Ravbar

dr. I. Rejec
Brancelj

P. Repolusk

Projekt je poskus oblikovanja spremljanja izvajanja regionalne razvojne politike v Sloveniji. Pomemben del sistema so indikatorji. Ustrezno (pravilno) izbrani in utemeljeni kazalci zagotavljajo potrebno sporočilnost za uveljavitev komplementarnih družbenih instrumentov in ukrepanja s spodbujevalnimi oblikami pomoči. Temeljna cilja projekta sta dva: priprava in oblikovanje izhodišč za vzpostavitev sistema spremljanja regionalnega razvoja s poudarkom na spremljanju učinkov regionalne politike na državni ravni ter priprava in udeležanje regionalnih razvojnih programov. Oboje bo podlaga za oblikovanje enotnega sistema za spremljanje regionalnega razvoja Slovenije, ki se postopno oblikuje na Agenciji za regionalni razvoj.

V Sloveniji še ni razvita praksa spremljanja na nacionalni in regionalni ravni. Odstopanja lahko ogrozijo uspešnost programov, ki so bili postavljeni v fazi programiranja. Cilj spremljanja je zaznava vseh odstopanj od operativnih ciljev, zastavljenih na začetku programa ali projekta. Spremljanje se izvaja s pomočjo finančnih in statističnih podatkov, kar zahteva računalniško podprt sistem. Čeprav se uporabljajo kvantitativni in kvalitativni indikatorji, imajo kvantitativni indikatorji prednost pred kvalitativnimi.

Uredba o vsebini izdelave poročila o stanju na področju urejanja prostora ter minimum enotnih kazalcev

Vodja M. Ravbar.

Sodelavec: P. Repolusk.

Spremljanje prostorskega razvoja in njenega izvajanja naj bi bilo po določbah Zakona o urejanju prostora urejeno s podzakonskimi predpisi o učinkovitosti izvajanja Strategije prostorskega razvoja. Gre za poskus oblikovanja navodil za pripravo poročil o izvajanju programov prostorske politike na državni ravni in lokalnih ravneh ter merljivih indikatorjev spremljanja. Sistem kazalnikov bo namenjen predvsem pripravi analize stanja in teženj prostorskega razvoja ter analizi izvajanja prostorskih zasnov in drugih državnih prostorskih dokumentov. S projektom zapolnjevamo vrzel, ki izhaja iz nedorečene teoretične in izvedbene metodologije prostorskega planiranja ter iz neenotnega sistema spremljanja in vrednotenja izvajanja prostorske politike. Izhodišče projekta je torej povezano z vzpostavitvijo enotnega in celovitega sistema raz-

vojnih indikatorjev za spremljanje, kontroliranje in vrednotenje uresničevanja prostorskih politik.

Sistem urejanja prostora

Vodja M. Ravbar.

Sodelavec: D. Bole.

Izhodišče raziskave temelji na možnosti ponovne uveljavitve prostorskega planiranja v Sloveniji ob hkratni preučitvi možnih organizacijskih vidikov, povezanih z vsebinsko zasnovo prostorskih dokumentov. Raziskava je zasnovana tako, da smo najprej s pomočjo analize in kritičnega preseka zakonodajnih izhodišč preučili možnosti za uveljavitev sistema urejanja prostora. Nato smo s primerjalno analizo obstoječega sistema delovanja urejanja prostora, vključujoč primerjalno analizo finančnih sredstev na državni ravni in lokalnih ravneh, ter delovanja obstoječih služb, oblikovali in preučili različne možnosti institucionalne organiziranosti sistema. Na tej podlagi smo pripravili predlog možnega modela organiziranosti in tudi zasnovo ukrepov za izboljšanje delovanja sistema urejanja prostora z upoštevanjem usmeritev in kritične analize Zakona o urejanju prostora, ki je stopil v veljavo 1. januarja 2003. Predlagana institucionalizacija sistema urejanja prostora se naslanja na sočasno zasnovo racionalne in hierarhično zasnovane mreže javnih institucij, natančno določeno medsebojno sodelovanje in razdelitev pristojnosti javnih institucij ter oblikovanje kriterijev za strokovno usposobljenost služb. V tem kontekstu so ključnega pomena določbe 156. člena, ki poudarjajo javni interes, strokovnost in metodološko enotnost.

Dejavniki skladnega regionalnega razvoja v predvideni pokrajinski ureditvi Slovenije

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavec: J. Nared.

Pri napovedani in pričakovani reformi politično-institucionalnega sistema z uvažanjem druge stopnje lokalne samouprave imajo pomembno vlogo tudi dejavniki skladnega regionalnega razvoja. Njihova vloga ni povezana zgolj s pripravo ustrezne členitve Slovenije na ustrezna funkcijsko zaokrožena območja, saj sodobne družbene razmere od nje zahtevajo tudi sistematično vrednotenje variantnih členitev z vidika vzročne povezanosti oblikovanja pokrajin med regionalnim razvojem, učinki policentrične zasnove omrežja naselij in decentralizacije institucij. Tudi Slovenija poskuša v skladu z vstopanjem v Evropsko zvezo izvajati decentralizacijsko politiko. In

kar je še pomembnejše: s smotno in uspešno izvedbo decentralizacijske politike morajo biti povezani resnični nosilci regionalne politike ter zavezujoči, prepričljivi in izvedljivi skupni razvojni programi. Aktualne politične rešitve vzbujajo bojazen po preveč administrativnem urejanju slovenskih pokrajin. V tem primeru je ustanavljanje pokrajin kot novih političnih skupnosti oziroma druge stopnje lokalne samouprave v bistvu paradoks, ker bodo tako zasnovane pokrajine predstavljale neko posebno modaliteto v tem procesu, saj bodo odstopale od splošno priznanih definicij za oblike pokrajine in tudi ne bodo imele ustreznih institucij na regionalni ravni. Izključevanje institucij kot razvojnih faktorjev vodi k temu, da realni institucionalni sistemi ne bodo v kontekstu s konkretnimi gospodarskimi in regionalnimi potrebami.

Spremembe rabe tal v obmejnih območjih Slovenije in Avstrije v zadnjih 200 letih

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavec: F. Petek.

Projekt je sofinanciral Avstrijski inštitut za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo. Preučevali smo obmejno območje med Šentiljem in Dravogradom v Sloveniji oziroma *Spiefeldom* in *Lawamündom* v Avstriji. Za ozemlje na obeh straneh meje smo zbrali podatke o rabi tal od prve polovice 19. stoletja (franciscejski kataster) do danes. Zanimalo nas je, ali so se po prvi svetovni vojni po razpadu Avstro-Ogrske monarhije zaradi različnih političnih in gospodarskih razmer procesi spreminjanja rabe tal bistveno razlikovali. Za celotno območje smo zbrali podatke po katastrskih občinah, podrobneje po posameznih parcelah pa smo analizirali spremembe na testnih območjih v Svečinskih goricah. Ugotovili smo, da so se na obeh straneh meje odvijali podobni procesi, pomembne razlike pa so v njihovi intenzivnosti.

Določitev koncesijskih območij, ovrednotenje avtobusnih linij in oblikovanje paketov linij, ki bodo predmet gospodarske javne službe

Vodja: M. Gabrovec.

Raziskovalno-razvojni projekt, ki ga je naročilo Ministrstvo za promet, smo izdelali skupaj z Agencijo za promet in Fakulteto za gradbeništvo iz Maribora. Opredelili smo javni interes na področju javnega potniškega prometa, pripravili izhodišča za sestavljanje avtobusnih linij v skupine za potrebe podeljevanja koncesij in na njihovi podlagi v treh različicah pripravili koncesijska območja. Z variantami smo

prikazali model vključitve šolskih prevozov v javni potniški promet. Z ekonomskega in pravnega vidika smo opredelili različne oblike koncesijskega razmerja med prevozniki in državo. Na podlagi vseh predhodnih analiz smo pripravili predlog uredbe o koncesijah za opravljanje gospodarske javne službe za izvajanje javnega linijskega prevoza potnikov v notranjem cestnem prometu.

Izdelava nacionalnega voznega reda in tarifnega sistema za linijski avtobusni promet

Vodja: M. Gabrovec.

Zunanji sodelavci: Boris Justin, Staša Mesec, Primož Pipan, dr. Tomaž Podobnikar, Peter Šarf in Klemen Vainer.

Raziskovalno-razvojni projekt je naročilo Ministrstvo za promet. Izdelali smo ga skupaj z Agencijo za promet in Fakulteto za gradbeništvo iz Maribora. Pripravili smo standarde dostopnosti do javnega potniškega prometa v Sloveniji in jih na podlagi analiz delovnih in šolskih migracij pripravili za vsako občino posebej. Na podlagi analize obstoječega vozno-rednega sistema in pripravljenih standardov smo izdelali predlog novega nacionalnega voznega reda za območje celotne države. Predlog obsega vse avtobusne linije v Sloveniji, razen tistih, ki v celoti potekajo na ozemlju ene občine. S pomočjo terenskega dela smo z GPS tehnologijo pripravili novo georeferencirano bazo avtobusnih postajališč v Sloveniji, ki bo temelj novega slovenskega avtobusnega geografskega informacijskega sistema. Pripravili smo tudi izhodišča novega tarifnega sistema.

Razvojne možnosti javnega potniškega prometa in poselitve v Republiki Sloveniji

Vodja: M. Gabrovec.

Glavna izvajalca ciljnega raziskovalnega projekta sta bila mariborska Fakulteta za gradbeništvo in ljubljanski Urbanistični inštitut Republike Slovenije, glavna avtorja pa dr. Aljaž Plevnik in dr. Marjan Lep. Cilj projekta je bil opredelitev integralnega koncepta razvoja javnega potniškega prometa in poselitve v Sloveniji. Rezultati projekta omogočajo pripravo dolgoročne politike razvoja javnega potniškega prometa kot enega izmed stebrov mobilnosti.

M. Rupert

mag. A. Smrekar

dr. M. Topole

mag. M. Urbanc

M. Zorn

Zasnova lekarniškega omrežja v Sloveniji

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavec: P. Repolusk.

Naročnik raziskave je bila Lekarniška zbornica Slovenije. Raziskava je bila nadgradnja analiz iz leta 2001. Namenjena je bila izdelavi metodologije in strategije razvoja omrežja lekarniških enot na ravni države. Posebno pozornost smo namenili predvsem geografski analizi dejavnosti (omrežje lekarn, podružničnih lekarn in priročnih zalog zdravil), vrednotenju gravitacijskega zaledja ter zadostne gostote in dostopnosti enot lekarniškega omrežja, oblikovanju predlogov za nove lokacije in kartografskemu prikazu lekarniškega omrežja.

Geografija Občine Moravče

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: M. Hrvatin, D. Perko in F. Petek.

Gradivo elaboratov Geografske podlage za ugotavljanje optimalne rabe tal in Vrednotenje zemljišč za različne tipe rabe tal v občini Moravče smo dopolnili s terenskim delom v občini Moravče in ga priredili za objavo v zbirki Geografija Slovenije. Opreмили smo ga tudi s potrebnim znanstvenim aparatom (uvod, sklep, podnapisi k slikam, sezname slik, preglednic, virov in literature, imensko in stvarno kazalo). Pripravili smo niz tematskih zemljevidov in večje število grafov ter poskrbeli za prelom strani. Knjiga z naslovom Geografija občine Moravče je bila natisnjena kot sedma v zbirki Geografija Slovenije.

Dorling Kindersleyjev atlas sveta

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbane in M. Zorn.

Ponovno smo dopolnili in posodobili prirejeno knjigo *Dorling Kindersley World Atlas*, ki je izšla kot Družinski atlas sveta in v eni knjigi združuje značilnosti atlasa in regionalne monografije.

Veliki šolski atlas

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, M. Hrvatin, D. Josipovič, B. Komac, J. Nared, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, B. Peršolja, F. Petek, M. Ravbar,

P. Repolusk, M. Rupert, A. Smrekar, M. Topole, A. Turel Faleskini, M. Urbane in M. Zorn.

Prevedli in priredili smo izvirnik knjige *Dorling Kindersley Student Atlas* ter pripravili kartografsko priložilo o Sloveniji s poglavji Kamnine, Površje, Vode, Podnebje in živi svet, Prebivalstvo, Naselja in Gospodarstvo. Dodali smo tudi vsebinska sklopa Zemljepisna imena s prevodi več sto pojmov, ki se kot deli zemljepisnih imen pojavljajo v raznih jezikih sveta, in Zemljepisni izrazi s kratkimi terminološkimi pojasnili okrog 130 pojmov, ki se v atlasu najpogosteje pojavljajo.

Atlant

Vodja: M. Orožen Adamič.

Sodelavec: D. Kladnik.

Slovenska Matica, ki je bila ustanovljena leta 1864, je svoje kartografsko izdajateljsko delo začela z znamenitim Kozlerjevim Zemljovidom slovenske dežele in pokrajin, ki je bil izdelan sicer že leta 1853. Leta 1868 so se odločili za izdajo prvega slovenskega atlasa in redakcijo zaupali Mateju Cigaletu. Do leta 1877 je izšlo 18 listov Atlanta z zemljevidi posameznih celin v različnih merilih ter v kamnorezu in tisku F. Kökeja z Dunaja. To je bil prvi svetovni atlas v slovenskem jeziku. Leta 1902 je Fran Orožen pripravil prvi slovenski šolski atlas, leta 1942 je Valter Bohinec priredil DeAgostinijev šolski atlas, šele leta 1972 pa je Jakob Medved s sodelavci pri založbi Mladinska knjiga po sto letih kot drugi pripravil svetovni atlas, ki ni bil namenjen zgolj šoli. Prvi slovenski atlas sveta je skorajda zatonil v pozabo, zato smo se odločili za pripravo ponatisa in spremljevalne knjige s študijo. Pripravili smo podrobno vsebinsko zasnovo obeh knjig in imensko kazalo s prek 30.000 imeni, digitalizirali originalne zemljevidi ter opravili več raziskav.

Strokovna redakcija Geografskega terminološkega slovarja

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavca: M. Orožen Adamič in zunanji sodelavec dr. Franc Lovrenčak.

V okviru projekta Geografski terminološki slovar, ki ga vodi dr. Franc Lovrenčak, smo strokovno urejali gradivo, ki so ga v prejšnjih letih pripravili specialisti za posamezne veje geografije. S sodelovanjem Sekcije za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša smo obdelali več tisoč ge-

sel in pripravili izbor slikovnih in tabelaričnih prilog za predvideno publikacijo.

Enciklopedija Alpe

Vodja: M. Zorn.

Sodelavci: J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, B. Persolja, F. Petek, M. Topole in M. Urbane.

Mednarodni projekt francoske založbe *Glénat* z naslovom *Le dictionnaire encyclopédique des Alpes* je potekal drugo leto. Pripravili smo nekaj dodatnih gesel, ki se nanašajo na alpski svet, in zbrali ustrezno slikovno gradivo.

Pregled zemljepisnih imen na vojaškem zemljevidu avstrijske Koroške (1763-1787)

Vodja: M. Zorn.

Zunanja sodelavka: Vesna Logar Zorn.

Za projekt z naslovom *Josephinische Landesaufnahme 1763-1787 für das Gebiet des Bundeslandes Kärnten (Republik Österreich)* oziroma Koroška na vojaškem zemljevidu, ki ga vodi dr. Vincenc Rajšp (Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj), smo izvedli prepis vseh (prek 6000) zemljepisnih imen iz 64 zemljevidov, ki pokrivajo ozemlje nekdanje habsburške dežele Koroške in njej mejnih območij. Starim zemljepisnim imenom smo poiskali ustrezne sodobne nemške različice in pripadajoča slovenska imena. Urejali smo še opise k sekcijam in pripravljali indeks zemljepisnih imen.

Priprava imenika zemljepisnih imen s pregledne karte v merilu 1 : 250.000

Vodja: B. Persolja.

Na podlagi projekta Pregled zemljepisnih imen s pregledne karte v merilu 1 : 250.000, ki smo ga leta 2002 opravili za Geodetsko upravo Republike Slovenije, smo za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije pripravili predlog imenika zemljepisnih imen s pregledne karte v merilu 1 : 250.000. Predlog obsega standardizirana zemljepisna imena na območju Slovenije in nestandardizirana zemljepisna imena zunaj Slovenije (na območju Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške). Poleg pravopisno pravilnega zapisa zemljepisnega imena sta za vsako zemljepisno ime v seznamu dodana lega v Gau-Krügerjevi projekciji in tip zemljepisnega imena.

Spremljanje dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: M. Gabrovec, D. Kladnik, M. Orožen Adamič in D. Perko.

Geodetska uprava Republike Slovenije je tudi v letu 2003 za vodenje strokovnega in organizacijskega dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije pooblastila geografski inštitut. Organizirali smo tri sestanke članov komisije in odgovorili na 28 dopisov različnih ustanov in posameznikov, ki zadevajo problematiko zemljepisnih imen. Rešili smo več načelnih vprašanj in pripravili seznam slovenskih zemljepisnih imen za zemljevid v merilu 1 : 250.000. Med 24. in 26. septembrom smo sodelovali na Regionalnem srečanju skupine strokovnjakov za zemljepisna imena za Vzhodno, Srednjo in Jugovzhodno Evropo v Pragi. Udeležila sta se ga predsednik komisije dr. Milan Orožen Adamič in njen član mag. Drago Kladnik. M. Orožen Adamič je vodil tudi prvo srečanje UNGEGN-ove Delovne skupine za eksonime (*UNGEGN Working group on exonyms*). Ob koncu leta smo izdelali izčrpen elaborat Izvedba strokovno-operativnih del za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen v letu 2003, ki vključuje zapisnike sestankov z vsemi prejetimi in odposlanimi dopisi, dokazili o mednarodnem sodelovanju, dokumenti ter znanstvenimi in strokovnimi prispevki članov komisije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- J. Fridl je članica uredniškega odbora knjige *Družinski atlas sveta*. Pripravila je številne tematske zemljevide za različne publikacije in elaborate.
- M. Gabrovec je član uredniškega odbora revij *Geografski zbornik* in *Geografski vestnik*, član organizacijskega odbora za pripravo znanstvenega simpozija "Fizična geografija pred novimi izzivi", nacionalni koordinator za raziskovalno področje Geografija, član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, podpredsednik Zveze geografskih društev Slovenije, koordinator za geografijo pri Gibanju Znanost mladini, predsednik znanstvenega sveta ZRC SAZU, član znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU ter podpredsednik arbitražne komisije (za obravnavo spornih voznih redov) pri Ministrstvu za promet. Kot član ocenjevalne komisije za geografijo je sodeloval na 37. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije.

- P. Gašperič je vpisal magistrski podiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije Koper.
- M. Hrvatin je sourednik knjige *Družinski atlas sveta* in knjige *Veliki šolski atlas*. Vpisal je doktorski podiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije Koper.
- D. Josipovič je tajnik Zveze geografskih društev Slovenije in upravnik revije *Geografski obzornik*. Kot član ocenjevalne komisije za področje geografije je sodeloval na 36. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije in na srečanju osnovnošolskih raziskovalcev Slovenije v Murski Soboti. Sodeloval je pri pripravi podelitve plaket, priznanj in odlikovanj Zveze geografskih društev na Ilesičevih dnevih. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi mednarodne podiplomske in podoktorske študijske mreže mladih raziskovalcev *Hermes* na temo migracij in postal njen član.
- D. Kladnik je član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, predsednik Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, član Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, urednik publikacij *Vodniki Ljubljanskega geografskega društva*, urednik in pisec 33 geografskih prispevkov na 360. strani teleteksta Televizije Slovenija, sourednik knjige *Veliki šolski atlas* in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*.
- B. Komac je tajnik Geomorfološkega društva Slovenije, član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in upravnik revije *Acta Geographica Slovenica/Geografski zbornik*. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?
- J. Nared je član uredniškega odbora in upravnik revije *Geografski obzornik* ter član Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije. Kot član ocenjevalne komisije za področje geografije je sodeloval na 37. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije.
- M. Orožen Adamič je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, predsednik Nacionalnega komiteja za geografijo Zveze geografskih društev Slovenije, član Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, vodja delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (*United nations group of experts on geographical names*), član Delovne skupine za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u in urednik njenih spletnih strani, predsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, član založniškega sveta Založbe ZRC, urednik revije *Acta Geographica Slovenica/Geografski zbornik*, član uredniškega odbora revije *Ujma* ter član upravnega odbora Društva slovensko-japonskega prijateljstva. Na Fakulteti za humanistične študije v Kopru je bil izvoljen v naziv docent. Državni zbor Republike Slovenije ga je imenoval za člana Statističnega sveta Republike Slovenije. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?
- M. Pavšek je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne službe Slovenije ter Komisije za snežne plazove pri Ministrstvu za okolje, prostor in energijo. Tedensko pripravlja geografsko obarvane prispevke, ki jih časopis *Dnevnik* objavlja v rubriki *Vreme in ljudje* priloge *Prosti čas*, radio *Dur* pa v rubriki *Vremenski kotliček* in rubriki *Gorniška popotnica*, ki izhaja tudi na spletni strani www.gore-ljudje.net. Vpisal je doktorski podiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije Koper.
- D. Perko je urednik knjižne zbirke *Geografija Slovenije* in revije *Geografski vestnik*, sourednik zbornika *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, knjige *Družinski atlas sveta* in knjige *Veliki šolski atlas* ter član uredniškega odbora revije *Geografski zbornik* in publikacije *Poročilo o delu ZRC SAZU*, personalnega jedra za geografijo pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, sveta Geodetskega inštituta Slovenije, statističnega sosveta za teritorialno opredelitev statističnih in evidenčnih podatkov pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter programskega odbora srečanja *AlpenForum* 2004.
- B. Peršolja je upravnik revije *Geografski vestnik*, člani Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, član sveta zavoda CIPRA - Slovenija (Zavoda za varstvo Alp, Ljubljana), sourednik spletne strani CIPRA - Slovenija (Zavoda za varstvo Alp, Ljubljana), član strokovnega sveta za športno rekreacijo Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, predsednik Planinskega društva Domžale, član Komisije za vzgojo in izobraževanje Planinske zveze Slovenije, član sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, urednik glasila *Gore* in član uredniškega odbora knjig *Planinska šola* in *Vodniški učbe-*

- nik. 12. 3. se je udeležil posveta o trajnostnem razvoju Velike planine v Kamniku. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?
- F. Petek je član Disciplinske komisije Zveze geografskih društev Slovenije. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?
 - M. Ravbar je predsednik Komisije za znanstveno delo pri Zvezi geografskih društev Slovenije, predsednik programskega odbora 19. zborovanja slovenskih geografov v Velenju 2004, član personalnegajedra za geografijo pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, član ožje delovne skupine pri Akademiji za prostorsko planiranje iz Hannovra pri izvajanju projekta Uravnotežena konkurenčnost mest v Evropski zvezi – priložnosti in nevarnosti vertikalne in horizontalne kooperacije (*Competition of cities: chances and risks of vertical and horizontal co-opretation*), član delovne skupine za oblikovanje pokrajin pri Službi za lokalno samoupravo Ministrstva za notranje zadeve, član sveta Urada za prostorsko planiranje Ministrstva za okolje, prostor in energijo ter član uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* in publikacije *IB-revija*, pri kateri je uredil številko 2-3 letnika 37 z naslovom *Trajnostni in prostorski razvoj Slovenije – izzivi in možnosti*, ki je izšla v slovenskem in angleškem jeziku.
 - I. Rejec Brancelj je podpredsednica Ljubljanskega geografskega društva in članica Nacionalnega komiteja za geografijo Zveze geografskih društev Slovenije.
 - P. Repolusk je član sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije – dopolnjevanje programa statističnih raziskovanj za obdobje 2003–2007 in član Nadzornega odbora Zveze geografskih društev Slovenije. Kot član ocenjevalne komisije za geografijo je sodeloval na 37. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Vpisal je doktorski podiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije Koper.
 - A. Smrekar je predsednik Ljubljanskega geografskega društva, član Izvršnega odbora Zveze geografskih društev Slovenije, predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije, član sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter član Komisije za gradbene zadeve ZRC SAZU. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?
 - M. Topole je članica znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
 - M. Urbane je urednica spletnih strani Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Zveze geografskih društev Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva, članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in knjige *Družinski atlas sveta*, članica Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, članica izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, nacionalna delegatka pri *Permanent European conference for the study of the rural landscape* in članica komisije *Cultural approach in geography* pri Mednarodni geografski zvezi (IGU). Vpisala je doktorski podiplomski študij na Fakulteti za humanistične študije Koper.
 - M. Zorn je predsednik Komisije za finančno gospodarske zadeve in član Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije. Bil je član pripravljalnega in organizacijskega odbora znanstvenega in strokovnega posveta o Triglavskem narodnem parku z naslovom Triglavski narodni park?

ZNANSTVENI SESTANKI

Triglavski narodni park?, Ljubljana, 13. 11.

MUZEJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej Slovenije

Vodja P. Gašperič.

Zemljepisni muzej Slovenije je posebna enota inštituta, ki pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter občasno pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega karte različnih vsebin in meril od 16. stoletja do danes. Največ je tematskih in topografskih kart ter šolskih stenskih kart in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega arhivsko pisno in statistično gradivo o Sloveniji. V drugi polovici leta se je v muzeju zaposlil mladi raziskovalec, ki je začel sistematično pregledovati

in urejati muzejsko gradivo. Pri tem se je opiral na delo predhodnikov in podrobne kartografske popise zemljevidov, ki jih hrani muzej. Uredil in popisal je gradivo iz 34 od 43 predalov, v katerih muzej hrani stare zemljevide. Pregledal in popisal je tudi 170 dragocenih atlasov različnih starosti in avtorjev. Zaradi obnove dvorane v tem letu razstav ni bilo.

Zemljepisna knjižnica

Vodja M. Topole.

V knjižnici je bilo skupno 464 obiskovalcev. 416 obiskovalcev si je izposodilo 527 zvezkov v čitalnici, 48 obiskovalcev pa 93 enot na dom. Na novo je bilo signiranih 584 knjižnih enot.

Po pridružitvi nekdanjega Inštituta za geografijo, ki je imel v svoji sestavi tudi samostojno knjižnico, postopno poteka novo signiranje njegovih knjig, ki prehajajo v lokalno bazo Biblioteke SAZU. Zaradi pridružitve revije *Geographica Slovenica* k reviji *Geografski zbornik / Acta geographica* je znanstveni svet inštituta sprejel sklep, da se latinsko ime revije iz *Acta geographica* spremeni v *Acta geographica Slovenica* in da revija izhaja dvakrat letno. O spremembah smo obvestili vse domače in tuje ustanove, ki so vključene v izmenjavo revij, ter poenotili in posodobili datoteko naročnikov.

Kartografska zbirka

Vodja M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske karte Slovenije v merilu 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih kart, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov in zbirk. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu se je zbirka povečala za 9 kupljenih enot in 47 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki smo jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 234 zemljevidov, večinoma topografskih kart v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostopnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih in sobah ter v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so praktično nedostopni. Del zbirke smo iz kletnih prostorov na Gosposki ulici 13 preselili v prostore v 2. nadstropju na Trgu francoske revolucije 7.

Geografska zbirka Pokrajine v Sloveniji

Vodja: B. Komac.

Geografska zbirka Slovenske pokrajine je nadgrad-

nja več večjih in nekaj manjših zbirk, ki so nastajale vse od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa smo jih s pomočjo geografskega informacijskega sistema začeli združevati v enotno zbirko, v kateri so vsi digitalizirani podatki geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino. Zbirka je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Način nove organizacije zbirke omogoča sodelovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirko pripravljamo tako, da je možna neposredna povezava slojev geografskega informacijskega sistema s sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zbirka je zgrajena hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, še na nižji slovenske mezoregije, nato mikroregije in nato še prostorske enote najnižje ravni. Vsaka pokrajina, ne glede na njeno hierarhično raven, je en zapis. Zapis se začne z imenom pokrajine, sledi identifikator pokrajine, nato sledijo hierarhični identifikatorji, ki povedo, v katero pokrajino višjega ranga spada pokrajina, potem pa ostali podatki, na primer velikost pokrajine, povprečna nadmorska višina, povprečni naklon, osončenost, kamninska sestava, število prebivalcev in podobno. Posamezni zapisi vsebujejo tudi slike in zemljevide. Vsak zapis obsega več sto podatkovnih (številčnih, besedilnih in slikovnih) polj. Nekateri zapisi so že zelo obsežni in jih samo nadgrajujemo, pri nekaterih zapisih pa manjkajo še številna polja, kijih vsako leto zapolnjujemo. Dopolnili smo predstavitev zbirke na medmrežju.

V letu 2003 smo nadaljevali z digitalizacijo starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, terenske zapiske in podobno: podatke in terenske zapiske v računalnik vnašamo klasično z vpisom, slike in nekatere terenske skice skeniramo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec, kar omogoča tudi njihovo tiskanje, zemljevide in druge terenske skice pa digitaliziramo z digitalizatorjem.

Geografska zbirka Ledenika v Sloveniji

Vodja F. Petek.

Geografska zbirka Slovenska ledenika vsebuje rezultate več kot polstoletnega merjenja, fotografiranja, kartiranja in raziskovanja ledenikov pod Triglavom in Skuto, ki sta najbolj jugovzhodno ležeča ledenika v Alpah, zato nista pomembna le kot prvovrstna slovenska naravna dediščina, ampak tudi v evropskem merilu, saj je njuno nihanje pokazatelj širših podnebnih sprememb. Merjenje Triglavskega ledenika se je začelo že leta 1946, vendar pa rezultate merjenj in raziskav pripravljamo v digitalni obliki šele od začetka devetdesetih let. Raziskovanje slovenskih ledenikov je najstarejši stalni geografski projekt, ver-

jetno pa sploh najstarejši stalni slovenski raziskovalni projekt.

V tem letu smo nadaljevali z računalniškim vnosom poročil, ki so jih med vsakoletnimi merjenji Triglavskega ledenika pripravili opazovalci, večinoma meteorologi na Kredarici, in urejanjem fototeke starejših fotografij. Nadaljevali smo tudi s pregledovanjem in obdelovanjem najstarejših letalskih posnetkov, s pomočjo katerih bomo ugotavljali spreminjanje obsega obeh ledenikov. Obdelali smo natančne podatke geodetskih meritev površja v okolici ledenika iz let 2001 in 2002.

Geografska zbirka Naselja v Sloveniji

Vodja: B. Persolja.

V zbirki je okrog 6000 zapisov o samostojnih naseljih v Sloveniji. Vsak zapis ima več sto polj. Prvo polje je uradno ime naselja, sledijo pa identifikacijska številka naselja, zemljepisne koordinate naselja, cela vrsta naravnogeografskih in družbenogeografskih podatkov o naselju, kratek opis naselja in slikovno gradivo. Vsi podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino. Zbirka je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za raziskovanje predvsem na področju regionalne geografije, geografije naselij, geografije prebivalstva, urbane geografije in geografije podeželja. Zbirka je hkrati osnovno delovno gradivo pri standardizaciji imen naselij, ki poteka v okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, in pomemben vir pri prenovi državnih kart v merilu 1 : 25.000, 1 : 50.000, 1 : 250.000 in 1 : 1.000.000. Nadaljevali smo z dopolnjevanjem in obnavljanjem podatkov glede na najnoveše spremembe. Vnesli smo vsa uradno spremenjena imena naselij. Zanimanje zunanjih uporabnikov, ki so za zbirko izvedeli na podlagi objave v svetovnem spletu, stalno narašča.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Maja Topole, *Geografija občine Moravče*. Geografija Slovenije 7. Uredil Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 238 strani.
- Drago Kladnik, Marjan Ravbar, *Členitev slovenskega podeželja*. Geografija Slovenije 8. Uredil Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 196 strani.
- *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* 43-1. Uredil Milan Orožen Adamič. Založba ZRC, Ljubljana, 156 strani.
- *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* 43-2. Uredil Milan Orožen Adamič. Založba ZRC, Ljubljana, 164 strani.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
- Akademija za regionalno in prostorsko planiranje, Hannover, Nemčija: urbana geografija.
- Avstrijski inštitut za prostorsko planiranje, Dunaj, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
- Češka geodetska uprava, Praga, Češka: zemljepisna imena.
- Fakulteta za upravljanje z regionalnimi viri, Göttingen, Nemčija: regionalni razvoj.
- Geografski inštitut Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, Madžarska: standardizacija zemljepisnih imen.
- Geografski inštitut Univerze v Salzburgu, Salzburg, Avstrija: geografski informacijski sistemi.
- Geografski oddelek Geografsko-geodetskega inštituta, Tsukuba, Japonska: geomorfološke karte in preučevanju naravnih nesreč.
- Inštitut za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje Tehniške fakultete Univerze na Dunaju, Dunaj, Avstrija: fotogrametrična izmera površine Triglavskega ledenika v različnih časovnih presekih.
- Inštitut za regionalno planiranje Tehniške fakultete Univerze na Dunaju, Dunaj, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
- Inštitut za geografijo Univerze na Dunaju, Dunaj, Avstrija: nacionalni in regionalni atlasi.
- Inštitut za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena, kartografija in raziskovanje Triglavskega ledenika.
- Katedra za ekonomsko geografijo in regionalno planiranje Univerze v Bayreuthu, Bayreuth, Nemčija: prostorsko načrtovanje in regionalni razvoj.
- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
- Stalni odbor za zemljepisna imena Kraljevega geografskega društva, London, Združeno kraljestvo: zemljepisna imena.
- Oddelek za biologijo Univerze v Trstu, Trst, Italija: raziskovanje Trzaskega zaliva.
- Oddelek za geografijo Pedagoške univerze Hokkaido, Asahikawa, Japonska: sodelovanje pri prvem svetovnem atlasu rabe tal.
- Organizacija združenih narodov, Skupina strokovnjakov za zemljepisna imena, New York, ZDA: standardizacija zemljepisnih imen.
- Šola za planiranje Univerze v Cincinnatiju, Cincinnati, ZDA: prostorsko načrtovanje.
- Visoka šola za Baltik in Vzhodno Evropo Univerze v Södertörnu, Södertörn, Švedska: geografski informacijski sistemi.

- Združeni narodi, Skupina strokovnjakov za zemljepisna imena, New York, ZDA: zemljepisna imena.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Roman Kulikowski, Inštitut za geografijo in gospodarjenje s prostorom Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska, 22.–23. 9.: predstavitev inštituta, raziskav o rabi tal in drugih agrarnogeografskih raziskav, terensko delo v okolici Kamnika.
- Mag. Gilbert Koskela, City Planing Unit, Vantaa, Finska, 16. 5.: raziskovanje naravnih nesreč v Sloveniji.
- Dr. Ulrich Harteisen, Fakultät für Ressourcenmanagement, Fachhochschule Hildesheim, Holzminden und Göttingen, Göttingen, Nemčija, 9.–12. 12.: kulturne pokrajine, regionalni razvoj, urbanizacija in prostorsko planiranje v Sloveniji.
- Dr. Uroš Horvat s študenti, Oddelek za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, 20. 4. predstavitev inštituta in nekaterih raziskav.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Blaž Komac

Geomorfne oblike in procesi na dolomitu, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 11. 4. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Matej Gabrovec

- *Changes in land use in the border zone of Slovenia and Austria – the case of the Svecinske Gorice hills*, predavanje na 2. mednarodni konferenci Evropskega združenja okoljskih zgodovinarjev, Praga, Češka, 5. 9.
- *Preučevanje Triglavskega ledenika*, predavanje na znanstvenem in strokovnem posvetu Triglavski narodni park?, Ljubljana, 13. 11.
- *Geografska predstavitev Mesečevega zaliva s poudarkom na vrednotenju človekovih posegov*, predavanje na Strokovnem seminarju Zavarovana območja in njihov pomen za turizem, Strunjan, 28. 11.
- *Izdelava novega nacionalnega avtobusnega voznege reda*, predavanje na okrogli mizi Razvojne dileme prometa na Gorenjskem, Kranj, 11. 12.

Mauro Hrvatin

- *Metodologija raziskovanja Triglavskega ledenika*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15. 1.
- *Nekdanji otoki ob slovenski obali*, sodelovanje v radijski oddaji Kviz 1. programa Radia Slovenija, Ljubljana, 1. 7.
- *Naravna in družbena geografija krajevne skupnosti Šmarje*, predavanje na Šmarskem simpoziju, Šmarje - Sap, 17. 10.
- *Sodobni pripomočki za delo in orientacijo na terenu*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 20. 4.

Damir Josipovič

- *Chute de la natalité: Accent d'Europe*, intervju na radiu France international, Paris, 14. 1.
- *Politično-geografske značilnosti in razvoj slovensko-hrvaške meje*, predavanje na Centru za šolske in obšolske dejavnosti, Veliki Boč, 23. 6.
- *Prekrivanje političnih in jezikovnih meja na primeru slovensko-hrvaškega stika*, predavanje na mednarodni konferenci Slovenia after the year 2004 – a gateway between the EU and South-Eastern Europe, Koper, 25. 9.
- *Razvoj podnosti v Sloveniji v zadnjih desetih letih in njen vpliv na staranje prebivalstva*, predavanje na simpoziju 13. Statistični dnevi s podnaslovom Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov, Radenci, 25. 11.

Drago Kladnik

- *Types of exonyms in Slovene language*, vabljen predavanje na Meeting of the Working group on exonyms, United nations group of experts on geographical names (UNGEGN), Praga, Češka, 25. 9.

Blaž Komac

- *Naravnogeografske značilnosti Zgornjesavske doline, Kanalske doline in Zgornjega Posočja*, vodenje ekskurzije sindikata ZRC SAZU, 9. 5.
- *Some characteristics of dolomite relief in Slovenia*, predavanje na 20th Charpatho-Balkan conference on geomorphology, Bratislava, Slovaška, 10. 9.

Janez Nared

- *Meja kot dejavnik regionalnega razvoja*, predavanje na mednarodni konferenci Slovenia after the year 2004 – a gateway between the EU and South-Eastern Europe, Koper, 24. 9.

- *Vloga statističnih indikatorjev pri spremljanju in vrednotenju regionalnega razvoja*, predavanje na 13. Statističnih dnevih s podnaslovom Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov, Radenci, 26. 11.

Milan Orožen Adamič

- *Naravne nesreče na Ljubljanskem barju*, ekskurzija za študente Fakultete za humanistične študije Koper, Ljubljana, 24. 4.
- *The use of exonyms in Slovenia*, vabljen predavanje na Meeting of the Working group on exonyms, United nations group of experts on geographical names (UNGEGN), Praga, Češka, 25. 9.
- *Alpe ...*, predavanje na znanstvenem in strokovnem posvetu Triglavski narodni park?, Ljubljana, 13. 10.
- *Tržaški zaliv*, predavanje na simpoziju Zavarovana območja in njihov pomen za turizem, Strunjan, 28. 11.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige v oddaji S knjižnega trga, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 15. 3.
- *Bela magistrala ali s smučmi čez Julijce*, 50-minutni dokumentarni film, 1. program TV Slovenija, Ljubljana, 23. 3.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige, Kulturni dom, Bovec, 28. 3.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige, Kobarški muzej, Kobarid, 4. 4.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige, Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin, 11. 4.
- *Naravnogeografske značilnosti Zgornjesavske doline*, Kanalske doline in Zgornjega Posočja, vodenje ekskurzije sindikata ZRC SAZU, 9. 5.
- *Babje poletje*, Jutranji program, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 19. 9.
- *Ein halbes Jahrhundert nach dem "Großen Schnee" im Isonzotal*, referat na Mednarodnem kongresu mednarodnega združenja za zgodovino Alp, Innsbruck, Avstrija, 25. 9.

Miha Pavšek

- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 9. 1.
- *Ob dnevih varstva pred snežnimi plazovi*, prispevek v oddaji Jutranja kronika, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 18. 1.
- *Dnevi varstva pred snežnimi plazovi*, prispevek v oddaji Dnevnik, 1. program TV Slovenija, Ljubljana, 18. 1.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige v oddaji Gorniška popotnica, Radio Dur, Ljubljana, 23. 1.
- *Nastanek, proženje in značilnosti snežnih plazov v Sloveniji*, predavanje udeležencem Tedna turne smuke na Komni, Planinska koča Planinskega društva Jeglič, 13. 2.
- *Snežni plazovi v Sloveniji*, predstavitev knjige na seminarju inštruktorjev Gorske reševalne službe Slovenije, Rudno polje na Pokljuki, 14. 2.
- *Nastanek in vrste snežnih plazov ter preventiva in plazovita območja v Sloveniji*, predavanje pripadnikom Specialne enote Generalne policijske uprave, Ljubljana, 19. 2.
- *Nastanek in vrste snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*, predavanje za Planinsko društvo Onger, Trzin, 27. 2.
- *Snežni plaz - zmaj z rahlim spancem*, predavanje za Planinsko društvo Pošte in Telekom, Ljubljana, 13. 3.
- *Nastanek, proženje in značilnosti snežnih plazov v Sloveniji*, predavanje za alpiniste pripravnike Alpinističnega odseka Rašica, Dom pod Storžičem, 14. 3.

Drago Perko

- *Geografija Slovenije*, predstavitev pete in šeste knjige iz zbirke na tiskovni konferenci, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 9. 1.
- *Raziskovanje na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15. 1.
- *Regionalizacija Slovenije*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 20. 4.
- *Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*, predavanje za študente Fakultete za humanistične študije Koper, Ljubljana, 24. 4.
- *Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU*, enournna oddaja o inštitutu v okviru cikla oddaj o ZRC SAZU, 3. program Radia Slovenija, 12. 5.
- *Regionalna geografija in Ivan Gams*, vabljen predavanje na znanstvenem simpoziju Fizična geografija pred novimi izzivi ob 80-letnici akademika prof. dr. Ivana Gamsa, Ljubljana, 1. 7.
- *Slovenija in Evropska zveza*, oddaja Evropski pojmovnik, 1. program Radia Slovenija, 6. 9., 8. 9.

Borut Peršolja

- *Gorniški večer z dr. Petrom Skobernetom*, razgovor z gostom v Knjižnici Domžale, Domžale, 8. 1.
- *Gorniški večer s Francetom Malešičem*, razgovor z gostom v Knjižnici Domžale, Domžale, 12. 2.

- *Mladi v gorah*, predavanje na vodniškem dnevu Planinskega društva Trebnje, Vrhtrebnje, 22. 3.
- *Spoznajmo reko s sedmimi imeni*, ekskurzija za člane Planinskega društva Domžale, 12. 4.
- *Spopolnjevanje za učitelje športne vzgoje*, predavanja in praktično delo na seminarju Fakultete za šport Univerze v Ljubljani, Češka koča, 29.–30. 5.
- *Geografija alpskega sveta*, predavanje in praktično delo na tečaju za vodnike Planinske zveze Slovenije, Mala planina, 31. 5.
- *Orientacija in navigacija*, praktično delo na tečaju za vodnike Planinske zveze Slovenije, Velika planina, 1. 6.
- *Triglavski ledenik*, oddaja, Radio Triglav, Jesenice, 9. 7.
- *Zdravi v gore*, praktično delo na akciji Planinskega društva Domžale, Mala planina, 30. 8.
- *Triglavski ledenik počasi izginja*, oddaja, Radio Service (slovenski radijski portal), Ljubljana, 1. 9.
- *Triglavski ledenik*, oddaja, Radio Kranj, Kranj, 10. 9.
- *Triglavski ledenik*, oddaja, Koroški radio, Celovec, 11. 9.
- *Začetni seminar za mentorje planinskih skupin*, predavanja in praktično delo na seminarju Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Srečno v gore I, Planica, 30. 9.–3. 10.
- *Geografija alpskega sveta*, predavanje in praktično delo na seminarju za Varuhe gorske narave Planinske zveze Slovenije, Velika planina, 11. 10.
- *Triglavski narodni park*, sovođenje znanstvenega in strokovnega posveta, Ljubljana, 13. 11.
- *Sveta Trojica (Lonica)*, ekskurzija za člane Planinskega društva Domžale, 22. 11.

Franci Petek

- *Predstavitev dela mladih raziskovalcev na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15. 1.
- *Predstavitev dela mladih raziskovalcev na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU*, predavanje v okviru predmeta Uvod v geografijo za študente 1. letnika Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 5. 12.

Marjan Raybar

- *Prispevek k pomenu omrežja slovenskih mest za povezovalne izzive v Evropi 21. stoletja*, predavanje na mednarodni konferenci Slovenia after the year 2004 – a gateway between the EU and South-Eastern Europe, Koper, 25. 9.

Peter Repolusk

- *Some geographical characteristics of Slovene-Croatian cross-border contacts*, predavanje na mednarodni konferenci Slovenia after the year 2004 – a gateway between the EU and South-Eastern Europe, Koper, 24. 9.

Aleš Smrekar

- *Kraška Ljubljana*, priprava gradiva in vodenje šolskih ekskurzij Srednje zdravstvene šole Ljubljana, Notranjska, 17. 3., 19. 3. in 31. 3.
- *Regionalna geografija Notranjskega podolja*, priprava gradiva in vodenje ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva, Notranjska, 22. 3.
- *Kmetijstvo na vodovarstvenih območjih s poudarkom na popisu gnojšč in gnojnih jam*, predavanje na okrogli mizi Mestne občine Ljubljana o sanaciji neustreznih gnojnih objektov, Ljubljana, 24. 3.
- *Kmetijstvo na vodovarstvenih območjih s poudarkom na popisu gnojšč in gnojnih jam*, predavanje diplomskim študentom 3. letnika Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 8. 4.
- *Pitna voda, kaj je to?*, predavanje dijakom 1. letnika Gimnazije Poljane, Ljubljana, 13. 5.
- *Restoration of unsuitable dunghills and dungpits as a measure to reduce groundwater*, predavanje na Second congress of ecologists of Macedonia with international participation, Ohrid, Makedonija, 28. 10.

Maja Topole

- *Naravna in družbena geografija krajevne skupnosti Šmarje*, predavanje na Šmarskem simpoziju, Šmarje – Sap, 17. 10.

Mimi Urbanc

- *Kulturne pokrajine v Sloveniji*, predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 9. 1.
- *Tibet*, predavanje v okviru predavanj Planinskega društva Križe, Krška gora, 25. 1.
- *The forgotten landscapes of Central and Eastern Europe*, referat na 6. svetovnem kongresu International association for landscape ecology (IALE), Darwin, Avstralija, 15. 8.

Matija Zorn

- *Recentni geomorfolni procesi v gorskem svetu*, predavanje na Seminarju za učitelje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 21. 3.
- *Dobraški podori*, ekskurzija za člane Geomorfolškega društva Slovenije, Dobrač, Avstrija, 7. 6.
- *Same characteristics of dolines of the Kras plateau*,

plakat na 20th Charpatho-Balkan conference on geomorphology, Bratislava, Slovaska, 10. 9.

udeležba na posvetu o eksonimih in poročanje o slovenskih prizadevanjih pri standardizaciji zemljepisnih imen.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matej Gabrovec

- 2. mednarodna konferenca Evropskega združenja okoljskih zgodovinarjev ESEH, Praga, Češka, 3.–7. 9.: aktivna udeležba.

Drago Kladnik

- Češka narodna knjižnica, Praga, Češka, 26. 9.: pregled kartografskega gradiva za pripravo ponatisa Atlanta, prvega svetovnega atlasa v slovenskem jeziku.
- Joint international meeting on geographical names: 17th session of the East, Central and South-East Europe division of the United Nations group of experts on geographical names (UNG-EGN), and Meeting of the Working group on exonyms, Praga, Češka, 24.–26. 9.: aktivna udeležba na posvetu o eksonimih in poročanje o slovenskih prizadevanjih pri standardizaciji zemljepisnih imen.

Blaž Komac

- COST Action 623, Budimpešta, Madžarska, 5.–8. 7.: sklepna konferenca petletnega projekta o eroziji prsti in globalnih spremembah.
- Alp.Risk, Galtür, Avstrija, 12. 8.: delavnica ob prijavi evropskega projekta Improving risk management.
- 20th Charpatho-Balkan conference on geomorphology, Bratislava, Slovaska, 8.–12. 9.: konferenca ob 40. obletnici ustanovitve Karpatsko-balkanske geomorfološke komisije.

Janez Nared

- Oddelek za ekonomsko geografijo in regionalno planiranje Univerze v Bayreuthu, Bayreuth, Nemčija, 3.–14. 11.: študijski obisk.

Milan Orožen Adamič

- Češka narodna knjižnica, Praga, Češka, 26. 9.: pregled kartografskega gradiva za pripravo ponatisa Atlanta, prvega svetovnega atlasa v slovenskem jeziku.
- Joint international meeting on geographical names: 17th session of the East, Central and South-East Europe division of the United Nations group of experts on geographical names (UNG-EGN), and Meeting of the Working group on exonyms, Praga, Češka, 24.–26. 9.: aktivna

Miha Pavšek

- Prva delavnica mednarodnega raziskovalnega projekta Monitoring of spatial diversity in the Alps (MONDIALP), Innsbruck, Avstrija, 4. 7.
- Faszination Berge: Chancen und Gefahren des Tourismus in Alpenraum seit 1750. Mednarodni kongres mednarodnega združenja za zgodovinske raziskave na območju Alp, Innsbruck, Avstrija, 24.–27. 9.
- Lawinenwarndienst Tirol, sistem delovanja lavinske službe in ekskurzija na območje protilavinskih zgradb nad mestom, Innsbruck, Avstrija, 26. 9.

Borut Persolja

- Prva delavnica mednarodnega raziskovalnega projekta Monitoring of spatial diversity in the Alps (MONDIALP), Innsbruck, Avstrija, 4. 7.

Franci Petek

- 2. mednarodna konferenca Evropskega združenja okoljskih zgodovinarjev ESEH, Praga, Češka, 3.–7. 9.: aktivna udeležba.

Marjan Ravbar

- Wettbewerb der Städte: Chancen und Risiken der horizontalen und vertikalen Kooperation, Dunaj, Avstrija, 8.–9. 5.: sestanek ožje delovne skupine za izvedbo projekta pod okriljem Akademije für Raumordnung und Landesplanung iz Hannovra v Nemčiji.

Irena Rejec Brancelj

- Meeting of the PASCALIS project, Rim, Italija, 5.–8. 12.: delovni sestanek projekta.

Aleš Smrekar

- Second congress of ecologists of Macedonia with international participation, Ohrid, Makedonija, 28. 10.: aktivna udeležba, implementacija evropskih okoljskih direktiv v zakonodaje držav.

Mimi Urbanc

- University of Aegean, Lesvos, Grčija, 30. 5.–1. 6.: delovni sestanek organizacijskega odbora 21. srečanja mreže Permanent European conference for the study of the rural landscape.
- Kakadu national park in Arnhem land, Avstralija, 18.–19. 7.: Aboridžini in vzdrževanje pokrajine s pozigalnimstvom.

- Uluru – Kata Tjuta national park, Avstralija, 23. 7. – 24. 7.: varovanje naravne in kulturne dediščine velike duhovne vrednosti.
- Great ocean road, Avstralija, 31. 7. – 2. 8.: erozija morja in vetra ter obalni ekosistem.
- Faszination Berge: Chancen und Gefahren des Tourismus in Alpenraum seit 1750. Mednarodni kongres mednarodnega združenja za zgodovinske raziskave na območju Alp, Innsbruck, Avstrija, 24.–27. 9.

Matija Zorn

- COST Action 623, Budimpešta, Madžarska, 5.–8. 7.: sklepna konferenca petletnega projekta o eroziji prsti in globalnih spremembah.
- Alp.Risk, Galtür, Avstrija, 12. 8.: delavnica ob prijavi evropskega projekta Improving risk management.
- 20th Charpatho-Balkan conference on geomorphology, Bratislava, Slovaška, 8.–12. 9.: konferenca ob 40. obletnici ustanovitve Karpatsko-balkanske geomorfološke komisije.

PEDAGOŠKO DELO

Milan Orožen Adamič

- *Geografija naravnih nesreč*, predavanja za 2. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta v okviru Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Koper, Koper.
- *Splošna geografija Slovenije II*, predavanja za 2. letnik v letnem semestru v okviru Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Koper, Koper.
- *Družbena geografija krasa*, nosilec modula v okviru Šole za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica.
- *Kartografija*, gostujoče predavanje za študente 4. letnika bibliotekarstva v okviru predmeta Razvoj tiskarstva in knjige na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- *Značilnosti naravnih nesreč v Sloveniji (geografska perspektiva)*, predavanja za 4. letnik v zimskem semestru na Katedri za obramboslovje Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- *Naravne nesreče*, predavanja za dijake 4. letnika Gimnazije Bežigrad v okviru programa Mednarodna matura, Ljubljana.
- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*, predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

meljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Miha Pavšek

- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*, predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Marjan Ravbar

- *Uporabna geografija v regionalnem razvoju*, predavanja za 2. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta v okviru Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Koper, Koper.

MENTORSTVO

Matej Gabrovec je bil mentor doktorandom mag. Blažu Komacu, mag. Franciju Petku in Matiji Zornu.

Drago Perko je bil mentor magistrandu Borutu Peršolju ter doktorandkama mag. Jerneji Fridl in mag. Mimi Urbane.

Borut Peršolja je bil somentor diplomantu Simonu Bizjaku.

Marjan Ravbar je bil mentor magistrandu Davidu Boletu ter doktorandoma mag. Damirju Josipoviču in Janezu Naredu.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Drago Kladnik je 25. 9. prejel pohvalo Društva učiteljev geografije za kakovostno strokovno priredbo leksikona Geografija.

Borut Peršolja je 17. 12. prejel nagrado časnika Delo za najboljši prispevek v prilogi Znanost z naslovom Prvenstvo prevzema ledenik pod Skuto.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Gozdno rastje in morfometrične značilnosti površja v Sloveniji. *Geogr. vestn.*, 2003, letn. 75, št. 2, str. 9-33, zvd., graf. prikazi. Povzet. <http://www.zrc-sazu.si/zgds/gv.htm>.

HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Surface roughness and land use in Slovenia = Razgibanost površja in raba tal v Sloveniji. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 2, str. 33-86, ilustr., zvd., graf. prikazi.

JOSIPOVIČ, Damir. Geographical factors of fertility = Geografski dejavniki rodnosti prebivalstva. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 111-125, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

JOSIPOVIČ, Damir, REPOLUSK, Peter. Demographic characteristics of the Romany in Prekmurje = Demografske značilnosti Romov v Prekmurju. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 127-149, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

KLADNIK, Drago, RAVBAR, Marjan. The importance of the division of the countryside in stimulating regional development = Pomen členitev podeželja pri spodbujanju regionalnega razvoja. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 9-51, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

KLADNIK, Drago. Pomen in perspektive kmetijstva znotraj ljubljanskega avtocestnega obroča. *Geogr. vestn.*, 2003, letn. 75, št. 2, str. 35-52, zvd., graf. prikazi. Povzet. <http://www.zrc-sazu.si/zgds/gv.htm>.

KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Dung installations as dangerous point sources burdening the groundwater of Ljubljansko polje = Gnojni objekti kot nevarni točkovni viri obremenjevanja podtalnice Ljubljanskega polja. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 2, str. 121-139, ilustr., graf. prikazi.

KOMAC, Blaž. Dolomite relief in the Žibrše Hills = Dolomitni relief na območju Žibrš. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 2, str. 7-31, ilustr., zvd.

NARED, Janez, RAVBAR, Marjan. Starting points for the monitoring and evaluation of regional policy in Slovenia = Izhodišča za spremljanje in vrednotenje regionalne politike v Sloveniji. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 53-83, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

NARED, Janez. Legislation in the field of regional policy in Slovenia and an analysis of its spatial impact = Zakonodaja s področja regionalne politike v Sloveniji in

analiza njenih učinkov v prostoru. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 85-110, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

NATEK, Karel, KOMAC, Blaž, ZORN, Matija. Mass movements in the Julian Alps (Slovenia) in the aftermath of the Easter earthquake on April 12, 1998. *Stud. Geomorphol. Carpatho-Balc.*, 2003, vol. 37, str. 29-43, ilustr.

PERŠOLJA, Borut. Pot zemljepisnega imena od nastanka do uporabe. *Geogr. vestn.*, 2003, letn. 75, št. 2, str. 111-118. Povzet. <http://www.zrc-sazu.si/zgds/gv.htm>.

RAVBAR, Marjan. European spatial development documents - the role and challenges of the implementation of polycentric regional development in Slovenia. *IB rev. (Ljubl.)*, 2003, letn. 37, št. 2-3, str. 20-30.

RAVBAR, Marjan. Evropski prostorski razvojni dokumenti - pomen in izzivi za uveljavljanje policentričnega regionalnega razvoja v Sloveniji. *IB rev. (Ljubl.)*, 2003, letn. 37, št. 2-3, str. 20-32, zvd.

REJEC BRANCELJ, Irena. Kmetijstvo v Sloveniji z vidika obremenjevanja okolja. *Geogr. vestn.*, 2003, letn. 75, št. 2, str. 53-64, graf. prikazi. Povzet. <http://www.zrc-sazu.si/zgds/gv.htm>.

Kratki znanstveni prispevek

OROŽEN ADAMIČ, Milan. UNGEGEN Working Group on Exonyms : 2nd meeting of the Working Group, Prague, September 24-26, 2003. *Information Bulletin*, December 2003, no. 27, str. 8-9.

Strokovni članek

KLADNIK, Drago, SMREKAR, Aleš. Voda ima prednost. *Delo (Ljubl.)*, 7. apr. 2003, leto 45, št. 80.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. O zemljepisnih imenih... : planinci lahko pomagamo. *Planin. vestn.*, 2003, let. 103, št. 7-8, str. 17-20.

PERKO, Drago. 50 let [Geografskega obzornika]. Desetletje urednikovanja. *Geogr. obz.*, 2003, letn. 50, št. 3-4, str. 36-37.

PERŠOLJA, Borut. Prvenstvo prevzema ledenik pod Skuto: Triglavski ledenik najmanjši doslej. *Delo (Ljubl.)*, 6. okt. 2003, leto 45, št. 231.

PERŠOLJA, Borut. Triglavski ledenik. *Geogr. inšt. Antona Melika (Slov. izd.)*. [Slovenska izd.]. <http://www.zrc-sazu.si/giam/triglavski.htm>.

PERŠOLJA, Borut. Triglavski ledenik 2001. *Geogr. inšt. Antona Melika (Slov. izd.)*. [Slovenska izd.]. <http://www.zrc-sazu.si/giam/triglav2001.htm>.

PERŠOLJA, Borut. Triglavski ledenik 2003. *Geogr. inšt. Antona Melika (Slov. izd.)*. [Slovenska izd.]. <http://www.zrc-sazu.si/giam/Ledenik%202003.htm>.

PERŠOLJA, Borut, SMREKAR, Aleš. Sklepno sporočilo: znanstveni in strokovni posvet Triglavski narodni park?. *Finance (Online)*. [Spletna izd.], 20. nov. 2003. <http://www.finance-on.net/danes.php?dat=2003-11-20>.

RAVBAR, Marjan. Foreword : principles of spatial development in European and Slovenian development documents. Predgovor : načela prostorskega razvoja v evropskih in slovenskih razvojnih dokumentih. *IB rev. (Ljubl.)*, 2003, letn. 37, št. 2-3, str. 5-6.

RAVBAR, Marjan. Vpliv globalizacije in tranzicije na človeške vire v Slovenski družbi - z drugega vidika: odmev na članek dr. Borisa Dularja. Št.1(85), str. 89-93. Menedžment rabe tal, instrument za načrtno usmerjanje mest : izsledki slovensko-nemškega projekta v okviru programa INTERREG II C (SUDMA). Št. 2(86), str. 211-215. *Rast (Novo mesto)*, 2003, let.14,

REJEC BRANCELJ, Irena, UHAN, Jože, KRAJNC, Marjeta. Predvsem okoljsko ozaveščanje : ogroženost podzemnih voda v Sloveniji. *Delo (Ljubl.)*, 22. sep. 2003, leto 45, št. 219, ilustr.

URBANC, Mimi. Kimči. *Geogr. obz.*, 2003, letn. 50, št. 2, str. 20-22, fot.

ZORN, Matija, LOGAR ZORN, Vesna. Okamneli gozd na Lezbosu. *Geogr. obz.*, 2003, letn. 50, št. 2, str. 14-19, fot.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

KLADNIK, Drago. Types of exonyms in Slovene language. V: *17th Session of the UNGEGN East Central and South-East Europe Division [and] Meeting of the Working Group on Exonyms, September, 2003, Prague*. [Praha: Commission on Geographical Names, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre, 2003].

KOVAČ, Nataša, REJEC BRANCELJ, Irena. Organizational aspect of the EIONET network development : a case study on Slovenia. V: CARRASQUERO, José V. (ur.). *Politics and information systems : technologies and applications: proceedings*. Orlando: International Institute of Informatics and Systematics, 2003, str. 358-363.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Alpe —. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tnp/>.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Efforts for the development of landscape assessments in Slovenia. V: *Landscape sciences for environmental assessment : proceedings from a CCMS Pilot Study Meeting at Salzwau Castle, Germany, (EcoSys, Bd. 10)*. Kiel: Ökologie-Zentrum der Christian-Albrechts-Universität, 2003, str. 152-158.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Treatment of geographical names in multilingual areas. V: *17th Session of the UNGEGN East Central and South-East Europe Division [and] Meeting of the Working Group on Exonyms, September, 2003, Prague*. [Praha: Commission on Geographical Names, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre, 2003].

PERKO, Drago. Regionalna geografija in Ivan Gams. V: NATEK, Karel (ur.). *Fizična geografija pred novimi izzivi*, (Dela, 20). Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 2003, str. 101-114, ilustr.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

MLINAR, Jurij, BRNOT, Marija, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Report of Slovenia. V: *17th Session of the UNGEGN East Central and South-East Europe Division [and] Meeting of the Working Group on Exonyms, September, 2003, Prague*. [Praha: Commission on Geographical Names, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre, 2003].

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

DROZG, Vladimir. Die regionale Herkunft von Patentanmeldungen in Slowenien : (Beitrag zur Forschung der Regionalen Disparitäten). V: JEŽEK, Jiří. *Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference REGIO 2002 a IMPA 2002, ve dnech 15.-16. října 2002 v Karlových Varech. Díl I, Aktuální problémy regionálního rozvoje: dalný výhled & Česká republika*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2003, str. 28-34, ilustr.

DROZG, Vladimir. Veranstaltungen als Stadtentwicklungsfaktor (Fallbeispiel Slowenien). V: AUBERT, Antal (ur.), CSAPÓ, János (ur.). *Settlement dynamics and its spatial impacts: 16-18th September, 2002 Szombathely, Hungary*. Pécs: University of Pécs, Department of Tourism, 2003, str. 79-87.

FRANTAR, Peter, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Nekdanje in sodobne dejavnosti v Triglavskem narodnem parku. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tnp/>.

GABROVEC, Matej, PETEK, Franci. Changes in land use in the border zone of Slovenia and Austria - the case of the Svečinske gorice hills. V: JELEČEK, Leoš (ur.). *Dealing with diversity : proceedings*. Praha: Charles University, Faculty of Science, Department of Social

Geography and Regional Development, 2003, str. 237-241.

JOSIPOVIČ, Damir. Razvoj rodnosti v Sloveniji v zadnjih desetih letih in njen vpliv na staranje prebivalstva. V: TKAČIK, Boris (ur.). *Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov : zbornik : proceedings volume*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije: Statistično društvo Slovenije = Statistical Office of the Republic of Slovenia: Statistical Society of Slovenia, 2003, str. 525-534, zvd.

NARED, Janez. Vloga statističnih kazalnikov pri spremljanju in vrednotenju regionalnega razvoja. V: TKAČIK, Boris (ur.). *Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov : zbornik : proceedings volume*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije: Statistično društvo Slovenije = Statistical Office of the Republic of Slovenia: Statistical Society of Slovenia, 2003, str. 474-484.

REJEC BRANCELJ, Irena, POVŠE, Urška. Kazalci kot orodje za spremljanje okoljskega razvoja. V: TKAČIK, Boris (ur.). *Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov : zbornik : proceedings volume*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije: Statistično društvo Slovenije = Statistical Office of the Republic of Slovenia: Statistical Society of Slovenia, 2003, str. 465-473, graf. prikazi.

SMREKAR, Aleš. Vulnerability of karstic seasonal Lake Cerknica, Slovenia: zbornik 4. simpozijuma o zaščiti karsta. *Zb. simp. zašč. karsta*, 2003, str. 21-24, zvd.

ZORN, Matija, RAVBAR, Nataša. Some characteristics of dolines of the Kras plateau in southwestern Slovenia. *Geomorphol. Slovaca*, 2003, roč. 3, č. 2, str. 64-72, ilustr.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

KOMAC, Miloš, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Science without frontiers and its contribution to the local environment. V: ASCHERSON, Neal (ur.), MARSHALL, Andrew (ur.). *The Adriatic sea : a sea at risk, a unity of purpose*. Athens: Religion, Science and the Environment: Text LTD, cop. 2003, str. 117-120.

PERŠOLJA, Borut, SMREKAR, Aleš. Sklepno sporočilo : znanstveni in strokovni posvet Triglavski narodni park?. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tnp/>.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

HRVATIN, Mauro. Površje. Str. 46-72, ilustr., zvd., graf. prikazi. Vode. Str. 75-80, ilustr., zvd., graf. prikazi. V: TOPOLE, Maja. *Geografija občine Moravče*, (Geografija Slovenije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Le acque della Slovenia : una ricchezza attuale e una grande potenzialità. V: COSTANTINI, Enos (ur.), GABERŠČEK, Silvester (ur.). *Slovenia : un vicino da scoprire*. Udine: Societa Filologica Friulana, 2003, str. 43-52, ilustr., zvd.

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Poplavna območja ob Krki. V: SMREKAR, Andrej (ur.). *Vekov tek : Kostanjevica na Krki 1252-2002 : zbornik ob 750. obletnici prve listinske omembe mesta*. Kostanjevica na Krki: Krajevna skupnost: Organizacijski odbor za praznovanje 750. obletnice prve listinske omembe mesta, 2003, str. 271-280, ilustr.

PERKO, Drago. Prebivalstvo. Str. 174-191, ilustr., zvd., graf. prikazi. Naselja. Str. 192-206, ilustr., zvd. V: TOPOLE, Maja. *Geografija občine Moravče*, (Geografija Slovenije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003.

PETEK, Franci. Spremembe rabe tal med letoma 1825 in 1998. V: TOPOLE, Maja. *Geografija občine Moravče*, (Geografija Slovenije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 116-117, graf. prikazi.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

FRIDL, Jerneja, PERKO, Drago. Slovenija. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, I zvd. (str. 25), barve.

GABROVEC, Matej. Triglavski ledenik. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija : ekskurzije ljubljanskega geografskega društva*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 5-18, ilustr.

HRVATIN, Mauro. Slovenija: kamnine. Str. 26-27. Slovenija: podnebje in živi svet. Str. 32-33. Slovenija: površje. Str. 28-29. Slovenija: vode. Str. 30-31. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, ilustr., zvd.

HRVATIN, Mauro, KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, TOPOLE, Maja. Zemljepisni izrazi. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, str. 140.

KLADNIK, Drago. Slovenija: gospodarstvo. Str. 38-39. Zemljepisna imena. Str. 40. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, ilustr., zvd.

KOMAC, Blaž. Drobirski tok pod Mangartom. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija : ekskurzije ljubljanskega geografskega društva*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 95-106, ilustr.

PERKO, Drago. Slovenija. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, 1 zvd. (str. 25), barve.

PERKO, Drago. Slovenija : [besedilo k Šolski karti]. V: *Slovenija : šolska karta 1 : 500.000*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003, hrbtna str. zganj. zvd., ilustr.

PERKO, Drago. Slovenija: naselja. Str. 36-37. Slovenija: prebivalstvo. Str. 34-35. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, ilustr., zvd.

REJEC BRANCELJ, Irena. Morje. Str. 69-73. Voda kot naravna in kulturna vrednota. Str. 75-81. V: BAT, Marjan, BELTRAM, Gordana, CEGNAR, Tanja, DOBNIKAR-TEHOVNIK, Mojca, GRBOVIČ, Jasna, KRAJNC, Marjeta, MIHORKO, Polonca, REJEC BRANCELJ, Irena, REMEC-REKAR, Špela, UHAN, Jože. *Vodno bogastvo Slovenije*. Ljubljana: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija Republike Slovenije za okolje, 2003, ilustr.

TOPOLE, Maja. Mirnska dolina. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija : ekskurzije ljubljanskega geografskega društva*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 61-78, ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

KLADNIK, Drago, RAVBAR, Marjan. *Členitev slovenskega podeželja : (prispevek k usmerjanju skladnega regionalnega razvoja)*, (Geografija Slovenije, 8). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 196 str., ilustr., zvd., graf. prikazi. ISBN 961-6500-38-4.

TOPOLE, Maja. *Geografija občine Moravče*, (Geografija Slovenije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 238 str., ilustr., zvd., graf. prikazi. ISBN 961-6500-06-6.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

BAT, Marjan, BELTRAM, Gordana, CEGNAR, Tanja, DOBNIKAR-TEHOVNIK, Mojca, GRBOVIČ, Jasna, KRAJNC, Marjeta, MIHORKO, Polonca, REJEC BRANCELJ, Irena, REMEC-REKAR, Špela, UHAN, Jože. *Vodno bogastvo Slovenije*. Ljubljana: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija Republike Slovenije za okolje, 2003. 131 str., ilustr.

MARKIČ, Jasmina, KALENIČ RAMŠAK, Branka, MÜLLER, Blažka, NATEK, Karel, KNEZ RAČIČ, Ida, NATEK, Marjeta, LAMPIČ, Barbara, MIHEVČ, Bibijana, REPOLUSK, Peter, TOMŠIČ, Žarko, RAČIČ, Jože,

STRISOGLAVEC, Đurda, NOVAK-POPOV, Irena, JEŽ, Niko, SVETINA, Peter, ROZMAN, Andrej, BJELČEVIČ, Aleksander, WEISS, Peter, ŽELE, Andreja, SNOJ, Marko, TORKAR, Silvo, SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid, GOLEŽ KAUČIČ, Marjetka, TERSEGLAV, Marko, FRELIH, Darja, BALKOVEC, Bojan, ŠTEINER, Martin, LOVENJAK, Milan, MLACOVIC, Dušan, ŠATEJ, Barbara, PANČUR, Andrej, NOVAK, Barbara, PAVČNIK, Marijan, KAČ, Miha, POGAČNIK, Miha, BAVCON, Ljubo, WEDAM-LUKIČ, Dragica, ŠELIH, Alenka, KRANJC, Janez, ŽIBERT, Franc, IGLIČAR, Albin, JAKULIN, Vid, TRPIN, Gorazd, KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1->, ilustr.

KARTOGRAFIJA

FRIDL, Jerneja. V: BEZLAJ-KREVEL, Ljudmila. *Prvo leto delovanja Poštnega in brzojavnega ravnateljstva za slovensko ozemlje v Ljubljani : katalog k razstavi ob 85-letnici ustanovitve slovenske poštne uprave*. Ljubljana: Pošta Slovenije: Tehniški muzej Slovenije, 2003. 80 str., ilustr.

FRIDL, Jerneja. V: GABROVEC, Matej. Triglavski ledenik. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija : ekskurzije ljubljanskega geografskega društva*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 5-18, ilustr.

FRIDL, Jerneja. V: HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Gozdno rastje in morfometrične značilnosti površja v Sloveniji. *Geogr. vestn.*, 2003, letn. 75, št. 2, str. 9-33, zvd., graf. prikazi. Povzet. <http://www.zrc-sazu.si/zgds/gv.htm>.

FRIDL, Jerneja. V: KLADNIK, Drago, RAVBAR, Marjan. *Členitev slovenskega podeželja : (prispevek k usmerjanju skladnega regionalnega razvoja)*, (Geografija Slovenije, 8). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 196 str., ilustr., zvd., graf. prikazi.

FRIDL, Jerneja. V: KLADNIK, Drago, RAVBAR, Marjan. The importance of the division of the countryside in stimulating regional development = Pomen členitev podeželja pri spodbujanju regionalnega razvoja. *Acta geogr. Slov.*, 2003, letn. 43, št. 1, str. 9-51, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

FRIDL, Jerneja. V: PERKO, Drago. Slovenija. V: HRVATIN, Mauro (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Veliki šolski atlas*. Slovenska izd. Tržič: Učila International, 2003, 1 zvd. (str. 25), barve.

FRIDL, Jerneja. V: *Slovenija : šolska karta 1 : 500.000*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003. 1 zvd, barv.

FRIDL, Jerneja. V: TOPOLE, Maja. *Geografija občine Moravče*, (Geografija Slovenije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003. 238 str., ilustr., zvd., graf. prikazi. ISBN 961-6500-06-6.

FRIDL, Jerneja. V: TOPOLE, Maja. Mirnska dolina. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija : ekskurzije ljubljanskega geografskega društva*, (Vodniki Ljubljanskega geograf-

skega društva, Evropa, 3). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 61-78, ilustr.

SUMMARY

The Anton Melik geographical institute was founded in 1948 by the Slovenian academy of sciences and arts, and in 1976 it was named after the greatest Slovenian geographer, academician Anton Melik (1890-1966). Since 1981, the Institute has been one of the constituent parts of the Scientific research centre of the Slovenian academy of sciences and arts. Until 1992 the Institute was mainly engaged with researching glaciers, glacial and fluvial transformation of the land surface, flooded areas, natural disasters and mountain farms in Slovenia. But since 1993 the Institute's main task has been to conduct geographical researches of Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the World. Research is mostly directed towards physical, social and regional geography and thematic cartography. In the 90s the research team published over 600 bibliographic units and gave over 200 presentations in conferences at home and abroad. In 2002 the Institute of geography (founded in 1962) and Geographical museum (founded in 1946) have been incorporated into the Anton Melik geographical institute.

Today it has six organization units: the Department of physical geography, the Department of social geography, the Department of regional geography, the

Department of natural disasters, the Department of geographical information system, and the Department of thematic cartography. The Institute also houses a geographical museum, a geographical library and four specialized collections: Cartographical collection, Landscapes of Slovenia, Settlements of Slovenia and Glaciers of Slovenia. The Institute is also headquarters of the Commission for the standardization of geographical names of the Government of the Republic of Slovenia.

The Institute publishes three scientific publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) is a series of books appears in Slovenian once or twice a year. *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* is a review published annually in English and Slovenian. The articles can be downloaded on the computer in either Slovenian or English from the institute homepage (<http://www.zrc-sazu.si/gi/publications.htm>). *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* is a bulletin published every second (even) year in Slovenian.

Altogether in 2003, twenty Institute researchers published over hundred papers, gave near eighty lectures and reports, and took over twenty study trips abroad.

GEOGRAFIJA SLOVENIJE 7

**GEOGRAFIJA
OBČINE
MORAVČE**

MAJA TOPOLE

GEOGRAFIJA SLOVENIJE 8

**ČLENITEV
SLOVENSKEGA
PODEŽELJA**

DRAGO Kladnik

MARJAN Ravbar

VODNIKI LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

EVROPA

SLOVENIJA

EKSKURZIJE LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

VODNIKI LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

EVROPA

BOLGARIJA

LJUBLJANA 2003

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, dr. Martin Knez (predsednik), akad. dr. Andrej Kranjc, dr. Andrej Mihevc, akad. dr. Mario Pleničar, dr. Tadej Slabe, dr. Stanka Šebela.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Tadej Slabe, znanstveni svetnik.
Znanstveni svetnik: akad. dr. Andrej Kranjc.
Višji znanstveni sodelavci: dr. Martin Knez, dr. Andrej Mihevc, dr. Stanka Šebela.
Znanstveni sodelavci: dr. Franci Gabrovšek, dr. Metka Petrič, dr. Tanja Pipan, dr. Nadja Zupan Hajna.
Asistent z magisterijem: mag. Janez Mulec.
Asistenta: Nataša Ravbar, Bojan Otoničar.
Sam. strokovna sodelavka spec. v humanistiki: mag. Janja Kogovšek.
Samostojna strokovna delavka: Maja Kranjc.
Samostojna tehnika: Leon Drame, Jurij Hajna.
Višja tehnika: Franjo Drole, Mateja Zadel.
Tajnica: Sonja Stamenković.
Snajilka: Slavuljka Šušak.

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskovanje krasa

Vadja programske skupine: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, J. Mulec, T. Pipan, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel.

Uspešno razvijamo raziskovalno in študijsko mednarodno krasoslovno središče. Poglobljamo temeljno znanje o krasu, njegovem oblikovanju, razvoju in vodah, ki ga oblikujejo. To znanje je podlaga za spoznavanje in varovanje naše naravne dediščine, smiselno načrtovanje življenja na krasu ter izkoriščanje kraških posebnosti. V mednarodnih projektih in s sodelovanjem s krasoslovci iz večine kraških dežel soustvarjamo sodoben pogled na kras.

Na Krasu smo raziskovali zakrasedlost alveolinsko-numulitnih apnencev in jih primerjali s stratigraf-

sko bližnjimi, sosednjimi apnenci. So bolj odporni proti eroziji, zakrasela pa je predvsem njihova površina in predel plitko pod površjem.

Z georadarskimi meritvami smo raziskovali vpliv ležik na zakrasevanje pod obstoječimi avtocestami. Posebno pozornost smo posvetili razlagi radargramov. Pravilna ocena stikov med plastmi je ključnega pomena pri izgradnji cestišč in uporabi cest. Ovrednotili smo tudi stik neprepustnega fliša z apnencem, pomembno področje speleogenetskega razvoja.

Razumevanje tektonske pogojenosti oblikovanja jamskih rogov v slovenskih kraških jamah smo razširili na raziskovanje aktivne tektonike na površju in v jamah. Proučevali smo dele Postojnskih jam, kjer je večja možnost dokazov o starih potresih. Izsledki nam bodo tudi omogočili določiti starost kapnikov in boljše razumevanje razvoja jam.

Proučevali smo sedimente v jamah Matarskega podolja. Odkrili smo pomembne paleontološke ostanke drobnih sesalcev in sledi jamskega medveda iz pleistocena. Proučevali smo morfologijo jamskih sedimentov v vhodnih delih jam in merili intenzivnost recentnih krioturbatnih procesov.

S podrobnimi sedimentološkimi raziskavami zgorjenjekrednih in spodnjepaleogenskih karbonatnih zaporedij Matarskega podolja, Slavnika in Krasa smo prepoznali več obdobj paleozakrasevanja. Ugotovili smo, da je bil razvoj in obseg zakrasevanja v različnih obdobjih različen in v veliki meri odvisen od geotektonskega položaja območja v določenem času. Oblike kraških pojavov in značilnosti njihovih zapolnitev so bile v okviru določenega geotektonskega območja odvisne predvsem od diagenetskih, sedimentoloških in litoloških lastnosti kamnine, klime, talnega in vegetacijskega pokrova ter od geokemičnega okolja, v katerem se nahajajo kamnine, ki zakrasevajo.

Na slovenskem in tujem krasu (Normandija, kitajski kras) smo proučevali jamske in površinske skalne oblike, njihov nastanek in razvoj ter pomen, ki jih imajo kot sled razvoja krasa in njegove poselitve. Podtalne skalne oblike in tiste, ki jih dolbe deževnica, smo proučevali tudi z laboratorijskimi mavčnimi modeli. Zakrasedlost in razvoj krasa so nam pomagale členiti raziskave kraških pojavov, odkritih pri gradnji avtocest.

Nadaljevali smo s proučevanjem klastičnih jamskih

dr. T. Slabe

L. Drame

F. Drole

dr. F. Gabrovšek

J. Hajna

dr. M. Knez

mag. J. Kogovšek

akad. dr. A.
Kranjc

M. Kranjc

dr. A. Mihevc

mag. J. Mulec

sedimentov. Vzorčevali smo sedimente Postojnskega krasa, Krasa, Matarskega podolja in Podgorskega krasa. Geološko in geomorfološko smo kartirali področje Barke (Javorniki) in sedimente v njej.

Z modelskimi raziskavami smo opredeljevali speleogenetski pomen izmenjave raztopin med primarnimi kraškimi kanali in razpoklinskim sistemom. Z numeričnimi raziskavami smo razčlenjevali vplive različnih okolij na razvoj epikrasa.

Postavili smo sonde in analizirali vzorce na kraškem izviru Korentan. Primerjava teh izsledkov z rezultati opazovanj v nezasičeni coni je pokazala zanimive povezave, iz katerih lahko sklepamo o značilnostih pretakanja podzemne vode v krasu.

Na območju Postojnske jame smo nadaljevali z vzorčevanjem in analiziranjem voda v okviru kombiniranega sledilnega poskusa skozi 100 m debelo vadozno cono krasa. Na treh izbranih curkih vode so bile postavljene sonde za meritve temperature, spec. el. prevodnosti in pretoka z datalogerji za zvezno beleženje meritev. Z avtomatskimi zajemalniki prenikle vode so bili zajeti vzorci v vodnih valovih in v laboratoriju Instituta nato opravljene kemične analize.

Raziskava biodiverzitete v epikraških združbah je prvo obsežno vzorčenje epikraške favne v jamah Dinarskega krasa. Epikraška favna je bila do nedavnega skoraj neznano področje življenja. Našli smo 37 vrst ceponožnih rakov. Z odkritjem enajstih novih vrst je bil utemeljen velik pomen epikraških vodnih habitatov in epikraška cona kot pomemben stratum za hipogejsko favno. Raziskovali smo soodvisnost favne ceponožnih rakov s habitatnimi tipi in fizikalno-kemijskimi kazalci. Uvedli smo nove postopke za presojo favnističnih in ekoloških razmer v habitatih, ki niso neposredno dostopni za raziskave. Ugotovitve nam omogočajo tudi nove pristope k varovanju jam.

Na primeru Škocjanskih jam smo ocenili število bakterij, ki jih lahko gojimo v kulturi prenikajoče vode iz epikrasa. Podatke o številu viabilnih celic smo dopolnili z morfološkimi in biokemijskimi lastnostmi izolatov.

Kraški vodonosniki so izredno občutljivi za onesnaženje. Poglobljene raziskave kraških vodonosnikov so pogoj za varovanje kraških vodnih virov, ki pri nas predstavljajo pomemben delež v preskrbi s pitno vodo.

V sklopu proučevanja zgodovine smo nadaljevali s proučevanjem zaznavanja krasa in poznavanja kraških procesov v času B. Hacqueta (konec 18. stol.) – minilo je 225 let od izida njegovega temeljnega dela *Oryctographia carniolica* – in z začetki organizirane speleologije na Slovenskem. Ukvarjali smo se s strokovno terminologijo.

Nastanek in razvoj kraških jam

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, N. Zupan Hajna, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Kartirali smo razporeditev ter oblike denudiranih jam ter razmerje med vrtačami in nerazčlenjenim površjem. Posebna pozornost je bila posvečena razporeditvi vrtač in drugih konkavnih reliefnih oblik. Poudarek je bil na ločevanju med površinskimi korozijskimi oblikami in ostanki denudiranih jam, ki so se vključile v površinsko morfologijo. V brezstropih jamah in v nekaterih jamah smo vzorčevali alohtone klastične sedimente. Proučili smo morfologijo več plitvo pod površjem ležečih jam v povezavi z oblikami površja. Preučevali smo predvsem sedimente s fliša v povodju reke Reke ter Brkinov, ki predstavlja jo možni izvor jamskih sedimentov na Krasu in v Matarskem podolju.

Opazovali smo meteorološke parametre v dveh jamah na Sežanskem krasu, ki so povezane z podzemnim tokom Reke.

Nadaljevali smo z opazovanjem vertikalnega prenikanja padavin v kamnolomu pri Lipici in v umetnem rovu pri Sežanski bolnišnici. Opravljena so bila sistematična vzorčevanja ter ustrezne kemične analize vzorcev.

Varovanje kraških vodnih virov (razvoj metode na primeru občine Postojna)

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Sebel, N. Zupan Hajna, J. Mulec, N. Ravbar, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Izvir Korentan pri Postojni smo opremili s sondami za merjenje pretoka ter temperature, specifične električne prevodnosti in pH. Dodatno smo odvzeli vzorce in v laboratoriju opravili kemične analize. Na terenu smo izvedli detajlno strukturno-litološko in geomorfološko kartiranje v merilu 1 : 5000. Zbrali in na terenu dopolnili smo podatke o pedoloških značilnostih. Na osnovi pridobljenih podatkov smo z uporabo GIS orodij po metodi EPIK izdelali karto ranljivosti, ki predstavlja stopnjo ranljivosti sistema na točkovno ali razpršeno onesnaževanje. V prvi fazi testiranja uporabljene metode in dobljenih rezultatov smo z ustreznimi statističnimi metodami opravili analizo občutljivosti uporabljenih parametrov.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

5th FP AQUADAPT - Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing conditions at catchment scale: A co-evolutionary approach

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: M. Knez, A. Kranjc, M. Petrič, N. Ravbar, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

V okviru širše zastavljenega projekta smo proučili geološke, sedimentološke in geomorfološke značilnosti okolice Račic, Divače in Volčjega gradu. Opredelili smo izbrane hidrogeološke pogoje krasa ter značilnosti vodne oskrbe v preteklosti in sedanjosti. Koordinirali smo delo več inštitutov ZRC ter pripravljali daljše končno poročilo.

COST 621 - Gospodarjenje z obalnimi kraškimi vodonosniki - Groundwater management of coastal karstic aquifers

Vodja projekta v Sloveniji: M. Petrič.

Sodelavci: J. Kogovšek, M. Zadel, J. Hajna.

Sodelovali smo pri izdelavi končnih poročil, ki so že pripravljena za tisk. EU jih bo v okviru programa COST izdala v letu 2004.

COST 625 - 3-D monitoring of active tectonic structures

Vodja projekta v Sloveniji: S. Šebela.

Sodelavec: A. Gosar.

V sodelovanju z dr. D. Cunninghamom smo začeli s strukturno geološkim kartiranjem Ravenskega in Idrijskega preloma. Z J. Štemberkom in B. Koštikom smo v JZ Sloveniji izbrali možne lokacije za postavitev tenziometrov TM 71. S. Šebela in A. Gosar sta se udeležila 6. srečanja COST 625 v Bolgariji (17.-21. 9.).

Varovanje podzemnih vodnih virov in proučevanje ranljivosti na krasu Grčije in Slovenije, Department of Geology, National and Kapodistrian University of Athens.

Vodji projekta: A. Kranjc in George Stournaras.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, M. Petrič, T. Slabe, B. Vokal, G. Soulios, L. Ioannis, M. Eleftheriou, C. Halkias, H. Kapourani, R. Bourdakou, A. Papa-zachariou, R. Koutsis.

Projektu je bilo odobreno podaljšanje v leto 2004 (do 30. maja, zaproseno še do konca leta). Ukvarjali smo se z vprašanji vodnih zvez na Peloponezu (kraško polje Lousi) ter organiziranjem sledenja podzemeljskih tokov.

Kras, globalni opis in trajno upravljanje z dediščino; program PROTEUS, Université de Provence, Institut de Géographie, Aix-en-Provence

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: Philippe Audra, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, N. Zupan Hajna, M. Petrič.

V tretjem letu projekta smo uspešno nadaljevali z raziskavami krasa, študijem o upravljanju s kraško dediščino in dopolnili smo primerjavo med slovenskim in francoskim krasom. Pripravili smo izhodišča in začeli z izdelavo numeričnih (računalniških) modelov, ki nam bodo pomagali razjasniti nastanek in razvoj svojevrstnih gorskih jam. V Jami pod Babjim zobom smo razbirali sledi njenega razvoja, še posebno pozornost smo posvetili njenemu prvotnemu oblikovanju s hidrotermalnimi vodami. Ogledali smo si in proučevali kras v kredi v Normandiji. Izmenjali smo izkušnje, pridobljene pri načrtovanju in spremljanju človekovih posegov v kras, njegovem varovanju, oskrbo z vodami iz kraških vodonosnikov in pri urejanju kraških pojavov v turistične namene.

Jame v kamnitem gozdu kot sled njegovega razvoja - The Caves in Shilin as Traces of its Evolution, Stone Forest Research Foundation, Yunnan, Kitajska

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavec: T. Slabe.

Po uspešnem terenskem delu smo se v preteklem letu posvetili podrobnim litopetrološkim in stratigrafskim raziskavam kamnine ter pripravljali sinteze za več znanstvenih besedil. Projekt se je s koncem prve polovice leta zaključil.

Hidrološko-hidrogeološke-geološke analize bilance vode v krasu, Građevinski fakultet sveučilišta u Splitu, Split

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci: O. Bonacci, T. Roje-Bonacci, S. Diković, E. Hrvojić, J. Kogovšek, N. Ožanić, M. Petrič, J. Rubinić, T. Slabe.

Nadaljevali smo z neprekinjenim raziskovanjem na obmejnem območju med Slovenijo in Hrvaško, ki uspešno poteka že od leta 1999. Po izvedenem dvomesečnem podrobnem spremljanju sestave ter zajemanju vode smo opravili obsežne kemične (okrog 3000) in bakteriološke (okrog 900) analize ter okrog 30.000 meritev fizikalnih parametrov.

V laboratoriju so bili zajetim vzorcem določeni pH in SEP ter motnost, suspendirane snovi, suhi ostanek, alkalnost, celokupna trdota, kloridi, sulfati in pokazatelji hranljivih snovi: amoniak, nitriti, nitrati in organski dušik. Določeni so bili tudi fosfati, skupni fosfor, natrij, kalij, kalcij, magnezij, KPK-permanganat in BPK₂, UV-absorpcija ter bakteriološke ana-

B. Otoničar

dr. M. Petrič

dr. T. Pipan

N. Ravbar

S. Stamenkovic

dr. S. Šebela

S. Šušak

M. Zadel

dr. N. Zupan
Hajna

lize (skupne koliformne bakterije, fekalne koliformne bakterije, fekalni streptokoki in število aerobnih mezofilnih bakterij pri 37°C - N/37).

Razvoj krasa in jam glede na proučevanje jamskih zapolnitev; Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praha, Češka republika

Vodja projekta v Sloveniji: N. Zupan Hajna. Vodja projekta na Češkem: Petr Pruner.

Sodelavci: T. Slabe, A. Mihevc, M. Knez, Pavel Bosak, Jaroslav Kadlec, Otakar Man, Daniela Venhodova.

Zadnje leto sodelovanja na tem projektu smo končali z obdelavo podatkov dobljenih z paleomagnetnim datiranjem jamskih sedimentov iz Snežne jame na Raduhi, Kamnoloma Črnotiče in Račiške pečine. Dobili smo pomembne rezultate, ki kažejo na najmlajši možni čas sedimentacije v teh jamah, ki je najmanj 1,8 milijona let. S poznavanjem jamskih sedimentov pa smo pridobili tudi veliko novega znanja o razvoju omenjenih jam in krasa v njihovi okolici.

Morfologija in raba Dinarskega krasa - primerjava med slovenskim in bosansko hercegovskim krasom; Institut za nauku zemlje, Oddeljenje za krš i speleologiju, Sarajevo, BiH

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavec: F. Gabrovšek.

Na krasu v Sloveniji smo obiskali različne jame v Matarskem podolju ter v okolici Sežane in Divače. Kartirali smo jame v Suhi krajini, Kočevskem in v Beli krajini. V okviru projekta smo obiskali več kraških polj in jam v Bosni in Hercegovini. Kartirali smo sedanjo in nekdanjo rabo tal na kraških poljih na Nevesinjskem in Dabarskem polju ter na krasu pri Stolcu. V jamah pri Stolcu smo ugotavljali stopnjo njihove rabe v zgodovini.

Rekonstrukcija speleogeneze in razvoja krasa s študijem jamskih zapolnitev, Slovenija; Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praha, Češka republika

Vodja projekta v Sloveniji: N. Zupan Hajna.

Sodelavci: A. Mihevc, T. Slabe.

Na projektu smo v prvem letu vzorčevali jamske klastične sedimente v Planinski jami, Postojnski jami in Križni jami, ker nas glede na dosedanja datiranja zanima podrobnejša starost teh jamskih sedimentov - zlasti ali bo v vzorcih zaznati dogodek Blake, ki označuje krajše obdobje reverzne polaritete pred okrog 110.000 do 120.000 leti. Študij geomorfološkega razvoja krasa in speleogeneze pa nadaljujemo na primeru Ulice pečine in Račiške pečine. Na Češkem v okviru projekta delamo laboratorijske analize in primerjamo razvoj njihovih jam z našimi.

Raziskave značilnosti polnjenja kraškega vodonosnika in prenos onesnaženja v zbirnem območju jezera Dianči: Primer izvira Haiyuansi; Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Petrič.

Proučili smo več jam v okolici Kunminga. Jamske oblike, ki nam pričajo o njihovem razvoju, govorijo, da so pri njihovem nastanku, kot vse kaže, odločilno vlogo odigrale hidrotermalne razmere. To je nov pogled pri proučevanju teh jam. Kasneje so bile jame preoblikovane z vodnimi tokovi, ki so pritekali (in v nekatere še vedno) z nekraških površin. Podobna razlaga se je ponudila tudi v White dragon cavern, veliki in turistično pomembni jami, ki leži v kopastem krasu, 80 km JZ od kamnitega gozda. Skratka, odpirajo se nam novi pogledi na način nastanka in razvoja jam v tem predelu yunnanskega krasa. Ves čas potekajo tudi hidrogeološke in geomorfološke raziskave krasa v ožjem in širšem zaledju Kunminga. Vodi jih naši kitajski sodelavci, seveda v tesnem sodelovanju z našo skupino. Proučevanja so tudi del podiplomskega študija Liu Honga, geografa, ki je študent naše podiplomske Šole za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica.

Raziskovanje jam in jamskega okolja; Institute of Karst Geology, Chinese Academy of Geological Science, Guilin, Guangxi, Kitajska

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, N. Ravbar, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

V okviru mednarodnega sodelovanja smo se pripravili za terensko delo na Kitajskem, vendar smo obisk zaradi epidemije SARS-a preložili za eno leto. Iz istega razloga so načrtovani obisk preložili tudi kitajski kolegi.

IGCP UNESCO Project No. 448 - World Correlation of Karst Geology and Its Relevant Ecosystem (World Correlation of Karst Ecosystem)

Vodja projekta v Sloveniji: M. Knez.

Sodelavci slovenske skupine: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

Podrobno smo raziskovali ekološke sisteme v kraškem podzemlju (posebno pozornost smo namenili vadozni coni), ekologijo ceponožnih rakov v kraških jamah, različne vplive človeka na ranljivo kraško naravno ravnoesje, vpliv vnosa onesnaženih voda v kras, hidrokemične značilnosti razvoja kraškega vodonosnika.

Udeležili smo se letnega sestanka projekta, ki je bil

sklican ob priliki Mednarodne konference o kraški hidrogeologiji in ekosistemi (International conference on karst hydrogeology and ecosystems) v Bowling Greenu, Kentucky (ZDA), kjer smo predstavil prispevek o delu in pomenu Baltazarja Hacqueta k poznavanju hidrologije krasa (Contribution of Baltazar Hacquet (1739–1815) to the knowledge of karst and karstification). Nadalje smo se posvečali predvsem delu v času do konca projekta, načrtom za pripravo končne publikacije in tudi vprašanju udeležbe na letnih sestankih oziroma srečanjih sodelavcev na projektu.

GEC, Group of European Charophytologists, Fribourg, Švica

Vodja projekta v Sloveniji: M. Knez.

Nadaljevali smo z zbiranjem, urejanjem in izmenjevanjem bibliografije o fosilnih in recentnih algah iz skupine harofitov.

Royal Society Research Grant – Earthquake Geology, NW Slovenia

Vodja projekta: dr. Dickson W. Cunningham (University of Leicester, Velika Britanija).

Sodelavca: S. Šebela, A. Gosar.

Opravili smo preliminarno geološko kartiranje (31. 5.–6. 6. in 29. 8.–8. 9.) potencialno aktivnih prelomov in sicer Ravenskega, Idrijskega in Predjamskega preloma. Morfoloških dokazov za potres iz leta 1511, ki naj bi imel epicenter na področju Idrije, nismo našli.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Ekologija ceponožnih rakov (Crustacea: Copepoda) v penikajoči vodi izbranih kraških jam

Raziskovalka: T. Pipan.

Raziskava predstavlja zelo aktualno presojo favničnih in ekoloških razmer v habitatih, ki niso neposredno dostopni za raziskave. Analizirana je bila soodvisnost favne ceponožcev s habitatnimi tipi in fizikalno-kemijskimi parametri. Analiza soodvisnosti posameznih vrst in ekoloških parametrov je razkrila velike medvrstne razlike in s tem visoko stopnjo ekološke diferenciacije kopepodov iz epikraškega območja. Ekološka diferenciacija epikraške podzemeljske favne je odraz velike, še neraziskane ekološke diverzitete habitatov v epikrašu. V izbranih jamah je bilo od 107 znanih vrst, ki živijo v Sloveniji, najdenih dobra tretjina. Z odkritjem enajstih novih vrst je bil nedvomno utemeljen zelo velik pomen epikraških vodnih habitatov za stigobionske vrste kopepodov in s tem celotne epikraške cone kot zelo pomemb-

na stratuma za hipogejično favno kraških habitatov. Vsi kopepodi so bili determinirani do vrste, kar je bila izvrstna osnova za poglobljene ekološke analize.

Alge v kraških jamah Slovenije

Mladi raziskovalec: J. Mulec.

Alge se pojavljajo v kraških jamah v vhodnih delih, kjer je na voljo še dovolj svetlobe za njihovo rast, ter v notranjih delih turističnih jam, kjer so periodično prižgana umetna svetila. Tovrstni organizmi, ki naseljujejo jamska okolja, so relativno slabo proučeni. Zanima nas vrstna sestava alg v različnih jamskih sistemih ter ključni ekološki dejavniki, ki so pomembni za njihovo rast. Opravljenih je bilo že nekaj rastišnih poskusov z jamskimi izolati alg v rastišni komori, kjer smo simulirali jamske pogoje in v naravnem okolju Postojnske jame v Speleobiološki postaji.

Ranljivost kraških vodnih virov

Mlada raziskovalka: N. Ravbar.

Namen našega dela je na zakonskih podlagah definirati smernice za izdelavo metodologije ranljivosti kraških vodnih virov in jo uporabiti na izbranih primerih v Sloveniji (vodonosniki Krasa, Nanosa, Orehovskega krasa, Velike planine in Opatove gore). Karte ranljivosti kraških vodnih virov bodo temeljile na samočistilnih sposobnostih kraških vodonosnikov, katerih osnove so geološke, hidrološke, speleološke, klimatske, vegetacijske značilnosti in debelina prsti, ter na podlagi dosežene stopnje obremenitve vodonosnika.

Kraški pojavi v trasi avtoceste Klanec–Srmin

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Pri gradnji avtoceste se je odkrila vrsta različnih jam. Proučili smo njihovo obliko, skalni relief in vzorce naplavin ter sig. Jame so pomembna sled pri tolmačenju razvoja tega dela krasa. Najpomembnejšo jamo, ki se je odkrila v predoru, smo zavarovali. Dostopna je skozi umetni vhod, rovi pa so z betonskim cevmi povezani pod cestiščem.

Kraški pojavi v trasi avtoceste Razdrto–Vipava

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Proučevali smo začetke nastajanja breče iz pobočnih gruč in njeno zakrasevanje, ki je še zlasti izrazito ob navpičnih razpokah. Odprli so se tudi manjši spleti jam.

Geokemične in radiometrične značilnosti slovenskega krasa

Valja projekta: Robert Šajn (Geološki zavod Slovenije).

Sodelavci: M. Knez, M. Bidovec, M. Andjelov, M. Gosar.

Nadaljujemo z vzorčenjem sedimentov in meritvami na terenu ter s petrografskimi, mineraloškiimi in pedološkimi preiskavami vzorcev.

Kraški pojavi v trasi avtoceste Bič-Korenitka

Valja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Proučevali smo epikras in jame večinoma pokritega in v podoljih občasno poplavljenega nizkega krasa. Še posebej zanimivi so podtalni kraški pojavi, podtalne škraplje, kamniti gozdovi in njihov skalni relief.

Geološka (stratigrafija, litologija, sedimentologija) spremljava zemeljskih gradbenih del na trasi avtoceste Karavanke-Obrežje, odsek Krška vas-Obrežje

Valja projekta: B. Otoničar.

Dosedanje delo na projektu obsega poleg večjega dela terenskih tudi nekatere laboratorijske in kabinetne raziskave.

Terensko delo je obsegalo geološko kartiranje v merilu 1 : 1000 in snemanje krajših sedimentoloških posnetkov izbranih profilov v merilu 1 : 100. Hkrati je potekalo fotografiranje in skiciranje geološko zanimivih detajlov in profilov, vzorčenje kamnin za nadaljnje geološke analize in hranjenje vzorcev v smislu ohranjanja naravne dediščine. Večina vzorcev je bila informacijsko pregledana in ovrednotena. Za potrebe diagenetskih in mikropaleontoloških raziskav smo z optičnim in elektronskim mikroskopom preiskali več vzorcev igličastega vlaknatega kalcita in izoliranih mikrofosilov. Na podlagi mikropaleontoloških analiz smo stratigrafsko razčlenili nekatere miocenske lapornate in karbonatne sedimente in kamnine. Zaradi domnevne povezanosti nastanka igličastega vlaknatega kalcita z mikrobnou aktivnostjo smo z mikrobiološkimi analizami obdelali dva informacijska vzorca.

Geološka (stratigrafija, litologija, sedimentologija) spremljava zemeljskih gradbenih del na trasi avtoceste Karavanke-Obrežje, odsek Bič-Korenitka

Valja projekta: B. Otoničar.

Dosedanje delo na projektu je zajelo predvsem terenske raziskave, začeli pa smo tudi z laboratorijskimi preiskavami in kabinetnim delom.

Terensko delo je obsegalo geološko kartiranje v merilu 1 : 1000 in snemanje krajših geoloških posnet-

kov izbranih profilov. Vzoredno je potekalo fotografiranje in skiciranje geološko zanimivih detajlov, vzorčenje kamnin ter priprava vzorcev za nadaljnje analize in hranjenje v smislu ohranjanja naravne dediščine.

Z dosedanjim delom, ki obsega večino terenskih raziskav, deloma pa tudi osnovne laboratorijske in kabinetne raziskave, smo pridobili pomembne nove podatke o geološkem razvoju tega dela Slovenije ter gradivo za nadaljnje analize.

Ureditev Speleobiološke postaje v Postojnski jami

Valja projekta: A. Mihevc.

Pripravili smo nekaj tekstov za zloženko in vodnik po speleomorfološkem delu razstave v Speleobiološki postaji v Postojnski jami.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *11. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras": Kraška terminologija*, Postojna, 2.-5. 7. Organizacijski odbor: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica ima skoraj 30.000 enot, ki jih je pridobila bodisi z zamenjavo za inštitutsko publikacijo Acta carsologica/Krasoslovni zbornik bodisi kot darilo sorodnih raziskovalcev oziroma jih je kupila; velika večina gradiva pokriva področje krasoslovja, speleologije in sorodnih ved, vsebuje pa tudi bogato zbirko stare literature o krasu. 136 obiskovalcev (skupaj z našimi raziskovalci) si je v čitalnici izposodilo 4021 zvezkov, na dom pa 147 zvezkov. Medbibliotečno smo posodili 9 domačim in tujim bibliotekam 67 zvezkov.

Kataster jam

V sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije smo strokovno obdelali 1.230 različnih vrst novih zapisnikov o kraških jamah, od tega je bilo registriranih 211 novih jam. Zadnja številka v katastru jam je 8.123.

Kartografska zbirka

Zbirka zajema 9.872 enot tiskanih, risanih in natisanih kart.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta carsologica/Krasoslovni zbornik*, 32/1, 260 str., Ljubljana, 2003.
- *Acta carsologica/Krasoslovni zbornik*, 32/1, Supplementum I (Annotated Bibliography of Karst Publications No. 11), 66 str., Ljubljana, 2003.
- *Acta carsologica/Krasoslovni zbornik*, 32/2, 327 str., Ljubljana, 2003.
- Zupan Hajna, Nadja. *Incomplete solution: weathering of cave walls and the production, transport and deposition of carbonate fines*, (Carsologica). Postojna: Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Založba ZRC, 167 str., Ljubljana.
- Jean Nicod. *Les karsts dinariques - paysages et problèmes*. SAZU, Classis IV, Opera 38 (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Opera 2), 183 str., Ljubljana, 2003.

OBISKI V INŠTITUTU

- M. Langmanson s soprogo, Houston/Austin, ZDA, 4. 3.: AGI Electrical Resistivity Imaging Seminar/Workshop.
- Prof. dr. Stefan Kempe in sodelavec, TU Darmstadt, Geologisch-Paläontologisches Institut, Darmstadt, Nemčija, 6.-15. 3.: raziskovanje Postojnske jame.
- Dr. Ruth G. Lyons, University of Auckland, Division of Science and Technology, Department of Physics, Auckland, Nova Zelandija, 12.-14. 3.: študijski obisk.
- Milan Geršl, Department of Geology and Paleontology, Brno, Češka, 18.-22. 3.: obisk jam na Krasu.
- Dr. Klement Rejšek, Mendelova Zemědělská a Lesnická Univerzita v Brně, Fakulta Lesnická a Dřevařská, Ústav geologie a pedologie, Brno, Češka, 27. 3.: dogovarjanje o projektnem sodelovanju v okviru 6th Framework.
- Dr. Dickson W. Cunningham, University of Leicester, Velika Britanija, 31. 5.-6. 6. in 29. 8.-8. 9.: terensko delo s S. Šebela.
- Dr. Pavel Bosak in dr. Petr Pruner, Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka, 25.-30. 6.: vzorčevanje in terensko delo slovensko-českega bilateralnega projekta 5/01-03.
- Dr. Pavel Bosak in dr. Petr Pruner, Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka, 1.-7. 7.: terensko delo slovensko-českega bilateralnega projekta 8-03/04.
- Dr. Philippe Audra, Equipe Gestion et valorisation de l'environnement UMR 5651 du CNRS "ESPACE", Département de géographie, Université Nice-Sophia-Antipolis, Nice, Francija, 10.-24. 7.: delovni obisk v okviru slovensko-francoskega projekta.
- Vincenzo Iurilli, Univerza v Bariju, Dipartimento di Geologia e geofisica, Italija, 16.-18. 7.: zbiranje literature in konzultacije s S. Šebela.
- Prof. Mohamed Magdy Mostafa Mohamed Moustafa, United Arab Emirates University, Faculty of Humanities & Social Sciences, Združeni arabski emirati, 8. 8.: obisk na študijskem potovanju.
- Dr. Trevor R. Shaws soprogo Jean, Bath, Velika Britanija, 28. 4.-28. 5., 25. 6.-11. 7., 18. 9.-17. 10.: zunanji sodelavec.
- Robert Jahn, German TV, TV Station MDR, Nemčija, 23.-24. 6.: snemanje filma o slovenskem krasu.
- Gerhard Faul, Medienladen association, Nürnberg, Nemčija, 6.-7. 8.: snemanje filma o Cerkniškem jezeru.
- Prof. dr. Wolfgang Dreybrodt s soprogo, Universität Bremen, Nemčija, 31. 8.-22. 9.: priprava znanstvenih publikacij in monografije o numeričnem modeliranju v krasoslovju.
- Prof. dr. Kazuko Urushibara - Yoshino s študentko Asami Hada, Department of Geography, Hosei University, Tokio, Japonska, 7.-14. 9.: meritve v okviru naloge Degradacija planinskih pašnikov.
- Lim Swee Meng, Caving Association of Malaysia, Malezija, 8.-12. 9.: obisk Škocjanskih jam, Velike ledene jame v Paradani in jam okolice Postojne.
- Prof. Zhu Jinchang, prof. Xing Guangcheng, Chen Li, Ding Tao, Kitajska akademija družbenih ved, 18. 10.: obisk Inštituta, ogled Postojnske jame in Predjamskega gradu.
- Dr. J. Štemberk in dr. B. Košťak, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka, 3.-5. 11.: terenski ogled možnih postavitev tenziometrov TM 71 za merjenje aktivnih premikov.
- Prof. dr. David C. Culver, Department of Biology, American University, Washington, ZDA, 15.-19. 11.: sodelovanje v okviru slovensko-ameriškega bilateralnega projekta.
- Dr. Pavel Bosak, Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka, 6.-9. 12.: terensko delo, dogovori o sodelovanju.
- Mag. Jasminko Mulaomerović, Beta-Bosnian Environmental Technologies Association Sarajevo, BiH, 17.-23. 12.: delovni obisk v okviru slovensko-bosanskega projekta.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Tanja Pipan

Ekologija ceponožnih rakov (Crustacea: Copepoda) v prenikajoči vodi izbranih kraških jam. Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 20. 5. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

- *Attempts to model the early evolution of epikarst.* Vabljen predavanje na mednarodni konferenci KWI Interdisciplinary Workshop on Epikarst, Shepherdstown, ZDA, 1.–4. 10.
- *Jame in jamarstvo v Triglavskem narodnem parku.* Predavanje na posvetu "Triglavski narodni park?", ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 11.

Martin Knez

- *Nove kraške jame v tunelu Kastelec.* Radio Slovenija, 2. program, Val 202 (novinar Škrlj), Ljubljana, 24. 2.
- *Odpiranje novih kraških jam na trasi gradbišč avtocest.* Radio 94 (novinarka R. Vasle), Postojna, 31. 2.
- *Odpiranje novih kraških jam na trasi gradbišč avtocest.* Radio glas Ljubljane (novinarka R. Vasle), Ljubljana, 31. 2.
- *Lunan stone forests: morphology and development.* Le karst de la craie en Normandie, Colloque et excursions, Rouen, Francija, 10. 9. (soavtor: Tadej Slabe)

Janja Kogovšek

- *Voda in kras.* Strokovno izobraževanje pri Škocjanskih jamah. Park Škocjanske jame, 21. 3.
- *Terensko in kabinetno spoznavanje kraških pojavov.* Predavanje za učitelje geografije v okviru Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Postojna, 11. 4.
- *Pretakanje vode v krasu.* Teden gozdov, Postojnska jama, Postojna, 28. 5.
- *Karst water protection.* Mednarodna delavnica Man's impact on the environment – conservation of water. Park Škocjanske jame, 26. 11.

Andrej Kranjc

- *Monografije o Cerknškem jezeru in primerjava s knjigo "Jezero, ki izginja".* Ljubljana, 8. 1.
- *Zgodovina Škocjanskih jam.* Škocjan, 17. 3.
- *Začetki jamskega turizma na Slovenskem.* Postojna, 18. 3.

- *Cerkniško jezero skozi zgodovino v starih tiskih in objavah.* Postojna, 22. 5.
- *Contribution of Baltazar Hacquet (1739–1815) to the knowledge of karst and karstification.* Bowling Green, Kentucky, ZDA, 6. 6.
- *Novejši smeri v krasoslovnih raziskavah.* Ljubljana, 1. 7.
- *Balthasar Hacquet – predhodnik sodobnega krasoslovja.* Idrija, 9. 10.
- *Baltazar Hacquet – krasoslovec.* Ljubljana, 15. 10.
- *The aquifer of Karst.* Škocjan, 26. 11.
- *Kras kot priložnost za turizem.* Grosuplje, 29. 11.

Andrej Mihevc

- *Cerkniško – kraško polje.* Predavanje na Muzejskih dnevih Notranjskega muzeja Postojna, Postojna, 22. 5.
- *Kras.* Predavanje na 6th International School on Ion Chromatography, Sežana, 27. 3.
- *Climatic influence on the sedimentary structures of the cave sediments – case studies from Slovenia.* Climate changes: the karst record III. Montpellier, Francija, 15. 5.
- *Karst terminology.* 11. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras", Postojna, 3. 7.
- *Sedimentary structures of the cave sediments.* Research, 4th Scientific Conference Protection and Utilisation of caves, Tale, Slovaška, 7. 10.

Janez Mulec

- *Mikroorganizmi v podzemlju.* Predavanja za študente geografije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Postojna, 4. 3.

Bojan Otoničar

- *Večfazno zakrasevanje zgornjekrednih in spodnjepaleogenskih apnencev pri Kozini.* Predavanje na 16. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Kraški in paleokraški pojavi pri Kozini.* Predavanje za učitelje geografije v okviru Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Postojna, 11. 4.
- *Temenica river valley and karst of SE Slovenia.* Vodenje ekskurzije na 11. mednarodni krasoslovni šoli. Postojna, 4. 7.
- *Trnovski gozd – Mesozoic carbonate platform depositional systems of NW Dinarides.* Vodenje ekskurzije na mednarodnem geološkem taboru EUGEN 2003, Kobarid, 5. 8.
- *Sedimentology of Mt. Krn.* Vodenje ekskurzije na mednarodnem geološkem taboru EUGEN 2003, Kobarid, 7. 8.
- *Cretaceous – Tertiary paleokarst from Koromačno (Istria; NW Croatia); an example of paleokarstic*

denuded cave. Predavanje na 22. sedimentološkem kongresu IAS. Opatija, 17. 9.

Metka Petrič

- *Delovanje IZRK ZRC SAZU*. Predstavitev za študente geografije na Univerzi za tretje življenjsko obdobje (prof. dr. Jurij Kunaver), Postojna, 19. 2.
- *Napajanje kraških vodonosnikov*. Nastopno predavanje za izvolitev v naziv docentke, Fakulteta za humanistične študije, Univerza Primorska, Koper, Postojna, 18. 3.
- *Kontakti kras in fluviokras – hidrologija*. Izobraževanje jamskih vodnikov, Postojnska jama, Postojna, 18. 3.
- *Hydrogeology of the High Karst*. Vodenje ekskurzije francoske sekcije IAG, Postojna, 28. 5.
- *Hydrogeology of the High Karst*. Vodenje ekskurzije Mednarodnega geološkega tabora EUGEN 2003, Kobarid, 9. 8.
- *Vode v alpskem krasu*. Predavanje ob Mednarodnem dnevu gora, Center Evropa, Ljubljana, 11. 12.

Tanja Pipan

- *The International Long Term Ecological Research (ILTER) All Scientists Meeting*. Predstavnica Slovenije na mednarodnem sestanku ter predstavitev vloge za vključitev Slovenije v ILTER mrežo, Seattle, ZDA, 17.–24. 9.
- *Diversity and peculiarity of epikarst fauna: case study from six caves in Slovenia (Europe)*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci KWI Interdisciplinary Workshop on Epikarst, Shepherdstown, ZDA, 1.–4. 10.

Nataša Raybar

- *Oskrba s pitno vodo na Krasu*. Predavanje za študente Filozofske fakultete, 4. 4.
- *Vodooskrba iz kraških vodnih virov*. Terenski ogled s študenti podiplomske smeri Krasoslovje, 5. 4.
- *Oskrba s pitno vodo na Krasu*. Predavanje za učitelje geografije, 11. 4.
- *Kras Dolenjske*. IAH France, 26. 5.
- *Pivka valley*. Vodenje ekskurzije na 11. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 2. 7.
- LGD, Strokovna ekskurzija po Krasu, 27.–28. 9.
- *Kitajski kras in kitajska terminologija*. Predavanje, LGD, 16. 12.

Tadej Slabe

- *Raziskovanje krasa*. Televizija Slovenija, Zenit, 20. 3. (novinarica Renata Dacinger).
- *Krasoslovci*. Televizija Slovenija, 15. 4.

- *Jamske skalne oblike, Kitajski kras*. Strokovno izobraževanje pri Škocjanskih jamah, Park Škocjanske jame, 31. 3.
- *Lunan stone forests: morphology and development*. *Srečanje francoskih krasoslovcev*, 9. in 13. 9., Rouen, Francija, soavtor M. Knez.

Stanka Šebela

- *Kontakti in fluviokras-geologija*. Predavanje na tečaju za jamske vodnike, Postojna, 18. 3.
- *Pivka valley*. Vodenje ekskurzije na 11. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 2. 7.
- *The use of structural geological terms and their importance for karst caves*. Predavanje na 11. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 3. 7.
- *Geologija Postojnske jame*. Vodenje skupine Madžarskih speleologov iz Budimpešte, Postojna, 8. 7.
- *Hypogeous structural geological survey*. Predavanje na Univerzi v Bariju, Dipartimento di Geologia e Geofisica, Italija, 28. 11.
- *Problems in the study of speleogenesis*. Predavanje na Univerzi v Bariju, Dipartimento di Geologia e Geofisica, Italija, 28. 11.
- *Relation between karst caves and structural geology, examples from China, USA and Slovenia*. Predavanje na Univerzi v Bariju, Dipartimento di Geologia e Geofisica, Italija, 3. 12.
- *Karstological club ANTHRON*. Poster na srečanju SPELAION 2003, Incontro Nazionale di speleologia, San Giovanni Rotondo, Italija, 6. 11.

Nadja Zupan Hajna

- *Speleomorphology and geology of Beka-Ocizla cave system*. 22nd Speleological School, Cieszyn, Poljska – Teplice pri Bečvi, Češka, 11. 2.
- *Značilnosti krasa v Sloveniji*. Predavanje za študente geologije in rudarstva evropskih univerz, v sklopu Skoka čez kožo, Oddelek za geologijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Postojna, 3. 4.
- *Jamski sedimenti v Jami v levi cevi tunela Kastelec*. 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Nastanek karbonatnega melja in njegova akumulacija v jamskih klastičnih sedimentih*. Predavanje za učitelje geografije v okviru Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Postojna, 11. 4.
- *Kras in geologija Škocjanskih jam*. Predavanje za udeležence posvetovanja Evropske zveze geologov, Geološko društvo Slovenije, Škocjanske jame, 13. 6.
- *Kras v Sloveniji*. Predavanje za zaposlene na ILF Consulting Engineers, Framsweg 16, Innsbruck, Avstrija, Postojna, 20. 6.

- *Kraški pojavi v Rakovem Škocjanu*. Radio Koper, 21. 7.
- *Voda na krasu*. German TV, TV Station MDR, Nemčija, 23.–24. 6.
- *Relation between autochthonous chemical and mechanical erosion during karst caves development*. Poster na srečanju AFK, Rouen, Francija, 10. 9.
- *Barka - a huge snow kettle in the area of Snežnik mountain, SW Slovenia*. Predavanje na znanstveni konferenci Tale, Slovaka, 7. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Franci Gabrovšek

- Karst Processes Research Group, Oddelek za fiziko Univerze v Bremnu, Nemčija, 15. 3.–15. 5.: modelske raziskave speleogeneze in priprava znanstvenega članka.

Martin Knez

- Građevinski fakultet Rijeka, Reka, Hrvaška, 1.4.: bilateralno sodelovanje.

Janja Kogovšek

- Građevinski fakultet Rijeka, Reka, Hrvaška, 1.4.: bilateralno sodelovanje.

Andrej Kranjc

- *Workshop on European Networking of Long-Term Ecosystem Research (LTER) and Monitoring for Environment and Health*, København, Danska, 16. 1.: udeležba kot predstavnik Slovenije.
- *Speleoterapija na Češkem - Zlaté Hory*, Zlaté Hory, Češka, 9.–12. 3.: član ekspertne skupine.
- *Journées d'Orgnac*, Orgnac, Francija, 19.–20. 5.: posvet o francoski podzemeljski dediščini, vabljeni ekspert.
- *2nd Meeting of the European Network of Research Councils in the Humanities*, Dublin, Irska, 29.–30. 5.: slovenski član mreže.
- *International conference on karst hydrogeology and ecosystems*, Bowling Green, Kentucky, ZDA, 3.–6. 6.: aktivni udeleženec.
- *International Geological Correlation Program, Project 448: World Correlation of Karst Geology and Its Relevant Ecosystems*, Bowling Green, Kentucky, ZDA, 3. 6.: član slovenske skupine.
- *International Geographical Union Karst Commission*, Bowling Green, Kentucky, ZDA, 4. 6.: član upravnega odbora.

Andrej Mihevc

- *Climate changes: the karst record III*. Montpellier, Francija, 11.–15. 5.: udeležba na znanstvenem sestanku in obisk paleontološkega inštituta.
- *Union International de Spéléologie Bureau Annual Meeting*, Atene, Grčija, 15.–19. 9.: udeležba na zasedanju biroja kot nacionalni predstavnik in tajnik.
- *3rd Symposium on cave Archaeology, Geology and Palaeontology*, Atene, Grčija, 17.–19. 10.
- Praga, obisk laboratorija za paleomagnetizem, paleontološkega inštitut Češke akademije znanosti, terensko delo na Moravskem in slovaskem krasu, Češka, 2.–7. 10.: obisk v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta 8-03/04.
- *Research, Utilization and Protection of Caves*, 4th Scientific Conference with International Participants, Tale, Slovaka, 7.–8. 10.: posvetovanje in terensko delo.
- Obisk Kulturnega društva preporod, Ekonomske fakultete Sarajevo in Narodnega muzeja v Sarajevu ter terensko delo, 23.–28. 12.: obisk v okviru slovensko-BiH bilateralnega projekta.

Janez Mulec

- Hôpital Nembu, Nembu, Ruanda, 2.–10. 1.: praksa v mikrobiološkem laboratoriju s poudarkom na tropskih parazitih.
- Center for Biomedical Microbiology, Molecular Microbial Ecology Group, BioCentrum – DTU, Technical University of Denmark, Lyngby, Danska, 14. 3.: obisk laboratorija.
- Department of Botany, Moravian Museum, Brno, Češka, 9.–15. 5.: konzultacije in vzorčevanje alg.
- 1st FEMS Congress of European Microbiologists, Ljubljana, 29. 6.–3. 7.: udeležba na srečanju s posterjem.

Bojan Otoničar

- *Workshop/seminar on Resistivity Imaging*. Advanced Geosciences, Inc., Postojna, 6.–7. 3.
- *Geološki razvoj severovzhodnega obrobja Gorjancev*, 14. 3.: ekskurzija sekcije za sedimentarno geologijo (SSG) slovenskega geološkega društva (SGD).
- *Regional subaerial unconformities in shallow-marine carbonate sequences of Istria*. Ekskurzija na 22. sedimentološkem kongresu IAS. Opatija, Hrvaška, 19.–20. 9.
- *Rudnik urana Zirovski vrh*. Ekskurzija SSG SGD, 17. 10.

Metka Petrič

- Građevinski fakultet Rijeka, Reka, Hrvaška, 1. 4.: bilateralno sodelovanje.

Tanja Pipan

- Virginija, Zahodna Virginija, ZDA, v okviru slovensko-ameriškega bilateralnega projekta BI-US/03-04/8 *Biodiversity in epikarst communities*, 5.-15. 10.: vzorčevanje epikraste favne ter laboratorijsko delo.

Nataša Ravbar

- 22nd Speleological School na Poljskem, 10.-16. 2.
- Fizična geografija pred novimi izzivi, Ljubljana, 1., 2. 7.
- Sestanek delovne skupine št. 2 za Aquadapt, Pariz, Francija, 27. 2.-2. 3.
- Aquadapt, Postojna, 29. 5.-1. 6.
- Carpatho-Balkan Conference, Bratislava, Slovaška, 8.-12. 9.
- IAH Conference, Bled, 22.-26. 9.

Tadej Slabe

- Građevinski fakultet Rijeka, Reka, Hrvaška, 1.4.: bilateralno sodelovanje.
- Kras Normandije, Srečanje francoskih krasoslovcev, 9.-13. 9.
- Jame v kitajski provinci Yunnan, delo v projektu: A research on the characteristics of karst aquifers recharge and contaminations transfer in Dianchi lake drainage basin: a case study of Haiyuanshi spring (2003-2004) Yunnan institute of geography, Yunnan university, Kunming, 24. 9.-3. 10.

Stanka Šebela

- Seznanjanje s speleoterapijo na Češkem, 9.-12. 3.: obisk Military University Vyskov, Detska Lečebna, Zlate Hory-Senatorium Edel.
- 6th COST Action 625 workshop "Movements induced by active tectonic", Bolgarija, 17.-21. 9.: udeležba na srečanju in terensko delo.
- Univerza v Bariju, Italija, 26. 11.-5. 12.: konzultacije in terensko delo z V. Iurillijem ter 3 predavanja na Univerzi v Bariju.
- SPELAION 2003, Incontro Nazionale di speleologia, San Giovanni Rotondo, Italija, 5.-7. 11.: terenski ogled krasa na Garganu in predstavitev posterja.

Nadja Zupan Hajna

- 22nd Speleological School, Cieszyn, Poljska - Teplice pri Bečvi, Češka, 10.-15. 2.: posvetovanje in terensko delo
- Praga in Moravski kras, Češka, v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta 5/01-03: razvoj krasa in jam glede na proučevanje jamskih zapolnitev; 9.-15. 5.: dogovori, pregled rezultatov, terensko delo.

- Kredni kras Normandije, Rouen, Francija, srečanje AFK, 9.-12. 9.: posvetovanje in terensko delo.
- Praga in Moravski kras, Češka, v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta 8-03/04: rekonstrukcija speleogeneze in razvoj krasa s študijem jamskih zapolnitev; 2.-7. 10.: obisk laboratorija za paleomagnetizem, terensko delo.
- Research, Utilization and Protection of Caves, 4th Scientific Conference with International Participants, Tale, Slovaška, 7.-8. 10.: posvetovanje in terensko delo.

PEDAGOŠKO DELO

Franci Gabrovšek

- Predavanja v okviru *Modula Hidrologija krasa*. FHŠ Koper - podiplomski program Krasoslovje, letni semester 2002/2003.

Martin Knez

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Nosilec predmeta (skupaj s T. Slabetom), Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.
- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa (Petrologija, stratigrafija in biostratigrafija)*. Nosilec predmeta, Politehnika Nova Gorica, Nova Gorica, podiplomski študij, šolsko leto 2003/2004.

Andrej Kranjc

- *Osnove krasoslovja in regionalno krasoslovje*. Nosilec predmeta, Fakulteta za humanistične študije Koper, podiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.
- *Zgodovina raziskovanja in teorij o krasu*. Predavanja, nosilec predmeta, Fakulteta za humanistične študije Koper, šolsko leto 2002/2003.
- *Kras*. Predavanja na usmeritvi kras, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, dodiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.
- *Geografija krasa*. Predavanja, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, dodiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.

Andrej Mihevc

- *Kras*. Predavanja na usmeritvi kras, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, dodiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.
- Predavanja v okviru *Modula Geomorfologija krasa*. FHŠ Koper - Podiplomski program Krasoslovje, letni semester 2002/2003.
- Sodelovanje na podiplomskem študijskem programu Politehnika Nova Gorica.

Metka Petrič

- Predavanja v okviru *Modula Hidrologija krasa*. FHŠ Koper – Podiplomski program Krasoslovje, letni semester 2002/2003.

Tadej Slabe

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Šola za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica, podiplomski študij, šolsko leto 2002/2003.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Izbirni predmet na Geografiji kontaktnih prostorov, Fakulteta za humanistične študije Koper, šolsko leto 2002/2003.

Stanka Šebela

- *Speleologija*. Nosilka modula, Fakulteta za humanistične študije Koper, šolsko leto 2002/2003.
- *Speleologija*. Nosilka modula, Šola za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica, šolsko leto 2003/2004.

MENTORSTVO

Andrej Kranjc je bil somentor mlademu raziskovalcu Janezu Mulcu (Inštitut za raziskovanje krasa), mentor podiplomskima študentoma Marku Simiču (Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire) in Nataši Ravbar (Šola za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica) ter diplomantu (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete).

Andrej Mihevc je bil mentor Nataši Ravbar (Šola za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica), Urošu Stepišniku in Martini Freljih pri magistrskem študiju (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete), somentor Mateji Bavdež pri magistrskem študiju (Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete) ter mentor Mateju Kržiču in Mitji Prelovsku pri diplomski nalogi (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete).

Metka Petrič je bila mentorica Liu Hongu (Kitajska) in Gregorju Kovačiču na podiplomskem študiju Krasoslovja.

Tadej Slabe je inštitutski mentor mladi raziskovalki Nataši Ravbar.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

GABROVŠEK, Franci, ROMANOV, Douchko, DREYBRODT, Wolfgang. Dam sites in soluble rocks: a model of increasing leakage by dissolutional widening of fractures beneath a dam. *Eng. geol.*, 2003, 2161, str. 1-19, ilustr.

GABROVŠEK, Franci, ROMANOV, Douchko, DREYBRODT, Wolfgang. The impact of hydrochemical boundary conditions on the evolution of limestone karst aquifers. *J. Hydrol. (Amst.)*. [Print ed.], 2003, 276, str. 240-253, ilustr.

KOGOVŠEK, Janja, DIKOVIČ, Sonja, PETRIČ, Metka, RUBINIČ, Josip, KNEZ, Martin, HRVOJIČ, Elza, SLABE, Tadej. Hydrochemical research of the Mlini spring, Istria. *Ann. Ser. hist. nat.*, 2003, letn. 13, št. 1, str. 91-102, ilustr.

KOGOVŠEK, Janja, PETRIČ, Metka. Tracing tests as a tool for the estimation of possible impacts of human activities on karst waters - examples from Slovenia. *RMZ-mater. geoenviron.*, 2003, letn. 50, št. 1, str. 161-164, ilustr.

KRANJC, Andrej. Balthasar Hacquet, predecessor of modern karstology. *Hacquetia (Ljub.)*, 2003, letn. 2, št. 2, str. 129-138, ilustr.

MULEC, Janez, PODLESEK, Zdravko, MRAK, Peter, KOPITAR, Andreja, IHAN, Alojz, ŽGUR-BERTOK, Darja. A cka-gfp transcriptional fusion reveals that the Colicin K activity gene is induced in only 3 percent of the population. *J. Bacteriol.*, 2003, letn. 185, št. 2, str. 654-659.

RAVBAR, Nataša. Drinking water supply from karst water resources (The example of Koprsko primorje, SW Slovenia). *RMZ-mater. geoenviron.*, 2003, letn. 50, št. 1, str. 321-324, ilustr.

RAVBAR, Nataša. The earliest Chinese karstologist Xu Xiake = Prvi kitajski krasoslovec Xu Xiake. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 1, str. 243-254, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

RAVBAR, Nataša, KOVAČIČ, Gregor. Karst aquifers vulnerability or sensitivity? = Ranljivost ali občutljivost kraskih vodonosnikov?. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 307-314. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>

ŠEBELA, Stanka. The use of structural geological terms and their importance for karst caves= Uporaba strukturno geoloških izrazov in njihov pomen za kraške jame. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 53-64, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

ŠEBELA, Stanka, SASOWSKY, Ira D., HARBERT, William. Current tectonism and aquifer evolution> 100,000

years recorded in cave sediments, Dinaric karst, Slovenia. *Environ. geol. (Berl.)*, 2003, letn. 44, št. 8, str. 8-13.

Kratki znanstveni prispevek

KNEZ, Martin, OTONIČAR, Bojan, SLABE, Tadej. Subcutaneous stone forest (Trebnje, Central Slovenia) = Podtalni kamniti gozd (Trebnje, osrednja Slovenija). *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 1, str. 29-38, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

Strokovni članek

GABROVŠEK, Franci. KWI Interdisciplinary Workshop on epikarst: Shepherdstown, West virginia, October 1st-4th, 2003. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 321, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

KRANJC, Andrej. Academician prof. dr. Ivan Gams : dedicated to his 80th anniversary. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 9-17, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

KRANJC, Andrej. International Conference on life and work of Balthasar Hacquet : Idrija, Slovenia, October 9-10, 2003 (Hacquetia Vol.2, No.2, Ljubljana, 2003). *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 319-320, ilustr. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

MIHEVC, Andrej, ČEKADA, Miha. Prišli smo do številke 8000 : dokumentiranje slovenskih podzemnih jam. *Delo (Ljubl.)*, 28. jul. 2003, leto 45, št. 172, str. 6-7, ilustr.

PIPAN, Tanja. Podzemeljska favna v prenikli vodi Županove jame. *Grosup. odm.*, dec. 2003, letn. 38, št. 12, str. 8.

RAVBAR, Nataša. Karstological School about karst terminology. *Acta carsol.*, 2003, letn. 32, št. 2, str. 317-318. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>.

RAVBAR, Nataša. Kras - naš največji rezervoar : pitna voda. *Delo (Ljubl.)*, 1. dec. 2003, leto 45, št. 277, str. 12-13, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

KRANJC, Andrej. Novejše smeri v krasoslovnih raziskavah. V: NATEK, Karel (ur.). *Fizična geografija pred novimi izzivi*, (Dela, 20). Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 2003, str. 65-73.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

GABROVŠEK, Franci. Jame in jamarstvo v Triglavskem narodnem parku. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*.

Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/izrk/>.

KOGOVŠEK, Janja, PETRIČ, Metka. Tracing tests as a tool for the estimation of possible impacts of human activities on karst waters - examples from Slovenia. V: *Abstracts: ICGGE 2003*. [S.l.: s.n., 2003].

OTONIČAR, Bojan, SLABE, Tadej. Večfazno zakrasedanje zgornjekrednih in spodnjepaleogenskih apnencev pri Kozini. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, str. 125-131, ilustr.

ZUPAN HAJNA, Nadja. Jamski sedimenti v Jami v levi cevi tunela Kastelec. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, str. 176-180, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

GABROVŠEK, Franci. Hydrogeology. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 115-119.

GABROVŠEK, Franci. Speleology. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 120-123.

GABROVŠEK, Franci, KUNAVAR, Jurij, OTONIČAR, Bojan. Mt. Kanin: alpine karst of Kanin massif. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 107-109.

KNEZ, Martin. Grotte de Škocjanske jame. V: DROBNE, Katica (ur.). *De la mer Adriatique aux Alpes Juliennes (Italie nord-orient et Slovénie occidentale) - un parcours géologique sans frontières*. Ljubljana: Znanstveno raziskovalni center SAZU; Trieste: Dipartimento di scienze geologiche, ambientali e marine, Università, 2003, str. 41-43, ilustr.

KNEZ, Martin, KOGOVŠEK, Janja, MIHEVC, Andrej. Karst I: Škocjanske jame. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 13-32.

KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan. Trnovski gozd: Mesozoic karbonate platform depositional systems of NW Dinarides. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 46-58, ilustr.

OTONIČAR, Bojan, KOŠIR, Adrijan, DEBELJAK, Irena. Late Cretaceous palaeokarst at Kozina. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 33-45.

ŠMUC, Andrej, OTONIČAR, Bojan, KOŠIR, Adrijan. Sedimentology of Mount Krn. V: JUVAN, Grega (ur.), ČERNE, Alenka E. (ur.), PAVLIČ, Matevž U. (ur.). *[Zbornik]*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2003, str. 76-81, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

KRANJC, Andrej. 1883 - prelomno leto za Postojno : (po arhivu Postojnskejame za leto 1883*). V: BOGATAJ, Janez, ŠAJN, Srečko, KRANJC, Andrej. *Sprehod skozi čas : ob 120. obletnici Turističnega društva Postojna*. Postojna: Turistično društvo, 2003, str. 27-28, ilustr.

KRANJC, Andrej. Blick in die Vergangenheit und Beschreibung der Höhlen. V: DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Regionalpark Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 42-57, ilustr.

KRANJC, Andrej. Cenni storici e descrizione delle grotte. V: KODRIČ, Ravel (ur.), DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Il parco di Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 42-57, ilustr.

KRANJC, Andrej. Veda o podzemskih jamah se je rodila na Slovenskem. V: SITAR, Sandi (ur.). *Prešernov koledar 2004*. (Koledarska zbirka). Ljubljana: Prešernova družba, 2003, ilustr., str. 99-109.

MIHEVC, Andrej. Klima, Geologie und Geomorphologie. V: DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej,

MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Regionalpark Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 58-65, ilustr.

MIHEVC, Andrej. Le condizioni climatiche, geologiche e geomorfologiche. V: KODRIČ, Ravel (ur.), DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Il parco di Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 58-65, ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

ZUPAN HAJNA, Nadja. *Incomplete solution: weathering of cave walls and the production, transport and deposition of carbonate fines*, (Carsologica). Postojna: Institut za raziskovanje krasa ZRC SAZU: = Karst Research Institute at ZRC SAZU; Ljubljana: Založba ZRC: = ZRC Publishing, 2003. 167 str., ilustr., tabele.

Strokovna monografija

KRANJC, Andrej. *Annotated bibliography of karst publications*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2001-2003. Zv. <9-11>.

DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž, KODRIČ, Ravel (ur.). *Il parco di Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003. 101 str., ilustr.

DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Regionalpark Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003. 101 str., barvne fotogr.

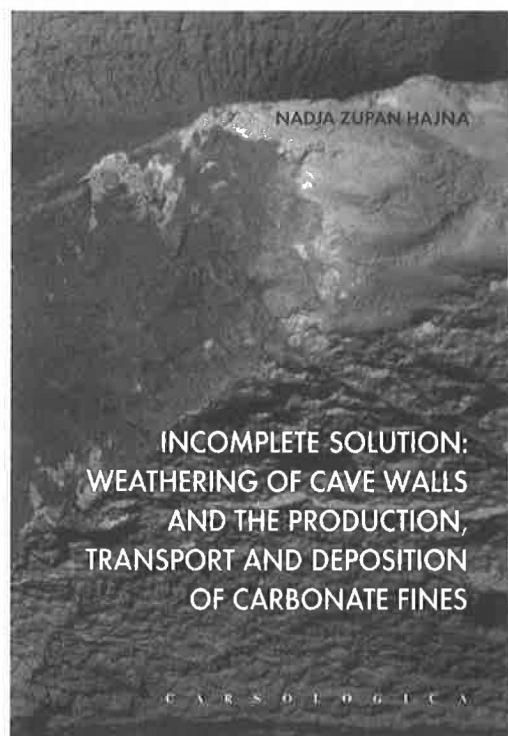
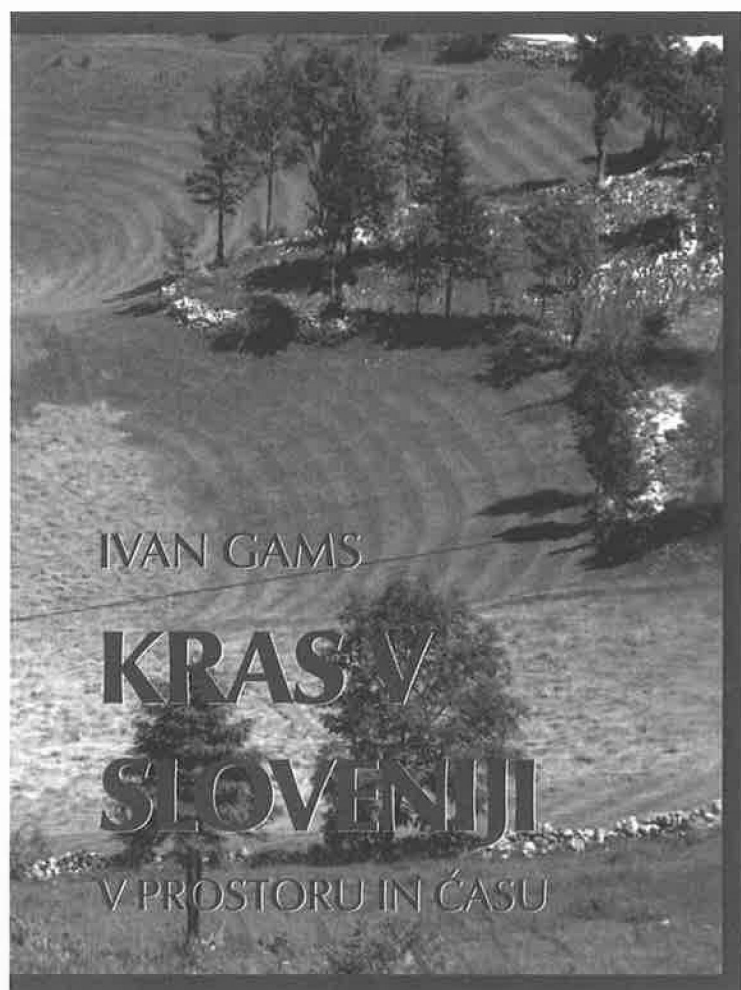
SUMMARY

The international karstological centre for research and study continues with successful development. We are deepening the basic knowledge related to karst, its formation, development and waters that are shaping it. This knowledge is essential for comprehension and protection of our natural heritage and for reasonable planning of life on karst and sustainable exploitation of karst sources. In international projects and by co-operation with karstologists from most of karst countries we are creating a modern view on karst. New knowledge was obtained within the program-

me Karst Research and projects Origin and Development of Karst Caves; Protection of Karst Water Sources (A Method Development in the Case of Postojna Commune); Ecology of Copepods (*Crustacea: Copepoda*) in Percolation Water of Selected Karst Caves; Algae in Karst Caves of Slovenia; Vulnerability of Karst Water Sources; Karst Phenomena in Motorway under Construction Klanec-Srmin; Karst Phenomena in Motorway under Construction Razdrto-Vipava; Geochemical and Radiometric Properties of Slovene Karst; Karst Phenomena in Motorway under Construction Bič-Korenitka; Geo-

logical (Stratigraphy, Lithology, Sedimentology) Control of Earth Construction Works on Motorway Layout Karavanke-Obrežje, Section Krška vas-Obrežje; Geological (Stratigraphy, Lithology, Sedimentology) Control of Earth Construction Works on Motorway Layout Karavanke-Obrežje, Section Bič-Korenitka; Design of Speleobiological Station in Postojnska jama. We took part in international projects: 5th FP AQUADAPT - Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing conditions at catchment scale: A co-evolutionary approach; COST 621 - Groundwater management of coastal karstic aquifers; COST 625 - 3-D monitoring of active tectonic structures; Protection of underground water sources and vulnerability study in karst of Greece and Slovenia - Department of Geology, National and Kapodistrian University of Athens; Kras, global description and sustainable management with heritage - programme PROTEUS, Université de Provence, Institut de Géographie, Aix-en-Provence; The Caves in Shilin as Traces of its Evolution, Stone Forest Research Foundation, Yunnan, China; Hydrological-hydrogeological-geological analyses of

water budget in karst - Građevinski fakultet sveučilišta u Splitu, Split; Karst and caves development related to study of cave sediments - Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praha, Czech Republic; Morphology and use of Dinaric karst - comparison between Slovene and Bosnian-Herzegovinian Karst - Institut za nauku zemlje, Oddelenje za krš i speleologiju, Sarajevo, BiH; Reconstruction of speleogenesis and karst development by study of cave sediments, Slovenia - Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praha, Czech Republic; Research of properties related to aquifer recharge and pollution transport in Dianchi lake catchment area: A case of Haiyuansi spring - Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, China; Study of caves and cave environment - Institute of Karst Geology, Chinese Academy of Geological Science, Guilin, Guangxi, China; IGCP UNESCO Project No. 448 - World Correlation of Karst Geology and Its Relevant Ecosystem (World Correlation of Karst Ecosystem; GEC, Group of European Charophytologists, Fribourg, Switzerland; Royal Society Research Grant - Earthquake Geology, NW Slovenia.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, mag. Adrijan Košir, akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan, znanstvena sodelavka.

Raziskovalna asistenta: dr. Irena Debeljak, mag. Adrijan Košir.

Mladi raziskovalec: Andrej Šmuc.

Strokovni sodelavec: Tomislav Popit.

Višja tehnika: Kata Cvetko - Barič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vodja raziskovalnega programa: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, A. Šmuc, K. Cvetko - Barič.

V okviru naloge *Stratigrafija in sedimentologija jurskih in krednih plasti Julijskega pokrova* smo nadaljevali terenske raziskave na Mangartu, v Dolini Triglavskih jezer in v širši okolici Bovca. Izdelali smo geološko karto Doline Triglavskih jezer, analizirali jurske in kredne mikrofaciese z vseh preiskanih območij in jih primerjali z razvoji v Južnih Alpah severne Italije. Članek o jursko-kredni sedimentarni evoluciji zaporedja na Mangartskem sedlu je v tisku.

Nadaljevali smo z raziskavami paleokrasa pri Koročnem v Istri. Rezultate raziskav smo predstavili na kongresu 22nd IAS Meeting of Sedimentology v Opatiji.

Nadaljevali smo z raziskavami rizogenih kalkret v paleogenskih karbonatih v jugozahodni Sloveniji in recentnih karbonatnih akumulacij v koreninskih sistemih v jugovzhodni Španiji. Na masnem spektroskopu na Univerzi v Cardiffu, Velika Britanija, smo opravili izotopske analize stabilnih izotopov ogljika in kisika 56 vzorcev struktur *Microcodium* iz Slovenije in Francije ter recentnih kalcificiranih korenin in pedogenih mikrobnih karbonatov iz jugovzhod-

ne Španije. Kemično sestavo kalcificiranih korenin smo opravili z energijsko disperzijsko spektroskopijo rentgenskih žarkov (EDS) na grobovakuumske vrstičnem elektronskem mikroskopu (LV SEM) na Zavodu za gradbeništvo v Ljubljani. Članek o kalcifikacijskih produktih rastlinskih korenin v karbonatnih tleh in paleotleh je v tisku.

Preiskali smo nahajališče liasnih koral pri vasi Gozd v Trnovskem gozdu. Ugotovili smo, da so korale gradile vsaj 70 m dolg in 4 m širok kopasti greben na severnem robu Dinarske karbonatne platforme. Sistematično smo opisali 12 vrst, ki pripadajo 8 rodovom. Štiri vrste so nove. Rezultati raziskav so objavljeni. Iz istega najdišča smo preliminarно obdelali srednjeliassne školjke. Najdišče je zelo pomembno zaradi velike diverzitete (zaenkrat smo določili 8 različnih taksonov) in zaradi dobre ohranjenosti školjk.

Iz najdišč na Krasu smo preliminarно obdelali eocenske ostanke morskih psov. Na podlagi zob smo določili šesteroškrjarja (rod *Hexanchus*). Še posebej zanimiv pa je dorzalni plavutni trn morskega psa iz Ospa. Tovrstne najdbe so v terciarju namreč izjemno redke.

Raziskovali smo triasna vulkansko-sedimentna zaporedja severne Slovenije in severozahodne Hrvaške. Kamnine smo datirali z radiolariji. Objavili smo preliminarne rezultate raziskav v kamnolomu Kamna gorica pri Kropi. Članek o stratigrafski evoluciji triasnih zaporedij na Hrvaškem smo poslali v tisk.

Vodimo delo mednarodne skupine šestih radiolaristov *Lower Jurassic Working Group*, ki deluje v okviru združenja *INTERRAD (International Association of Radiolarian Paleontologists)*. V letu 2003 smo nadaljevali taksonomske raziskave 280 izbranih vrst, ki stratigrafsko obsegajo obdobje od pliensbachija do aalenija.

Najdišče zgornjekrednih dinosavrov pri Kozini: paleoekologija, tu fonomija in stratigrafija

Vodja raziskovalnega projekta: V. Mikuz (NTF).

Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, K. Cvetko - Barič.

Pod optičnim mikroskopom in s katodno luminescenco smo petrografske in faciesno analizirali 65 zbruskov iz vzorcev paleokraških sedimentov ter

dr. Š. Goričan

K. Cvetko - Barič

dr. I. Debeljak

mag. A. Košir

T. Popit

A. Šmuc

plitvomorskih in paraličnih karbonatov. Rezultati primerjave paleokraških sedimentov in stratigrafskega zaporedja pod in nad paleokraško diskordanco v širši okolici Kozine kažejo veliko lokalno variabilnost. Na podlagi profilov smo izdelali model evolucije karbonatne platforme na obravnavanem ozemlju med santonijem in maastrichtijem. Preparirali smo 500 dodatnih vzorcev z ostanki vretenčarjev. Vzorce smo obdelali mehansko in kemično z namakanjem v očetni in mravljični kislini. Izolirali smo več kot 150 zob dinosavrov in krokodilov ter ostankov kosti. Na grobovakuumskem vrstičnem elektronskem mikroskopu (LV SEM) na Zavodu za gradbeništvo v Ljubljani smo z energijsko disperzijsko spektroskopijo (EDS) opravili elementno analizo vzorcev zob in kosti ter paleokraških sedimentov. Zobe hadrozavrov iz Kozine smo primerjali z materialom iz drugih najdišč v Evropi. Podobno kot pri hadrozavrih iz Devina pri Trstu tudi zobje iz Kozine kažejo zelo primitivne značilnosti. Sklepamo, da so primitivni hadrozavri v sredini krede v zahodni Evropi izumrli, med campanijem in spodnjim maastrichtijem pa so kot relikti preživeli na področju Jadransko-Dinarske karbonatne platforme. Maastrichtijski *Telmatosaurus*, primitivni hadrozaver iz Romunije, je z njimi najbrž v bližnjem sorodu, medtem ko so visoko razviti zgornjemaastrichtijski hadrozavri iz zahodne Evrope očitno drugačnega, morda severnoameriškega izvora. V tisk smo poslali članek z naslovom: *Comparison of Late Cretaceous dinosaur faunas of southern France and Slovenia: palaeobiogeographical implications*.

Jamski medved v Sloveniji: populacijska struktura in paleobiologija

Vodja raziskovalnega projekta: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, K. Cvetko - Barič.

Analizirali smo strukturo fosilne populacije jamskega medveda iz Herkovih peči. Nizek delež votlih zob mladicev kaže na velike tafonomske izgube, po vsej verjetnosti povezane s počasno sedimentacijo. Med odraslimi osebki, ki so poginili v jami, prevladujejo predvsem samice. Frekvenčna distribucija mer kani-
nov potrjuje, da sta v najdišču prisotna dva različna tipa jamskega medveda: poleg običajnega jamskega medveda še manjša, primitivnejša oblika. Slednja prevladuje.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološko-paleontološki nadzor na odseku hitre ceste Razdrto-Vipava

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, K. Cvetko - Barič.

Na trasi hitre ceste smo posneli več profilov kvartarnih pobočnih sedimentov in debritov. Opravili smo preliminarne analize akumulacij pedogenih karbonatov v kvartarnih karbonatnih gruščih in v tleh na flišni podlagi.

Paleontološka, stratigrafska in sedimentološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine na odseku AC Klanec-Srmin: predor Kastelec

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, K. Cvetko - Barič, I. Debeljak, Š. Goričan.

Zaključili smo terenske in laboratorijske raziskave in pripravili končno poročilo.

Paleontološka, stratigrafska in sedimentološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine na odseku AC Klanec-Srmin: trasa in objekti od km 11.500 do km 19.500

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, K. Cvetko - Barič, I. Debeljak, Š. Goričan.

Zaključili smo terenske in laboratorijske raziskave in pripravili končno poročilo.

Paleontološka, stratigrafska in sedimentološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine na odseku AC Klanec-Srmin: trasa in objekti od km 19.500 do km 26.400

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, K. Cvetko - Barič, I. Debeljak, Š. Goričan.

Na trasi avtoceste smo kartirali useke na odseku med Črnim kalom in Srminom. V zaledju obale smo kartirali karbonatne megaplasti v flišu in opravili meritve paleotransporta. Preliminarno smo analizirali biogene akumulacije kalcijevega karbonata v tleh in izdelali letno poročilo.

Opredelitev geoloških naravnih vrednot nacionalnega in lokalnega pomena: Julijska karbonatna platforma in Slovenski jarek

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: A. Šmuc, A. Košir, I. Debeljak.

Izdelali smo končno poročilo, v katerem smo območji Mangartskega sedla in Doline Triglavskih jezer opredelili kot geološki naravni vrednoti nacionalnega pomena.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 41 knjig in 235 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 708 zvezkov. Izdelali in inventarizirali smo 1080 zbruskov, 40 izpirkov in 850 fotografij, posnetih na vrstičnem elektronskem mikroskopu.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- CNRS, Pariz, Francija - projekt: *Primerjava zgornjekrednih vretenčarskih združb iz južne Francije in Slovenije: paleobiogeografske implikacije (Comparaison entre les faunes de vertébrés du Crétacé supérieur du Sud de la France et de Slovénie: implications paléobiogéographiques)* (program znanstveno-tehničnega sodelovanja preko MŠZŠ med Republiko Slovenijo in Republiko Francijo).
- Facultad de Ciencias del Mar, Universidad de Cadiz, Španija - projekt: *Mezozojska radiolarijska stratigrafija Betijskih Kordiljer in Dinaridov (Mesozoic radiolarian stratigraphy of the Betic Cordillera and the Dinarides)* (program znanstveno-tehničnega sodelovanja preko MŠZŠ med Republiko Slovenijo in Kraljevino Španijo).
- Dipartimento di scienze geologiche, ambientali e marine, Università di Trieste, Italija - projekt: *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran).
- Eötvös Loránd University of Sciences, Budimpešta, Madžarska - projekt: *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran).
- Geološko-paleontološki zavod, Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb, Hrvaška - projekt: *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran).
- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica - tema: *Paleobiogeografija terciarnih bencinskih foraminifer*.
- Institut za geološka istraživanja, Zagreb, Hrvaška - projekt: *Mezozojski radiolariji (medakademijska izmenjava)*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Avstrija - projekt: *Eine hochalpine Jagdstation des Neandertalers: Die Potočka-Höhle in den Karawanken (Slowenien)*.
- Université Pierre et Marie Curie, Paris 6, Francija - projekt CNRS: *Anatomie et physiologie d'une*

marge continentale passive téthysienne: le laboratoire naturel de l'Oman (stratigraphie haute résolution, analyse de la subsidence, comportement thermo/mécanique de la lithosphère).

- UNESCO - IGCP projekta: *Response of the ocean/atmosphere system to past global changes (IGCP 286) in Neritic events at the Middle Upper Eocene boundary; Transtethys-Caribbean correlations and the genesis of faunal provinces (IGCP 393).*

OBISKI V INŠTITUTU

- Vlasta Čosović, Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb, Hrvaška: redni sestanki in terensko delo v okviru programa Alpe Jadran.
- Angela Bertinelli, Università degli Studi di Perugia, Italija: 27. 1.-7. 2.: izpopolnjevanje na področju mezozojske radiolarijske paleontologije in stratigrafije.
- Péter Ozsvárt, Hungarian Academy of Sciences, Hungarian Natural History Museum, Budimpešta, Madžarska: 31. 3.-6. 4.: izpopolnjevanje na področju mezozojske radiolarijske paleontologije in stratigrafije.
- Luis O'Dogherty, Universidad de Cadiz, Španija: 24. 7.-3. 8.: sodelovanje v okviru bilateralnega slovensko-španskega projekta *Mezozojska radiolarijska stratigrafija Betijskih Kordiljer in Dinaridov*.
- Paola Beccaro, štipendistka CNR-NATO, Brusengo, Italija: od 6. 10.: podoktorski projekt na področju jurske radiolarijske paleontologije in stratigrafije.
- Eric Buffetaut, CNRS, Pariz, Francija: 18.-28. 11.: sodelovanje v okviru bilateralnega slovensko-francoskega projekta *Primerjava zgornjekrednih vretenčarskih združb iz južne Francije in Slovenije: paleobiogeografske implikacije*.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Irena Debeljak

Dinamika umrljivosti in paleoekologija jamskega medveda iz najdišča Divje babe I. Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 9. 1. - doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Špela Goričan

- *Spodnja in srednjajura bazena Hawasina v Omanu in primerjava s Slovenijo*, predavanje, 16. Posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Ladinijski vulkansko-sedimentni kompleks v kamnolomu Kamna gorica*, vodstvo ekskurzije, Sekcija za sedimentarno geologijo SGD, Kamna gorica, 8. 5.
- *Deep-water sediments of the Slovenian Basin*, vodstvo ekskurzije, Mednarodni geološki tabor EUGEN, Kobarid, 7. 8.
- *Catalogue and biochronology of Pliensbachian to Aalenian Radiolaria*, predavanje, 10th Meeting of the International Association of Radiolarian Palaeontologists, Lausanne, Švica, 9. 9.
- *Radiolarian-bearing rocks of Mesozoic basins and pelagic plateaus in the Southern Alps (N Italy and NW Slovenia)*, vodstvo pokongresne ekskurzije, 10th Meeting of the International Association of Radiolarian Palaeontologists, 13.-17. 9.

Adrijan Košir

- *Procesi akumulacije kalcijevega karbonata v rastlinskih koreninah in rizosferi: paleocenske kalkrete s Krasa in recentne analogije iz jugovzhodne Španije*, predavanje, 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Litostratigrafska revizija zgornje krede in paleogena v jugovzhodni Sloveniji*, predavanje, 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Kvartarni karbonati južne Floride i Bahama*, predavanje, Hrvatsko geološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 10. 4.
- *Intracellularly calcified plant roots: a major contributor to pedogenic carbonates*, predavanje, 12th Bathurst Meeting of Carbonate Sedimentologists, Durham, Velika Britanija, 9. 7.
- *Trnovski gozd: Mesozoic carbonate platform depositional systems of NW Dinarides*, vodstvo ekskurzije, Mednarodni geološki tabor EUGEN, Kobarid, 5. 8.
- *Calcification products of plant roots: examples from Palaeocene calcretes of SW Slovenia and present-day soils of SE Spain*, predavanje, 22nd IAS Meeting of Sedimentology, Opatija, Hrvaška, 18. 9.

Tomislav Popit

- *Pleistocenski plaz pri Selu v Vipavski dolini*, predavanje, 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Pleistocene debris flow deposits in the Vipava Valley*, SW Slovenia, poster, 22nd IAS Meeting of Sedimentology, Opatija, Hrvaška, 18. 9.

ley, SW Slovenia, poster, 22nd IAS Meeting of Sedimentology, Opatija, Hrvaška, 18. 9.

Andrej Šmuc

- *Jurski bazenski razvoj na Mangartskem sedlu*, predavanje, 16. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 4. 4.
- *Sedimentarna evolucija ozemlja Julijskih Alp v juri*, predavanje, Sekcija za sedimentarno geologijo SGD, Ljubljana, 5. 6.
- *Development of Jurassic passive continental margin in the Julian Alps*, predavanje, Univerza Gradec, Avstrija, 26. 6.
- *Sedimentology of Mount Krn*, vodstvo ekskurzije, Mednarodni geološki tabor EUGEN, Kobarid, 7. 8.
- *Stratigraphy and sedimentology of Mt. Mangart*, vodstvo ekskurzije, Mednarodni geološki tabor EUGEN, Kobarid, 9. 8.
- *Radiolarian-bearing rocks of Mesozoic basins and pelagic plateaus in the Southern Alps (N Italy and NW Slovenia)*, vodstvo pokongresne ekskurzije, 10th Meeting of the International Association of Radiolarian Palaeontologists, 13.-17. 9.
- *Development of Jurassic passive continental margin in the Julian Alps, W Slovenia*, poster, 22nd IAS Meeting of Sedimentology, Opatija, Hrvaška, 18. 9.
- *Sedimentarna evolucija ozemlja Julijskih Alp v juri*, predavanje, Triglavski narodni park? Znanstveni in strokovni posvet, ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Debeljak

- Dunaj, Avstrija, 10.-14. 2.: ogled zbirke vretenčarjev na Univerzi na Dunaju.

Špela Goričan

- Lausanne, Švica, 7.-17. 9.: udeležbana 10th Meeting of the International Association of Radiolarian Palaeontologists in vodstvo pokongresne ekskurzije.
- Pariz, Francija, 1. 11.-31. 12.: Muséum National d'Histoire Naturelle, vabljen raziskovalnik.

Adrijan Košir

- Južna Francija in vzhodna Španija, 10.-16. 2.: terensko delo.
- Zagreb, Hrvaška, 10. 4.: vabljen predavatelj na Hrvatskem geološkem društvu.

- Cardiff, Velika Britanija, 9.–15. 6.: Cardiff University, analiza stabilnih izotopov rizogenih karbonatov na masnem spektrometru.
- Durham, Velika Britanija, 6.–10. 7. udeležba na 12th Bathurst Meeting of Carbonate Sedimentologists in dveh predkongresnih ekskurzijah.
- Opatija, Hrvaška, 17.–19. 9.: udeležba na 22nd IAS Meeting of Sedimentology in pokongresni ekskurziji.
- Istra, Hrvaška, 28.–29. 9.: vzorčevanje krednih in paleogenskih karbonatov za paleomagnetne raziskave.
- Alicante, Španija, 9.–14. 12.: terensko delo.

Tomislav Popit

- Južna Francija in vzhodna Španija, 10.–16. 2.: terensko delo.
- Opatija, Hrvaška, 17.–19. 9.: udeležba na 22nd IAS Meeting of Sedimentology.

Andrej Šmuc

- Gradec, Avstrija, 26. 6.: vabljen predavatelj na univerzi.
- Severna Italija in zahodna Slovenija, 13.–17. 9.: vodstvo pokongresne ekskurzije, 10th Meeting of the International Association of Radiolarian Palaeontologists.
- Opatija, Hrvaška, 17.–19. 9.: udeležba na 22nd IAS Meeting of Sedimentology.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandu Andreju Šmucu.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

GORIČAN, Špela, ŠMUC, Andrej, BAUMGARTNER, Peter O. Toarcian Radiolaria from Mt. Mangart (Slovenian-Italian border) and their paleoecological implications. *Mar. micropaleontol.* 2003, vol. 49, št. 3, str. 275-301, ilustr.

TURNŠEK, Dragica, BUSER, Stanko, DEBELJAK, Irena. Liassic coral patch reef above the "Lithotid limestone" on Trnovski gozd plateau, west Slovenia = Liasni koralni kopasti greben na "lithotidnem apnencu" v Trnovskem gozdu, zahodna Slovenija. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2003, 44, 1, str. 285-331, ilustr.

Strokovni članek

CIMERMAN, Franc. Obisk frankfurtskega geologa Friedricha Kinkelina v Kropi in okolici poleti 1888. Str. 41-43. Pismo profesorja Necker-Saussurja Alexandru Brongniartu o železovih rudnikih na Kranjskem. Str. 35-40. *Vigenjc (Kropa)*, 2003, leto 3.

SKABERNE, Dragomir, GORIČAN, Špela, ČAR, Jože. Kamnine in fosili (radiolariji) iz kamnoloma Kamna Gorica. *Vigenjc (Kropa)*, 2003, 1. 3, str. 85-99.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

GORIČAN, Špela, ROBIN, Cécile, BÉCHENNEC, François, GUILLOCHEAU, François, MARCOUX, Jean. Spodnja in srednja jura bazena Hawasina v Omanu

in primerjava s Slovenijo. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, str. 36-39, ilustr.

KOŠIR, Adrijan. Litostratigrafska revizija zgornje krede in paleogena v jugovzhodni Sloveniji. Str. 92-98. Procesi akumulacije kalcijevega karbonata v rastlinskih koreninah in rizosferi: paleocenske kalkrete s krasi in recentne analogije iz jugovzhodne Španije. Str. 91-92. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, ilustr.

POPIT, Tomislav, KOŠIR, Adrijan. Pleistocenski plaz pri Selu v Vipavski dolini. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, str. 133-138, ilustr.

ŠMUC, Andrej. Sedimentarna evolucija ozemlja Julijskih Alp v juri. V: *Triglavski narodni park? : znanstveni in strokovni posvet, Ljubljana, četrtek 13. november 2003*. Ljubljana, 2003: Znanstvenoraziskovalni center SAZU. <http://www.zrc-sazu.si/tap/>.

ŠMUC, Andrej, GORIČAN, Špela. Jurski bazenski razvoj na Mangartskem sedlu. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *16. Posvetovanje slovenskih geologov : Razprave. Poročila : Treatises. Reports*, (Geološki zbornik, 17). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2003, str. 149-153, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

TURNŠEK, Dragica, LEMONE, David V., SCOTT, Robert William. Tethyan Albian Corals, Cerro de Cristi Rey

Uplift, Chihuahua and New Mexico. V: SCOTT, Robert William (ur.). *Cretaceous stratigraphy and paleoecology, Texas and Mexico : Perkins Memorial Volume*, (Special Publications in Geology, No. 1). [s.l.], 2003.

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (Mesozoic Radiolaria, Cretaceous to Recent Foraminifera, Mesozoic and Palaeogene reef organisms, Mesozoic bivalves, Cretaceous vertebrates, Pleistocene Mammalia), sedimentary geology of Mesozoic and Cenozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent calcretes. In 2003 the following topics were studied: Systematics and biochronology of Pliensbachian to Aalenian radiolarians; Triassic radiolarian stratigraphy of northern Croatia; Taxonomy and palaeobiogeography of Cretaceous dinosaurs from Slovenia; Mortality dynamics of cave bear; Jurassic and Cretaceous sedimentary evolution

of the Julian Nappe; Evolution of Late Cretaceous and Early Tertiary carbonate platforms during foreland basin development in NW Dinarides; Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils; Stable isotope geochemistry of pedogenic carbonates; and Sedimentology and stratigraphy of Pleistocene debris flow deposits.

The institute works on three national research projects, funded by the Ministry of Education, Science and Sport, and collaborates in nine international projects. The results were presented at four scientific meetings and are published in ten papers.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Metka Culiberg, doc. dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler (predsednik), akad. prof. ddr. Jože Maček, dr. Rajko Slapnik, dr. Branko Vreš, akad. dr. Mitja Zupančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Branko Vreš (od 1. 3.), znanstveni sodelavec; doc. dr. Andraž Čarni (do 28. 2.), višji znanstveni sodelavec.

Namestnika predstojnika: dr. Rajko Slapnik (do 28. 2.), mag. Boštjan Surina (od 1. 3.).

Znanstvena svetnika: dr. Metka Culiberg, dr. Božidar Drovenik.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler, dr. Rajko Slapnik.

Asistenti z doktoratom: dr. Tatjana Čelik (od 1. 10.), dr. Urban Šile (od 1. 10.), dr. Valerija Babij (od 18. 12.).

Asistenti z magisterijem: mag. Valerija Babij (do 17. 12.), mag. Tatjana Čelik (do 30. 9.), mag. Petra Košir, mag. Aljoša Pirnat, mag. Boštjan Surina, mag. Urban Šile (do 30. 9.), mag. Igor Zelnik.

Asistent: Aleksander Marinšek.

Raziskovalno razvojni sodelavec: mag. Andrej Seliškar.

Višji strokovni sodelavec: Vinko Žagar.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Boško Čušin (od 1. 4.).

Strokovna sodelavca: Marjan Jarnjak, mag. Boško Čušin (do 31. 3.).

Višja strokovna delavka: Olga Dežman Jokič.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnica: Olga Kardoš.

TEMELJNE RAZISKAVE

Flora, fauna in vegetacija Slovenije in sosednjih območij
Vodja programa: A. Čarni.

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, T. Čelik, B. Čušin, I. Dakskobler, O. Dežman, B. Drovenik, M. Jarnjak, O. Kardoš, P. Košir, A. Pirnat, A. Seliškar, R. Slapnik, B. Surina, U. Šilc, B. Šuštar, B. Vreš, I. Zelnik, V. Žagar.

Floristične in vegetacijske raziskave smo opravili na Krasu, v Istri, v Vipavski dolini, na območju Brkinov, v Pivški kotlini, v Karavankah, v okolici Ljubljane, v Zasavju, na Štajerskem, v Prekmurju in v Savinjskih hribih. Raziskovali smo predvsem vlažna in vodna rastišča, suha travišča, primerjali floro naravno in antropogeno nastalih habitatov. Vse lokalitete zbranih podatkov so geokodirane. Gradivo je delno dokumentirano s terenskimi fotografskimi posnetki. Na različnih nahajališčih in rastiščih smo zbrali herbarijski material za taksonomsko in horološko obdelavo rodov *Eleocharis*, *Carex*, *Hieracium*, *Rubus* in *Silene*. Herbariziran material je shranjen v delovnem herbariju ZRC SAZU oziroma je bil deloma poslan v zamenjavo z drugimi herbariji.

V dolinah Tolminke, Učje, Lepene in Zadnje Trente ter pod grebenom Polovnika in Tolminsko-Bohinjskih gora smo preučevali montanske, altimontanske in subalpinske gozdove (*Rhododendro hirsute-Fagetum*, *Homogyno sylvestris-Fagetum*, *Polysticho lonchitis-Fagetum* in *Rhododendro-Laricetum deciduae*), na prodiščih Soče pa obrečne gozdove (*Salicetum eleagni* s. lat. in *Alnetum incanae* s. lat.), v katerih smo, na levem bregu dolvodno od vasi Soča, našli tudi novo nahajališče praproti *Botrychium virginianum*. V Tolminsko-Bohinjskih gorah smo nadaljevali s popisovanjem flore in preučevanjem subalpinsko-alpinske vegetacije. Podrobneje smo preučili rastišča mrzlega šaša (*Carex frigida*) v Blehah pod Šoštarjem v bližini Črne prsti. Na Kanalskem Kolovratu, pod Korado in na Vrhoveljski planini smo popisovali še košene in že opuščene senožeti (in med drugim našli redka nahajališča vrste *Gladiolus illyricus*). V Goriških Brdih smo preučili ostanke submontanskega bukova, v grapi potoka Trebež nad vasjo Ložice pri Plavah pa rastišča mediteranske praproti *Adiantum capillus-veneris*.

Dopolnjevali smo vegetacijska preučevanja alpskega ruševja z zbiranjem manjkajočih popisov v nekaterih sestojih in predelih Karavank in Julijskih Alp. Zaključujemo preučevanja dinarskih sestojev ruševja in pripravljamo rezultate za objavo. Preučevali smo gozdno vegetacijo na območju vegetacijske karte Ljubljana ter popisali nekatere neopredeljene gozdne združbe, ki jih bomo v nadaljevanju raziskav opredelili.

Zaključili smo raziskave gozdnih robov razreda *Trifolio-Geranietea* na Gorjancih in ugotovili njihovo flo-

dr. B. Vreš

dr. A. Čarni

dr. V. Babij

dr. M. Culiberg

dr. T. Čelik

mag. B. Čušin

dr. I. Dakskobler

O. Dežman Jokić

dr. B. Drovenik

M. Jarnjak

O. Kardoš

mag. P. Košir

ristično sestavo. Združbe smo primerjali s podobnimi na Hrvaškem in tako ugotovili klimatski gradient. Preučevali smo tudi faze zaraščanja na Krasu. Popisali smo stalne popisne ploskve na cestnih brežinah. Tako smo dobili popise že iz petih zaporednih let, kar nam omogoča postopno ovrednotenje in sintezo rezultatov. Preliminarni rezultati kažejo, da se vegetacija bolje razvija na ploskvah, kjer je bila vrstna sestava setvene mešanice revnejša.

Ukvarjali smo se tudi z zgodovino raziskav vegetacije v jugovzhodni Evropi in tako prikazali prerez od začetkov raziskav vegetacije na Balkanskem polotoku do danes.

Izvedli smo GIS analize vegetacijske karte gozdnih združb lista Novo mesto (1 : 50.000) in rezultate primerjali z literaturnimi navedbami.

Paleovegetacijske raziskave so bile osredotočene v proučevanje vpliva človeka na vegetacijo oz. na okolje v različnih preteklih obdobjih. V povezavi z arheološkimi izkopavanji na najdiščih Nova Tabla pri Murski Soboti, Podjamca pri Famljah, Dragomelj, Stare Gmajne in Notranje Gorice na Ljubljanskem barju smo pridobili in raziskali številne fosilne rastlinske makroostanke (lesno oglje, semena in plodove). Sodelovali smo pri geoloških raziskavah v Kravkovskem gozdu in na Krškem polju. Na trasi AC Pernica-Lenart smo začeli s pelodnimi analizami dveh 14 m globokih vrtin, kar bo bistveno dopolnilo sedanje vedenje o razvojni dinamiki holocenske vegetacije v severovzhodnem delu Slovenije.

Raziskovali smo izvirsko in podzemeljsko malakofavno Gorjancev in Žumberaka, analizirali in revidirali smo vrstno pripadnost polžev iz rodu *Agathylla*, najdene na Dugem otoku in v Dalmaciji (Hrvaška), nadaljevali smo z raziskavami troglobiontskega rodu *Zospeum* (Carychiidae) v Sloveniji in na Hrvaškem. Na osnovi podatkov iz literature in determinaciji izbranih vrst sladkovodnih in kopenskih mehkužcev iz razredov polžev in školjk, ki so vključeni v habitatno direktivo, smo določili njihovo razširjenost v Sloveniji.

Nadaljevali smo s temeljnimi favnističnimi raziskavami hroščev primorske, gorenjske in štajerske regije. Večjo pozornost smo posvetili raziskavam razširjenosti nekaterih ogroženih vrst hroščev s priloge 2 Direktive o habitatih (Council Directive 92/43/EEC), ki se pojavljajo tudi v Sloveniji. V letu 2003 je izšla prva knjiga iz serije "Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije", ki vsebuje podatke o pojavljanju in razširjenosti bolhačev (Chrysomelidae: Alticinae). Pripravljamo pa že naslednjo knjigo o kozličkih (Cerambycidae) Slovenije.

Proučevali smo razširjenost in ekologijo vodnih večš (Pyralidae: Nymphulinae) na kalih na Krasu. Na

območju Pivška kotline in Javornikov smo popisovali favno dnevnih metuljev v različnih stadijih zaraščanja travnišč. Raziskovali smo razširjenost in habitat vrst rodu *Erebia* sp. (Nymphalidae: Satyrinae) na grebeni Polovnika (Krasji vrh, Veliki vrh).

CRP Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.000

Vodja projekta: A. Čarni; *koordinator:* L. Marinček. *Sodelavci:* V. Babij, B. Čušin, M. Jarnjak, A. Marinšek, P. Košir, U. Šile, I. Zelnik.

Zaključili smo pisanje komentarja k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije 1 : 50.000 - list Novo mesto, pripravili komentar in izdelke oddali v tisk.

Primerjava biocenoz, pragozdov z biocenozami gospodarskih gozdov kot indikator antropogenih vplivov na okolje

Vodja projekta: A. Čarni; *koordinator:* L. Marinček. *Sodelavci:* M. Jarnjak, P. Košir, A. Marinšek, U. Šile, I. Zelnik.

Raziskovali smo predvsem združbi *Galio rotundifolii-Abietetum albae* in *Bazzanio trilobatae-Abietetum albae*. Zbrali smo vse literaturne in kartografske virov, jih preučili ter v času vegetacijske sezone opravili prva terenska dela. V okviru teh del smo na terenu določili več deset ploskev, ki ustrezajo kriterijem proučevanja. Ploskve smo izbrali na različnih delih Slovenije; večina jih leži na Pohorju, na Koroškem, v Zasavju in na Dolenjskem. Lokalitete, primerne za raziskavo, smo iskali in kasneje določili tako v gospodarskih gozdovih kakor tudi v gozdnih rezervatih.

Inventarizacija jamske in izvirske favne ter izdelava biospeleološke karte ter fitocenoloških popisov na Žumberaku in Gorjancih

Vodja projekta: R. Slapnik, S. Gottstein. *Sodelavci:* A. Čarni, J. Bedek, B. Jalžić, R. Ozimec, T. Rubinič.

Skupaj s hrvaškimi kolegi, ki so vključeni projekt, ter nekaterimi jamarji smo se posvetili zbiranju podatkov o jamah ter biospeleoloških raziskavah v jamah na Gorjancih in Žumberaku in terenskemu delu, ki je vključevalo inventarizacijo kopenske in vodne favne jam, brezen in izvirov, ugotavljanje ekoloških parametrov v podzemeljskih habitatih, ugotavljanje stanja in predloge za zaščito najvažnejših biospeleoloških objektov. Determinirali, etiketirali in uvrščali

smo malakološki material, ki smo ga nabrali na območju Gorjancev in Žumberaka.

Sintaksonomska analiza pašenih, visokih, kratkotrajnih terofitskih združb na opuščeni poljih v Sloveniji in Makedoniji in njihov sintaksonomski položaj v širših evropskih okvirih

Vodja projekta: A. Čarni, V. Matevski.

Sodelavec: M. Kostadinovski.

V okviru projekta smo spomladi preučevali ruderalno vegetacijo v oljčnih nasadih, kjer se obilno pojavljajo terofitske vrste. V sestojih dominira vrsta *Anthemis chia*. V poletnih mesecih smo dopolnjevali popise rastlinskih združb, ki se pojavljajo ob potokih na silikatni matični podlagi, predvsem v južnem in osrednjem delu Makedonije.

Primerjava vegetacije gozdnih robov v Sloveniji in na Hrvaškem in njihov pomen pri zaščiti gozdnih ekosistemov

Vodja projekta: A. Čarni, J. Franjič.

Sodelavec: Ž. Škvorc.

V okviru projekta smo raziskovali vegetacijo gozdnih robov v vzhodni Slavoniji. Obdelali smo popise, ki smo jih napravili v preteklem letu in opredelili združbo *Euphorbio palustris-Crataegum nigrae*, ki se pojavlja na ozkem poplavnem območju ob Donavi.

Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000. Hrošči (Coleoptera)

Vodja projekta: B. Drogenik, A. Pirnat.

Sodelavec: M. Jarnjak.

V povezavi s približevanjem slovenske zakonodaje evropski, upoštevajoč Direktivo o habitatih (Council Directive 92/43/EEC) ter Direktivo o varstvu ptic (Council Directive 79/407/EEC), je potrebno v Sloveniji do leta 2004 vzpostaviti ekološko omrežje NATURA 2000. V ta namen smo na inštitutu pripravili strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000 za vrste hroščev, navedenih v Prilogi II Direktive o habitatih. Na podlagi pridobljenih podatkov za obravnavane vrste smo predlagali območja ključnega pomena za vzdrževanje vrst v ugodnem stanju ohranitve ter pripravili predlog splošnih in posebnih varstvenih usmeritev za opredeljena območja. Cilj naloge je bil tudi izdelati predlog spremljanja stanja in pripraviti predlog morebitnih potrebnih nadaljnjih raziskav.

Končno poročilo smo oddali 3. novembra 2003.

Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000 - Mehkužci (Mollusca)

Vodja projekta: R. Slapnik.

V habitatni direktivi je navedenih pet vrst sladkovodnih in kopenskih mehkužcev iz razredov polžev in školjk, ki naseljujejo območje Slovenije. Na osnovi skupnih literaturnih podatkov in determinaciji izbranih vrst, ki se nahajajo v Malakološki zbirki Biološkega inštituta ZRC SAZU (MZBI) in malakološki zbirki Franceta Velkovrha, smo grobo določili njihovo razširjenost v Sloveniji. Vse obravnavane vrste mehkužcev so stalnice. *Anisus (Disculifer) vorticulus* in *Vertigo geyeri* sta novi vrsti za naše ozemlje.

Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000: Metulji (Lepidoptera)

Vodja projekta: T. Čelik.

Sodelavci: S. Gomboc, M. Lasan, F. Rebcušek, R. Verovnik.

Izpeljali smo pripravljano fazo projektne naloge, ki vključuje naslednje stopnje: seznanjanje z osnovno dokumentacijo, oblikovanje delovne skupine, izdelava delovnega okvirja za pripravo predhodnega poročila (1. mejnik), pregled seznama evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst v Sloveniji, zbiranje podatkov o razširjenosti 13 vrst metuljev, navedenih v Prilogi II Habitatne direktive, izdelava opisov obravnavanih vrst (morfološki, habitat, biologija, ekološke potrebe, razširjenost, varstveni status in ogroženost vrste), predstavitev raziskavanosti vrst in opredelitev območij, v katerih bomo v letih 2003 in 2004 opravili terenske raziskave za določitev potencialnih Območij pomembnih za Skupnost (pOPS).

Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 - rastline (Pteridophyta in Spermatophyta)

Vodja projekta: Boško Čušin.

Sodelavci: V. Babij, T. Bačič, I. Daksobler, B. Frajman, M. Jarnjak, N. Jogan, M. Kaligarič, N. Praprotnik, A. Seliškar, B. Surina, S. Škornik, B. Vreš.

V projektni nalogi smo obdelali 27 rastlinskih taksonov in opredelili območja za ohranitev vrst v ugodnem stanju (pSCI). V začetni fazi dela smo primerjali seznam taksonov, ki nam ga je poslal naročnik s seznamom taksonov v Prilogi II Habitatne direktive. Sledilo je zbiranje podatkov o njihovi razširje-

A. Marinšek

mag. A. Pirnat

mag. A. Seliškar

dr. R. Slapnik

mag. B. Surina

dr. U. Šile

B. Šuštar

mag. I. Zelnik

V. Žagar

nosti v Sloveniji. Pri terenskem delu smo natančno zapisali okoljske razmere na posameznih rastiščih, ocenili vitalnost in številčnost populacije ter bili pozorni na vplive na nahajališču in v okolici. Na območju rastišča smo ugotovili način gospodarjenja v preteklosti ter sedanje in načrtovane dejavnosti. Nadalje smo določili pSCI območja in jih narisali na kartah ustreznega merila. Za vrste, ki rastejo na specifičnih rastiščih in so ponavadi omejena na majhne površine, smo predloge območij narisali na karte 1 : 5.000 (npr. *Asplenium adulterinum*, *Moehringia tommasinii*). To smo storili tudi za vrste, za katere v Sloveniji poznamo le nekaj nahajališč na manjših površinah (npr. *Cerastium dinaricum*, *Genista holopetala*, *Arabis scopoliana* idr.). Pri bolj razširjenih vrstah, zlasti pri tistih, katerih rastišča so bolj obsežna in pogosta, smo območja narisali na karte 1 : 50.000 ali manjša (npr. *Campanula zoysii*, *Cypripedium calceolus*). Kjer smo ugotovili, daje na tako opredeljeno območje možen vpliv iz okolice, smo okoli njega zarisali tudi pufersko cono in za njo predlagali ustrezno rabo.

Za vsako območje smo določili tudi načine spremljanja stanja, za to potreben čas in sredstva (monitoring) ter pripravili smernice za praktične varstvene ukrepe. Biologija in ekologija večine obravnavanih vrst je zelo slabo poznana. Zato smo za nadaljnje raziskave predlagali poglobljeno preučevanje genetike, taksonomije in ekologije posameznih vrst.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

5th FP AQUADAPT - Flora, favna in vegetacija kalov na Krasu

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, A. Čarni, T. Čelik, B. Drovenik, A. Pirnat, R. Slapnik, A. Seliskar, U. Šile, B. Vreš, I. Zelnik.

Opravili smo inventarizacijo kalov in lokev na Krasu ter opisali njihovo današnje stanje.

Kali in lokve predstavljajo življenjske prostore več kot 260 rastlinskih vrstam in 15 združbam. 44 vodnih in močvirskih vrst in 14 združb imajo na Krasu svoje ustrezno rastišče le v kalih in lokvah. 13 vrst je uvrščenih na slovenski Rdeči seznam ogroženih rastlin; večina od teh uspeva le v vodnih ali vlažnih habitatih.

Na inventariziranih kalih in lokvah smo raziskovali razširjenost vodnih več (Pyralidae: Nymphulinae), proučili bivališča in ekološke potrebe vrst in opredelili pomen kalov in lokev kot edinih vodnih ekosistemov na tem območju za vrstno pestrost metuljev in za preživetje populacij ekološko specializiranih vrst iz omenjene poddružine.

Z raziskavo vodnih in obvodnih hroščev kalov na Krasu smo popisali približno 50 vrst vodnih in obvodnih hroščev družin *Carabidae*, *Chrysomelidae*, *Dryopidae*, *Dytiscidae*, *Gyrinidae*, *Halipidae*, *Helodidae* in *Hydrophilidae*.

Zaradi kratkotrajnega obdobja raziskav in specifičnosti vrst, ki živijo v teh biotopih, je seznam vrst bistveno manjši, kot bi bil v primeru dolgotrajnejše raziskave. Značilno za večino vrst vodnih hroščev je namreč, da so zelo dobri letalci in ob neugodnih ekoloških pogojih zapustijo vodo, predvsem v mraku ali ponoči in jih včasih najdemo tudi daleč na kopnem, kjer ni blizu nobene stoječe ali tekoče vode. Zaradi tega bi bilo potrebno izvesti monitoring kalov in s tem natančneje ugotoviti letna nihanja zastopanosti posameznih vrst.

Zaradi visoke pestrosti vrst in ekosistemov, ki je rezultat delovanja abiotičnih dejavnikov (vodni režim, količina hranil, pH) in delovanja človeka (vrsta dna, pogostost čiščenja, napajanje živine, gnojenje okoliških predelov), se je v kalih razvilo mnogo rastlinskih združb, ki bi jih morali ohraniti, ne le v vzorčnih objektih, ampak v vseh ali vsaj v čim večjih kalih in lokvah. Razen tega so lokve in kali sestavni del kulturne krajine Krasa in bi jih bilo potrebno ohraniti, kljub temu da so močno odvisni od človekovega delovanja.

5th FP SPIN - Spatial Indicators for European Nature Conservation - Prostorski indikatorji za evropsko varstvo narave

Vodja projekta (na ZRC SAZU): A. Seliskar.

Sodelavci: T. Čelik, M. Jarnjak, B. Vreš, V. Žagar.

Terensko delo, ki je obsegalo preverjanje z daljinskim zaznavanjem s pomočjo satelitskih posnetkov ugotovljenih habitatnih tipov, popisovanje in delno kartiranje vegetacije, flore in metuljev, smo opravili v ozem testnem območju v Pivski kotlini. Za širše raziskovano območje štirih občin Postojna, Cerknica, Pivka in Divača smo pripravili bazo z georeferenciranimi podatki (flora, favna, vegetacija, vegetacijske karte) kot eno od osnov za izračune strukturnih, funkcionalnih, biodiverzitetnih indikatorjev, indikatorjev pritiska in sprememb in za preizkus metod in orodij razvitih v SPIN projektu (Kernel reklasifikacija, izkustvena klasifikacija, Idefix, V-Late idr.). Naredili smo popise vrst dnevnih metuljev v izbranih habitatnih tipih na testnem območju Slovenije (občine Postojna, Cerknica, Pivka, Divača). Pripravljamo oceno relevantnosti na terenu uporabljenih kart (večsenzorski podatki iz satelitov) in biondiktorskih vrst za ovrednotenje postopkov monitoringa s stališča ohranjanja tradicionalnega krajinskega mozaika, redkih in ogroženih habitatov

ter rastlinskih in živalskih vrst na obravnavanem območju.

5th FP BIOFORUM – European Biodiversity Forum – a partnership for resolving conflicts between human activities and biodiversity – Evropski forum za biotsko raznovrstnost – sodelovanje za odpravljanje nasprotij med človekovimi dejavnostmi in biotsko raznovrstnostjo. Sodelavec: A. Seliškar.

Za programski sklop o traviških smo pripravili pregled travšč v Sloveniji, zgodovinsko ozadje gospodarjenja in spremembe, obstoječa nasprotja med ekonomsko rabo in ohranjanjem biotske raznovrstnosti in predloge možnih rešitev. Za ugotavljanje in spremljanje biotske raznovrstnosti smo pripravili skupino indikatorjev. Kot vzorčni primer smo izdelali študijo o opuščanju rabe travšč in njihovem zaraščanju.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Sistematika, nekatere rastiščne značilnosti in razširjenost ptičje dresni (Polygonum aviculare agg.) v Sloveniji

Mlada raziskovalka: V. Babji; mentor: B. Vreš.

V raziskavi-disertaciji je bila preučevana sistematika skupine ptičje dresni (*Polygonum aviculare* agg.) v Sloveniji, rastiščne značilnosti (tip rastišča, nadmorska višina, stopnja pohojenosti rastišča, tekstura in spremljevalna flora) in razširjenost posameznih taksonov. Na 318 herbarijskih primerkih so bile opravljene meritve oziroma opazovanja 32 makromorfoloških in mikromorfoloških znakov. Podatke smo analizirali z metodami osnovne statistike in z multivariatnimi fenetskimi metodami. Za primerjavo smo v analizo vključili podatke meritev na tujem materialu. V slovenski flori je v okviru agregata ptičje dresni ugotovljeno pojavljanje štirih taksonov. S štetjem kromosomov je bila v okviru agregata ugotovljena tetraploidnost in heksaploidnost. Bistveni rezultati raziskave so opisi taksonov, ekološka oznaka njihovih rastišč, karte razširjenosti v Sloveniji in določevalni ključ.

Populacijska struktura, migracije in ogroženost vrste Coenonympha oedippus Fabricius, 1787 (Lepidoptera: Satyridae) v fragmentirani krajini

Mlada raziskovalka: T. Čelik; mentor: B. Drovenik. Proučevali smo populacijsko strukturo, dinamiko, migracije ter ogroženost barjanskega rjavčka (*Coenonympha oedippus* Fabricius, 1787) na Ljubljanskem barju in v Primorski regiji, kjer živijo zadnje populacije vrste v Sloveniji. Z numeričnimi in pros-

torskimi (GIS) analizami podatkov smo ugotavljali velikost, gostoto, strukturo in dinamiko (sub)populacij, mobilnost in migracijo odraslih osebkov ter prostorsko razporeditev poseljenih in neposeljenih habitatnih krp v krajini in njihovo klasifikacijo glede na ekološke in geografske parametre, potrebne za preživetje lokalne populacije. Na doslej znanih in novo odkritih nahajališčih vrste v sredozemskem svetu in dinarskih planotah Slovenije (Goriška Brda, Vipavska dolina, Koprška brda, Kras, Podgorski kras, Banjšice (Z in J obrobje), Trnovski gozd (J obrobje) smo skartirali populacije in opredelili rastlinske združbe ali habitatne tipe, v katerih se vrsta pojavlja v tem delu Slovenije.

Sinsistematski pregled gozdov plemenitih listavcev ilirske florne province in njihova fitocenološka podoba v Sloveniji

Mlada raziskovalka: P. Košir; mentor: A. Čarni.

Proučevali smo gozdove plemenitih listavcev na različnih delih Slovenije (Snežnik, Trnovski gozd, Čičarija, Kočevsko, Pohorje ...). Proučevali smo jesenovja in lipovja submontanskega oz. montanskega pasu ter javorja altimontanskega pasu. Popisovali smo po standardni srednjeevropski metodi, na 15 izbranih ploskvah pa smo naredili tudi reprezentančne pedološke profile. Novo in že objavljeno popisno gradivo iz srednje Evrope, Slovenije in drugih območij ilirske florne province (preko 2000 popisov) smo vnesli v podatkovno bazo, z ustreznimi računalniškimi programi opravili analize novih popisov in jih primerjali z že objavljenimi. Glede na različna fiteografska območja, različne višinske pasove in različno matično podlago smo na območju Slovenije ugotovili več novih sintaksonov ter jih uvrstili v novo postavljeno podzvezo ilirskih lipovih gozdov *Ostryo-Tilienion* in ilirskih javorjevih gozdov *Scopolio-Acerion* v okviru zveze ilirskih gozdov plemenitih listavcev *Fraxino-Acerion* Fukarek 1969.

Pojav značilnih vrst hroščev na mestih s termofilno vegetacijo v Sloveniji

Mlada raziskovalka: A. Pirnat; mentor: B. Drovenik. Delovna naloga za doktorsko nalogo je raziskava obstoja mikrozatočišč v Sloveniji, v katerih so se v poledenitvenih fazah mogle obdržati skupine toplotoljubnih rastlin in živali. Dokazuje za to že imajo palinologi. Njihove ugotovitve so podprli drugi s pomočjo izoencimskih genskih markerjev, s katerimi so preučevali dokaze o obstoju ledenodobnih zatočišč bukve na našem ozemlju.

Podobno bi lahko veljalo tudi za kopenske živali, ki so v Sloveniji pretežno gozdne vrste. Znana so dejstva, da so bila zatočišča za mezofilne in termofilne

vrste pretežno južneje, na Balkanu. Nekatere teh vrst pa so imele v würmski poledenitvi nedvomno zatočišča tudi na območju današnje Slovenije, na kar lahko sklepamo po znani vegetaciji, predpostavljene temperaturne režimu in številčnem pojavljanju endemnih vrst. Z disperzijo gozdnate krajine v holocenu so tudi živalske vrste naselile širša območja. Za potrditev te teze smo si zastavili našo nalogo. Mesta raziskave smo si izbrali na pobočjih obrnjenih proti jugu, kjer so znana rastišča termofilnih rastlinskih vrst. Kot objekt raziskave nam bodo služili hrošči.

Terenske raziskave smo opravili v letih 2002 in 2003. Vzorčili smo tla: za raziskavo talne favne jemljemo talne vzorce, raziskavi površinske favne pa so namenjene Barberjeve pasti. Vzorce smo sproti pregledovali. Med nabranim materialom se odbirajo tudi druge skupine živali, ki jih bodo obdelali ustrezni domači strokovnjaki (polži, strige, škorpioni, suhe južine, pajki, mravlje). S skupnimi močmi oziroma argumenti bomo kasneje opisali raziskana mesta in jih ovrednotili kot mesta potencialnih zatočišč.

Subalpinska in alpinska vegetacija Krnskega pogorja v Julijskih Alpah

Mladi raziskovalec: B. Surina; *mentor:* I. Dakskobler. V poletnih mesecih, juniju, juliju, avgustu in v prvi polovici septembra smo naredili okoli 300 fitocenoloških popisov in nabrali obsežen herbarijski material cvetnic, mahov in lišajev. Vegetacijo smo popisovali po sigmatistični metodi, na samem terenu pa smo poleg florističnih podatkov zapisovali še podatke o okoljskih parametrih na preučeni rastiščih. Georeferencirane fitocenološke popise smo vnesli v podatkovno bazo. V teku je kabinetno delo: determinacija herbariziranega materiala ter urejanje fitocenoloških tabel.

Fitocenološki opis vlažnih travnikov JV Slovenije

Mladi raziskovalec: I. Zelnik; *mentor:* A. Čarni. Proučevali smo vegetacijo in ekologijo mokrotnih travnikov in kontaktnih združb v jugovzhodni Sloveniji. Po srednjeevropski metodi smo obdelali vegetacijo iz reda *Molinietalia*, iz zvez *Molinion* Koch 1926, *Calthion* R.Tx 1937, *Deschampsion* H-ic 1930. Iz reda *Arrhenatheretalia* R.Tx 1931 pa smo proučevali vegetacijo iz zveze *Arrhenatherion* Koch 1926. Poleg omenjenih sintaksonov, ki jih uvrščamo v razred *Molinio-Arrhenatheretea*, pa smo kot kontaktno močvirno vegetacijo proučevali tudi združbe iz razreda *Phragmiti-Magnocaricetea* Klika et Novak 1941, in sicer iz zveze *Magnocaricion elatae* Koch 1926. Proučevali smo ekološke dejavnike v posameznih

asociacijah – merili smo višino talne vode in analizirali reprezentativne vzorce tal, pri čemer smo določali naslednje dejavnike: organski ogljik (C), skupni dušik (N), C/N razmerje, pH vrednost, električno prevodnost tal, rastlinam dostopni fosfor (P) in kalij (K), teksturo tal, vsebnost izmenljivih ionov Ca^{2+} , Mg^{2+} , K^{+} in Na^{+} .

Naše raziskave mokrotnih travnikov v jugovzhodni Sloveniji so v zadnjem desetletju med najbolj obširnimi in poglobljenimi sistematičnimi proučevanji vegetacije in ekologije travnikov iz reda *Molinietalia* v tej regiji. Pri tem smo ugotovili in definirali tudi več novih sintaksonov.

Atlas praprotnic jugovzhodnih Alp (severovzhodna Italija)

Sodelavca: I. Dakskobler, B. Čušin.

Za projekt popisovanja praprotnic po srednjeevropski metodi v severovzhodni Italiji (koordinatorja E. Bona in F. Martini) smo prispevali nova nahajališča naslednjih vrst: *Asplenium viride* in *Botrychium lunaria* (Nagnoj, 9847/2), *Gymnocarpium robertianum* (Nagnoj, 9847/2; Vrhovlje pri Kožbani, 9947/3), *Lycopodium clavatum* (Korada, 9947/1) in *Phyllitis scolopendrium* (Mirnik, 9947/3).

Botanični terminološki slovar

Sodelavec: A. Seliskar.

Nadaljevali smo z izborom, opisom in redakcijo gesel s področij vegetacije, ekologije, fitogeografije in jih dopolnjevali s tujejezičnimi ustrezniki.

Razvoj mednarodno primerljivih kazalcev in monitoringa biotske pestrosti v Sloveniji

Sodelavec: A. Seliskar.

Zaključen je bil izbor indikatorjev za ugotavljanje biotske raznovrstnosti za floro in habitatne tipe. Pripravili smo predloge z opisi metod za spremljanje stanja biotske raznovrstnosti za celotno ozemlje Slovenije.

Ocena pogojev in mehanizmov za ex-situ varstvo prostoživečih rastlin, živali in mikroorganizmov

Vodja projekta: B. Vreš.

Sodelavci: T. Čelik, B. Drovenik, R. Slapnik, B. Surina.

Vsebina projektne naloge, ki jo je vodil prof. dr. F. Batič (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), je predstavljala oceno zbirk prostoživečih organizmov v Sloveniji (na osnovi ankete o stanju posameznih zbirk po ustanovah). V okviru Biološkega inštituta Jovana Hadžija so bile ovrednotene zbirke mehkužcev, metuljev, hroščev, mahov, lišajev in višjih rastlin.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Vzhodnoalpsko-dinarsko društvo za preučevanje vegetacije. Simpozij. Otočec, 29.–31.5. Organizacijski odbor: P. Košir, M. Jarnjak, A. Marinšek, U. Šile, B. Šuštar, I. Zelnik.*
- *IPA v Sloveniji – IPA National Workshop Agenda. Delavnica – Botanično pomembna območja Slovenije. Ljubljana, 22.–23. 3. in 8. 11. V. Babij, B. Surina.*

- Maaten de Groot, Wageningen University, Nizozemska, julij.
- Dr. Peter Veen, Royal Dutch Society for Nature Conservation, Nizozemska, 2.–8. 10., 17.–19. 10.: priprava LIFE projekta.
- Jiří Vávra, Ostravian museum, Ostrava, Češka, 30. 10.
- Jim Harris, Cranfield University, Silsoe, Velika Britanija, december.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja O. Dežman Jokič.

V letu 2003 se je knjižnični fond povečal za 378 enot: za 233 enot periodike in 145 knjig (nakupi, darila in zmenjave). Iz biološke knjižnice si je 12 obiskovalcev in 21 sodelavcev izposodilo 1113 knjig. Knjižnica deluje v okviru Biblioteke SAZU.

Tajništvo: B. Šuštar.

V tajništvu inštituta je bilo prejetih 30 in oddanih 100 uradnih dopisov.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Valerija Babij

Sistematika, nekatere rastiščne značilnosti in razširjenost pticje dresni (Polygonum aviculare agg.) v Sloveniji. Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 16. 10. – doktorsko delo.

Tatjana Čelik

Populacijska struktura, migracije in ogroženost vrste Coenonympha oedippus Fabricius, 1787 (Lepidoptera: Satyridae) v fragmentirani krajini. Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 3. 7. – doktorsko delo.

Urban Šile

Plevelna vegetacija podrazreda Violenea arvensis Hüppe & Hofmeister ex Jarolimek & al. 1997 v jugovzhodni Sloveniji. Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 3. 7. – doktorsko delo.

Boško Čušin

Floristična in fitogeografska oznaka Breginjska Kota (Floristic and phytogeographic characteristics of the Breginjski Kot). Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 28. 2. – magistrsko delo.

Igor Zelnik

Fitocenološki opis vlažnih travnikov JV Slovenije. Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 25. 4. – magistrsko delo.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia 2/1, 172 str., Ljubljana.*
- *Hacquetia 2/2, 145 str., Ljubljana.*
- Andraž Čarni, Barbara Šuštar (ur.), *Symposium on Vegetation in SE Europe. Abstract book. Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana, 41 str.*
- Marinček Lojze, Andraž Čarni, Petra Košir, Aleksander Marinšek, Urban Šile, Igor Zelnik, *Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1 : 50.000 – list Novo mesto. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 103 str.*
- Lojze Marinček, Andraž Čarni, Valerija Babij, Boško Čušin, Boštjan Hren, Marjan Jarnjak, Petra Košir, Aleksander Marinšek, Urban Šile, Igor Zelnik, *Vegetacijska karta gozdnih združb Novo mesto : merilo 1 : 50.000. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 1 zemljevid.*

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Valerija Babij, Andrej Seliskar, Branko Vreš, Igor Zelnik

- *Flora in vegetacija kalov na Krasu. Srečanje slovenskih botanikov, Ljubljana, 22. 11.*

Andraž Čarni

- *History of the vegetation investigation in SE Euro-*

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. dr. Vlado Matevski, doc. dr. Mitko Kostadinovski, Prirodno-matematički fakultet, Skopje, Makedonija, 29. 5.–3. 6., 20.–31. 8.: raziskave vegetacije.

- pe. Third International Balkan Botanical Congress, Sarajevo, BiH, 20. 5.
- *Saum vegetation in Sand SE Europe*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29. 5.
 - *Vegetacija gozdnih robov*. Biotehniška fakulteta, Ljubljana, preizkusno predavanje, 4. 9.
 - Revija *Hacquetia*. Tiskovna konferenca ob Simpoziju o Bathasarju Hacquetu. Mestni muzej Idrija, Idrija, 8. 10.
 - *Hacquetia* 2/1. Tiskovna konferenca ob izidu, ZRC, Ljubljana, 16. 10.
- Andraž Čarni, Vlado Matevski**
- *Vegetation along brooks in SW Macedonia*. Third International Balkan Botanical Congress, Sarajevo, BiH, 21. 5.
 - *Vegetation of river banks in SE Macedonia*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29. 5.
- Andraž Čarni, Marjan Jarnjak, Petra Košir, Marinšek Aleksander**
- *Analyses of the vegetation map in scale 1 : 50.000 with the GIS operations*. Towards the Sustainable Use of Europe's Forests. Forest Ecosystem and Landscape Research: Scientific Challenges and Opportunities, Tours, Francija, 25.–27. 6.
- Andraž Čarni, Marjan Jarnjak**
- *Determination of vegetation types with GIS analyses*. Third international Balkan botanical congress, Safajevo, BiH, 18.–24. 5.
- Andraž Čarni, Marinček Lojze, Marjan Jarnjak**
- *Vegetation of forest communities of Slovenia 1 : 50.000 - section Novo mesto*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.
- Tatjana Čelik**
- *Natura 2000 v Sloveniji - Metulji (Lepidoptera)*. 30. srečanje entomologov sosednjih dežel, Slovensko entomološko društvo Štefana Michielija, Ljubljana, 19. 10.
- Boško Čušin**
- *Nadiža - naravni spomenik (Nadiža - natural monument)*. Strokovni posvet: Barja in varstvo narave, Trenta, 23.–25. 4.
- Boško Čušin, Urban Šile**
- *Grmišna vegetacija (Salici-Myricarietum, Salicetum incano-purpureae) na prodiščih v Zgornjem Posočju*. 14. botanično srečanje BDS, Ljubljana, 22. 11.
- Boško Čušin, Igor Dakskobler, Urban Šile**
- *Riverine forests in the Upper Soča Valley (western Slovenia)*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.
- Igor Dakskobler**
- *Zgodovina preučevanja vegetacije na Bovškem in gozdna vegetacija Bovške*. Soški razgovori (organizator Zgodovinska sekcija, Bovee), Bovee, 31. 1.
 - *Predstavitev Razprav 4. raz. SAZU 43-3 (2002)*. Tiskovna konferenca, SAZU, Ljubljana, 14. 4.
 - *The association Rhododendro hirsuti-Fagetum Accetto ex Dakskobler 1998 in western Slovenia*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29. 5.
- Stanislav Gomboc, Tomaž Seliskar, Andrej Seliskar, Branko Vreš, Franci Čelar, Lea Milevoj**
- *Šifrant organizmov in njegova uporaba v informacijskih sistemih*. 6. slovensko posvetovanje o varstvu rastlin z mednarodno udeležbo, Zreče, 6. 3.
- Marjan Jarnjak, Andraž Čarni, Lojze Marinček**
- *Vegetation of forest communities of Slovenia 1 : 50.000 - section Novo mesto*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Sarajevo, BiH, 29. 5.
- Petra Košir, Boštjan Surina**
- *Paeonia officinalis-Tiliatum platyphyllis ass. nova in the Čičarija region (SW Slovenia)*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.
- Lojze Marinček, Petra Košir**
- *Geographical races of the Galio rotundifolii-Abietetum Wraber (1955) 1959 in Slovenia*. Third international Balkan botanical congress: plant resources in the creation of new values. Faculty of Science of the University, Sarajevo, BiH, 18.–24. 5.
- Lojze Marinček, Aleksander Marinšek**
- *Virgin forest Ravna gora*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.
 - *Gozdni rezervat Mala Pišnica - primer strožje varovanega območja v TNP-ju*. TRIGLAVSKI narodni park - znanstveni in strokovni posvet, ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 11.

Aljoša Pirnat

- *Natura 2000 v Sloveniji – hrošči (Coleoptera)*. 30. srečanje entomologov sosednjih dežel, Slovensko entomološko društvo Stefana Michielija, Ljubljana, 19. 10.

Andrej Seliškar

- *Flora in vegetacija Ljubljanskega barja*. Okrogla miza o Ljubljanskem barju. Slovenska matica, Ljubljana, 9. 10.

Rajko Slapnik

- *Rastlinstvo in živalstvo parka Škocjanske jame*. Predavanje ob svetovnem dnevu voda v Parku Škocjanske jame, 22. 3.
- *Speleobiologija*. Predavanje ob svetovnem dnevu voda v Parku Škocjanske jame, 27. 3.

Rajko Slapnik, R. Ozimec

Distribution of the genus Zospeum Bourguignat 1856 (Gastropoda, Ellobiidae) in Croatia. 8. Hrvatski biološki kongres z mednarodnim sodelovanjem, Zagreb, Hrvaška, 27. 9.–2. 10.

Urban Šile

- *Weed vegetation in SE Slovenia. Symposium on Vegetation in SE Europe*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.

Urban Šilc, Boško Čušin

- *Association Galeopsido-Galinsogetum Poidini et al. 1997 in NW Julian Alps*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.

Igor Zelnik

- *Wet meadows in SE Slovenia. Symposium on Vegetation in SE Europe*. Eastern Alpine and Dynaric Society for Vegetation Ecology, Otočec, 29.–31. 5.

Igor Zelnik, Branko Vreš, Andrej Martinčič

- *Community Eleocharitetum pauciflorae Lidi 1921 in Slovenia*. Third International Balkan Botanical Congress, Sarajevo, BiH, 18.–24. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Andraž Čarni

- Prirodoslovno-matematiški fakultet, Skopje, Makedonija, 7.–17. 4, 25. 6.–7. 7.: vegetacijske raziskave.

- Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 1.–4. 6., 18.–21. 6.: vegetacijske raziskave.

Metka Culiberg

- Inštitut za arheologiju, Zagreb, Hrvaška, 23. 7.: zbiranje fosilnega rastlinskega materiala iz arheološkega najdišča Torčec pri Koprivnici za paleobotanične raziskave.

Božidar Drovenik, Vinko Žagar

- Prirodoslovni muzej, Dunaj, Avstrija, 14.–16. 2.: letno zborovanje avstrijskih entomologov, predavanja, določevanje hroščev.
- Prirodoslovni muzej, München, Nemčija, 4.–15. 3.: srečanje bavarskih entomologov, predavanja, določevanje hroščev.
- Prirodoslovni muzej, Stuttgart-Beutelsbach, 23.–26. 10.: zborovanje nemških koleopterologov, predavanja, določevanje hroščev.
- Deželni muzej Celovec (Klagenfurt), Avstrija, 23. 11.: letno zborovanje koroških entomologov, predavanja.

Andrej Seliškar

- Prostorski indikatorji za evropsko varstvo narave (Spatial Indicators for European Nature Conservation – SPIN): Delavnica – Klasifikacija, forum uporabnikov, menedžment. Otepää, Estonija, 28.–30. 5.; Delavnica – Indikatorji. Kerkeni, Grčija, 19.–21. 9.
- Evropski forum za biotsko raznovrstnost – sodelovanje za odpravljanje nasprotij med človekovimi dejavnostmi in biotsko raznovrstnostjo (European Biodiversity Forum – a partnership for resolving conflicts between human activities and biodiversity – BIOFORUM): Delavnica – Prostorsko planiranje in upravljanje nasprotij. Braila, Romunija, 25.–29. 9.

Rajko Slapnik

- Museo Friulano di Storia Naturale, Videm, Italija, 15. 2.: analiza malakološkega materiala iz Viktorjevega spodmola pri Famljah.
- Parkprirode Žumberak, Hrvaška, 9.–10. 4., 7.–9. 6., 10.–13. 12.: speleobiološke raziskave.
- Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, in Zoologijski zavod, Biološki odsjek, Prirodoslovno matematiški fakultet, Zagreb, 3.–4. 3.: priprava programa speleobioloških raziskav v okviru projekta.

Šile Urban

- ENBI-Kick-off meeting, Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Bruselj, Belgija, 17.–19. 3.

Branko Vreš

- Internationale-CLUSIUS Forschungsgesellschaft, Güssing, Avstrija, 14.-15. 6., 27.-28. 9.: sestanek, predavanja in ekskurzija.
- 7th Hieracium Workshop, Krivoklat, Češka, 28. 5.-2. 6.: mednarodna delavnica (predavanja in ekskurzije, herbarijsko delo).

Igor Zelnik

- Restoration ecology in wet grasslands, international workshop, Bremen, Nemčija, 7.-11. 7.: mednarodna delavnica.

PEDAGOŠKO DELO
Rajko Slapnik

- *Speleobiologija*. Predavanje v sklopu predavanj jamarske šole na Šolskem Centru Rudolfa Maistra v Kamniku, 29. 1.

- *Sladkovodni mehkužci*. Predavanje in terenske malakološke raziskave v okviru raziskovalnega tabora ŠCRM, 17. 6.

MENTORSTVO

Andraž Čarni je bil mentor doktorandom mag. Petri Košir, Aleksandru Marinsku, mag. Urbanu Šilcu in mag. Igorju Zelniku.

Igor Dakskobler je bil mentor doktorandu mag. Boštjanu Surini in magistrandu Bošku Čušinu.

Božidar Drovenik je bil mentor doktorandkama mag. Tatajani Čelik in mag. Aljosi Pirnat, magistrantki Magdi Rak-Gizelj in diplomantu Alešu Gergeliju.

Branko Vreš je bil mentor doktorandki mag. Valeriji Babij.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB
ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

BABIJ, Valerija. Ogrožena flora mrtvic in gramoznic v Pomurju ter možnosti za njeno ohranjanje. *Hacquetia (Ljublj.)*, 2003, letn. 2, št. 1, str. 7-17, ilustr.

BATIČ, Franc, PRIMOŽIČ, Katja, SURINA, Boštjan, TROŠT, Tadeja, MAYRHOFFER, Helmut. Contributions to the lichen flora of Slovenia X. : Lichens from the Slovenian Julian Alps. *Herzogia*, 2003, 16, str. 143-154, ilustr.

ČARNI, Andraž. Vegetation of cultivated grasslands in the Goričko region (NE Slovenia) = Vegetacija gojenih travnikov na Goriškem (NE Slovenija). *Acta biol. slov.*, 2003, vol. 44, št. 4, str. 13-27, ilustr.

ČARNI, Andraž. Vegetation of forest edges in the Central part of Istria (Istria, northwestern Croatia). *Natura Croatica*, 2003, vol. 12, no. 3, str. 131-140.

ČARNI, Andraž, KOSTADINOVSKI, Mitko, MATEVSKI, Vlado. Species composition and syntaxonomic consideration of two communities of the Drabo-Čardaminion hirsutae in the southern part of the Republic of Macedonia. *Acta bot. Croat.*, 2003, letn. 62, št. 1, str. 47-56, ilustr.

DAKSKOBLER, Igor. Asociacija *Rhododendro hirsuti*-Fagetum Accetto ex Dakskobler 1998 v zahodni Sloveniji = The association *Rhododendro hirsuti*-Fagetum Accetto ex Dakskobler 1998 in western Slovenia. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2003, 44, 2, str. 5-85, ilustr.

DAKSKOBLER, Igor. Floristične novosti iz Posočja in sosednjih območij v zahodni Sloveniji - III = Floristic novelties from the Soča Valley and adjoining (adjacent) areas in the western Slovenia - III. *Hladnikia (Ljublj.)*, 2003, št. 15/16, str. 43-76, ilustr.

DAKSKOBLER, Igor. Pionirsko smrekovje nad sedanjo (antropogeno) zgornjo gozdno mejo v južnih Julijskih Alpah (primer iz zgornje Baške doline). *Hacquetia (Ljublj.)*, 2003, letn. 2, št. 1, str. 19-37, ilustr.

MARINČEK, Lojze, MARINŠEK, Aleksander. Vegetacija pragozda Ravna gora. *Hacquetia (Ljublj.)*, 2003, letn. 2, št. 1, str. 53-69, ilustr.

MATEVSKI, Vlado, ČARNI, Andraž. Spomladanska nitrofilna robna vegetacija na južnem delu Balkanskega polotoka = Spring nitrophylous forest edge vegetation in the southern part of the Balkan Peninsula. *Hladnikia (Ljublj.)*, 2003, št. 15/16, str. 77-87, ilustr.

MEDAKOVIČ, Davorin, SLAPNIK, Rajko, POPOVIČ, Stanko, GRŽETA, Biserka. Mineralogy of shells from two freshwater snails *Belgrandiella fontinalis* and *B. kuesteri*. *Comp. biochem. physiol., Part A Mol. integr. physiol.*, 2003, 134, str. 121-127.

SURINA, Boštjan, VREŠ, Branko. Nova nahajališča rogate vijolice (*Viola cornuta* L.) v Julijskih Alpah = New localities of the spur pansy (*Viola cornuta* L.) in the Julian Alps. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2003, 44, 2, str. 87-102, ilustr.

ŠILC, Urban. Vegetation of the class *Salicetea purpureae*

in Dolenjska (SE Slovenia). *Fitosociol. (Pavia)*, 2003, letn. 40, št. 2, str. 3-27.

di Škocjanske jame. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 66-79, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

GOMBOC, Stanislav, SELIŠKAR, Tomaž, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko, CELAR, Franci, MILEVOJ, Lea. Šifrant organizmov in njegova uporaba v informacijskih sistemih = Species list and its application in the information systems. V: MAČEK, Jože (ur.). *Zbornik predavanj in referatov 6. slovenskega posvetovanja o varstvu rastlin, Zreče, 4-6. marec 2003*. Ljubljana: Društvo za varstvo rastlin Slovenije = Plant Protection Society of Slovenia, 2003, str. 398-401.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

ČARNI, Andraž. S svojim znanjem V: ŽUNEC, Branko. *Nevidna univerza : doktorji znanosti iz sveta ob Muri*, (Zbirka Podobe Panonije). Murska Sobota: Franc-Franc: v sodelovanju z Ustanovo dr. Šiftarjeva fundacija, 2003, str. 183-184, portret.

ČUŠIN, Boško. Delo botanične skupine na alpskih mladinskih raziskovalnih taborih (AMRT) v Dolenji Trebuši. V: ČUŠIN, Boško (ur.). *Trebuški zbornik*. Tolmin: Tolminski muzej, 2003, str. 11-14.

DAKSKOBLER, Igor, ČUŠIN, Boško. Rastlinstvo in rastje Dolenje Trebuše in njene okolice. V: ČUŠIN, Boško (ur.). *Trebuški zbornik*. Tolmin: Tolminski muzej, 2003, str. 99-132, ilustr.

DROVENIK, Božidar. Hrošči - Coleoptera. V: SKET, Boris, GOGALA, Matija, KUŠTOR, Valerija. *Živalstvo Slovenije*. I. natis. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2003, 2003, str. 370-400, ilustr.

SLAPNIK, Rajko. Flora und Fauna. V: DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Regionalpark Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, str. 66-79, ilustr.

SLAPNIK, Rajko. La flora e la fauna. V: KODRIČ, Ravel (ur.), DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Il parco*

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

BRELIH, Savo, DÖBERL, Manfred, DROVENIK, Božidar, PIRNAT, Aljoša. *Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije = Materialien zur Käferfauna (Coleoptera) Slowenien*. I. prispevek / I. Beitrag, Polyphaga: Chrysomeloidea (=Phytophaga): Chrysomelidae: Alticinae, (Scopolia, 50). Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije = Slovenian Museum of Natural History, 2003, 279 str., ilustr.

MARINČEK, Lojze, ČARNI, Andraž, KOŠIR, Petra, MARINŠEK, Aleksander, ŠILC, Urban, ZELNIK, Igor. *Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1:50.000 - list Novo mesto = Commentary to the vegetation map of forest communities of Slovenia in a scale of 1:50.000 - section Novo mesto*. Ljubljana: Biološki inštitut Jovana Hadžija, ZRC SAZU, 2003, 103 str., ilustr.

Strokovna monografija

DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž, KODRIČ, Ravel (ur.). *Il parco di Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, 101 str., ilustr.

DEBEVEC, Albin, PERIC, Borut, TURK, Peter, KLEMEN-KREK, Zofija, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko, ZORMAN, Tomaž. *Regionalpark Škocjanske jame*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2003, 101 str., barvne fotogr.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

MARINČEK, Lojze, ČARNI, Andraž, BABIJ, Valerija, ČUŠIN, Boško, HREN, Boštjan, JARNJAK, Marjan, KOŠIR, Petra, MARINŠEK, Aleksander, ŠILC, Urban, ZELNIK, Igor. *Vegetacijska karta gozdnih združb Novo mesto: merilo 1:50 000*. Ljubljana: ZRC SAZU (Biološki inštitut Jovana Hadžija), 2003, I zemljevid, barv.

SUMMARY

The institute, named after its first director, Academician Jovan Hadži, was founded in 1950. Since 1983 it has been part of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. It is staffed by 21 researchers and specialists. The main task of the institute is to investigate the

natural heritage of Slovenia and to transform knowledge into application.

The following areas are included in the research program:

1.) Botany: Taxonomic and horological research of some families of *Caryophyllaceae*, *Polygonaceae*,

Cyperaceae, *Potamogetonaceae* and flora (especially the extent of marsh flora in Slovenia).

2.) Vegetation: Phytosociological research of forest, shrub, grassland marsh, weed, aquatic, riparian and rocky vegetation, subalpine and alpine vegetation and vegetation at forest edges and clearings; ecology and vegetation maps.

3.) Paleovegetation: Palynological research of Holocene and Pleistocene sediments, and anthracotomic and carpological research of plant macrofossils from archaeological sites.

4.) Zoology: Taxonomic, ecological and faunistic research of beetles, butterflies and molluscs.

The research work consists of several basic and applied projects and tasks: Flora, vegetation and fauna in Slovenia and in neighbouring areas; The comparison of biocoenoses within virgin and managed forests as an indicator of anthropogenic influence on the environment; Vegetation map of Slovenia to a scale of 1 : 50.000; Syntaxonomical analysis of grazed short lived communities on abandoned fields in Slovenia and Macedonia and their syntaxonomical position on a broader European scale, Comparison of forest edge vegetation in Slovenia and Croatia and its significance for the protection of forest ecosystems, Expertise for establishing a network NATURA 2000 for butterflies, beetles, molluscs and vascular plants; Systematic, some site characteristics and

distribution of the group *Polygonum aviculare* in Slovenia; Inventarisation of cave and spring fauna, biospeleological map and phytosociological investigations in the area of Žumberak and Gorjanci; Structure and dynamics of and threat to the species *Cœnonympha oedippus Fabricius*, 1787 in fragmented landscape; Noble leaf tree forests in the western part of the Illyrian floral province; Weed communities in SE Slovenia, Appearance of the specific beetle species on thermophilic sites, Subalpine and alpine vegetation of the Krn mountain range in the Julian Alps, Wet meadows of *Molinietalia* in SE Slovenia, Flora, fauna and vegetation of carstic ponds (5th FP AQUADAPT); Spatial Indicators for European Nature Conservation – 5th FP SPIN, Mapping of non-forest habitats (Pivka); Botanical terminological dictionary; Development of international comparable indicators and monitoring of biodiversity in Slovenia, Map of *Pteridophyta* in the SE Alps etc.

Other institutions and associates are also involved in our projects. The results achieved are an important contribution to the knowledge of flora and fauna (natural heritage) of Slovenia and its conservation. They also explain the taxonomy, horology, dynamics and ecology of species and ecosystems. The results are directly used in practice (e.g. nature conservation activities, environment evaluation measures, reconstruction of road slopes).

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Lidiya Andolšek Jeras, akad. prof. dr. Marjan Kordaš (predsednik), akad. prof. dr. Andrej O. Župančič, doc. dr. Majda Černič Istenič, doc. dr. Duška Knežević Hočvar.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: akad. prof. dr. Marjan Kordaš.

Znanstveni sodelavki: doc. dr. Majda Černič Istenič (d. d. r.), doc. dr. Duška Knežević Hočvar.

Asistentki z doktoratom: dr. Lilijana Šprah, dr. Irena Rožman (d. d. r. od l. 6.)

Asistent z magisterijem: mag. Andrej Kveder.

Asistentka mlada raziskovalka: Urška Rajgelj.

TEMELJNE RAZISKAVE

Rodnostno vedenje prebivalcev Slovenije

Vodja projekta: M. Černič Istenič.

Sodelavca: D. Knežević Hočvar, A. Kveder.

V tem letu se je začelo izvajanje mednarodnega projekta Population Policy Acceptance Study, med trinajstimi partnerji iz različnih evropskih držav, ki ga financira Evropska komisija v 5. okvirnem programu. V prvem letu dela smo pripravili podatkovno zbirko za Slovenijo, ki bo v nadaljnjih fazah vključena v skupno podatkovno zbirko, namenjeno primerjalnim analizam. V okviru te projektne naloge je bila opravljena tudi analiza Preference do usklajevanja družinskega in poklicnega življenja v Sloveniji, ki je pokazala, da pomemben delež žensk v Sloveniji želi skrb za otroke usklajevati z zaposlitvijo s skrajšanim delovnim časom, kar pa je v realnem življenju težje izvedljivo.

V zadnjem letu programa Rodnostno vedenje prebivalcev Slovenije smo opravili tudi pogovore z informatorji potomcev Uskokov, ki živijo ob slovensko-hrvaški meji: z domačini pravoslavne veroizpovedi iz naselij Bojanci, Marindol, Milići, Paunovići ter domačini grško-katoliške veroizpovedi na območju Žumberačke krajine v Sloveniji (Jugorje, Hrast) in na Hrvaškem (Radatovići, Doljani, Dučići, Pilatov-

ci). Pogovore smo prav tako prepisali, uredili in shranili v elektronski obliki. Zbrali in uredili smo tudi večino podatkov iz sekundarnih virov: občinskih arhivov (Črnomelj in Ozalj); knjige rojstev, smrti in porok; in lokalnih glasil (Žumberčan). Obe vrsti podatkov bomo v letu 2004 dokončno obdelali za analizo procesov družbenih mejnosti, dnevnih migracij, ženitnih strategij, načina življenja nekdanj kot danes ter tako oblikovali kontekstualni okvir za razlago rodnostnega vedenja preučevane populacije.

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Rodnost in samomorilnost v Sloveniji: multidisciplinarni vidiki

Vodja projekta: L. Šprah.

Zunanja sodelavka: S. Cukut.

Sodelujoča raziskovalna organizacija: Psihiatrična klinika Ljubljana

V okviru treh projektih nalog so bile opravljene naslednje raziskave:

1. "Ugotavljanje razlike med osebnostnimi lastnostmi pri osebah po poskusu samomora, ki so prejele oz. odklonile psihoterapevtsko pomoč". Izdelan je bil monitoring vseh oseb po poskusu samomora v ljubljanski regiji, pregledanih je bilo 30 bolnikov po poskusu samomora, hospitaliziranih v obdobju od aprila do oktobra 2003 na Enoti za krizne intervencije Kliničnega oddelka za mentalno zdravje s testno baterijo, testiranih 100 študentov 2. in 6. letnika Medicinske fakultete in 35 medicinskih sester, zaposlenih na intenzivnih oddelkih Psihiatrične klinike Ljubljana.
2. "Nevropsihološki dejavniki samomorilnega vedenja pri osebah, odvisnih od alkohola". V sklopu nabora nevropsiholoških testov za aplikacijo desnohemisferične disfunkcije pri pacientih odvisnih od alkohola, s suicidalnimi težnjami, so bili izdelani normativi za vrednotenje magnetnoresonančnega slikanja možganov in kasnejšo obdelavo v povezavi z osebnostnim in nevropsihološkim testiranjem.
3. "Analiza družboslovnih aspektov samomorilnosti in povezanosti z rodnostnim vedenjem". S pomočjo družboslovnih podatkovnih baz je bila pregledana domača in tuja literatura, ki obravnava

dr. M. Kordaš

dr. M. Černič Istenič

dr. D. Knežević Hočvar

mag. A. Kveder

U. Rajgelj

dr. I. Rožman

dr. L. Šprah

povezavo med stopnjo rodnosti in stopnjo samomorilnosti, oz. literatura, ki navaja dejavnike, ki bi lahko vplivali na pogostnost obeh pojavov. Analizirana je bila temeljna literatura o rodnosti in samomorilnosti v slovenskem prostoru. V teku je tudi izdelava zemljevidov stopenj rodnosti in samomorilnosti v Sloveniji za leta 1971, 1981, 1991 in 2001, ki bo omogočala bolj natančno opredelitev točk prekrivanja/ne-prekrivanja nizkih stopenj rodnosti in visokih stopenj samomorilnosti v Sloveniji.

Hetero in avto-agresivnost v družini

Vodja projekta: M. Černič Istenič.

Zunanji sodelavci: M. Erjavec, M. Šoštarčič, K. Mrak. *Sodelujoči raziskovalni organizaciji:* Psihiatrična klinika Ljubljana, Nevrološka klinika Ljubljana.

Opravljen je bila raziskava problematike vrstniškega nasilja med mladostniki, starimi od 8 do 14 let, z namenom poiskati razlike v značilnostih vrstniškega nasilja med različnimi starostnimi skupinami, med spoloma in med skupinami pasivnih in agresivnih žrtev, ustrahovalcev ter opazovalcev vrstniškega nasilja. V sklopu raziskave pridobivanja podatkov o izpostavljenosti nasilju v družini in iskanju pomoči smo izdelali anketni vprašalnik o izpostavljenosti nasilju v družini in iskanju pomoči, s katerim želimo preveriti pri mladoletnikih (N=1500), kakšna stališča gojijo do nasilnega vedenja v družini, kakšnim oblikam nasilnih vzorcev vedenja so bili priča, kakšne oblike pomoči so oz. bi želeli prejeti ter kakšna je povezanost med izkušnjo z nasiljem v družini in oblikovanjem hetero in avto-agresivnih vzorcev vedenja pri žrtvah nasilja.

Nasilje nad ženskami ali kako doseči ničelno toleranco

Vodja projekta: M. Černič Istenič.

Zunanja sodelavka: M. Šoštarčič.

S pomočjo meta-analize strokovne in znanstvene literature o nasilju nad ženskami v družini smo analizirali obseg in rezultate slovenskih strokovnih in raziskovalnih publikacij na to temo za obdobje zadnjih petih let (od 1998 do junija 2003). Nabor obstoječe strokovne in znanstvene literature je bil opravljen v sistemu COBISS z geslom nasilje. Nastala baza podatkov je vsebovala 309 publikacij, ki smo jo analizirali glede na: splošne kazalnike o publikaciji, storilce, žrtve, vrste in okolje nasilja. Opravili smo tudi analizo podatkov o viktimizaciji nasilja v družini in o oblikah in načinih nudenja pomoči žrtvam nasilja v družini v Sloveniji s pomočjo statističnih podatkov, pridobljenih s strani policije, sodišč, centrov za socialno delo in nekaterih nevladnih organizacij.

Nevropsihološki dejavniki samomorilnosti pri osebah, odvisnih od alkohola

Vodja projekta: L. Šprah.

Zunanji sodelavec: M. Hočevar

Sodelujoči raziskovalni organizaciji: Psihiatrična klinika Ljubljana, Nevrološka klinika Ljubljana.

Izdelan je bil nevropsihološki preizkus delavnega spomina z verzijo testa, ki hkrati preverja funkcije delavnega spomina na prostorskem in verbalnem nivoju (prostorsko/verbalni n-nazaj). Postavljen je bil protokol snemanja v magnetnoresonančnem aparatu na več zdravih prostovoljcih. Hkrati so potekale priprave in izdelava aplikacije nevropsiholoških testov prepoznavanja obrazov in čustvenih izrazov ter Stroopov emocionalni in verbalni test pozornosti.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Število knjižničnih enot se je povečalo za 9 enot. Knjižnica je naročena na revije *Public Opinion Quarterly*, *Journal of Official Statistics*, *Journal of the American Statistical Association*, *Survey Methodology*, *European Journal of Population*.

Dokumentacija

Na Inštitutu za medicinske vede hranimo več podatkovnih zbirk v elektronski obliki. V letu 2003 smo zbirke dopolnjevali in dodajali nove. Še vedno se nadaljujejo dela na podatkovni zbirki o Rodnostnem vedenju Slovencev, kjer podatke dopolnjujemo z informacijami o geografski lokaciji ter pripadajočimi podatki. Prav tako je potekalo delo z zbiranjem in urejanjem podatkovnih zbirk iz arhivskih gradiv in transkripcij terenskega dela naših raziskovalcev. Pomemben doprinos predstavlja tudi meta podatkovna zbirka o Nasilju nad ženskami v družini, ki obsega pregled objavljenih del z opisanega področja in podrobno členitev elementov teh raziskav od mikrotematik, ki jih raziskave preučujejo, do metod, ki so bile uporabljene, ter pomembnih rezultatov in zaključkov. V letu 2003 smo tudi dokončali s pripravo podatkov mednarodne raziskave "Prebivalstvo, družina in blaginja: stališča do politike in ukrepov". Informacijskim zbirkam smo pridružili tudi podatkovne zbirke časopisnih izrezkov (clipping) kot zapise o medijskem diskurzu na določene teme, ki so predmet našega raziskovanja. Potekale so tudi aktivnosti na podatkih iz arhivskega gradiva.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- The International Higher Education Support Programme of the Open Society Institute (HESP) (mednarodni projekt s sodelovanjem Velike Britanije, Poljske, ZDA, Makedonije, Srbije in Črne gore) (Institutum Studiorum Humanitatis in Inštitut za medicinske vede); št. pogodbe: log-inid: 40005040; project code: E1045; trajanje: 2003–2006); nosilka projekta: dr. Irena Šumi; D. Knežević Hočevar je bila ena izmed šestih predavateljev (članica t. i. Resource Faculty).
- Mainstreaming vocational guidance for refugees and migrants (LEONARDO) (mednarodni pilot-ski projekt, ki poteka v sodelovanju s partnerji iz Velike Britanije, Nemčije, Češke, Danske, Španije, Finske, Irske in Slovenije (Institutum Studiorum Humanitatis in Inštitut za medicinske vede) in ga financira Evropska komisija; številka projekta: UK/03/B/F/PP-I62-004; trajanje: 2003–2006); nosilka: dr. Alenka Janko Spreizer; D. Knežević Hočevar je ena izmed izvajalk.
- Populacijska dinamika ob slovensko-hrvaški meji: primer širšega obkolskega prostora (bilateralni slovensko-hrvaški projekt; sprejet novembra 2003: objave rezultatov: http://www.mszs.si/slo/aktualno/rezultat_javnega_razpisa.asp?ID=290); D. Knežević Hočevar je nosilka projekta za slovensko stran; dr. Jadranka Grbić je nosilka projekta za hrvaško stran.
- GGP (Generation and Gender Programme): neformalna skupina raziskovalcev, ki pod okriljem Združenih narodov Ekonomske komisije za Evropo s sedežem v Ženevi pripravlja zasnovo novega mednarodnega projekta na podlagi izkušenj predhodnega projekta FFS (Fertility and Family Survey), pri katerem so sodelovali tudi sodelavci inštituta.
- PPA2 (Acceptance of Population-related Policies 2): projekt 5. okvirnega programa Evropske Komisije, v katerem sodelujejo poleg slovenskih raziskovalci iz 14 evropskih držav.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Majda Černič Istenič

- Preferences to reconcile family and profesional life versus reality in Slovenia, European Population Conference 2003. Varšava, Poljska, 26.–30. 8.

Majda Černič Istenič, Andrej Kveder

- Socio-ekonomski kontekst kot pojasnjevalni dejav-

nik razlik v rodnostnem vedenju. Statistični dnevi 2003, Radenci, 24.–26. 11.

Lilijana Šprah

- Predstavitev študije: Spatial and verbal working memory: an fMRI study. 6th International Conference on Cognitive Science. Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, 13.–17. 10.
- Predavateljica in diskutantka na javni multidisciplinarni, didaktični okrogli mizi: Ponavljanje kot temeljna lastnost življenja in uporabe drog – vloga nevrobioloških mehanizmov v možganskem sistemu za nagrajevanje. Cankarjev dom, Ljubljana, 20. 11.

Irena Rožman, Urška Rajgelj

- Explaining demographic trends in teenage fertility in Slovenia, 1900–2002. European Population Conference 2003, Varšava, Poljska, 26.–30. 8.

Irena Rožman

- Kvalitativno raziskovanje rodnostnega vedenja. Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Ljubljana, 8. 5.

Andrej Kveder

- *Item Nonresponse Modeling*. Predstavitev na 14th International Workshop on Household Survey Nonresponse. Leuven, Belgija, 22.–24. 9.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI; ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Andrej Kveder, Urška Rajgelj

- 2nd Meeting of the Informal Working Group of the Generations and Gender Programme. Praga, Češka, 24.–26. 2.; udeležba na posvetu.

PEDAGOŠKO DELO

Majda Černič Istenič

- *Ruralna sociologija*. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za agronomijo, Katedra za agrarno ekonomiko, ruralno sociologijo, razvoj podeželja.

Duska Knežević Hočevar

- *Differing identity notions at play: the case of the Upper Kolpa valley*. Vabljen predavanje na Oddelku za sodobno zgodovino, Univerza v Gradcu, Avstrija, 28. 5.

Lilijana Šprah

- Vabljen predavanje na podiplomskem študiju iz psihopatologije, Medicinska fakulteta v Ljubljani, Psihijatrija: Nevrobiologija odvisnosti.
- Predavateljica na Visoki šoli za zdravstvo Izola (Univerza na primorskem): Medicinska in socialna psihologija, Komunikacija v zdravstveni negi.

Andrej Kveder

- *Logistična regresija*. Predavanja in vaje v okviru predmeta *Izbrana poglavja iz statistike*, dodiplomski študij Sociologija-družboslovna informatika na Fakulteti za družbene vede.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Rural-urban difference in attitudes towards foreigners related policy in Slovenia = Razlike v stališčih do politike do tujcev med mestnim in podeželskim prebivalstvom v Sloveniji. *Zb. Bioteh. fak. Univ. Ljublj., Kmet. (1990)*, 2003, letn. 81, št. 1, str. 125-140.

KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. Idejno ozadje esencijalističnih predstav o rodnosti v treh primerih presoje nacionalne populacije. *Družbosl. razpr.*, avg. 2003, letn. 19, št. 43, str. 29-46, tabele.

KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. Local and national narratives of a border regime between Slovenia and Croatia. *European studies*, 2003, vol. 19, str. [1]-26.

KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. Medijska govorica o nacionalni reprodukciji v postsocialistični Sloveniji. *Teor. praksa*, marec/april 2003, let. 40, št. 2, str. 335-356.

Strokovni članek

RAJGELJ, Urška. Analiza reproduktivnega vedenja mladostniških nosečnic v Sloveniji v letih 1965-1995. *Zdrav Vestn.*, 2003, letn. 72, str. 167-168.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Potential of farm women in Slovenia for rural development. V: ILAK-PERŠURIČ, Anita (ur.). *Perspektive žena u obiteljskoj poljoprivredi i ruralnom razvoju: knjiga odabranih radova sa međunarodnog znanstvenog skupa = book of selected international conference papers*. Poreč: Institut za poljoprivredu i turizam, 2003, str. 52-67, tabele, graf. prikazi.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

ČERNIČ ISTENIČ, Majda, KVEDER, Andrej, PERPAR, Anton. Socio-ekonomski kontekst kot pojasnjevalni dejavnik razlik v rodnotnem vedenju. V: TKAIČIK, Boris (ur.). *Statistika kot orodje in vir za kreiranje znanja uporabnikov : zbornik : proceedings volume*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije: Statistično društvo Slovenije = Statistical Office of the Republic of Slovenia: Statistical Society of Slovenia, 2003, str. 164-173, graf. prikazi, tabele.

KORDAŠ, Marjan, JELENC, Marjetka, PODNAR, Tomaž, RUNOVČ, Franc. Advanced cardiovascular physiology studied by applying the equivalent electronic circuit. *Adv. comput. bioeng. ser.*, 2003, letn. 7, str. 111-118.

KORDAŠ, Marjan, JELENC, Marjetka, RUNOVČ, Franc. Equivalent electronic circuit model of cardiovascular system. *Adv. comput. bioeng. ser.*, 2003, letn. 7, str. 219-228.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. 'We were as one': local and national narratives of a border regime between Slovenia and Croatia. V: ANDERSON, James (ur.), O'DOWD, Liam (ur.), WILSON, Thomas M. (ur.). *Culture and cooperation in Europe's borderlands*, (European studies, vol. 19). Amsterdam; New York: Rodopi, 2003, ilustr., str. 171-194.

ROŽMAN, Irena. Kostanjeviška Šelma. V: FIKFAK, Jurij (ur.), GAČNIK, Aleš (ur.), KRIŽNAR, Naško (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *O pustu, maskah in maskiranju : razprave in gradiva*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 305-314, ilustr.

SUMMARY

In the past year the members of the Institute of medical sciences completed their work on the program Fertility behavior of the inhabitants of Slovenia. The concluding contribution was a data set of interviews investigating the background of the fertility behavior along the Slovenian-Croatian border. Meanwhile, work has been started on an international project Population Policy Acceptance Study, which is part of the 5th Framework program of the EC. The preparatory work consisted of the preparations for the collection of an internationally comparative dataset and the analysis of reconciliation of family and professional life.

Extensive data were collected on the persons after their attempt of suicide as well as on a comparative control group within the project on Fertility and Suicide in Slovenia. Standards for the evaluation of the magneto-resonance recordings of the brain were set and the basic literature on fertility and suicide in Slovenia in the years 1971, 1981, 1991 and 2001 was

analyzed. The latter will enable the researchers to ascertain the geographical regions of convergence/divergence of low fertility rates and high suicide rates in Slovenia.

A survey on the violence among the peers was conducted on the sample of the youth aged 8 to 14. An additional questionnaire on the domestic violence was also constructed. Within the framework of violence a meta-analysis of professional and scientific literature was conducted. The emphasis was placed on the domestic violence on women in the years 1998–2003. Additionally statistical data on victimization of the domestic violence and victims supporting aid were analyzed.

The neuropsychological assessment of working memory was established and adapted for magnetic resonance screening protocol; the application of neuropsychological tests was also performed with Emotional Face Recognition Test, Emotional Stroop Test and Verbal Attention Test.

ZNANSTVENI SVET

Doc. dr. Tomaž Erzar, akad. prof. dr. Kajetan Gantar (predsednik), Martin Grum, doc. dr. Mateja Matjašič Friš, akad. prof. dr. Vasilij Melik, doc. dr. Andrej Vovko, akad. dr. Mitja Zupančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: doc. dr. Andrej Vovko, znanstveni svetnik.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Mateja Matjašič Friš.

Višji strokovni sodelavec: Martin Grum.

TEMELJNE RAZISKAVE

Biografske in bibliografske raziskave zdokumentacijo (dolgoročni program)

Vodja raziskovalnega programa: A. Vovko.

Metodološki vidiki biobibliografskih raziskav

Vodja projekta: A. Vovko.

Dejo na inštitutu je v letu 2003 potekalo podobno kot v prejšnjih letih in je bilo usmerjeno predvsem v tri temeljne naloge: dopolnjevanje biografsko-bibliografske podatkovne zbirke, proučevanje in objavljanje bio-bibliografskih raziskav in pripravljanje gradiva za novi *Slovenski biografski leksikon*. Tudi v tem letu je z inštitutom na podlagi dogovora z vodstvom ZRC SAZU in Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU začasno sodelovala znanstvena sodelavka dr. Petra Svoljšak. Biografsko-bibliografska podatkovna zbirka je dostopna tako klasično v osebnih mapah arhiva SBL kot postopoma tudi v obliki računalniških zapisov. V letu 2003 je bilo v zbirko na novo vključenih 1.022 slovenskih ali s slovenstvom povezanih osebnosti, tako da je bilo konec leta v klasični zbirki skupaj 13.715 map, v katerih so zbrani podatki o vidnih osebnostih in družinah, pomembnih za slovensko preteklost in sedanost. Na prošnjo institucionalnih in individualnih uporabnikov je bilo pripravljenih več tudi zelo obsežnih pisnih informacij, podano je bilo tudi preko 400 ustnih in telefonskih bio-bibliografskih informacij, tako usta-

novam, kot tudi posameznim raziskovalcem, zlasti študentom. Vzporedno smo nadaljevali vpisovanje v računalniško *Slovensko bio-bibliografsko podatkovno zbirko*, v kateri so ob koncu leta 2003 bili osnovni podatki o 20.252 slovenskih oz. na slovenskem ozemlju delujočih ter s slovenstvom povezanih osebnostih in družinah. Arhiv SBL-a je bil dopolnjen z novim gradivom, poleg tekočega gradiva (izrezki iz časopisja) tudi z arhivskim in drugim težje dostopnim gradivom, ki so nam ga podarili nekateri posamezniki. Posebno pozornost smo posvetili poglabljanju in bogatenju že obstoječih zapisov. Pregledana in poenotena so bila krajevna imena (kraji rojstva) v zbirko vključenih osebnosti. Šlo je za obsežno delo, saj je v Sloveniji trenutno 5.984 uradno potrjenih naselij, v preteklosti pa je bila ta podoba bistveno drugačna: kraji živijo tudi svoje življenje (nastajajo, izginevajo, se združujejo, njihova imena pa se tudi pogosto spremenijo. Veliko v zbirko vključenih osebnosti se je rodilo zunaj meja današnje Slovenije. Raziskovanje tega dela krajevnih imen je bil tudi svojevrsten izziv (dvojezičnost krajevnih imen pri zamejskih Slovencih, slovensko in tuje poimenovanje večjih evropskih mest). Obstoječe zapise smo dopolnjevali tudi z drugimi podatki, npr. z datumi in kraji smrti za tiste osebnosti, ki so umrle v letu 2003 (okrog 100), ter z novimi ali popravljenimi podatki, ki so jih prinesla raziskovanja. Tudi v letu 2003 smo lahko ugotavljali, da je uporabnost zbirke za raziskovalno delo vedno večja. To so spoznali tudi uporabniki, ki jih je po predstavitvi zbirke na spletnih straneh ZRC SAZU vedno več. Največjo skupino uporabnikov zbirke predstavljajo raziskovalci in študentje (diplomske, seminarske naloge, magistrski, doktorski, različne raziskave). Pomembna skupina uporabnikov so tudi pisci bio-bibliografskih člankov za najrazličnejše leksikone in druge enciklopedične izdaje ter časopise (jubilejni članki, nekrologi). Nadaljevalo se je raziskovanje, pripravljanje za objavo in objavljanje drugih biografsko-bibliografskih tem. Tako v okviru delnih raziskav kot tudi priprav na novi *Slovenski biografski leksikon* so sodelavci inštituta zbirali in dopolnjevali podatke o slovenskih osebnostih doma in v tujini, v veliki meri tudi o tistih doslej pretežno zamolčanih ali neustrezno ovrednotenih. Pri tem je bilo posebej poudarjeno zbiranje, preverjanje ter objavljanje biografskih

dr. A. Vovko

M. Grum

dr. M. Matjašič
Friš

in bibliografskih podatkov o osebnostih iz severovzhodne Slovenije, ki ga je opravila M. Matjašič Friš predvsem ob pripravi korespondence svetovljana, publicista, mecena in vzgojitelja dr. Pavla Turnerja. Poleg tega je proučevala življenje in delo mariborskega stenografa in profesorja Antona Rudolfa Legata (1887–1978) ter dr. Lavoslava Gregorčeca, ki je tudi tema njene magistrske naloge v okviru magistrskega študija na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. P. Svoltšak je v okviru svojih širših studij in objav primorske zgodovine v času I. svetovne vojne nadaljevala proučevanje takratnih osebnosti. A. Vovko je nadaljeval z biografsko-bibliografskim raziskovanjem misijonarja v Ameriki in sadjarja Franca Pirca, pisatelja Karla Mauserja, škofa Karla Janeza Herbersteina, slovenskih beguncev iz Primorske v Prekmurju, članov Družbe sv. Mohorja, Družbe sv. Cirila in Metoda in Slovenske matice na matičnem slovenskem ozemlju, v zamejstvu in izseljenstvu, ter o značilnih vidikih pisanja nekaterih manj znanih slovenskih revij, predvsem *Slovenskega Branika* ter *Straže v viharju*. Pred oddajo v tisk je publikacija *Odborniki in članstvo podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda 1885–1918*, ki bo izšla v inštitutski seriji *Življenja in dela*, Biografske in bibliografske študije, predvidoma sredi leta 2004, in ki obsega preko 500 strani tipkopiša. Skupaj z dr. Marjanom Drnovškom z Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU je pripravil znanstveni del simpozija o Francu Pircu, katerega soorganizator je bil ZRC SAZU. Delavci Inštituta so nadaljevali priprave za tisk predloga geslovnika za novi *Slovenski biografski leksikon*, *Leksikon slovenskih psevdonimov* in *Leksikon starejših slovenskih prevajalcev*. Oba leksikona pripravlja M. Grum, ki je poleg tega v letu 2003 pripravil tudi bibliografijo dr. Jožeta Pogačnika in novejših publikacij Slovenske matice. Zlasti v drugi polovici leta so imeli delavci Inštituta veliko dela najprej s pripravo raziskovalnega programa za obdobje 2004–2008, nato pa raziskovalnega projekta *Življenje in delo pomembnih osebnosti severovzhodne Slovenije*. M. Grum je v sodelovanju zlasti z dr. Matijo Ogrinom iz Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU nadaljeval delo v okviru Področnega specializiranega informacijskega centra za humanistiko, predvsem pri načrtovanju razvoja informacijske infrastrukture. Osrednji specializirani informacijski centri so v prvi polovici leta 2003 opravili skoraj celotno redakcijo prevedenih predmetnih oznak SEARS-a. Redakcija, ki jo je opravila redakcijska skupina šestih centrov, je bila za področje humanistike zelo obsežna in zahtevna. Zaradi nedorečene terminologije so bila potrebna številna posvetovanja s strokovnjaki z raz-

ličnih področij tako znotraj ZRC SAZU kot tudi zunaj hiše. M. Grum je uspešno pripravil vso potrebno dokumentacijo za javni razpis za sofinanciranje centrov za naslednje triletno obdobje, tako da bo osrednji specializirani center za humanistiko tudi v bodoče deloval pri ZRC SAZU. Za komisijo SAZU za spremljanje raziskovalne uspešnosti je pripravil vrsto gradiv: popis vseh tujih specializiranih bibliografskih zbirk, v katerih so indeksirane tudi slovenske znanstvene in strokovne revije, podrobnejši opis desetih vodilnih specializiranih podatkovnih zbirk, popis vseh slovenskih knjižnic, ki kreirajo bibliografske vpise s področja humanistike z natančno statistiko njihovih vnosov (v sodelovanju s Knjižnico SAZU); popis vseh slovenskih založb, ki so leta 2003 izdale vsaj eno znanstveno monografijo. Pripravil je tudi več predlogov glede vsebine in organizacije dela centrov pri spremljanju raziskovalne uspešnosti v Sloveniji. V zvezi z delom centra je imel z M. Ogrinom tudi več drugih sestankov in delovni posvetov z vodstvom knjižnice SAZU, Teološke knjižnice Maribor ter z delovno skupino za spremljanje raziskovalne uspešnosti pri ZRC SAZU.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Grum je predsednik Sindikata inštitutov ZRC SAZU in SAZU in član uredniškega odbora *Gorenjskega biografskega leksikona*.
- M. Matjašič Friš je članica uredniškega odbora in tehnična urednica humanistične znanstvene revije *Studia historica Slovenica*.
- A. Vovko je član uredniških odborov znanstvenih revij *Šolska kronika*, *Dve domovini*/*Two Homelands* in *Studia historica Slovenica*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Andrej Vovko

- *Studia Historica Slovenica*. Predstavitev revije na tiskovni konferenci, ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 6.
- *Kdo vse je doslej pisal o Pircu*. Referat na znanstvenem Pirčevem simpoziju, Podbrezje, 21. 6.
- *Herberstein in šolski sistem*. Referat na mednarodnem znanstvenem Herbersteinovem simpoziju v Rimu, Italija, 12. 9.
- *Mohorjani in člani Slovenske matice župnije Šmarje*. Referat na znanstvenem simpoziju 500 let šolstva Šmarje - Sap 1504–2004, Šmarski simpozij, 17. 10.

- *Življenje in delo Karla Mauserja. Prvi Pirčev večer.* Vodenje okrogle mize, Podbrezje, 21. 11.

PEDAGOŠKO DELO

Mateja Matjašič Friš

- *Ergonomija z varstvom pri delu.* Predavanja in vaje na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru.

Andrej Vovko

- *Novejša kulturna zgodovina.* Predavanja in seminarske vaje na Oddelku za sociologijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.
- Sodelovanje pri individualnih podiplomskih programih Marjetke Balkovec Debevec, dr. M. Matjašič Friš in Filipa Čučka na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani ter Boštjana Gučka na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Andrej Vovko je kot somentor sodeloval pri pripravi doktorske disertacije mag. M. Jasne Kogoj na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani in pri pripravi magistrskih nalog Marjetke Balkovec Debevec in M. Matjašič Friš na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Bil je mentor pri uspešno opravljenih diplomskih nalogah Ljiljane Đerković in Blanke Teran ter pri diplomskih seminarskih nalogah Katje Lokošek, Janje Ulaga, Igorja Plohla, Biserke Rotar, Alenke Vunjak, Mojce Küplen in Mirjane Kolesarič, kot tudi somentor pri diplomskih nalogah Mira Hribernika, Brigitte Lovenjak, Sebastjana Paumana, Antona Andrejčiča, Irene Žorž, Marije Zupan Shaar, Metke Gelt in Andreje Čelan ter pri diplomski seminarski nalogi Vesne Vranješ.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja. Mariborski stenograf in profesor Anton Rudolf Legat, ustanovitelj in ravnatelj Legatove šole. *Stud. Hist. Slov.*, 2003, letn. 3, št. 2-3, str. 373-388.

VOVKO, Andrej. Člani Družbe sv. Mohorja in Slovenske Matice ter odborniki podružnic Družbe sv. Čirila in Metoda v Gradcu in na Dunaju do leta 1900. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2003, 32, 2, str. 151-177.

Pregledni znanstveni članek

VOVKO, Andrej. Pomembnejši slovenski biografski prispevki o misijonarju in izseljenskem duhovniku Francu Pircu. *Dve domov.*, 2003, št. 18, str. 8-24.

Strokovni članek

VOVKO, Andrej. Lambert Ehrlich: 18. septembra 1878 - 26. maja 1942. *Ave Maria*, sept. 2003, letn. 95, št. 9, str. 207-209, fotogr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

VOVKO, Andrej. Člani Družbe sv. Mohorja v Gorici do leta 1900. V: BRATOŽ, Rajko (ur.). *Brecljev zbornik*,

(Goriški letnik, 28, 2001). Nova Gorica: Goriški muzej, 2003, str. 331-346.

VOVKO, Andrej. Delovanje društva Südmark na Slovenskem Štajerskem do leta 1914 v luči pisanja Slovenskega Branika. V: LUTHAR, Oto (ur.), PEROVŠEK, Jurij (ur.). *Zbornik Janka Pleterškega*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 229-251.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

VOVKO, Andrej. Dr. Franc Močnik-vitez matematičnega peresa. Str. 188-189. Družba sv. Čirila in Metoda. Str. 37-39. Italijanski šolski društvi Pro Patria in Lega Nazionale. Str. 59-60. Nemška šolska organizacija Deutscher Schulverein. Str. 340-341. Šolske posebnosti Prekmurja. Str. 180-181. V: CVIRN, Janez (ur.), GRANDA, Stane (ur.), GRDINA, Igor (ur.), KOMELJ, Milček (ur.), STUDEN, Andrej (ur.), CIPERLE, Jože, CVELFAR, Bojan. *Slovenska kronika XIX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2001-2003, knj. 3: 1884-1899, ilustr.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

GRUM, Martin ... [et al.], KOCJAN-BARLE, Marta (ur.), BAJT, Drago (ur.). *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd., 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-. Zv. <1- >, ilustr.

SUMMARY

The Institute for Bio-bibliographical Studies which started its activities in January 2000, as a completely autonomous entity and as a successor of the Section for biography, bibliography and documentation of the Institute of Slovenian Literature and Literary Science, dedicated the most of its documentary, research and publishing work in the year 2003 to three principal fields: biographical and bibliographical data base, researching and publishing of various methodological and other biographical and bibliographical research studies, and the long term preparation work for the new edition of the Slovenian Biographical Lexicon.

The work on the biographical and bibliographical database continued and was intensified both in classic and electronics forms. New emphasis was given to the latter. So far there are 20.252 entries of biographical and bibliographical data of important personalities and families. The biographical and bibliographical studies included the research of the curriculum vitae of famous Slovenian personalities, among them Franc Pirč, Karel Mauser, Janez Karel Herberstein, Pavel Turner, Lavoslav Gregorec, Ph.D., Anton Rudolf Legat and others, the research of Slo-

venian emigration personalities especially in Argentina, Slovenian pseudonyms, Slovenian personalities from Slovensko primorje (Littoral) in years 1914–1918, Slovenian emigrants from Italy after World War I, the members of The Society of St. Hermagoras, The Society of Saint Cyril and Methodius and Slovenska Matica (Slovenian Literary Society), especially in Gradec (Graz), Dunaj (Wien), Gorica (Gorizia), Kamnik and in other geographical places in Slovenia and abroad. Strong emphasis was given to the biographical and bibliographical methodological research, especially to the preparation and further development of the information infrastructure for humanistic studies connected with the COBISS system. The Institute continued the preparations for the registers of the members of the branch organizations of the Society of Saint Cyril and Methodius of personalities to be included in the new Slovenian Biographical Lexicon, and for the Lexicon of Slovenian pseudonyms which will be gradually published in Institute's own series of scientific publications *Življenje in dela*, *Biografsko bibliografske študije* (The Lives and the Deeds, Biographical and Bibliographical Studies).

ZNANSTVENI SVET

Dr. Milan Orožen Adamič (predsednik), akademik prof. dr. Igor Vrišer, dr. Matej Gabrovec, dr. Andrej Kranjc, dr. Drago Perko, dr. Ivan Šprajc, dr. Maja Topole.

Po sklepu Upravnega odbora ZRC SAZU z dne 24. 09. 2003 in po pridobljenem soglasju SAZU z dne 1. 12. 2003 se je Prostorskoinformacijska enota preoblikovala v **Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU**.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja: doc. dr. Ivan Šprajc, višji znanstveni sodelavec.

Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.

Tajnica: Melita Pisek.

Sekcija za prostorske študije

Vodja: izr. prof. dr. Zoran Stančič, znanstveni svetnik (od 18. 12.).

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Krištof Oštir, dr. Tomaž Podobnikar.

Asistenta: Tatjana Veljanovski, Klemen Zakšek.

Sekcija za antropologijo

Vodja: doc. dr. Borut Telban, višji znanstveni sodelavec.

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Ivan Šprajc.

Znanstvena sodelavka: dr. Tatjana Bajuk Senčar (od 18. 6.).

Asistentka: Nataša Gregorič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Antropološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: I. Šprajc.

Sodelavci: B. Telban, K. Oštir, Z. Stančič, T. Bajuk Senčar, T. Podobnikar, T. Veljanovski.

Raziskovalni program obsega antropološke študije

v najširšem smislu besede. Gre torej za proučevanje človeka kot družbenega in kulturnega bitja v različnih obdobjih in geografskih predelih. S pomočjo procesualne in primerjalne analize preučujemo različne družbe in kulture ne le kot izolirane, statične in tradicionalne enote, temveč kot del širšega, stalno spreminjajočega se družbenega, političnega in kulturnega prostora. Raziskovalna skupina razvija in aplicira nove metodologije, upošteva aktualne družboslovne teorije in se v svojih interpretacijah opira na rezultate lastnega terenskega dela. Poudarek je na natančnih študijah geografsko omejenih področij v različnih predelih sveta, te pa služijo kot osnova za primerjalne analize, teoretična posploševanja in za vključevanje tovrstnih raziskav tako v slovenski prostor kot v globalni kontekst.

Program, vezan na specializacijo posameznih raziskovalcev, je trenutno osredotočen na socialno-oz. kulturnoantropološke raziskave na Papui Novi Gvineji, arheologijo in arheoastronomijo Mezoamerike in posebne teme socialne antropologije na področju Slovenije. V obdelavah posameznih tem vključujemo uporabo geografskih informacijskih sistemov in tehnik daljinskega zaznavanja, zlasti optičnih in radarskih satelitskih posnetkov. V letu 2002 je imela ta metodologija pomembno vlogo predvsem v arheoloških raziskavah v jugovzhodni Mehiki.

Avtomatska registracija satelitskih posnetkov

Vodja: K. Oštir.

Sodelavka: T. Veljanovski.

Registracija satelitskih posnetkov je eden osnovnih postopkov pri daljinskem zaznavanju. Zaradi povečanja števila posnetkov, ki jih dnevno zajamejo najrazličnejši senzorji, postaja vse bolj pomembna avtomatska poravnava podob. V zadnjih letih so se pojavile številne tehnike za registracijo različnih podob v raznoterih aplikacijah. Glavni namen projekta je primerjalna študija najnovejših tehnik registracije in razvoj novih metod za samodejno poravnavo podob. Rezultati študije bodo uporabnikom satelitskih posnetkov omogočili izbiro registracijskih algoritmov, ki so za posamezno aplikacijo najustrenejši.

dr. I. Šprajc

P. Pehani

M. Pisek

SEKCIJA ZA PROSTORSKE ŠTUDIJE

dr. Z. Stančič

dr. K. Oštir

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Uporaba tehnologije GIS pri načrtovanju omrežja mobilnih komunikacij (Ministrstvo za šolstvo znanost in šport in Mobitel d.d.)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavec: T. Podobnikar.

dr. T. Podobnikar

T. Veljanovski

K. Zakšek

SEKCIJA ZA ANTROPOLOGIJO

dr. B. Telban

dr. T. Bajuk Senčar

N. Gregorič

V okviru projekta se ukvarjamo s proučevanjem možnosti uporabe geografskih informacijskih sistemov pri načrtovanju sodobnih omrežij mobilne telefonije. Glavni namen projekta je poiskati optimalne tehnike priprave prostorskih podatkov z zadostno ločljivostjo in natančnostjo. Poleg tega želimo preučiti širjenje radijskih valov predvsem v urbanem prostoru. Razviti nameravamo model širjenja valovanja z upoštevanjem večkratnih odbojev in ga vključiti v postopek načrtovanja omrežja v podjetju Mobitel.

Geografski informacijski sistemi v antropoloških raziskavah

Vodja projekta: I. Šprajc.

Sodelavca: T. Podobnikar, K. Oštir.

Projekt je osredotočen na aplikacijo geografskih informacijskih sistemov in daljinskega zaznavanja v analizi in interpretaciji obsežnega korpusa terenskega gradiva, zbranega v več sezonah arheološkega rekognosciranja na območju kulture Majev, v osrednjem delu polotoka Yucatan v Mehiki. Vprašanja, ki jih nameravamo pojasniti, zadevajo gospodarsko izrabo prostora, komunikacije, družbenopolitično organizacijo in pogojenost lokacije najdišč z naravnimi in temi povezanimi ekonomskimi faktorji. Obenem naj bi raziskava imela širše implikacije za razvoj specifičnih metod in tehnik, uporabnih v antropoloških raziskavah, in za prepoznavanje in formulacijo problemov, ki jih je mogoče z njihovo aplikacijo najustrezneje razrešiti.

AQUADAPT: Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing utilisation conditions at catchment level: A co-evolutionary approach

Delovna skupina 5: Historical and archaeological evidence for co-evolutionary dynamics in Slovenia

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: T. Veljanovski, T. Podobnikar, Ž. Ramsak (zunanji sodelavec).

Namen projekta AQUADAPT je raziskava in razvoj znanj za strateško načrtovanje in upravljanje z vodnimi viri v polsuhih območjih, in sicer z vidika razpoložljivosti zaloga pitne vode in karakteristične porabe vode v različnih družbenih strukturah in okoljih. Pristop raziskav sledi ko-evolucijski ideji o

zvezah in razmerjih med razpoložljivimi naravnimi viri ter sodobnimi uporabniki vodnih zalog. V projektu sodeluje 13 akademskih in poslovnih partnerjev iz 7 držav. Vloga ZRC SAZU v projektu je večstranska raziskava dinamike naseljevanja človeka v pokrajini skozi čas v odvisnosti od (ne)dostopnosti vodnih virov. Omenjene raziskave se opravljajo pod okriljem delovnega paketa 5 (WP5). Prispevek Inštituta za antropološke in prostorske študije je integracija obstoječih prostorskih podatkov za delovno območje projekta (jugozahodna Slovenija) v geografski informacijski sistem ter podpora v prostorskih analizah in kartografski vizualizaciji proučevane naveze človek-okolje-voda.

Delovna skupina 2: Socio-cultural determinants of water utilisation

Vodja projekta: T. Veljanovski.

Sodelavci: N. Ravbar (IZRK).

Cilj delovnega paketa 2 (WP2) je določiti skupne determinante in identificirati razlike uporabe vode na različnih vodooskrbnih območjih in oskrbnih nivojih ter z ozirom na različne profile uporabnikov (stanovanjska raba, industrijska, kmetijska, turizem). V ta namen se s sociološko-ekonomskimi metodami analizirajo navade uporabnikov, njihov odnos do vode ter njihovo odzivanje na spremembe (kakovost vode, stabilnost oskrbe, ekonomske spremembe, ekološka zavest ...). Ugotovitve bodo temelj za učinkovitejše upravljanje z vodo na občutljivih območjih, v skladu z evropskimi direktivami za to področje. Sodelujejo štiri države: Španija, Francija, Velika Britanija in Slovenija. Analizo za delovno območje jugozahodne Slovenije opravlja Institut za antropološke in prostorske študije in Institut za raziskovanje krasa.

Turizem in globalizacija (Kompas, d.d.)

Vodja projekta: T. Bajuk Senčar.

Sodelavca: B. Telban, T. Podobnikar.

Projekt ocenjuje učinke globalizacije na kulture v svetu, ki ga oblikujejo vedno bolj pogoste in intenzivne povezave med kulturami. Ali ima zadovoljtev potrebe po drugačnosti, ki je konzumirana kot dobičkonosni turizem, kvarne učinke za te kulture in ljudi? Ali pa je bolj res, da različne kulture in družbe niso zgolj pasivne žrtve turizma, temveč nastopajo kot aktivne soudeležence globalnih procesov in tako lahko ustvarjalno izkoriščajo turizem za svoje ekonomske in kulturne cilje? Pričujoča studija bo odgovorila na ta vprašanja z raziskavo prakse turizma na terenu, vključno z slovenskim turizmom v času, ko se Slovenija vedno bolj integrira v globalne tokove.

Izdelava digitalnega modela reliefa Slovenije (Geodetska uprava RS)

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavci: K. Zakšek, K. Oštir.

Izdelava visokokakovostnega digitalnega modela reliefa Slovenije in okolice je pomembna za širok spekter analiz na vseh raziskovalnih, pedagoških in uporabniških področjih, ki so kakorkoli vezana na prostor, v katerem živimo. Izdelujemo ga brez dodatnega zajema podatkov. Uporabljamo le obstoječe podatke kartografskega izvora, geodetskih meritev, fotogrametričnega zajema ter daljinskega zaznavanja. Pri tem uporabljamo lastni metodi hkratne interpolacije virov in utežnega seštevanja virov z geomorfološkimi popravki, s katerima lahko dobimo geomorfološko in statistično kar se da dober model reliefa. Projekt je financirala Geodetska uprava Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije.

Adriatic Island Project

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavci: Z. Stančič, T. Veljanovski, K. Oštir.

V okviru projekta, katerega osnovni namen je raziskovanje stikov, trgovine in kolonizacije na področju Jadrana od l. 6000 pr. n. št. do 600 n. št., se ukvarjamo z analizami naravnega okolja in kulturne krajine na območju Srednjedalmatinskih otokov Hvar, Brač, Šolta, Vis ter drugih manjših. Pri tem uporabljamo arheološke podatke in podatke naravnega okolja, pridobljene iz različnih virov. Pri projektu sodelujemo s Field Archaeology Unit, University of Birmingham, University of Toronto in Arheološkim muzejem v Splitu.

odbora pri *Anthropological Notebooks* in član mednarodnega uredniškega odbora pri *Journal of the Finnish Anthropological Society*. V letu 2003 je bil predstojnik Oddelka za antropologijo na Fakulteti za humanistične študije Koper, član ekspertne skupine pri pripravi podiplomskega raziskovalno-studijskega programa *Interkulturni študiji* (Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU), član komisije za dodelitev Fulbrightovih štipendij, recenzent in ocenjevalec projekta za Jubiläumsfonds, Oesterreichische Nationalbank, Dunaj, ter recenzent za Social Sciences and Humanities Research Council's Aid to Occasional Research Conferences and International Congress Program, Kanada.

- K. Oštir je recenzent revije *IEEE Transactions on Remote Sensing and Geoscience*.

Knjižnica in dokumentacija

V knjižnici je zbranih preko 1200 bibliografskih enot (čankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na Geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo. Prejemamo znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing*, *International Journal of Geographical Information Science*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*. Zbrana in urejena je baza podatkov o arheoloških najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter bibliografska baza podatkov za Mezoameriko.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- Z. Stančič je državni sekretar na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije, član upravnega odbora Computer Applications in Archaeology in generalni sekretar Union International des Sciences Prehistoriques et Protohistoriques, Commission IV.
- I. Sprajc je recenzent revij *Latin American Antiquity* in *Archaeoastronomy: The Journal of Astronomy in Culture*, in podpredsednik Izvršnega komiteja Société Européenne pour l'Astronomie dans la Culture.
- B. Telban je nacionalni koordinator za področje antropologije in član sveta za humanistiko pri MŠZŠ, član upravnega odbora European Society for Oceanists, podpredsednik Društva antropologov Slovenije, predsednik Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, član uredniškega

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mehika: sodelovanje v okviru projekta "Arheološko rekognosciranje na jugovzhodu države Campeche, Mehika".
- AGILE (Association Geographic Information Laboratories) kot kolektivni člani.
- LTER-Slovenija (Long-Term Ecological Research Network) – koordinator T. Podobnikar.
- REIT (Reseau Européen d'Intelligence Territoriale) – koordinator T. Podobnikar.
- Université de Franche-Comté, Besançon, Francija: sodelovanje v okviru mreže odličnosti REIT in v bilateralnem programu PROTEUS.
- Institute of Archaeology and Antiquity (University of Birmingham, Velika Britanija), University of Toronto, Kanada, Arheološki muzej v Splitu,

Hrvaška; sodelujemo že šestnajsto leto na skupnem projektu *Adriatic Islands Project*, katerega osnovni namen je raziskovanje stikov, trgovine in kolonizacije na področju Jadrana od 6000 pr. n. št. do 600 n. št.

- Institute of Archaeology and Antiquity (University of Birmingham, Velika Britanija); sodelujemo pri pripravi projekta *The Cetina Valley Project*, ki ga sofinancirata The British Academy in Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Laure Nuninger (Univerza Franche-Comté, U.F.R. Sciences du Langage de l'Homme et de la Societe) je kot asistentka z doktoratom na Prostorskoinformacijski enoti opravljala postdoktorski študij. Pred prihodom k nam je v mesecu decembru 2002 zagovarjala svoj doktorat z naslovom "Peuplement et Territoires protohistoriques, du VIIe s. au Ier s. av. J.-C., en Languedoc oriental (Gard-Herault)", januar-december.
- Dr. Vince Gaffney in sodelavci (Univerza Birmingham, Velika Britanija) so obiskali naš Institut in predstavili projekt "*The Cetina River Valley Project: Environment and the Geography of Power*", 31. 3.–2. 4.
- Dr. François Favory in dr. Jean Jacques Girardot (Univerza Franche-Comté, Francija) sta s predavanjima *Spatial archaeology and GIS in the french research in Territorial Intelligence: methodology and processing of data to understand the territorial structures and dynamics on the long-term* predstavila projekt *Archaeomedes*, 17. 4.
- Sekcija za antropologijo so obiskali dr. Chris Ballard z Australian National University (24.–29. 4.), prof. John Liep z University of Copenhagen (2.–11. 5.) in prof.dr. Robert Tonkinson z University of Western Australia (16.–21. 5.).
- Dr. Michael Young z Australian National University je bil vključen v Prostorskoinformacijsko enoto kot gostujoči raziskovalec, 23. 5.–15. 6.
- Julien Bernard, študent geodezije iz Francije, je na Prostorskoinformacijski enoti opravljal študijsko prakso, 15. 7.–15. 9.
- Geograf dr. François-Pierre Tourneux (Univerza Franche-Comté, Francija) je imel na ZRC SAZU predavanje *Landscape approaches in geography using GIS and remote sensing* (Uporaba geografskih sistemov in daljinskega zaznavanja v geografiji), 10. 11.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Tomaž Podobnikar

- *An approach to the ancient roads study: the case study of the region Dolenjska (Slovenia) in Iron Age*, predavanje v okviru "CAA 2003 – Computer Applications in Archaeology", Dunaj, Avstrija, 8.–12. 4.
- *Spatial Variables Modelling for High Quality DTM Production*, predavanje na "The 3rd International Symposium on Digital Earth", Brno, Češka, 21.–26. 9.

Ivan Šprajc

- *Majevski koledar*, javno predavanje v Narodnem muzeju, Ljubljana, 4. 2.
- *The South-of-East Skew of Mesoamerican Architectural Orientations: astronomy and Directional Symbolism*, predavanje na simpoziju "Etno- y Arqueoastronomía en las Américas", v okviru "51º Congreso Internacional de Americanistas", Santiago de Chile, 14.–18. 7.
- *Arheološka odkritja v deželi Majev*, javno predavanje v Pokrajinskem muzeju, Maribor, 10. 9.
- *Koledar Majev in Aztekov*, javno predavanje v Slovanski knjižnici, Ljubljana, 18. 9.
- *Arheološka odkritja v deželi Majev*, javno predavanje v Slovenskem etnografskem muzeju, Ljubljana, 1. 10.

Borut Telban

- Predavanje na temo "Odnos do telesa" na Fakulteti za šport v sklopu 11. akademije, 27. 2.
- *Avstralska pomlad*: razgovor z dr. Chrisom Ballardom. Radio Slovenija, 3. nočni program, 30. 4. (60 minut).
- Vodenje antropološkega in filozofskega seminarja na "Mednarodnem humanističnem taboru" v organizaciji študentov Fakultete za humanistične študije Koper, Bohinj, 10. 5.
- *Avstralija danes: klubski večer z Borutom Telbanom in sogovorniki*. Klub Cankarjevega doma, 6. 5.
- Gost v oddaji "Polnočni klub" (O Avstraliji). TV Slovenija, julij.
- *Terenske raziskave v antropologiji*, predavanje na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani pri predmetu Epistemologija družboslovnega raziskovanja, 27. 11.
- Intervju za Radio Trst, 27. 11.
- Razgovor na temo "Sodobni kanibalizem", Studio City, TV Slovenija, 15. in 16. 12.

Tatjana Veljanovski

- *Natural resources and Roman settlement pattern - Locational analysis in view of archaeological site location explanation*, predavanje na seminarju "Modèles spatiaux en Archéologie", Besançon, Francija, v organizaciji Université de Franche-Comté (UMR 6565 Laboratoire de Chrono-Écologie, UMR 6049 THEMA, Centre MTI@SHS, CNRS-Université de Franche-Comté), 26.-28. 5.

projekt *EU AQUADAPT*, Postojna, v organizaciji ZRC SAZU, 29. 5.-1. 6.

- Udeležba na konferenci *Multitemp 2003: Second International Workshop on the Analysis of Multi-temporal Remote Sensing Images*, Ispra, Italija, v organizaciji JRC Ispra - Institute for Environment and Sustainability, 16.-18. 7.

PEDAGOŠKO DELO

Klemen Zakšek

- *Solar radiation modelling*, predavanje na "6th AGILE Conference on Geographic Information Science", Lyon, Francija, 24.-26. 4.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tomaz Podobnikar

- Obisk in udeležba na seminarju "Modèles spatiaux en Archéologie", Besançon, Francija, v organizaciji Université de Franche-Comté, 23.-27. 5.
- Obisk pri prof. dr. Robertu Weibelu, Danielu Wirzu in Marcu Hugentoblerju, Oddelek za geografijo, Univerza v Zürichu, Švica, 28. 5.
- Udeležba na seminarju *REIT*, Besançon, Francija, 1.-5. 9.

Borut Telban

- *Kultura in družba*, predavanja in seminarji na Fakulteti za humanistične študije Koper.
- Nosilec in izvajalec predmetov *Antropologija duha/telesa*, *Medicinska antropologija* ter *Kozmologija, družba in posameznik na Novi Gvineji* na individualnih podiplomskih študijskih programih na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani ter na ISH, Ljubljana.

Ivan Šprajc

- *Čas in prostor v starih civilizacijah*, predavanja in seminarji na Fakulteti za humanistične študije Koper (60 ur).
- Nosilec predmetov *Novejše raziskave o religiji Maje*, *Uvod v arheoastronomijo* in *Tehnike in metode arheoastronomskega dela*, na individualnih podiplomskih študijskih programih (zgodovina, arheologija) na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Član komisije pri zagovoru magistrskega dela Maje Hegedič, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani (13. 5.).

Krištof Oštir

- Udeležba na seminarju *REIT*, Besançon, Francija, 1.-5. 9.

Borut Telban

- *Anthropology of New Guinea and Melanesia*, gostujoči profesor na Institute for Social and Cultural Anthropology, Faculty of Human and Social Sciences, University of Vienna, Avstrija (36 ur predavanj in 36 ur seminarjev).
- Enomesečni ogled terena v Yakutiji, severovzhodna Sibirija, Rusija, 1. 8.-1. 9.
- Udeležba na sestanku upravnega odbora *European Society for Oceanists*, Marseille, Francija, 11.-12. 10.

Krištof Oštir

- *Daljnisko zaznavanje*, predavanja na Oddelku za geodezijo in Oddelku za gradbeništvo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (60 ur).
- Nosilec podiplomskih predmetov *Satelitsko daljnisko zaznavanje* in *Avtomatizacija v geodeziji* na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- Nosilec predmeta *Izbrana poglavja iz teorije in metodologije daljniskega zaznavanja*, na individualnih podiplomskih študijskih programih na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Član komisije pri zagovoru magistrskega dela Florjane Ulaga, Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani (29. 9.).

Tatjana Veljanovski

- Udeležba na sestanku delovne skupine 2 (WP2) za mednarodni projekt *EU AQUADAPT*, Paris (Francija), v organizaciji BRGM (Bureau de recherches géologiques et minières), 27.-29. 2.
- Udeležba na seminarju *Modèles spatiaux en Archéologie*, Besançon, Francija, v organizaciji Université de Franche-Comté, 26.-28. 5.
- Udeležba na polletnem sestanku za mednarodni

MENTORSTVO

Tomaž Podobnikar je bil mentor mlademu raziskovalcu Klemenu Zakšku (od 1. 1.) in mlademu raziskovalcu iz gospodarstva (DFG Consulting d.o.o.) Domnu Smoletu (od 1. 10.).

Ivan Šprajc je bil somentor arheologinji Saši Čaval pri magistrskem študiju.

Borut Telban je bil somentor in član komisije (16. 6.) pri zagovoru magisterija Jake Repiča na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Je mentor mladi raziskovalki Nataši Gregorič pri magistrskem študiju na Institutum Studiorum Humanitatis, Ljubljana, smer socialna antropologija; somentor Vesni Oce-

pek pri magistrskem študiju *Kozmološki in antropološki vidiki ritualov v evropskih in neevropskih kulturah* na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; in mentor Alešu Verdirju pri doktorskem študiju *Socialne konstrukcije časa: analiza izsledkov etnografske študije na področju Srbije* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Krištof Oštir je bil mentor pri diplomskem delu Andreje Švab in Nike Zavadlav ter somentor pri magistrskem delu Dejana Grigilla.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Ivan Šprajc je dobil Zlati znak ZRC SAZU (7. 3.).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

BAJUK SENČAR, Tatiana. The making of history : discourses of democracy and nation in Slovenia. *Slov. stud.*, jun. 2003, vol. 22: 2000, no. 1/2, str. 35-62.

GREGORIČ, Nataša. Bwaidogan Myths of Origin. *Anthropol. noteb.*, 2003, vol. 9, no. 1, str. 61-87, ilustr.

OŠTIR, Krištof, VELJANOVSKI, Tatjana, PODOBNIKAR, Tomaž, STANČIČ, Zoran. Application of remote sensing and GIS in Mt. Mangart landslide observation (Slovenia). *Geologija*, 2003, knj. 46, 2, str. 385-390.

OŠTIR, Krištof, VELJANOVSKI, Tatjana, PODOBNIKAR, Tomaž, STANČIČ, Zoran. Application of satellite remote sensing in natural hazard management : the Mount Mangart landslide case study. *Int. j. remote sens.*, 2003, letn. 24, št. 20, str. 3983-4002.

PODOBNIKAR, Tomaž. Kronologija izdelave digitalnega modela reliefa Slovenije = Chronology of digital terrain model production of Slovenia. *Geod. vestn.*, jun. 2003, letn. 47, št. 1/2, str. 47-54, ilustr.

PODOBNIKAR, Tomaž. Model zemeljskega površja - DMR ali DMV?. *Geod. vestn.*, mar. 2003, letn. 46, št. 4, str. 347-353.

Kratki znanstveni prispevek

ŠPRAJČ, Ivan, JUÁREZ COSSÍO, Daniel. Altar de los Reyes, sitio del sureste de Campeche. *Arqueol. mex.*, ene.-feb. 2003, vol. 10, num. 59, str. 5, fotogr.

Strokovni članek

OŠTIR, Krištof. Nortonova orodja. Str. 23-24. Corelov navidezni svet. Str. 30-31. Nortonova internetna varnost. Str. 34-35. Nortonova prikazen. Str. 28-29. Zatiralec škodljivcev. Str. 38. *Monitor (Ljubl.)*, 2003, letn. 13, od št. 3 do št. 6, ilustr.

ŠPRAJČ, Ivan. Mesta, ki jih je prerasla džungla : arheološka odkritja v osrčju Jukatana. *Delo (Ljubl.)*, 30. jun. 2003, leto 45, št. 148, ilustr.

ZAKŠEK, Klemen, OŠTIR, Krištof, PODOBNIKAR, Tomaž. Osončenost površja Slovenije = Solar illumination radiation of Slovenia. *Geod. vestn.*, jun. 2003, letn. 47, št. 1/2, str. 55-63, ilustr.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

ZAKŠEK, Klemen, PODOBNIKAR, Tomaž, OŠTIR, Krištof. Solar radiation modelling. V: GOULD, Michael H. (ur.). *Conference proceedings*. Lyon, 2003, str. 421-430, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

TELBAN, Borut. Ples kulture in kultura plesa : primeri iz Nove Gvineje in širšega Pacifika. V: TELBAN, Borut (ur.). *Ples življenja, ples smrti*, (Poligrafi, letn. 8 (2003), št. 27-28). Ljubljana: Nova revija, 2003, str. 7-30.

SUMMARY

The Spatial Information Centre conducts research in two areas. The Division for Spatial Studies explores geographical information systems (GIS) and remote sensing techniques and their application in various natural sciences and humanities, while the Anthropology Division is focused on anthropological studies in Slovenia and Papua New Guinea, as well as on Maya archaeology and Mesoamerican archaeoastronomy.

Our activities within particular projects included automatic registration of satellite imagery, applica-

tion of GIS in mobile communication network planning in Slovenia and in the archaeological research of Adriatic islands, Croatia, elaboration of digital relief model of Slovenia, application of GIS in the interpretation of field data collected in archaeological surveys in southeastern Campeche, Mexico, a study of the effects of tourism in globalisation processes, and a research on socio-cultural determinants and historical dynamics of water management in Slovenia.

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU	4
DIREKTORJEVO POROČILO	5
DIRECTOR'S REPORT	6
UPREVNİ ODBOR	7
KOLEGIJ	7
ZNANSTVENI SVET	8
UPRAVA	9
Poslovno poročilo	9
Kadrovska analiza	10
Koledar preireditev za zunanje javnosti v letu 2003	11
Historični seminar ZRC v letu 2003	14
GENERACIJE ZNANOSTI X – NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU	15
Založba ZRC	17

INŠTITUTI IN RAZISKOVALNE ENOTE

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA	21
INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU	41
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA	51
UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA	61
MUZIKOLOŠKI INŠTITUT	67
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE	75
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE	83
GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT	99
INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO	111
FILOZOFSKI INŠTITUT	119
GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA	129
INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA	151
PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA	167
BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA	173
INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE	185
INŠTITUT ZA BIOGRAFIJO IN BIBLIOGRAFIJO	191
INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE	195